

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA.”)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi-segédok érdekeit felkaroló szakközlöny.

„Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete”, a „Budapesti kávéház segéd-egylet”, a „Szatmár-Németi pinczer-egylet”, a „Szekesfejevári pinczer-egylet”, a „Szombathelyi pinczer betegsegélyző-egylet”, a „Győri pinczer-egylet”, a „Révkomáromi vendéglősök- és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczer-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczer-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéosok-egyesület”-nek, az „Ujvidéki szállodások, vendéglősök- és kávéosok ipartársulatának”, a „Miskolci pinczer-egylet”-nek és a „Kassai vendéglősök, kávéosok, korcsmárosok- és pinczerek-egylet”-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre	6.—	Félévre	3.—
Háromnegyed évre	4.50	Evnegyedre	1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV. kerület, Kalap-utca 15-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Igazi vendéglősök.

A kiállítási vendéglősök mintaképeit akarjuk itt az olvasó közönség előtt megismertetni. Azokat választjuk ki, a kik magyar érzületükkel, a gasztronómia, és a magyarosodás terén szerzett érdemeikkel ezt igazán megérdemlik.

Három szaktársunknak életrajzát közöljük itt alább, okuló például szaktársainknak és a nagy közönségnek is, azt akarván bizonyítani, hogy miként lehet kicsiny eszközökkel nagy eredményeket elérni. Meg kell jegyezni azt, hogy a vendéglősök eme dojen- ei mind megérdemlik azt, hogy arcképeik

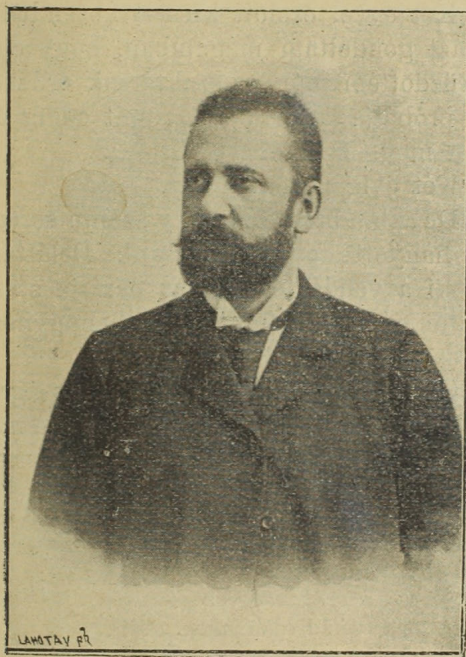
Szikszay Gyula.

ismeretessékké legyenek az egész hazában, és arczukat ismerjék meg a szaktársak.

A három ember, a ki szakunknak dicsőséget szerez, és a kik hosszú küzdelem után jutottak ahhoz a babérhoz, mely abban nyilvánul, hogy a debreczeni csárdában ők a vendéglősök, és a kik a jogot adták nekik e csárda megnyitásához, azok nagyon jól tudták, hogy olyan férfiakat tüntettek ki, a kik hosszú ideig voltak munkásai a gasztronómiának, s a kik legmúltabbak arra, hogy

a hajdúság étkezéseit, szokásait, sajátságait reprodukálják a világ előtt.

Dicsőség legyen azoknak a derék magyar embereknek, a kik lelkük igaz sugalla-

Harsányi Gyula.

tából annyira vitték, hogy immár három olyan férfi követ el mindent a magyarosodás és a gasztronómia tökéletesítésének érdekében.

E három férfi a következő: Szikszay Gyula, akinek arcképét elsőnek közöljük. 1855-ben Debrecenben régi nemes evang. református szülőktől származik, s jelenleg a debreceni Margit-fürdőnek tulajdonosa, a mely fürdő szépségében párját ritkítja. Előkelő modoránál, határozott egyenes jelleménél fogva nem csak a megyei bizottsági tagságot, hanem polgártársai — és mint az ottani tűzoltó egyesület főparancsnoka és tartalékos főtiszt — a nagyközönség bizalmát is rendkívül bírja.

Az igazi vendéglősnek a tipusa, a ki előkelő megjelenésével, valósággal megnyeri a közönséget.

Harsányi Gyula a debreceni csárda társtulajdonosa, szintén azok közé a vendéglősök közé tartozik, a kik dicsőséget szereznek a nemzetnek. Fiatal ember még mindössze 36 éves, ág. evang. régi nemes

magyar szülőktől származik, igazi vendéglős, és öcsese a nagy tudományu Harsányi Sándor orosházi lelkipásztornak.

Fiatal korában 1883-ban nyitott vendéglői üzletet Szarvason, majd ily minőségben Budapestre jött. Előzékeny modoráért, egyéb kiváló tulajdonságaiért általános szeretetnek örvend.

Reisz Gyula a trio harmadik tagja, a ki ugy Budapesten, mint vidéken a legelőkelőbb helyen működött. Itt Budapesten a „Fiume” kávéházban és az „Otthon” írók és művészek körének kávésa, és előzékeny modoráért mindenütt általános szeretetnek örvendett.

Reisz Gyula.

Ma is ugy az Otthon, a melyhez hűséggel ragaszkodik, valamint a Lipót-városi kaszinónak is közszeretettel álló kávésa és vendéglőse. Végtelen ügyes ember, a ki előzékeny modorával le tudja kötelezni a magas rangu vendégeket is, a kik ott nagy számban fordulnak elő.

E magyar triumvirátus ugy reméljük, hogy föl fogja emelni a magyarságnak és a gasztronómiának ügyét. Hivatottak arra, Jó szándékukat koronázza siker. Eljenek!

Programmom.

Ujra kezembem a toll, a mely fegyverem, ha küzdök, védelmem, ha megtámadnak. A hajós, ha egyszer ivott a kampa vizéből, nem feledi azt el soha. Hiába emelnék, hiába kínálnak nekinyugalmat polgári állást, visszakivánczik a vészbe, zivatarba.

A ki megszokta tollal a küzdelmet, az nem ismer nyugalmat, keresi a vészt és tisztességgel küzd az ellenfeleivel.

Családi viszályok, mellékkörülmények egy pillanatra kivehetik a tollat kezéből, de a tétovázás ideje rövid; s az embernek be kell látnia, hogy a saját érdeke háttérbe szorul a közérdek előtt.

Néha küzd az ember, néha tétovázik a küzdelem folytatása felett, de az aggodalmaskodás csak ideig-óráig tart s újra küzd az igaz férfi a cél érdekében.

Ezelőtt tizenkét évvel indítottam meg lapomat: a *Vendéglősök Lapját*. Szolgáltam legjobb tehetséggel, igaz szívet a szaktársak érdekét.

Tudtam küzdeni, tudtam kérni fent, ha akármelyik szaktársam érdeke úgy kívánta.

Ezernyi ezernyi barátot, de sok ellenséget is szereztem a lefolyt tizenkét év alatt.

Minden igyekezetem, minden szorgalmam abban a gondolatban, abban a célban összpontosult, hogy szolgáljak a szaktársak érdekében, hogy elővigyem a szaktársak ügyét.

Nyugodt lélekkel várom e tekintetben társaim kritikáját, öntudatom büszke,

mert megtettem mindent, a mi a csekély eszközökkel lehető volt.

Zászlómra irtam a *magyarosodás magasztos elvét* is. Ezredéves multtal dicsekszik a magyar, harcban, háboruban volt eddig mindig része, küzdött eddig karddal, fegyverrel a létért, most küzdjön a civilizáció minden megadott módjával a jövő érdekében.

Minden téren megindult a magyarosítás iránti küzdelem, mindenütt akadtak lelkes vezér-férfiak, a kik zászlóvivői voltak mindama törekvésnek, mely a magyarosítást tűzte ki céljául.

Ugy gondoltam, hogy ha minden iparág azon törekszik, hogy terjessze a magyarosítást, úgy a vendéglős ipar művelőinek, e tiszteletreméltó társaság tagjainak legkevésbé szabad elmaradnia.

Megindítottam tehát a küzdelmet és folytattam lankadatlan szorgalommal hosszú évek során. Sok ellenséget szereztem magamnak e törekvéssel, sok akadályt gördítettek boldogulásom, existenciám elé, de férfi sorsa a küzdelem!

Két évvel ezelőtt kiesett kezemből a toll, azt gondoltam magamban, hogy eleget küzdöttem már a szaktársak érdekében, próbálja más tenni, amit eddig én tettem meg.

Két évig pihent a lap.

De aztán barátaim nagy számu serege nem hagyott tovább pihenni. Belátták, hogy ki a vendéglősök igaz barátja s azt mondták, hogy a munkát félbehagynom nem szabad.

Ösztökölték a további munkásságra, kértek, hogy forduljak ismét bizalommal

szaktársaimhoz, s azok viszonzni fogják, bizalmamat, elnézők lesznek velem szemben azért a vívmányokért, a miket a vendéglős ipar érdekében elértem.

Megható jeleit láttam a ragaszkodásnak az elmúlt két év alatt is. Mikor már szünetelt a lap, még akkor is jelentkeztek előfizetők.

A hirdetőik belátták lapom rendkívüli elterjedtségét, s az abból kifolyó hasznot és anélkül, hogy kértem volna, beküldték hozzám a hirdetéseiket.

Meghajlok a közakarat magasztos nyilvánulása előtt, Isten kegyelmével folytatom a félbehagyott munkát és hozzáteszem, hogy lapom biztos alapon nyugszik annak pontos megjelenése biztosítva van.

Ujra fordulok bizalommal a szaktársakhoz, kérve, hogy támogassák lapomat és kövessenek el mindent annak terjesztése érdekében. A vendéglős ipar csak akkor érhet el vívmányokat, ha van szaktársak, amely annak sikerén működik.

De ennek a lapnak a szaktársak igazi érdekein kell működni és nem egyes klikkek szolgálatában.

Ilyen volt eddig, és ilyen lesz ezután is a „Vendéglősök Lapja.”

Uj, tetszetős alakban jelenik meg ezután; a phönix madár is szebb, ha a hamuból ki kel. A célom az, hogy minden szaktársam megszerezhesse.

Bizalommal fordulok tehát szaktársaimhoz, kérve, hogy a lapra előfizeszenek.

Ithász György,

a „Vendéglősök Lapja” szerkesztője és kiadótulajdonosa.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA TÁRCZÁJA.

É N E K

Magyar hazánk ezeréves fennállásának emlékünnepe.

1896.

Dallama: „Tündöklő hajnali csillag.

Népek nagy Istene, Urunk,
Trónod előtt leborulunk,
Halld meg szívünk fohászatát!
Te Árpád hősi nemzetét
Szeretve bölcsen vezeted
Egy hosszú ezreden át.

Hála

Száll ma

Millió ajkról,

S dicsének szól

Völgyön, hegyen:

Jó Istenünk áldott legyen!

Örökségül e szép hazát

Atyáinknak s nekünk adad

S őrzéd, hogy meg ne döntsék

Zúgó vihar s ezer veszély,

Vér- s könyözön, melyről beszél

A sok dicsó s bús emlék.

Néped

Véded,

S bétakarod;

Erős karod

Nyugszik rajtunk;

Zengvén Téged áld ma ajkunk!

Áldunk, hogy Krisztus egyháza,
Bár őt falát szélvész rázza,
Áll s épül bércezen, sikon.
A sűrű éjjelt elűzéd,

A hit s szabadság szent tűzét
Meggyújtád oltárinkon.

Tavaszt

Fakaszt

Igéd napja, —

Ragyogtatja

Nagy hűséged;

Végy ma tőlünk dicsőséget!

S bár vétkeztünk, Te népedet

Önkeblen melengeted,

S ezer év óta áldod.

Kegyelmed, mint védő paizs,

Körülvesz, oltalmaz ma is

Népet, királyt, országot.

Hű vagy,

Maradj

Kegyes Atyánk,

Bár elhagynánk, —

Esdve kérünk;

Nincs kívüled más vezérünk!

Mely eddig ápolt, — áld a kéz,

Magyar! jövődbe bizva nézz

Az új ezred határán.

Bár törjön rád nyugat, kelet, —

Ne félj, az Ur marad veled,

S nem árt se kard, se ármány!

Szégyen

Légyen,

Ha ki honát,

S Megváltóját

Megtagadja;

Hozzad térünk, népek Atyja!

Oh, halld meg, örök Szeretet

Szent énekünk, melylyel neved

Ma milliók dicsérik.

E nép új hűséget fogad;

Áraszd ki rá áldásodat

S vezesd tovább a czélig!

Míg majd

Bút, bajt

Elfeledve,

Szebb életre

Mennybe jutunk

S örök hazába visz utunk,

Zábrák Dénes.

A sárgaház.

Irta: Degré Alajos.

— A Vendéglősök Lapja eredeti tárczája. —

Láttak-e már cigányleányt, kinek kőzos-fejét gyémánt koszoru fonja körül? nem láttam, s valószínűleg senki sem látott; de képzeljék el maguknak, azután hasonlítsák össze Pest városával, s lesz róla ném fogalmuk. Az a tündérragyogású Dunapart, fejedelm nagyszerűségében; a bámulatba ejtő körutak, mese világbeli palotákkal: ez a gyémántkoszoru; az útut kopott belváros, s annak kellő közepén a Rózsa- és Sebestyén-tér, a cigánylány kőzos feje... Hagyjuk most a szemképrázoló körutakat, s tekintsünk a rég városház homályba burkolt környékére.

Ezredéves ünnepünkön.

Dallam: **Erős vár a mi Istenünk!**

Minhenható! Te hű voltál
Megtartottad népedet...
Ezért gyúl ma annyi oltár
Aldozata Teneked!...
Ezredéve már,
Hogy hazánk fennáll
S vészben, viharban,
Békében és harcban
Soha el nem hagyta őt!

Őseinket Te vezetted
Hegyen, völgyön, sikon át,
Mig e földön megjelentek
Megalkotni e hazát!...
Itt minden rögzött;
Köny, vér öntözött;
Hitünk, vallásunk,
Örömünk és gyászunk
E földhöz köt örökké!

Atyánk, kicsiny volt e néped,
De Te nagyra hívtad őt...
Adtál neki ezer évet:
Igérsz neki szép jövőt.
Megedzed szívét,
Karját és hitét,
Hogy miként régen,
Honszerelme égjen
Mig e földön magyar él!

Hogy e népnek szép hazáján
Áldó kezed rajta van
S bérczén, völgyén, róna táján
Béke honol boldogan,
Oh fogadd ezért

A kegyelmedért
Kicsinynek, nagynak,
Millió magyarnak
Háladó zsolozsmáját!

Áldd meg Isten királyunkat,
Szent lelkeddel áldd meg őt,
Nagygyá tenni szép honunkat
Jó szívének adj erőt!
Felkent homlokát
S a szent koronát,
Mely rajta fénylik,
Az idők végéig
Dicsőséggel vedd körül.

Mit az ősök alkotának,
Áldd meg Isten e hazát,
Hős elődök, nagy királyok
Ezredéves otthonát
Isteni kezed,
Atyai szived
Vészben, viharban,
Békében és harcban
Áldja meg mindörökké!

Horváth Sándor.

1000 év!

Ezer év — még leírni, kimondani is sok.

Ezer év! És éppen ennyi ideje, hogy urrá lett, kalásztól hullámzó térein, ércztől fénylő, tüzes bort termő hegységeinken a magyar.

Ezer éve, hogy Árpád apánknak hódoltak az itt talált néptörzsek s hogy

Latorcza csillámló habjaiban magyar levente paripája oltotta szomját.

Ezer év — és annyi balszerencse közt, oly sok viszály után, magyar itt még az ur és magyarul szól a fohász, melyet ezeréves fennállásának ünnepén, a magyarok Istenéhez, mindeknek Atyjához rebegünk.

Száll a buzgó ima forró szivből, százezrek ajkáról és míg hálát ad, hogy tatár, török és idegen népek jármától megszabadított az Ur, esdekelve könyörög egyszersmind, hogy tartsa és védje Árpád népét továbbra is.

Védje és adjon a magyarok szívébe egyetértést, hogy belviszály ne dulja e szép hazát, mely csak a béke malasztjától áthatva lehet még nagyobb, még erősebb egy új ezredévben.

Csak polgártársaink vállvetett munkássága, szorgalma igazolhatja be nagy Széchenyinek jelszavait: *Magyarország nem volt, hanem lesz!*

A munka nemesít, a munka emel — egyesek jóléte egy nép fejlődését, gazdagságát jelenti.

A viharos harcok kora lejárt, az ősi kard rozsdásodik és helyébe jöttek a modern kor harc-eszközei: a toll, a kapa, és az iparos műszerei.

A régi ezerévet hős daliák tettei jelzik, *az új ezret, a munka bajnokai alkotásai legyenek maradandóvá.*

De legyen az új ezer évben testtől lelkestől magyar minden iparos és a magyarosodás és magyarosítás szent eszméjét hagyja örököül fiaira.

Az ipar, a mely a modern Magyar

Felesküdtött táblai jegyző koromban, mely oly rég volt, hogy szinte szégyenlem megmondani — ötvenöt év előtt — szakasztott úgy nézett ki itt minden, mint ma; szabálytalan girbe-görbe épületek, mikről akkor is úgy vált le a vakolat, mint most. Na, de megkapják a magukét, a halálos ítélet ki van mondva rájuk, s már a síralombházban tengetik végnapjaikat. A közelben ott a háromemeletes „Zöldudvar“, mint „Hernánika“ Don Sylva, büszkén mondja: bárdot fejmenek. Ott a Laczkovics-ház, melynek tulajdonosát a század elején a Martinovics ügyben kivégezték, s oly bátran viselkedett, hogy midőn közvetlen előtte, Szentmariay lépett a verpadra, Laczkovics, a vitéz huszárkapitány, bajszát pödörve, szolt: Szerencsés utat, kedves Szentmariay. A háza ma épp oly elszánt bátorsággal áll, s szemben fogadja a halált, mint Kont, a kemény vitéz... E házak itt mind, ezt látszanak egymásnak mondani: túl a síron...

A Rózsa- és Sebestyén-tér össze van növe, mint a siami ikrek, tán ez a megfajtása, hogy egyik sem haladt semmit, mert egymás nélkül nem mozdulhatván, közösen aludták át még a nagy idöket is. Kövezete olyan, mint a minőnek felszázad előtt leírta Nagy Ignác, egyik kő lapos, másik hegyes, majd tojásdad gömbölyű, melyre ha rá lép az ember, lába lecsuszik s bokáig pocsolóba merül. Változás a Sebestyén-téren felszázad óta csak annyi történt, hogy darab ideig a társaskocsik istállója volt s ma a szemetes talyigák oly sorrendben állnak ott, mint a jól fölszerelt ágyurtegek.

Volt szabadság-hadjárat, önkényuralom, provizórium, alkotmány helyreállítás, időközben Pest bombázása, mindezekre az ikertereken egyetlen kő sem mozdult meg.

E téren az elitáltak közt ott szerénykedik az egyemeletes sárgaház, mely több emlékekkel büszkélkedik, mint a legkevélyebb paloták. Gondolom, hogy ötven év előtt is sárga volt. Négy ablaka a Sebestyén-térre tekinget, aztán mintha félne, vagy el akarna bujni, behúzódik a Lakatos-utczába. Nincs oka sem félni, sem szerénykedni, bátran kiállhat két-három emeletes házak sorába, magának követelven az elsőseget, neki van multja, valaha a közélet, irodalom s ifjú lelkesedés otthona volt. Irányi Dániel is végörájáig e házban lakott s azért a Lakatos-utczának mostani elnevezése Irányi Dániel-utca. Nincs kegyelem?

Nini! a halálos ítéletet rajta is végrehajtják.

A hányszor csak ránézek erre a rozoga házra, bizonyos meghatottsággal bucsuzom el tőle.

Budapestnek van Zugligete, Svábhegye, Margitszigete, hol andalogni, ábrándozni és érzelegni élvezettel lehet és én mégis a gyémánt koszorúval övedezett közös cigányfőtlégszivesebben keresem fel ábrándozásul s a mit érzek, több mint ábránd, az valóságos kegyelet. Valahányszor megpillantottam a házat, belsőmben, azt sugja valami: le a kalappal!

Táblai jegyző koromban étkező helyiség volt a „Csigához“ czimezve. A csiga a czímtáblán látható. Minden csiga lassu, de a földtekén minden csigák közt ez a leglassubb, ötvenöt év multján még ma is ott van. Mi táblai jegyzők, vagy köznyelven jurátusok oda járunk étkezni, havi 8 frt bérletért kaptunk négy tál étket, ebből élveztünk délben hármat s a negyediket meghagytuk estére, a mi rendesen vesepec senye volt sok mártással, még több burgonyával s két-három adag kenyérrel. Egész Magyarországon — mindegyik a saját otthonát kivéve — nem főztek oly jól, mint itt, nem volt rá eset, hogy valakitől maradékot vittek volna el,

sőt a tányérokat oly tisztán cserélték ki, hogy akár újra fölterithettek volna velök. Másik bizonyítéka a „Csigá“ konyhájának rendkívüli jósága mellett, hogy azok, kik a „Magyar király“, „Angol királynő“, „Tigris“ termeiben szoktak különben étkezni, mint Prónay György, Simonyi Lajos báró, Sághy Miska, Simonyi Ernő, a kiváló s drága helyiségeket elhagyva, ide jöttek étkezni. Itt jobban ízlett minden, természetes, hisz annyi vidorság, ép lelek, meleg szív s élénk vitaközlés fűszerezte még a foghagymás rostélyost is, hogy a legnagyobb ilyent sem kívánt különbet, szinte bohózszerű volt, mikor azok a telivér urfiak a 18 krajczáros ebéd után rágyújtottak az 50 krajczáros Lopez szivarokra. Sok fejedelem vendégeivel együtt lakomáját szívesen elcserélné e társaság bérlett ebédjével, ha azt a boldog ifjúsági kedvet, pezsgő vért, ép szívet s szikrázó lelket is átvehetné. Egy virágbokrétaival husz év nagyobb kegy az égtől, mint fejedelmi koronával hetven év.

Aki nem hiszi el, hogy akkor az egész országban a Csigánál volt a legjobb konyha, az nem élvezte ifjúságát, az nem volt jurátus soha s nem értheti, miként lehet pajtasságból elhinni, hogy a csinger külön ital a Cliquant-nál.

Borozás közben föl is vetette valaki a kérdést miként lehet az, hogy Bartl és Emmerling legválogottabb vadjaival a Csigá úrúrusai nemesak kiállják a versenyt, de még azt izletesebbeknek is találjuk.

— A készítés módja, a fűszerezés teszi meg.

— Jó, jó! de az az őz azért csak őz s a birka birka marad.

— Nem mindig.

— No, no! ez furcsa állítás.

— Erre egy párisi adomával felelek. Gacé gróf az előkelő világból is az ingyencz férfiakat magához kéretett

országban már is oly haladást tett, hogy ma holnap minden ága bizvást versenyre kelhet idegen országok czégeivel, ezután is tartson lépést és a magyar iparos szakképzettsége mellett arra is törekedjék, hogy ügyességét itthon érvényesítse, a hazait pártolja és szolgálja, mert — áldjon vagy verjen sors keze, itt élned, halnod kell!

Szűk, de csak látszólag szűk az a tér, a melyet egy iparosnak a végzet kimért — mert hiszen napjainkban az ipar, a kereskedelem a fő faktor, s mi tette oly nagygyá Angliát, a szabad Amerikát, ha nem az ipar és a kereskedelem!

Hazafiság és egyenlőség, ez legyen a jövő ezer év büszke lobogójának a jelszava s gazdag és szegény, államférfi, hivatalnok és iparos, mind mind vállvetve csak a szent haza javán, jövő nagyságán munkálkodjék.

Ora et labora — imádkozzál és dolgozzál. . . A hit oly talizmán, mely a legnagyobb megpróbáltatások közt sem enged elcsüggedni, megacélozza munkaerődöt s a szenvedések által tisztulva, mint az arany a tűzben — csak még jobban serkent a kitűzött cél elérésére.

A ki imádkozik és dolgozik, élete hajóját bár dobálják is a sors vad viharai, bizton révbe tér, és felsűt a remény szivárványa, mint egykor, az özönvíz rettenetes napjai után.

Az olajágot hozó béke-galamb bétér minden hívő lelkébe és — ha kell,

még új életet is kezd, új fészket épít az összedőlt romok helyén.

Mi is föl vesszük azt a zászlót, a melyet a sors és keserű csapások évek előtt kicsavartak kezünkől, s fennen lobogtatva azt, újra rá írjuk a régi jel-szót: Hazafiság — nemzetiség.

Újra kívánjuk szolgálni a magyarosodás ügyét, melynek büszke palotájához mi is ragasztottunk egy-egy téglát és újra kezdeni a munkát, mely ha anyagilag nem is, de szellemileg meghozta gyümölcseit.

Megkezdjük és reméljük, hogy az a testület, melynek érdekeit mindenha lelkiismeretesen szolgáltuk, némi pártfogásba fog részesíteni, mert: *Viribus unitis!* Csak egyesült erővel érhetjük el azt, a mit célunkúl tüztünk és a mely munkánkban a kaján végzet egy rövid szünetet tartatott velünk.

Az új ezer év küszöbén, Istenben vetett bizalommal kezdjük újból a munkát és fölemelve a zászlót, hisszük és reméljük, hogy régi hiveink körénk csoportosulnak és a régi lelkes tábor ismét a régi, a hazafiság, a magyarság utján fog velünk haladni.

Ezt adja a magyarok Istene, és erősítse köztünk a hazafias szellemet és összetartást.

Ugy legyen!

Ihász György.

A szombathelyi vendéglősök mozgalma.

A szombathelyi vendéglősök érdekcsoportja oly mozgalmat indított meg,

amely előreláthatólag rövid idő alatt országos mozgalommá fogja magát kinőni.

A mozgalom célja az, hogy megszüntessék egy a vendéglősök érdekeit súlyosan veszélyeztető körülmény, amely abban áll, hogy a bort és sört kismértékben elárúsító kereskedők s szatócsok a fogyasztó közönséget mind jobban elvonják a kimérési engedéllyel bíró vendéglősöktől. Történik pedig ez főleg az okból, mert a palaczsört s bort elárúsítók fogyasztói a kereskedésekben vagy mellék-helyiségekben fogyaszthatják el a vásárolt italt s így a kereskedések lassankint korcsmákká alakulnak át, noha kimérési engedéllyel egyáltalában nem bírnak.

Az 1888 évi XXXII. törvénycikk, mely az állami italmérési jövedékről szól, míg a kimérési engedélyek kiadását megszorítja, addig a kismértékben való elárúsítások számát nem korlátozhatónak mondja ki. Az idézett törvény ezen rendelkezése kutforrása vendéglőseink létérdeke veszélyeztetésének s ennek elhárítása képezi mozgalmuk célját.

E cél elérésére szolgáló eszközök megválasztása végett a szombathelyi vendéglősök legnagyobb része többször tartott értekezéseket, míg végre f. hó 15-én Maties Imre vendéglőjében tartott értekezésen megállapította a célhoz vezető eszközöket.

A mintegy 30 tagu értekezlet elnökké Hainczmann Jánost, helyettes elnökké Gábel Györgyöt, jegyzővé Varga Sándort s a végrehajtó bizottság tagjaivá Maties Imrét, Eberhardt Mihályt, Lenk Kajetánt és Köhler Györgyöt választotta meg, míg a mozgalom jogi részeinek vezetésére Dr. Szabó László szombathelyi ügyvédet kérte fel, ki az értekezleten megjelenván, a szükséges utmutatásokat megadta.

Az értekezlet ezután a következő határozatokat hozta:

1) Felhívásokat intéz a szombathelyi

ebédre, hogy valami indiai különlegességet bemutasson. Kíváncsiak voltak rá, de biz az nem elégítette ki vára-kozáukat.

— Roszul volt elkészítve — jegyezte meg Richelieu hercege.

— Lehetetlen! — kiáltott föl Gace — szakácsom vetekedik Páris valamennyi szakácsával, ő nem ronthat el semmit, de a káposzta torzsával akármit csináljon is, csak káposzta torzsa marad.

Ezzel napirendre tértek, azaz egymás után durrog-tatták a pezsgős üvegeket.

Két hét múlva ugyanazt a társaságot lakomára meghívta Richelieu herceg, ki hasonlóan egy különlegességét szándékozott bemutatni. Mellőzve a társalgás s étkezés egyéb részleteit, ott kezdem, mikor az érdekes különlegesség lőn föltálva. Hallatlanul izlett. Senki sem tudta mit eszik, de senki sem is fogyott ki a dicséretből. A tálak hamar kiürültek. Leüzentek a szakácsnak, hogy tálaljon még ebből. Visszaüzent: uincs több. Egész forrongás támadt, hívták a szakácsot, ki azzal védekezett, hogy mind elfogyott.

— Keritsen újra, várunk rá akár éjjelutánig.

— Lehetetlen — ellenveté a szakács — Monseigneurnek csak egy börcnadrága volt.

Mind meghökkentek.

Richelieu győzelmesen mosolygott.

Pillanat múlva roppant hahotába törtek ki s minden tekintet Gacéra esett, ki nem jött zavarba, hanem egész nyugodtan megjegyezte:

— Ily sauce-ban az ember az edes apját is megehetné volna.

Ez megfajt, miért jobb a „Csiga“ konyhája, mint az „Angol királynőé.“

Az első emeleten a Csiganál oly társaság tartotta rendes összejöveteleit, melyhez fogható másodikat egész Magyarországból nem lehetett volna összehozni: Vörösmarty Mihály, Bajza Józsa, Schedel (Toldy) Ferencz, Czuczor Gergely, Gaal József, Vajda Péter, Garay János, Egressy Gábor és más jelesek.

Mind az ébredés jelző „Aurora“, aztán a kor-szakot alkotó Athenaeum-kör tagjai, kik igaz magyar szívvvel, sok szellemi erővel s lankadatlan lélekkel törekedtek, nem csak magyar irodalmat, de magyar közönséget is teremteni. Megalkották a Kisfaludi-társaságot, mely most már megízmosodván, örömmel öleli szívére ifjabb testvérét a „Petőfi-társaságot“, mely társaság önállósága rövid ideje alatt, nem csak nagy közönséget birt magának hódítani, de maradandó alkotásokkal létjogát is bebizonyította.

Itt nincs hitbizományos, igaz, hogy az Aurora és az Athenaeum első szülöttje a Kisfaludy-társaság, de jóban és roszban egyenlően osztályos testvére, a Petőfi-társaság. Fűzze őket össze tehát oly kötelék, mind a minő hajdan összefűzte a tizek társaságát. Ha valaki közülök magasra kiemelkedett, a többi ujjongott örö-mében s a feltékenység és irigység oly távol állott tőlük, mint Uránia a naptól. Üdvözlőjek önök is egy-más sikereit s a hol kell, működjenek együtt.

Vörösmarty szerette a szívt, pezsgőt s a fiatal írókat; a szívt és pezsgőt maga csinálta. Kegyetlen rosz volt mind a kettő. Ha fiatal ember, vagy épp fiatal író jött hozzá, okvetetlen megkínálta szívarral s megvendégelte pezsgővel. Volt-e fiatal írónak széles e világon illatosabb szívar s izletesebb pezsgő, mint az, melyet e drága kéz készített s ez áldott szív nyújtott. . . Vörösmarty szeméből mosolygott a jóság, homlokán

derengett a szelidség; hangjában a szeretet s tenyerén a szíve volt. Ha képiro volnék s egy szentet kellene festenem, előttem Vörösmarty Mihály képe lebegne. Nem is történt soha találóbb kinevezés, mint mikor a magyar kormány a megkegyelmezési joggal Vörösmarty Mihályt és Jósika Miklóst ruházta föl.

Vörösmarty oly tiszteletben s szeretetben állt az ifjuság előtt, hogy a „Csiga“ földszinti helyiségben minden szilajkodás megszűnt, ha tudták, hogy az öreg ur fönn van az emeleten s neve említésekor még a legvadabb is kalapot emelt.

Bocsánat, hogy e szent képet a nagyon is világiás ifjuság keretébe foglalom. Ők a magyar irodalom valódi szentjei voltak; kevesen, mint az apostolok, s a mily meggyőződéssel terjesztették ezek a vallás ígét épp oly erős lélekkel iparkodtak azok a nemzetben felköltetni a magyar nyelv és irodalom iránti érzéket. Mint minden szépnél és jónál, mi az országot érdekli, első sorban ott áll az ifjuság, úgy itt is, irodalmunk e kiváló férfait az ifjuság lelkesedése kísérte. Ők szerették az ifjuságot, az ifjuság meg bálványozta őket. Tehát nemcsak a közös sárgaház fűzte össze ama nagy szellemeket a lángelkü ifjusággal, hanem az édes hazai nyelv iránti közös szeretet is.

A Csiga első emeletén volt a magyar irodalom üvegháza; innen kerültek ki a nemes oltványok, miket a szabad földbe kiültetvén, kezdtek gyökeret verni. Eleintén csak kertecskében tenyésztek, azután nagyobb kertekben is díszlettek, s ma már hála a magyarok Istenének — mint itt a példa mutatja — ligeteket látunk szellemi termékekkel beültetve.

(Folyt. köv.)

söraktárak gyári tulajdonosaihoz, hogy a szombathelyi kis mértékben elárusítóknak palaczkstör ne szállítson, mert ellenkező esetben a vendéglősök ezen gyárakkal minden üzleti összeköttetést megszakítanak.

2) Azon szombathelyi kereskedők és szatócsoktól, kik palaczkstör és palaczkbor elárusításával foglalkoznak, a vendéglősök bevásárlásokat nem eszközölnek, — hanem szükségleteiket azon kereskedők s szatócsoktól szerzik be, akik kötelezőleg kijelentik, hogy palaczkstör és bor árúval

egyáltalában vagy többé nem foglalkoznak.

3) Az egész ország vendéglősei s vendéglős ipartársulatai felhivatnak hasonló eljárásra s a mozgalom támogatására.

4) Budapest vendéglősei, élükön a budapesti vendéglős-ipartársulattal, felhivatnak arra, hogy a millenniumi országos kiállítás tartama alatt hívjanak össze egy országos vendéglős kongresszust a czélból, hogy meghatároztassanak a kismértékben való sör és bor elárusításnak gátat vető eszközök s felhivassék a kormány figyel-

me a vendéglősök sérelmeire s esetleg törvényhozásilag módosíttassanak az ital-mérési jövedékről szóló törvénynek a kis mértékben való sör és bor elárusítást szabályozó részei, de különösen annak 8-dik §-a, amely a kismértékben való elárusítások számát korlátlannak mondja ki.

Ezen határozatok foganatosításával a végrehajtó bizottság bízott meg, amely eljárásának eredményéről a f. hó 29-én tartandó értekezleten fog jelentést tenni.

Dr. Szabó László.

Karikásék csárdája a kiállításban.

Fényes csarnokok, vasból, üvegből és kőből épült magas falak, tornyok és kupolák közt idillikus egyszerűségben húzza meg magát a kiállítás körutja mentén egy egyszerű faoszlopos, verandás épület: az öreg Karikás Mihály csárdája.

— Hát ez a vityiló micsoda itt? — kérdezte a mult héten a miniszterelnök, mikor a kiállítást körüljárta.

— Ez a legelső épület a kiállításban; már a mult évi szeptember óta fennáll: az öreg Karikás Mihály csárdája, — válaszolta valaki a kíséretből.

— No, ha a Karikás Mihályé, akkor ide még be kell térnünk, szólta a miniszterelnök; valaha nagyon jó bort mért az öreg s a konyhájának is nagy hire volt.

Ugy látszik, a miniszterelnök ifjúkori emlékeire gondolt vissza, mikor ezt a megjegyzést tette. Kevés előkelő magyar ember van ma a fővárosban, a ki jogászkorában, a hatvanas években, a Karikás Mihály vendéglőjében meg ne fordult volna. Ha szerény volt is az a vendéglő, volt egy hasonlíthatatlan jó tulajdonsága a borán meg a

konyháján kívül, a kifogástalan magyar szellem, mely benne uralkodott s mely a vidékről feljövő ifjúságot szinte ellenállhatatlanul vonzotta magához.

Abban az időben tudniillik kevés volt vendéglő Budapesten, a hol magyarul beszéltek volna.

Csak a Karikás Mihály „Kispipa” vendéglőjében volt magyar minden. A vendéglős, a háza népe, a konyhája, a pincérjei, étlapjai és magyarok voltak a vendégei. E tekintetben még később jó sokáig unikum is maradt ez a vendéglő; a vendéglők, kávéházak idegen jellegét csak másfél évtizeddel később sikerült megváltoztatni.

Minden vendéglőbeli kifejezésre irt naponta kifogástalan magyarságu étlapot s ezen a révén lassankint olyan teljes gasztronóm szótárt állított össze, a mely a többi vendéglők megmagyarosodásának egyik leg-hatalmasabb tényezője lehetett később. Mert ennek hiányában csakugyan nagyon is bajos is volt magyar étlapot követelni; a német vendéglős némi jogosultsággal mondhatta rá: „Előbb arról gondoskodjanak az urak, hogy magyar nevük legyen a vendéglői

ételeknek s csak azután követeljenek magyar étlapot!”

Vendéglőjét, honnan e mozgalom kiindult, 1859-ben alapította Karikás Mihály. Ez idő óta e vendéglő folytonosan közép-pontja volt egy előkelő és széleskörű, társaságnak, mely nagyobbára csupa olyan tagokból állt, a kik „képviselnek valamit.” Irodalmat, tudományt, művészetet, ipart, kereskedelmet vagy akár egyetemi ifjúságot; szóval, a kik valami téren, vagy valami szélesebb körben tekintélyvel, befolyással bírnak és bizonyos szerepet játszanak vagy a politikában, vagy a társadalomban.

*

Karikás Mihály ma már 77 éves öreg ur, de még mindig fáradhatatlanul dolgozik. A kiállítási csárdában valóságos jobb keze legidősebb fia, Karikás Lajos feleségével együtt, ki a jó magyar gazdaasszonyok mintaképe, s a Karikás-konyha hagyományos jó hírnevének fentartására saját maga vigyáz fel. Ki munkaközben látja meg, sehogyse hinné, hogy egy többszörös fővárosi háztulajdonosné áll előtte...

Billiárdjátékosok öröme.

(A karambol-játék kézikönyve, írta Sztanoj Miklós. 245 oldal, 180 ábrával. Budapest, 1895.)

A billiárdjátékra is alkalmazható egy német filozofusnak, Mendelssohn-nak mondanása a sakkról, a billiárdjáték sem művészet, sem játék: művészetnek tulságos játék, játéknak tulságosan művészet.

Az igazi, a jeles billiárdozás — egy ismert nevű magyar író szavait használva — nem egyéb, mint egy neve a rajzoló művészetnek súlyosított fölitételek mellett, mert a rajzoló művész újabban tartja önját és szabadon, kezéből ki nem bocsátva eszközét, huzza meg művészi vonalait. Ellenben a billiárdművész egy hossza, finom, megcsucsosodó bottal fegyverkezik föl és ezzel megindítva egy szabadon álló golyót, ezt kényszeríti oly vonalakban való szaladgálásra és oly szögekben való visszatérésekre, a melyeket a legszabatosabban rajzol meg és jelöl ki művészi szeme és elméje.

A billiárdjáték régi, nagyon régi; keletkezését homály fedi, elmosódtak azok a történeti nyomok, a melyek a billiárdjáték föltalálásához vezetnek; annyi kétségtelen, hogy a XVI. század végén már ösmerték a tekeasztal örömeit.

Egy francia krónikás pláne még azt is hűségeen följegyezte, hogy a hírhedt Szent Bertalan éjen IX. Károlynak billiárdozás közben hozták a hírt, hogy a menekvő hugonották a Louvre alatt futkosnak, mire a király „abbahagyva a billiárdozást“, dákó helyett pisztolyt ragadott és a Louvrenak történeti nevezetességre emelkedett ablakából lövöldözte a szerencsétlen menekvőket.

A billiárdjáték föltalálójául egynémelyek *Deligne* francia író tekintik, mások ismét *Yard* nevű angol zálogház-tulajdonosról mondják, hogy szabad óráiban három kis golyóval játszott íróasztalán és eközben jött a billiárdjáték gondolatára. Czégtáblájául is utóbb már a három golyót használta és jellemző, hogy a billiárdjáték nyilvánosságra jutása után a föltaláló — *Yard* — nevérol a bill (golyó) szócska hozzácsatolásával *Billiard* lett elkeresztelve.

A krétát egy *White* nevű angol alkalmazta először 1818-ban. Az első billiárd-könyvet *Coriolis* írta 1835-ben, ebből megtudjuk, hogy a régi asztalokon 10 lyuk volt, a keret (mantinell) csupán nyers fából állott, csak később vonatták be vászonnal — és az asztalok átlagos hossza 12 láb volt.

A dákó bőrzését először *Mangaud* alkalmazta és *Berger* 1840-ben hozta nyilvánosságra a masszét, *Gagne Garnier* pedig u. n. amerikai sorozatos játékokat.

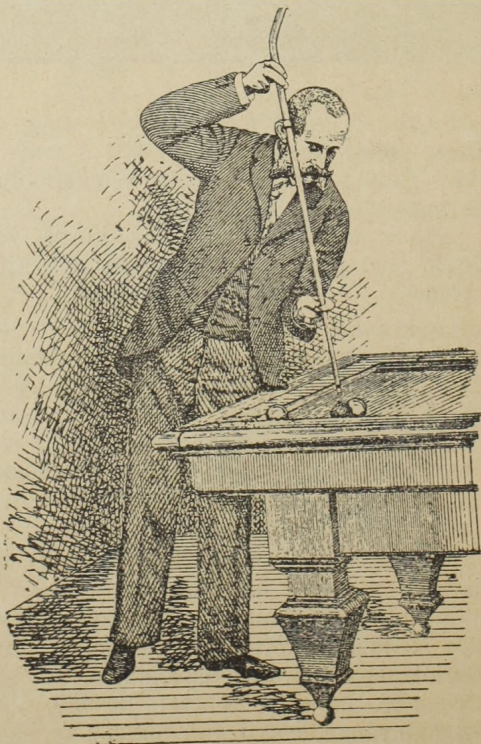
Az első 2000-es karambol-sorozatot *Digne* billardista egy sarokban csinálta. Legmagasabb sorozatos-játékosok: *Schaeffer* amerikai billiárd-művész, aki 3000, — az 1870—80-as években a francia *Vignaux*, a ki 1500 és *Dumont*, a ki 2000 karambolt csinált az első lökésből egymásután, *Kerkan Hugó* német játékos tette a középszámot 2301-el és *Trebár János* zalaegerszegi magyar billiárdista 1800-at.

A magyar fővárosban az első karambol-asztalt 1859-ben használták az „Európa“ szálloda (*Ferencz József-rakparti*) kávéházában. E czélra egy lyukas asztalt alakítottak át oly módon, hogy a kétféle kíváncsúnak valamiképen megfeleljen. Elérték azt olyformán, hogy karamboljáték alkalmával a lyukakat ékekkel tömték be és viszont, ha más játékokra került a sor, ezeket a helyükből kivették.

Karamboljáték számára gyártott tekeasztalra az 1866-os évben akadunk a „Venezia“ kávéházban legelőször, e helyen volt a billiárd-amatőröknek a rendes gyülekezési helyök. Ebből az időből való kicsiny számú karamboljátékosok közül, különösen kitűnt egy *Berger* nevű ur, utána *Gulácsy Kálmán*, meg *Erkel Gyula* urak. Ezek buzgalmát az újabb billiárd-nemzedék — a mint a karamboljátéknak hazánkban való terjesztése és fokozatos emelkedése körül kifejtettek — nagyon is jól ismeri. Magas számot a sorozatosban nem értek el, mert *Gulácsy* 119, *Erkel* 98-nál följebb nem tudták vinni; hanem annál inkább törekedtek játékuikat minél tökéletesebbé tenni. Remek, biztos és bámulatos játékukkal a karambolkedvelők nagy seregét csoportosították maguk köré.

A játéknak magyarországon egyes helyein való elterjedése után már a hetvenes években az ország szívében, Budapesten mindinkább nagyobb és nagyobb számban kezdik e nemes játékot űzni; így 1880-ban a fölhozott helyeken kívül már *Löffelmann Vilmos* kávéháztulajdonosnál is igen tekintélyes játékosokkal találkoztunk. A jó asztalokkal rendelkező kávé, mint aki a sorozatot 70—80-ig föl tudta vinni, maga is a legjobb játékosok hírében állott.

Most már van magyar billiárd tankönyv is, e napokban jelent meg a karamboljátéknak magyar kézikönyve, (ebből böngésztük a fenti adatokat is) szerzője *Sztanoj Miklós* billiárdmester. Ezt a könyvet mind a kezdő mind a jártas játékos haszonnal forgathatja. A könyv három részből áll. I. részben a karambol-játék eszközeit, II-ikben a játék elméleti részét és a III-ik gyakorlati részében pedig a golyók állásait mutatja be. A 180 ábrával és autotípiával diszesen és gonddal összeállított könyvben szerző különös gondot fordít a műkifejezések magyarosságára, valamint a lökés és tartás leírására, úgy, hogy a kezdő játékos alapos utbaigazítást szerezhet belőle. *Sztanoj* munkáját, összehasonlítva a külföld e fajta kézikönyveivel, egyik sem mulja fölül.

Itt mutatjuk be a mint a legnehezebb mutatóvány-lökést produkálja. Hazánk legnagyobb billiárd-mesterre ő, ki meghonosította a karambol játék kézi könyvét, mit a szaktársainak kedvezményes áron ad, vagy is 3 koronáért. Bolti ára pedig 6 korona,

tudniillik kávéosok, vendéglősök pinczerek és kávéházi segédek 1 frt 50 krért kapják, megrendelhető szerzőnél Budapest, VI. Teréz-körút 19. sz.

Asztali rendtartás a XVI. és XVII. században.*

Öseinknél általában az volt a szokás a XVI. és XVII. században, hogy igen korán, jóformán a nappal kelték, ehhez képest a napnak is más beosztása vala. A XVII. században délelőtt 10 órakor ültek ebédhez, vacsorálni pedig rendszerint este 6 órakor szoktak. A század vége felé azonban legalább Magyarországon, az ebéd ideje megváltozott, a mennyiben déli 12 órára tetetett át, a vacsorát pedig szintén valamivel későbbre tették, esti 7 órakor találva fel azt.

A változott rendről a nagy udvartartással bíró gróf *Forgách Simon* tábornagy és borsodi főispán írásából értesülünk, aki szigorú utasításban rendelte meg konyhamesterének, hogy az udvari népnek déli 11 órakor, estvére pedig 6 órakor „ez mi asztalunk előtt“ pontosan találjanak.

Ezen étrendhez, a század utolsó tizedeiben, ugy látszik, Erdélyben is közeledtek; *Bethlen Miklós* legalább azt írja önéletírásában, hogy az ő házában az ebéidő 11, a vacsoraidő 7 óra volt rendszerint, azt pedig bajos volna elképzelni, hogy csak ő különbözött volna ebben.

A XVII. század legnagyobb részében azonban még általában a tíz órai ebéd járta. Mikor közeledett a 10 óra, a pohárnok, vagy nagyobb háztartásokban a főpohárnok a többi pohárnokok segítségével az asztalt megterítette.

Az asztalra legelőbb köröskörül — mint *Apor* írja — az arany és ezüst fonállal varrott egy sing széles keskeny abroszt, vagyis az ugynevezett asztalkerületet tették föl, az asztal tábláján azonfelül terítették be tiszta fehér abroszszal. Nagyon sokféle és felette gazdagon terített abroszok voltak használatban. Asztalkerületet nem mindig használtak, mert gyakran magának a felső abrosznak az asztal táblájáról lefüggő része volt már pazar fényvel díszítve. Ha az abrosz táblájának közepe nem volt himezve, vagy másképpen díszítve, a pohárnok minden esetben végig fektette az asztal hosszában az abrosz közepére való keskeny és diszes asztalközkeszkenőt.

Az asztal szélére körül helyezték el egymástól kellő távolságban az ón és ezüst, vagy esetleg mázas tányérokat és az evőeszközöket. Az asztalkendőnek a tányéron volt a helye, hogy az étkezés kezdetéig a rajta levő cipót is befedje.

Az ezüst serlegeknek és poharaknak, valamint később a kristálypoharaknak, valamivel beljebb a tányér előtt jutott hely. A kisebb ezüstpoharakat az asszonyok elé tették. Az aranyozott ezüst só- és fűszertartó edényeket ugy helyezték el, hogy azokhoz többen is hozzá férhessenek.

Az asztal közepét — kivált vendégségek alkalmával — ezüsből vert asztalra való dísztárgyak foglalták el. *Bakács Tamás* érseknél is lehetett látni ilyen szarvas-, szárny-

* Bárány Radvánszky Béla az elmúlt századok társadalmi életének tudós és szorgalmas kutatója Magyar családélet és háztartás a XVI. és XVII. században című alatt egy háromkötetes munkát írt. E nagyérdemű könyvnek most jelent meg az első része és abból adtuk itt az asztali rendtartásra vonatkozó fejezetet.

és szarvalaku ezüst asztaldiszeket és ropant nagyságu edényeket, a melyek császári udvartartáshoz is illendők lettek volna. Használó czélra szolgáltak Mátyás király udvarában az ezüstdől készült egyszarvuak, valamint Bethlen Gábor fejedelemnél az orosz-lánforma, malomforma és a tornyos poharak. A magas száron álló poharak, a Thurzó-kincstárban lévő ökör- és szarvasforma poharak, a bagoly, delfin és más állatokat utánzó ezüstművek, valamint az ezüstbe foglalt csigaházak is inkább asztaldiszül, semmint ivóeszközül használtattak.

Meg lévén így rakva az asztal, az öntőedényeknek, bortöltőkupáknak és kannáknak nem jutott hely az asztalon. Ezek a pohárszéken maradtak és a pohárnokok által hordoztattak körül.

A pohárnok az asztalt megterítvén, a cipót kendővel letakarva, elhelyezte a főhelyre, ezenkívül a pohárszéken mindent helyreigazítva, várta, hogy az asztalhoz leüljenek.

Midőn az ebéd, vagy vacsora a konyhán elkészült, a konyhamester csengetett a konyha falán elhelyezett kis haranggal. Ha az udvari nép étkezésének ideje volt, akkor ezek mindenfelől összegyűltek a harangszóra.

Ha az uraknak táltak, akkor a csengetésre az asztalnok az étékfogók élén lement a konyhára, hogy saját szeme előtt adassa fei az ételket. A konyhán a konyhamester ügyelt arra, hogy a fogások sora lajstrom szerint legyen, valamint arra is, hogy minő étket fogjon el egy-egy étékfogó.

Az étékfogóknak himzett keszkenőket adtak, azzal az étkes tálat általkeztették és úgy vitték a kezükben. Midőn az egész fogás az étékfogók kezében volt, az asztalnok rendet állatott velők és a menet megindult az ebédlő-palota felé.

A menet élén az udvarmester haladt, nagy vendégségek vagy lakodalmak alkalmával másod-, sőt harmadmagával járt az étel előtt, kisebb háztartásban, a hol nem volt udvarmester „egy öreg rendszolga” teljesítette ezt a tisztelet.

Az étel előtt járás régi szokás volt. Mátyás király lakodalmi ünnepeinek alkalmával 1476-ban, Hinkó, Podiebrad György cseh király fia, a bosnyák király és a sziléziai herceg jártak a király és a királyné előtt, az étékfogók is mind magyar főurak valának. II. Lajos király udvarában szintén voltak étel előtt járók, kik a vacsorához fáklyafény mellett vezették az étékfogókat.

I. Apafi Mihály fejedelem udvarában ezektől eltérő, czifrabb szokás divatozott. Az étékfogók előtt a konyhamester ment gyalog, de a menetet az asztalnok vezette tollforgós süveggel, diszruhában, szerszámos paripán ülve. Mikor a fejedelem ebédlőpalotájának lépcsőjéhez ért, leszállott lováról és az étékfogókkal felmenve, lerakatta az étket és ott udvarlott, míg vagy a meleg étket, mint akkor nevezték, vagy a derék fogást el kellett hozni, akkor térdet hajtva a fejedelemnek, az étékfogókkal lement a konyhára és ismét paripára ülven, úgy hozatta fel a többi ételket.

Az ételket mindig fedőtállal befedve hozták fel és úgy is tették le az asztalra.

Folyt. köv.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A „Vendéglősök Lapja” jelen számát nagymennyiségű példányban küldjük szét az ország minden vidékére, kérjük lapunk barátait, sziveskedjenek odahatni, hogy lapunk minél szélesebb körben elterjedhessen s minden közérdekű s iparunkat érintő eseményről bennünket értesíteni sziveskedjenek. *A szerkesztőség.*

— **Siremléket Jankó Jánosnak!** Arra a férfiura, aki páratlan humorisztikus rajzaival negyven éven át derítette föl a nemzetet: a legmagyarabb festőművészre ráborult a sir éjszakája. A „Borsszem Jankó” s éleztartásai „Bolond Istók” és „Üstökös”, melyeket hosszú éveken át gazdagított s ékesített az ő mesteri tollának munkáival, bizalommal fordulnak mindazokhoz, akiket nagy művészetével és aranyos humorával annyiszor megvigasztalt; járuljanak hozzá, hogy sirja fölött méltó emlék hirdesse nevét. Hálával fogadtatik a legcsekélyebb adakozás is, melyet a Budapest-Belvárosi takarékpénztár igazgatóságához (Koronaherceg-utca) kérünk beküldeni. Az egyes kimutatások a „Borsszem Jankó”-ban jelennek meg. Mély tisztelettel A „Borsszem Jankó” szerkesztősége.

— **Pezsgőgyártás a kiállítás területén.** Az ezredéves kiállítás egyik nagyon érdekes látványja a Braun testvérek velencei perzsgő cég pavillonjában történő pezsgőgyártás, mit a közönség szemeláttára végeznek. Ez a pavillon a kiállítás területén látható különféle épületek közt különben is nagy érdeklődés tárgyát képezi. Pinczejében a francia pezsgőgyártás több igen tanulságos és látványos mozzanatát mutatják be. A közönség legnagyobb része előtt ismeretlen a pezsgőgyártás módja s így az említett cég a belépőknek nem csak azzal szerez kellemes meglepetést, hogy a pezsgőt szemük előtt dolgozza fel, de alkalmat nyújt arra is, hogy azt a kedvelt italt mindjárt a helyszínén meg is izlelhessék. A gyártási pinczehelyiségből csigalépcső vezet a rococo stílusban épült kimerő helyiségbe, melynek terraszain és belső részeiben a pezsgőgyáros legújabb Domino pezsgőjét fogyasztja a kiállítás pezsgőszomszjas közönsége.

— **A népkonyha megnyitása.** Ehó 12-én 12 órakor nyitották meg a kiállítás népkonyháját, a hol mindjárt az első napon 413 ember kapott meleg ebédet. A népkonyha mindjárt a viztorony szomszédságában épült barakkszerű deszkaépület, a mely egészen olyan, mint a szomszédságában levő számos barak, a hol földmíves és iparos fölrándulók kaphatnak olcsó lakást és ellátást. A mai megnyitó napra két nagyobb vidéki csoport érkezett Budapestre. Az egyik Szatmár megyéből jött, a nagykarolyi járásból s 204-en vannak. Földmívesnép, derék, erős szálás emberek. A másik csoport a lakodalmas szász nép, 209 férfi, asszony és leány. Mind ünnepi díszben. Az ebédre érkezőket a népkonyha előkelő hölgybizottsága várta pompás ebéddel. A bizottság összes tagjai megjelentek, élükön Dániel Ernőnével, a népkonyha védnökével és Hieronymi Károlyné elnökkel. Jelen voltak Schmidt József kiállítási igazgató is és a sajtó több képviselője. Mikor a díszbe öltözött szászok megérkeztek, Dániel Ernőné karonfogta a menyasszonyt és az ebédhez vezette.

— **Esküvő.** Korda Mihály nagyváradi fiatal jónevű mérnök mult hó 30-án esküdött örök hűséget Hillinger Emmy kisasszonynak, Hillinger Lipót nagyváradi szállodás szép kedves leányának.

— **Üzlet áthelyezés.** *Naleszny* Gyuláné, budapesti tekeasztal-gyáros, hírneves tekeasztal és dákógyárát VII., Király-utca 27. szám alá helyezte át.

— **Szegeden** a *Kass* János által számos éven át bérelt „Tisza”-szállodát *Bereczky* Lajos budapesti szállodás vette bérbe.

— **Üzlet átvételek:** *Suli* Károly fővárosi jeles vendéglős szaktársunk átvette a Szentkirályi-utca 4-ik szám alatt levő *Biró* János-féle vendéglő-helyiséget s azt teljesen újonnan átalakította. Kerthelyisége és nyári étterme társas ebédekre és lakodalmakra is nagyon ajánlatos. Jó borai és konyhájával már is megnyerte a közönség szeretetét.

— **Hruschka György** szaktársunk átvette az Almássy-tér és Barcsay-utca sarkán levő *Katona* Imre vendéglőjét. *Katona* szaktársunk pedig a nagyfuvaros-utca 13. sz. a. vendéglőt nyitott.

— **Üzleti hírek.** Az aradi Zemplényi kávéházban főpinczéri állást nyertek: *Dukesz* Vilmos és *Czobl* Hermann. Az aradi Lloyd kávéházban főpinczéri állást nyert *Kozma* József. Az aradi új kiosk kávéházban főpinczéri állást nyert *Hoffmann* József, mint fizető pinczér *Bach* Vilmos. A Fiume kávéházban főpinczéri állást nyert *Reschovszki* Ede.

— **Az aradi Pohl szállodát** *Nagy* Lajos előnyösen ismert aradi vendéglős pár nap előtt negyvenháromezer forintért megvette. A szálloda már április 18-án az ő vezetése alá ment át. Ritka izléssel és kényelemmel rendezte be *Nagy* Lajos ezt a szállodát. Az összes szobákat, a melyeknek száma felül van a hatvanon, egészen új butorokkal látta el. Az egész udvart üveg fedél alá vonta, úgy hogy az most a legelegánsabb étkezde s télen pompás téli étterem lesz. A régi Pohl szálloda az ő kezelése alatt bizony újra kiváló haladást és hírnevet ér el. *Nagy* Lajos új vállalkozásához napról-napra több és több gratulációt kap.

— **Halálozás.** *Kirisits* József volt esendbiztos, utóbb városi tisztviselő Székesfejérvárott jobblétre szenderült. A megboldogultban *Kirisits* János és *Árpád* főpinczerek édesatyjukat siratják. Teme-tése nagy részvét mellett ment végbe a róm. kath. egyház szertartásai szerint Székesfejérvárott. Ott voltak: *Havranek* József kir. tanácsos, polgármester, *Szeidl* főkapitány s az egész városi tisztikar stb. Béke hamvaira!

— **Az aradi vendéglősök és kávéosok ipartársulata** legutóbb tartott közgyűlésében a következőleg ejtette meg a tisztújítást. Elnök lett: *Schor* Albert, alelnök: *Huzó* István, pénztárnok: *Földes* Lajos, ellenőr: *Gavrillette* Miklós. Választmányi tagok lettek: *Szifler* József, *Mátyás* Mihály, *Harold* János, *Michl* József, *Kmettykó* Lajos, *Valenta* András, *Tulipán* Sándor, *Dobránszky* Márton, ügyész: Dr. *Lux* Ubald, Ügynök: *Kormos* Adolf.

— **Az egri vendéglősök és koreszmárosok ipartársulata** részéről legutóbb egy küldöttség járt Budapesten a magas miniszteriumnál, kérelmezvén az Egerben s az országban fenálló számos visszás helyzetnek megszüntetését, különösen a bornak és sörnek elárusíthatását megvonni a

szatócsoktól. A küldöttség, melyet *Szederkényi* Nándor orsz. képviselő vezetett a miniszterhez, igen szíves fogadtatásban részesült, s a miniszter megígérte, hogy a butellázók, valamint a hivatatlan üzletek beszüntetése körül megteszi a kellő intézkedést. A küldöttség tagjai voltak: *Mesmer* Károly elnök, *Marosi* Izidor, *Mély* Dániel és *Szabó* György szaktársaink. Egri szaktársaink a szódavizgyárat is meg alapították, a folyékony szénsavas apparátust *Riesz* és *Berkovits* budapesti cégénél vásárolták.

— **Royal szálloda megnyitási ünnepe.** Az Erzsébet-köruton felépült pompás Royal-szálló megnyitási ünnepélye legutóbb ment végbe. A fényes épület berendezésének megtekintése után a díszteremben gazdag lakomát adott az igazgatóság. A barokk stílusban épült díszteremben körülbelül kétszázötven főre menő előkelő társaság gyűlt össze, a melyben képviselve volt a főváros törvényhatósága, a tudományos akadémia, a politikai világ és a sajtó. A gazdag menü harmadik fogásánál, a mikor a pezsgőt szolgálták fel *Glück* Frigyes, a társaság igazgatóságának elnöke szólalt fel, elmondván az első pohárköszöntőt a királyért, a melyet a társaság állva hallgatott meg. Utána dr. *Koller* Gyula a kormányt éltette. *Kamermayer* polgármester a házigazdát, *Glück* Frigyes és a Royal szállót létesítő társaságot éltette. Dr. *Lőw* Tivadar azokért a hatóságokért és tényezőkért emelt poharat, a melyek az intézmény létesítésén közreműködtek. Gróf *Szapáry* László *Eötvös* Loránt bárót, a tudományos akadémia elnökét, mint az ideális törekvések képviselőjét éltette. *Glück* Frigyes a külföldi nemzetek képviselőiért emelt poharat, mire *Duckert* belga konzul felelt, beszédét magyar nyelven kezdve, majd francia nyelven folytatva és a magyar nemzetet éltette. A tündető zajos éljenzés lecsillapulása után *Ray* Rezső a Royal szálloda építészé azokért a munkásokért üritett poharat, a kik a vállalkozásban neki segítő társai voltak. Báró *Eötvös* Loránt a házigazdáiért *Glück* Frigyesért üritette poharát. *Thék* Endre az építésben és a berendezésben közreműködő iparosokat éltette. *Glück* Frigyes igazgató a sajtó hazafias és önzetlen magatartását magasztalta, mire *Rákosi* Jenő válaszolt. A társaság a legvidámabb hangulatban sokáig maradt együtt.

— **Baromfi kereskedelmünk.** *Bleiziffer J. Uj-Szent-Annai* baromfiszállító, ki eddigelé a külföldi piacokat árasztotta el magyarhoni baromfiakkal, a mostani kiállításra való tekintettel nagy kedvezményben részesítendi a fővárosi vendéglősöket. *Bleiziffer J.* ur baromfi-nagykereskedő nevét már elég ismeretessé tette a külföld előtt s méltán megérdemli, hogy midőn a millenniumi országos kiállítás érdekében a fővárosi vendéglősöknek előnyt nyújtva, készséggel iparkodik honi tenyészdéjét közönségünkkel megismertetni — csak a legnagyobb pártfogásban részesítsék fővárosi vendéglőseink. Arjegy-zéket kívánatra ingyen küld, ki őt ez ügyben egy levelező lapon megkeresi. A meny nyire *Bleiziffer* uratszemélyesen ismerhetni szerencsénk van, mi is a legmelegebben ajánljuk őt szaktársaink becses figyelmébe és támogatásába, megléven győződve, hogy áruival igényeiket minden tekintetben kielégíti.

— **Magyar istentiszteletet tartott f. hó 10-én a kerepesi-uti evang. egyház.** *Bachát* Dániel a budapesti evang. egyházmegye

főesperese, főv. bizottsági tag, lángoló honszerelemtől áthatott, hatalmas egyházi beszédével magával ragadta a nagy s díszes hallgató közönséget. Drága szent hazánk dicső és siralmas sorsának eesetelése után egy megkapó fordulattal lát-noki ihlettséggel festette a jövőt, melynek alapjául a régi tradíciók rendíthetetlen követését s az Istenbe vetett hitet hirdette. A költői szépségekben gazdag beszéd oly mély hatást gyakorolt, hogy az egyháztanács testületileg kérte fel annak kinyomatására. A páratlanul lélekemelő istentiszteleten megjelent *Zsilinszky* Mihály, államtitkár a kormány képviseletében, s meghatottan gratulált az ünnepi szónoknak. A főváros részéről ott volt Dr. *Matyska* Péter egyházfelügyelő, Dr. *Matyska* István. A m. kir. Curia részéről *Havass* Károly curiai bír. Az iskolaszéket képviselte *Péterfy* Sándor, a tanítók nesztora s *Hrebenda* Agost. Ott voltak: *Krkos* Lajos, *Institúrisz* Dániel, *Rajcs* Zoltán, *Muhr* György, *Ihász* György s a főváros számtalan notabilitása. Az egyház gondnoka *Knyassó* György, hazafiui és egyházi szeretetét hirdette a templom fényes dekorációja, a mely aethetikai szépségével és gazdagságával bámulatra ragadta az áhitatos közönséget.

— **A kiállítási vendéglők** ezideig még a kedvezőtlen időjárás következtében nem voltak látogatottak. Mindannyi jó kezében van letéve, legjelesebb szaktársaink a tulajdonosok. A **Dreher-sör-gyár** vendéglőse: *Kommer* Ferencz; a **részvény-sör-gyár** vendéglőse *Lippert* Lajos, főpinczé-re *Vörös* János és *Silaba* József; a **polgári serfőző-gyár** vendéglőse: *Sturm* Gyula és József, főpinczé-re *Kreuter* Ernő, *Gombár* János és *Haffner* Lajos; a **királysör-főző-gyár** vendéglőse: *Petánovits* József; a **balatoni csárda** vendéglőse: *Trattner* Gusztáv, főpinczé-re *Strohrügel* Adolf; a **légszusz-gyár** vendéglőse: *Pajtsits* Gábor; a **horvátországi buffet** vendéglőse *Füredy* J.; a **szegedi halász-csárda** tulajdonosa: *Juranovits* Ferencz, főpinczé-re *Tóth* Endre; a **debreczeni csárda** tulajdonosai: *Szikszay* Gyula, *Harsányi* Gyula és *Reisz* Gyula, kiknek arczképeit mai lapunkban közöl-jük; a **Karikás Mihály** bácsi csárdáját vezeti fia *Karikás* Lajos, főpinczé-rük: *Spáth* Ferencz; a **Halász-csárda** tulajdonosai *Singhoff* Ágoston és *Simon* Lajos; a **kassai Bayer** és *Bauernebel* sörgyár vendéglőse *Muhr* György és *Paczolay* János; a **nagykanizsai sörgyár** *Galambos* Ulrich; a **pozsonyié** *Blau* I. stb.

„RÉMI“-szálloda Budapesten

elsőrangú szálloda, legfényesebben berendezve a fő- és székváros központjában

József-körut 4. sz. a., a népszínházzal szemben, villanyos világítás és fürdőszobák, szakadat-lan liftközlekedés éjjel és nappal. Közvetlen összeköttetés villamos-vasut és lövonat által az összes pályaudvarokkal.

Szobák a kiállítás egész tartama alatt (kivéve június 1—10-ikéig) világítással és kiszolgálással együtt 2 forinttól feljebb.

Kitűnő konyha, esetleg egész ellátás és table d'hôte; fényesen berendezett kávéház. Naponta kitűnő nemzeti zene.

Menyhért Vilmos,
szállodás.

SVEHLA József órász Budapest Erzsébet-körut 4. sz., szállítja a legjobb szerkezetű arany, ezüst és fali inga-órákat, raktáron tart minden e szakmába vágó szerkezeteket, s azokat legjutányosabb árban szállítja. Elvállal javításokat is, melegen ajánljuk ezen kiváló polgártársunkat t. olvasóink becses pártfogásába.

RAFFAJ András férfi-szabó mester, Budapest, VIII., Vas-utca 12. A legmagasabb uraságoknak, valamint a köznemességnek, nemkülönben a t. vendéglős és pinczér uraknak a legjobb kivitelű elegáns ruhákat készít jutányos árban. Megrendelések vidékről is elfogadtatnak és pontosan teljesíttetnek.

Felelős szerkesztő: **IHÁSZ GYÖRGY.**

Nyílttér.

IHÁSZ GYÖRGY

Budapest, IV., Kalap-utca 15. sz.

Hatóságilag engedélyezett és

1000 forint

óvadékkal ellátott

országos

közvetítő intézete

elhelyez szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetet, közvetít üzleteladásokat és vétel-leket.

Ilovsky János

BUDAPEST,

VII. ker., Erzsébet-körut 8. sz.

A Newyork-palota átellenében.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek jó hírnévnek örvendő üzletét

üveg- és porcellánedényekben.

A legjobb gyártmányú függő- és asztali lámpák, éjjeli ámpolnák dus választékban.

Különösen ajánlom az egyedül nálam kapható

Monstre-függőlámpákat,

melyek üzleti helyiségek, vendéglők, és műhelyek részére szép világítása, tartósága és egyszerű szerkezete folytán rendkívül ajánlatos.

Alkalmi tárgyak dus választékban!

ugymint teas-, kávé- és mocca-készletek 4 frttól feljebb. Ebédő-készlet 26 drb 6 frttól feljebb. Ebédő-készlet 42 drb 14 frttól feljebb.

Bor-, sör- és likőrkészletek különböző áron. Magasfokú denaturált szesz, kitűnő petroleum napi árak mellett.

Épület-üveges munkák és javítások, ugyszinte képek bekeretezése, szolidan és jutányos áron elkészíttetnek.

ERTESITÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű szállodás, vendéglős és kávéháztulajdonos urakat értesíteni, hogy **1895. évi november hó 1-én Budapesten IV. ker. Sebestyén-tér 6. szám alatt** a mai kor igényeinek megfelelőleg egy

személyzet elhelyező intézetet

nyitottam. Intézetem a nagybecsű megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesíti.

Támaszkodva a főpinczéri pályán évekig eltöltött multamra, reményleni bátorkodom, hogy a t. főnök urak, valamint t. kartársaim intézetemet becses pártfogásukba részesíteni méltóztatnak.

Budapest, 1896. május hó.

Kiváló tisztelettel

GREIBICH MIHÁLY.

SZABÓ SZÁLLODA

Kőbányán

(BUDAPEST, X. KERÜLET.)

Alulírott tisztelettel ajánlom a nagyérdemű fővárosi és vidéki közönség becses figyelmébe a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett

SZÁLLODÁMAT

mely Kőbányán a m. kir. államvasutak nyugati vonalának, a közúti lóvonatu, valamint a villamos vasút megálló helyeinek közvetlen szomszédságában van, honnan a millenniumi kiállításba 15—20 perc közlekedési idő alatt juthatni.

Szállodai vendégszobáim, kávéházam s éttermeim kellő tisztasággal diszesen berendezvők, ezekben valamint kényelmes kerthelyiségemben a t. közönség valódi magyaros otthont talál. Vendékszobák árai 80 krajczártól feljebb.

Minden törekvésem oda irányul, hogy izletes magyar konyhám, jó italaim, mérsékelt árak és pontos kiszolgálás mellett a n. érd. közönség teljes megelégedését továbbra is kiérdemeljem.

!! Naponként kitűnő czigányzene !! * !! Telefon összeköttetés !!

Sürgőnyezim: „SZABÓ SZÁLLODA KŐBÁNYA.”

Tekintettel a kiállítás alkalmával bekövetkező tömeges idegen forgalomra, a szobákra vonatkozó 24 órával előbb történő megrendeléseket a legpontosabban betartjuk.

A n. érd. közönség tömeges látogatását kérve

tisztelettel

SZABÓ SÁNDOR,

szállodatulajdonos.

Vendéglősök figyelmébe!

A millenniumi kiállítás tartama alatt szállítunk mindennemű

hizlalt baromfit

mely baromfi naponta frissen lesz ölte, este feladva, reggel Budapestre érkezik, tehát romlásnak kitéve nincsen.

Ugyiszintén szállítunk baromfit élő állapotban és

friss tojást

a lehető legolcsóbb árban.

I-ső Ujvári baromfi-tenyésztés

Torontál-Ujváron.

Bleiziffer J.

baromfi kereskedő és hizlalda tulajdonos

UJ-SZENT-ANNA.

Ajánlja mindennemű baromfiat a legolcsóbb napi árakon. Árjegyzék ingyen és bérmentve!

A t. szállodás és vendéglős urak becses megrendeléseit tisztelettel kéri

Bleiziffer J.

Uj-Szt-Anna.

Szálloda megnyitás.

Az alulírt igazgatóság tisztelettel értesíti a nagy közönséget, hogy a

Royal nagy szálloda

Budapest, VII., Erzsébet-körút 45., 47., 49.,

mely Ray Rezsőnek, a hírneves műépítésznek tervei szerint nagy pompával épült, ez év április 30-án nyitott meg. A rendkívül elegáns és minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú szálloda, látványosságát képezi az egész osztrák-magyar monarchiának.

A belső berendezés, a maga egészében művészi kivitelű, különösen pedig a külön földjével bíró díszterem, az interieurök, a fényes, családok számára való lakosztályok, melyek előszobából, szalonból, háló- és kis étkező tereméből állanak, továbbá a lakodalmi termek és separék, oly újítások, a minőket a fashionable világ szállodák is alig nyújtanak. A t. cz. uraságok és közönség rendelkezésére áll 250 föltte elegáns szoba, mindenik telefontal, normális árak mellett.

Elsőrangú vendéglő és kávéház saját vezetésünk alatt.

Kiváló tisztelettel

AZ IGAZGATÓSÁG.

A fővárosi és vidéki előkelő közönség legkedveltebb mulató helye a

MIKÁDÓ KERT

Budapest, VIII. Vas-utca 11. sz.

NAPONTA KATONAZENE.

kedvezőtlen időben fedett kert.

Szabad bemenet. Szabad bemenet.

KOCH KORNÉL,

a „Zöld Vadász” vendéglőse Sétater-utca 7-ik szám.

„ADRIA szálló”

megnyitása BUDAPESTEN.

Van szerencsém értesíteni és a n. e. utazó közönség tudomására juttatni, hogy

Budapesten, Kerepesi-ut 41. sz. alatt

a népszínház közelében saját házamban egy elsőrangú szállót a kor minden igényének megfelelően, a legnagyobb eleganciával berendezve

»ADRIA szálló«

elnevezés alatt megnyitottam és a forgalomnak átadtam. Megrendelések a kiállításra felrándulók előzetesen is elfogadtnak.

Számos látogatást kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Rémi Róbert,

a „Rémi” és „Adria” szállók tulajdonosa.

BORHEGYI F.

ezelőtt *Láposy F. és társa*

palaczkozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és thea főraktára

BUDAPESTEN,

Gizella-tér 1. szám (Haas-palota).

Ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket

gyári áron.

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől
legjutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Villaszerü kastély

teljes szoba-butorberendezéssel,
gyümölcs és 5 hold kitünő fajszerlővel,

évente 350—400 hekto bort terem.

szabad kézből eladó.

Bővebbet

MIHÁLIK JÁNOS ÚRNÁL

Koszoru-utca 10. 1/2 em. ajtó 3.

„STEFÁNIA SZÁLLODA”

Budapest, Murányi-utca 53.

Alulírott van szerencsém a kiállító és kiállítás látogató n. érd. közönség becses tudomására hozni, miszerint VII. ker. Murányi-utca 53. szám alatti 3 emeletes új házamat szállodának rendeztem be és folyó év február hó 1-én „Stefánia” név alatt megnyitottam.

Szállodám új berendezésénél, — mely 70 izlésteljesen bebutorozott szobával van ellátva — nem kíméltem semmi költséget és fáradságot, hogy az a modern igényeknek teljesen megfelelő legyen és a n. érd. közönség minden kíváncsimnak eleget tegyen.

Szállodámban a kiállító és kiállítás látogató n. érd. közönségnek igen sokféle előnyök nyújthatnak.

Hogy a n. érd. közönségnek pontos kiszolgáltatást s minden tekintetben kényelmet biztosíthassak, szállodám teljes kezelését Papp Emil szálloda igazgatóra bízom, ki több éveken át közkedvelt elsőrendű vendéglőse volt a fővárosnak s kinek megnyerő modora és szakképzettsége vendégeim teljes meglegedését biztosítja.

Midőn a n. érd. közönség becses pártfogását kérem, egyúttal kérem a szobák lefoglalásáról szóló megrendeléseket a „Stefánia-szálloda igazgató” címére beküldeni.

Kiváló tisztelettel

Nagymegyeri Rajcs Zoltán,

szálloda-tulajdonos.

Értesítés.

Van szerencsém a t. cz. szállodás, vendéglős és kávé uraknak becses tudomására hozni, hogy május hó 1-én a *Sebestyén-tér 8. szám alatt* én alólírt egy

szálloda, vendéglő és kávéházi

személyzetet elhelyező intézetet

nyitottam és daczára a millenniumi kiállításnak, abban a kedvező helyzetben vagyok, hogy helybeli és vidéki rendelőknek bármiféle rendeléseit híven és pontosan teljesíthetem. Husz évi működésem e téren azon reménnyel kecsegtet, hogy ígéretemnek becsületesen és tisztességesen meg fogok felelni. Becses pártfogását és rendeléseit kérve, maradok

Tisztelettel

Eisenkraut Mór,

pinczérügynök.

Budapest, Sebestyén-tér 8. sz.

Szalontay György

vendéglője

BUDAPESTEN,

Kerepesi-ut és Klauzál-
utca sarok.

A vidéki és fővárosi közönség legkedvezőbb gyűlhelye és találkozó helye.

A népszínház, a villanyos- és lövönatuvasutak közvetlen közelében.

Naponta kitünő cigányzene.

Jó konyháról és kitünő italokról kezeskedik a vendéglős.

Dréher-féle

korona-sör-csarnok

Smolinszky Ignác

a bolgár fejedelem volt diszkonyha-vezetője és udvari szállítója vezetése alatt.

Budapest, VII., Kerepesi ut 64-ik szám.

Tágas terem. Szép udvari helyiség.

Kivonat az ét árjegyzékből:

I. oszt. négy fogásos ebéd (egy személyre) 1.10 frt.
II. oszt. három fogásos ebéd (egy személyre) 80 kr.
III. oszt. két fogásos ebéd (egy személyre) 60 kr.

Üzleteladás.

Egy nagyobb vidéki városban egy elegánsul berendezett, a korszak igényeinek teljesen megfelelő felszereléssel, nyári helyiséggel együtt egy kávéház, melynek évi forgalma könyvkimutatás szerint 24—26.000 frt, családi viszonyok miatt szabad kézből eladó, ugyisint egy nagyobb igényű városban egy szálloda 30 vendégszobával, elegánsul berendezve egy teli egy nyári étteremmel, kávéházzal együtt szabad kézből eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

PATAKY és TÁRSA

PEZSGŐ-GYÁRA

BUDAPEST - KÖBÁNYA.

AZ ORSZÁGOS MILLENNIUMI KIÁLLÍTÁS

TISZTELT LÁTOGATÓIT EZENNEL VAN SZERENCSENK

„ŐS BUDAVÁRÁBAN”

A NAGY MECSET ÁTELENNÉBEN LEVŐ

PEZSGŐ-PAVILLONUNK

MEGLÁTOGATÁSÁRA, HOL SAJÁT, TOKAJ-HEGYALJAI ÉS ZALAI TERME-
LÉSŰ BORAINKBÓL GYÁRTOTT

MÁMOR, CHATEAU, PATAKY ÉS HIGH LIFE PEZSGŐINK

POHARANKINT JUTNAK ELADÁSRA,

tisztelettel meghívni.

PINCZÉK: **TOKAJ-HEGYALJÁN ÉS ZALÁBAN.**

Zámoly M.

Budapest, VIII. Röck-Szilárd-utca 14. szám.

Ajánlja magát vendéglő és kávéházi vörös réz konyhaedények, levesfőző, mosó és takaréktűzhely üstök készítésére, ugymint mindennemű tárgyak czinezésére.

Elfogad takaréktűzhelyek, kávéházi tűzhelyek készítését és bármily szerkezetű tűzhelyek javítását és kifalazását jótállás mellett.

Továbbá: víz- és légszuszévezeték, fürdő és Closet berendezéseket és csatornázásokat minden e szakmába vágó javítások pontosan teljesíttetnek.

உத்தரவிட்டிருக்கிறது.

WALTER B.

KÁVÉHÁZA

Budapest. VIII., József-körút 29. szám.

Van szerencsém a t. cz. közönség szíves tudomására adni, hogy

kávéházamat

egész ujonnan átalakítottam és azt a kor igényeihez képest berendeztem. Gondoskodtam arról is, hogy jó

hangversenyek által

a t. cz. vendégeimnek kedves szórakozást szerezzek. A kávéház egész éjjel nyitva van. Számos látogatást kér

WALTER B. kávé.**Kőbányai Polgári Serfőző****kiállítási pavillonjában****Budapesten.**

A kiállítás egész ideje alatt, minden időben a legizletesebb ételek és friss italok kaphatók. A legesimesebben berendezett tág helyiség a legkényesebb igényeknek is megfelelő. A zenét Munczi Lajos kitűnő zenekara reggeli 10-től esti 11 óráig szolgáltatja.

Sturm Gyula és József
vendéglősök.**Hotel „NÁDOR” Szálloda**
Budapest

Vámház-körút 2., az új híddal szemben.

Legszebb fekvésű I-ső r. szálloda, kilátással a Dunára

A közúti lovasutak, villamos vasút és társas kocsik által az összes pályaudvaroktól könnyen elérhető.

A gőzhajóállomás közvetlen közelében

Étterem és kávéház.

Az összes helyiségek villamosan világítva.

Telefon és fürdők a házban.

HOLSTEIN TESTVÉREK
szállodások.**KILÁR JÁNOS**

vendéglős

Budapest, IX., Üllői-ut 1. sz.Kedvenc villásreggeliző hely —
kitűnő konyha, gyors és pontos szolgáltatás, minden időben friss ételek és italok.**FARKAS ISTVÁN**

vendéglős

Budapest, Vámház-körút 16. szám.

Az ujonnan épülő nagy Dunahíd és vásárcsarnok közvetlen közelében.

Tágas és esinos helyiségeiben gyors és pontos szolgáltatás mellett minden időben friss ételek és italok kaphatók.

„MARGIT”
GYÓGYFORRÁS,
„magyar selters”Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szén-sav tartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szén-sav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól. Ellenben a félig kötött szén-sav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szén-savtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tüdőbajokban** különösen a **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorffban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barabás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.**Mint ivóvíz**präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,**borral használva a legegészségesebb ital!**Kizárólagos
főraktár**Édeskuty L.**cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál
BUDAPEST.

Ugyisint kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

AZ

ALKOTMÁNY

néppárti politikai napilap.

Az „**ALKOTMÁNY**” a legelterjedtebb, legjobb, legolcsóbb politikai napilapAz „**ALKOTMÁNY**” a legjobban értesült napilapAz „**ALKOTMÁNY**” a legjelesebb ellenzéki publicisták közreműködésévelmegjelenik **20.000** példányban.Az „**ALKOTMÁNY**” előfizetési ára: egész évre 10 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.Az „**ALKOTMÁNY**” egyes számai Budapesten 3 kr., vidéken 4 krért., minden tőzsdében kapható.Az „**ALKOTMÁNY**” szerkesztősége, kiadóhivatala és könyvnyomdája:**Budapest, VIII., Mária-utca 11. szám**

hol mindennemű könyvnyomdai munkák jutányosan készíttetnek.

VENDEGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZEREK LAPJA.”)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávések, pinczerek és kávéházi-segéddek érdekeit felkaroló szakközlöny.

Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete, a „Budapesti kávéház segéd-egylet”, a „Szatmár-Németi pinczér-egylet”, a „Székesfejvári pinczér-egylet”, a „Szombathelyi pinczér betegsegélyző-egylet”, a „Győri pinczér-egylet”, a „Révkomáromi vendéglősök- és kávések ipartársulata”, az „Aradi pinczér-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávések-egyesület”-nek, az „Ujvidéki szállodások, vendéglősök- és kávések ipartársulatának”, a „Miskolci pinczér-egylet”-nek és a „Kassai vendéglősök-, kávések-, koresmárosok- és pinczerek-egylet”-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre	6.—	Félévre	3.—
Háromnegyed évre	4.50	Évnegyedre	1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV. kerület, Kalap-utca 15-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Hecc a vendéglősök ellen.

Valósággal heccnek kell neveznünk azt a feljajdulást, mely a sajtó egy részében támadja a vendéglősöket és különösen a kiállítási vendéglősöket, s rájuk fogja, hogy kizsákmányolják helyzetüket és zsarolják a közönséget.

Az egyik lap riporteri fantáziája odáig megy, hogy lerajzoltat egy vidéki magyar embert, amint illendő habitusban megy a kiállításra és onnan meztláb megy haza.

Alább be fogjuk bizonyítani, hogy a rettenetes drágaságról, s ahhoz fűződő minden kombinációkról terjesztett hírek valótlanok és a vendéglősök ellen intézett támadások helytelenek, jogtalanok és hazafiatlanok.

Helytelenek és jogtalanok azért, mert nem igazak, s mert a vendéglősök erkölcsi reputációja és anyagi existenciája ellen törnek. Ha az üzletembernek nevét bemocskolták, az egyértelmű az anyagi romlásával is.

De hazafiatlanok is a vendéglősök ellen intézett támadások, mert ezzel a gyalázkodással ártanak úgy a vendéglősöknek, mint magának a kiállításnak is.

Az egész kiállítás ugyanis nem csak Budapest közönségétől, hanem a vidékről és külföldről bejövő pénzre is van bázisozva.

A lapok világgá kürtölik a drágaságról kolportált meséket, ezt a magyarellenes külföldi lapok kárörvendve tovább terjesztik és a külföldi ember azt fogja gondolni, hogy mégis csak rettenetes lehet a kiállításon a drágaság, mikor még a

budapesti lapok is feljajdulnak ellene. Ezt fogja gondolni, s az eredmény az lesz, hogy nem jön el megnézni a kiállítást.

Igy fog tenni a vidéki közönség is. Ki fogják jelenteni, hogy: — Nem megyünk oda, a hol nyuzzák az embereket.

Szalontay György.

(Szövege a 7-ik oldalon.)

Ide vezethet az az indokolatlan küzdelem, melynek éle a vendéglősök ellen irányul.

Elvégre is fel lehet azt a tételt is állítani, hogy a konyha minden produktuma, a bor és sör a vendéglősnek tulajdona, tehát árucikk, melyet adhat úgy, hogy neki is megmaradjon a tisztességes haszna.

Minden üzletember megcsinálja a számadását és úgy adja el áruát, hogy a rezsijét leszámítva valami

kis haszna is legyen a megélhetésre.

Czipőt példának okáért lehet venni 10 frtéért, lehet venni háromért is. Az előkelő üzlettulajdonos jó portékát ad, sok a házbére, sok az adója, az nem készíthet egy pár czipőt olcsóbban 10 forintnál, míg a kinek kevesebb a költsége, a házbére, s egyéb kiadása, az adhatja olcsóbban is.

Egészen így van ez a vendéglősöknél is. A hol nagyobb és fényesebb a terem, sok a személyzet, sok a házbér, az nagyon természetesen nem adhat olyan olcsó étlapot, mint azok a helyiségek, a melyekhez a bejárat a pinczébe vezet.

A ki valakit támad, és különösen ha oly tiszteletteljes testületet támad, mint a vendéglős ipar művelői, annak körültekintőnek kell lennie és mérlegelni kell a körülményeket.

Ezt nem tették meg a budapesti lapok, mert tetszetősebb volt nekik a vendéglősök támadása, melyet elkövettek a nélkül, hogy tettük következményeivel számoltak volna.

A kiállítási vendéglősök a drágaságról hirtelt híreket a leg helyesebben czáfolták meg. Nem bocsátkoztak hirlapi polemikába, hanem annak bizonyítására, hogy az étlap nemcsak hogy nem drága, hanem a körülményekhez képest a lehető legolcsóbb — kinyomaták az étlapjukat a lapok nyílttéri rovatában.

Nézzük például a Lippert, Sturm, Petánovits, Kommer, Singhofer, Balatoni, Szegedi és debre-

czeni csárdák jó konyhájának az étlapját. Kitűnik belőle, hogy savanyu tüdő, citrommal, avagy borju pörkölt, vagy gulyás kapható ott 20 krajczárért. Egy pohár sör 12—14 krajczár és így a kényeret is beleszámítva, 34 krért tisztességes reggeli kapható.

Hol van itt a drágaság? Nemcsak hogy drágaság nincs, hanem az étlap határozottan olcsó.

És olcsó a déli és esti étlap is. Így például a leves 10 kr, marhahús mártással 40 kr, főzelék hussal 30 kr, vesepecsenye á la crème, nagy adag 80 kr, kis adag 50 kr, borjuszeggy 60 és 40 kr, lébensült macaronival 60 és 40 kr, borju-fricandeau 60 és 40 kr, rántott bárány 70 és 40 kr.

Hát itt hol a drágaság? Hiszen egy forintból a kényesebb igényű ember is egész jól megebédelhet.

Bécsben az 1873-iki világkiállításon dr. Gyurgyik Gyula fővárosi ügyvéd, volt orsz. képviselő 1 székely gulyásért 60 krt, s egy közönséges gulyásért 45 krt fizetett, pedig hogy azt nem lehetett megenni, bizonyítja azon körülmény, hogy a vele egy társaságban volt Lutz üveggyáros álkapocsgörscöt kapott tőle. Az 1883-iki turini országos kiállításon pedig fizetett egy leves, 1 marhasült, 1 tészta, 1 ke-

nyér, 2 deczi vörös dalmát borért összesen 3 frt 8 krt. Nálunk ezt a kiállításon 1 frt 3 krért megkaphatni. A „Refoscko“ bort pedig, melynek rendes ára 2 lira, vagyis 1 frt, Turinban 4 lírával azaz száz percenttel drágábban fizette.

És most tekintetbe kell azt is venni, hogy a kiállításba külön 4—5 frt pótlék is fizetendő a már lefizetett 7 frt fogyasztási adón kívül, tehát hektoliterenként 12 frt.

Kiállítsti illeték címén fizetnek a vendéglősök minden hektó bor után 5 frtot, minden hektó sör után 4 frtot. Palaczkbor után 10 frtot. Hazai pálinka után 50 frtot. Külföldi pálinka után pld. likör, cognak stb minden palaczk után 1 frtot. Hazai pezsgő után minden palaczk után 20 krt. Külföldi pezsgő után minden palaczk után 1 frtot. Hazai ásványviz után fél literig 3 krt, nagyobbért 6 krt. Külföldi ásványvizért fél literig 10 krt, nagyobbért 20 krt. Szódavíz után 2 krt. Külföldi 7 decziliteres bor után 30 krt.

Azonkívül fizetni kell még egy csodálatos adót, az ugynevezett »székpénzt.« Ezt a monstrumot úgy kell érteni, hogy minden üzlet tulajdonos naponta annyi krajczárt tartozik fizetni, ahány szék van az üzletében.

És ha a vendéglősök minden

kiadásával számolunk, úgy be kell látni azt, hogy az étlapjuk olcsó és csak úgy létezhetnek, ha a hírlapok minden indok nélkül nem rémisztgetik el a vendégeiket.

Ihász György.

A kiállítási drágaság.

Gundel János, a szállodások, vendéglősök és korcsmárosok nagyérdemű elnöke, a következő nyilatkozatot bocsájtotta a napilapok útján a nagyközönség elé:

Ezredéves ünnepségünk és országos kiállításunk alkalmából annyi, részben rosszul felfogott hazafiasságból, részben határozottan rosszakaratból származott irányzatosságot látott napvilágot, különösen a fővárosban állítólag uralkodó drágaságot illetőleg, hogy a hazafias sajtó kétségkívül szívesen hozzá fog járulni e tévedések helyreigazításához. Hogy külföldi hírlapok, első sorban bécsi jóakaróink e valótlanosságokat minél szélesebb körben terjesztik, nem titok. Hiszen bőven telik alkalmunk némely bécsi újságból meggyőződni arról, hogy irigyeink minő vérlázító módon sárbatipornak mindent, ami magyar. Ha a magas kormány ama lapoktól, amelyek a hazugság elvetemült eszközeivel ártani igyekeznek Magyarországnak és az ezredéves kiállításnak, meg nem vonja a postaszállítás engedélyét, akkor kötelessége minden magyar szállótulajdonosnak, vendéglősnek és kávésnak a lapokat helyiségeikből, olvasótermeikből kitiltani. Hadd folytassák akkor üzelveiket, áskálódásukat, a magyar nemzet, mely ezer esztendő óta dicső múltjára visszatekintve, kulturális vívmányainak eredményeit épp most tárja a művel-

VENDÉGLŐSÖK LAPJA TÁRCZÁJA.

Vihar keze . . .

Vihar keze tépi le a falombot.

Sose legyen a bubánatra gondod;

Az csalódik, a ki igazán szeret:

Muzsikaszó támassza fel kedvedet!

Muzsikaszó, jó vörös bor meg nem árt!

Nosza pájtás üssük össze a pohárt!

Ne legyen hát a húrnak se irgalom:

Huzd rá czigány, tomboljon a cimbalom!

Kedvem, mint a szilaj patak, megáradt.

Csókot hintek az egész nagy világnak;

Boldoggá meg viggá tett a szerelem:

A legeslegszebb magyart lányt szerettem!

Dura Máté.

A sárgaház.

Írta: **Degré Alajos.**

— A Vendéglősök Lapja eredeti tárczája. —

(Vége.)

Ők, az irodalom műkertészei, mily óvatosan bántak a csemetékkel, hogy ápolták a dugványokat, s mily gondosan kezelték a nyesést. Szinte megindító, mikor Petőfi Pestre vergődött, s a kiadók hallani sem akartak róla, hogy futkosott Vörösmarty mindenféle a kéziratral, míg végre a körnek ajánlotta, s ez, Vörösmarty iránti tekintetből a kiadásra vállalkozott. Ez nem volt csoda, az öreg ur rögtön fölismerte Petőfi ben a lángészt, de hát ők más fiatal írókat, is jóindulatukkal elhalmozták. Mikor első vigjátékomat

adták, s Császár Ferenc a színház csarnokában bemutatott Szemere Pálnak, ez ott a kitóduló közönség szemeláttára megölelt. Nem tudom, volt-e 5 forint a tárcámban, de ha valaki 500 forintot csempészett volna bele, nem örvendeztetett volna úgy meg, mint Szemere Pál ihletett csókja. Nagy Ignác, kivel soh'sem beszéltem, s tán nem is látott soha, vitte a darabomat Emichhez, s eladta neki a kiadási jogot 60 forintért, a mi akkor sok pénz volt. Szóval ők nem csak irtak, de igyekeztek írókat is nevelni.

Az irodalom kissé lendületet kapott, s fiatal írók keletkeztek, de elszórtan s összetartás nélkül. Ekkor Petőfi Sándor és Jókai Mór szükségesnek találta oly társaságot hozni létre, hol a közszellem és összetartó erő adja meg a létjogot. Megalkották a tizek társaságát.

Ki ne lett volna boldog, kit e zászló alá szólítottak? Az ő puritán jellemök, már akkor jó hirre vergődött nevök, szellemi fölényök s őszinte barátságuk, csaknem testvéries viszonyt fejlesztett ki a tagok közt. Leginkább e két név varázsának köszönhetette a társaság szilárd fenmaradását, e két névnek köszönheti, hogy emlékek még ma is szóba jön, s tán még az új milléniumban sem felejtik el végképp, bizonyára nem, mert a Petőfi és Jókai név mindig életre fogja ébreszteni.

A sárgaházbeli író apostolok mint „Auróra“ s később mint a „Kisfaludy társaság“ tagjai kitűzték a haladás zászlóját, oly szerencsével vezérekedtek, hogy az elmúlt félszázad alatt tüneményes írók keletkeztek, mint: Jókai Mór, Petőfi Sándor, Arany János, Kemény Zsigmond báró, Gyulay Pál, Csiky Gergely, Tompa Mihály, Pálffy Albert, Szász Károly, Lévy József és még több jelés. Nagy nemzetek is alig képesek ilyesmit felmutatni. A német irodalom mögött ott áll a nyelvben is német nemzet, úgy szintén a francziáknál,

de nálunk az irodalomnak kellett a nemzetben a nyelvet megteremteni, vagy legalább fölébreszteni. Valóságos csodát műveltek, mikor a legadázabb ellenség folytonos agyutüzelései közt, minden talpalatnyi tért áldozatok árán kellett elfoglalni... elfoglalták.

Ti ifjú bajnokok, mint amaz írók természetesen örökösei s letéteményesei, büszkén mutathatjátok be az eredményt a milléniumra.

Boldog ifjú irodalmi nemzedék! átléped a millénium küszöbét s oly kincset visesz magaddal, mely megérdemli, hogy a nemzet előtté kalapot emeljen. Te a megmentett magyar nyelv diadalával állsz elő... Nem a drága kövekkel kivert bársony sabrákok, nem a bogláros menték s színpadi fölvonulásokkal lehet a milléniumon beszámolni, hanem hogy magyar-e a magyar nemzet. A millénium nem azt kéri számon a nemzet, hogy évenként hány grófot és bárót ajándékozott az országnak, hogy az új országház fölépült-e már, hanem hogy magyar-e Magyarországa? ha igen, az lesz az igazi millénium-ünnepség.

Az Isten vezéreljen át szerencsésen az új milléniumba; ott megállhattok büszkén s emelt fővel mutathattok a közel múlt félszázad eredményére. A lelkesedés és munkaerő, melyet magatokkal visztok, igen, hogy a jövő félszázad az elmúltéhoz hasonló lesz. Ha igen, akkor egy minden ízében magyar Magyarország fog fennállni.

Engedelmeimből most még egysszer visszatérek a nekem oly kedves emlékeztető jurátusi légkörbe s azzal a szentkép keretét bevégzem.

Bekövetkezett a törvénytiszület, elbucszunk a Csigától, a kardot s magyar öltözetet elzalogosítottuk, — megjegyzendő, hogy a törvénykezés ideje alatt jurátusnak az ülésekre magyar díszben kellett megjelenni, — s egy esomó adósság hátrahagyásával mindenki pályázott hazafelé. Aztán két hónapig a pesti háziurak nyu-

világ bírálata elé; a magyar nemzet, melynek politikai pártjai a közös haza szeretetében egyek, minden irigykedés és gyűlölködés ellenére tántoríthatatlanul fog tovább haladni a szabadság és a fölvilágosodás útján. És most, engedje meg igen tisztelt szerkesztő ur nekem, mint a budapesti szállodatulajdonosok és vendéglősök ipartársulata elnökének, hogy hivatalos nyilatkozattal járulhassak becses lapja útján a nagyközönség elé:

Először az élelmiszerek drágasága ügyében.

Valótlanság az a híresztelés, hogy székesfővárosunkban a kiállítás következtében az élelmiszerek piaci ára feljebb szállt. Én, aki saját piaci vételeimet naponta szoktam végezni, tiszta meggyőződéssel állíthatom, hogy élelmiszereink ára semmivel sem drágább, mint volt az utóbbi években. Engedje meg t. szerkesztő ur, hogy néhány példával erősítsem meg ezt az állításomat. 1 kiló ürühs 36—70 krajczár, 1 kiló borjúhús ára 55—1 frt, 1 kiló marhahús (II. minőség) 48—75 kr, 1 kiló hizott hus 60—75 kr, 1 kiló hizott hát és csomb 70—1 frt 20 kr, 1 kiló hal (kisebb fajta) 30—70 kr, 1 kiló hal nagyobb (ponty, harsa) 80—1 frt 30 kr, 1 pár liba 3—5 frt, 1 pár csirke 1—1.60 kr, 1 drb hizott jércze 90—1.20 kr, tojás 50 drb 1 frt, éppen ilyen a többi élelmiszer piaci ára.

Valótlanság továbbá az az állítás, mintha a budapesti éttermekben és vendéglőkben drágaság uralkodnék. Tudtommal Budapest főváros területén egyetlen egy vendéglő sem emelte föl a kiállítás következtében az ételek árát.

Valótlanság az is, hogy a kiállítás területén levő vendéglők árai tulságosan magasak. Ezeket az árakat a kiállítás igazgatósága szabta meg és hagyta jóvá: semmivel sem drágábbak, mint a fővárosi jobb

vendéglők étlapjain feltüntetett árak. Az ezredéves országos kiállítás tisztelt igazgatósága, bölcse előrelátásában gondoskodott arról, hogy nagyszámu vendéglők engedélyezésével olyan konkurencziát teremtsen, amely magában véve is elegendő biztosíték arra nézve, hogy ételek és italok ára tulságosan nagy ne lehessen, annyira, hogy igen sok vállalkozó, aki nagy áldozatok árán több vagy kevesebb fényvel rendezkedett be és drága személyzetet szerződtetett, már ma félve tekint a kiállítás berekesztésének napja elé.

Áttérek most nyilatkozatom legkényesebb pontjára: a vendégfogadók árszabásaira. Megvallom, nehezemre esik erre felelnem; de arra való tekintet nélkül, vajjon zokon veszi-e egyik vagy másik érdekelt fél, kötelességemnek ismerem, hogy e pontra vonatkozólag szívitgetés és pártatlanság nélkül mondjak véleményt. Megvagyok győződve arról is, hogy e véleményem egyszerűsége mind kollégáim tulnyomó többségének véleménye.

Nem felel meg a tényeknek, hogy a vendégfogadók mértéktelen drága szobaárakat szabnak meg; valamint nem áll az sem, mintha a vendégfogadósaink rendkívül költség s kockázat nélkül mentek volna neki az ezredéves ünnepiességeknek.

Ha e feltevés ellen tiltakozom, teszem ezt ama meggyőződéseim alapján, hogy minden egyes fogadós igenis nagy anyagi áldozatok árán szaporította személyzetét, melynek nagyobb bért fizet — eltekintve attól, hogy a téli idény részben az általános pangás következtében, részben pedig azért, mert sok család a főváros látogatását a kiállítás idejére halasztotta, sokkal gyengébb volt, mint más években, sok ezer forintot költött új berendezésekre, melynek értéke a kiállítás után a minimumra csökken. Mindezek dacára a fogadósok többsége kö-

telezettséget vállalt a kiállítás igazgatóságával szemben aziránt, hogy a szobák árát a kiállítás ideje alatt legfeljebb 33 százalékkal emelik, úgy hogy jőhírű fogadókban 1 frt 80 krért, 2 frtért szobák ma is kaphatók. Megvagyok győződve arról is, hogy azoknak a fogadósoknak többsége sem emelte 33 százaléknál magasabbra a szobák árát, a kik ez egyezséget alá nem írták — feltéve, hogy a vendégek elegáns berendezés tekintetében magasabb igényt nem támasztottak.

És mindezek dacára, ha egyik-másik szállodás eljárása okot szolgáltat is a nehezítésre, méltányos-e a miatt egész testületünket becsmérlni? Ok volna-e ez arra, hogy ezredéves ünnepünk kárt szenvedjen s a külföld elriasztassék kiállításunk látogatásától.

Minden idegen a fogadó szobájában megtalálja a hatóság által láttamozott árszabást minden mellékköltség kitételével. Ha drágának találja az árakat, kérhet olcsóbbat, vagy mehet más szállodába. Meg kell különben jegyezni, hogy az ide érkező idegeneknek csak kisebb része száll meg fogadóban (azoktól eltekintve, a kik jó eleve lakást rendelt a szállóban), mert míg a szállók személyzetének szigorúan meg van tiltva a vonatkozó megérkezésére a várócsarnokban várni, addig a lakásközvetítő irodák alkalmazottjai a perronon fogadják az utasokat s rögtön el is kísérik vasbutorral berendezett bérelt lakásokra. A ki ezeket kikerüli, hordárok vagy lakást ajánló ágensek kezébe kerül, kik azt állítva, hogy a fogadók mind lefoglalva, olcsó magánlakást ajánlanak fel, még pedig jóval drágább áron, mint a fogadókban kaphatott volna. Utolsó stáció pedig a bérkocsis, a ki az utasnak arra a felszólításra: vinné el a Belváros vagy a Lipót város egyik fogadjójába, azzal a válaszszajjal szolgál, hogy bizony zsufolva van az a fogadó

godtabban aludtak, a mamák leányaikat bátrabban eresztették az utcára, a kávéosok s vendéglősök korábban bezárhatták üzletüket; a kapukat előzőnlötték a hónapos szobák hirdetései s a nemzeti színház földszintje csakugy kongot.

Oly portéka volt a jurátus, hogy mikor itt volt, mindenki szidta s panaszkodott ellene, mikor elszéledt, alig várták, hogy visszatérjen s ujjak jöjjenek.

Néhány évvel jurátusi korszakom után találkozom *** Laci barátommal, ő is egyike a „Csiga“ gavallér vendégeinek. Nem említettem, s most sem nevezem meg, kilenc élő gyermeke van, valamelyik megtalálna nehezteni, hogy édes apja valamikor oly könnyelmű léleket élt. Mondja el nekik ő, ha akarja.

*** Lacit, mikor atyja, a nagybirtokos, Pestre küldte fölésküdni, bőven mindennel ellátta, azonfelül nagybátyja, a püspök felszerelt szürke paripával, s ezüsttel kivert bérhús vadászszal ajándékozta meg. Ugy állított itt be, mint egy kis király. Darabig elsőrendű vendéglőben unatkozott, aztán meghallván, hogy a pajtasvilág az igazi jókedv a Csiganál van, ellátogatott oda. A fesztelen társaság, egymás iránti jó indulat, igazi magyar modor, játszi hangulat s szikrázó elménkedés őt is ott fogták. Halálig nevetgető volt, midőn ebéd után a sereg kitódult, s a sárgaházajtaja előtt az ezüstös bérhúsjú vadász várt a szürkével. Laci felült és elvágatott, a többi meg elgyalogolt a Pillwaxba. Történt, hogy így ebédután valaki megveregette a szürke szügyét, Laci azonnal megkínálta: „Ülj fel, s ha kilovagoltad magad, a „Két oroszán“-ban add át a vadászomnak.“ Másnap mással, aztán többekkel történt ugyan az, s végre csak nem közös vagyonná vált a szürke, mert a pajtasok közül meglovagolta, a kinek tetszett. Mindenfelé ismerték a szürkét, s mivel mindig más és más alakot láttak rajta, elnevezték jurátuslónak.

Laci gyermeked szelid kedély és angyal jösziv

volt, valamennyi pajtást nagyon szerette, s őt is mindnyájan szerették.

Egy forró szeptemberi napon, mikor azt hittem a melegségtől, hogy a háztető is rám olvad, beállit hozám Laci vadász, sarkig érő, sok galléros barátságú köpenyében.

— Péter! maga beteg? Kiáltottam rá.

— Nem én.

— Hát e forróságban miért visel köpenyeg?

Zampakint szétvetette köpenyegét, s bemutatta a legkezedtelegesebb öltözetet, e szavakkal:

— Mert mindenünk zálogban van. Aztán e levelet nyújtotta át:

„Kedves pajt! Ha van pénzed, kölcsönözz, ha nincs, szerezz valahonnan, a míg hazulról kapok, vagy a paripámat eladhatom, mert sem nekem, sem Péternek, sem a szürkének nincs mit enni. Magam nem mozdulhatok ki szobámból.“

Még az nap eladtam a szürkét.

Mikor hazautazott, egy bőröndöt vitt magával, épp oly vidoran s jókedvű nevetéssel, mint mikor társzekerre való podgyászszal Pestre érkezett.

Több év elmúlt, s most találkozunk először. Az utca közepén a nyakamba ugrott s örömeiben majd kiszorította a lelkemet. Mindjárt elmondta, hogy ő most tiszteletbeli megyei főjegyző.

— Sokat dolgozol?

— Egy betűt sem?

— De mint aljegyző?

— Akkor még kevesebbet.

— Hát mikor fogsz dolgozni?

— Majd ha alispán leszek, s ehez alapos kilátásaim vannak a legközelebbi választáskor. De ne beszéljünk a jövőről, hanem szenteljük a mai estét a multak emlékének s étkezzünk a „Csiganál.“

— Helyes! ott kibeszélhetjük magunkat.

— És jóllakunk turós rétesrel; azóta sem ettem oly kitünő rétest.

Elmentünk a Csiga. A régi, bizonytalan színű füstös falak, pislogó világítás, s az abroszokon, mind hajdan, paradicsom s vörös bor foltok, mintha azóta ki sem mosták volna. Csak úgy foghegyen étkeztünk.

— Zajos itt, szólalt meg Laci, jobb a vadász-kürtnél szobámba beszélgetni. Emmerlingnek felséges xeres-ije van.

Szívesen rááltam.

— Hogy elromlott ez a vendéglő, jegyezte meg Laci. De el ám alaposan.

Sokszor eszembe jutott ez az est s el-el gondolkoztam rajta, vajjon miként romolhatott el ennyire ez a jó hely?

Egyik pestmegyei gyűlésen Széchenyi István gróf beszédében, a többek közt fölhozta, hogy az ember természetében van, a hibát sohasem magában, de mindig másban keresni, példa rá: neki volt igen jó szakácsa s mindig nagyon kielégítette. Azonban elkezdett hanyagul főzni, a gróf megüzente neki, hogy figyelmesebb legyen. Nem használt; fölhevítta s így szólt hozzá: Te már olyan vagy, mint a vén cigány, ki minden nap egy nótát felejt, te is mindennap ki-felejtess valamit az ételekből. Szedd össze magad.

Nem használt, a szakács még rosszabbul főzött. Elküldte s fogadott mást; ez sem volt jobb, a harmadiknál meg már visszaóhajtott az első... Végre rájött, hogy nem a szakács romlott el, hanem az ő gyomra.

Ez egyszerre fölvilágosított engem arról, hogy akkoriban nem is a Csiga konyhája, de a mi fiatal gyomrunk volt oly kitünő.

Ez a sárga ház, most, midőn a földszinéről elseprik, úgy az irodalom, mint az ifjuság részéről megérdemel egy meleg Isten hozadékot.

mind, ajánlhat azonban itt a közelben egy fogadót. Nem is vehetjük rossz néven a derék ember eljárását, mert hiszen ő megkapja a fúvardíját, akármennyire, akárcsak a szomszéd házig viszi utasát, s azonkívül még egyik-másik fogadós, a hova vendéget szállít, 50 krajczárt, sőt mint értesülünk, 1 frt jutalomban is részesíti és még esetleg egy és ugyanazon vonattól két utast is szállíthat a városba.

Midőn e szerény soraimat kiállításunk és annak látogatóinak, nemkülönben iparunk jó hírvének érdekében igen tisztelt szerkesztő ur kegyes figyelmébe ajánlom és szíves közzétételét kérem, maradok

kiváló tisztelettel:

Gundel János,

a budapesti szállodások és vendéglősök
társulati elnöke.

Enek ezredéves ünnepünkre.

Irta:

Sántha Károly.

Dallam: Vigyázatok, azt kiáltják

1.

Áldás, hála és dicsőség
Térjen nevedre, égi Fölség,
Hogy eddig őrzéd a magyart!
Ezer éve, hogy itt élünk,
Örülünk, sirunk és remélünk,
Szárnyad alatt, mely betakart.
Az idő fájának
Levelei szállnak;
Az esztendő;
S él nemzetünk,
Oh, mert velünk
Az Isten, a mi Istenünk!

2.

El e nemzet, Árpád népe,
Mienk ez a föld ezredéve,
Vizei, síkja, bérce mind.
Szent nekünk itt minden porszem,
Kivüle nincs helyünk sehol sem,
Szemünk bármerre is tekint.
Hősi kard szerezte,
Vér és könny öntözte
Dús mezőit.
Jobb, kebleden
A sír nekem,
Hazám! mint élnem más helyen.

3.

Égen csillag, fű a réten
Nincs annyi, mint hied, már régen,
Magyarország, dicső anyánk!
Nem oly drága tenger gyöngye,
Mint bánatod elsírt sok könnye.
Melytől fiaid hervadánk.
Könnytől, hirtől fényes,
Keserű és édes
A te multad.
S bár útad itt
Száz bura vitt,
Erőd a jog volt és a hit.

4.

A hit, az ég szép virága,
Az Evangéliom világa
Nyílt s fénylett benned, drága hon
A vallás gyümölcse termett:
Romlatlan erkölcsöd, oh nemzet,
E kösziklád tiz századon.
Istenért! Hazáért!
Egyházért! Királyért!
Edes élni;
Halni, dicső —
Ma visszajő
A szentemlékü mult idő.

5.

A kegyelem Istenének,
Ezreknek ajkán zengjen ének,
Egygyéforrt szívek zengjenek!
Szálljon énekünk fel s messze,
Apáink sirját megrepeszse,
Hogy velünk örvendezzenek.
Isten! mi, te néped
Hálát mondunk Néked
Trónusodnál.
S így kél imánk:
Oh nézz le ránk,
Virúljon szép szabad hazánk!

Asztali rendtartás a XVI. és XVII. században.

(Vége.)

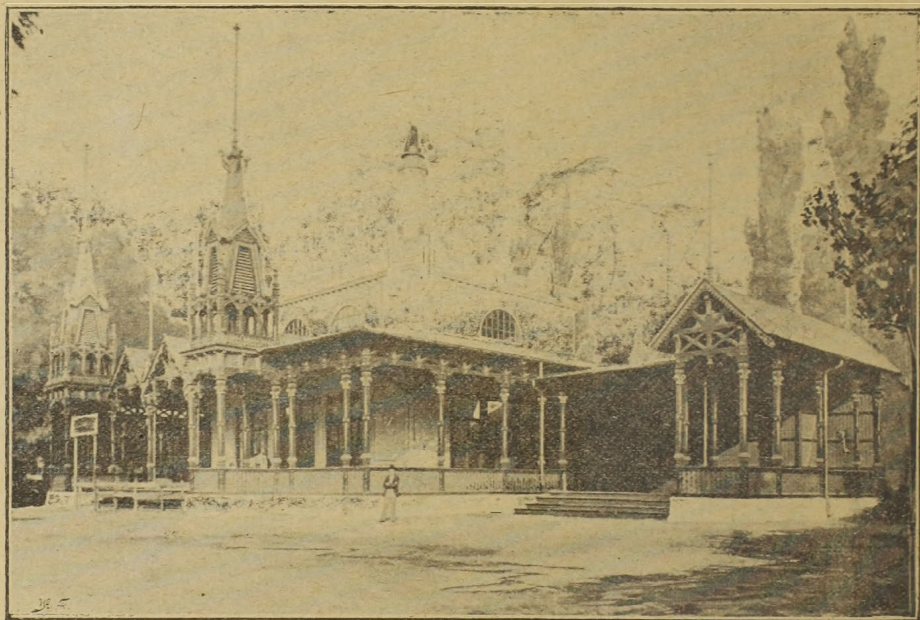
Midőn az első fogás már az ebédlő-palotában volt, az udvarmester bement jeleníteni, hogy kész az ebéd vagy a vacsora. Erre megindultak az ebédlő felé. A férfiak indultak előbb, azután a leányok; ezek között a legkisebb legelől, az asszonyok zárták be a menetet, melynek élén az udvarmester — vagy ha az nem volt, egy öreg rend szolgál — haladt lassu léptekben.

Az ebédlő-palotába érkezve, rendet állottak, mire előálltak a pohárnokok a korsóval és a kendővel, valamint külön a mosdómedenczékkel kezükben, s kezdetét vette a mosdatás. A házigazda rendre megkínálta vendégeit a kézmosással. Előbb az asszonyokat, azután a leányokat és végül a férfiakat mosdatták.

A kézmosás sorrendje különben is bizonyos rangfokozat szerint történt. Apafi Mihály fejedelem udvarában például Zrinyi Ádámot, más alkalommal meg egy lengyel urat, a lengyel király követét, azzal tisztelték meg, hogy egyszerre töltötték mind a fejedelem, mind az ő kezére a vizet és egyszerre törölték is a kendőhöz.

A kézmosáshoz rendszeren illatos vizet, Hippolit érsek udvarában esővízzel készített rózsavizet használtak.

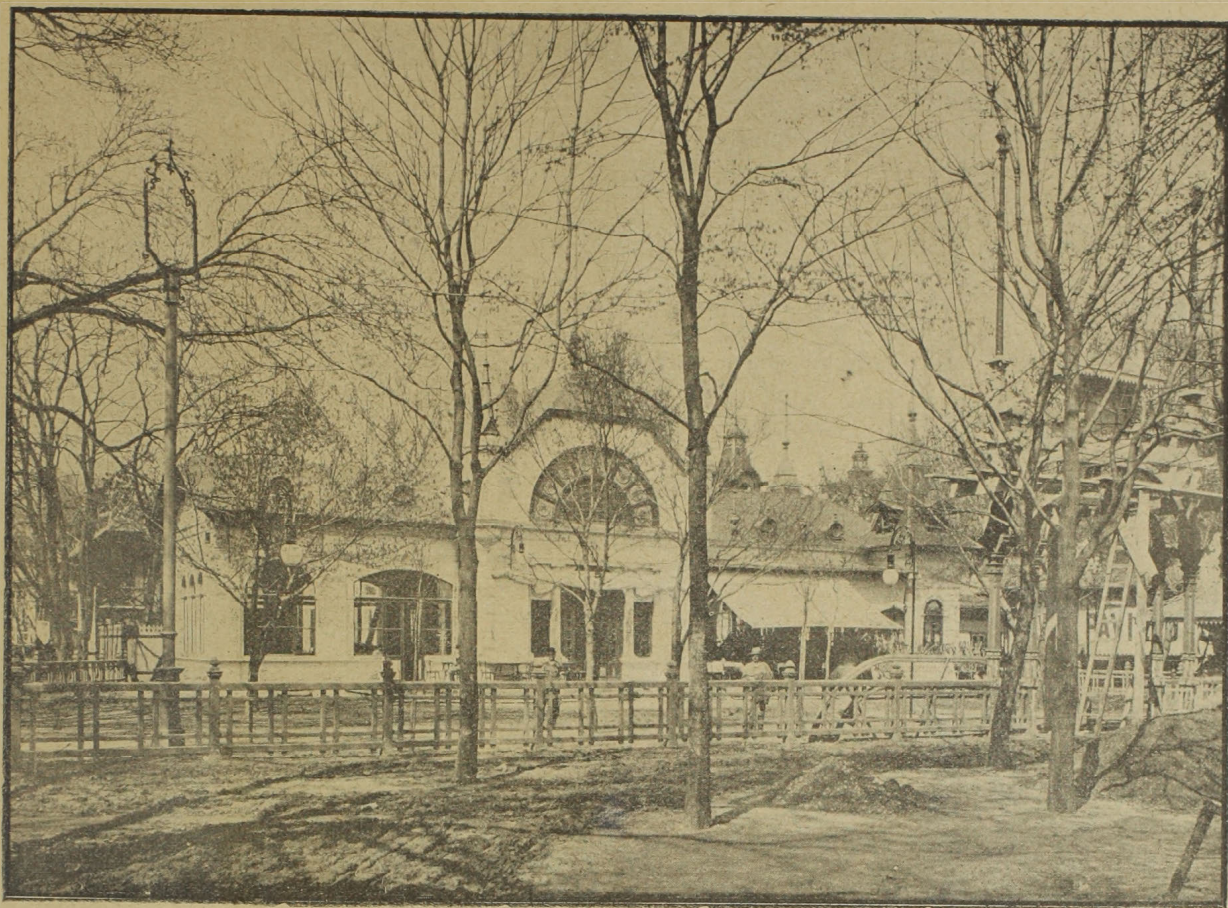
A kézmosás végeztével az asztal köré gyűltek, ez alkalommal előbb mentek az asszonyok, azután a leányok, még pedig oly rendben, hogy a legkisebb leány maradt utolsónak. A pap előállott és az asztalt megáldotta; ha pap nem volt éppen jelen, akkor az arra betanított pohárnok mondta el szép halkán az asztal-áldást.

Az „Első magyar részvény sörfőzde“ kiállítási vendéglője.
(Szövege a 7-ik oldalon.)

A debreczeni csárda a kiállításon.
(Szövege a 7-ik és 8-ik oldalon.)

A „Polgári sörfőzde” kiállítási vendéglője.

(Szövege a 8-ik oldalon.)

Az áldás után leültek. Az asszonyok közül egy fent ült az asztal végén, azt hívták főhelynek, egy férfi ült a főhelyen ülő asszony mellett, a többi asszonyok és leányok belül a fal mellett ültek, a másik oldalon a férfiak. A házigazda rendszerint lent az asztalnak a végén foglalt helyet.

Az ülés sorrendjében, kivált vendégségek alkalmával, a rangfokozatra is ügyeltek, sőt némely esetekben a régi ősnemes családok ivadékaira való tekintet is irányadó volt. Ennek egy eredeti példáját beszéli el Apor Péter. Egy napon ugyanis Petki István Apor házához jött Torjára. Apor hosszú asztalhoz készült, mert sok vendége volt. Midőn asztalhoz ültek, Apor egy bocskoros zekés embert meglehetősen fent lévő helyre ültetett. Az asztalnál igen vigan voltak, de midőn felkeltek, Petki megkérdezte Aportól, hogy miért ültette azt a bocskoros embert olyan elévaló helyre? „Azért, öcsém uram — felelte Apor — mert én bocskorban is megbecsülöm az igaz ősnemes embert, ha elszegényedett is, azok, akik utána ültek, ki tegnapi, ki tegnapelőtti nemes emberek voltak.”

Az asztaláldás elhangzása után a pohárnok a tányért czipóval és keszkenővel mindenkinek beadta, az asztalnak is kendővel a nyakában, előállott a csatlóssal, s az ételeket felfedte, a fedőtálakat pedig a csatlós elvitte.

A házigazda kínálni kezdte vendégeit, hogy egyenek. Erre az emberek nagyjának, háta mögött álló inasa beadta a kést, a többiek is elővették az övből hátuk mögül a hüvelyt és kivonták késeiket. Azt írja ugyanis Apor Péter, hogy kést nem adtak senkinek, hanem mindenki magával hozta

egy tokban, vagy az inasánál tartotta. Az asszonyok is magokkal hordozták; rendszerint két kis késük és egy villájuk volt egy hüvelyben, azt zsinórral az övhöz kötötték és előruhájuk mellett lebocsátva viselték.

Apor szerint kanalat sem adtak mindenkinek, hanem csak egy vagy két kanalat tettek le a főhelyre és aki levesételt kanállal akart enni, elkérte, evett vele, azután visszaadta.

El kell fogadnunk Apor Péternek ez állítását annyiból, hogy e szokásnak még az ő korában is hódoltak sok háznál, de azt nem fogadhatjuk el, hogy szélteben követték, vagy kellett követni ezt a szokást. Leltáraink a XVI. század elejétől azt bizonyítják, hogy egy-egy kisasszony sokszor huszonnégy, de legalább is tizenkét ezüst kanalat kapott hozományba, a XVI. század közepe tájától kezdve pedig rendszeren ugyanannyi villát is. Voltak azonkívül házak, ahol e számnál is jóval több volt található. Báthory Kristóf (1580) 56 darab, Csáky János (1584) 111 darab, Thurzó György nádor 104 darab különféle ezüst kanállal rendelkezett. Ezek tehát rendszeren vendégeiket is el tudták volna látni evőeszközökkel. Lehet azonban, hogy sokan előszeretettel használták saját evőeszközeiket és ezért maradt annak ilyen módon való használata részben még Apor Péter korában is divatban.

Nagy vendégségek, lakodalmak alkalmára azonban teljesen igazoltnak találom ezen szokás fenmaradását, mert több száz embert még a XVII. században is kevés ház láthatott volna el evőeszközökkel.

A XVII. században szokásban volt a fogvájók használata is. Serédy Benedek ingóságai között (1672) egy darabos nyelű

ezüst fogvájót találunk. Azt hiszem ez is olyan eszköz volt, amit mindenki magával hordott.

Mikor az evőeszközökkel is rendbe jöttek, hozzáfogtak az evéshez. Azt írja Apor Péter, hogy az egy fogáshoz tartozó ételeket az asztalra tették, semmi gazdálkodás nem volt ott, kiki abból az ételből evett, amit legjobban szeretett, vagy amely legközelebb esett hozzá.

Midőn az első fogás el volt fogyasztva, az étékfogók az étkes-tálakat elvitték és a másik fogáshoz tartozó ételeket tették az asztalra. A nagy darabokban sült húseteleket, felfedés után az asztalnak azonnal kivitte tálastól, az arra készített külön asztalon felbontotta, feldarabolta, szeletre osztotta és a tálba rakván, úgy vitte be ismét az asztalra.

Az étkes-tálaknak az asztalra rakása, ugy látszik, régi magyar szokás volt. Galeot írja Mátyás király udvaráról, hogy ott szokásban van az is, hogy a terített asztalnál kiki tetszése szerint vesz a köztálból.

Ez a szokás, ugy látszik, a XVII. század végeig maradt divatban. Ezután vehette kezdetét az, hogy az étékfogók körülhordva kínálták az ételeket. Azt hiszem, Apor Péter erre czéloz, midőn azt írja, régiebb időben az asztalnál semmi gazdálkodás nem volt, hanem akinek micsodás éték volt előtte, abból evett.

Az étkezés, kivált ha vendégek voltak, sokáig eltartott. Ilyenkor két órát is eltöltöttek az asztalnál; ha ittak, többet is. Ez különben természetes, mert vendégségek alkalmával a temérdek ételhez idő is kellett.

Br. Radvánszky Béla.

Resurexit.

Nagy örömmel mondjuk ki a szót „resurexit“ a mi annyit jelent, hogy feltámadt a „Vendéglősök Lapja“ valamint annak idején a megváltó! Nagynak látszik ugyan az összehasonlítás, de mert mostanában a szoros értelemben vett megváltók nem igen gyakoriak, azért szabadjon ott a hol arra alkalom nyílik a szélesebben vett, ha mindjárt kisebb megváltóról is megemlékezni, a midőn azok egyike az éppen említett vendéglős lapról teszünk említést. Annyi a mennyi jót csak tett a több hónapok előtt, bizonyosan rendkívüli fontos okokból haladásában megállított ezen lap, mert ha nem tett volna, akkor több tekintélyes egyesület és ipartársulat nem választotta volna közlönyéül, nem pártolta volna sok kisebb-nagyobb szakember és társulat az általa pártolt, részben indítványba hozott mozgalmakat. Jelenleg is olvassuk a beköszöntőjében, mely az új feltámadást hirdeti, hogy Szombathely városában a vendéglősök és italmérők mozgalmat indítottak az italok kismérték vagyis palaczkokbani árulás ellen azért, mert a kir. pénzügyigazgatóságok korlátlanul bárkinek, különösen kiskereskedők, szatócsoknak is adnak engedélyeket. Országos congresszusban is kívánnak ebbeli és más sérelmeiknek kifejezést adni, mit mi is helyeselve, hozzá tesszük, miként ezen congresszus mielőbb a magyar orsz. kiállítás alatt tartassék és arra az összes italmérők társulatai hivassanak meg. Együttal kifejezést adunk abbéli nézetünknek, miszerint *nem hisszük és nem hihetünk némely hirlapok azon nézeteik* alaposságában, mint ha a *kiállítási vendéglősök* némi részben az ott állítólag észrevehető drágaságot előmozdítanák, mert azt sem hisszük, hogy a kiállítási igazgatóság szigorú ellenőrzése alatt létező és keletkezett vendéglős üzletekben általában képzelhetők volnának ily kifogásolható visszaélések, amint hogy nem is léteznek. Kár az ily hírekkel a levegőt rontani és a még csak virágzásnak indult országos szent ügyet csirájában elfojtani akarni!

*

Minálunk nagyszerű változások lesznek a vendéglős-ipar terén. Az italmérők társulatának elnöke *Kepp Ármán* átveszi f. évi június 1-től kezdve az „Aranyhordó“ szállodát, míg *Janisch Ferencz* ugyanazon naptól kezdve kezelni fogja a helybeli cs. és kir. tiszticasinó vendéglőjét. Sok szerencsét kívánunk jóhir- és jónévnek örvendő szaktársainknak, különösen az alkalomból is a mikor az említett napokon — mint hirlík — szerencsés lesz Komárom sz. k. város t. cz. közönsége szomszéd Uj-Szőny nagyközséggel mintegy egybekelését — anyakönyvezető nélkül — ünnepelni. Máskor többet!

Komárom, 1896. május hó.

Boór József.

Ipartársulati ügyek.

Az ipartársulat elnöksége a több oldalról nyilvánult óhajtáshoz képest, lépéseket tett a vendéglői záróra ideiglenes megszüntetése végett.

A székes főváros törvényhatósága a vendéglősök kívánságát méltánylást érdemlőnek találván, a vendéglői záróra felfüggesztését a milleniumi kiállítás tartamára, vagyis 1896. május 1-től ugyanazon év október végéig, a folyó évi márczius 18-án tartott közgyűlésében elhatározta s ezen határozatot jóváhagyás végett a kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez felterjesztette.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a törvényhatóság közgyűlésének határozatát a folyó évi április 3-án 25081 96. sz. a. kelt magas leiratával jóváhagyta. E szerint a záróra május 1-től október végéig felfüggesztetett, vagyis a vendéglősök ez idő alatt nincsenek zárórára kötelezve.

Azonban a zenélési zárórára vonatkozó szabály érintetlenül érvényben marad.

A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata legutóbbi választmányi ülésén jelen volt *Gundel János* elnök, *Wirth Ferencz* alelnök, *Hermann Ferencz* pénztárnok, *Koch József*, *Maloschik Antal*, *Csalányi Károly*, *Palkovics Ede*, *Blaschka István*, *Nosék Ignác*, *Kern Ferencz*, *Prindl Nándor*, *Hein Lipót*, *Kommer Ferencz*, *Glück Frigyes*, *Mehring* Rezső és *Morbitzer Lőrincz* választmányi tagok; ifj. *Acs Károly* társulati ügyész és *Poppel Miklós* titkár.

Távolmaradását igazolta *Lippert Lajos*. Felolvastattott a folyó évi márczius 31-én tartott közgyűlés jegyzőkönyve.

A közgyűlésről felvett jegyzőkönyv tudomásul vétetvén, hitelesített.

Elnök jelenti, hogy a Dreher-alapítvány kamatai, melyeket az alapító levél értelmében a választmány van hivatva kiosztani, az 1895. évi október havában beváltott szelvények után 212 frtot a folyó évi április havában beváltott szelvények után pedig 208 frtot, összesen tehát 420 frtot vesznek ki.

Felkéri a választmányt, hogy e rendelkezésre álló összeget segélyre szoruló elszegényedett ipartársulati tagok között — különös tekintettel azokra, akik pályázati kérvényt adtak be — ossza fel.

Megjegyzí, hogy a segélyt az alapítványi oklevél értelmében márcziusban kellett volna kiosztani, de ez irányban mentesül szolgál az a körülmény, hogy a „Pesti hazai első takarékpénztári“ kötvényekbe fektetett alapítványi tőke után a szelvények áprilisban esedékesek.

Jelenti továbbá, hogy a nemeslelkű alapító részére, akit az ipartársulat múlt évi közgyűlésében disztágyává választott, a diszoklevél elkészült s azt a választmánynak ezennel bemutatja és indítványozza, hogy e diszoklevelet *Dreher* képviselőjének egy küldöttség adja át.

Az alapítványi oklevél, melynek értelmében a legmagasabb segély-összeg 50 frt lehet, felolvastatván, a választmány a beérkezett pályázati kérvények és rendelkezésre álló egyéb adatok alapján s a választmányi tagok felszólalásainak figyelembe vételével a 420 frt alapítványi segélyt a következőleg osztotta fel:

1. *Fritz Henrik*nek 50 frtot, 2. *Dolenszky Ignác*nak 50 frtot, 3. *Brückner György*nek 40 frtot, 4. *Varsányi Ferencz*nek 40 frtot, 5. *Stockmayer József*nek 30 frtot, 6. *Frank Péter*nek 40 frtot, 7. *Gruber Gotthard*nak 30

frtot, 8. *Weisz György*nek 30 frtot, 9. *Nell Antal*nak 25 frtot, 10. *Koschitzky János* özvegyének 25 frtot, 11. *Albrecht F. Károly*nak 10 frtot, 12. *Horváth András*nak 10 frtot, 13. *Edelmann Amálián*ak 10 frtot, 14. *Ertl János*nének 10 frtot, 15. *Thalhammer Károly*nak 10 frtot, 16. *Özv. Brutovszky Jakab*nének 10 frtot összesen 420 frtot, azaz négyszázhusz frtot azzal a határozattal, hogy az elnökség a segélyben részesülőket folyó évi április 17-ére hívja meg az ipartársulati irodába s a részükre megszavazott segélyösszegeket nekik egyenként adja át.

Az alapítványozó részére készített diszoklevél és az alapítványi segély kiosztását tanúsító kimutatás átadását a választmány egy küldöttségre bízta, mely küldöttségbe tagokul *Gundel János*, *Kommer Ferencz*, *Prindl Nándor*, *Wirth Ferencz*, *Kern Ferencz*, *Maloschik Antal* urakat kéri fel.

Elnök felolvassa az osztrák vendéglősszövetkezet elnökének ő hozzá, mint az ipartársulat elnökéhez intézett levelét.

E levélben foglaltak szerint az ezredéves kiállítás igazgatósága szívélyesen meghívta őket a kiállításra s ugyanakkor tudatta velük, hogy a budapesti szaktársak a legelőzékenyebb fogadásban részesítendik s minden tekintetben gondoskodni fognak arról, hogy itt tartózkodásuk alatt kellemesen szórakozhassanak.

Azonban ők tekintettel vannak a budapesti szaktársak nagy üzleti elfoglaltságára s e miatt a testületi látogatást olyan időszakra óhajtják halasztani, mely a budapesti szaktársakra nézve legalkalmasabb lesz. Azt kéri tehát, hogy az ipartársulat ez irányban határozzon és őket erről tudósítsa.

A választmány ezen ügyet hosszabban tárgyalván, a fenforgó kérdés eldöntéséhez többen is hozzá szólottak, míg végre abban történt megállapodás, illetve *Glück Frigyes* ur indítványához képest az elhatározott, hogy az ipartársulat az osztrák vendéglősszövetkezetnek oly értelemben válaszoljon, miszerint meghívásuk a kiállítás alkalmából tervbe volt véve.

Ujabb ülésükben továbbá felolvastattott az osztrák vendéglős szövetkezet újabb levele, mely szerint a szövetkezet folyó évi április 14-én tartott ülésében köszöntéssel vette tudomásul az ipartársulat meghívását s a testületi látogatást az ipartársulat által kijelölendő időszakra halasztotta.

A választmány az előadottakat tudomásul veszi s akként határoz, hogy az osztrák vendéglős szövetkezet látogatására a július közepe és augusztus eleje közötti időt tartja legalkalmasabbnak: minél fogva az elnökséget megbízta, hogy az osztrák vendéglős szövetkezetet ezen határozatról értesítse.

A „Szombathelyi pinczér-egylet“ helyközlési osztályától.

A pinczérhelyközvetítés ügye immár ugy a főnökök, mint a pinczérkar érdekeinek szempontjából sürgős javítást követel.

Ezen szükségérzet hatása alatt a „Szombathelyi pinczér-egylet“ egyik elsőrendű feladatának tekinti, hogy a helyközvetítés terén fennálló bajok megszüntetésére teljes erőből törekedjék és fokozatosan hasson oda, hogy a jelenleg uralgó rendszertelenség helyett a helyszöklés ügyét a kölcsönös igényeknek megfelelő alapokra helyezze.

Feltétlen hitet táplálunk arra nézve, miszerint mindenki érzi szükségét az e

téreni reformnak; mert a jelenleg uralgó rendszertelenség oly gyakran jön összeütközésbe a kölcsönös érdekekkel, oly sok ferdeséget és vizsás állapotokat szül, miszerint minden tartózkodás nélkül kimondhatjuk, hogy kevesen vannak, akik azt mondhatnák, hogy érdekeik általa többé-kevésbé sérelmet ne szenvedtek volna.

Egy módot tartunk lehetségesnek ezen akut bajok orvoslására.

Ez pedig abban áll, ha oly rendszert fogunk meghonosítani, mely szerint saját testületeink szervezetében, ugyszólván magunk magunkat helyezhetjük el és így mellőzhetjük a helyközvetítő ügynököket, a kiknek legtöbbje ép úgy nem tekinti feladatának a munkaadó, mint a helykereső érdekeinek kielégítését: annál inkább azonban saját érdekei kielégítését, amit sok esetben oly nagymérvű lelkiismeretlenséggel intéz, hogy általa igen gyakran a munkaadó érdeke szenved jelentékeny sérelmet és nem egy helykeresőt dönt számtalan esetben az anyagi és nem ritkán az erkölcsi tönkbe. Tett megfigyeléseink és szerzett személyes tapasztalataink nyomán azon legbensőbb meggyőződésre jutottunk, hogy a pinczér foglalkozás terén fennálló és így az egész vendéglői iparra is kiható páratlanul vizsás állapotok okai a rendszertelen helyközvetítés gyakorlásában gyökeredzenek.

Ugyanis a jelenleg fennálló helyközvetítési gyakorlat mellett nincs semmiféle feltétel sem felállítva arra nézve, hogy *valaki pinczér foglalkozást üzhessen*. Nem jön tekintetbe, hogy van-e szakképzettsége, áll-e az általános műveltség azon fokán és bír-e azon erkölcsi kellékekkel, a melyet hivatásának kifogástalan betöltése megkövetel. Hogy ennek hiánya pedig minden esetben úgy az üzleti, valamint osztályunk társadalmi érdekeinek rovására esik: ezt bizonyítja egyrésről a főnökök lépten-nyomon felhangzó panaszai, másrésről azon alantas helyzetünk, melyet a társadalomban elfoglalunk. A jelenlegi rendszer szerint ugyanis az összes képesítvény abban az egyben van összefoglalva, hogy a helykereső lefizesse az ügynök által megszabott horribilis közvetítési díjakat de hogy, meg is bír-e felelni állása sokoldalu követelményeinek? az a legtöbb ügynökre nézve csak mellékkörülmény. De a legtöbb esetben nem is tudhatja, mert tényleg az illető szakképzettségét és előéletét nem ismeri és ily módon minden hivatottság nélküli és gyakori esetekben a *legkisebb erkölcsi mértéket még nem űző elemek ékelteknek be szakmánkba*, akik a pinczér foglalkozást csak *takaróul használják* bizonyos üzelmek folytatására, aminek azután káros kihatásai nem csak a pinczérkar társadalmi állását ássák alá, de kompromitálják az egész vendéglői ipart. Mert azok az elemei szakmánknak, akik elfoglalt hivatásuk kellékeivel nem rendelkeznek, azok természetesen nem állhatnak azon színvonalon, hogy kellő szakértelemmel, főnökeik érdekeinek lelkiismeretes szeme előtt tartásával végezzék üzleti teendőiket, annál kevésbé várható azonban az, hogy *azon elemek aláasott társadalmi helyzetünk fellendítésére szolgáljanak*.

Belátva és érezve ezen állapot tarthatatlanságát, — ami hova-tovább osztályunk teljes erkölcsi megsemmisülésére vezetne — egyesületünk határozott célul tűzte ki magának a helyközvetítés terén fennálló bajok orvoslását.

Ezen célnak megfelelőleg az egyesületi alapszabályok 10. §-ának rendelkezése

szerint saját kebelzetünkben helyeszközlési osztályt állítottunk fel, a hol az eddig gyakorlatban volt ügynök általi elhelyeztetést teljesen mellőzve, a helykereső kartársakat saját egyleti tagjainak, illetve az egyesület kebeléből választott igazgatóság által fogjuk elhelyeztetni.

Az elhelyezésnél szigorúan követendő rendszer folytán meg fogjuk gátolni azt, hogy hivatatlan elemek kontárkodjanak szakmánkon, egyben pedig megfogjuk óvni kartársainkat a kényszerhelyzet kiaknázásától és a gyakori zsarolásoktól.

Egyesületünknek ugyanis nem célja az, hogy a helyközvetítésből hasznot huzzon; miért is az elhelyezési díjak csakis az eljárási költségek erejéig terjedhetnek.

Hogy azonban célunkat érthessük és így osztályunk érdekeit hathatósan támogassuk és védhessük, feltétlenül szükséges, hogy úgy a főnökök, mint a pinczérkar jóindulatu támogatásában részesüljünk.

Kérünk tehát mindenkit, hogy szükségletei iránt teljes bizalommal forduljon egyesületünk helyeszközlési osztályához, a hol úgy a rendelések, valamint a helykeresés iránti jelentkezések a legpontosabb és lelkiismeretesebb elintézésben fognak részesülni.

Van szerencsénk továbbá becses tudomásra hozni, hogy helyeszközlési osztályunk 1896. márczius hó elsővel lépett működésbe; miért is a szívesen eszközöndő b. megbízását, illetve jelentkezését jelen körlevelünk vételelől bármely időben eszközöljük. *)

S a midőn még bátorokodunk a föntebb levő helyeszközlési szabályzat kivonatára b. figyelmét irányítani, szíves megbízását várva vagyunk

a „Szombathelyi pinczér-egylet“ helyeszközlési osztálya nevében

Szombathely, 1896. február 16-án

teljes tisztelettel:

Heiglig István, Hainzmann János,
pinczeregyleti titkár. a pinczeregylet elnöke.

Fekete Géza, Pósch Gyula.

bizottsági tagok.

Millenniumi emléklap.

Szilágysomlyón az ottani nőegyesület által rendezett ünnepség alkalmából Május czim alatt millenniumi emléklapot adtak ki, a melynek tiszta jövedelmét az ünnepi költségekre és a városi szegények fölségélyezésére fordították. A nagyérdemű emléklap tartalmából közöljük a következőket:

Uj ezerév.

Kétféle ország van. Egyik a látható, mely anyagi és alaki; a mely a szívekben és lelkekben létezik. Emez előképe, ősideálja amannak. Az annyit ér, a mennyiben megvalósítani igyekezik és képes emezt.

Egyiknek neve: Isten országa; a másiké — mondjuk — Magyarország.

Az ezredéves ünnepen magunkba szállva, gondoljuk át, hogy az egyikben lakva, mennyire közeledtünk a másikhoz? És különösen mennyiben közeledünk ma?

Mi valósult meg mi köztünk valósággal: a testvériségből? Mennyire haladtunk: a közszabadságok terén? és hogy virágzik mi köztünk az igazság?

Ez a vizsgálódás és az ez irányokban való elhatározott törekvés a valódi ünnep, a

* A helyeszközlésre vonatkozólag az elnökség felhívja a kartárs urakat, hogy ezen üdvös intézményt magukévá tegyék s bennünket minél előbbi megbízásukkal támogassanak.

minek Isten ember örvend, — nemcsak a vendéglős, mulatóhelyes és kufár!

Sándor József.

A könyv.

„Legyen világosság!“ szólott az Isten
S támadt a nap;

Az ember könyvet írt és így szólt;

„Legyen — világosabb!“

Endrődi Sándor.

Képeinkhez.

Szalontay György fővárosi jeles vendéglős szaktársunk, lapunk munkatársa — kinek arczképét első helyen mutatják be t. olvasóinknak, született Dunaföldváron 1865-ben róm. kath. szülőktől. Iskolai tanulmányait Budapesten állami gymnasiumban végezte. Ismereteinek kibővítése végett fiatal ember létére sok időt töltött a külföld nagyobb városaiban, majd visszatérve megnősült s édes atyja vendéglői üzletét vezette rövid ideig, majd önállósítva magát a vaczi-uton vendéglőt alapított. Jó hírnevét, mint fiatal vendéglős itt szerezte meg, míg később ő maga a vaczi-uti üzletvezetését másra bízva a Kerepesi-ut 36 sz. (Klauzál-utca sarok) a volt Bányai-féle elhanyagolt vendéglőt vette át, melyet újonnan átalakítva a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett. Szakképzettsége, jó modora, rokonszenves megjelenése, s egyéb kiváló tulajdonságainál fogva üzleti forgalma napról-napra emelkedett, mihez hozzájárulnak még a jó konyha, kitűnő magyar borai, valamint az előzékeny kiszolgálás.

Fiatalkora daczára a főváros számos jótékonyági és szakegyletének disztagja, szép családot alapítván, gyermekeit hazafias magyarság szellemében neveli, mi pedig kívánjuk, hogy gyermekeiben hosszú életen át legnagyobb örömet és boldogságot élvezhesse, Isten éltesse sokáig!

* * *

Az *Első Magyar Részvényserfőződe* kiállítási vendéglője, mely a kiállítás legélénkebb pontján a korzón diszkesedik, egyike a remek alkotásoknak. Tervezték *Korb és Giergl* műépítészek, építette *Neuschloss* Marczel. E nagy kiterjedésű remek üzletnek vendéglőse *Lippert* Lajos fővárosi jeles szaktársunk, kit a nagy közönség az Erzsébet-köruton levő nagyvendéglőjéből is előnyösen ismer. *Lippert* Lajos szakképzettsége nagy befolyással van a vendéglői iparnak a kiállításon elérhető sikereire. Minden tekintetben szorgalmas és ügyes üzletember, a társadalom minden osztálya által tisztelve és becsülve van. A szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának, valamint a Deák-téri evang. egyháznak számvizsgáló bizottsági tagja. A vendéglő létesítése körül a „Részvény társ. sörfőző-gyár“ igazgatósága nagy szolgálatot tett nemzeti ügyünknek a kiállításon. Isten éltesse őket!

* * *

A debreczeni csárda.

Mult számunkban bemutattuk a debreczeni csárda vendéglőseinek jól sikerült arczképeit, most pedig a csárdát mutatjuk be t. olvasóinknak; őszinte szívből üdvözölve annak derék tervezőjét, építőjét és tulajdonosát; az előzékeny és finom modoru *Berger* Jenő fiatal műépítészünket. *Berger* Jenő Debreczenben született. Édes atyja Debreczen sz. kir. városnak már 50 év óta főorvosa. Ugy édes atyja, valamint ő, általános tisztelet-

nek és közbecsülésnek örvendenek. Ő építette a debreczeni kir. tábla épületét is, Szentesen pedig mű-utat tervezett és létesített, mely első mű-ut országunkban. Nemes törekvéseihez sok szerencsét és sikert kívánunk.

* * *

A Polgári sörfőződe kiállítási vendéglője.

A kiállítás főbejárója mellett a korzón találjuk a kolosszális, gyönyörű épületet, melyet a Kőbányai Polgári sörfőző részvénytársaság építtetett. E remek épület egyike a legfigyelemre méltóbb s nagy kényelemmel berendezett épületeknek. Vendéglősei *Sturm Gyula* és *Sturm József* ismert fővárosi jóhírnevű vendéglőseink. Konyhájuk és kútino italaik jósága és olcsósága a közönség elismerésével találkozott. Az épületet *Czigler* tanár tervezte. A sörfőzőgyár pedig építtette s annak fáradhatatlan főtisztviselője, *Páris Vilmos* ur nagy buzgalmat fejtett ki.

Vidéki szaktársaink, kik a kiállítás megtekintésére jönnek, teljesen elragadtatva beszélnek a Polgári Sörfőződe remek vendéglőjéről, valamint a Sturm testvérek kútino étkei- és italairól.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Üdvözlő sorok.** Dr. *Rupp Kornél* bölcsész, főgymnáziumi tanár, jeles írónktól a »Tanulók Lapja« szerkesztőjétől a következő sorokat vettük: Őszintén kívánom, hogy a »Vendéglősök Lapja« a nagy lethargiából felébredve visszanyerje őszerejét, melylyel 12 év előtt megindult, a mikor, mint egyedül álló szaklap valóban missiót teljesített. Ha valaha valaki tett szolgálatot a vendéglősök ügyének, akkor az a »Vendéglősök Lapja« volt. Lehetetlen, hogy ezt a szaktársak elfeledjék s a hamvaiból új életre kelő lapot ne támogassák.

Adja Isten, hogy az óhajtott siker ne maradjon el s a régi zászló körül a régi hívek minél nagyobb számmal csoportosuljanak.

Budapest, 1896. máj. 21.

Dr. *Rupp Kornél*.

— **A vendéglősök ipartársulata** felhívta az ipartársulat t. tagjait, hogy a f. év június 8-ára tervezett nagy diszfelvonulás alkalmából felállítandó polgári sorfal létesítése céljából előjegyzés végett minél számosabban jelentkezzenek a társulat irodájában. Mert míg egyrészt hazafias kötelességet rónak le, másrészt pedig olyan látványban fognak közlőrl gyönyörködni, a milyenben ki tudja melyik nemzedék részesülhet megint.

— **A tudomány a »Kis pipában«.** Illusztris vendégei voltak csütörtökön id. *Karikás Mihály* kiállítási vendéglőjének. Egy irodalmi férfiakból álló asztaltársaság ült együtt dr. *Beöthy Zsolt* kútino esztetikusunk élén. Hamarjában a következőket sikerült összeírunk: dr. *Szinnyei József* egyetemi tanár, id. *Szinnyei József* a muzeumi hirlapkönyvtár őre, *Keszler József* esztetikus, dr. *Rupp Kornél*, dr. *Schmiedt Agost*, dr. *Fiók Károly*, dr. *Takács Sándor*, dr. *Susák József* főgymn. tanárok, *Volf György* híres nyelvész, dr. *Erdélyi Pál*, dr. *Radó Antal* és dr. *Hegedűs István* egyetemi tanár, végül *Novák Sándor* a keleti akadémia tanára. A neves profeszorok és

írók igen kedélyesen töltötték el az időt és a *Karikás* vendéglő jó konyháját dicsérve este 10 órakor távoztak el. Ugy értesülünk, hogy a legközelebbi összejevetel a »Balatoni csárdában« lesz.

— **Esküvők.** *Skoupli József* ur, a Thonet testvérek budapesti cég főnöke szokatlan kedves családi ünnepet fog ünnepelni f. évi június hó 10-dikén. E napon délelőtt 10 órakor vezeti ugyanis oltárhoz a hold-utczai evangélikus templomban *Elza* leányát *Falk Robert* cs. és kir. tartalékos tűzérőhadnagy, s ugyanekkor tartja esküvőjét másik leánya *Paula* is *Borsdorf Klementtel*, a 3-dik számú osztrák honvédulánus ezred főhadnagyával.

— **Vendéglő átvétel.** *Garay Kálmán*, *Garay Ferencz* a szabadkai Pesti szálloda volt bérőljének testvére átvette Budapesten a *Rökk-Szilárd-utca* 19 sz alatt levő vendéglő helyiséget s azt teljesen átalakítva az utóbbi napokban megnyitotta. Konyhája jó, híres bácskai borai pedig kútinoék.

— **A Plasztikon.** A főváros egy új látivalóval gazdagodott, még pedig érdekes és nagyvárosias látivalóval. A miben *Páris*, *Berlin*, *London* régen gyönyörködött s a mije Budapestnek mindaddig nem volt: hiven az életből, képekből, szindarabokból mintázott viaszfigurák nagyszabásu kiállítását nyitották meg *Plasztikon* névvel az *Andrássy-uton*, a régi képzőművészeti csarnokban. Az emelet tele van külföldi és magyar híres emberek és asszonyok alakjaival, bájos jelenetekkel és történelmi képekkel, a melyek közül különösen szép a világitás effektusaival is kímelt *Sóixtin Madonna* és *Erzsébet királynő* *Deák Ferencz* czimű képek. Közben a látogatót zavarba ejti egy hölgy egy rendőr s egy csomó más alak, a kik a közönség között álldogálnak, s a kiktől csak hosszas vizsgálódás után sül ki, hogy nem — elevenek. A földszintet csoda-tükrök, tündérkeretek s más egyéb látivalók foglalják el.

— **Esküvő.** *Barda Gizella* kisasszonynak *Kocsy Antal* a Balaton kávéház főpinczére szép és kellemes sógornőjének legutóbb esküdt örök hűséget *Csóka Frigyes* előnyösen ismert főpinczér.

— **A hódoló felvonulás** alkalmával június 8-ikán az ipartestületek sorfalat állanak. A törvényhatóság ezredéves kiállítási bizottságából nyert felhívás folytán a vendéglős-ipartársulat is helyet foglal a különböző testületek között. Figyelmeztetjük ennél fogva mindazon ipartársulati tagokat, akik a testületi felvonulásban részt akarnak venni, hogy ebbeli szándékukat az ipartestületi titkárságnál minél előbb jelentsék be. Gyülekezés a hódoló diszfelvonulás napján reggel 8 órakor a *Széchenyi-téren*, honnan a jelvények kiosztása után a tagok a társulat zászlója alatt vonulnak a *Margit-hídfő* elé, az ipartársulat részére kijelölt helyre.

— **A kiállítás tíz napja 1885-ben és 1896-ban.** Az 1885-iki országos kiállítás látogatottsága május 10-től május 20-ig ez volt: május 10-én vasárnap 26.520, 11-én hétfőn 7.229, 12-én kedden 4.040, 13-án szerdán 7.220, 14-én áldozó csütörtökön 15.203, 15-én pénteken 2.885, 16-án szombaton 2.481, 17-éről nincs tudósítás, 18-án hétfőn 5.908, 19-én kedden 4.893, 20-án szerdán 4.022 fizető napijegyes látogatta a kiállítást. A bérő- és szabadjegyesek nincsenek beleszámítva. — A mostani kiállítás látogatottsága május 10-től 20-ig: május 10-én vasárnap 41.136, 11-én hétfőn 8.911, 12-én kedden 10.631, 13-ról nincs kimutatás, 14-én áldozó csütörtökön 23.861, 15-én pénteken 7.983 fizető napijegyes látogatta a

kiállítást, de eme számokhoz hozzá kell venni azt a 300-tól 100-ig való napijegyes látogatót, a ki a IV-ik kapun ment be, a hol eddig nem volt számozó kerék. Május 16-ról megint nem kaptunk tudósítást, május 17-én vasárnap 36.937, május 18-án, hétfőn 10.053, 19-én kedden 11.38, 20-án, szerdán 9.249 fizető napijegyes volt a kiállításban. A bérő- és szabadjegyesek nincsenek számítva. — Megemlítjük, hogy 1885-ben 12.000 bérletjegyet adtak ki, most pedig közel 30.000-et.

„**A vigéczek**“, ez a czime azon sokat ígérő és a közönségnek kedves szórakozást nyújtandó bohózatnak, melyben ezek azt akklimatizált vendégek (a vigéczek) minő alakban fogják a mulatni vágyó hallgatóságot meghódítani, eléggé illusztrálja ama nagy érdeklődés, — amely ezen seasonszerű darab mellett, fő és székvárosszerte mutatkozik. — Hogy ki ennek a jeles bohózatnak a szerzője, azt ezennel eláruljuk, de, hogy kik személyesítik a darab jeles alakjait, őket színről-színre látni kívánjuk és érdekünk irányában fogjuk megtapsolni. A darabot *Kövesi Albert* hírneves színmű-írónk írta, kinek sikerült és a nagyközönséget mélyen elragadó színműveit eléggé ismeri a művelt magyar közönség.

— **A székesfehérvári pinczér egyesület** legutóbb tartotta közgyűlését, melyen elhatározták, hogy az egyesületet, mely tagok hiánya folytán nem tudott prosperálni, — feloszlatták s az egyesület 1101 frt 47 krt kitevő vagyonát a most alakuló Székesfehérvári Vendéglősök, Kávésok, Italmérők és Pinczerek ipartársulata és betegsegélyző és temetkezési pénztárának engedik át. Ez alakuló új egylet szűkebbkörű bizottságának elnöke: *Trummer Sándor*, jogtanácsosa: dr. *Saára Gyula*, jegyzője: *Verkovics Ferencz*, pénztárnoka: *Mihályi Ferencz*, és tagjai: *Barnai Ignác*, *Molnár Adolf*, *Glac Számuel*, *Belák Ignác*, *Lasits István*, *Koch Lajos*, *Endresz József*. A bizottság most dolgozik az alapszabályokon s remélhető, hogy az egyesület már legközelebb megkezdí működését.

— **Üzleti hírek.** *Havas Mihály* régi szaktársunk a debreczeni „Bika“ szálló főpinczéri állását foglalta el. *Linkner László* fővárosi szaktársunk Alsó Tátrafüreden az Éhn-féle nagyvendéglő főpinczéri állását vette át.

— **A sátor-alja-ujhelyi pinczér nyugdíj-alapot gyűjtő bizottság** *Veres Károly* elnökelete alatt f. évi május 14-én ülést tartott, melyen jelen voltak: *Korinko János* diszelnök, *Danielisz Lajos* pénztárnok, *Simon Ignác* jegyző, *Abrahamovits Mor* ügyvezető, *Deutsch Ignác* és *Laky József* ellenőrök; *Schranz Mátyás*, *Kropf Károly*, *Kirschenbaum Ignác* és *Pulai Antal* rendes tagok.

Az ülés beható eszmecsere után elhatározza, hogy felkeresi az orsz. pinczér nyugdíj intézet előkészítő bizottságát mikép az alapszabályok egyik szakaszát odamódosítsa, hogy ha valaki időközben más üzletet is folytatna: tagsági viszonya ne szűnjék meg.

— **A nagyváradi pinczér nyugdíj-alapot gyűjtő társaság** legutóbbi ülését *Verhovina Lajos* elnöklésével tartotta meg, melyben több napirenden levő ügy tárgyalása után *Fekete László* pénztárosnak a pénztárkészletre vonatkozó ama jelentése, hogy az ezideig 944 frt 13 krt. tesz ki — tudomásul vétetett.

— **A szatmári vasuti vendéglőt** *Kalocsay Számuel* nyerte el pályázat útján. *Óváry János* pedig átvette a *Kövy Sándor*-féle üzletét Szatmárt.

VEGYESEK.

— **Ő Felsége a Schreiber czég kiállításában.** Ő Felsége az ezredéves kiállítás meglátogatása alkalmával a Schreiber J. és unokaöccsei czéget legmagasabb látogatásával tüntette ki. Az elegáns etagerek nagy területet foglalnak el, magukban foglalván az üveg ipartermékeit a legegyszerűbb pohártól a legdrágább s legfinomabb tárgyakig. A czégfőnök Göpfert Miksa, *Tűskő J. L.* disponens és több hivatalnok élén fogadta a királyt, megadván a szükséges magyarázatokat. Ő Felsége Göpfert ur által vezetve, nagy figyelemmel nézte végig az egész kiállítást. Különösen tetszettek neki a pompás csiszolatu és remek vésésű, edzett üvegedények. A gazdag kiállítás közepét egy hatalmas üvegoszlopok által tartott baldachin foglalja el. Ezen baldachin alatt egy pompás román stílyben tartott keresztelő medence van, mely szintén a zay-ugróczy gyárban készült s az ezredéves kiállítás örök emlékére a magyar nemzeti múzeumnak ajánlatot tett fel. Ő felsége a király figyelemmel és érdeklődéssel szemlélte az óriási medence pompás rajzait és remek edzéseit. Az egy méter magas állványon nyugvó medence külsejét négy kép és egy szalagalaku ajánlás díszíti a következő felirattal: „Az ezredéves kiállítás alkalmával a nemzeti múzeumnak ajánlja Göpfert Ferencz üveggyáros Zay-Ugróczon. Készítette Sovánka István 1896.” „Hisz ez valóságos remekmű — jegyezte meg Ő Felsége, ki készítette a hozzá való terveket? Ő Felsége meglepetve vette tudomásul, hogy a tervet és rajzokat Sovánka István, egy a Göpfert ur gyárában alkalmazott cigányfiu készítette, kit Göpfert ur a maga költségén képeztetett ki.

— **A jósda.** A fővárosban most ez a legújabb hír. Tegnap már a kávéházak és vendéglőkben egyébről sem beszéltek, mint arról, hogy Zilahy Ágnes, a kitűnő író nő alkudozásokba bocsátkozott nagy vállalkozókkal, hogy építsenek a számára egy kis külön üvegfa palotát, ahol a nagy közönséget fogadhatta és egy firt honoráriumért bárkinek megfektse álmait és a homályba burkolt jövődőről fellebentse a fátyolt. Ez a dolog a Valter Ernő Szt.-Gellért nyomdájából szivárgott ki, mert ott jelenleg sajtó alatt áll a Zilahy Ágnes Álmoskönyve, a melyben a Cousden kisasszonyénál külömb kijelentései vannak, habár nem állítja ez a zseniális asszony, hogy tudományát Gábiel arkangyaltól nyerte. De annyi tény, hogy Zilahy Ágnes bámulatra méltó arczismerő és még honvéd kapitány né korában Nagyváradon nem egy urat és hölgyet, a kiket azelőtt soha sem látott, bámulatba ejtett mondásaival. Az „Ös-Budavári Ezer egy éj“ rendezői folszólították Zilahy Ágnes asszonyt, az ösmert írónőt, ki különben ép most egy Álmoskönyvet szerkeszt, hogy lépjen velök szerződésre, ők Ósbudavárban egy pavillont bocsátanak rendelkezésére, s ott rendezzen be jósdat. Zilahy Ágnes készséggel vállalkozott az érdekes feladatra.

— **Borvizsgálat.** Az ezredéves országos kiállításra mintegy 800 bortermelő 2000-féle bort küldött be. Ezek a borok az ország minden részéről gyűlvén össze, Magyarország egész bortermelését képviselik. A földmívelésügyi miniszter elrendelte, hogy a kiállításra beküldött borok Országos kémiai intézet felügyelete alatt vegyelemzés alá vétesseken oly czélból, hogy a vegyelemzés adatai maradóan becsü anyagul szolgáljanak nemcsak általános borászati és tanulmányi czélokra, hanem azért is, hogy azok a mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1873 : XXIII. t.-cz. végrehajtásánál is, mint a természetes borok összetételére vonatkozó tájékoztató adatok felhasználhatók legyenek.

— **Millenniumi sör Sopronban.** Az ujonnan megnyitott s szépen reusszáló *soproni sörgyár* igazgatósága mindent elkövet, hogy a valóban kitűnő minőségű sörgyártmányát a közönséggel még jobban megkedveltesse. Most, a pünkösdi ünnep alkalmából meg egész meglepetést készített a közönség számára, forgalomba bocsátván az ugynevezett millenniumi, valójában pedig igazi bajor sört. S az a nevezetes a dologban, hogy e pompás sört egy krajcárral sem számítja többre az igazgatóság, mint a közönséges soproni sört s egy egész hétig a soproni sör-árak mellett lehet élvezni a kitűnő bajor sört.

„**Kövesi sörcsarnokában este 8 órakor!**“ ez a jelszó Budapesten, ha az a kérdés merül fel, hogy hol találkozunk vacsorára. Ez a fővárosnak újabb idő óta legkedveltebb és legnépszerűbb mulatóhelye, hol azonban ugy a vilástregegre, mint déli ebédre szintén a legvilágosabb közönség gyűl össze és méltán, mert az óriási, impozáns szépségű csarnok, a legelegánsabb díszítésű, országunk minden megyéjének czimerét feltüntető falfestményeivel, naponta katonazene-hangverseny mellett a legizletesebb ételek és legjobb borok s a kőbányai polgári serfőző híres kitűnő sörének olcsó kiszolgáltatása mellett valóban minden tekintetben érdemessé teszi azon nagy látogatottságra, melyben részestül s a mely legjobban bizonyítja, hogy a látogató jól és kellemesen érzi ott magát. Ezért ajánljuk t. olvasóinknak, hogy Budapesten időzése alatt ne mulassa el *Kövesi* Nándor Erzsébetköruton levő nagy sörcsarnokát meglátogatni, mert ott a kellemes szórakozás mellett a főváros egyik új látványosságát is megtekintheti.

„Bristol szálloda“ Budapesten.

Megnyitott a kiállítás! Százszázalékosan a vidék közönsége a fővárosba, hogy a nagy nemzeti ünnepségeken jelen lehessen, a kiállítás nagyszerűségeiben gyönyörködhesse s a tündérmesek világát megvalósító sokféle látványosságot élvezhesse. Es e népvándorlás tudatában a vidéken lakók közül sokan aggodalommal gondolnak arra, hogy ily nagyszámú látogató közönség részére van-e elég szálloda lakóhely? Az aggodok megnyugtatóra szolgáljon, hogy a szállodák száma megsaporodott s ezek között első helyen kell kiemelni egy új szállodát, mely „Bristol“ szálloda elnevezéssel nyitott meg a Ferencz József dunaparti korzó és Mária Valéria utcára nyíló bejáratával, közvetlen a „Hungária“ nagyszálloda mellett. *Illits József*, ki nyolcz éven át volt a „Hungária“ szálloda igazgatója s e téren, mint kiváló szakférfi ismeretes, alakította szállodává ezen négy emeletes palotát, melynek ablakai nagyjórészt a Dunára nyílnak, gyönyörű kilátással a budai hegyekre királyi palotára és a dunai élénk hajóközlekedésre. A szálloda a modern komfort minden követelményével van berendezve: feltalálható itt a kényelmesség, legnagyobb tisztaság, egészséges levegő, a kellemes otthon a szálloda villamvilágítása, az emeletekre felhúzó (Lift) áll rendelkezésre, a leg gondosabb és legfigyelmesebb kiszolgálásra pedig *Illits József* személyes felügyelete nyújt biztositékot. Diszes nyári és téli udvartérjében, éttermében és kávéházában a legizletesebb ételek és tiszta italok szolgáltatnak ki. Mindezekhez járul még, hogy szobárai mérsékelték s hosszabb tartózkodás esetén az árak leszállíthatnak, úgy hogy mindenkinek a legjobban ajánlhatjuk, hogy Budapestre érkezve a „Bristol“ szállodába szálljon.

Felelős szerkesztő: IHÁSZ GYÖRGY.

3420.
896. sz.

Árverési hirdetmény.

Déva város tanácsa közhirrre teszi, hogy a következő városi vendégfogadók és korcsmák, u. m.:

1. A piaci *Fehérkereszt*hez címzett nagyvendéglő és szálloda.
2. A vámháztéri *Magyar koronához* címzett fogadó.

3. A Hunyadi-uton levő *Csillaghoz* címzett fogadó.

4. A *vasuti vendéglő*.

5. A *Foresi-féle* fogadó a Bethlen-uteza sarkán.

6. A hajósi „*Rotunda*“ nevű korcsma.

F. évi június hó 3-án d. e. 9 órakor a városházánál közárverés útján 6 évre bérbe fognak adatni.

A nagyvendéglőnek bérlete 1897. évi január hó 1-én, a többi fogadó, illetve korcsmák *folyo évi julius hó 1-én veszik kezdetüket.*

A részletes árverési föltételek addig is a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Déván, 1896. május 22.

A városi tanácstól:

Issekuecz Antal,
polgármester.

Magy. kir. államvasutak.

Budapest-jobbparti üzletvezetősége.

16141—96 számhoz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Budapest-Kelenföld állomásán az állomási vendéglő üzletére kötött szerződés 1896. évi október hó 31-én lejárván ezen vendéglői üzletnek, ugyanezen időponttól számított 3 évre, azaz 1896 évi november hó 1-től 1899 évi október hó 31-éig leendő bérbe adása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel „Ajánlat a m. kir. államvasutak Budapest-Kelenföld állomásán levő vendéglő üzletének bérbe vételére 16141/896 szhoz“ felirattal ellátott borítékba zárt és lepecsételt és a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1896 évi június hó 25-ének déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőség titkári hivatalához posta útján térti vevény mellett nyújtandók be, bántapénz fejében pedig 150 azaz százötven o. é. forint készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Budapesten, 1896. évi június hó 24. déli 12 óráig leteendő.

Értékpapírok a budapesti, illetve bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régiebb, utolsó napi árfolyam szerinti értékben, de csak a névértéken alul fognak számitatni.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi osztályában I. emelet 33. ajtó vagy a budapest-jobbparti és győri forgalmi főnökségeknél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is az ajánlatot tevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve egész terjedelmében kötelezőknek elfogadják.

A föltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapest, 1896. május hó 22.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Haszonbéri hirdetemény.

Szarvas mezőváros (Békés m.) a tulajdonát képező újonnan épült egyemeletes

vendégfogadó

(az első emeleten levő nagy diszterem, 15 vendégszoba, étterem, a földszinten épült kávéház, étterem-söntés, vendéglői lakás, konyha, cselédszobák, istálló, kocsiszín, ólak stb. melléképületek) bérbeadására a folyó évi július hó 1-én délután 3 órakor a város-háza tanácstermében zárt ajánlati

versenytárgyalást

fog tartatni.

Ezen szálló megnyitása napján a Bárány és Sas fogadó, mint ilyenek beszüntetnek.

A bérlet a folyó évi szeptember hó 1-ső napján veszi kezdetét s 10 egymásután következő évre terjed.

Miről bérleni szándékozik azzal értesítenek, hogy 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat az ajánlott összeg után 10 százalék bánatpénzzel lássák el, kijelentvén, hogy a föltételeket ismerik s azokat elfogadják.

A részletes föltételek az első jegyzői irodában megtekinthetők.

Szarvas, 1896. május 12.

Melis János,
bíró.

Ilovszky János

BUDAPEST,

VII. ker., Erzsébet-körut 8. sz.

A Newyork-palota átellenében.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek jó hírnévnek örvendő üzletét

üveg- és porcellánedényekben.

A legjobb gyártmányu függő- és asztali lámpák, éjjeli ámpolnák dus választékban.

Különösen ajánlom az egyedül nálam kapható

Monstre-függőlámpákat,

melyek üzleti helyiségek, vendéglők, és műhelyek részére szép világítása, tartósága és egyszerű szerkezete folytán rendkívül ajánlatos.

Alkalmi tárgyak dus választékban!

ugymint teás-, kávé- és mocca-készletek 4 frtól feljebb. Ebédli-készlet 26 drb 6 frtól feljebb. Ebédli-készlet 42 drb 14 frtól feljebb.

Bor-, sör- és likőrkészletek különböző áron. Magasfoku denaturált szesz, kitűnő petroleum napi árak mellett.

Épület-üveges munkák és javítások, ugyszint képek bekeretezése, szolidan és jutányos áron elkészíttetnek.

IHÁSZ GYÖRGY

Budapest, IV., Kalap-utca 15. sz.

Hatóságilag engedélyezett és

1000 forint

óvadékkal ellátott

országos

közvetítő intézete

elhelyez szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetet, közvetít üzleteladásokat és vételket.

SZALONTAY GYÖRGY

vendéglője

BUDAPESTEN,

Kerepesi-ut és Klauzál-utca sarok.

A vidéki és fővárosi közönség legkedvezőbb gyűlhelye és találkozó helye.

A népszínház, a villanyos- és lövonatvasutak közvetlen közepében.

Naponta kitűnő cigányzene.

Jó konyháról és kitűnő italokról kezeskedik a vendéglős.

Valódi első minőségű

FEHÉR BOROK

100 literen felüli mennyiségben, hektoliterenkint 22, 24 és 28 forintért szállíttatnak utánvétellel. Mintaküldemények 56 litertől feljebb. Hordók előállítási árban szállíttatnak, s 6 héten belül visszavétetnek.

Kelety Lujza, Szászsebes, Erdély.

Értesítés.

Van szerencsém a t. cz. szállodás, vendéglős és kávé uraknak becses tudomására hozni, hogy május hó 1-én a *Sebestyén-tér 8. szám alatt* én alólírt egy

szálloda, vendéglő és kávéházi

személyzetet elhelyező intézetet

nyitottam és daczára a millenniumi kiállításnak, abban a kedvező helyzetben vagyok, hogy helybeli és vidéki rendelőknek bármiféle rendeléseit híven és pontosan teljesíthetem. Husz évi működésem e téren azon reménnyel kecsegtet, hogy ígéretemnek becsületesen és tisztességesen meg fogok felelni. Becses pártfogását és rendeléseit kérve, maradok

Tisztelettel

Eisenkraut Mór,

pinczértügynök.

Budapest, Sebestyén-tér 8. sz.

Hirdetemény.

Az erzsébetvárosi takarékpénztár részvény-társaság tulajdonát képező, sz. kir. Erzsébetváros központján újonnan épülő **vendéglői, kávéházi helyiségek** és az ezen épületben levő diszterem, 12 vendégszoba, vendéglői lakás, intézeti hivatalos helyiségek, gazdasági épületek, kerti helyiségek stb. 6 (hat) egymásután következő évre haszonbérbeadását elhatározván, az **árverés megtartására határidőül 1896. június hó 28-ik** (huszonnyolcadik) **napjának délelőtt 12 (tizenkét) óráját tűzzük ki.**

Kikiáltási ár 2800 frt (kétezernyolcszáz forint o. é.)

Igéretet tevő köteles ajánlatával egyidejűleg 1200 frt (egyezerkétszáz forint) o. é. bánatpénzt akár készpénzben, akár ovadékképes papírban a pénztárban letenni.

Zárt ajánlatok írásban (a bánatpénz melléklésével) a takarékpénztár hivatalos helyiségében 1896. június hó 28-án (huszonnyolcadikán) d. e. 11 és fél (fél tizenkét) órától déli 12 (tizenkét) óráig fogadtatnak el; szóbeli ígérek a zárt ajánlatok felbontása előtt szintén elfogadtatnak, ha bánatpénz adatik.

Bérlő köteles, a megígért haszonbér fél évi összegét készpénzben vagy egy évi összegét elfogadható ingatlanokban biztosítékul letenni és már ajánlatában a biztosíték felől nyilatkozni és 8 nap alatt ezen biztosítékot megadni, ellenesetben bánatpénze elvesz és az igazgatóság azonnal akár új árverés, akár szabad kézből más ajánlkozóval köthet szerződést.

Az évi bérösszegeből az intézet hivatalos helyiségeiért évenként 300 frt (háromszáz forint) o. é. megtérítést kap bérlő.

Ezen hirdetés az árverési feltételeknek kivonatát képezi, miért is ajánlkozók figyelmeztetnek, hogy a **részletes feltételeket 1896. május hó 15-étől (tizenötödiktől) kezdve naponta délelőtt 11 és 12 óra között a takarékpénztár hivatalos helyiségében saját érdekükben tekinthetik meg.**

Csakis azon ajánlatok vétetnek figyelembe, melyekben kijelentve van, hogy a részletes feltételeket ajánlattevő ismeri és azoknak magát aláveti.

Erzsébetváros, 1896. évi május hó 14-én.

WALTER B.

KÁVÉHÁZA

Budapest. VIII., József-körút 29. szám.

Van szerencsém a t. cz. közönség szíves tudomására adni, hogy

kávéházamat

egész ujonnan átalakítottam és azt a kor igényeihez képest berendeztem. Gondoskodtam arról is, hogy jó

hangversenyek által

a t. cz. vendégeimnek kedves szórakozást szerezzek. A kávéház egész éjjel nyitva van. Számos látogatást kér

WALTER B. kávé.

Kőbányai Polgári Serfőző

kiállítási pavillonjában

Budapesten.

A kiállítás egész ideje alatt, minden időben a legízletesebb ételek és friss italok kaphatók. A legcsinosabban berendezett tág helyiség a legkényesebb igényeknek is megfelelő. A zenét Munczi Lajos kitűnő zenekara reggeli 10-től esti 11 óráig szolgáltatja.

Sturm Gyula és József
vendéglősök.

Eladó

5000 lakossal bíró városban vendéglőnek
kiválókép alkalmas egy hold területű

beltelek

(volt gőzmalom) 37 ölből álló épületekkel, közvetlen egy nagy vidéki forgalommal bíró új gőzmalom és vasúti állomás mellett, hol eddig három irányban közlekedik a vonat, jövőre pedig négy irányban fognak közlekedni s vendéglő csak egy van a város közepén. Betáblázott teher 1400 frt. Eladási ár: 3000 forint. Abba is beleegyezem, hogy a beépítetlen területre modern vendéglő építtessék (2 évi ingyen használat fejében. Czim a kiadóhivatalban.)

Szálloda bérbeadás

Szolnokon a Schefftsik-kertben levő szálloda 17 vendégszobával, vendéglőházzal, számos igen tágas helyiségekkel, egy felette nagy teremmel, mely színháznak van berendezve csinos és tágas kerttel kedvező feltételek mellett bérbevehető.

Bővebb értesítést a tulajdonos szolnoki Schefftsik István ad.

HIRDETMÉNY.

Kolozsivártt, a Biasini-féle szálloda,

mely 4 előszobával bíró kettős szoba és 46 egyes szobával rendelkezik, étterem, 2 nagy száraz pincze, 24 lra való istálló és egy szép nagy gyümölcsös kerttel van ellátva; az árak tekintetében a legolcsóbb és igen jó forgalomnak örvend,

teljes felszerelés s berendezéssel együtt

azonnal bérbe vehető.

A feltételek iránt értekezni ugyanott az irodában.

Kolozsivártt, 1896. május 13.

A kezelőség.

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS,

„magyar selters”

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szén-sav tartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szén-sav csekélyebb jelenléte megóvjja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól. Ellenben a félig kötött szén-sav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközözi. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szén-savtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tüdőbajokban** különösen a **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barabás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredményel alkalmazzák a **légző-, emésztő és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskúty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál
BUDAPEST.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszer-tárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

AZ

ALKOTMÁNY

néppárti politikai napilap.

Az „ALKOTMÁNY” a legelterjedtebb, legjobb, legolcsóbb politikai napilap

Az „ALKOTMÁNY” a legjobban értesült napilap

Az „ALKOTMÁNY” a legjelesebb ellenzéki publicisták közreműködésével

megjelenik **20.000** példányban.

Az „ALKOTMÁNY” előfizetési ára: egész évre 10 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Az „ALKOTMÁNY” egyes számai Budapesten 3 kr., vidéken 4 krért., minden tőzsdében kapható.

Az „ALKOTMÁNY” szerkesztősége, kiadóhivatala és könyvnyomdája:

Budapest, VIII., Mária-utca II. szám

hol mindennemű könyvnyomdai munkák jutányosan készíttetnek.

ERTESITES.

Van szerencsém a nagyérdemű szállodás, vendéglős és kávéháztulajdonos urakat értesíteni, hogy **1895. évi november hó 1-én Budapesten IV. ker. Sebestyén-tér 6. szám alatt** a mai kor igényeinek megfelelőleg egy

személyzet elhelyező intézetet

nyitottam. Intézetem a nagybecsű megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesíti.

Támaszkodva a főpinczéri pályán évekig eltöltött multamra, reményleni bátorodom, hogy a t. főnök urak, valamint t. kartársaim intézetemet becses pártfogásukba részesíteni méltóztatnak.

Budapest, 1896. május hó. Kiváló tisztelettel
GREIBICH MIHÁLY.

Vendéglői üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű fővárosi és vidéki közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a Budapesten VII. ker., **Almássy-tér és Barcsay-utca sarkán** levő

vendéglői üzletet

átvettem s azt **teljesen, diszesen átalakítva** személyes felügyeletem alatt vezetem. Mint régi szakember, támaszkodva a főváros előkelőbb üzleteiben, u. m.: „Vigadó“ Drechsler, Elked, Ment stb. éttermekben, valamint Siófok hírneves hazai fürdőnkben elfoglalt főpinczéri tevékenységemre, ugyisintén Budapesten mint csapláros, volt Hruska János utóda Mayer Benedek uraknál eltöltött üzleti napjaimra: reményleni bátorodom, hogy a nagyérdemű közönség új vendéglői üzletemet tömegesen látogatva, engem jó igyekezetemben támogatni fog.

Midőn a n. érd. közönség szíves látogatását kérem, maradtam

Budapest, 1896. június hó 1-én.

Kiváló tisztelettel

Hruska Lajos

vendéglős

VII. Almássy-tér és Barcsay-utca sarok.

Vendéglősök figyelmébe!

A millenniumi kiállítás tartama alatt szállítunk mindennemű

hizlalt baromfit

mely baromfi naponta frissen lesz ölve, este feladva, reggel Budapestre érkezik, tehát romlásnak kitéve nincsen.

Ugyisint szállítunk baromfit élő állapotban és

friss tojást

a lehető legolcsóbb árban.

I-ső Ujvári baromfi-tenyésztés
Torontál-Ujváron.

Bleiziffer J.

baromfi kereskedő és hizlalda tulajdonos

UJ-SZENT-ANNA.

Ajánlja mindennemű baromfiat a legolcsóbb napi árakon. Árjegyzék ingyen és bérmentve!

A t. szállodás és vendéglős urak becses megrendeléseit tisztelettel kéri

Bleiziffer J.

Uj-Szt-Anna.

BORHEGYI F.

ezelőtt **Lápossy F. és társa**

palaczkozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és thea főraktára

BUDAPESTEN,

Gizella-tér 1. szám (Haas-palota).

Ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket

gyári árakon.

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől legjutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Cs. és kir. szab. jégszekrények gyára.

STILLER JÓZSEF BUDAPESTEN, gyár- és iroda: Dohány-utca 39.

Ajánlja törvénytörvényen védett és elismert legjobb szerkezetű, kitértetést nyert hűtőkészülékeit: sör, víz, vaj, **nyers hus hűtésére**, ételhűtőket házi szükségletre, fagyalt készületeket, fagyalt reszerveirokat, bormérés berendezéseket és legújabb szerkezetű pezsgő-csapokat. Képes árjegyzékek ingyen!

Villaszerü kastely

teljes szoba-butorberendezéssel, gyümölcs és 5 hold kitűnő fajzölövel,

évente 350—400 hekto bort terem.

szabad kézből eladó.

Bővebbet

MIHÁLIK JÁNOS ÚRNÁL

Koszoru-utca 10. 1/2 em. ajó 3.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA.”)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi-segédék érdekeit felkaroló szakközlöny.

„Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete”, a „Budapesti kávéház segéd-egylet”, a „Szatmár-Németi pinczer-egylet”, a „Székesfejvári pinczer-egylet”, a „Szombathelyi pinczer betegsegelyzo-egylet”, a „Györi pinczer-egylet”, a „Révkomáromi vendéglősök- és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczer-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczer-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéosok-egyesület”-nek, az „Ujvidéki szállodások, vendéglősök- és kávéosok ipartársulatának”, a „Miskolczi pinczer-egylet”-nek és a „Kassai vendéglősök, kávéosok, koresmárosok- és pinczerek-egylet”-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre	6.—	Felévre	3.—
Háromnegyed évre	4.50	Évnyegyedre	1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV. kerület, Kalap-utca 15-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Sorakozzunk.

(I. Gy.) A szombathelyi vendéglősök ipartársulata nagyon helyes és nagyon életrevaló eszmével fordult az összes magyar vendéglős ipartársulatokhoz.

Egy körlevelet intézett e nevezett ipartársulat az ország összes szakegyleteihez, melyben felhívja a szaktársakat, hogy ez év szeptember 15 és 30-ka közt tartsanak országos kongresszust, amelyben megbeszélhessék a vendéglősök ügyét és baját.

Ez eszme nagyon helyes, a kivittele szükséges, és a vendéglősök érdekében áll, hogy az eszmét valósítsák.

Soha jobb időben nem adhatta volna ki a felhívást a szombathelyi ipartársulat. Láttuk a legutóbbi időben is, hogy mennyi támadásnak voltak kitéve a vendéglősök, és mennyi indokolatlan szitkozódást kellett eltűrniük, mert nem tömörültek egymáshoz a kollegák, hogy számban is tiszteletreméltó tömegben tiltakozzanak a támadások ellen. Egy két ember tiltakozása sohasem érhet annyit, mint például a kongresszusé, mely már tömeges számával is képes hatni.

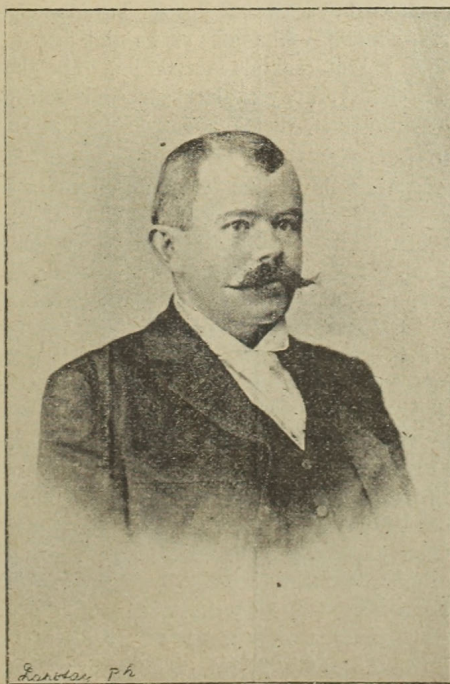
A helyre nézve is legalkalmasabb Budapest, mely gócpontja a vasutaknak, s így a közlekedés ide is kényelmesebb mint akár a felvidéken akár az alvidéken levő bármely vidéki városban.

Azonkívül a kiállítás is ide vonza most a közönséget, és mondanunk is felesleges, hogy vendéglős szaktársaink hazafias kötelességüknek tartják ezredéves mul-

tunk dicső emlékét: fényes kiállításunkat megtekinteni.

Igy tehát nagyon helyesen gondolkoznak szombathelyi kollegáink: a kongresszus megtartására legalkalmasabb idő a mostani és legalkalmasabb hely erre az ország fővárosa.

És ki merné azt tagadni, hogy a kongresszusra csakugyan szükség van? Hisz minden szaktársunknak be kell azt látnia, hogy csakis egy országos kongresszus képes segíteni a vendéglősök több olyan baján, amelyek rendezése egyértelmű a vendéglősök vitális érdekeivel.

Heiszig Károly. (Szövege a 8. oldalon.)

Ma a vendéglős nem más, mint készséges áldozata a regalebérlnök, aki a vendéglőst kiszípolozhatja tetszése szerint. Nem mondjuk, hogy ez mindenütt így van, de fájdalom, nagyon sok a

panasz a regále bérlnök ellen, akár a község bírja azt, akár olyan privát ember, aki nem tartozik épen a vendéglősök közé.

De egyszersmind jó médium is a vendéglős, akin az adócsavart napról napra mélyebben szoríthatják a hatóságok.

Az üzlettulajdonosok egymás után mennek tönkre úgy a fővárosban mint a vidéken is a kapukat bezárják, koldusbottal megy ki onnan a vendéglős, aki azt a kaput duzzadó reményekkel nyitotta ki.

És épen tizenegy év óta nem volt kongresszus, amely egyedül volna hivatalra keresni az eszközöket és módokat, amelyek a vendéglősök sérelmeit orvosolnák és a megélhetésüket biztosítják.

A pinczernők előzőnk a vendéglőket, kiszorítják onnan a pinczereket, s gyakran nem az a céljuk, hogy étellel vagy itallal szolgálják ki a vendégeket, hanem inkább a céljuk, hogy a vendéglőben szerezzék meg azokat az is, meretségeket, amelyek célja nem tisztességes és amely nem más, mint a titkolt prostitúció.

De hiszen nem szükséges érdemes tagtársaink előtt részletenként elősorolni mind azokat a kérdéseket, amelyekre a helyes és célravezető választ csakis a vendéglősök országos kongresszusa adhatja meg.

Azért sorakozzunk!

Minden üzletág és iparág mivelői igyekeznek sorsukon a törvény minden megadott eszközével segíteni, ne maradjunk el mi sem.

Tartsuk meg a kongressz-

szust ez év szeptember havában!

A szombathelyi ipartársulat ez iránti körözünyét az összes társ egyesületekhez megküldötte és mi feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy a tisztelt szaktársak e mozgalomhoz kivétel nélkül csatlakozzanak.

Gundel János, a budapesti vendéglős ipartársulat érdemeiben gazdag elnöke kijelentette, hogy ha a kongresszus megtartását az összes vidéki ipartársulatok helyesnek vélik, akkor ő áll az ügyek élére. Ez esetben pedig nagyon természetesen nagyon kecségető a siker.

Azért ujólag kérjük vidéki társainkat, hogy csatlakozzanak e mozgalomhoz és mondják ki, hogy a kongresszust feltétlenül szükségesnek tartják.

Mi pedig megnyitjuk a »Vendéglősök Lapja« hasábjait szaktársaink előtt. Sziveskedjenek a kongresszus szükségessége, célja és a kivitel eszközei felől nyilatkozni.

Lapunk a vendéglősök érdekét képviseli, s szívesen adunk helyet minden oly közleménynek, mely a vendéglősök érdekében történik.

Legyen a jelszavunk az, hogy találkozzunk a szeptemberi kongresszuson!

Mindnyájunk érdeke, hogy ez így történjen.

A „Vendéglősök Lapja“ tek. szerkesztő-ségének Budapest.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A szombathelyi vendéglősök ismert mozgalma vonatkozólag van szerencsém másolatban beküldeni:

1. Arad, Pécs, Szeged, Miskolcz, Pozsony és Sopron, valamint Budapest ipartársulatának az én ide mellékelt átiratomra adott válaszait.

2. Azon átiratokat, amelyet fenti városok válaszaikra és Budapest válaszára adtam.

3. Az egyéb városok rokon ipartársulataihoz intézett átiratot.

Felkérem ezek alapján igen tisztelt Szerkesztő urat, hogy ezen mozgalom jelen átiratáról becses lapjában hirt adni s az országos vendéglős stb. kongresszusnak f. é. szeptember 15—30. napjainak egyikére leendő összehívása mellett szót emelni kegyeskedjék.

Szombathely, 1896. június 5.

Kiváló tisztelettel

Dr. Szabó László,
ügyvéd.

Szombathely, 1896. ápril 25.

Körlevél.

A szombathelyi vendéglősök érdekesportja oly mozgalmat indított meg, amely előre láthatólag rövid idő alatt országos mozgalommá fogja magát kinőni.

A mozgalom célja az, hogy megszüntessék egy a vendéglősök érdekeit súlyosan veszélyeztető körülmény, amely abban áll, hogy a bort és sört kismértékben elárúsító kereskedők s szatócsok a fogyasztó közönséget mindjobban elvonják a kímérési engedéllyel bíró vendéglősöktől. Történik pedig ez főleg az okból, mert a palaczkstör s bort elárúsító fogyasztói a kereskedésekben vagy mellékhelyiségekben fogyasztják el a vásárolt italt s így a kereskedések lassankint kocsmákká alakulnak át, noha kímérési engedéllyel egyáltalában nem bírnak.

Az 1888. évi XXXII. törvénycikk, mely az állami italmérési jövedékről szól, míg a kímérési engedélyek kiadását megszorítja, addig a kismértékben való elárúsítások számát nem korlátozhatónak mondja ki. Az idézett törvény ezen rendelkezése kuforrása vendéglősökünk létérdeke veszélyeztetésének s ennek elhárítása képezi mozgalomunk célját:

E cél elérésére szolgáló eszközök megválasztása végett a szombathelyi vendéglősök legnagyobb része többször tartott értekezéseket, míg végre f. hó 15-én Matics Imre vendéglőjében tartott értekezésén megállapította a célhoz vezető eszközöket.

A mintegy 30 tagu értekező elnökké Hainczmann Jánost, helyettes-elnökké Gabriel Györgyöt, jegyzővé Varga Sándort s a végrehajtó-bizottság tagjaivá Matics Imrét, Eberhardt Mihályt, Lenk Kajetánt és Köhler Györgyöt választotta meg, míg a mozgalom jogi részeinek vezetésére dr. Szabó László szombathelyi ügyvédet kérte fel, ki az értekezőtlen megjelenvén, a szükséges utmutatásokat megadta.

Az értekezőtlen ezután a következő határozatokat hozta:

1. Felhívásokat intéz a szombathelyi sör-raktárak gyártulajdonosaihoz, hogy a szombathelyi kismértékben elárúsítóknak palaczkstör ne szállítson, mert ellenkező esetben a vendéglősök ezen gyárakkal minden üzleti összeköttetést megszakítanak.

2. Azon szombathelyi kereskedők és szatócsoktól, kik palaczkstör és palaczkbor elárúsításával foglalkoznak, a vendéglősök bevásárlásokat nem eszközölnek, — hanem szükségleteiket azon kereskedők s szatócsoktól szerzik be, akik kötelezőleg kijelentik, hogy palaczkstör és bor árusítással egyáltalában, vagy többé nem foglalkoznak.

3. Az egész ország vendéglősei s vendéglős ipartársulatai felhívatnak hasonló eljárásra s a mozgalom támogatására.

4. Budapest vendéglősei, élükön a budapesti vendéglős-ipartársulattal, felhívatnak arra, hogy a milleniumi országos kiállítás tartama alatt hívjanak össze egy országos vendéglős-kongresszust a célból, hogy meghatározassanak a kismértékben való sör- és bor-elárúsításnak gátat vető eszközök s felhívassék a kormány figyelme a vendéglősök sérelmeire s esetleg törvényhozásilag módosítsassanak az italmérési jövedékről szóló törvénynek a kismértékben való sör- és bor elárúsítást szabályozó részei, de különösen annak 8. §-a, mely a kismértékben való elárúsítások számát korlátozatlannak mondja ki.

Ezen határozatok fogantatásával a végrehajtó-bizottság bizatott meg, amely eljárásának eredményéről a f. hó 24-én tartandó értekezőtlen fog jelentést tenni.

Ezen a fenti 1—4. pontban foglalt határozatok értelmében van szerencsém felkérni arra, hogy méltóztassék a fent leírt mozgalmat minden eszközzel támogatni, a szombathelyi vendéglősök eljárásához hasonló eljárást folytatni s főleg odafigyelni, hogy a 4-ik pontban körülírt vendéglősök országos kongresszusa még a millenárius kiállítás tartama alatt Budapesten létesüljön.

Legyen kegyes egyúttal engem ezen átirat sorsáról s becses határozataikról mielőbb értesíteni.

Kiváló tisztelettel

Dr. Szabó László,

Tekintetes

Dr. Szabó László ügyvéd urnak

Szombathely.

A szombathelyi vendéglősök érdekesportja nevében hozzám, mint a budapesti szállodások, vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata elnökéhez intézett átiratát még annak idejében megkaptam s mint iparunk érdekeit érintő átiratot a f. év május havában megtartott választmányi ülés elé beterjesztettem.

Az átirat a választmányi ülésen beható tárgyalás alá vétetett és úgy általánosságban, mint egyes részeiben megvitattatott és a vita azt eredményezte, mikép határozatilag kimondatott, hogy az átiratban felhozott sérelmek nem oly természetűek általában véve, melyek egy országos kongresszus egybehívását kellően indokolnák, mert az előadott sérelmek oly helyi visszaélésekből állanak, melyek ellen egyelőre a szombathelyi vendéglősök érdekesportja a törvény keretén belül védekezhetik, és eme visszaélések törvényes uton megtorolhatók.

A most felhozottak dacára a hozott határozat értelmében jelenthetem azonban azt is, hogy ipartársulatunk nem idegenkedik a kívánt országos kongresszus összehívásától, sőt annak megvalósítását lelkesedéssel támogatandja abban az esetben, ha a tisztelt szombathelyi vendéglősök érdekesportja a jelzett irányban a mozgalmat országsszerű megindítja és az általános érdeklődést közös érdeket képező intézkedés megtétele iránt felkelti és az összes rokon társulatok és egyesületek egy országos kongresszus egybehívását óhajtandják.

Amidőn a fenti határozatról hivatalos uton értesíteni szerencsém van, maradtam

A budapesti szállodások, vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata nevében:

Poppel Miklós,
titkár.

Gundel János,
elnök.

Sopron sz. kir. városi és megyei szállodások, vendéglősök és kávéosok ipartársulata.

Sopron, 1896. ápril 30.

Tekintetes

Dr. Szabó László ügyvéd urnak

mint a szombathelyi vendéglősök jogi tanácsosának Szombathelyen.

Van szerencsénk Tekintetességedet, vonatkozással f. évi ápril hó 25-én kelt nagybecsű körlevelére értesíteni, miszerint tisztelettel alulírott ipartársulatunk igazgató választmánya ezen körlevelet mai nap tartott ülésében tárgyalta és az annak során előadottakat általános tetszéssel s lelkesültséggel magáévá tette.

Egyben elhatározta, miszerint a kérdéses ügy keresztülvitele céljáért még május hó első felében rendkívüli közgyűlést hív össze, mely közgyűlésből aztán a budapesti vendéglős ipartársulat átiratilag fog felkérteit, miszerint a milleniumi országos kiállítás tartama alatt egy országos vendéglős kongresszust hívjon össze azon célból, hogy mindazon sérelmek és bajok, melyek a vendéglős ipar terén szinte már elviselhetetlenné váltak, tárgyalásának s azok orvoslására célszerű módokat megállapítsanak.

Nagybecsű körlevelének szíves megküldéseért hazafias köszönetet mondva, maradtunk kiváló tisztelettel

a Sopron sz. kir. városi és megyei szállodások, vendéglősök és kávéosk ipartársulata igazgató választmányának nevében:

Wannerer Ferencz s. k. **Weisz Sándor** s. k.
elnök. jegyző.

A szegedi szállodások, kávéosk, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata választmányától.

62/1896. szám.

A „Szombathelyi vendéglősök érdekesportja” képviseletében

Tekintetes

Dr. Szabó László ügyvéd urnak
Szombathely.

F. évi ápril 25-én kelt s hozzánk is megküldött körlevél ipartársulatunk választmányának f. 1896. évi május 7-én tartott ülésében ismertette lévén, a választmány az abban foglaltakat mindenben magdévá teszi.

Minthogy azonban ily fontos ügyben helyi érdekű határozat vagy éppen semmit, vagy csak igen keveset érhet s a már többször hangoztatott panaszokat csakis egy országos mozgalommal lehetne orvosolni, ipartársulatunk nevében van szerencsénk tekintetes Czimet értesíteni, miszerint amennyiben a központból (Budapestből) egy országos kongresszus megtartása, illetve összehívása iránt hajlandóság mutatkoznék, a teljes és lehetőleg kidolgozott program ismertette lenne, gondoskodunk, hogy azon országos kongresszuson ipartársulatunk képviselve legyen s akkor véleményünket mi is elő fogjuk terjeszteni.

Szeged, 1896. május 7-én tartott választmányi ülése.

Kiváló tisztelettel:

Pillich Imre s. k. **Priváry Pál** s. k.
titkár. elnök.

A vendéglősök ipartársulatának tekintetes elnökségéhez
Szombathely.

Folyó évi ápril 25-én kelt átiratukra vonatkozólag van szerencsém hivatalos tisztelettel értesíteni, hogy ipartársulatunk e tárgyban május 7-én egy igen népes rendkívüli közgyűlést tartott és elrendelte, hogy ennek eredményéről én, mint a pécs-baranyai vendéglősök ipartársulatának ügyésze, t. Czimet értesítem.

Ezen közgyűlés egyhangulag kimondotta, hogy a kongresszus eszméjét örömmel üdvözlö és ezért a kezdeményező szombathelyi ipartársulatnak köszönetét fejezi ki.

A kongresszus megtartásához hozzájárul, oda a maga kebeléből Dollinger András elnököt, Rózsa József alelnököt és dr. Flóris Endre ügyészt kiküldi, továbbá a kongresszus szervezése iránt a budapesti ipartársulat elnökségét megkeresi.

Minthogy pedig nekünk nincs tudomásunk arról, hogy az országban mely városokban van ipartársulat, azért úgy a budapesti, mint a szombathelyi ipartársulatot hivatalos tisztelettel megkeresi, hogy a kongresszus eszméjét az általa tudott minden ipartársulattal közölje és hasson oda, hogy az feltételül Budapestben még a mil-leniumi ünnepélyek tartama alatt megtartható legyen.

Pécs, 1896. május 9-én.

Teljes tisztelettel

(P. H.)

Dr. Flóris Endre s. k.
ipartársulati ügyész.

Dr. Lux Ubald köz- és váltó-ügyvéd
Aradon.

Tekintetes

Dr. Szabó László ügyvéd urnak

Szombathely.

A szombathelyi vendéglősök érdekesportjának az aradi vendéglősök és kávéosk ipartársulatához f. évi ápril 25-éről keltezett átiratára válaszul, van szerencsénk ipartársulatunk képviseletében Tekintetességednek tudomására hozni, mikép a szombathelyi vendéglősök érdekesportjának átiratában közölt felhíváshoz az aradi vendéglősök és kávéosk ipartársulata a f. évi május hó 5-én tartott választmányi ülésében meghozott határozata értelmében mindenben hozzájárul, azt egész terjedelmében magdévá teszi és elfogadja azon kijelentéssel, hogy a közölt cél megvalósítása végett megalakulandó központi bizottságnak vagy választmánynak mindenben készségesen rendelkezésére álland.

E mellett bátorodik az aradi vendéglősök és kávéosk ipartársulata a szombathelyi vendéglősök érdekesportjával még azon kérelmét is közölni, hogy megvalósítandó céljai közé vegye fel a pénzügyi kormány azon méltánytalan eljárásának megszüntetését is, mely szerint a vendéglősi és korcsmárosi iparengedéllyel bíró és ilyen ipart üző egyénektől a kimérési engedélyért minden egyes évben külön illetéket követel és minden egyes évben az illetéket ily kimérési engedély beszerzésére kötelezi; ennek megszüntetését pedig oly intézkedésnek javaslatba hozatalával igyekezik kieszközölni, hogy a vendéglősök és korcsmárosoknak az italkimérési engedély egyszersmindkorra adassék meg mindazon időig szóló joghatállyal, míg az illető engedélyes üzletének folytatását meg nem szünteti és ennek megfelelően az italmérési engedélyért járó illeték is a megszakítás nélküli iparüzés egész idejére egyszersmindenkorra legyen az illetők által fizetendő.

Kelt Aradon, 1896. május 15-én.

Tisztelettel

Schor Albert s. k. **Dr. Lux Ubald** s. k.
elnök. titkár.

A fogadósok, korcsmárosok és kávéosk tekintetes iparegyesületének
Szombathely.

A pozsonyi vendéglősök és kávéosk egyesületének választmányának május 25-én kelt átiratában kifejtett mozgalom megindítását örömmel üdvözlö és határozatilag kimondta, hogy a megindított mozgalmat elvileg helyeselve, ahhoz hozzájárul, bejárva azonban az ország többi városainak s illetve társégyesületeinek e kérdésben kimondott határozatát és illetve elfoglalandó álláspontját.

Lelkes s általános helyeslés és örömmel vette egyesületünk választmányának országos ezred-éves kiállítás közös megtekintését és a kongresszus megtartását célzó felhívást s határozatba ment a szükséges előintézkedések megtétele; a helybeli vendéglősök, korcsmárosok és ipartársak közül már is számosan kijelentették, hogy a kongresszuson okvetlenül meg fognak jelenni.

Kérjük az ez irányban tett intézkedések, módosítások s a határnap szíves közlését.

Testületünk hazafias meleg üdvözlését kijelentve, vagyunk

Pozsony, 1896. május 29-én.

A testület nevében:

Kopp Ferencz s. k. **Palugyay Károly** s. k.
jegyző. elnök.

Miskolczi szállodások, kávéosk, vendéglősök és korcsmárosok társulata.

7/1896. szám.

Tekintetes

Dr. Szabó László ügyvéd urnak
Szombathely.

Folyó évi ápril hó 52-én kelt, az ottani vendéglősök értekezletéből folyólag hozzánk intézett b. iratát választmányunk behatóan tárgyalván, van szerencsénk értesíteni, miszerint az átirathoz elyben hozzájárulunk, az országos kongresszus tartását helyeseljük s ebben részt venni készek vagyunk.

Egyben indokoltnak tartjuk b. tudomására hozni, miszerint a szatócok, kereskedők italmérési jogának szabályozása iránt f. évi január hóban küldöttlegileg jelentünk meg s kérelmeztük a m. kir. pénzügyminiszter urnát, azonban ez alkalommal benyújtott kérelmünkre érdemleges elintézkést maig nem nyertünk.

Miskolczon, 1896. május 29-én.

Kiváló tisztelettel:

Miskolczi szállodások, kávéosk, vendéglősök és korcsmárosok társulata:

Pollák s. k.
elnök.

Sugár s. k.
titkár.

Nagyságos

Gundel János urnak

a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata elnökének

Budapestben.

A szombathelyi vendéglősök érdekesportja képviseletében czimedhez intézett átiratra nyert becses választ köszönettel vettem s azt megbízóim f. hó 27-én megtartott értekezlete elé terjesztettem s az arra hozott határozatot a következőkben van szerencsém közölni:

Tekintettel arra, hogy az általunk az ország szállodás, vendéglős és korcsmáros ipartársulataihoz intézett körlevélre kapott s ide másolatokban mellékelt válaszok szerint az ország legtekintélyesebb városainak, u. m. Szeged, Arad, Pécs, Sopron, Miskolcz, Pozsony rokon ipartársulatai egyhangú lelkesedéssel kívánják az országos kongresszus egybehívását s egyedül Budapest köti fel-tételhez a kongresszus szervezését;

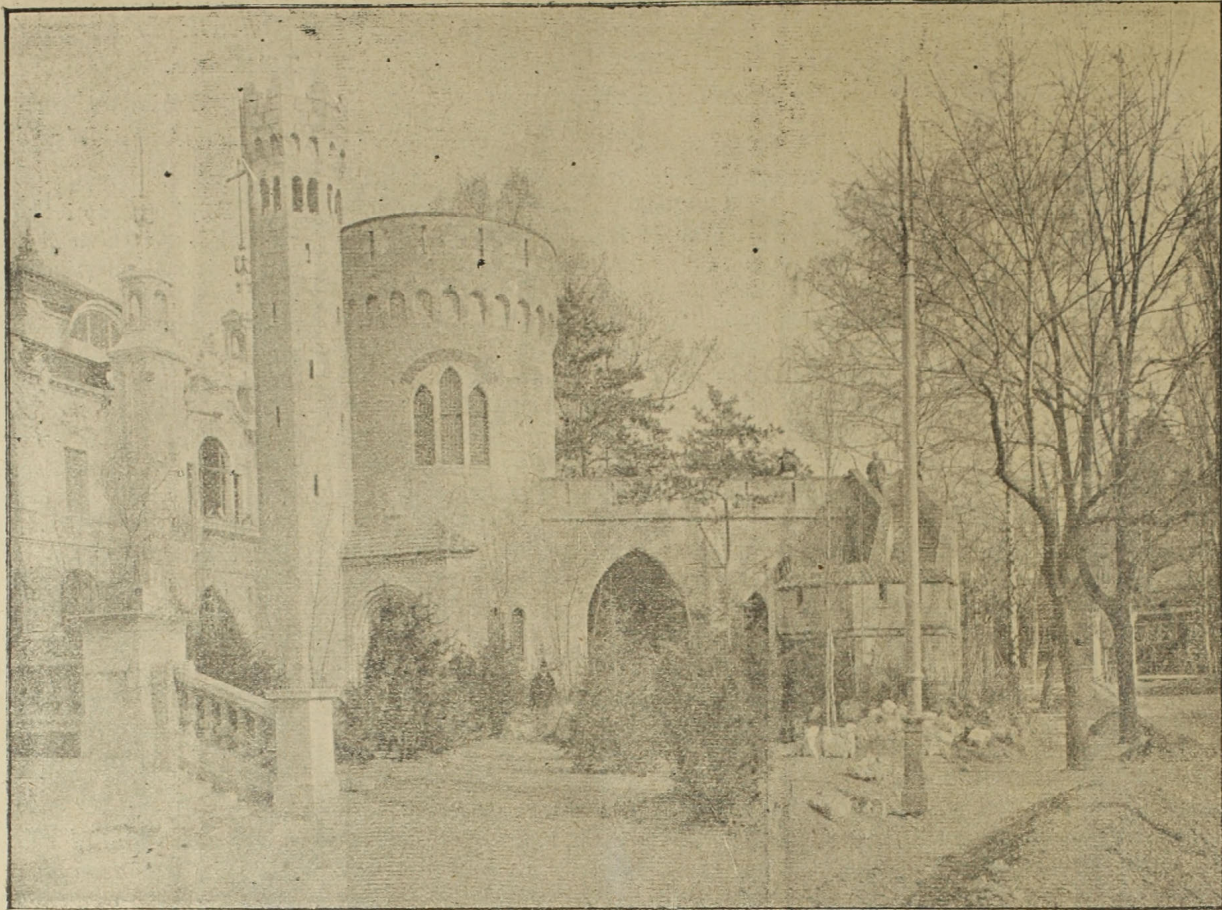
tekintettel arra, hogy ezen feltételnek egyrészt a fenti városok átiratainak közlésével megfeleltünk, másrészt ezen átiratok új sérelmek felsorolását is magukban foglalják;

tekintettel arra, hogy a kismértékben való elárusítás nem helyi sérelem, hanem országos baj, mely nagy részben törvény helytelensége által okozatik, s amely baj orvoslására az egri vendéglősök küldöttlegének a szakminiszter már is kedvező ígéretet tett, ami biztató körülmény a további működésre;

tekintettel arra, hogy az átiratok szerint a különféle sérelmeket a vendéglősök a kongresszuson kívánják felsorolni;

mindezeknél fogva a kongresszus összehívásának szükségessége kétségtelen s arra egyedül a központ, Budapest van hivatva s az elől kitérnie nem lehet, amiért is kérelmünk oda terjed, hogy ezen ügy tárgyalására azonnal egy rendkívüli közgyűlést összehívni méltóztassék s azon a kongresszus összehívását elhatározni szíveskedjenek s azt lehetőleg f. évi szeptember hó 15—30. napjainak egyikére kitűzni kegyeskedjenek.

Együttal még azt is felemlítjük, hogy az ország összes szaklapjai ezen kérdést tárgyalják, s az egyes városok ipartársulatai — melyeket mi a budapesti átiratról értesítünk — személyesen is felkérendik a budapesti ipartársulatot a kongresszus összehívására.

Litzke cs. és kir. udv. szállító kiállítási pezsgő-pavillonja. (Szövege 8-ik oldalon.)

A rendkívüli közgyűlés határozatait legyenek szivesek velünk mielőbb közölni.

Etzen határozat értelmében felkérem Nagyságodat, hogy megfelelőleg eljárni s az eredményről engem mielőbb értesíteni sziveskedjék.

Szombathely, 1896. június 3-án.

Kiváló tisztelettel

Dr. Szabó László s. k

A hazai összes vendéglős ipartársulatokhoz!

A szombathelyi vendéglősök érdekesportja képviselőjében intézett átiratra vonatkozólag hoztam intézett nagybecsű határozatot tartalmazó választ köszönettel vettem s azt, úgy más városok rokon ipartársulatainak válaszait, megbízóimnak mult hó 27-én tartott értekezlete elé terjesztettem.

Ezen értekező elhatározta, hogy az ide másolatban mellékelte, a budapesti vendéglősök ipartársulata által hozott határozatra vonatkozólag közli a budapesti ipartársulat elnökével, Gundel János úrral Szeged, Arad, Pécs, Sopron, Miskolc városok rokon ipartársulatai által hozzánk intézett azon átiratokat, melyek egyhangú lelkesedéssel üdvözik az országos kongresszus eszméjét s ezen kongresszuson kívánják felsorolni sérelmeiket, melyek közül némelyeket már átirataikban is jeleznek s újlag felkéri a budapesti ipartársulatot, hogy arra való tekintettel, mikép az átiratban felhozott feltételeknek a fenti városok ipartársulatai válaszainak közlésével mi megfeleltünk s hogy a *szakminiszter az egri vendéglősök küldöttségének reményt nyújtott a kismértékben való elárúsítás korlátozására*, ami biztató körülmény az aktió folytatására, — most már fogjon hozzá a kongresszus szervezéséhez, s hívja azt egybe szeptember 15—30 napjainak egyikére.

Együttal jeleztük azt is, hogy az egyes városok rokon ipartársulatai maguk is felkérendik

a központ Budapest ipartársulatát a kongresszus szervezésére.

Ennélfogva azon kérést intézem a fent czimzett igen tisztelt ipartársulathoz, hogy sziveskedjék a budapesti vendéglősök ipartársulatát (elnök Gundel János, István főherceg szálloda tulajdonosa) azonnal átiratilag felkérni, hogy a kongresszus folyó évi szeptember 15—30. napjainak egyikére Budapestre egybehívassék, egyúttal ezen átiratban sziveskedjék egyes oly a vendéglős ipar terén felmerült sérelmeket is felsorolni, amelyek orvoslásának módja az országos kongresszuson megvitandó lesz, végül kegyeskedjék engem eljárásukról az érintkezés fenttarthatása céljából mielőbb értesíteni.

Szombathely, 1896. június 3.

Kiváló tisztelettel

Dr. Szabó László.

Kolozsvár, Brassó, Debreczen és Kassai ipartársulatokhoz a következő felhívás küldetett:

F. évi ápril hó 25-én a szombathelyi vendéglősök érdekesportja képviselőjében átiratilag voltam bátor a fenczimzett ipartársulatot felkérni arra, hogy járuljon hozzá egy országos vendéglős kongresszusnak Budapestre a millenniumi kiállítás tartama alatt leendő megtartásának eszméjéhez az átiratban felhozott s más vendéglős ipar terén felmerült sérelmek orvoslása céljából.

Mig az ország 6 nagy városának, u. m. Szeged, Pozsony, Arad, Pécs, Sopron Miskolc rokon ipartársulatai egyhangú lelkesedéssel üdvözik válaszaikban az országos kongresszus eszméjét s az átirathoz mindenben hozzájárultak, addig nagy sajnálatunkra a fenczimzett ipartársulattól választ az átiratra nem kaptunk.

Mint hogy azonban Budapest rokon ipartársulatának idemellékelte átirata szerint szükséges az, hogy a kongresszus egybehívását az ország tekintélyes városainak ipartársulatai óhajtsák s sérelmeiket felsorolják, ennél fogva újból is azon

kérést vagyok bátor a fenczimzett ipartársulathoz intézni:

Sziveskedjenek a budapesti szállodások, vendéglősök és kocsmárosok ipartársulatával (elnök Gundel János, „István főherceg szálloda“ tulajdonos) átiratilag közölni azon óhajukat, hogy az országos vendéglős kongresszusnak f. évi szeptember 15—30. napjainak egyikére Budapestre leendő egybehívását kívánják s sziveskedjenek ezen átiratban azon a vendéglős ipar terén tapasztalt sérelmeiket is előadni, amelyeknek orvoslását kívánják s amelyek a kongresszuson megvitandók lesznek, sziveskedjenek végül engem becses határozatukról mielőbb értesíteni.

Szombathely, 1896. június 3.

Kiváló tisztelettel

Dr. Szabó László.

Modern szállodák.

— Irta: Antonides. —

A millennárius kiállítás érthetővé teszi, hogy a szállodák száma Budapestre megkétszereződött. Valami két évtizede a lakosság 60 százalékkal növekedett, de a szállodák mind a régiben maradtak, sőt épen a kisebb fogadók közül a legtöbb megszűnt a nélkül, hogy helyette másik nyílt volna meg. Így tűnt el a Két orosz lán a Kalvin téren, továbbá a Sárga csikó és a Makhetes a kerepesi úton, pedig a szegényebb népnek épen ezek voltak a főtanyái. A világhírű Európa szálloda helyén ma a főkapitányság ad kelletlen szállást a főváros szemetének a történelmi nevezetességű Tigris szálloda pedig átkeresztelte magát Európára, a mi bizony elég kár.

A szállodai építkezés pangásának az 1885-ki kiállítás nem birt gátat vetni. Ha jól emlékszem, akkor talán egy új szálloda sem keletkezett. Mindez tavaly merőben

Nérey Dezső kávéháza a kiállításban. (Szövege a 8-ik oldalon.)

megváltozott. Óriási új szállodák épültek, a melyek kiállják a versenyt Páris, London vagy Newyork bármelyik hasonló czélú intézményével.

Az angol „art of hotel-keeping“ nével tiszteli meg a szállodatartás művészetét és valóban egy nagy szálloda bonyolult szervezete, a százakra menő szolgaszemélyzet, az ezerekre mehető vendégsereg ellátása és rendben tartása oly feladat, a mely ritka igazgatási és végrehajtási tehetséget föltételez. Az angol tehát joggal nevezi művészetnek a szállodatartást és példa lehet nálunk is az a tisztelet, a melylyel a közönség Londonban a szállótulajdonosok iránt viseltetik.

Ámbár ebben a részben nem panaszkodhat nálunk sem senki. A mi szállodásaink előkelő helyet foglalnak el a közéletben is, a magánéletben pedig a közönség épen nem fukar irántuk becsülés dolgában.

Az ideai kiállítás nagyot lendített a szállodai művészetben, hogy angol kifejezéssel éljünk.

A *Royal* nagyszálloda, a *Pannonia*, *Bristol*, *Metropol*, *Adria*, *Continental*, *Fehér ló* mind elsőrangú fogadók a hol az idegen nagyítóüvegen sem talál különbséget a külföldi szállodáktól. Az *Angol királynő*, *Hungária Vadász-kürt*, *István főherceg* pedig már régen Európaszerte ismert névvel bírnak.

A napokban találkoztam egy angol ismerőssel, Lord Eustonnal, a kinek tapasztalata az volt a kiállításból, hogy még otthon sem evett soha olyan kitűnő beefsteaket, mint Stádler Károlynál, a ki méltán büszkesége vendéglőseinknek.

Természetes, hogy nagy haladása mellett Budapest mégsem áll a fejlődés ama fokán, a mely New-Yorkot és Londont jellemzi

a hol a klubélet is a legtokéletesebben van kifejlődve.

Nálunk például elképzelhetetlen egyelőre egy „Hölgyek szállodája“, a melyen mostanában nyílt meg az Egyesült Államok legnagyobb fővárosában, a hetedik Avenue és harmincznegyedik Street sarkán. Egyik Vanderbilt áll a vállalat élén, a szállodát pedig két nő, Gannon N. Mary és Hands J. Alice építette. A költségek 600,000 frtra rugtak s az épület czélszerűségét legjobban mutatja, hogy az első emeleten fogadó osztályok vannak a látogatók számára klubszerűen könyvtárral, olvasó és játéktérrel kel berendezve.

Épen ilyen egyetlen a maga nemében a Harlemben megnyílt *Home Hotel*, a mely kizárólag az irodalom és művészet emberei, úgy férfiak mint nők számára épült s a melyben jelenleg 5 író, 5 zenész, 1 színész, 6 művész, 3 pap, 1 természetbúvár, 11 tanuló, 57 tanár és tanítónő lakik. A *Home Hotel* eszméje Miss Fisher Mary fejecskejében fogalmazott meg, a ki egyszerű tanítónő volt New-Yorkban s egy angliai útja alkalmával meglátogatta Hampstheaban a világhírű *Home for Governesses*-t (nevelőnők otthonát), a melyet elaggott vagy munkaképtelen tanítónők számára alapítottak.

A derék leány elkezdett gondolkozni. Közmondás szerint a költőknek és tudósoknak szalmazsup a nyoszolyája, művészek és zeneszerzők pedig festői nyomorban tengődnek. A küzdelem a létért nehéz, a kenyér kemény és nagy a verseny minden téren. Kellett tehát a tudomány és művészet emberei számára otthon teremteni, a hol kényelemben töltsék öregkoruk napjait oly csekély díjért, a melyet a szorgalmas munka éveit után bármily kevés nyugdíj megbírasson. Így jött létre a Szent Anna-avenuen, a 135.

utca közelében a „Home Hotel“ nemes emberbarátok áldozatkészsége folytán.

A vendégek közt sok a fiatal orvosnő-vendék, de legtöbb mégis az öreg ember és öreg asszony, a kik közül nem egynek a neve volt világhírű annak idején s a kik így néhány hétre vagy egész életükre szállnak ebbe a pompás fogadóba, ahol művelt emberek közt tisztességes ellátásban részesülnek havi 30 frtéért! És még ennél a díjnal is mennyien maradnak adósok, ha nincs jövedelmük, mert az alapszabályok két heti ingyenes ellátást engedélyeznek és szigorúan vigyáznak, hogy a fizető és ingyenes vendég között semmi különbség ne tétessék. Valóságos Isten áldásává teszi ezt a szállodát még az is, hogy a felvételhez csupán annyi igazolandó, hogy az illető valóban irodalmi vagy művészeti pályán foglalkozott. A vallással és nemzetiséggel senki sem törődik. Ott van a német zenész, a francia nevelőnő, a lengyel orvos, az újságíró, a költő, a pap, aki Istent szolgálta, nem pedig Mammont, a tanító, a ki nemzedékekbe oltotta a tudomány szeretetét, az ábrándozó, a ki elméleteivel világokat akart boldogítani. Minden elfér ebben a barátságos otthonban, a mely elég nagy befogadni a legnagyobb dicsőséget.

Sok tintát pazaroltak a mi kiállításunk vendéglőinek és szállodáinknak drágaságára. Hogy a közönség meggyőződhesen az igazságról, közöljük az amsterdami kiállítás *Royal-vendéglőjének* árait, zárjelben utána téve kedves Miska bácsink (Karikás Mihály) magyar csárdájának árait:

Tok tartár mártással 1 frt 50 (80 kr.)
Rumpsteak 1 frt 50 (80 kr.)
Chateaubriand 2 frt 50 (1.20).
Üröcomb 1.50 (60 kr.)
Makaroni sajttal 1 frt (30 kr.)

Hideg hal mayomaise 1.50 (60).

Saláta 1 frt (20 kr).

Roast forl 5 frt (1.50).

Roast duck 4 frt (1.20).

Rántotta 1 frt (30 kr.)

Ebből a jegyzékből látható, hogy édes kevés igazuk van azoknak, a kik bizonyára csak nyegleségből kigyót békát kiabálnak a mi kiállításunkra.

A modern szállodák fejlődésére érdekes világot vet az, hogy már létezik szállodáskadémia is, a hol a leendő nagyfogadósok tudományos kiképzést nyernek.

Ez az akadémia a svájci Onchyban van. Czime: *Ecole professionnelle des Hôtelières*. Tartama félév, vagyis évenként két tanfolyam van, a május-septemberi és október-áprilisi. Tavaly a téli tanfolyamon huszonnyolc volt beírva, a kiket öt tanár, a nyelvtanár kivételével csupa szállodás, oktatott a következő tárgyakban:

1. *Arithmetika* (pontos kiszámítása a beszerzési és szállítási költségeknek első- és másodrendű szállodákban, utmutatás az üzleti haszon kulesára vonatkozólag és a világ pénzmeineke ismertetése).

2. *Illemtan* (viselet a vendégekkel szemben a lehető legkülönbözőbb esetekben, jó vendégek megbecsülése, rossz vendégek tapintatos eltávolítása).

3. *Gyakorlatok* (Practical exercises, terítés, rendezés és hasonló).

4. *Rondirás*.

5. *Utazási-földrajz* (vasut- és hajózási vonalak, indulási és érkezési idő, kéj- és körutazások összeállítása Francia, Német, Magyar, Német, Olasz, Angol és Törökországban).

6. *Könyvkereskedés* (könyvismé, gyakorlati utmutatások lapok és könyvek beszerzésére, tartására és árusítására).

7. *Aruisme* (állatok, növények, ásványok, borok, vizek beszerzése, felismerése, árai, a főzés és sütés különböző módjainak elméleti ismerete).

Az akadémia tanulói meglátogatják a legkülönbözőbb szállodákat és pinczéket s ha otthon vannak, felváltva kiszolgálják egymást, úgy hogy mire a tanfolyam véget ér, a jövő szállodásai valamennyien mintaszerű pinczerek és házigazdák. Természetes; hogy e hét főtárgyon kívül mindenki annyi nyelvet tanulhat meg, a mennyire épen kedve vagy szüksége van.

Valószínű, hogy Budapest rohamos haladásával karöltve fog majd járni a haladás abban az irányban is, hogy nálunk is ne csupán fedelmek számára épüljenek hallatlan pompájú szállodák, hanem a Home Hotel mintájára lesznek kényelmes, kellemes és olcsó fogadóink is, a melyekkel majd sokan fogják fölcserélni Budapest egyik átkát, a hónapos szobákat.

Az európai népek tápláléka.

— Irta dr. Feledy K. —

Az evésbeli izlés minden nemzetnél ennek karakterétől függ, s a legmiveltebb nemzetek nem mindig finnyásabbak a választásban, sőt inkább azt mutatják némely példák, hogy kevésbé művelt nemzetek utálnak némely ételt s még nem is tűrhetnek, holott mi nyalánkságnak vesszük, s így megfordítva.

Azt azonban nem vitatjuk, miveltségi hiány miatt van-e ez úgy azon nemzeteknél, vagy az észszel oly gyakran küzdő szokás gyakorolja-e befolyását? Így a tibetiek sok-

kal jobban szeretik a nyers juhust, mint a sültet; a kínaiak a záptojást inkább, mint a frisset.

Midőn Clapperton Afrikában a baussani szultánnál reggelizett, több nyalánkság közt vizipatkányt is hoztak fel sültve, beszózt krokodiltojásokkal s az afrikaiak nevelték az idegen izlését, hogy a halat és húst ezeknél többre becsülte. Perzsiában és Arábiában nagyon szeretik a sáskát; addig sütik, míg lábai és szárnyai lehullnak s úgy árulják a piacon, némely indiai törzs a Missurinál bizonyos időben csak hangyával él, s az ebből készült levest jó étvágygyal költi el.

Sok népről beszélhetnénk, kiknél a táplálkozást leginkább a helyi körülmények határozzák meg; noha az életmódnak is nagy befolyása van rá. Az európai azonban gyakran mellőzi e körülményeket, s oly eledelket visz asztalára, melyeket a természet és éghajlat megtagadni látszik tőle, vagy melyek nem mindig felelnek meg helyzetének. Minthogy a közönséges eledel, a menyinyiben a készítés nem változtat rajta, csak rövid megemlítést kíván, itt főképen a *nemzeti eledel*ek és *ételek* használásának módját adjuk elő kissé bővebben.

Az angol buzakenyérhez ragaszkodik, melyet azonban igen rosszul süt és félíg sült kövér hushoz, utálván a finom konyhát; néha halat, zöldséget és tejételt is eszik; ritkán kezdődik ebédje levesen, de mindig sajton és vajon végződik. A sör, mely igen jó, erős használatnak örvend, a bor is, de drágasága folytán csak a tehetősebb asztalán látható; a kávé ritka és hig, szokottabb és jobb a thea. A hegyi skót megelékszik zabkával és pogácsával; tejet és pálinkát (whiskit) iszik, mely utóbbinak káros befolyása van az egészségre. Az alsóbb osztályu *irlandi* nem ismeri a húst, s igen ritkán lát asztalán kenyeret; növényeken s különösen krumplín tengődik, szereti a héringet, csak a pálinka vidítja fel.

Érdekes emellett, hogy az angolnak rozsa és buzája nagyrészt tőlünk kerül, spárgája Ázsiából, salátája Hollandiából, köménye a Kanári-szigetéről; foghagymája Keletről; lencséje Franciaországból; retekje Chinából; babja Keletindióból; krumplija Braziliából; dohánya Amerikából; cukorja Indiából; jázminja Keletindióból; tulipánja Kappadocziából; liloma-Syriából; szegfűje Olaszországból; a narancsot a Carrewsalád vitte be, a szilvát Cromwel Tamás, s Lambethben most is megvannak tán a fügefák, melyeket VIII. Henrik alatt Pól kardinális először ültetett.

A *Portugalok* eledele hus, leginkább hal; a szegényebbek kenyérrel, szardellával és borral, s fügebabbal és gesztenyével élnek. Mindezeket az utcán árulják a fővárosban. A hus igen drága; az ételek olajjal készítetnek. A süteményeket nagyra becsülik. A portugálók igen mértékletesek, bort keveset isznak, de annál több fagyaltot fogyasztanak el, s azért különös jégtartó házaik vannak.

Spanyolországban nagyon is silányul él a szegényebb néposztály. Olajlevest eszik hagymával, borsóval s krumplival, hus nélkül. A középosztályi nemzeti eledele a *porcheho*, a vagyonsó az *olla potrida*. A porchero marha és juhushús, szalonnából, borsból, krumpliból, néha rizsből is áll; mindezek együtt főzve meg, erős levest adnak s nem kellemetlen ételt. Az *olla potrida* hasonló vegyület mindenféle apróra vágott,

gyökerekkel kevert és pástétom formába öntött húsból áll. Ezenkívül szeretik a csokoládét. Bort keveset isznak, de jeges vizet annál többet.

A *francia* igen nagy barátja a jó és finom ételeknek; mindig nyalánkoskodik. A francia konyha a főrangúnál mindenütt elfogadtatott, csak hogy néha túlságos mesterkeltté lesz. Nincs is alkalom egy országban sem, hogy a gyomor számára minden pillanatban valami jóízű kapathassék. A boron kívül az északnyugati részekben alma- és körtemmet, s imitt-amott a sör is használatban van. Kávét sokat fogyasztanak, de csokoládét és theát kevesebbet. A mezei ember, kivéve a terméketlenebb vidékeket, jól él, csaknem minden nap húst eszik, s egy nap négyszer is ül asztalhoz.

Az *olaszok* nem igen szeretik a marhahúst, és csak sózva eszik; ellenben a borju-, disznó- és bárányhús nagyon kedves előttük. Hal, gomba s kerti vetemény hasonlóképpen gyakran megfordul asztalukon. Sok szegény paraszt *polentát* eszik kenyér helyett. Jeges víz és minden hűsítő ital szerfelett kedves; bort csak vízzel isznak; ebéd után pedig egy kevés likört. Az olasz igen mértékletes mind az evésben, mind az ivásban.

A *helvétiai* sokat tart a jó ételre és italra; különösen a húst és bort szereti. Mindennek jónak kell lenni, s jó asztalért többet csinál, mint más nemzetbeli. Még a szegények is jól akarnak élni, noha az élelem, melyet egy kissé távolról kell szerezni, meglehetősen drága.

A *német* földmives közönséges eledele kenyéren kívül a hüvelyes vetemény. Hurka, sódar, füstölt hús, de csaknem közönségesen savanyu káposzta, tészta ételek, s burgonya. A városi polgár jobban él, noha az is nagyon ragaszkodik a hüvelyes veteményekhez és tészta ételhez, de a mellett mindig van marhahús és gyakran peccsenyője is. A gazdagok és előkelők francia konyhát tartanak. Az ital közönségesen bor, de többnyire sör.

A *hollandi* kedveli a jó asztalt, kevés kenyeret eszik és ritkán friss húst, mint általában semmi zsíros ételt. A köznép burgonyával és darával táplálkozik, leginkább pedig hallal. A sódort és sózott húst is nagyon szeretik. Legkedvesebb italuk a pálinka és sör; a bor drága és ritka, a kávé gyenge; a helyett erős és sok theát iszik, vajjas kenyeret fogyasztván mellette, sajttal és hussal.

A *dánok* szeretnek jól enni, de mértéktelenség nélkül tápláló eledelt keresnek, főképen húst, s az újabb időben közönségesbé kezd válni a zöldség, a helyett sózott hal tálaltatván fel ritkábban. Sör és pálinka teszi az italt, a méhser apródonként marasztatván ki divatból.

A *norvég* buzakenyér helyett zabkalácsot fogyaszt, melyet lapos kövön vagy tep-siben süt. Szükség esetében fenyőkéreg is kevertetik a liszt közé. A legközönségesebb eledel a zabdara-pép, hal, hus és tejes ételek, a legközönségesebb ital a tej, savó, pálinka, ünnepesebb alkalmakkor a sör.

A *svéd*, tudniillik a köznép, csak egyszer süt egy esztendőben gabonakenyeret, azért ez mindig kőkeménységű s hallal fogyasztatik. A *finneknek* több husuk van; ezeknél nagyobb házakban is szokás gabonapálinkát sajttal, sózott hallal vagy hussal előebédül feltenni az étvágy gerjesztésére. Pálinka, sör és bor legközönségesebb italuk, kávé s puncson végződik a vendégség. —

Az *irlandinak* pogácsája, de legtöbbnyire szárított hal pótolja kenyerét; füstölt vagy sózott húst esznek, s tejből és savóból mindenféle ételt készítenek maguknak; a zsíros al és savanyu vaj legkedvesebb táplálékuk. Az izlandi moh liszt és pép csinálására szolgálnak. Viz, tej és savó az ital; de ezenkívül egy *blanda* nevű is készít az izlandi, vizből, savóból, kakukfűből és bogynedvből; pálinkája, söre, bora és kávéja csak a gazdagabbnak van.

A *lengyel* szereti a zöldséget és hüvelyes veteményt, különösen pedig a szeszes italokat, melyekkel mértéktelenül él. A bor, mely szinte becses, nagyon drága.

Az *oláh* turót csinál juhtejből, s ezzel nem csak él, hanem kereskedik is.

A *magyar* kenyér mellett szalonnát eszik, ezt gyakran megpárikázva; jó töltött káposztát sonkával, pörkölt marhahúst; de a hegyes és terméketlen vidékeken sovány túróval és zabkenyérrel is beéri. Hozzá jó bort iszik; de ezt csak az alsó osztályról kell érteni, a jobb módúak igen szeretik a jó asztalt, a gazdagok pedig francia konyhát tartanak, s ezeknél mindenféle finomabb ételek és italok divatoznak, ritka nemzet lévén, mely a természet bősége által ennyi jóban részesülne.

Az *illyrek* szűken táplálkoznak; növény és egy kevés juhús csaknem minden eledelök; legkedvesebb az ugynevezett kolazh sütemény; némely helyeken a polenta is szokásban van, mely kukoricából készül.

A *tótoknak* rozs kenyér mellett kukoricza és köleskása, disznóhús legkedvesebb eledelök, és csaknem mindennap ezt eszik. Ezen népnek itala a pálinka, az asszonyok szeretik a méhsert.

A *muszka* paraszt eledele szintoly egyszerű, állván feketé rozskenyérből, árpából, káposztából, gombából, sózott halból és néha, de ritkán, husból. A hagyma és ugorka hasonlókép kedves, savanyu káposzta is divatozik, de leginkább a nemzeti leves, mely *bortts*-nak nevezetik, megsavanyított czéklából, darával és káposztával készítettén. A legszokottabb ital a pálinka, melynek különféle nemei vannak. A *kalmukok* tejből csinálnak pálinkát, a *kamcsatkaik* ezt czukorfűből készítik. Muszkaországban bogycából is különféle borokat készítenek, pl. a ribiszkebor, eperbor stb. Az előkelők, kiknek igen válogatott asztaluk van, likőrt is fogyasztanak.

Szükségletének kielégítésére csak juhús, rizs, kávé, dohány és opium kell a *törököknek*. Legkedvesebb eledele a *pillau*, mely párázott rizsből áll, s a gazdagoknál baromfi és juhhussal kevertetik. Az asztalt úgy terítik, hogy egy darab kerekből a földre terítettén erre egy háromlábú széket tesznek, s egy nagy tálban ráteszik az ételt. Körülötte letelepedik a török család, kovásztalan lepényt vesz elő tányér gyanánt, a folyadékot fakanállal meritgeti, egyébiránt ujjával eszik, mert kés meg villa nincs szokásban. A kaimák főzés által megsűrített tej, melyet szelni lehet. A serbet fagyalthoz hasonlít s barackból stb. készül, apró táblácskákban árultatik, s ez vízben és hóban felolvasztatik. A csanert seprőből és üledékből tejjel készül, s megsáraitatván s vízben felolvasztatván igen hűsítő italt ad. Az oppiummal bizonyos merev álomba igyekszik magát ringatni.

A *görögök* többféle növényvel élnek, s ezeket olajban és vajban főzik. Besózott

olajbogyó s káviár csaknem minden ebédjök-nél van, süteménynek és hagymának szinte nem szabad úgy elmaradni. A köznép gyümölcsessel és dinnyével él leginkább, még pedig azzal, mely nálunk görögdinnye néven ismeretes.

Egy angol, Murray, az emésztésről írt könyvében kimutatja, hogy az ember mindent megeszik, a mi a földön, vízben, levegőben tenyészik, nő és él. Délamerika régi lakosai semmi élőtlől nem viszonyodnak; megeszik a kigyót, gyikot stb. Humbolt látott gyermekeket is, a kik iszonyu százlábu férgeket huzgáltak ki lyukaikból s odvas fákból s azokat mohón felfalták. Nyugatindianában a pálmafán talált vastag hernyó fényűzési czikknek tartatik; a japáni fecskék fészke pedig oly drága csemege, hogy száz forintba is kerül egy tál étel.

Végre csak azt jegyezzük meg, hogy a hus nem elkerülhetetlenül szükséges a táplálkozáshoz, sőt ebben az ember a ragadozó állatokhoz lesz rokon, mert a Verestenger melletti arabok sosem esznek húst, mégis erősebbek az európaiaknál, egészségesebbek s hosszabb életűek. Az afgánok, kik kenyérrel, vízzel, aludt tejjel élnek, oly erősek, mint egy londoni kőszénhordó, ki csak hussal és porterrel él. *Palafon* dr. azt is kimutatja, hogy Kalkuttában a tigris és párduczhus pótolja a marhahúst. Ő azt megpróbálta s oly levest készített belőle, hogy minden vendége tehénhusnak ismerte. Utóbb még beefsteak-et eszünk párduczából és rost-beef-et tigrisből.

F. T. után.

Ezredévi hymnus.

Irta: ÁBRÁNYI EMIL.

Népek öre, népek atyja

Áldva nézz le a magyarra!

Ezer év a tanuságunk

Hogy helyünkön jól megálltunk!

Ez a szent föld a mienk s az is marad,

Mig lesz bennünk ész, erő és akarat!

Mig az égen csillag, a mezőn virág lesz,

Mig világ világ lesz!

Nemesak kardunk volt hatalmas,

Hős csatákban diadalmas!

Arra is volt szívünk lelkünk,

Hogy nagyságot érdemeljünk!

A ki bántott, megbüntette férfi kar,

De hóhérre sohasem vált a magyar!

A kit leigáztunk, még azt is szeretttük,

S testvérünké tettük!

Ezer éves küzdelemben

Vergődél a sorssal szemben!

Most megálhatsz egy időre,

Nagy ünneplő pihenőre!

Higyj hazádban, mint Istenben a hívő,

Hidd, magyar nép, hogy még szebb lesz a jövő,

Virulóbb a nemzet ezer éves fája,

Büszke koronája!

Állj be bátran Árpád népe

Munkás népek versenyébe!

A dicsőség, a szabadság

Soha földed el ne hagyják!

Magyar legyen a legelső mindenütt,

Ott is, a hol a műveltség napja süt!

Jó barát szeressen, ellenség csodáljon,

Hired égig szálljon.

Édes nyelvünk, szívbe hangzó,

Csendülj most, mint a harangszó!

A ki magyar ünnepeljen,
Szépen szóljon, dalra keljen,
Magyar ajkról hadd röpljön égre ma
Kárpátoktól Adriáig szent ima:
Hogy e nép, mely győzött száz s ezer veszélyen
Mindörökre éljen!

Népek öre, népek atyja,

Áldva nézz le a magyarra!

Ezer év a tanuságunk,

Hogy helyünkön jól megálltunk!

Ez a szent föld a mienk s az is marad,

Mig lesz bennünk ész, erő és akarat!

Mig az égen csillag, a mezőn virág lesz,

Mig világ világ lesz!

KÜLÖNFÉLEK.

A „Vendéglősök Lapja“ f. é. július—decemberi évfelére új előfizetést nyitunk. Előfizetési ára: fél évre 3 frt., negyed évre 1 frt 50 kr. Az előfizetések a kiadóhivatalba, Budapest, IV. Kalap-utca 15. sz. a. küldendők. — Kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy lapunkat minél szélesebb körben terjeszteni sziveskedjenek s mutatószámok szétküldése céljából oly ismerőseiknek, kikről feltehető, hogy a lapra előfizetnének, neveiket velünk közölni kegyeskedjenek

a „Vendéglősök Lapja“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Himen. Fényes esküvő színhelye volt f. hó 10-ikén a budapesti hold utczai német ev. ref. templom. Ekkor vezették oltárhoz *Skonpil* József urnak a Thonet testvérek czég budapesti főnökének magasműveltségű bájos két szép leányát *Elza* és *Paula* kisasszonyokat. Elzának *Falk* Róbert es. és kir. tartalékos tüzérfőhadnagy, Paulának pedig *Borsdorf* Klement osztr. honvédel. ulánus főhadnagy esküdtött örök hűséget előbb az anyakönyvezetők hivatalban, majd a nevezett templomban, hol nagyszámu előkelő közönség jelenlétében *Gladischofszky* lelkész áldotta meg az új párokat; a lelkésznek a boldog házaspárokhoz intézett remek és fenkölt szellemű beszéde a jelenlevőket teljesen elragadta. A jelen voltak között ott láttuk ismerőseink közül *Louis François* pezsgőgyárost, *Fenkel* Gyula, *Löffelmann* Vilmos, *Petánovits* József, *Kriszt* Ferencz, *Dökker* Ferencz, *Ihász* György stb. urakat.

Szálloda megnyitás. Révfülöpön Zalamegyének eme vadregényes üdülő helyén „*Balaton gyöngye*“ czimen *Lieger* Gyula volt badacsonyi vendéglős új szállodát rendezett be s azt a mai nappal megnyitja. Sok szerencsét.

Szálloda bérlet. Aradon a főtéren épült új kétemeletes szállodát *Zemplényi* Sándor kávéháztulajdonos vette bérbe.

A magyar államvasutak gépgyárának budapesti kantinvendégloát 26 pályázó közül a nagobbikat *Szilber* J. budapesti vendéglős, a kisebbiket pedig *Szikora* Ágost Imre volt szerencsi vasuti vendéglős nyerték el.

Eperjesen a volt Endersz-féle szállodát *Bayer* és *Bauernebel* Kassai söröző gyárosok bérelték ki, kiktől azt *Dresdner* A. és *Takáts* János ismert nevű szaktársaink vettek bérbe.

József főherczeg vacsorája. A kiállításon dühöng a drágaság — ezt mondják ellenségeink, s ezzel próbálnak hangulatot csinálni a kiállítás ellen. Ime itt van egy hiteles számla, József főherczeg és főudvarmestere, báró Vécsey Sándor, együtt vacsoráltak a Kommer-féle vendéglőben. A két ur közös számlája ez:

Budapest, 1896. június 11-én.

Ő cs. és kir. fenségének

József főherczeg urnak.

2 paprikás kotelett	1.40
1 adag borsó	—30
1 adag tökkáposzta	—30
1 adag rizs	—10
2 adag turós gombóc	—60
2 adag cseresznye	—80
1/2 liter asztali bor	—40
1 kis artézi savanyúvíz	—20
4 kenyér	—08

Összesen . 4.18

Ehhez nem kell magyarázó szó.

Szegedi hírek Szegeden a budafoki Haggenmacher-sörfőzőgyár főraktárt és nagy sörcsarnokot létesített. A sörcsarnokot, mely igen díszesen van berendezve s nagy kert-helyiséggel ellátva, Horváth Jenő és testvére vették bérbe Szabadkáról. A főraktárt pedig Krausz B. kezeli. — Rubinger Rezső a volt Monus-féle vendéglőt vette át a felsővároson. — Konrád Tóbiás derék szaktársunk a szegedi vasuti vendéglő bérletére újabb szerződést nyert.

Érdekes kaland. Lord Castleborough a kiállításon kívüli kalandozásai közt betért minap Szalontay György Kerepesi-ut 36. sz. alatt levő vendéglőjébe, hogy meggyőződjék a valódi magyar konyha jóságáról. Ő lord-ságának soha még ebéd oly jól nem esett, a miben a kitűnő konyhán és pompás italokon kívül nagy része volt a felszolgáló bájos K. Fánikának. A lord angol módon járt el. A mint kifizette ebédjét, a lányt megkérte és még aznap este elutazott vele Angliába, hogy minél előbb nőül vehesse. Ez a házasság tehát nem az égből, hanem Szalontay vendéglőjében kötött.

Nagy-Becskeken a „Pest“ szállodát Schreiner Antal volt aradi szaktársunk vette át.

Bártfán a Takáts János-féle díszes kávéház és sörcsarnokot Boldizár J. szaktársunk vette át.

Nagyváradon a „Fekete Sas“ szállodát Hillinger Lipót és fia teljesen átalakították.

Debreczenben a vasuti vendéglőt s az egész állomást két millió forint költséggel alakítják át. Ez összeg egy részét Debreczen sz. kir. város vállalta magára s a munkálatok négy év múlva lesznek teljesen befejezve.

Az orosháza község tulajdonát képező alföld szálló, az 1896 június 23-án d. e. 9 órakor tartandó árverésen esetleg Záros ajánlat útján az 1897-ik január 1-sőtől kezdődő 6 évre bérbe adatik bővebb feltételek az előjárásnál nyerhetők.

A kiállítás gyomra. A kiállítási ujság után egy kis kimutatást adunk itt arról, hogy az a százezer ember, a ki vasárnap a kiállítás területén sürgött-forgott, mit evet-ivott egy nap alatt. Istennek hála, áldott jó étvágyat hoztak magukkal vendégeink, a mit minden szép szóval ékebben elmond a következő kimutatás. Vasárnap ugyanis a kiállítás területén elfogyott: Bor: 27 hektoliter 77 liter és 30 üveg. Sör: 205 hektoliter, 50 liter. Pálinka: 10 liter és egy

üveg. Hus: 6500 kilogramm. Hal: 1080 kilogramm és egy adag kecsge. Baromfi: 1308 darab. Virsli: 3537 és fél pár. Kenyér: 2155 drb. Sütemény: 30,140 drb. Fagylalt: 448 liter. Tej: 1140 liter és egy üveg. Cukor: 179 kilogramm. Az Isten tartsa meg jó étvágyunkat!

Esküvő. Vida Lajos a budapesti 48-as és függetlenségi polgári kör, valamint a zuglói nagy-sörcsarnok főpinczére, nőül vette Kaím Palulina Heléna kasszonyt Budapestről. Az anyakönyvvizetők hivatalból az egyház áldását felveendő, egyenesen a Ferencvárosi plébánia templomba mentek. Boldogság legyen frigyük kísérője!

A nagy-kikindai vasuti vendéglőre. pályázatot hirdet a m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége.

A szombathelyi pinczér-egylet elhelyező osztályának május havi elhelyezései: Pesti Lajos „Sabaria“ vendégfogadó, Szombathely, Brádl István, borfiu, „Zöldfa“ K.-Czell. Déry Mihály, esapos, „Casino“ Szombathely, Major István vendégfogadó, Pollák kávéház Pápa. Stiefner József főpinczér, nagy vendéglő R.-Szt.-Mihály. Henberger Lajos s. pinczér, „Korona“ vendéglő Keszthely. Kisfaludy István bérfogadó, „Bárány“ szálloda Győr. Káposzta Jenő főpinczér, „Korona“ szálloda Z.-Egerszeg. Freig Gyula borfiu, „Sabaria“ Szombathely. Rehling Antal éthordó, „Korona“ Nagykanizsa. Körtvélyesi László vendégfogadó, „Sabaria“ kávéház Szombathely. Pinter Kálmán borfiu, Lustig vendéglő Hévíz. Wolf éthordó, Lustig vendéglő Hévíz. Haller Dezső éthordó, „Sabaria“ szálló Szombathely. Fatiér György főpinczér, „Zöldfa“ Körmend. Chorjko Sándor borfiu, „Korona“ Z.-Egerszeg. Müllner János s. pinczér, nagy vendéglő Tapoleza. Kótyó Nándor éthordó, „Korona“ Z.-Egerszeg. Kruczler József bérfogadó, „Hungaria“ Szombathely. Horváth Sándor vendégfogadó, „Sabaria“ Szombathely. Cserepunyak Lajos éthordó, Polgár szálló Szombathely. Horváth Sándor szobapinczér, „Korona“ Veszprém. Vízrendvay Mihály reg. számoló, „Sabaria“ kávéház Szombathely. Horváth Kálmán borfiu, „Struc“ szálló Kőszeg. Weber Lajos éthordó, Weisz Ábrahám éthordó, Böhm Károly, Kovács Károly borfiu, Kiss Géza éthordó, Bleier Ödön borfiu, Kriszta Gligor borfiu, Plank Gusztáv, borfiu, Kollerits József borfiu, Gyógyház Pöstyén. Giesz Lajos éthordó, Wehofer vendéglő Tárca. Lengyel György ezüst tisztító, Wehofer vendéglő Tárca. Rogg Ferdinand tüzelgény, „Hungaria“ Szombathely. Kutassy Mihály éthordó, Zsák vendéglő Veszprém. Fischer Adolf éthordó, „Városház“ Szombathely. Németh János esapos, „Korona“ Z.-Egerszeg. Fülöp Antal szobapinczér, „Hungaria“ Szombathely. Dantlich János tüzelgény, „Sabaria“ kávéház Szombathely. — Uj egyleti tagok: Kántor Ferenc főpinczér, Horváth József főpinczér, Ochsenhofer Károly éthordó, Kőszegi József esapos, „Korona“ szálló Körmend. Szombathelyi pinczér nyugdíj-alap gyűjtő társaság. Május havi gyűjtés. Sabaria étterem 19 forint 27 kr. Sabaria polgár szoba 2 forint. Pannonia kávéház 1 forint 07 kr. Pollák kávéház 13 kr. Hungaria kávéház 2 forint 72 kr. Kovács, Sabaria kávéház 4 forint 80 kr. Összesen 29 forint 99 kr. Fejes Imre főpinczér 1 forint 20 kr. Kántor Ferenc főpinczér 1 forint 50 kr. Kántor Ferenc főpinczér 4 forint 50 kr. Wolf János főpinczér 2 forint. Horváth József főpinczér 2 forint. Horváth József főpinczér 90 kr. Összesen 42 forint 09 kr. Helybeli takarékpénztárba 31 forint 10 kr. Összesen 73 forint 19 kr. Központba küldött 300 forint. Főösszeg 373 forint 19 kr.

Köhler György,
pénztárnok.

Lapunkra előfizethetni a kiállítás területén az első magyar részv. sörfőződe nagyvendéglőjében Lippert Lajos vendéglős urnál. Lapunk szerkesztőjével értekezhetni lehet naponként a déli órákban Szalontay György ur vendéglőjében kerepesi-ut 36. sz.

Kártschmaroff A. drogista mai számunkban közölt hirdetését ajánljuk t. olvasóink becses figyelmébe.

Képeinkhez.

Heiszig Károly fő- és székvárosi jeles szaktársunk jól sikerült arcképét mutatjuk be mai számunkkal t. olvasóinknak. Heiszig Károly a jelenlegi budapesti József-körut és Baross-utca sarkán levő volt Zimmermann-féle jó forgalmu vendéglő tulajdonosa,

született Abdalócson (Vas megye) 1862. évben. Iskolai tanulmányait Felső-Lövön végezte, melyeknek befejezése után a pinczéri pályára lépett. Iparunk hasznos és tevékeny művelőt nyert benne. Szakképzettsége szerény és higgadt természeténél fogva minden vendégének megnyerte rokonszenvét. Hazánk legelőkelőbb fűdő-vendéglőiben ténykedett huzamosbb évekig, mint főpinczér, majd édes atyjának üzetét vezette, később Budapesten az Akadémia-utczában volt látogatott vendéglője, miglen most a „Józsefvárosi söresarnok“ az ő előzékeny modora és tevékenysége által napról-napra virágzik. Mint fiatal és nőtlen ember, nagy jövő előtt áll, kívánjuk, hogy minden törekvésében legyen szerencsés s az Isten éltesse soká!

Littke es. és kir. udvari szállító pezsgő pavilonja a kiállításon egyike a műépítészeti valódi renekeinek. A gyönyörű román és goth stílusú épületet Jauman Benedek budapesti műépítészünk tervezte, a Meszner és Arnold-cég pedig építette. Hazánk hírneves pezsgőgyára a pezsgőbor gyártás terén sok szolgálatot tett nemzeti ügyünknek. Pavillonját a kiállításon megforduló előkelőbb vendégek látogatják, kik a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak Littke ur kitűnő pezsgő felől. A pavillon Littke Jenő ur, a pezsgőgyáros fiának személyes felügyelete alatt áll, ki előzékeny és nyájas modora által a nagy közönség vonalmát és elismerését nagyban kiérdemelte. Az összes kiállításokon, melyeken a cég résztvett, mindenütt a legszebb sikereket aratta, a legnagyobb kitüntetésekben részesült. A siker legfőbb bizonyítéka, hogy a budapesti országos kiállítás alkalmával több mint 10,000 palack pezsgő fogyasztott el s megnyitotta az utat külföldre, sőt még a tengeren túli államokba, az Indiákra is, hova a cég most tömeges megrendelésekre szállít. A bécsi kiállítás alkalmával a cég jelenlegi tulajdonosa, kit ő es. és kir. apostoli Felsége, dicsőn uralkodó I. Ferenc József király, a kereskedelem és ipar terén szerzett érdemeiért a Ferenc József rend lovagkeresztjével méltóztatott kitüntetni, mint tevékeny szakbíró vett részt s kiállított pezsgőhorai a legnagyobb kelendőségnek örvendett s piacot szerzett az osztrák örökös tartományokban is.

Nérey Dező kávéháza a kiállítás területén egyike a legjobb ízléssel berendezett épületeknek. Nérey Dező ur, kinek a Kossuth Lajos-utczában, a Nemzeti Kaszinó mellett, valamint az „Ös-Budavár“-ban is van pazar fényvel berendezett kávéháza, a kávé ipartársulat egyik vezérférfia. Az ipartársulat érdekeit, valamint a pinczerek nyugdíj ügyét a legnagyobb odaadással képviseli s a jó ügy érdekében tőle telhetőleg mindent megtesz. Díszes kávéházai az előkelő közönségnek kedvencz gyűlöhelyeivé lettek, ezekhez pedig nagyban hozzájárul a példás rend és tisztaság, valamint az előzékeny kiszolgálás, mely Nérey ur kávéházaiban észlelhető.

VEGYESEK.

A cigány zenészek albuma. Ezen érdekes munka, mely a mai nap került a könyvpiacra Markó Miklóst vallja szerzőjével és kiadójával egyaránt. A magyar cigány zenét és e zenének legkiválóbb művelőit ismerteti a szerző könyvében, méltó helyet adva az országszerte ismert cigány primásoknak, a kik a magyar népzenenek a külföldön is hírnevet és dicsőséget szereztek. Az adatokat a munkába részben maguk a cigány primások, részint azok nyújtották, a kik éveken át törhetetlen szorgalommal gyűjtötték össze ezeket. 110 cigány primásnak az élettrajzát találjuk a könyvben, mely sikerült szép arcképekkel van tarkítva. 14 zenekari kép 250 muzsikusi arcképe emeli a mű érdekességét. Markó Miklós, a ki mint báli tudósító évek hosszú során át közvetlen érintkezésben állt a cigányokkal elég helyes érzékekkel bírt az írást, hogy mit kell azok életéből és működéséből megírni, a mi nemcsak a bálózókat, de a nagy közönséget is érdekli. Ezen örökbecsű mű, mely Czinka Panna a cigányok ősanjától kezdve Bihari, Boka, a győri

Farkasok, Patikáros Ferkó, Bunkók, és stb. elhalt zenészek életével és működésével foglalkozik és valamennyinek pompás élethű arcképével van e mű illusztrálva. Barna zenészeink népszerűek előttünk, szívesen olvasunk tehát felőlük oly adatokat és adomaszerü emlékeket, a melyek összegyűjtésére nagy szorgalom és sok idő kellet, de a mű minden esetre hálás munka volt. Az igen csinosan kiállított könyv ára fűzve 3 frt 50 kr., diszkötésben 4 frt 50 kr., és a szerzőnél (Soroksári-utca 51. sz.) megrendelhető, de azonkívül minden nagyobb könyv- és zenemű- hangszer kereskedésben kapható.

A „Concordia“ a kiállításon. Az ezred-éves kiállítás megtekintésére a bécsi írók és hírlapírók körének a „Concordia“-nak mintegy száz tagja jött le pünkösd első napján Budapestre. A kiállítási ünnepségek csarnokában, a tágas nagy teremben patkófarmába állított terített asztalok várakoztak már a társaságra, amely csakhamar helyet is foglalt. Az asztalfőn Dániel Ernő kereskedelmi miniszter, tőle jobbra-balra: Rákosi Jenő, az „Otthon“ Winternitz dr. a „Concordia“ elnöke, Schmidt igazgató, Plósz, Cseörghő és Bedő államtitkárok, Spiegel Edgar, az „Extrablatt“ szerkesztője, Steinbach dr. és Berczik Árpád miniszteri osztálytanácsos. Szembenült: Gelléri Mór, a kiállítás igazgatóságának több tagjával.

Az ebéd menüje a következő volt:

Menu

du 24. May 1896.

Ragout de volaille á la Victoria
Fogás en Bellevue, Sauce remoularde
Filets de boeuf á la Wellington
Mousse de volaille á la Reine
Poulard farcies
Salade de saison
Compote française
Asperges, Sauce hollandaise
Glacé „Concordia“
Fruits
Fromage
Caffée

Biére. 1886. Tokaji sec. Moóri. 1890. Kamenitz, 1889. Leányka-szőlő, Irroy Carte blanche. Cognac. Benedictine.

Kommer F.

Az izléses műkártya első lapján Hungária és Ausztria nőalakjai fognak kezét, alul pedig egy íráscsomót összekötő szalagon ez a felírás volt:

Concordia Bécs — Otthon Budapest.
V 24. 1894.

— **A szesz italok poharazása.** A reklamációknak nagy tömege arra indította a pénzügyminisztert, hogy módosítsa a szesz italok poharazása és nyílt edényekben utczán át való elárúsítása tárgyában kibocsátott régibb rendelkezését.

A kizárólagos italmérési jogosultság ugyanis az ez év első napjával megszűnt, a kereskedők és szatócsok, különösen azok, kik a múlt év végeig a kizárólagos jog bérloinek engedélye alapján a poharazást s nyílt edényekben az utcán át való elárúsítást gyakorolták, tömegesen folytattak tovább a miniszterhez azért, hogy eme jogositványok gyakorlásában továbbra is megmaradjanak. A miniszter kénytelen volt beismerni, hogy ötezer lélekszámon alóli községekben is foroghatnak fenn oly körülmények, melyek a kereskedőknek és szatócsoknak ily jogositvánnyal való ellátása mellett szólnak. Számos oly község hivatkozott arra is, hogy a fogyasztási adókat abban a reményben váltották meg, hogy

a kereskedő és szatócs-kimérések száma nem lesz apasztva, a mire nézve biztatást is nyertek a pénzügyi közegektől. Mind ezekre való tekintettel s a belügyminiszterrel egyetértésben megengedte legközelebb a pénzügyminiszter, hogy a) azokban a községekben, hol a múlt év végéig a szeszitalmérési jog kizárólagos alapon volt biztosítva s azt az idei évtől kezdve a község váltotta meg, vagy vette bérbe, arra az időre, míg eme jogot a község fogja birni, megadassák a poharazásra s nyílt edényekben való elárúsításra a jogositványt mindazoknak a kereskedőknek és szatócsoknak, a kik ezt a múlt esztendőben tényleg gyakorolták, habár a község lakossága ötezer lelken alól van is; b) hogy mindenütt megadassák erre az engedélyt azoknak a kereskedőknek és szatócsoknak, kik eme jogositványt már az állami italmérési jövedék életbelépte előtt is gyakorolták s annak gyakorlásában — habár a kizárólagos jogbérlo engedélye folytán is — a múlt év végéig megmaradtak. Az engedélyeket a pénzügyigazgatóságok saját hatáskörükben adhatják ki, természetesen csak akkor, ha az illetékes közigazgatási hatóság a folyamodók személye, vagy helyisége ellen nem emel kifogást.

— **Miképpen lehet a kibiczeektől szabadulni.** A rendes préferancze-kompania egy délután összeült a kávéházban, hogy rendes partijukat játszásk. Azonban a sok kibicz nagyon kellemetlen volt nekik. Tudjuk mi is, milyen alkalmatlan portéka az, különösen, mikor bele is szól a játékba, sőt némelyik még arra is vetemedik, hogy a játékos kezéből kiragadja a kártyát és helyette kiad. Nagyon szerettek volna szabadulni tőlök a mi játékosaink is, de hogyan? Végre egy kitűnő ötletre jöttek. Az egyik játékos felkéri kibiczét, hogy nézze meg egy kicsit kártyáját míg kimegy és bejön. A kibicz örömmel teljesíti e kívánságot és egész komolysággal játszik, mintha egész vagyona volna kockán. Rövid időre a másik játékos is hasonló ürüggyel átadja az ő kártyáit kibiczének, azután a harmadik játékos is. A kibiczek nagy hévvel folytatják a játékot, míg a játékosok más szobában új partiehoz ülnek. Nagy későre észre veszik a cselet és nagy szégyenkezve szétsompolyognak.

Felelős szerkesztő: IHÁSZ GYÖRGY.

Hirdetmény.

Szegszárd nagy község alulírott előjárói. a képviselő-testület határozata folytán ezennel közhírré teszik, hogy a község tulajdonát képező 150 ezer forint költséggel ujonnan épült díszes „**Szegszárd Szálló**“ épülete, mely áll egy tágas kávéház, két nagy étterem, egy sörház, 24 vendégszoba, a szükséges mellékhelyiségek s két tágas istállóból, **1897. évi január 1-étől** kezdve egymásután következő **hat évre haszonbérbe adatik.**

Az írásbeli zárt ajánlatok 480 forint bánatpénzzel vagy ezen összegnek megfelelő óvadékképes értékpapírral folyó évi **június hó 25. délelőtti 10 óráig** a községi előjáróságnál nyújtandók be. A haszonbéri feltételek a községi előjáróságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A vendéglő és szálló nagy jövedelmét biztosítja azon körülmény is, hogy Szegszárd, Tolnavármegye törvényhatóságának, kir. törvényszékének, kir. járásbírójának, m. kir. pénzügyigazgatóságának, adóhivatalának, selyemtenyészési felügyelőségnek székhelye, van polgári fiu és polgári leányiskolája, azonkívül folyó évi szeptember havában nyílik meg az állami főgymnasium.

Szegszárdon, 1896. június 2.

Dr. Hirling Ádám,
főjegyző.

Grószbauer Ferencz,
biro.

Haszonbéri hirdetmény.

Szarvas mezőváros (Békés m.) a tulajdonát képező ujonnan épült egyemeletes

vendégfogadó

(az első emeleten levő nagy díszterem, 15 vendégszoba, étterem, a földszinten épült kávéház, étterem-söntés, vendéglői lakás, konyha, cselédszobák, istálló, kocsiszin, ólak stb. melléképületek) bérbeadására a **folyó évi július hó 1-én délután 3 órakor** a városháza tanácstermében zárt ajánlati

versenytárgyalást

fog tartatni.

Ezen szálló megnyitása napján a Bárány és Sas fogadó, mint ilyenek beszünttetnek.

A bérlet a **folyó évi szeptember hó 1-ő napján** veszi kezdetét s 10 egymásután következő évre terjed.

Miről bérleti szándékozik azzal értesíttetnek, hogy 50 kros bélyeggel ellátott **zárt ajánlataikat** az ajánlott összeg után 10 százalék bánatpénzzel lássák el, kijelentvén, hogy a föltételeket ismerik s azokat elfogadják.

A részletes föltételek az első jegyzői irodában megtekinthetők.

Szarvas, 1896. május 12.

Melis János,
bíró.

Budapest legolcsóbb szállodája

„Stefánia“
••• Szálloda.

VII., Murányi-utca 53. sz.

Közvetlen a kiállítás mellett 70 teljesen új berendezett szobával.

Udv. vil. szobák 2 ágygyal 24 órára	frt 2.—
„ „ „ 3 „ 24 „ „	3.—
„ kis szoba (cabin) 1 ágygyal 24 órára	—80
Utczai szobák előszobákkal, 6 ágygyal berend. 4 ágy használatáért	4.—
5 ágy használatáért	5.—
6 „ „ 24 órára.	6.—

Csapatos felrándulók kedvezményben részesülnek.

Előjegyzéseket a szállodai igazgatóhoz, **Papp Emil** urhoz kérem küldeni.

Budapest, 1896. június 10.

Kiváló tisztelettel

N. RAJCS ZOLTÁN,
szállodatulajdonos.

Kártschmároff orosz féregirtó:

Csomagokban:

kr. 10, 20, 40, 85, 1.30, 2.50.

Aethericus olajok, eszenciák, színek, vegyészeti készítmények, piperecikkek, illatszerek, gazdasági és háztartási cikkek raktára. — Vidéki megrendelések jutányosan eszközöltnék.

Kártschmároff A. Budapest, VIII., Kerepesi-ut 41.

Kártschmároff orosz féregirtó:

Hirdetmény.

Orosháza község tulajdonát képező „Alföld” czimen nevezett

szálloda

az 1897-ik év január 1-től egymásután következő 6 évre haszonbérbe kiadatik.

A nyilvános árverés a folyó 1896. évi június hó 23-án d. e. 9 órakor kezdődik, a mely időig zárt ajánlatok is a községi bírónál beadhatók.

A kikiáltási ár 4000 frt, melynek 10%-tólja, mint bánatpénz, a zárt ajánlathoz becsatolandó, a nyilvános árverésen pedig leteendő.

Bővebb feltételek a község első jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Orosházán, 1896. évi június 6-án.

Vangyel Szilárd,
I-ső jegyző.

Jankó György,
bíró.

Megnyitás!

Alulírott

folyó évi június hó 20. és 21-én

Révfülöpön

Balatongyönygye

ujjonnan épült szállodát a **tapolczai első zenekar** közreműködésével fogja megnyitni, erre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja

Lieger Gyula,
szállodás.

Littke L.

csász. és kir. udv. szállító

pezsgőbor-gyár telepe Pécsett.

Alapított 1859.

T. cz.

Mint hogy évről évre ismételten előfordult, hogy késői megrendelések folytán a hideg évszakban utnak indított küldemények a fagy által károkat szenvednek, jelesen a pezsgő jegeczesedő alkatrészei a hideg miatt kisebb-nagyobb pelyhekben kiválnak, aminek folytán míg egyrészt a megfagyott áru csak nehezen adható el, de másrészt a cég, melynek neve alatt az áru forgalomba hozatik, jó hírnevében szenved, mert a fogyasztó a pezsgő meg nem felelő minőségének okait nem ismeri, a gyáros pedig minden egyes esetben a felvilágosítást megadni nem képes, ez okból alulírt gyártelep egész tisztelettel azon kérelmet terjeszti elő:

Méltóztassék november—márcziusi hónapokra nézve pezsgő szükségletét ideje korán megrendelni, hogy az elküldés legkésőbb szeptember—október hónapokban megtörténhessék, mert csak ez esetben vállalható felelősség aziránt, hogy az áru ugyan olyan tiszta és kifogástalan állapotban érkezik rendeltetési helyére, a minőben a telepről feladatott s csak ez esetben szűnnek meg azon nehézmények, a melyek elég sajnós minden évben, különösen azonban a közel mult rendkívüli szigorú és tartós tél folyamán ismétlődtek.

Legyen szives tehát jelen árjegyzékemet figyelemre méltatni és szükségletét velem idejekorán tudatni, hogy azt teljes megelégedésére mielőbb kielégíthessem, mert megkésett rendelésekért felelősséget éppenséggel nem vállalhatok.

Kiváló tisztelettel

Littke L. cs. és kir. udv. szállító
pezsgőbor-gyár telepe.

ÁRJEGYZÉK.

	Frt.	Kor.		Frt.	Kor.
Carte Noire, Demi Sec	Palaczkonként 1.50	3.—	Sport, Geand Vin Sec	2.50	5.—
Carte Blanche, Vin Sec	2.—	4.—	Monopole, Grand Vin Extra Sec	3.—	6.—
Crémant Rosé, Vin de Cabinet	2.25	4.50	Imperial, Grand Crémant Dry-Dry	3.50	7.—

20 krral, vagyis 40 fillérrel több $\frac{2}{3}$ palaczknál.

Csomagoló ládák: 12 palaczkra frt 1.20 = kor. 2.40; — 30 palaczkra frt 1.60 = kor. 3.20; — 60 palaczkra frt 2.30 = kor. 4.60.

Főgyártelep: Pécsett. — Főraktár: Budapest, Kossuth Lajos-utca 11. sz.

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS,

„magyar selters”

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsav tartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvjá a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkotórészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tüdőbajokban** különösen a **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kéty, dr. Barabás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen, **borral használva a legegészségesebb ital!**

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál
BUDAPEST.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Szállodai és vendéglői

berendezés, u. m. **butorok, ágyneműek, asztali és konyhai tárgyak**, bár használt, de tisztességes, használható állapotban megvételre kerestetnek.

Értekezhetni e tárgyban

Schefftsik István

szállodatulajdonossal **Szolnokon.**

Szálloda bérbeadás

Szolnokon a **Schefftsik**-kertben levő szálloda 17 vendégszobával, vendéglőházzal, számos igen tágas helyiségekkel, egy felelő nagy teremmel, mely színháznak van berendezve s csinos és tágas kerttel kedvező feltételek mellett bérbevehető.

Bővebb értesítést a tulajdonos szolnoki **Schefftsik István** ad.

Buziás

elsőrangú
= gyógyfürdő. =

Fürdőidény:

Május 15-étől okt. 1-ig.

Világhírű lápfürdők és aczélforrások

hasonló a **Spaa, Prymont, Schwalbach** és **pyrawarthei aczélforrásokkal**, kitűnő meleg és hideg **vas-aczélfürdőivel, mór- és ásványfürdőkkel, tükörfürdőivel és uszodával.**

HIDEGVIZ-GYÓGYINTÉZET és MASSAGE, IVÓKURA

kitűnő eredménnyel **vérsegezés, idült gyomor- és bélhurut, homok, kö- és vesebaj, méh- és hüvelyhurut, vérzési rendellenességeknél, magtalanság, idegbetegség, bujakór, csúsz, köszvény és fejfájásoknál** stb.

BUZIÁS gyógyfürdő vasúti állomás: **Temesváron** át. Társaskocsik az állomásnál. — Állami hivatalnokoknak kedvezmény. — Pazar villamos világítás a 80 holdnyi évszázados parkban. — **Fürdői zenekar.** —

→ **Elsőrendű konyha és kávéházi italok.** ←

A fürdőn állandó és hírneves nőgyógyász van. — Mérsékelt árak. — Ismeretességekkel kívánatra ingyen és készséggel szolgál a

Fürdőigazgatóság Buziáson

a hova a szobamegrendelések küldetni kéretnek.

Értesítés.

Van szerencsém a t. cz. szállodás, vendéglős és kávé uraknak becses tudomására hozni, hogy május hó 1-én a **Sebestyén-tér 8. szám** alatt én alólt egy

szálloda, vendéglő és kávéházi
személyzetet elhelyező intézetet

nyitottam és daczára a milleniumi kiállításnak, abban a kedvező helyzetben vagyok, hogy helybeli és vidéki rendelőknek bármiféle rendeléseit híven és pontosan teljesíthetem. Husz évi működésem e téren azon reménnyel kecsegtet, hogy ígéretemnek becsületesen és tisztességesen meg fogok felelni. Becses pártfogását és rendeléseit kérve, maradok

Tisztelettel

Eisenkraut Mór,

pinczérügynök.

Budapest, Sebestyén-tér 8. sz.

SZALONTAY GYÖRGY

vendéglője
BUDAPESTEN,
Kerepesi-ut és Klauzál-
utca sarok.

A vidéki és fővárosi közönség legkedvezőbb gyűlhelye és találkozó helye.

A népszínház, a vilányos- és lövonatvasutak közvetlen közepében.

Naponta kitűnő cigányzene.

Jó konyháról és kitűnő italokról kezeskedik a vendéglős.

Valódi első minőségű

FEHÉR BOROK

100 literen felüli mennyiségben, hektoliterenkint 22, 24 és 28 forintért szállítatnak utánvétellel. Mintaküldemények 56 litertől feljebb. Hordók előállítási árban szállítatnak, s 6 héten belül visszavétetnek.

Kelety Lujza, Szászsebes, Erdély.

Bleiziffer J.

baromfi kereskedő és hizlalda tulajdonos
UJ-SZENT-ANNA.

Ajánlja mindennemű baromfiat a legolcsóbb
napi árakon. Árjegyzék ingyen és bérmentve!

A t. szállodás és vendéglős urak becses meg-
rendeléseit tisztelettel kéri

Bleiziffer J.

Uj-Szt-Anna.

BORHEGYI F.

ezelőtt *Lápossy F. és társa*

palackozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és thea főraktára

BUDAPESTEN.

Gizella-tér 1. szám (Haas.-palota)

Ajánlja a legjobb

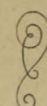
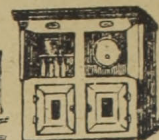
francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket
gyári árakon.

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől
legjutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

≡ Cs. és kir. szab. jégszekrények gyára. ≡

STILLER JÓZSEF BUDAPESTEN,
gyár- és iroda: Dohány-utca 39.

Ajánlja törvényszerűen védett és elismert legjobb
szerkezetű, kitűntetést nyert hűtőkészülékeit: sör,
víz, vaj, **nyers hus hűtésére**, ételhűtőket házi
szükségletre, fagyalt készülékeket, fagyalt reser-
veirokat, bormérés berendezéseket és legújabb
szerkezetű pezsgő-csapokat. Képes árjegyzékek ingyen!

Vendéglősök figyelmébe!

A millenniumi kiállítás tartama alatt szállítunk mindennemű

hizlalt baromfit

mely baromfi naponta frissen lesz ölve, este feladva, reggel Buda-
pestre érkezik, tehát romlásnak kitéve nincsen.

Ugyisint szállítunk baromfit élő állapotban és

friss tojást

a lehető legolcsóbb árban.

I-ső Ujvári baromfi-tenyésztés
Torontál-Ujváron.

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi takarékpénztár részvény-társaság tulajdonát ké-
pező, sz. kir. Erzsébetváros központján ujonnan épülő **vendéglői, kávé-
házi helyiségek** és az ezen épületben levő diszterem, 12 vendégszoba,
vendéglői lakás, intézeti hivatalos helyiségek, gazdasági épületek, kerti helyi-
ségek stb. 6 (hat) egymásután következő évre haszonbérbeadását elhatározván,
az árverés megtartására határidőül 1896. június hó 28-ik (huszon-
nyolczadik) **napjának délelőtt 12** (tizenkét) **óráját tűzzük ki.**

Kikiáltási ár 2800 frt (kétezernyolczszáz forint o. é.)

Igéretet tevő köteles ajánlatával egyidejűleg 1200 frt (egyezerkétszáz
forint) o. é. bántpénzt akár készpénzben, akár ovadékképes papírban a pénz-
tárban letenni.

Zárt ajánlatok írásban (a bántpénz melléklésével) a takarékpénz-
tár hivatalos helyiségében 1896. június hó 28-án (huszonnyolczadikán) d. e.
11 és fél (fél-tizenkét) órától déli 12 (tizenkét) óráig fogadtatnak el; szóbeli ígéretek
a zárt ajánlatok felbontása előtt szintén elfogadtatnak, ha bántpénz adatik.

Bérlő köteles, a megígért haszonbér fél évi összegét készpénzben
vagy egy évi összegét elfogadható ingatlanokban biztosítékul letenni és már
ajánlatában a biztosíték felől nyilatkozni és 8 nap alatt ezen biztosítékot meg-
adni, ellenesetben bántpénze elvész és az igazgatóság azonnal akár új árve-
rés, akár szabad kézből más ajánlkozóval köthet szerződést.

**Az évi bérösszegből az intézet hivatalos helyiségeiért
évenként 300 frt (háromszáz forint) o. é. megtérítést kap bérlő.**

Ezen hirdetés az árverési feltételeknek kivonatát képezi, miért is ajánl-
kozók figyelmeztetnek, **hogy a részletes feltételeket 1896. május hó
15-étől (tizenötödiktől) kezdve naponta délelőtt 11 és 12 óra kö-
zött a takarékpénztár hivatalos helyiségében saját érdekükben
tekintsék meg.**

Csakis azon ajánlatok vétetnek figyelembe, melyekben kijelentve
van, hogy a részletes feltételeket ajánlattevő ismeri és azoknak magát aláveti.

Erzsébetváros, 1896. évi május hó 14-én.

Eladó

5000 lakossal bíró városban **vendéglőnek**
kiválókép alkalmas egy hold területű

beltelek

(volt gőzmalom) **37 ölből álló épületek-
kel**, közvetlen egy nagy vidéki fergalommal bíró
új gőzmalom és vasuti állomás mellett, hol
eddig három irányban közlekedik a vonat, jövőre
pedig négy irányban fognak közlekedni s **ven-
déglő csak egy van a város közepén.**
Betáblázott teher 1400 frt. Eladási ár: **3000**
forint, Abba is beleegyezem, hogy a beépítetlen
területre modern vendéglő építtessék (12 évi in-
gyen használat fejében. Czim a kiadójavatalban.)

IHÁSZ GYÖRGY

Budapest, IV., Kalap-utca 15. sz.

Hatóságilag engedélyezett és

1000 forint

óvadékkal ellátott

országos

közvetítő intézete

elhelyez szállodai, vendéglői és kávéházi sze-
mélyzetet, közvetít üzleteladásokat és véte-
leket.

VENDEGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA.”)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávések, pinczerek és kávéházi-segédek érdekeit felkaroló szakközlöny.

„Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete”, a „Budapesti kávéház segéd-egylet”, a „Szatmár-Németi pinczér-egylet”, a „Székesfejvári pinczér-egylet”, a „Szombathelyi pinczér betegsegélyző-egylet”, a „Győri pinczér-egylet”, a „Révkomáromi vendéglősök- és kávések ipartársulata”, az „Aradi pinczér-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávések-egyesület”-nek, az „Ujvidéki szállodások, vendéglősök- és kávések ipartársulatának”, a „Miskolci pinczér-egylet”-nek és a „Kassai vendéglősök, kávések, korezmárosok- és pinczerek-egylet”-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre	6.—	Félévre	3.—
Háromnegyed évre	4.50	Evnegyedre	1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV. kerület, Kalap-utca 15-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Vendéglős kongresszus.

A szombathelyi körlevél ime megtette hatását: az elvetett magból ma-holnap megéri a termés. Lapunk felhívta a vendéglősök figyelmét az eszme helyes és okos voltára, fejtegettük az okokat, melyek mind a vendéglősök kongresszusának megtartása mellett szólnak, s ime szaktársaink országsszerte foglalkoznak az eszmékkel, megállapítják a kivitel módokat s általános a kívánság, hogy a kongresszus eszméjét elődázni nem lehet, azt minden körülmények közt ez év szeptember havában kell megtartani.

A levelek, a melyek szerkesztőségünkbe érkeznek, mind háláteljes szívvel emlékeznek meg a szombathelyi ipartársulatról, mint kezdeményezőről és lapunkról, mely az ügy fontos voltát felismerve, lelkes szavakban hívta fel a szaktársakat a gyülekezésre.

Egy levél az ország egyik távolabb levő községéből érkezett hozzánk és arra kér, hogy nevét és lakhelyét titkoljuk el, nehogy üldözzék azok, akikre nézve talán nem épen kellemes e levél, de levelét adjuk ki egész terjedelmében.

Öreges reszketeg betűkkel irt sorok ezek, de kicsillámlik belőlük

a lelkesedés, a melylyel e derék szaktársunk a vendéglősök kongresszusa iránt viseltetik.

Ime a levél:

»Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Üdvözlöm a szombathelyi ipartársulatot, a ki mindnyájunknak nagy szolgálatot tett, mikor a vendéglősök kongresszusának eszméjét megpendítette és üdvözlöm a tek. szerkesztőséget is, a ki nagy hála kötelezett mindnyájunkat, a mikor a dolgot közli szaktársainkkal és lelkes szavakban hívja fel a szaktársakat a csatlaozásra.

vánnak a vendéglőstől — és nem adnak érte semmit.

Drágán fizetjük a házbért, a termeket fejedelmi fényvel kell beburorozni és annyi minden áldozatot kell hoznunk, hogy nagyon helyesen irta becses lapjuk csakugyan pária a vendéglős, a ki ki van szolgáltatva a hatóságok, a regálebérlő és a közönség önkényének.

Jaj neki, ha nem elég aláztos a hatóság minden emberével, a kiknek száma egész légió. Jaj neki, ha például tiltakozni mer az el-

len a vizszás eljárás ellen, a mi a vidéki

városokban és falukban törté-

nik vele. A regále

bérlő ugyanis olcsó pénzen összeveszi a bort a parasztagdaktól, megszeszeli, csinál egy hektoliterből ketőt és kit okol mind ezért a közönség?

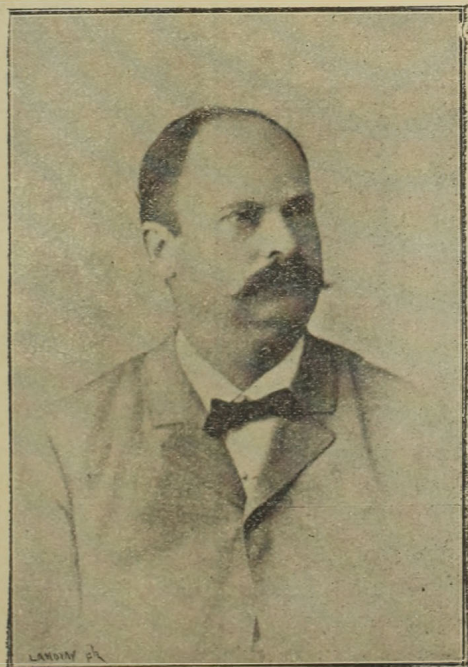
A vendéglőst!

A közönség kimarad a vendéglőkből, egyenest a termelőtől veszi a bort és így a káros is egyedül a vendéglős.

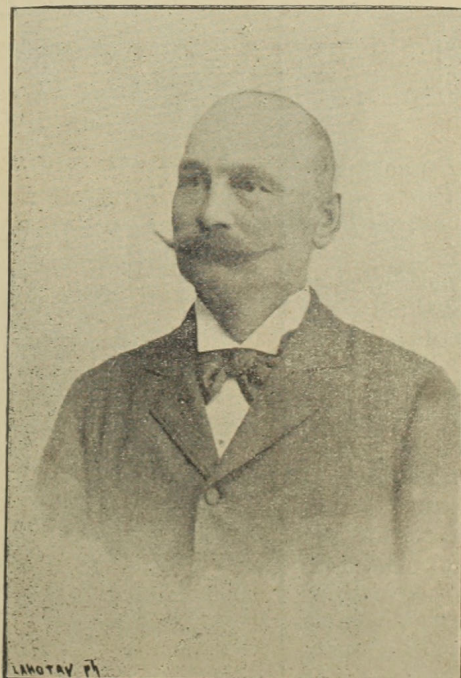
A régi patriarchális életnek vége van, a mikor még a község bilitásai kedélyesen

elmulattak a vendéglőben, és ennek épen nem oka a vendéglős, de a károsult fél még is csak ő.

Es e mellett a „grázler” is ép úgy mérhet bort, sört, pálinkát, min-

Bayer Leo

Bauernebl Szilárd

Régóta vendéglős vagyok már és őszintén megvallom, hogy soha olyan keserves sorsa nem volt a vendéglősöknek, mint ma napság van. A haladó kor, a finyás emberek folyton anyagi áldozatokat ki-

denféle szeszes italt, mint a vendéglős, a ki e jogot drága pénzen megfizeti.

Szaktársaim! Ez így tovább nem maradhat, ezen segíteni kell! Egyes ember tehetetlen a bajok ellen küzdeni, de igen is segíthet az országos kongresszus, azért szaktársaim, *sorakozzunk a kibontott zászló alá.*

Eddig tart idős szaktársunk levele, melynek minden betűjéből a bölcs tapasztalat beszél.

Nem csak a levél, hanem a hozzánk nagy számmal érkezett levelek mind tanúság a mellett, hogy a vendéglősök belátják, hogy bajukon csakis egy országos kongresszus segíthet.

Nagyon helyes lenne tehát, ha minden ipartársulat csatlakozna a mozgalomhoz és arra kérve kérjük fel tisztelt szaktársainkat.

De jöjjenek nemcsak az ipartársulatok küldöttei, hanem képviseltesék magukat az összes vendéglősök. Ahol kevesen vannak szaktársaink, ott természetesen nem képezhetnek ipartársulatot, de ez nem zárja ki azt a lehetőséget, hogy maguk közül a kongresszusra képviselőt ne küldhessenek.

Nagyon helyes volna, ha az ország összes vendéglőseinek képviselői beszélnék meg közös bajukat, közös veszedelmünket.

A vidék és a kongresszus.

Budapest, 1896. július 1-én.

Tek. Szerkesztő ur!

Örömmel olvasom az országos kongresszus egybehívását célzó mozgalom élénk fejlődését, melynek most már becses lapja is egyik főtényezője lesz.

Akik eddig csak közönyösen nézték az előkészületeket és nem volt valami erős vágyuk a kongresszuson résztvenni, meglepődve tapasztalják a nagy érdeklődést, amit e szép cél másokban ébresztett. Újra átgondolták a kongresszus esetleges előnyeit, és rájöttek, hogy bizony eklektikus jelét adták életrevalóságuknak azon ipartársulatok, a melyek oly hamar a kongresszus mellett fogtak. Most már, mikor a lelkesedés a kongresszus létrejöttét biztossá teszi, sok szaktársam fakad arra a kérdésre, hogy vajjon hogyan és mikor is tudunk volna valamit elérni, ha csak nem az idei kongresszus segítségével?

Testi-lelki hivei vagyunk immár a kongresszusnak, nem tudva eléggé gratulálni szombathelyi szaktársainknak az akció vehemens megindításáért. A folytatás már édes mindnyájunk dolga lesz.

A midőn az igen tisztelt szerkesztő urat arra kérem, hogy becses lapjával a megindult mozgalmat ezután is hathatósan támogassa, egyszersmind affelől is megnyugtathatom, hogy fáradozása nem lesz ered-

ménytelen, mert az eddig mutatkozott kedvező jelek már is elég biztosítékot nyújtanak a sikerre.

Viszontlátásra a kongresszuson!

Maradok a tekintetes szerkesztő urnak igaz tisztelője és jó barátja:

Erdész Zsigmond.

Esztergom, 1896. június hó 22.

Kedves barátom szerkesztő ur!

Kimondhatatlan örömmel vettem azon, igazi örömhirt, hogy lapod ismét új életre kelt. Tudtommal a te lapod a „Vendéglősök Lapja” bir *legnagyobb létjogosultsággal* arra, miszerint a legtöbb körben *támogassák* és ne engedjék, ma, midőn oly rendkívüli nagy hiányát érezzük azoknak, kik ügyünkben valamit tesznek és tenni hivatva vannak — elbukni. Múlt lapodban teszel említést, a *szeptemberi kongresszusra vonatkozólag, nagyon helyes,* csak úgy ne járjunk, mint Szegeden, a hol nem lehetünk hasznos munkásai az üléseknek, mert nem volt, ki engem és Schleiffer barátomat megbízott volna, mert végre is nincs minden városban egylet, de igenis van intelligens és dolgozni akaró kollega, de hát nem tehet még csak egy indítványt sem, mert nincs egyleti küldetése. Már most csak azt szeretném tudni, mivel tud az a kongresszusi tag többet tenni, a kit egylete küld, mint én és néhány itteni szaktársam, a kiknek nincs egyletük, de ép oly kvalifikációval birunk egyleti vagy szakügyekben, mint fentiek? Ezen segíteni kell, és kimondani, a szeptemberi kongresszuson részt vehet minden szaktárs, akár van egylete által megbízva, akár nincs.

Máskor többet. Szíves üdvözléssel

barádot

Bokros Károly,
szállodás.

Nemzeti ima.

*Világ Ura! kinek szemében
Egy pillanat egy ezredév,
Kinek teremő szent kezében
Csak egy porszem a hon s a nép:
Tekints reánk az új ezernek
Reményt mosolygó hajnalán —
Hozzád ezért esd ma a gyermek,
Felnőtt s agg, szerte e hazán.*

*Add, hogy ragyogjon régi fényben
Jelvényünk, a szent korona.
Őrizd meg e népet hitében,
Hogy ne inogjon meg soha,
S a kit legfőbbé tett kegyelmed,
Erős legyen s bölcs általad.
Oszlasd el a bűt s veszedelmet,
Mutasd hozzánk irgalmadat!*

*Tedd e hazát jólét s a béke
Boldog honává, Istenünk!
Szünjön viszály haragja, mérge:
Szívünkbe mind egyek legyünk.
Országunk hire messze szálljon,
Becsülje minden nép nevünk;
Új ezer év virulni lásson —
Oh Isten, add meg ezt nekünk!*

Pintér Kálmán.

A vendéglősök és a kiállítás.

Jó ideje már, hogy a minden magyar által türelmetlenül várt kiállítás végre megnyílt. Pazar fényben tündöklék Magyarország szíve, Budapest, egyes sugarak elhatolnak az ország legtávolibb zugaiba, még külföldre is, idecsalogatván úgy a hazafiakat, mint hazánk külföldi barátait, hogy a fényes sugarak kutfejét, a hatalmas napot megbámulják. Az utcákon és a kiállítás területén hömpölygő emberáradat élénk bizonyossága a látogatók nagy számának. A kiállítás napijegyes látogatóinak száma is meghaladta már az egy milliót. A legtöbb ember már azon a ponton van, midőn látja, hogy a kiállításhoz fűzött reményei pontról-pontra, örvendetesen teljesülnek. Vannak azonban olyanok is, akiknek a kiállítás még eddig csak *keserű csalódást okozott.*

Vajjon kik lehetnek ezek?

Mi már tudjuk, mivel ezek között is, csalódás dolgában is az első helyet foglaljuk el. Tehát bármilyen hihetetlenül hangzik, szomorúan konstatáljuk, hogy vendéglős szaktársaink reményei még csak a várakozás stádiumában vannak, *sőt egyesek már le is mondtak a reményről.* Nagy szó biz az, mikor nem egy szaktársunk, aki különben fáradságot költséget nem kimélve, nagy gondnal, szép reményekkel készült elő már hónapok óta, kénytelen bevallani, hogy biz egy szállal sincs több vendége, mint akár tavaly ilyenkor.

Sokan már igazán megbánták, hogy annyi költségbe verték magukat, — *semmiért.*

Mi lehet ennek az oka? Ugyan hova lesz az a sok kiállítás-látogató olyan időben, mikor már a pavillonokat becsukják? Megmondjuk ezt is. Van itt Budapesten a kiállítás alkalmából *két labyrinthus,* melyeknek öblös kapui százával nyelik el ami vendég-jelölteinket, akik szívesen kalandoznak az utvesztők kanyargó ösvényein, mivel hát „érdekes” ott az élet. Már miért is ne volna érdekes, mikor először is jó a kiszolgálás, és miért ne lenne jó a kiszolgálás, mikor lány-pincérek szerepelnek? Ez a látszat. A való ezzel szemben az, hogy mire a látogató az utvesztőből kisétál, hát úgy rémlik előtte, mintha neki valamikor pénze is lett volna. No tessék most valami jönevű városi vagy kiállítási vendéglőbe térni egy uri vacsorára, egy jó nótára! Biz ez már nem megy, hanem mivel a kasszánk bizonyossága szerint *Ős-Budavárában* avagy *Konstantinápolyban* voltunk, most már megyünk haza aludni — mondják a megkönnyebbedett vendégek.

Tehát eme helyekre jár a mi vidékről felránduló, erkölcsös magyar népünk. Jól megjegyzi magának mind, amit itten lát, hall, azután hazamenve szépen elmondja a tapasztalatait, úgy, hogy az otthonmaradottak alapos fogalmakat szereznek a „pesti életről.”

Vajjon föltétlenül szükséges volt-e e két mulató helyet éppen az ezredéves kiállításal egyidejűleg megnyitni? Bizony nem. Ha pedig arra gondoltak, hogy a kiállítást látogató közönségnek az esteli órákban szórakozást nyujtsanak, hát akkor mért nem jutott eszükbe az, hogy hazánk fővárosa telve van a jobbnál-jobb szállodákkal, éttermekkel és akiknek még ez sem elég, mehettek volna a kiállítás területére mulatni, legalább nekünk nem kellene most megütközve látnunk, hogy üresek ugy a városbeli, mint a kiállítási vendéglők, üresek a színházak, de szorongásig tömve van Ós-Budavára és Konstantinápoly. Avar.

A vendéglősök és a szatócok italmérségi joga.

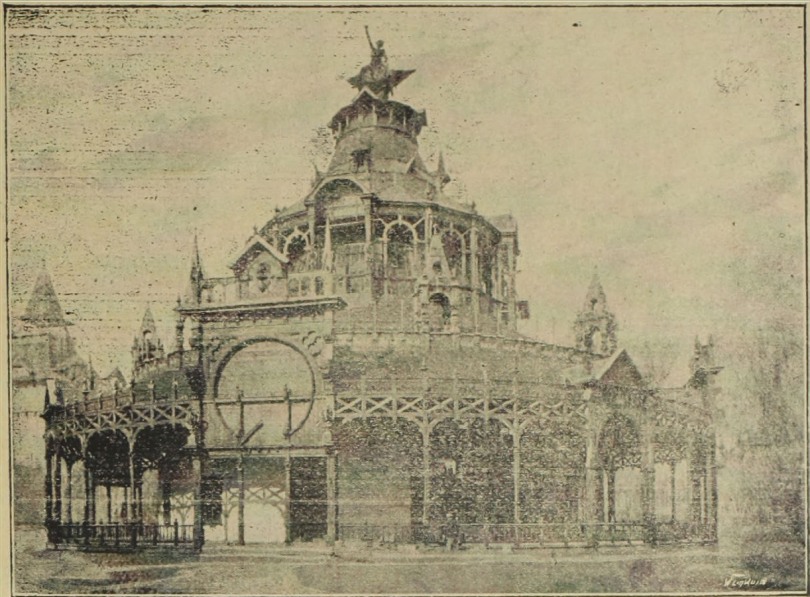
Csak néhány szót akarunk hozzá szólni vendéglőseink mozgalmához szükségtelen-e ennél többet kimutatni, hogy menyire érett már e mozgalom megindítása mint ha alább közöljük a N. Fr. Presse junius 7-iki számát, amelyben szomszédaink, kíváncságot orvosolják a Reichsratban. A N. Fr. Presse ezt írja:

A sötét árnyék, mely a házra ereszkedik, erősen tanuskodik arról hogy a nevezetes harc, melyet a palacksör érdekében vívtak, szőnyegre került. A vendéglős urak tekintélyes, nagy befolyású társulatot alkotnak, a választások alkalmával is, épügy, mint a vegyeskereskedők, akik, az előbbieknél nagy bosszúságára erősen üzik a palacksör kereskedést. A vegyeskereskedők, ugyanis csak úgy tettek, hogy hozattak egy hordó söröt, azt a kellő jeggyel ellátott üvegekbe csapolták, így nagy mennyiségben árusították el. Ennek ezután nem szabad megtörténnie, már csak azért sem, mivel a palackokba való fejtés egészségtani szempontból bizonyos óvatos felügyelettel van összekötöttségben, melynek elhanyagolása esetén a porcelán-patentzáró a fertőző betegségek gyors terjesztőjévé válik. Az alsó-ház határozata alapján most már csak azoknak van joguk a jeggyel ellátott palackba való fejtését tömeges elárusításra, akik az illetékes hatóságtól, erre engedélyt nyernek. A palacksör kereskedés tehát abban maradt, hogy a vegyeskereskedők csak a sörfőzőtől, vendéglőstől, vagy a palackbafejtésre engedéllyel szerkezheti be a már bedugaszolt üvegeket, ők lássák azután, hogy miképpen bírják a konkurenciát a többiekkel.

Ebben ugyan visszatükrözik amazok „helyi érdeke” de csak annyit akarunk avval kimutatni, hogy már máshol segítettek e bajon.

Mi nagyon kíváncsún tartanók szintén egy országos vendéglős kongresszust, mert volna legalább egy forum, ahova panaszaikkal fordulhatnánk s hallanánk megvitálni egy enként kívánságainkat, hiszen eddig csak elszórván itt-ott hallottunk egy hangot, amely igazán pincérekkel törődne, s amennyire tehetségünkben áll, részt vesznek ők is a mi mozgalmainkban, de ottan megnyilatkozna együttesen a magyarországi vendéglősök egy tekintélyes száma. Tehát nekünk is érdekünkben van, hogy a vendéglős kongresszus meg legyen tartva.

Posch Gyula.

Borászati pavillon. (Szövege az 4. oldalon.)

Ipartársulati ügyek.

Jegyzőkönyv. Felvétel a „Budapesti szállodások, vendéglősök és koresmárosok ipartársulata” választmányának 1896. évi május hó 6-án délután 4 órakor az ipartársulat helyiségében Gundel János elnöklése alatt tartott ülésről.

Jelen volt az elnökön kívül Wirth Ferencz alelnök, Morbitzer Lőrincz, Steinbeisz János, Förster Konrád, Mehringer Rezső, Koch József, Bittner Alajos, Kern Ferencz és Krist Ferencz választmányi tag; ifj. Ács Károly társulati ügyész és Poppel Miklós titkár. Távolmaradását igazolta ifj. Karikás Mihály, Nosek Ignác, Kommer Ferencz és Lippert Lajos.

1. Elnök az ülést — tekintettel a választmány határozatképességére — megnyitja s jegyzőkönyv hitelesítőül Koch József és Kern Ferencz urat jelöli ki.

Elnök jelentést tesz az előző ülésben hozott határozatok végrehajtásáról, nevezetesen: hogy a „Central-Bureau des österreichischen Gastwirthe-Verbandes” folyó évi április 15-én kelt átiratára a válasz a választmány határozata értelmében megadatott; a folyó évi junius 8-ára tervezett ünnepségek alkalmából fellálatandó sorfalhoz való csatlakozás végett az ipartársulat tagjaihoz felhívás intéztetett az Értesítőben s erről a törvényhatósági bizottság is értesített azzal a kéréssel, hogy az ipartársulat tagjai részére a Lipót-köruton sziveskedjék helyet kijelölni, a mely kérelem teljesítése kilátásba is helyeztetett.

A választmány az elnök jelentését köszönettel tudomásul veszi.

Elnök felolvastatja s a választmány tárgyalása alá bocsátja Kraut Benő temetkezési egyesületi pénzszedőnek a jelenleg uralkodó drágassággal s hosszas betegsége folytán reá nehezedő rendkívüli költségeinek említésével indokolt fizetésjavítás iránti kérvényét.

A választmány egyhangulag a fizetés-emelés ellen nyilatkozik.

Azonban az elnök előterjesztése folytán Kraut Benő részére 50 frt segélyt utalványoz a rendelkezési alapból.

Felolvastatott a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek a székesfőváros hatóságához intézet s ez utóbbi által az ipartársu-

latnak másolatban megküldött leirata a vendéglői zárórának az ezredéves kiállítás tartamára leendő felfüggesztése iránt hozott közgyűlési határozat jóváhagyása tárgyában.

Tudomásul vétetvén, a társulat Értesítőjében közhírré tétetni határozatott.

Felolvastatott a Hunyady-téri vásárcsarnok épületben levő vendéglő-helyiség bérbeadására vonatkozó hatósági árverési hirdetmény.

Tudomásul vétetett.

A választmány özv. Válfy Ferencz né részére ezuttal nem engedélyez segélyt. Manswirth Adolf javára 10 frt segélyt utalványoz.

Felolvastatott a szombathelyi vendéglősök terjedelmes körlevele a szesz italok kismértékben való elárusításának megszorítása, esetleg az állami italmérségi jövedékről alkotott 1888. évi XXXV. törvénycikk 8-ik §-ának módosítása végett általuk megindított széleskörű mozgalom pártolása tárgyában s a budapesti ipartársulat által szerintük még az ezredéves kiállítás tartama alatt egybehívandó országos vendéglős kongresszus kérdésében.

A választmány a körlevélben foglaltakat részletesen tárgyalván, egybehangzólag arra a megállapodásra jutott, miszerint a körlevélben felsoroltak nem teszik indokoltá egy országos kongresszus egybehívását, a mennyiben az előadott sérelmek csak olyan helyi visszaéléseket képeznek, melyek ellen a szombathelyi vendéglősök rendes törvényes uton védekezhetnek.

Ha azonban a körlevél kibocsátói valamely általános érdeklődést keltő ügyben olyan mozgalmat tudnak a vidéki szaktársak körében előidézni, hogy ez uton az országos kongresszus eszméje megvalósítható lenne — a mi eddig sajnos, még nem sikerült — akkor az ipartársulat készséggel fog a körlevélben kifejezett kívánságnak megfelelni.

Felkérlik tehát a jelenlevő társulati ügyész ur, hogy a szombathelyi vendéglősök körlevelére adandó választ ezen határozat értelmében megszerkeszteni sziveskedjék.

Elnök előterjeszti a Dréher részére készítettett diszoklevél 57 frtnyi költségeit és kéri e költségek kintalványozását.

Együttal tudatja, hogy az oklevél átadása folyó hó 7-én megtörtént.

A választmány a 57 frtnyi költségeket készséggel jóváhagyja s az elnök közlését tudomásul veszi.

Bemutattattott a „Konstantinápoly Budapest” nevezetű részv. társaság bérlet-hirdetése a fenti című látványosságra.

Tudomásul vétetvén, tekintettel a társulatok javára felajánlott árkezelvényre, a bérlet-hirdetés a társulat Ertesítőjében közhírré tétetni határozatott.

Pinczerek gyűlése.

Június 23-án a pinczerek a Damjanich-utcai nemzeti kertben nyilvános gyűlést tartottak, melynek tárgya volt a pinczerek helyzete és a tizenegyes bizottság kibővítése.

Sokan szólottak a tárgyhöz, meglehetősen sötét szemekkel festve a pinczerek helyzetét. Braun Sándor, már megnyitó beszédében rámutat a szomorú valóra, hogy a pinczerek csapatosan sétálgatnak munka nélkül. Még télen se érte a pinczereket ennyi nyomorúság, mint most a kiállítás tartama alatt, melyhez pedig annyi sokan szép reményeket fűztek. Grünfeld Mihály már erősebb hurokat penget. Szerinte ne tekintse magát a pinczér szolgánépnek, hanem a munkások egy intelligens osztályának. Fizetésjavítást nem kérni, de követelni akar, sőt be is szünteti a munkát, a míg a viszonyok nem javulnak. Babos Gábor kifakad, hogy a főnökök nem igen respektálják a pinczereiket. Mayerhoffer arról panaszkodik, hogy a pinczerek el vannak nyomva és hogy a főnökök a javadalmazást már egy a kiállítást megelőző gyűlésen előlegesen meghatározták. Csoknay Sándor kikel a kontárkodók ellen és szükséges dolognak tartaná, ha a főnökök szakértezség dolgában is megválogatnák az embereket. Wolf Lipót — németül beszélve — igyekszik a külföldi és hazai pinczerek helyzetét összehasonlítani, szintén sokalván a főpinczerek hatalmát. Azután Kozma ajánlatára a következő bizottságot választották meg: Babos Gábor, Kaner Gyula, Sümegi Géza, Molnár József, Janovitz Ede, Czeller József, Heres József, Kirisics Árpád, Bús László, Farkas János, Farkas Gyula, Kiaszni Károly, Hittler Ferencz.

A kávések és vendéglősök ipartársulata elé kérelemmel járul a végrehajtó bizottság, melyben a betérjesztendő kimutatás tekintetbe vételével, a pinczerek helyzetének javítását fogja kérni.

Az előkészítő tizenegyes bizottság már akezióba lépett a pinczernők ellen.

Korbusz L. elnök ezután bezárta a gyűlést, és békés eloszlásra intette a jelen-voltakat.

Mármint vessünk erre az egész mozgalmra egy tiszta tekintetet. Mi, a kik tán lapunk minden sorával, minden betűjével a tulajdonosok és pinczerek közös érdekeiért harczolunk, komoly, mondhatni szomorú meglepetéssel nézzük ezt a káros diszkordiát, mely a tulajdonost és alkalmazottjait között létrejönni készül. Bizony szomorú világítás mellett mutatták be a pinczerek helyzetüket. De mi, — a kik a tulajdonosok oroszlan-részt nemes gondolkodásu, jóakaratu embereknék ismerjük, a kik alkalmazottjaik sorsát igazán szívükön hordozzák, őket megbecsülük, tudván, hogy a pinczerek rátermettsége és ügybuzgalma egyik fő tényezője az üzlet föllendülésének — nyugodt lélekkel állithatjuk, hogy ez ügyet mindkét fél megelégedésére, békében és közakarattal lehet legbiztosabban lebonyolítani.

Megbarnult bor javítása.

Ha valamely fehér bor megbarnul, az az barna törésbe esik, akkor annak oka mindég vagy a helytelen szűretelési eljárásra vagy az elhanyagolt lefejtésre vezethető vissza; de néha a tisztátalan edényekre is.

Gyenge, csersavban szegény borok vagy tökéletesen ki nem erjedt borok, vagy oly borok, melyek soká feküdtek a seprőn, rendszeren nagyon hajlandók levegő hozzájárulása mellett a megtörésre, sőt néha levegő hozzájárulása nélkül is megbarnulnak.

A megbarnult bor javítására többféle mód van ajánlatba hozva, a szerint a mint a megbarnulás okai is különfélek.

Ha gyenge a bor, ez esetben egy-két százalék tiszta szesz hozzáadása annyira megjavítja a bort, hogy ismét szép világos színt kap.

Ha a csersav hiánya a baj okozója, akkor minden hektoliter borhoz 20—30 gramm csersav hozzáadása által javíthatunk a boron.

A legtöbb esetben az segít, ha a megtört bort szűretkor friss, még ki nem sajtolt szőlőtörkölyre öntjük s rajta egy-két napig állni hagyjuk. Ez által a bornak alkalmat nyújtunk, hogy elég mennyiségű csersavat vehessen fel s miután kevés cukrot is oldott fel, kisebb foku erjedésbe jön, mi szintén jótékony hatással van rá.

Néha a bor már fiatal korában török meg és barnul meg. Ezen könnyen segíthetünk úgy, ha lefejtjük és hektoliterenként 3—4 kilogramm fehér cukrot és egészséges erjanyagot adunk hozzá.

Ha tökéletlen erjedés a barnulásnak az oka és még cukor van a borban, akkor lefejtés által, erjanyag hozzáadása és a bornak meleg helyiségbe való hozatala által állithatjuk azt helyre.

A barna törésre hajlandó fiatal bort könnyebb megjavítani mint az ó bort.

Ó boroknál néha a kénezés is segít olyképen, hogy a bort más, kénezett hordóba fejtjük.

Néha a megbarnult bor szűrés által is visszakaphatja előbbi színét. Vízólyaggal való derítés ritka esetben vezet eredményre.

A megbarnult bor, ha megjavult is, még mindig sötétebb színű marad, mint eredetileg volt. Ha azt akarjuk, hogy világosabb legyen, akkor vagy egészen világos színű borral vegyítjük, vagy édes terderítést adunk neki.

Maurer.

Billiárd-verseny.

Hazánk első két billiárd művészenek legutóbb történt érdekes játszmáit mutatjuk be az érdekelt karambol játékosok kedvelőinek, mely Adorján Gyula és Sztanoj Miklós billiárd művész, mint az első karambol játék kézikönyve szerzője között játszódtott le. A játszma Dr. Wáisz Gyula és Dr. Boros Jakab urak ellenőrzése mellett folyt le. És megjegyzendő gátolva amennyiben nem a rendes, hanem a „keret” játszmát játszották, tudniillik a billiárd-asztalt, mintegy 26 centimeten a keret élétől körül vonalozták, úgy hogy az körül a billiárdon 8 szöveget irt; Ez az úgy nevezett „metter szabály”, melynek értelmében, a 9-ik középső szögön kívül egy karambolnál többet csinálni nem szabad, mert ha ketőt csinálna anélkül, hogy a két idegen golyó egyikét a szögtől kinem kergetné a lökés jogát elveszítette s csak az előbbi szabá-

lyosan csinált karambolok számíttatnak. A játszma annál is inkább nagy érdeklődést keltett, a nagy számban jelenvolt közönség között, mert Sztanoj hazánk első billiárd mestere nagy határozottsággal kijelentette, hogy dacára kevés gyakorlatának a játszmát föltétlenül meg fogja nyerni. Sztanoj nagymesterünk győzelmét a jelen-voltak nagy éljenzéssel vették tudomásul. A játszma teljes lefolyását következőleg mutatjuk be.

Keretjátszma 1895. augusztus 9.

I. név			II. név		
Adorján Gyula			Sztanoj Miklós		
Lökés	Seria	Összesen	Lökés	Seria	Összesen
1	1	1	1	48	47
2	22	23	2	—	—
3	18	41	3	9	57
4	4	45	4	4	61
5	31	76	5	43	104
6	5	81	6	55	159
7	43	124	7	2	161
8	1	125	8	2	163
9	27	152	9	5	158
10	1	153	10	7	175
11	40	193	11	9	184
12	11	204	12	2	186
13	23	227	13	41	227
14	10	237	14	—	—
15	13	250	15	24	251
16	15	265	16	2	253
17	21	286	17	20	273
18	2	289	18	9	272
19	45	333	19	14	296
20	—	—	20	5	301
21	20	353	21	86	387
22	29	382	22	—	—
23	7	389	23	47	400

Borászati pavillon.

Képünkhez.

Két pavillont foglalnak el, közel ahhoz, mely a mezőgazdaság termékeinek menedéket nyújt. Az egyik pavillon ormán gerezdokszorus Szilén, a kupola alatt, a terem közepén óriás papír masé palack, mely a tetőzetig nyúlik. Kimért sorokban apróbb üvegek simulnak rá s hazánknak még mindig bámulatosan változatos borfajtaikat mutatják be. Ott szerepel az erdélyi pince-egyesület gyűjteményes kiállítása, a mely egyesületről többet hallottunk egykor mint ma; az egyes borvidékek termékei Soprontól Aradig s a Tokajhegyaljáig.

Szomben a bejárat üveggel fedve ezüst-ivókészlet; egy megkezdett palack, egy üres pohár, melyből a megnyitáskor Andrassy Sándor grófné ajánlotta föl ő felségének Tokaj mélytűzü borát.

Az oldalfalakon a budapesti vendéglősök és szállótulajdonosok gyűjteményes kiállítása, az orsz. mintapince borai, fölül az alapítónak, Kemény Gábor bárónak egy meglehetősen rossz mellszobra, Palugyay szépen rendezett borai a nyugati falhosszában vannak fölállítva, a mellék-fülkében Schutt V. és társa Villányról, Andrányi Aradról, Ramazetter V. utódai Sümegről, Szabó Gyula Miskolcra állították ki legjobb termékeiket. Földváry László kamarásnak csinos kosárban diszoló otelloja, fumintja a bejárók diszei. Körül a teraszon cigányzene mellett vig társaságok ülnek az asztaloknál, dicsérve Bessenyei Géza fővárosi hírneves bufettjét.

Mindnyájan egyért! Egy mindnyájunkért!

Mindnyájan egyért! Egy mindnyájunkért! Ezzel a lelkes felhívással szól a pinczerek 500-as sztrájk-bizottsága a szaktársakhoz. Szól pedig a felhívás a legelkeseredettebb hangon a vendéglősök és kávéosok ellen, a kik a legutóbbi pinczergyűlésen kimondott határozatokra még csak nem is válaszoltak. A múlt hó 23-án tartották ezt a pinczergyűlést és kimondták, hogy az esetre, ha a főnökökkel megegyezésre jutni nem tudnak, sztrájkolni fognak.

Az elkeseredésre több sérelem szolgáltatott okot pinczéreknek. Első sorban a pinczérnök ellen foglalnak állást és követelik, hogy azokat különösen a kiállítás és Ós-Budavár területéről bocsássák el gazdáik.

Egyéb kívánalmaik a pinczéreknek a fizetésemelés, a 12 órai munkaidőt és a közvetítő irodák igénybevételét czélozzák. Mint-hogy pedig a főnökök még mindig nem akarnak segíteni a pinczerek bajain, most felhívást tett közzé a sztrájk-bizottság, melyben a sztrájk haladéktalan megkezdésére buzdítja a szaktársakat.

„Budapest pinczérei! — szól a felhívás — ébredjetelek öntudatra és ne várjátok míg főnökeitek megtöltik pénzes zsákjaikat és kidobnak az utcára, mint a kifacsart citromot!” Ha tehát a vendéglősök és kávéosok még most sem teljesítik a pinczerek kívánalmait, akkor csakhamar tele lesznek a főváros utcái és terei faczér pinczerekkel, a kiket a szép leányok fosztottak meg a kenyértől. Az éttermek és a kávéházak pedig kiürülnek és a vendégek maguk lesznek kénytelenek a konyha előtt várni, míg az ételekhez és italokhoz juthatnak.

Remélhető azonban, hogy ilyen sötét-képű eredménye nem lesz a sztrájknak, hanem a gazdák maguk is igyekezni fognak, hogy segítsenek a pinczerek helyzetén, a kiknek kívánalmaiban, ha sok tulzás is, de igen sok méltányos óhaj van. És remélhető, hogy ilyen módon maguk a pinczerek is oda fognak hatni, hogy szaktársaik közül azok, a kik ellen az utóbbi napokban úgy a gazdák, mint a közönség részéről, különösen modor tekintetében, sok panasz hangzott, egy kis leczkében részesülnek.

Folyó hó 27-én ismét gyűlést tartottak a sztrájk kimondása tárgyában. Délelőtt 10 órakor gyűltek egybe vagy nyolekszázán a Damjanich-utcában levő nemzeti kertben. A gyűlés megnyitásakor indítvány nyújtottak be, hogy a budapesti pinczerek mondják ki a sztrájkot. Nagy lármával déli 1 óráig még mindig azon vitakoztak, hogy kimondják-e a sztrájkot vagy nem, s aztán kimenjenek az új-pesti pékszigetre. A sztrájkról azonban nem beszélhettek, mert a gyűlésre kiküldött Naszády Béla fogalmazó ezt nem engedte tárgyalni. Erre azután kiegészítették a tizenegyes bizottságot, és a gyűlés véget ért.

BAYER és BAUERNEBL

KASSAI SÖRGYÁROSOK.

(Mai képeinkhez.)

Mai számunkban Bayer Leó és Bauernebl Szilárd kassai sörgyárosok jól sikerült arcképeit mutatjuk be t. olvasóinknak.

Hirneves sörgyárosaink gyártmányai a felvidéken, nagy kelendőségnek örvendenek s jelen-

leg pedig a kiállításon is nagy tért hódítottak, amennyiben söreiknek jósága és versenyképessége a nagy közönség előtt élénken bebizonyult. A kiállítási sörkóstoló csarnokban mindenki meggyőződhetik a jeles czég kitűnő sörei felől.

Bayer Leó Kassa város bizottsági tagja a közügyek szolgálatában élénk részt vett; a sörgyártás terén pedig mint kiváló szakember nagy érdemeket szerzett.

Bauernebl Szilárd régi kassai polgár, városi képviselő a czég társfőnöke 1874-től fogva van társviszonyban Bayer Leóval. Sörgyáruk 1857-ben alapított s a legnagyobb rend és tisztaság teszik azt nevezetessé. Előkelő modoru művelt ember, kinek fia: ifj. Bauernebl Szilárd vezeti a sör technikai dolgait, ifj. Bauernebl Szilárd alapos képzettsége is nagyban hozzájárul a gyár folytonos emelkedéséhez. Vendéglői üzleteink vannak az ország különböző városaiban. u. m. Eperjesen, Debreczenben Csermelypatakon stb. A kiállításon pedig mint már említettük a budapesti piacot is meghódította.

KÜLÖNFÉLEK.

Mai számunkhoz mellékelve postai utalványokat küldünk t. olvasóinkhoz, tisztiztetettel kérve lapunk barátait, hogy előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Az orsz. kongresszusra lapunk szerkesztőségénél eddig a következő szakírtások jelentkeztek:

Bokros Károly szállodás (Esztergom).

Lieger Gyula szállodás (Révfülöp).

Károlyi Nándor szállodás (Gödöllő).

Mikósy Imre szállodás (Zombor).

Vendéglő átvétel. Budapestén a Kerepesi-ut 36 sz. alatt levő Szalontay-féle vendéglőt Walter Károly, a kolozsvári „Hungária” szálló volt bérletjé megvette. A fővárosi szaktársak hasznos kollegát nyernek Walter Károlyban, ki mint a kolozsvári vendéglősök és pinczerek együletének elnöke, mindig élénk részt vett az iparunkat érintő ügyek megvitatásában. Sok szerencsét!

Megvalósított eszme. A „Fél-szüzek” esete mutatja, hogy még egy jó ezim is elégséges arra, hogy a nagy közönség a könyvet megvegye, bármilyen gyöngye legyen is a tartalom. Zilahy Ágnes ennél a francia urnál még különb dolgot eszelt ki, amikor kiadta „Zilahy Ágnes Almoskönyve” czimel azt a nem mindennapi irodalmi különlegességet, amely a maga nemében valószínűleg egyedül áll. Egy almoskönyv az, amely csupa szépirodalmi közleményekből áll. Csak az a kár, hogy benne van Pósnak egy rossz verse. De ezt bőven pótolja Beesky Laczinak a „Beteljesült rémlátás” czimű amerikai története, meg a Benedek Elek „Almos vezéről” szóló legendája. Ára 35 kr. és minden budapesti nagy könyvtárban kapható.

Vendéglő átvétel. Budapestén a IX. ker. soroksári-utca 30. sz. a levő díszes vendéglő helyiséget „Kecskemét városához” czimezve Szeiffy Károly szaktársunk, Komárom megyei földbirtokos, volt nussdorfi vendéglős vette át. Kezelése alatt a barátságos összejeveletekre szolgáló vendéglő napról-napra virágzik és gyarapszik, úgy, hogy a fővárosi polgárság százával és ezrével tódul a magyarok eme gyűlőhelyéhez.

Az olasz borok terjedése Magyarországon. A multkoriban megemlékeztünk arról, hogy az olasz bor hozatalát az idej jó borterme — csökkenteni fogja. Most, hogy az olaszok meggyőződtek arról, hogy a borterme kilátások Magyarországon kedvezőbbek, mint voltak a lefolyt évtizedben: kétszeres apparatussal láttak hozzá, hogy piacainkat ellássák borral. Az ügynökök, a merre csak eljuthatnak, mindenütt nagy akciót fejtenek ki az olasz bor elhelyezése érdekében. Ez okozta azután azt, hogy Fiume és Trieszt felől ezer és ezer hektoliter számra érkezik Olaszországból fehér, siller és vörös bor piacainfra. Ez év június hónapjában már közel 100.000 hektoliter bort vittek ki Olaszországból Magyarországra. Ha ehhez a mennyiséghez hozzáadjuk a január—májusi olasz bor importot is, úgy körülbelül már az idén fél millió hektoliter olasz bort helyeztek el Magyarországon.

A székesfőváros szálloda-, vendéglő- és kávéház látogató közönségéhez! Van szerencsénk értesíteni, hogy a pinczér-sztrájk megszűnt és mindazon feltételek, melyekhez ragaszkodtunk, a főnökök által méltányoltattak, a mi által tisztességes megélhetésünk biztosítva van; tehát ezennel tudomására hozzuk a nagyérdemű közönségnek, hogy az ezután borraláló- (alamizsna-) adás megszűnt s mi azt ezután visszautasítjuk, mintán méltóságunkon alólinak tartjuk; az ezután tisztességet megkívánjuk, hogy minden pinczérel szemben emberhez illő módon viselkedjék s tartózkodjék minden arroganciától, mindezt azért tesszük, miután társadalmi tekintélyünket vissza akarjuk szerezni, a mennyiben a borraláló-adás ezután nem képezi kenyerünket; mert az főnökeink által biztosítva van. Maradunk tisztiztetettel Budapestén, 1896. július hó 3-án A budapesti pinczerek. (Beküldetett.)

Vendéglősök, kávéosok és pinczerek nyugdíj-társasága. Saját érdekünkben van, hogy még az idén megalakuljon az „Országos nyugdíj-intézet.” Csak néhány ezer forint hiányzik még s ha az meglesz — a mit bizton reménylünk — még az idén létesülhet a jótékonyezélu intézmény. Adakozzon mindenki, amennyi módjában van! buzdítsuk egymást! a siker nem maradhat el. Minden adakozást mely hozzánk beküldve lesz, hirlapilag nyugtázunk! Czím: Vendéglősök, kávéosok és pinczerek nyugdíj-alap gyűjtő társasága. Szombathely.

Szenyes asztalnemű a vendéglőkben. Az „Egészség” czimű folyóiratban olvassuk a következő okos felszólást: Most, midőn a millenniumra országvilág felzarándokol fővárosunkba, kettős érdekű, hogy a mi czifra és drága vendéglőink javarészeiben szenyes szalvétákat találunk a jámbor vendég elébe. Ha tisztán szép iránti érzékünket sértene, hagyján! bár azt se türjük szívesen, de ismeretes, hogy különféle betegséget lehet épp a közösen használt szalvéta által szerezni; ismeretesek főleg azok a fekélyek, melyeket oly módon szerez a vendég, hogy ajkának fölrepedt nyálkahártyájában azok a láthatatlan apró szervezetek bevándorolnak, melyek a szalvétába, más beteg szájáról vagy ajkáról kerültek. A szakál, bajusz stb. szintén tartalmazhat káros anyagokat, melyek szalvétába való törülés alkalmával ott tapadnak. A vendéglősök a megnevésített, piszkos, zsírfoltos szalvétát vízzel megfecskenkezi és prés alá

helyezi, igazán jó zsiros talaj a különféle baktériumok számára. Követeljünk tehát mindig egész tiszta szalvétát és dobjuk a szennyest félre.

— **Idegenek Budapesten.** A fővárosba szombaton összesen 15.290 idegen érkezett a vasutakon. És pedig a keleti pályaudvaron 8438, a nyugatin 6384, a délin 468.

Szerkesztői üzenetek.

D. G. urnak. Kivánságára készséggel jelentjük ki, hogy lapunk legutóbbi száma három ezernél is több számban lett az ország minden vidékére szét küldve. Az az élénk érdeklődés, melyet a nagyszámban jelentkező előfizetők tanúsítanak, minden kétséget kizárólag biztosítja lapunk fennállását.

G. Béla urnak. Önnek is szól a fentebbi üzenet. Ön a mellett, hogy kérdőzködésére „kimerítő és alapos választ” kér, még epés megjegyzéseket is tesz lapunk szerkesztőjére. Nos mi nem vagyunk az öndicséret hívei, hanem válaszul egyszerűen lenyomatjuk azt az életrajzi adatot, mely a Szinnyey József veterán tudósunk által szerkesztett „Magyar írók” című művének . . . lapján a következőleg emlékezik meg a „Vendéglősök Lapja” szerkesztőjéről.

„**Ihász György,** hirlapíró, szül. 1857. decz. 16. Várpalotán (Veszprém.) ág. ev. vallású régi nemes szülőktől; iskoláit szülőhelyén és Budapesten végezte (hol magántanárként tanult, azonban középiskolát nem végzett). Korán lépett a hirlapírói pályára; az Irányi Dániel, majd később a Helfy Ignác által szerkesztett Magyar Ujságnak levelezője volt. 1876-ban Székesfehérvárt Holdvilág cz. élelapiot szerkesztett és adott ki, mely a 9 számmal megszűnt; 1879-ben a székesfehérvári kiállításon a Kiállítási Lapok munkatársa volt. Ezután több évig a Prot. Egyh. és Isk. Lap számára írt cikkeket 1884. szept. 2. Pinczék Lapja cz. a hazai szállodások, vendéglősök, kávéások, pinczerek és kávéházi segédek érdekeit szolgáló szaklapot indított és szerkesztett, melyből 1885. jan. 1. alakult a Vendéglősök Lapja, melyet mai napig szerkeszt. A millennium alkalmából lapja történetét is megírta s kiadta (1896.) Erdemei vannak a vendéglők megmagyarosításában; elismerésül a magyar vendéglősök 1893-ban arcképét lefestették és a magyar egyesület központi választmánya tagjává választotta. Írt költeményeket is, melyek közül néhányat megzenésített. — Szerkesztette a magyar vendéglősök értekezletének Emlékkönyvét (1886) és a vendéglősök, kávéások és pinczerek Naptárát 1891-re Budapestén.”

Nagybecskereki előfizető. Lapunk készséggel nyújt felvilágosítást a vendéglős szaktársakat érdeklő ügyekben.

Nagyszombati. Szíves üdvözlétéért fogadja őszinte köszönetünket.

NYILTTÉR. *)

Szemányi Ferencz

Pécs-Baranyavármegye törvényszékileg bejegyzett borászati irodája.

Van szerencsém t. cz. uraságodnak becses tudomására adni, miszerint borászati irodánkban több ezerekre menő hectoliter különféle borok vannak újra maguktól a termelőktől eladásra bejelentve 109 pinczéből.

* E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a Szerk.

Ezen eladásra szánt borok a termelők pinczéjében mind megvizsgáltattak (borászati uton) és azok tiszta, jó és természetes boroknak ismertettek.

Borászati irodánknak nem lévén más célja, minthogy a nagy borfogyasztó közönség ez uton szerezhessen be magának magától a termelőtől borszükségeit, valamint biztosítani óhajtjuk (a világ előtt) *baranya-megyei és pécsi termésű boraink jó hírnevét* és még, hogy a nagy fogyasztó közönség ez uton juthasson igazán tiszta, jó, természetes, olcsó és hamisítatlan borokhoz.

Igaz: feladatunk nehéz! Különösen a mostani viszonyok közepett, de kitartásunk és páratlan odaadó kiszolgáltatásunk következtében már is bámulatos eredményt ért el borászati irodánk, mer a nagy fogyasztó közönség *országszerte* általunk jól fel fogott közös érdekű intézményünket támogatásával olyannyira magáénak ismerte, miszerint borászati intézményünk erkölcsi oldala is elismertetett.

Minthogy azonban az 1893. évi XXIII-ik szigorú törvényezik életbe léptetésbe, valamint már jól kipróbált intézményünk harmadéves fennállása elég biztosítékot nyújt arra nézve, hogy ezután is feltétlen bizalommal fordulhat minden egyes tisztelt cím megrendelésével e csakugyan a mostani időben az emberiség ezen áldásos intézményünk felé. És főtörökvisünk ezutánra is mindig a megrendelők érdekét szigorúan szem előtt tartani, valamint minden egyes megrendelőnket fényesen s meglegedésére kiszolgálunk.

Az eladásra bejelentett óborok részletezve a következők:

1. *Baranya délvideki fehér asztali borok* hektónként 18, 20, 22 forintig.
2. *Baranya délnyugat vidéki fehér asztali borok* hektónként 17, 20 frtig.
3. *Pécsi termésű finom jó fehér asztali borok* hektónként 24, 26, 28 frtig.
4. *Pécsi fajborok, peccsenye borok,* valamint *szentmiklósi, szilvási* 1879. évtől 1886. évi termések hektónként 30, 36, 40, 42 forintig.
5. *Jó minőségű siller borok* hektónként 16, 18, 20 forintig.
6. *Pécs vidékéről származó vörös borok* hektónként 18, 20, 22, 24, 26, 28 forintig.
7. *Régi villányi, kövesdi kitünőségek vörös borokban* hektónként 30, 36, 40, 45 forintig.
8. *Pécs vidéki fehér.* 1893. évi termés, új, 17, 18, 20 forintig. — *Siller* 16, 18 forintig hektónként.

Végül megemlítjük, miszerint vidékünkön igen jó és finom *törköly- és szilvapalinka* is kapható a termelőktől nagyobb mennyiségben és kicsinyben; nagyban *törköly-palinka* hektónként 40 frtért, *szilvapalinka* pedig hektónként 60 forintért.

Az eladás kicsinyben és nagyban a világ bármely részére is eszközöltetik. Kivánatra a borok elküldéséhez hordókat is adunk, melyek olcsón számíttatnak, és a melyeket esetleg a fölszámitott árban bérmentve vissza is fogadunk.

Megrendelések, úgy minden egyéb levelezések a borászati irodához: *Pécs, gyár-utca 9. szám, Szemányi Ferencz*hez intézendők. A megrendelt borok az iroda által legszigorubb ellenőrzés mellett küldetnek el a megrendelőknek utánvét mellett.

Ezek után kérjük a nagyon tisztelt borfogyasztó közönséget, e közös érdekű, lelkiismeretes, tiszta és a maga nemében páratlan intézményünket becses támogatásával megajándékozni, valamint egész bizalommal becses megrendeléseikkel felénk fordulni szíveskednének.

Teljes tisztelettel
Szemányi Ferencz,
borász.

Felelős szerkesztő: IHÁSZ GYÖRGY.

Csomagokban:
kr. 10, 20, 40, 85, 1.30, 2.50.

KONYHAFÉREG
→ (SCHVÁB) ←
OROSZBOGAR ÉS TŰCSÖK

IRTÓ-POR

KÁRTSCHMÁROFF A
DROGISTA
BUDAPEST
KEREPESI-ÚT 41 SZ.
ADRIA SZÁLLÓ ÉPÜLETÉBEN

Aethericus olajok, eszenciák, színek, vegyészeti készítmények, piperecikkek, illatszerek, gazdasági és háztartási cikkek raktára. — Vidéki megrendelések jutányosan eszközöltetnek.

Budapest legolcsóbb szállodája

„Stefánia” Szálloda.

VII., Murányi-utca 53. sz.

Közvetlen a kiállítás mellett 70 teljesen új berendezett szobával.

IHÁSZ GYÖRGY
Budapest, IV., Kalap-utca 15. sz.

Hatóságilag engedélyezett és

1000 forint
óvadékkal ellátott
országos

közvetítő intézete
elhelyez szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetet, közvetít üzleteladásokat és vételket.

BORHEGYI F.

ezelőtt *Láposy F. és társa*

palackozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és thea főraktára

BUDAPESTEN,

Gizella-tér 1. szám (Haas.-palota)

Ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket
gyári áron.

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől
legjutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Szállodai és vendéglői

berendezés, u. m. **butorok, ágyneműek, asztali és konyhai tárgyak**, bár használt, de tisztességes, használható állapotban megvételre kerestetnek.

Értekezhetni e tárgyban

Schefftsik István

szállodatulajdonossal **Szolnokon.**

13192
111. szám.

Magy. kir. államvasutak üzletvezetőség Kolozsvártt.

PÁLYÁZAT.

A magy. kir. államvasutak **KOCSÁRD állomásán** berendezett vendéglői üzlet

1897. évi jan. hó 1-től számitandó 3 évre bérbe adandó lévén, annak bérbeadása iránt ezennel **pályázat nyitattik.**

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik a nevezett állomási vendéglőt bérbe venni óhajtják, hogy a szabályszerűen bélyegzett és bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb

f. évi július hó 25-én déli 12 óráig

a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége általános osztályához (*titkárság*) ezimezve küldjék be.

Az ajánlatok külön lepecsételt borítékban küldendők be és a boríték következő megjegyzéssel látandó el:

Ajánlat a kocsárdi állomási vendéglő bérletére.

Az ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtő-pénztáránál **f. évi július hó 25-ig** bántépénzképpen 200 forintot készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban letétbe helyezni, vagy oda **posta útján külön borítékban beküldeni**, mivel különben az ajánlat **figyelembe vétetni nem fog.**

Az üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül a felajánlott összeg magasságára szabadon választhasson.

A vendéglőre vonatkozó feltételek a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége III. osztályában tudhatók meg (Emke palota I-ső em. 24. ajtó), a melyekre nézve e helyen is megjegyzetetik, hogy a bérbe adandó vendéglői üzletben **csak is a hazai sör lesz kimérhető.**

Végül megjegyzetetik, hogy a vendéglőhöz, az üzleti helyiségeken kívül a bérlo céljaira szolgáló **magánlakás is** adatik.

Kolozsvár, 1896. június hóban.

Az igazgatóság.

Bleiziffer J.

baromfi kereskedő és hizlalda tulajdonos

UJ-SZENT-ANNA.

Ajánlja mindennemű baromfiat a legolcsóbb napi áron. Árjegyzék ingyen és bérmentve!

A t. szállodás és vendéglős urak becses megrendeléseit tisztelettel kéri

Bleiziffer J.

Uj-Szt-Anna.

Bor-eladás.

Méltóságos gróf Esterházy Pál ur tulajdonát képező **badacsonyi pinczéségben** fekvő **saját termésű**, mintegy 575 hektoliter **badacsonyi és kis-örsi fehér és vörös** — különböző évbeli

6- és 1895. évi új borai

f. évi július hó 28-án Badacsonyan

a helyszínén tartandó árverésen kisebb-nagyobb részletekben eladatni fognak.

Vevők a megvett bor árának felét azonnal foglalóképpen lefizetni, a bormennyiséget pedig az ár végleges lefizetése mellett **f. évi augusztus hó 31-ig saját kiliterezett hordóikba átvenni** tartoznak.

Árverés napján a **tapolezai állomáson** a reggel 9 órakor érkező vonathoz **uradalmi kocsi** állandóan a t. vevők rendelkezésére, mely őket Badacsonyra szállítják.

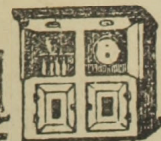
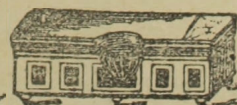
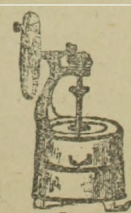
Bővebb felvilágosítás az uradalmi számvevőségénél **Devecserben** (Veszprémmegye) nyerhető.

Devecser, 1896. június 26-án.

Az uradalmi igazgatóság.

✧ Cs. és kir. szab. jégszekrények gyára. ✧

STILLER JÓZSEF **BUDAPESTEN,**
gyár- és iroda: Dohány-utca 39.

Ajánlja törvényszerűen védett és elismert legjobb szerkezetű, kitértetést nyert hűtőkészülékeit: sör, viz, vaj, **nyers hus hűtésére**, ételhűtőket házi szükségletre, fagyalt készülékeket, fagyalt reszeveirokat, bormérés berendezéseket és legújabb szerkezetű pezsgő-csapokat. Képes árjegyzékek ingyen!

PEZSGÓ — CHAMPAGNER.
LOUIS FRANÇOIS & Co.
 PROMONTOR.

Kitüntetések:
 Páris 1889. EZÜST-EREM.
 Nizza 1890. ARANY-EREM.
 Lissabon 1890. Hors Concours és NAGY DIPLOM.
 Temesvár, NAGY ARANY-EREM.

Auszeichnungen:
 Paris 1889. SILB. MEDAILLE.
 Nizza 1890. GOLD. MEDAILLE.
 Lissabon 1890. Hors Concours und GROSSES DIPLOM.
 Temesvár, GROSSE GOLD-MEDAILLE.

Főképviselek: — General-Vertretung:

R U D A és B L O C H M A N N

BUDAPEST, Akadémia-utca 16.

Szálloda bérbeadás

Szolnokon a Scheftsik-kertben levő szálloda 17 vendégszobával, vendéglőházzal, számos igen tágas helyiségekkel, egy felette nagy teremmel, mely színháznak van berendezve és színes és tágas kerttel kedvező feltételek mellett bérbevehető.

Bővebb értesítést a tulajdonos szolnoki **Scheftsik István** ad.

SZALONTAY GYÖRGY

vendéglője
 BUDAPESTEN,
 Kerepesi-ut és Klauzál-
 utca sarok.

A vidéki és fővárosi közönség legkedvezőbb gyűlhelye és találkozó helye.

A népszínház, a villanyos- és lövonatvasutak közvetlen közelében.

Naponta kitűnő csigányzene.

Jó konyháról és kitűnő italokról kezeskedik a vendéglős.

Vendéglősök figyelmébe!

A millenniumi kiállítás tartama alatt szállítunk mindennemű

hizlalt baromfit

mely baromfi naponta frissen lesz öltve, este feladva, reggel Budapestre érkezik, tehát romlásnak kitéve nincsen.

Ugyszintén szállítunk baromfit élő állapotban és

friss tojást

a lehető legolcsóbb árban.

I-ső Ujvári baromfi-tenyésztés

Torontál-Ujváron.

Valódi első minőségű

FEHÉR BOROK

100 literen felüli mennyiségben, hektoliterenként 22, 24 és 28 forintért szállítanak utánvétellel. Mintaküldemények 56 litertől feljebb. Hordók előállítási árban szállítanak, s 6 héten belül visszavétnak.

Kelety Lujza, Szászsebes, Erdély.

Szülő és Borgazdasági Lapok

A szülő- és borgazdaság minden ágát felölelő korszerű szaklap.

Főszerkesztő:

Engelbrecht Károly,

m. k. szőlészeti és borászati közp. főfelügyelő.

Felölő szerkesztő:

báró Radosseovich Tódor.

Előfizetési árak:

Egész évre 5 frt. Félévre 2 frt 50 kr. Negyedévre 1 frt 25 kr.

A lap hetenként egyszer (vasárnap) legalább is 16 oldal terjedelemben, ábrával ellátva jelenik meg.

Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Hajós-utca 11.

(szemben az operaházzal).

„MARGIT”
 GYÓGYFORRÁS,
„magyar selters”

Vegyelemmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szén-sav tartalma kiváló hatásnak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szén-sav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól. Ellenben a félig kötött szén-sav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testébe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szén-savtartalommal erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tüdőbajokban** különösen a **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorffban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapestén: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barabás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredményel alkalmazzák a **légző-, emésztő és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
 főraktár

Édeskuty L.

os. és k. és szerb
 k. udv. ásványvíz-
 szállítónál
 BUDAPEST.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

VENDEGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZEREK LAPJA.”)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi-segédék érdekeit felkaroló szakközlöny.

„Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete”, a „Budapesti kávéház segéd-egylete”, a „Szatmár-Németi pinczér-egylet”, a „Székesfejvári pinczér-egylet”, a „Szombathelyi pinczér betegsegélyző-egylet”, a „Győri pinczér-egylet”, a „Révkomáromi vendéglősök- és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczér-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéosok-egyesület”-nek, az „Újvidéki szállodások-, vendéglősök- és kávéosok ipartársulatának”, a „Miskolczi pinczér-egylet”-nek és a „Kassai vendéglősök-, kávéosok-, koresmárosok- és pinczerek-egylet”-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre	6.—	Félévre	3.—
Háromnegyed évre	4.50	Évnegyedre	1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Klauzál-utca 2-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Országos vendéglős kongresszus.

A budapesti száll. vend. és koreesm. ipartársulatának nagyérdemű elnöke Gundel János ur a következő körlevelet intézte a t. szaktársakhoz.

Felhívás!

Széles e hazában, az ország ezeréves fenállásának alkalmából, ugy ipari, mint kereskedelmi téren egy jobb jövő megalkotása céljából nagyszabású mozgalmak indultak meg, melyeknek egy közös céljuk van: a mult tapasztalatai alapján az ipart és egyéb rokonágakat a megillető színvonalra emelni s mindazon hátrányokat és sérelmeket eltávolítani, orvosolni, melyek azt eddig gátolták.

Ily értelemben indult meg egy nagyobb horderejű mozgalom a szombathelyi vendéglős társaink körében, mely kezdetben helyi érdekű mozgalom, mind tágasabb tért foglalt, míg általános visszhangra talált vidéki szaktársaink s a rokon társulatoknál és ezeket is felölelve, mindinkább égető szükségé vált egy országos vendéglős kongresszusnak egybehívása.

Alulírott ipartársulat azon közkíváramnak, — hogy az egybehívandó országos vendéglős-kongresszus megtartása helyül Budapest, szeretett hazánk székesfővárosa jelöltetett meg — engedve, elhatározta, hogy a Budapesten tartandó országos vendéglős-kongresszus szervezését elvállalja.

Az 1896. évi június hó 19-én tartott ülés határozatához képest alulírott ipartársulat a Budapesten megtartandó országos vendéglős-kongresszus határidejül legkésőbb folyó évi szeptember hó második harmadát tűzi ki.

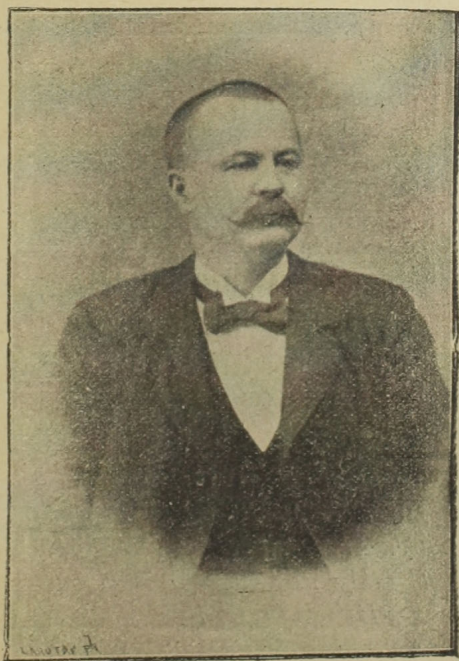
A fenti határozat értelmében egyuttal az ipartársulat felhívja az összes rokon társulatokat, mikép az országos kongresszuson való részvételüket, valamint azon sérelmeiket és panaszait, melyeket iparunk érdekében, vagy az ipar emelése céljából napirendre vetetni óhajtanak, legkésőbb 1896. évi augusztus hó 1-éig alulírott ipartársulatnál (Buda-

pesten, IV. ker., Himző-utca 1. sz. a.) mulhatatlanul bejelenteni sziveskedjenek. A beérkezendő javaslatok és indítványok alapján fog azután a végleges napirend megállapíttatni, valamint akkor fognak az előadók kijelöltetni, ezek megtörténte után pedig a meghívók szétküldetni.

Azon reményben, hogy felhívásunk minél szélesebb körben fog támogatásra találni, mert sikeres eredmény csakis az esetben érhető el, ha ezen megtartandó kongresszuson minél tekintélyesebb számban veendünk részt.

Hazafias üdvözléttel a budapesti szállodások, vendéglősök és koresmárosok ipartársulata nevében:

Gundel János.
elnök.

Muhr György.

Nyílt felhívás tagtársainkhoz.

(Z. A. G.) A szombathelyi vendéglősök érdekcsoportjának mult számunkban közölt körlevelére vonatkozólag felhívjuk összes tisztelt

szaktársainkat, hogy csatlakozzanak ahhoz a mozgalomhoz, a melynek élére állni, ha ez iránt az óhaj általánosan kifejezést nyer, a nagyérdemű Gundel János elnöklete alatti budapesti száll. vendégl. és koreesm. ipartársulata nem fog habozni.

Mit akarunk mi?

Csak azt, a mihez üzletünk természeténél fogva jogunk van: Varga, ne tovább a kaptánál!

Akarjuk, hogy a szatócsok és kereskedők ne mérjenek itált, mert hiszen mi sem mérünk szalonnát, gyertyát, nem árulunk fát, szenet, tüt és czérnát s nem törődünk írónal, tintával és iskolás gyermekek irófüzeteivel.

Ez a szatócsok és nagyban a fűszerkereskedők üzletköre.

Valami három évtizede, hogy lassankint divatba jött a kiskereskedésnek ez a jellegnélkülisége. Ma a szatócs vagy fűszerkereskedő épen oly joggal nevezhetné magát vendéglősnek, mert a mit egy vendéglő nyújt, a meleg étel leszámításával, ugyanazt adja a szatócs vagy fűszerkereskedő is. A vendéglős ellenben nem versenyezhet egyikkel sem, a miből következik, hogy minden előny a szatócsoké és fűszereseké, s minden hátrány a vendéglősöké.

Ez pedig lehet törvényes állapot, de sem nem jogos, sem nem méltányos. Miután pedig a törvényt újabb törvény jóváteheti, nekünk a méltányosságból folyó jogunk ezért küzdeni, de küzdelmünk csak úgy vezethet sikerre, ha valamenynyien helyt állunk igazságos követeléseink mellett.

Ezért szükséges a vendéglősök országos kongresszusa, a mely azonban csakis úgy érhet el eredményt,

ha nem csupán az ipartársulatok, hanem az összes ipartársulattal nem bíró nagy városok és községek megbízottakat küldenek, a kik azután együttesen tölemelik tiltakozó szavukat olyan viszonyokkal szemben, melyek eddig is számtalan áldozatot követeltek érdemes tagtársaink köréből.

Mi tehát felhívjuk összes vidéki társainkat, *hogy tekintet nélkül ottani ipartársulat létezésére, városonkint, nagyközségeinkint és járdsonkint jöjjenek össze*, küldjenek megbízottakat az országos kongresszusra és értesítsék erről a határozatról a budapesti száll. vendégl. és korcsm. ipartársulatának elnökét: *Gundel Jánost*, a kinek nagy tekintélye maga elég biztosíték a siker valószínűségére, vagy pedig jelentkezzenek lapunk szerkesztőségénél, mert semmi sem könnyebb mint ezt a viszonyok által helytelennek bélyegzett törvényt (1888. XXXII. t. cz. 8. §. különösen) jóval megfelelőbbel helyettesíteni.

A kongresszus másik feladata lenne a regále kérdés megoldása, a mi 1898-ban napirendre fog kerülni.

A vendéglősöknek semmi sem könnyebb, mint akkor megyénkint összeállva, kibérelni a regalét, a minek módosatait megállapítani szintén a kongresszus van hivatva.

Végül ki kell eszközölnünk, hogy a leányok kizárassanak a fel-

szolgáló vendéglői személyzet közül, ahol eddig sem tettek egyebet a titkos prostitúció terjesztésénél. Az a mosoly, a melylyel egy ilyen angyal jutalmazza vendégét, úgy sem hajt a gazda konyhájára semmit, de igen gyakran oka szerelmi rémregényeknek, családok elzűllésének, hivatalnoki sikkasztásoknak és sok egyébnek, a mi a lapok rövid híreiben végződik, vagy ott kezdődik és a törvényszéki csarnok rovátában nyer befejezést esztendőkre menő fegyházzal és válópörrel.

Eire pedig tisztességes vendéglősnek nincs szüksége.

Ezeknek a kérdéseknek kell tisztázódnia a kongresszuson, *azért fel tagtársak országSZerte, vegyetek részt minél számosabban a kongresszuson!*

A vendéglősök kongresszusa.

Az egész magyar hazában élénk érdeklődést keltett a kongresszus megpendített eszméje. *Erős viszhang felel a szombat-helyi ipartársulat hívó szövegére*, mely nem hangzott el árván, eredménytelenül, mint a pusztába kiáltó ember szava.

Megnyillottak már a kis források, melyeknek gyöngyöző habjai mind egy közös irány felé futván össze, hatalmas folyamot képeznek, a mely méltóságosan hömpölyög tova, elsöpörve, megsemmisítve minden gátat, a mely útját szegni merészkedik; a lelkes felhívás nem maradt eredmény nélkül, mert már egymást érik a levelek hazánk legkülönbözőbb vidékeiről és mind, de mind a kongresszus mellett vannak, melynek létesülése

most már bizonyos és, mint a megindult lavina, visszatarthatlanul, elementáris erővel tör a cél felé.

Hogy mi a célja a kongresszusnak, azt jól tudjuk mindnyájan: a bajaink orvoslása. Hisz mindnyájunknak nem egy oka van a panaszra, mindnyájunk várja már évek óta a szebb napok, jobb idők elérézését, de hiába. Láthatjuk most már, hogy gyöngesóhajtozással, egyenkint elhangzott panaszkodással mire sem megyünk; összeállunk tehát egybe valamennyien a mikor sóhajtásaink viharra, panaszaink menydörgéssé erősödnek, a mely megreszketteti a bűnösök szívét és megnyugtatja az igazakat, mivel látják, hogy van még hatalom, a mely pártukat fogja.

Hogy a hatás minél erősebb, minél biztosabb legyen, jelenünk meg teljes számmal ezen a mi kongresszusunkon. Ne csak az ipartársulatok, mint ilyenek, képviseltessék magukat, hanem az egyesek is vegyenek benne részt, hisz nem annyira az ipartársulat, mint inkább az egyesek érdekeiről van itt szó.

Ahol nincs ipartársulat, ott álljanak össze a szaktársak és bizzanak meg valakit képviseltetésükkel. A ki valamely vidéken magánosan van, és *egyik ipartársulatba sem tartozik, az jöjjen el maga.*

Egyszerűen igyekezzék följutni a kongresszusra *mindenki, ha nem is mint megbízott*, hogyha gondolja, hogy itt az ő érdekeit is szem előtt fogják tartani és ha gondolja, hogy szavával a közös ügynek hasznára lehet.

Födolog, *hogy minél többen legyünk. A leveleket kérjük szerkesztőségünkbe intézni minél előbb.* Esetleges fölvilágosításokkal lapunk úgy a közlendő részletesebb program, mint szerkesztői üzenetek és magánlevelezések útján szíves készséggel szolgál. *Eljen a vendéglős kongresszus!*

Avar.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA TÁRCZÁJA.

A mezőn.

(Föv. Lapok.)

A nap benéz az ablakon,
A hol lakom,
Ragyogva, álmot oszlatón.
Aludni többé nem tudok,
Felöltözöm s megyek, futok,
Futok ki nyakra főre,
A szomszédos mezőre.

Vidám pacsirta már dalol,
Nótája szól

A végtelen kékség alól.
Nincs a bohónak semmije,
Mégis dalol szegény feje,
Danolgat egyre szépen
A lég sugár-ölében.

Nem hallik ember hangja. Csak
Vén, hallgatag

Fák közt morajlik a patak.
Parasztlegény halkan füttyöl,
Mig keskeny dombját szántja föl.
Friss, mint a rétek zöldje,
S erős mint barna földje.

Azt sugja minden ifju ág,
Minden virág:

„Köszöntelek te szép világ,
Te nyájas ég, meleg sugár!
Gyors elmulás a vége bár,
En semmitől se félek,
Csak élek, élek, élek!”

Bolyongok én is boldogan,
Csak úgy magam,
S lelkemben újra dal fogan.
Érzem, hogy a halál se más,
Csak folytonos föltámadás
Kihajtó fűben, fában,
Virágok illatában!

Érezlek ó nagy Alkotó,
Te bölcs, te jó,
Magadról mindig halgató!
Érzem, mily szép a földi lét,
S mély áhitattal száll feléd
— Mig látok, hallok, élek —
A halhatatlan lélek!

Ábrányi Emil.

Tévedések csalódása.

— Irta: Z. A. G. —

Az ezredik év egyik reggelén, mintán elejétől végeig bujtam Budapest valamennyi napilapját, unalmamban elkezdtem a kis hirdetések közt böngészni. Ha az embernek

tizkor van dolga, tizedfél órától kezdve bajos másként agyonütni a közbeeső rövid időt.

A különböző kedves, kedvesebb és legkedvesebb czimű hirdetés közt egy tűnt föl nekem és ez is csak azért, mert valamennyi lap közölte.

Szólt pedig a hirdetés ekképen:

Azt az urat keresem, a ki 1866-ban megkérte kezemet. Ma már szabad hozzám mennem. Ha ismételné akarja, hogy szeret, örömet meghallgatok. Árva vagyok és gazdag. Czim a kiadóhivatalban.

Tünödni kezdtem.

Egy ötven év körüli árva! Nem rossz! Tovább füztem gondolataimat.

Harmincz év előtt . . . igen, akkor volt, megkértem egy szőke angyal kezét. Margit szeretett, de köszívű szülei szegénynek tartottak a gazdag örökösnehöz. Hoszaszas ömlengés és epedés után beköszöntött a nap, a melyen utoljára találkoztunk. Majd a levelezés is elmaradt. Elkecsereidésben beálltam katonának s a königgrätzi futás után már nem is emlékeztem vissza szerelmemre.

De Margit nem felejtett el. Az angyal hű maradt. Legalább erre vallott a kis hirdetés, a mely csak tőle származhatott és csak nekem szólhatott.

Ő tehát nem ment férjhez, valamint én sem nősültem meg. Bizvást elmondhattam neki, hogy én is hű maradtam első szerelmemhez. Azt ugysem tudhatta meg, hogy közbe vagy ötször kikosaraztak.

A borraivaló kérdése.

— Levél a szerkesztőhöz egy pinczértől. —

Sok vitatkozás tárgyát képezte már az a kérdés, hogy a vendégek nagylelkűségétől függő borraivalót el lehetne törölni.

Igen ám, de ezt nem fogadják el azok, akiknek a borraivaló sokkal többet jövedelmez, mint a meghatározott fizetés. Másrészt nem fogadják el azért sem, mert nem találták még meg a módot, hogy mikép is lehetne a borraivalót eltörölni.

Tudtommal egyszer Nérey Dezső ur, a Budapesti kávé ipartársulat alelnöke, foglalkozott ezzel a kérdéssel a kávéipar szakközlönyben, de ő sem adta meg a helyes megoldást. Ő odanyilatkozott, hogy a pinczerek ne fogadják el a borraivalót, akkor a vendég meg fogja adni a pinczérnek is a tisztességes megszólítást és társadalmilag is jobban el lesz ismerve. Igen, ez nagyon helyes! Csak azt nem írta meg, hogy ha a borraivalót eltörlik, a főnökök mily fizetésben részesítik alkalmazottaikat, mert azt az egész világ tudja, hogy semmiféle alkalmazottak nincsenek oly rossz szul fizetve, mint éppen a pinczerek. A főnök urak nagyon jól tudják, hogy az alkalmazottak körülbelül mennyi borraivalót kapnak és aszerint fizetik őket. Sok főnököt nevezhetnék meg, aki alkalmazottainak semmi fizetést sem ad, sőt ellenkezőleg, az alkalmazott fizet a főnöknek azért, hogy nála szolgálhat.

Ezen csak egy módon lehetne segíteni. A főnök adjon olyan fizetést a pinczérnek, amely anyagilag képesítse az alkalmazottat, hogy rá nem szorulva a borraivalóra, azt soha semmi szín alatt el ne fogadja.

Bár mérsékeltlen, de a tisztességes megélésre elegendő fizetés lenne az első főpinczérnek havi 150—200 frt, a másodiknak havi 120—150 frt, a felszolgáló pinczereknek pedig havi 90—120 frt.

Természetes, hogy itt csak a kávéházi személyzetről beszélek, mert a vendéglői alkalmazottakat más kulcs szerint kellene fizetni. Hogy a

főnök mi módon adjon ily fizetést az alkalmazottnak, arra is felelek. Emeljék föl az összes czikkek árát 20%-kal. A vendég a borraivaló eltörölésével szívesen megfizeti ezt az emeltebb árat s így a gazda sem károsodik, a közönség is elégedett és az alkalmazottak is jól járnak, mert valahára megélhetnek fizetésükből és tisztességes ember számba fognak menni, — vagyis jól fog lakni a kecske is, a káposzta pedig meg fog maradni.

Vegyük az általános napi bevételt 100 frtra, az emelt árak mellett ebből 120 frt lesz, vagyis a bevételi többlet napi 20 frtjával havi 600 frtra fog rugni. A 100 frt bevételű üzletekben szükséges egy első s egy második fizető pinczér és három kiszolgáló, akiknek fizetése közép számmal $(170 + 130 + 300 =)$ éppen 600 frtra rugna. Csakhogy ebből levonandó a gazda által megfizetett bér és koszt pénz, ami legalább havi 75 frtra megy 5 személynél s tisztán a gazda nyeresége lesz, vagyis csak közép számmal véve, a gazda nyeresége az új rendnél legalább évi 900 forint lenne.

Én ezt csak azért írom meg, mert e hó 5-én mind az üzletekben, mind az utcán oly czédulákat osztogattak elég megdöglőn, amelyek szerint a borraivaló megszűnt, ami ma még merő lehetetlenség.

Én magam amellett vagyok, hogy a borraivalót küszöböljék ki, de ezt csak a gazdák tehetik lehetővé, akik gondolják meg, hogy a mi érdekünk karöltve jár az övékkel.

Tisztelettel

Sándor.

A borhamisításról.

A Kulcsár Ernő által szerkesztett „Népvezér”-ből vesszük át a következőket:

„Az ezredéves országos kiállításra mintegy 800 bortermelő 2000 féle bort küldött be. Ezek a borok az ország minden részéről gyűlvén össze, Magyarország egész bortermelését képviselik. A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a kiállításra beküldött borok az Országos vegyészeti intézet felügyelete

alatt vegyelemzés alá vétesse oly czélból, hogy a vegyelemzés adatai maradandó anyagul szolgáljanak nemcsak általános borászati és tudományi czélokra, hanem azért is, hogy azok a mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893. XXIII. t.-cz. végrehajtásánál is, mint a természetes borok összetételére vonatkozó tájékoztató adatok fölhasználhatók legyenek.

Nagyon örvendetes lehetne, ha az ország „minden részéről” bemutathatnák a „termelők” Magyarország egész bortermelését, már t. i. az igazi bortermelést. Kíváncsiak vagyunk rá, mit mond majd az Országos kémiai intézet azokra a borokra, melyeket 800 bortermelő 2000-féle minőségben, az ezredéves orsz. kiállításra beküldött.

Az országos kémiai intézett véleménynyilvánítása, kétségkívül igazságos lesz; de az is megeshetik, hogy a kiállításra beküldött borok közt, vegyészeti vizsgálatok alkalmával találjanak oly minőségű borokat, a melyeknek a „termelői” az 1893. XXIII. t.-czikkel jönnek összeütközésbe.

A szőlő-pusztulás manapság már elfelejtett dolog; szorgalmas gazdák új ültetvényekkel iparkodtak a filloxéra és a peronosporától okozott veszedelmen kifogni: és nem eredmény nélkül. A kormány is teljes odaadással rajta volt, hogy a szőlőpusztítás vidékein új szőlőtelepek létesítenek. S hála az iparkodásnak, Magyarországon mostanáig a bortermelés örvendetes eredményt mutatott föl. Épen ezért kárhózas dolog, hogy egyes bortermelők hamisított borokkal árasztják el az országot, meg a külföldet is. És ebben a lelketlen üzérkedésben éppen az 1893. XXII. t.-cz. nyújt segédkeztet az illetőknek. Az idézett törvényezik hamisított bornak tekintti azt az eladásra szánt bort, a melybe bármilyen csekély mennyiségű vizet kevernek; ellenben megengedi, hogy az eladásra szánt borba, javításképen alkoholt, konyakot vagy esszenciákat keverjenek.

Szokatlan izgatottság vett rajtam erőt. Beküldtem egy hordárt a kiadóhivatalba. Nem tudtam meg címét. T. E. I. betűk alatt kért választ.

Feleltem: „A kérő ismétetni akarja, hogy szereti. Ő sem felejtett.

Két nap múlva levelet kaptam, a mely egykori eszményképem címét tartalmazta csupán.

Dobogó szívvel kerestem föl. A Galamb-utca 43. sz. I. em. 5. a. alatt lakott, bizonyosan saját házában, mert másként nem lakott volna első emeleten, a méregdrága belvárosban.

Becsöngettem.

Szemrevaló cziczus nyitott ajtót. Kíváncsian végig nézett. Zavarba jöttem.

— Itt lakik ő nagysága . . . hm! — köhécseltem, mert elfelejtettem a lakók jegyzékében megnézni nevét.

— Kicsoda? — kérdezte a leány.

— Hát . . . én bizony nem tudom . . . de ő nagysága rendelt ide.

— Kit jelentek be?

— Naszódy számtiszt! — vágtam ki büszkén.

A leány beeresztett a szalonba.

— Ő nagysága mindjárt jön — jelentette és magamra hagyott.

Furcsa gondolatok kezdtek kóvályogni fejemben. Milyen lesz a találkozás? hideg? meleg? Szerencsére nem sokára nyílt az ajtó és belépett ő nagysága.

— Teringettét, de megvénült! — val-

lottam be magamnak és bizonyára ő sem tartott Adónisznak engem, mert idegenszerű kifejezéssel tekintett rám.

Én kezdtem meglehetősen együgyűen.

— Nagysád az a hölgy, a kit én 1866-ban megkértem?

— Igen — felelt méltó szellemességgel — és ön az az ur, a ki megkért?

Meghajtottam magamat.

— Én vagyok.

— Bizonyára nagyon megváltoztam azóta.

— Legkevésbé sem. Nagysád ma is ugyanaz, a ki akkor volt. De én, én! Bizony szépen megöregedtem.

— Ellenkezőleg. Ön ma is az az elegáns ur, a ki akkor volt, mikor . . .

— 1866-ban.

— Emlékszik még, mit mondott?

— Szívembe véstem.

— Akarja újra elmondani?

— Csakis azért jöttem.

— Nos?

— Azt mondtam: Imádom, édes Margitom!

— Terézem!

— Parancsol?

— Édes Terézem . . . Teréz a nevem — magyarázta és szemrehányólag pillantott rám.

— Furcsa. Megesküdtem volna rá, hogy Margitnak hívták.

— Feledékeny! nem gondolt rám, mint én önre!

— Esküszöm, hogy soha nem hagytam el akkori viszonyunk emléke.

— Hálátlan! és mégis elfelejtette a nevemet!

— Magam sem értem. De győződjék meg hűségemről. Ma is szemem előtt áll, hogy bucsúztunk el egymástól. Korcsolyáztunk . . .

— Ah!

— Egy hideg téli reggelen . . .

— Bocsánat, egy gyönyörű nyári estén történt.

— A városligetben. . .

— Dehogy! Jenny néném villájában. De ön nagyon homályosan emlékszik, kedves Pistám. . .

— Pista? . . . az én nevem Aladár.

Zavarba jöttünk. Egészen idegenek voltunk és soha még nem láttuk egymást.

A helyzet kínos és nevetséges is kezdett lenni. Nagyot lélekzttem.

— Nemde — szóltam — én 1866-ban kértem meg nagysád kezét?

— Igen, uram.

— Most 1896 van, nagysád tehát harmincz évig várt, hogy feleljen kérésemre.

— Igen, uram.

— Kegyeskedjék majd 1926-ban elolvasni a kis hirdetések. Akkor fogom ismételní kérésemet. Kezeit csókolom.

És távoztam.

Ily siralmasan balul ütött ki a jól indult másodvirágzás.

Látszik az idézett törvényezikben, hogy azt nem szakemberek komponálták. Tudva-levő ugyanis, hogy a borsaporításnál a koresmáros vagy borkereskedő feltétlenül vizet használ, s hogy az így szaporított bornak meglegyen a kellő szeszfoka, alkohollal járul hozzá, amit a törvény már megenged.

Ugyancsak megengedi az említett törvény az esszenciák stb. használatát is. Ezzel az ugynevezett esszenciás engedménynyel gyártják aztán uton-utfélen a mesterséges borokat; Tokaj, Ménes, Magyarád, stb. ékeskednek a mesterséges borok palaczkjain. Határozottan állítható, hogy a koresmákban, borkereskedésekben kimért borok kilencz-tized része, a legrosszabb pancsolás, mely a lelketlen üzérkedés netovábbján kívül a közegészséget is veszélyezteti.

Azok a sokféle esszenciák, a melyeket „javításképen“ a borba kevernek, tulajdonképen kéksav (cyan) vegyek s feltétlenül károsak az emberi szervezetre. A statisztika bizonyíthatja, hogy a gutaütésben elhaltak száma időről-időre növekszik. Ennek előmozdításában pedig nagy része van a borokhoz, pálinkákhoz kevert esszenciáknak.

Ha az az 1893. XXIII. t.-cz. megtiltja a bornak vízzel való szaporítását, mért engedi meg az esszenciákkal való bortermelést?!

A víz ugyan nem veszedelmes, ha akármilyen rossz borral keverik is; de az esszencia mindig ártalmas.

S az esszenciával kevert bort, arról a sajátos pomádé-aromáról bárki azonnal felismerheti; míg ellenben a hamisított, alkohollal föleresztett borból csakis vegyileg lehet kimutatni a vizet.

Azt mindenki tudja, hogy a hamisított bornak főalkatrésze a víz. Ha tehát a böles törvény büntetendő cselekménynek tartja, hogy a természetes bort, melyet kimérnek, vízzel keverjék, akkor kérjük az illető hatóságokat, hogy az 1893. XXIII. és az 1876. évi XIV. törvényezikkek rendelkezéseit lelkiismeretesen hajtsák végre.

A miért az 1893. XXIII. t.-cz. szigorú büntetést mond ki a borhamisítókra, elfelejtette ottan megmagyarázni, hogyan lehet a hamisított bort felismerni.

Megmondjuk hát.

Ismételve, hogy a borhamisításhoz legfőbb kellék a víz, íme tudja meg mindenki, hogy a legesekeylebb menyynységű víz is, a melyet a borhoz kevertek, azooal és biztosan kimutatható diphenylamin muriatic. kénsavas oldatával. Az eljárás egyszerű. A kémlelésre vett borból egy cseppet porcellánlemezre öntött diphenylamin-oldatra öntünk; a legesekeylebb víz menyynység jelenlétében a boresepp a diphenyloldaton erős kék színt nyer; míg a vízmentes boresepp változatlan marad. Félreértések kikerülése végett szolgáljon magyarázatul, hogy a természetes borban is megvan a természet adta víz, mint a bornedűnek alkatrésze; ez a vízmennyiség azonban salétrommentes s mint ilyen, a diphenyloldat kémlelésre nem szolgál.

Olyan bolond borpancsoló megint nincsen, a ki a borhamisításhoz drága lepárolt vizet, vagy pedig a nagyon olcsó, de káros esővizet használja.

A víz ugyan még soha el nem vette az esztét valakinek; az alkohol azonban kárt tett és teszen. Nagyon ajánlatos, azt az 1893. XXIII. t.-czikket akként megrepálalni, hogy sem vizize ne legyen, sem pedig pancsolás. *Csete Lajos.*

Kávéházi élet.

— Írta: Antonides. —

Külföldi vendégeink nem győznek csodálkozni azon a rengeteg pompán, melyet nálunk a kávéház építés és berendezés terén kifejtének s a melyhez foghatóra a többi világvárosban nem akadunk sehoh.

Nem emlíve a kelet piszkos odút, amelyekre a hávéház neve valóban soha nem illett, megnézhetjük akár London, akár Páris hasonló helyiségeit, nem fogjuk föltalálni bennök Budapest otthonos kávéházait.

A rideg angol életének minden kényelmét családja körében teremti meg vagy pedig klubjában keresi föl. A francia ellenben — ha már nem ül otthon — a bor- és sörméréseket szállja meg, hiszen még legelőbbkelő kávéháza is vendéglők voltaképen, amit nevük „Café-restaurant“ legjobban bizonyít. Épen ezért a párisinak nem kell a nagy helyiség. Minél több apró fülke, ahol a mulatni vágyó szíve hölgységét elrejtetheti a közönség elől, — ez a francia szükséglete.

Azonkívül Párisban nem tartanak lapot. Ott mindenki, aki olvasni akar, megveszi a maga lapját az utcafutó elárusítóktól s az, ami nálunk mindennapi jelenség, hogy egy zsémbes törzsvendég Budapest mind a tizenhat napilapjára ráüljön s a többi vendég hiába csöngessen órákig lapért, az merőben lehetetlen Párisban. A külföldön általában *mindenki vesz lapot* s a lapkölszönzés szokatlan.

Nemrég egy angollal utaztam Váczig. A kocsiiban egy cseh ült kívülünk, aki fitogtatni akarva, hogy tud angolul, pökhendi bizalmaskodással kérte a lordtól lapját elolvasni.

Az angol bémész pillantást vetett rá kék szemeivel, majd megértve a kérést, metsző gúnynyal felelt:

— Hát a kabátomat nem parancsolja talán?

Ugyanez a gyakorlatias felfogás nyilvánul abban is, hogy például a klubokban *senki sem olvassa az egész lapot*. A Times néha 8—10 ívből is áll. Mindenki egyet vesz a kezébe, úgy, hogy egy lapot néha tíz is olvassa egyszerre, ami tenger időtakarítás, mert folytonos ivcsere lévén, mindenki szakadatlanul olvashat, holott órák-hosszant várhatnának egyre, míg az a tömérdek lappal elkészül. Albion önértékes fiai különben az utcai tüzadást sem ismerik. Az angol büszkébb, sem-hogy egy idegentől kérjen valamit; azt meg éppen minősíthetetlen szemtelenségnek tartja, ha egy idegen őt megállítani meri esetleg sietős útjában.

A szláv népeknél a pálinka a föital. Hiszen eléggé ékesen szól az a jelenség, hogy a legtöbb kölni víz a szent Oroszországban fog, ahol egyes kormányzóságokban a szeszárúsítás meg lévén szorítva, az előkelők úgy játszák ki a törvényt, hogy az illatszereként nagymennyiségben megrendelt kölni vízzel iszszák le magukat.

Ezek az okok, amelyek magyarországon kívül más népeknél megakadályozzák a kávéházi élet kifejlődését. De Budapest valóságos tündérvárosa a kávéházaknak. A telivér budapesti nem vesz lapot a világért sem, inkább ötször annyit költ a kávéházban, hogy ingyen olvashassa a lapokat; továbbá a budapesti, ha csak hivatala nincs, a kávéházban végzi levelezését s fázva az otthontól, a hordárt odarendeli. Egy szóval a budapesti kávéház úgy szólván nappali, gyakran éjjeli ágya is a vendégeknek.

Ez magyarázza a hallatlan virágzást, amelynek a kávéházi ipar neki indult. A Mitsch- és Reisenleitner-kávéház 16, illetőleg 36 ezer frtos új berendezését követte a Seemann, az „Emke“, „Elite“ és a Balaton kávéház 60 ezer forintos építése, amit eddig hallatlan mértékben fokozott a New-York, amely már 200 ezer frtba került. Ha így haladunk, lehet végül még egy milliós kávéházunk is.

Csak egy előkelő kávéházunk maradt meg régi, tiszteletreméltó egyszerűségében, a hajdani Pilvar-féle (majd Schöja, most **Sovanece**) korona-herceg-utcai kávéház, a volt szabadságcsarnok, ahonnan **Petőfi Sándor** 1848. márciusban a nemzeti muzeum elé vezette az ifjúságot. Ez a kávéház arról is híres, hogy ott főzik Budapest legkitünőbb kávéját. Ott maradt minden a régi, csak egyszer évente, március 12—15-én jönnek össze **Sovanece** s ekkor, mintha félistenek szentélyévé változnék Budapestnek ez a legrégebb kávéháza.

Máskor miniszteri tanácsosok, képviselők, ügyvédek és bírák törzsfészke a híres helyiség.

A mulató ifjúság tanyája a Hunnia, Balaton, Báthory kávéház, míg a Mitsch-féle helyiségbe egyetemi hallgatók járnak. Némái kávéháza pedig a fővárosi hivatalnokok és belvárosi polgárok gyűlhelye.

A többi kávéháznak nincsenek egyjellegű vendégei, mert közönségük a társadalom minden osztályát képviseli s csak együttesen volna megbíráható. Jövő levelemben talán arra is rátérhetek.

Levelezés.

Salgótarján, 1896. július 8.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Ha épen az itt felhozottakat Tekintetességed jónak véli közzé tenni, úgy kérem fogom erre.

Én mindig azok közé tartoztam, a kik a jóért és szépért lelkesedni tudtak. Most is, a midőn látom, hogy egy oly fontos ügyről van szó, mint a melyet a szombathelyi ipartestület jogosan megindított, osztozom a szombathelyi ipartestület nézetében és magamévá teszem azt.

Jelenleg azonban csak erkölcsileg pártolom ezen szép eszmét.

Magamat ugyanis nem képviselhetem, mivel mostanában semmiféle ipartársulathoz vagy együlethez nem tartozom.

De igen is valék számtalan egyleteknek hasznos tagja.

Ha ügyünkben valami hasznosat tehetek, az ügybuzgalomban mindenkor az első közt fogok harcolni.

Én tehát örömmel üdvözlöm a már küszöbön álló kongresszus eszméjét, valamint annak hasznos és érdeműs működését. Az eljövendő kongresszus napján majd csak jut részemre is egy csekély alkalom, a melynek alapján a nagy és nemes cél kiküzdésében magam is részt vehetek.

Hazaifni üdvözléssel maradtam tisztelője

Barabits Lajos.

*

Budapest, 1896. július 17.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Első sorban is helyet kérek b. lapja legközelebbi számában.

A „Budapesti Hírlap“ 1896—195 számában a napihírek rovatában olvasom, hogy a budapesti vendéglősök bécsi collegáikat meghívták az 1000 évi országos kiállításra. Nem tudom, mi igaz ezen dologban, de a fenti közlemény azt mondja, hogy a Sógörck a meghívást visszautasítani készülnek? Ha ez a valóságnak megfelel, úgy első sorban tekintetes szerkesztő urnak kötelessége megkeríteni azon urak névsorát, kik a visszautasításra szavaztak, a többi dolgot én nyugodtan a budapesti vendéglősökre bízom, hol alkalom lesz kimutatni, mi a teendője minden tiszteges magyar vendéglősnek. Ezen dolgot én is figyelemmel fogom kísérni, legalább tudjuk, kivel vagyunk és kik ellen vagyunk.

Baráti tisztelettel:

egy veterán vendéglős.

Melléklet a „Vendéglősök Lapja” 5-ik számához.

Vészkiáltás!

JÓKAI MÓRTÓL.

Uraim! Szőlősgazdák! Talpra valamennyien!

Itt az új ellenség! Nyakunkon a szőlőmoly!

A fillokszeránál, peronoszporánál gonoszabb féreg, mert ez a virágzó szőlőfürtöket emészti el.

A kecskeméti, halasi szőlők már tele vannak vele! Az idei gyönyörűen ígérkező termésnek felét már lepusztították! Egész hazánkban elvannak már terjedve. Nálam is pusztítanak.

Észre lehet venni a jelenlétüket arról, hogy a virágzó szőlők fürtjein barna gubanczok támadnak s azokkal együtt a virágzás után minden szem leperreg, az üres csutka marad ott.

Hernyója e pokolbeli féregnek olyan apró, mint a tojásból kikelt selyembogár, alig lehet rátalálni. Ha a fészket ujjaink közt szétmorzsoljuk, ragadós lesz az ujj hegye, mint az enyvtől.

Felét már elpusztította az idei termésünknek, de még a másik felét is el fogja pusztítani, mert most átalakul pillévé, az ismét lerakja a petéit a szőlőfürtök kocsányaira s hat hét múlva már az új ivadék szőlőmoly a zöld fürtöket fogja lerágni.

Ezen a veszedelmen rögtön segíteni kell, még pedig teljes egyetértéssel, egyszerre minden szőlősgazdának, mert a molypille repül!

A védekezés először is abban áll, hogy kvaszsziaforgács és szappanfőzettel bepermetezzük jól a virágzó vagy elvirágzott fürtöket. Ez a kukacot megöli s a szőlőfürtnek nem árt meg.

Azután pedig a molypillék kiirtásához fogunk. A molypille nappal alszik a levél alatt, csak éjjel jön elő. Ennek az elpusztítása végett éjszaka tüzet kell rakatnunk száraz venyigéből a szőlőutakon, annak a lángjába a molypillék belerohannak.

Hogy még biztosabban a tűzhöz legyenek csalogatva, ezt kell tennünk. Egy szem aszalt szilvát belemártunk almaszeszbe (kapható minden droguistánál), azt a tűz közelében fölakasztjuk czérnára. Ennek az illatára mind oda csábulnak a molypillék s a tűzbe rohannak.

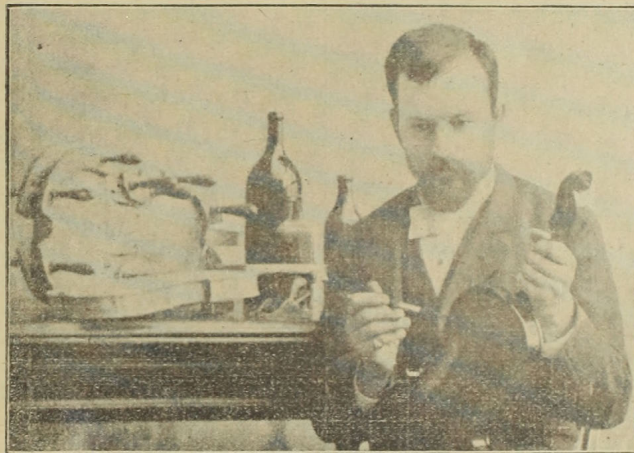
Ezzel a védekezéssel siessetek

szőlősgazdák, mert ha az idén el nem pusztítjátok a szőlőmolyokat, esztendőre nem szüreteltek egy hold szőlőről egy veder bort! (P. H.)

Czigányaink és hangszereik.

Czigányaink szereplését a zenélés terén csakis a hegedű, a hangszerek királynéjág vezethetjük vissza s tudvalévő, hogy a XVI. század elején találta fel a prim-hegedűt *Doiffopruggar* Gáspár olasz hegedűkészítő. Azelőtt a vonóhangszereket énekkarok kíséretére használták, leginkább templomokban. A prim hangot (mert hegedű még nem volt) női énekkel helyettesítették. A fentemlitett hegedűkészítőben fogamzott meg az az eszme, hogy a brácsából egy kisebb hangszert, a hegedűt alkossa meg, t. i. még csak nagybőgő (csello), *kisbőgő* és brácsából állottak a vonóhangszerek. Bizonyítja ezt az állításunkat az a ténykörülmeny, hogy a *Káldy* Gyula által összegyűjtött és előadott zene-, ének- és táncdarabok, melyek a 15—17. századig visszanyulnak, egytől-egyig mély tónusban vannak írva s a prim-hegedű teljesen hiányzik. A hiányos és fadaralmas, hosszadalmas közlekedés lehetett az oka, hogy a hegedülés elterjedése 150—200

a negyedóra múlva megszáriható és a hegedű hangját megőző lakkot feltalálniok és mire rájöttek ennek a hátrányára, már akkor az olajlakk készítésének titka az olasz mesterekkel pihent a sirban. Számosan próbálkoztak azt ismét felfedezni, egy berlini hegedűkészítő már 6 éve kutatja. Villaume egész életén át vegyészek segítségével kutatta az olajlakk készítményét, fel is talált színre nézve egy lakkot, de az csak borostyánkőpor alkoholban oldva, ugyancsak kemény lakk volt s így fáradsága kárba veszett. A vonói azonban a legjobbak és legkeresettebbek voltak. Nemesányi színre nézve szintén megközelítette annak a készítését, de ez is csak kemény spirituslakk volt. Nekem azonban hosszas kutatás és fáradozás után sikerült feltalálni egy olajlakkot ezelőtt 3 évvel. Hogy ez mily fontos a muzikusokra, művészekre általában, bizonyítéka az a tény, hogy egy lipcsei szaklapban (*Zeitschriften der Instrumentenbau*) egy évnél tovább folyt a vita, melyben a bécsi, lipcsei, berlini, londoni és budapesti hangszerkészítők résztvettek, sőt a kereskedelmi minisztérium figyelmét is felkeltette. A budapesti muzikusok ismerik, a vidékieknek szívesen megmutatom azt. Én erősen hiszem, hogy találmányom sikerült, mert az tényleg olajból van. Fontosságát bizonyítja az is, hogy czigányaink, nincs az a kincs, amiért őseiktől rájuk maradt hegedűket eladnák.

évet vett igénybe s így e korszak esik össze a legelső nevezetes hangszerkészítők, u. m. *Amati*, *Quarnerius*, *Stradivarius* stb. korszakával s ennek megfelelőleg ugyancsak ebben a korszakban tűntek fel jelesebb czigány muzikusaink, u. m. *Czinka Panna*, *Bihari* stb.

A XVII. században már sűrűbben találunk jeles czigányzenekarokkal. Főuraink majdnem mindegyikének volt saját protegált czigányzenekara s Olaszországból, Cremónából hozatták czigányaink részére a vonóhangszereket. A kath. székesegyházak templomi zenekarai részére a püspökségek szintén sokat hozattak.

Ma már azonban egész Olaszországban alig találunk hegedűkészítőt és a mai korban készült hegedűk meg sem közelíthetik a XVII. században készült hegedűk jószágát és finomságát; mert a hegedűkészítés korunkban alásüllyedt az ugynevezett tucatzatos munkára. A famunkát hegedűkészítőink épp oly pontosan és jól képesek elkészíteni, mint annak idején a cremónai mesterek, de a fődolgot, a lakkozást, éppen ezen lázas tucatzatos készítés közben bűnös könnyelműséggel elfelejtették utódaiknak betanítani és ma a legjobban elkészített hegedűt kőkeményű kalofonium-, spiritus- és sellaklakkal vonják be s ezáltal a hegedűnek édes, éneklő hangját tönkreteszik. Az olasz mesterek oly lakkot használtak hegedűikhez, melynek kezelése és szárítása 2—3 évet vett igénybe. A magasfokú alkohol (spiritus) feltalálásával a 18-dik század elején sikerült azt

Czigány zenekaraink fejlődésével szorosan összefügg a cimbalom. Mint könyvünkben látható, csak 20—25 év óta találkozunk cimbalom-művészekkel. Erkel bevezette az operába s a népszínházba is behozták. Mióta pedig iskolája van, egyre terjed s ma már nagy irodalommal rendelkezik. Czigányzenekarainkban, melyek külföldön jártak, a cimbalom általános feltűnést keltett, sajátos kellemes hangjával, melyet Pintér testvérek, Horváth József és még számosan remekül kezelnek. Öreg czigányoktól hallottam, hogy egy névtelen czigány, nem lévén más hangszere, *kihuzta az asztalfiókját, azt felhuzta aczéluhokkal és meg volt az első magyar cimbalom*. A kínaiak azonban már régebben ismerhették a cimbalmot, mert a nemzeti múzeumnak kína-japán gyűjteményében látható egy kis cimbalom, mely azonban nem oly tökéletes, mint a mienk, amennyiben azon csak egy szál hur van egy hangra feszítve, míg a magyar cimbalmon három, illetve négy hur van egy-egy hangra szerelve, mi által oly hatalmas zenét lehet vele kifejezni, akár egy pianínóval. Hogy az uri közönség közt is annyira elterjedt, annak tulajdonítható, hogy míg a zongorát 5—6 évig kell tanulni és alig 10% válik be zongoristának, addig a cimbalmozást 6 hónap alatt meglehetősen, 2 év alatt tökéletesen el lehet sajátítani. Természetes, hogy a cimbalom ilyforma felkarolásának a cimbalomgyártás terén is meg van a hatása, amennyiben ez alatt a 20—25 év alatt hozzávetőleges számítás szerint

körülbelül 10,000 czimbalom van hazánkban forgalomban. Én magam üzletem fennállása óta 10 ezeren felül készítettem, újabb időben Angliába, Németországba, sőt legújabbban Amerikába és Madagaszkárba is szállított czimbalmokat. A hangszer-kiállításon Ő Felsége a királynak is feltűntek remek czimbalmaim s a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott úgy szép kiállításáról, mint kitűnő hangjáról, melyet kis leányaim a „Szózat“-nak kettesben való eljátszásával mutattak be Ő Felségének.

Czigányzenekarainkban a múlt században használták vegyest a rézfúvó-hangszereket is. Ma azonban az ő finom halló-érzékük nem tűr meg semmiféle lármás hangszert.

Általában ez idő szerint a zenekarokban következő hangszerek használatnak cigányainknál: primhegedűk, brácsák, kontrák, kisbőgő, nagybőgő, kis síp, nagy síp (klarinétok) és czimbalmok. E hangszereken természetesen már kicsi koruktól fogva kezdenek játszani és amely hangszer kezeléséhez hozzáfognak, rendszerint amellet a hangszer mellett maradnak egész életükön át. Így lehetséges az, hogy játékváltatás az egyes hangszereken a legnagyobb tökéletességre fejlesztik.

Budapest, 1896. július 10-én.

Horváth István

hangszerkészítő,

József főherczeg udvari szállítója.

MUHR GYÖRGY.

(Mai képünkhöz.)

Fővárosi szaktársaink egyik kiváló alakjának jól sikerült arczképét mutatjuk be mai számunkkal t. olvasóinknak.

Muhr György a kerepesi-ut 44 szám alatt levő nagyvendéglő tulajdonosa született Vasmegyében, hol iskoláinak bevégezése után a pinczéri pályára lépett s ifjú kora óta szakképzett művelője vendéglői iparunknak. Számos éveken keresztül a Lipót-tér 11 sz. alatt volt jóhírű vendéglője, míg néhány év óta a kerepesi uton a népszínházzal szemben levő diszes vendéglőnek a tulajdonosa. A közügyek iránt lelkesen érdeklődő jószívu ember és jó hazafi. Presbyter a Deák-téri ev. egyháznak. Szakiparunknak pedig hívatott művelője. Férfi kora delén álló családapá, kinek hasznos és tevékeny munkásságaihoz sok szerencsét kívánunk. Isten éltesse soká!

KÜLÖNFÉLEK.

A »Vendéglősök Lapja« szerkesztőségét és kiadóhivatalát valamint a Vendéglősök országos közvetítő-intézetét a mai naptól kezdve VII. ker. Klauzál-utca 2 szám I. emelet (Kerepesi-ut sarok) alá helyeztük át. A címünkre érkező mindennemű postai küldemények, előfizetések stb. ide intézendők.

— **Érdekes bankett** volt e hó 14-én a néhai Szalontay vendéglőben abból az alkalomból, hogy e vendéglőt Walter Károly kolozsvári szaktársunk e napon átvette. Egy hosszú asztal volt tömve csupa jóbarátokkal, akik a midőn sajnálatukat fejezték ki a fölött, hogy Szalontay György szaktársunk erről a helyről távozik, egyszerre mind megnyugtatták őtet, mert az üzlet nem kevésbé szakavatott, szorgalmas és buzgó főnökre talált Walter urban, a kinek minden igyekezete oda irányul, hogy vendégei kényelmének és kívánságainak minden tekintetben eleget tegyen.

Hogy a bankettől is beszámoljunk, elmondhatjuk, hogy egymást érték a jobbnál-jobb, szellemes tősztok. Beszélt a mi szerkesztőnk, az eladó, a vevő, lapunk néhány munkatársa és még többen. A jó kedv rózsafelhője szegte be a láthatárt minden oldalról, úgy hogy csak azt láttuk, a mi a jó hangulatot éleszti. Lassanként besomfordáltak azok a fekete képű muzsikuskisgyerekek is, a kik semmiféle kaliberű mulatságról le nem maradhatnak és huzták a nótáinkat egyremásra, hogy majd a szívünk szakadt belé. Egyszerre csak a mi kedves szerkesztőnk fölugrik az asztaltól, kiragadja egyik Pharaó-ivadék kezéből a hegedűt, és a primás, valamint az asztaltársaság nem csekély bámulatára oly szépen játszott, hogy bizony becsületére válnék még egy vidéki primásnak is.

Ezután újra megindult az asztal körül az élénk társalgás. Noha mindnyájan ismertük a jóhírű üzletet, ismerjük a Walter szaktársunk rátermettségét és képességeit, mégis mindnyájan tiszta szívből szerencsét kívántunk neki. Ő ezt meghatóttan köszönte meg és szavaiból újra elég garanciát látunk arra nézve, hogy az a *Kerepesi-ut 36-ik* szám alatt levő étterem az ő fáradszorgalmának igazi tükörképe lesz, egyszersmind ismerve a budapesti közönséget, nyugodtak vagyunk a felől, hogy e helyiséget a saját jóléte és kényelme érdekében föl fogja karolni.

Mi mindjárt meg is törjük a jeget az által, hogy főhadiszállásunkat itt tartjuk és szerkesztőségünk e hó tizenötödike óta már e ház (Kerepesi-ut 36. Klauzál-utca sarok) első emeletén a most már Walter-féle étterem fölött van. Avar.

Tisztelt olvasóink kényelmére.

Hogy ne csak a szakunkba vágó dolgokban álljunk a t. olvasók rendelkezésére, hanem bármikémű kérdésekre is alapos feleleteket adhassunk, szerkesztőnknek sikerült a közélet számos kiváló emberét megnyerni azon célra, hogy esetleg a t. olvasók által szerkesztőségünkbe intézendő bármikémű kérdésekre, mint hivatottak, szakavatott és világos fölvilágosításokkal szolgáljanak. Kérjük tehát t. olvasóinkat, ha bármily dologban kételyük támad, forduljanak bizalommal kérdéseikkel szerkesztőségünkhöz, mi aztán vagy a szerkesztői üzenetben, vagy válaszbélyeg beküldése esetén levélben ingyen megadjuk a kimerítő, pontos fölvilágosítást.

Ez új terhet is igaz ügybuzgalomból azért vettük vállainkra, hogy t. olvasóink mindennemű igényeit hovatovább annál jobban kielégíthessük.

— **Zsüri-tagok választása.** A XIX. (életmi szerek) csoport kiállítói megalkotották zsürijüket, a melynek tagjai lettek: Bélaváry-Burchard Konrád, Zwack Miksa, Gerbeaud Emil, Deutsch József, Natter Ferencz, Prückler Adorján, Moenik Lajos, Glück Frigyes, Braun Arthur, Mayer Emil, Littke József és Törley József. — Ma délután a XIV/b. (textil) csoport kiállítói a következőket választották meg zsüri-tagokká: Haltenberger Rezső, Siposs A. Gyula, Scherg Vilmos és Wollák Gyula. Most már a kiállításnak valamennyi csoportja megalakította a maga zsürijét.

— **Esküvő.** Pulay Gyula fővárosi vendéglős szaktársunk f. hó 4-ikén esküdt örök hűséget Stöger Gizella kisasszonynak. Boldogság legyen frigyük kísérője!

— **Az éhező tanulók érdekében** a következő felhívást kaptuk dr. Rupp Kornél főgymnasiumi tanártól, a Tanulók Lapja szerkesztőjétől: Többen vannak a vendéglős urak között, akik nemes szívök jóságától

indítatva, ingyen kosztal (ebéddel és vacsorával) látnak el, szegény tanulókat. Arra kérjük a többi igen tisztelt vendéglős urakat is, vállalják el egy egy éhező tanuló ételmezését, hiszen dús asztaluk maradékaiból telik bőven. Az illetőknek így a megélhetést és tanulmányaik elvégzését biztosítván, mily jól fog esni egykor, ha a magát előkelő polczra felküzdő fiatal emberek hálás nyilatkozataiból megtudják, hogy mily sokat köszönhetnek azok az ő jószívűségének. Mig a nemes cselekedet becsületökre válik, másfelől a vendéglősök tekintélyét és tiszteletét emeli. Alulírott szerkesztő tisztelettel kéri a t. vendéglős urakat, legyenek szívesek a hozzá (IX. Soroksári-u. 31. sz.) küldendő ajánlataikban megemlíteni: 1) hány tanuló fogadnak el; 2) ebédre és vacsorára-e vagy csak ebédre; 3) teljesen díjtalanul-e, nem lévén kizárva az az eshetőség sem, hogy az illető tanulók a vendéglős urak gyermekeit mint instruktorok vagy nevelők a koszt fejében oktassák; végül 4) esetleg némi kedvezményes árért (pl. ebéd 6 frt, vacsora 3 frt) volnának-e hajlandók bizonyos számú tanulóknak kosztot adni. A szíves ajánlatok mielőbbi beküldését kéri tisztelettel Dr. Rupp Kornél főgymn. tanár, a Tanulók Lapja szerkesztője.

— **Paczolay János** a kiállításon levő kassai sörkostoló vendéglőse átvette a Csengeri-utca 2 szám alatt levő Mayer-féle „Gondlózó“-vendéglőt Budapesten.

— **Drágaság hazugság!** Hogy a kiállítás miatti drágaság csupán ellenségeink képzelődésében létezik, legjobban bizonyítja Hujber Mihály (Gólyatelep, Erzsébet királyné ut 55.) étlapja, a mely szerint a leves 5 kr., a marhahús, a főzelék, a tészta, a gulyás, a pörkölt és a pecsénye kis adagja 12 kr., nagy adagja pedig 16 kr., a bor literje 30, 40 és 50 kr., a sör pohara 8, korsója 12 kr. Ha még megemlítjük, hogy Hujber ételei kifogástalanul jók s hogy kivüle egész sereg más becsületes magyar kocsmárosnál lehet ugyanilyen áron étkezni (így Kovács Imrénél, Csömöri ut 17.) akkor valóban meg kell botránkozunk a nemzetiségeink sajtója által világgá kürtölt hazugságok felett a mi vendéglőink hallatlan drágaságáról.

— **Üzleti hírek.** Szűcs Lajos, a budapesti „Központi szálló“, majd a Kövesi-féle nagyétterem főpinczére az ifj. Kommer Antal tulajdonát képező „Metropol“ szálloda szobafőpinczéri állását vette át. — Bauer Dénes és Jakab Károly a Trattner Gusztáv tulajdonát képező „Balatoni csárda“ főpinczéri állását vették át a kiállítás területén. — Putzer Mihály főpinczér Bártfán, Ihász György pinczér Győrből pedig a budapesti „Muzeum“ kávéházban nyertek alkalmazást.

— **Szombathelyi nyugdíjalap gyűjtő társaság,** június havi kimutatása. Szabaria étterem 6 frt 20 kr., Szabaria polg. szoba 6 frt, Pannónia kávéház 50 kr., Városház vendéglő 27 kr., Hungária étterem 30 kr., Hungaria kávéház 1 frt 80 kr., Pártli József vendéglő 65 kr., Kapossy Jenő Keszthely 2 frt, Kántor Ferencz Körmen 70 kr., Horváth József Körmenről 48 kr., Ochsenhofer Károly, Körmenről 48 kr., összesen 19 frt 38 kr. Helybeli takarékbán 73 frt 19 kr., = 92 frt 57 kr. Központban 300 frt, = 392 frt 57 kr., % 93 kr. Főösszeg 393 frt 50 kr. Köhler György, pénztárnok.

— **Sperl Nándor** a Baross-utca 129. sz. alatt levő vendéglői üzletét eladta s egyidőre pestmegyei birtokán keres üdülést megrongált egészségi állapotának.

A szakirányu tanoncziskola igazgatósága folyó évi május 26-án 176. sz. a. kelt átiratában arról értesítette az ipartársulat elnökségét, illetve a választmányt, hogy az iskolában az előadások a fent mondott napon befejeztettek és hogy ünnepélyes záróvizsgálat nem volt tartható, mert a növendékek a kiállítás által előidézett munkatöbblet következtében csekély számban látogatták az iskolát. Végül, hogy az 1895–97-iki iskolaévd 1896. október 1-ével kezdődik.

— **Uj borozó helyiség.** Patócs Lajos előnyösen ismert fővárosi hentes mester, a József-köruton levő hentes- és csemegeüzlete mellett borozó-helyiséget nyitott.

— **Kávéház átvétel.** Budapesten az Erzsébet-köruton levő „*Francia*”-kávéházat Fischer Antal kolozsvári szaktársunk vette át.

— **Szálloda átvétel.** Aradon a „Nádor” szállodát Singer Albert szaktársunk vette át és azt újonnan átalakította.

— **A műbörgyártás rendkívül sok** kalamitást okozott a hazai borkereskedelemnek és nevezetesen Fiume borkereskedelmét diszkreditálta. Tudvalevően Trieszt a főtelep ennek az új iparágak és az osztrák hatóságok az ismételt felszólalások daczára nyugodtan nézik a boriparosok üzemeit. Néhány nap előtt megemlítettük, hogy egy nagyobb műborküldeményt foglaltak le Fiumében. Eleinte azt hitték, hogy a lefoglalt szállítmány olasz eredetű. A gyanúsítás ellen élesen tiltakozott a fiumei olasz borászati állomás igazgatója, s kijelentette, hogy a műbortörvény daczára a műborok gyártása ijesztő mértéket ölt Fiumében is. A törvény értelmében lefoglalt szállítmány czimzettje, Pick Izidor fiumei bornagykereskedő ellen megindították a vizsgálatot. A cég főnöke bevallotta, hogy a szállítmányt egy Trieszt melletti műbörgyárból vette. A szállítás azért történt Metkoviczon át, hogy a bor valódi eredete el legyen titkolva. A vámhivatal a trieszti hatóságokat hivatalosan, sürgős átiratban megkereste, de jellemző, hogy eddig választ sem kapott. A vámhivatal kiderítette, hogy a trieszti műbörgyárak, hogy gyanút ne keltsenek, boraikat mindig isztriai vagy dalmát kikötőkön át küldték Fiumébe.

— **Kisujszálláson** a nagyvendéglőt Dalla Károly szaktársunk vette át s azt teljesen díszesen átalakította. Sok szerencsét.

— **Dévbányán** Halmán Károly vendéglős szaktársunk a „Kacsá”-hoz czimzett szállodát vette át.

— **A szombathelyi pinczér-egyletbe** újabban a következő tagok vétettek fel: Matits Károly, Baumgartner Károly és Müller János, mindhármán Szent-Gotthárdról.

— **Vendéglő átvételek.** Budapesten a Kerepesi-ut 36 sz. alatt levő Szalon-tay-féle (volt Bányai) vendéglő üzletet Walter Károly szaktársunk, a tövisi vasuti vendéglőnek, majd a kolozsvári „Hungária” szállodának évek hosszú során volt bérlője vette át s azt f. hó 14-ike óta személyes felügyelete alatt vezeti. Valter Károlyban Kolozsvárról történt eltávozásával sokat veszített az ottani vendéglősi kar és a pinczér-egylet, melynek buzgó és tevékeny elnöke volt, de annál többet fog nyerni a fővárosi ipartársulat, mert sokoldalú képzettsége s a közügyek iránti érdeklődése eléggé ismeretes. Vendéglőjét a nagyközönség már is tömegesen látogatja, mely körülmény a jó konyháról s kitűnő italairól tesz tanubizonyosságot. Isten hozta körünkbe!

— Hogy mulatnak Berlinben.

A berlini kiállítás ugynevezett mulató parkjának legeredetibb különlegessége a „Wurzelsepp”, a ki valami pálinka-félét mér ott ki és egyuttal a berlinieket legválogatottabb gorombaságokkal szórakoztatja. Ez a derék német a minap különös módon üdvözölte jövődöbeli királyát, Lajos bajor herceget, a ki a kiállításban járt. A herceg a körvasutról látta meg az öregot, a mint tarisnyájával arrafelé ballagott és müncheni divat szerint köszöntötte őt.

— Adj' Isten.

A Wurzelsepp, a ki nem a legjobb kedvében volt, így felelt erre:

— Te is itt vagy, királyi fenség, mit akarsz ebben a csunya Berlinben?

— Az iparkiállítást akarom megnézni, felelt a herceg nevetve.

— No ugyan, látsz is itt valamit, dörögött az öreg. Honnan jöttél?

Midőn a herceg azt felelte arra, hogy Hamburgból jött, nem sok ideje van és tovább kell utaznia, az öreg kezét nyújtott neki és azt tanácsolta, hogy Berlinben ne „vedreljen” söröt.

A herceg nevetve ígérte ezt meg és távozni akart. Az öreg azonban így szólt még bucsuzóul:

— Te királyi fenség, mielőtt elutazol, jer be hozzám egy kupicza pálinkára; sohse szégyeld magad, más tisztességes ember is felkeres engem.

Ezzel meglegyintette óriási kalapját és eltűnt.

— A bukottkártyagyár mérlege.

A viszontagságos életű Első magyar kártyagyár részvénytársulat most készül el azzal a mérlegével, mely már magában foglalja a vállalatnál előfordult üzelmek számszerű következményeit. E mérleg 25.449 forint veszteséggel záródik. Azonban ehhez hozzá kell számítanunk azt a 25.000 forintot is, mely „kész gyártmány” czimén van a mérlegbe beállítva. E készlet ugyanis ama bizonyos „E” betűs kártyákból áll, melyek tudvalevően egy fityinget sem érnek. A társaság közgyűlése a legközelebbi napokban lesz s a részvényesek erősen készülődnek, hogy számon kérjék ott az igazgatóság cselekedeteit.

— **A szőlőmoly.** Az a vészkiáltás, a melyet Jókai a minap közzétett, megijesztette a szőlősgazdák ezreit. A kérdezősködésnek se szeri, se száma, mindenfelől a vészről tudakozódnak és éppen ez a körülmény adja kezünkbe a tollat, hogy a fölzavart kedélyeket kissé megnyugtassuk. Anynyit már most is konstatálhatunk, hogy a Jókai fölszólalása nem volt alapelkül való, mert a budai részeken, kivált a budai hegyek szőlőiben valóban mutatkozik már ez a káros rovar, a mily immár, mint hernyócska táplálkozik a szőlőfürtökön. A szőlőmoly (cochylis anbiqella) azonban az ország más részeiben — legalább tudunkkal — még nem mutatkozik. Jó lesz azonban mindenesetre figyelmesen vizsgálgatni a szőlőket és főképp a gyanús szőlőket, mert ha már a budai oldalon föllépett, könnyen föltámadhat másutt is, kivált ha az idő kedvező elterjedésére. Az eső azonban a szőlőmolyra káros és így igen könnyen megeshik, hogy a huda oldalon is nagyobbára el fog tűnni ez a kártékony férgecske. A földmívelésügyi miniszter, minthogy híre ment, hogy a szőlőmoly már a kecskeméti és halasi szőlőket is megtámadta, kiküldte szakközegét: Jablonowszky Józsefet, az orsz. rovar-tani állo-

más főnökét a szőlők megvizsgálására s mint egy kecskeméti távirat jelenti, Kecskeméten még sehol sincsen nyoma a szőlőmoly-nak. Egyelőre tehát országos csapástól nincsen okunk tartani, mindenestre azonban jó lesz részen maradni!

Károslhmároff A. droguista mai számunkban közölt hirdetését ajánljuk t. olvasóink becses figyelmébe.

— **Gazsa Samu,** Nagy Enyedi szálodás tegnapelőtt Gleichenbergben, a hova üdülés végett ment, elhunyt. **Vásárhelyi Nagy János,** legutóbb József főherceg telepen volt vendéglős e napokban Ráczkevéen meghalt.

LEGUJABB.

Lapunk zártakor vettük a következő levelet:

Rév-Fülöp, július 1896.

Kedves barátom Gyurka!

Ritka öröm fogott el, midőn szememeit kedves lapod hasábjain újra meg újra végigtutattam. Ha szeretett nőm betegsége távol nem tart a fővárostól, magam lettem volna az első, aki pótolhatatlan lapod újból való megindítására buzditottalak volna.

De most már csak egy az óhajtasom! A te kezeidbe lévén letéve a magyar vendéglősök érdekeinek nagy része, ha már tolladat újra meg ragadtad légy erős bátyája a mi érdekeinknek, hogy a sors hullámai erőt ne vehessenek rajta. Én részemről Isten áldását kívánom működésedre. Ugy legyen.

U. I. Egyszersmind becses lapodat mátol fogva újra megrendelem. Igaz barátod:

Lieger Gyula, szállodás.

Szerkesztői üzenetek.

Posch Gyula urnak (Szombathely) Becses közleményeit térszűke miatt a jövő számban közöljük!

Szemányi Ferencz urnak (Pécs) Leveledet vagy személyes látogatásodat várom.

Takáts szerk. urnak (Nagy-Körös) Közlöttük. Becses figyelméért köszönet!

NYILTTÉR.)*

A t. vendéglős urak figyelmébe.

Van szerencsém a t. vendéglős urak szives tudomására hozni, hogy **savanyított hordó-kapostámat** kis- és nagymennyiségben elárusítom.

Ára kicsinyben kilónként 10 kr, (nagybani vételnél árkedvezmény biztosított) raktáramból vagy minden csütörtökön Szabadság-téri és vásárnapokon a Tököl-téri piacon.

Midőn a tisztán (borkő nélküli) kezelt kapostámat a t. házi urhölgyeknek és vendéglős uraknak ajánlom, maradtam kiváló tisztelettel

Schrodt Lajosné,

káposzta-elárusító.
Arad, Trombita-utca 19. sz.

NB. Ajánlatos, hogy a t. rendelőim saját érdekeikben megrendeléseiket szerdán és szombaton este raktáramban eszközöljék.

Az árkülömbözetről t. megrendelőimet mindenkoron értesíteni fogom.

Boreladás.

Saját termésű kitűnő **fehér bor,** mintegy 80 hektoliter, **veres bor,** mintegy 40 hektoliter **eladó.** — Értekezhetni **K. FARKAS JÓZSEF** urral **Nagy-Körösön.**

* E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a Szerk.

Félelős szerkesztő: **IHÁSZ GYÖRGY.**

Finacsek József

férfi-szabó

Budapest, IV., Kalap-utca 21. sz.

Ajánlja magát minden e szakmába vágó munkák mérték szerinti elkészítésére a legújabb francia- és angol szabás után. Ugyisintén vegyeszeti tisztítást valamint javítást és műtömő munkát gyorsan és jutányos áron készít.

Alapított 1869.

Kitűnőnek bizonyult

SÖRMÉRŐ

KÉSZÜLÉKEK

lég-

vagy szén-savnyomással szabadalmazott hűtővel ajánl

WATTERICH ARNOLD

BUDAPEST, dohány-utca 5.

Költségvetés ingyen.

Sörszivattyú, sörpezgőcsapok, minden betegség elleni czikkek.

Essenciák a rum-, likör- és ecetkészítéshez hideg uton, minden készülék nélkül.

Képes árjegyzék és kezelési könyv ingyen.

Budapest legolcsóbb szállodája

a

„Stefánia”

••• Szálloda.

VII., Murányi-utca 53. sz.

Közvetlen a kiállítás mellett 70 teljesen u berendezett szobával.

Kátschmároff orosz féregirtó!

Csomagokban:

kr. 10, 20, 40, 85, 1.30, 2.50.

Kátschmároff A. Budapest, VIII., Kerepesi-ut 41.

Aethericus olajok, essenciák, színek, vegyeszeti készítmények, pipereczkék, illatszerek, gazdasági és háztartási czikkek raktára. — Vidéki megrendelések jutányosan eszközöltetnek.

Kátschmároff orosz féregirtó!

Kézdivásárhelytt

a fűtér legszebb pontján ujonnan épült

„Millennium”

szálloda,

nagy kávéház, étterem és fényes berendezésű vendégszobákkal stb.

azonnal kiadó.

Értekezhetni Dr. Bánffy Zsigmond ügyvéd urnál

Kézdivásárhelytt.

IHÁSZ GYÖRGY

Budapest, IV., Kalap-utca 15. sz.

Hatóságilag engedélyezett és

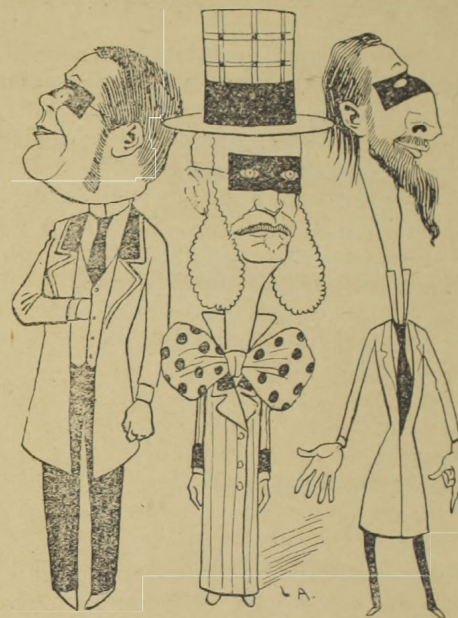
1000 forint

óvadékkal ellátott országos

közvetítő intézete

elhelyez szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetet, közvetít üzleteladásokat és vételket.

Le az álarccal!

Álarc nélkül láthatók a

„PLASTICON”-ban

(a főváros legszebb látványossága)

Andrássy-ut 69.

Szállodák, Éttermek, Vendég-

lökben általánosan elterjedt és finom kiállítás

kedvezm. étkező-jegyfüzetek

utánozhatlanok, számozva, czimnyomattal, füzetekenként 5 krajczárért szállít mindennemű számozott étkező-jegyek egyedüli gyárhelye

Reform-jegyek gyára Egerben (Hevesm.)

Minták, árjegyzék, költségvetések ingyen és bérmentve.

PEZSGŐ — CHAMPAGNER.

LOUIS FRANÇOIS & Co.

PROMONTOR.

Kitüntetések:

Páris 1889. EZÜST-ÉREM.

Nizza 1890. ARANY-ÉREM.

Lissabon 1890. Hors Concours és NAGY DIPLOM.

Temesvár, NAGY ARANY-ÉREM.

Auszeichnungen:

Páris 1889. SILB. MEDAILLE.

Nizza 1890. GOLD. MEDAILLE.

Lissabon 1890. Hors Concours und GROSSES DIPLOM.

Temesvár, GROSSE GOLD-MEDAILLE.

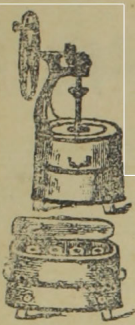
Főképviselek: — General-Vertretung:

R U D A és B L O C H M A N N

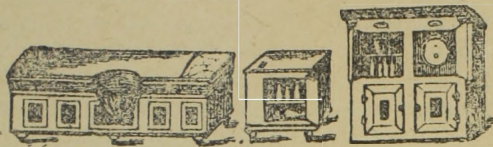
BUDAPEST, Akadémia-utca 16.

✱ Cs. és kir. szab. jégsekreányek gyára. ✱

STILLER JÓZSEF BUDAPESTEN,
gyár- és iroda: Dohány utca 39.

Ajánlja törvénytörvényen védett és elismert legjobb szerkezetű, kitüntetést nyert hűtőkészülékeit: sör, víz, vaj, **nyers hus hűtésére**, ételhűtőket házi szükségletre, fagyalt készülékeket, fagyalt reszerveirokat, bormérés berendezéseket és legújabb szerkezetű pezsgő-csapokat. Képes árjegyzékek ingyen!

14450
III. szám.

Magy. kir. államvasutak üzletvezetőség Kolozsvártt.

PÁLYÁZAT.

A magy. kir. államvasutak **Nagy-Szeben** állomásán berendezett **VENDÉGLŐI ÜZLET**

1897. évi jan. hó 1-től számítandó 3 évre bérbe adandó lévén, annak bérbeadása iránt ezennel **pályázat nyitattik.**

Felhívtnak ennél fogva mindazok, kik a nevezett állomási vendéglőt bérbe venni óhajtják, hogy a szabályszerűen bélyegzett és bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb

f. évi augusztus hó 25-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége általános osztályához (*titkárság*) czimezve küldjék be.

Az ajánlatok külön lepecsételt borítékban küldendők be és a boríték következő megjegyzéssel látandó el:

Ajánlat a nagyszebeni állomási vendéglő bérletére.

Az ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál **f. évi július hó 25-ig** bánatpénzképpen 200 forintot készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján **külön borítékban beküldeni**, mivel különben az ajánlat figyelembe vételét nem fog.

Az üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül a felajánlott összeg magasságára szabadon választhasson.

A vendéglőre vonatkozó feltételek a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége III. osztályában tudhatók meg (Emke palota I-ső em. 24. ajtó), a melyekre nézve e helyen is megjegyzetlik, hogy a bérbe adandó vendéglői üzletben **csak is a hazai sör lesz kimérhető.**

Végül megjegyeztetik, hogy a vendéglőhöz, az üzleti helyiségeken kívül a bérlet céljaira szolgáló magánlakás is adatik. Kolozsvár, 1896. július hóban.

Az üzletvezetőség.

Bleiziffer J.

baromfi kereskedő és hizlalda tulajdonos
UJ-SZENT-ANNA.

Ajánlja mindennemű baromfiat a legolcsóbb napi áron. Árjegyzék ingyen és bérmentve!

A t. szállodás és vendéglős urak becses megrendeléseit tisztelettel kéri

Bleiziffer J.

Uj-Szt-Anna.

Szállodai és vendéglői

berendezés, u. m. **butorok, ágyneműek, asztali és konyhai tárgyak**, bár használt, de tisztességes, használható állapotban megvételre kerestetnek.

Ertekezhetni e tárgyban

Schefftsik István

szállodatulajdonossal Szolnokon.

Bor-eladás.

Méltóságos gróf Esterházy Pál ur tulajdonát képező **badacsonyi pinczéségben** fekvő saját termésű, mintegy 575 hektoliter *badacsonyi és kis-örsi fehér és vörös* — különböző évbeli

ó- és 1895. évi új borai

f. évi július hó 28-án Badacsonyan

a helyszínén tartandó árverésen kisebb-nagyobb részletekben eladatni fognak.

Vevők a megvett bor árának felét azonnal foglalóképpen lefizetni, a bormennyiséget pedig az ár végleges lefizetése mellett f. évi augusztus hó 31-ig saját kiliterezett hordóikba átvenni tartoznak.

Árverés napján a **tapolezai állomáson** a reggel 9 órakor érkező vonathoz **urasági kocsik** állandnak a t. **vevők rendelkezésére**, mely őket Badacsonyra szállítják.

Bővebb felvilágosítás az uradalmi számvevőségénél Devecserben (Veszprémmegye) nyerhető.

Devecser, 1896. június 26-án.

Az uradalmi igazgatóság.

BORHEGYI F.

ezelőtt **Lápossy F. és társa**

palackozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és thea főraktára

BUDAPESTEN,

Gizella-tér 1. szám (Haas-palota)

Ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket
gyári áron.

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől legjutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Szőlő és Borgazdasági Lapok

A szőlő- és borgazdaság minden ágát felölelő korszerű szaklap.

Főszerkesztő:
Engelbrecht Károly,
m. k. szőlőszeti és borászati
közp. főfelügyelő.

Felölös szerkesztő:
báró Radossevich Tódor.

Előfizetési árak:

Egész évre 5 frt. Félévre 2 frt 50 kr. Negyedévre 1 frt 25 kr.

A lap hetenkint egyszer (vasárnap) legalább is 16 oldal terjedelemben, ábrával ellátva jelenik meg.

Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Hajós-utca 11.

(szemben az operaházzal).

Valódi első minőségű

FEHÉR BOROK

100 literen felüli mennyiségben, hektoliterenkint 22, 24 és 28 forintért szállítanak utánvétellel. Mintaküldemények 56 litertől feljebb. Hordók előállítási árban számitatnak, s 6 héten belül visszavételnek.

Kelety Lujza, Szászsebes, Erdély.

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS,

„magyar selters”

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsav tartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvjaa a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tüdőbajokban** különösen a **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barabás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen, **borral használva a legegészségesebb ital!**

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál
BUDAPEST.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben

Vendéglősök figyelmébe!

A milleniumi kiállítás tartama alatt szállítunk mindennemű

hizlalt baromfit

mely baromfi naponta frissen lesz ölvé, este feladva, reggel Budapestre érkezik, tehát romlásnak kitéve nincsen.

Ugyiszintén szállítunk baromfit élő állapotban és

friss tojást

a lehető legolcsóbb árban.

I-ső Ujvári baromfi-tenyésztés
Torontál-Ujváron.

A HANGSZERKIÁLLÍTÁSON

mindennap d. u 4—7 óráig

MARGIT és GIZELLA

leányaim saját készítésű czimbalmáimon ket-

tesben hangversenyeznek belépti-díj nélkül.

Ajánlom dusan felszerelt hangszer-

raktáramat: **hegedű, fuvola, harmonika,**

automaták zenével, zongora, czimbalmok s egyéb

hangszerekben. **Czimbalom iskola 3.50, czimbalmozók folyóirata** egy évfolyam 4.80. Elfogadok

minden szakba vágó javításokat. Képes árjegyzéket

ingyen küldök. Tisztelettel

HORVÁTH ISTVÁN,

József főherceg Ö cs. és kir. fensége udvari szállítója.

Budapest, Kerepesi-ut 43. és Erzsébet-körút 2. szám.

Szálloda bérbeadás

Szolnokon a *Scheftsik*-kertben levő szálloda 17 vendégszobával, vendéglőházzal, számos igen tágas helyiségekkel, egy felette nagy teremmel, mely színháznak van berendezve csinos és tágas kerttel kedvező feltételek mellett bérbevehető.

Bővebb értesítést a tulajdonos szolnoki **Scheftsik István** ad.

SZALONTAY GYÖRGY

vendéglője
BUDAPESTEN,
Kerepesi-ut és Klauzál-
utca sarok.

A vidéki és fővárosi közönség legkedveltebb gyűlhelye és találkozó helye.

A népszínház, a villanyos- és lövonatvasutak közvetlen közelében.

Naponta kitűnő cigányzene.

Jó konyháról és kitűnő italokról kezeskedik a vendéglős.

16. évfolyam.

Szőlőszeti és Borászati Lap.

Megjelen Kassán, hetenként egyszer: csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 4 frt

Félévre 2 frt

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:

KASSA, „MAURER-UDVAR”

HIRDETÉSEKET

elfogad a kiadóhivatal.

Czikkeink utánnyomása a forrás megnevezése nélkül tilos.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZEREK LAPJA.”)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi-segédék érdekeit felkaroló szakközlöny.

„Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete”, a „Budapesti kávéház segéd-egylet”, a „Szatmár-Németi pinczer-egylet”, a „Székesfejvári pinczer-egylet”, a „Szombathelyi pinczer betegsegélyző-egylet”, a „Győri pinczer-egylet”, a „Révkomáromi vendéglősök- és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczer-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczer-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéosok-egyesület”-nek, az „Ujvidéki szállodások, vendéglősök- és kávéosok ipartársulatának”, a „Miskolczi pinczer-egylet”-nek és a „Kassai vendéglősök, kávéosok, korcsmárosok- és pinczerek-egylet”-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre	6.—	Félévre	3.—
Háromnegyed évre	4.50	Évnegyedre	1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Klauzál-utca 2-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Isten hozott!

(S. S.) Mikor e sorok napvilágot látnak, az ezredéves Magyarország fényes, szép ünnepet ül. A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata meghívta az ausztriai korcsmárosok egyesületét s amely szíves és szeretetreméltó volt a meghívás, oly kedves és lekötő volt az egyhangú elfogadás.

Előbb is fogadta már a magyar főváros osztrák testvérének gyermekeit s a bécsiek el voltak ragadtatva a tapasztalt vendégszeretet által. De az érintkezés soha sem volt elég gyakori ahhoz, hogy az osztrák testvéreink között és közöttünk századok óta fennálló indokolatlan ellenszenv elenyésszen. Nekünk az osztrák soha sem vétett, mi sem vétettünk soha ellene. Gyűlölködés és hiu vetélkedés volt közöttünk és lesz is addig, míg bőven és alaposan meg nem ismerkedünk egymással.

A nemzetek életében egy-egy esemény csak másodperc számba megy, de e sok másodperc együtt mégis órákká, napokká, évekké lesz s ha mi szorgalmas kezekkel dolgozunk, hamar fölépülhet a bizalom és tisztelet gránitszikláján a kölcsönös testvéri szeretet ama vára, amelyen többé semmi ostrom rést nem üthet.

Erre a célra törekszünk, mikorszivünk mélyéből üdvözljük osztrák vendégeinket. Nem azt akarjuk fitogtatni, hogy vendégszeretetünk és urhatnámságunk még

mindig a középkor meg nem hamisított színvonalán áll. Nem akarjuk elkápráztatni őket pompával és rideg fényűzéssel. Nem akarunk többnek látszani, sem kevesebbnek.

A mi egyedüli célunk arra közreműködni, hogy Budapest Béccsel ugyanabban a testvériségben, szabadságban és egyenlőségben fejtsen ki

dicséretes vetélykedést, a melynek erényeiben a két főváros 1848-ban egyesült és vetélykedett. Mi az egyesnek, a társadalomnak és az államnak valódi szabadságáért küzdünk s célunkat el is fogjuk érni, ha Bécs és Budapest a gyanútlan barátság, az önzetlen bizalom fogja összekapcsolni.

Ezért látja a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata s mögötte a magyar főváros szívesen az osztrák vendéglősöket, mint Bécs személyesítőit. Ezért üdvözljük őket leplezetlen örömmel. Ezért hiszszük, hogy a pár napilátogatás hatása évekre, sőt évtizedekre fog kiterjedni és gyógyító balzsam fog lenni a sebeinkre, amelyeket cselszövés és félreértés ütöttek a két testvér-város közt negyvennyolc éve létrejött egyetértésen.

Ezért kiáltjuk az osztrák vendéglősök elé, ezért ismétljük előttük a legegyszerűbb, legszébb és szívhez leginkább szóló magyar üdvözlést:

Isten hozott!

Lapesch Jakob,
kassai sörfőzőgyáros.

Szövegét lásd a 4. oldalon.

Gundel János.

Hozzá vagyunk szokva, hogy a Bpesti szállodások érdemekbengazdag és intelligens elnöke minden jóban czélszerűen elől hordja a vendéglősök sok vihart látott zászlóját, mégsem mertünk arra gondolni, hogy roppant elfoglaltságában ez idén fogja egybehívni a Vendéglősök kongresszusát, drága hazánk fővárosába. Megvagyunk róla győződve, miszerint, nem csak Magyarország vendéglősei ismerik tevékeny szorgalma, és semmi fáradságot nem ismerő életét, ismerik azt a haza határain túl is sokan. Epen azért nem szorult ő arra, hogy e sorok dicsőhymuszt zengjenek neki, mert Gundel iparunk érdekében szerzett babérjai örökre hervathatatlanok, és én szívemből üdvözlöm sok, sok vidéki kolléga nevében ernyedetlen támogatóját és vezérfőjét a budapesti kongresszusnak.

Ha valamely iparágnak, úgy bizonyára a mienknek számtalan a baja, mert majdnem mindenki abban a téves hitben él, hogy nem csak alkalmazottjainkkal, de még mivelünk is úgy bánhat, mint eszmájával, a kivételek pedig vajmi ritkák.

Nap-nap után látjuk, hogy oly emberek kerülnek felszínre, kik azt a nemes „vendéglős” szót, a szószoros értelmében bitrolják, oda állítanak néhány kétes jellemű hölgyet a közönség fosztogatására, megvesztegetnek minden olyan hivatalnokokat, ki ellenőrzésekre volna kirendelve és ekként arczába nevetnek mindazoknak, kik üzletüket, becsületes, tisztességes alapra fektették. Mi ez, ha nem szégyenletes czudarság? Nem új dolog! Szeretik Magyarországon, hogy ide vetődik egy *sehonnai fráter*, kit talán külföldön vagy épen más megyében zsebmetszéssel rajta kaptak, s hónapokig ült börtönben, azután annyira arczátlan, hogy mint kolléga még „bruderschaftra” szólít fel. Természetesen a kormány, a pénzügyigazgatóság mindezzel nem törődik, megadja neki az iparjogot, mert hiszen arról van szó mindössze, hogy mennél több pénz folyjon az állampénztárba. Bizony-bizony szégyen pir futja el arczomat, a hányszor ilyesmit konstatálni vagyok kénytelen, pedig de sokszor nyílik reá alkalmam. Lesz alkalmunk a Bpestre egybehívott kongresszuson mind-ezekről megemlékezni, most itt csak némelekről akartam beszélni. Bizunk Gundel János erős kezében, hogy egy megvalósítandó „Országos Vendéglős egyesület” élén, mindazt orvosolni fogja hű munkatársai közreműködésével, mi pályatársait, boszantja, vagy fáj nekik és legfőképpen ami becsületünket kisebbiti. Gundel Jánost annak az embernek ismertük mindig, ki nem hunyászkodik meg a hatalom előtt, ha pályatársai érdeke van veszélyeztetve. Udvarias volt mindig, de soha sem szolgálaias.

Még egyszer szívből üdvözlöm az országos vendéglős kongresszust.

Bokros Károly, szállodás
Esztergom.

Vendéglősök nyugdíjintézete.

A hangos kürtölésnél, a reklám-dobnál hathatósabb eszköz mindig a szívhez szóló szó, mely érvel és meggyőz. Mi sohasem tévesztettük szemünk elől a vendéglősök érdekeiért való törletlen küzdelmet. Mi pendítettük meg a 80-as évek elején a vendéglősök nyugdíjintézményének égetően szükséges voltát. Kötelességünk volt akkor és most kötelességünk még inkább.

Azon időben több cikkben lelkesen kife-

jezést adtunk a sok ezer és ezer vendéglős óhajának, hogy meg kell mielőbb alakítani nagymérvű összetartással a nyugdíjintézetet. Elmondtuk akkor, amely helyzet most is — fájdalom! létezik, sőt súlyosbodott — elkerülhetetlenné teszi, hogy az erőfeszítései dacára is tönkrejuttott, vagy a *küzdelmes, éjjeli virrasztás, álmatlanság, nappali terhes munka után* megtört, vagy előregedett, vagy szerencsétlenül járt vendéglősök és a családjai a tisztességes megélhetéssel járó nyugdíjban részesüljenek.

Hiszen alig van pálya, alig van azon a pályán segédszemélyzet, már megalakítják a segély, vagy a nyugdíjintézetet.

S ez intézmény éppen nálunk hiányozzék? Mi, akik a legfőbb uralkodóktól fogva le az utolsó utasig, sőt az éhező koldusokig is küzdve, fáradság kiszolgálunk, kik annyi kockázattal megcsalattatással viaskodunk, kik az elemi csapásokat ép úgy rettegjük, mint a birtokos gazdák, s érezzük, kik szép reményekkel kecsegtető jövőbe nézünk és keserű csalódásra, szomorú valóra ébredünk, bizony bizony szívelejük meg an nak elkerülhetetlenségét, hogy nekünk *nyugdíjintézet kell*.

Mondjuk ki és egyesült erővel, összetartással lehetővé tesszük.

Itt a kedvező alkalom. Szeptember hóban Magyarország összes vendéglősei összejönnek, hogy *kongresszust tartsanak*. Ezen az országos összejövetelen kell jövőnk sorsunk egyik fő momentumát, a nyugdíjintézetet is megvitatni és megalkotni.

Ha ez a szép terv sikerül, nem maradunk el a külföldtől, de nem hagyjuk *munkaképtelen vagy elagott vendéglőseinket arra jutni, hogy koldusbotot vegyenek a kezükbe*, vagy a szemétdombon haljanak meg éhen. Mert a mai viszonyok között jó, ha élhet a vendéglős; nem igen szerezhét tőkét ezer közül, ha egy, ki abból öreg napjaira megélhetne! Lelkesedéssel, szívvél, egész erőnkkel karoljuk fel tehát a nyugdíjintézet eszméjét és valósítsuk meg mielőbb!

Szalontay György.
vendéglős.

Vendéglősök és pinczerek kongresszusa.

Égető kérdések várnak megoldásra mindkét részről; a vendéglősöknél a modern lét, vagy nem lét kérdése. Akkor boldogulunk-e jobban, hogy ha összetett kezekkel tovább nézzük, hogyan mérnek a kereskedők előttünk italokat, vagy ha tömörülünk és egyesülve védekezünk a jogtalanság ellen. A már eddig elért mozgalom oly spontán megnyilatkozása annak, hogy a vendéglősök kongresszusa már is biztosítva van, mivel minden tájról sorakoznak a vendéglősök.

Más most a pinczér kongresszus.

A tavalyi orsz. pinczér kongresszus Szegeden egyhangulag elhatározta, hogy az idei kongresszust Budapesten tartja meg, s csak is a budapesti megbízottakon mult, hogy még eddig semmiféle előkészületeket nem tettek; de nemcsak ez, hanem a központi vezetőség is oly spatikus nyugalommal van, hogy tőlük mást nem tudunk, minthogy nem dr. Vigh Viktor a jogtanácsos, hanem dr. Solti Ádám s a ki 500 frt fizetést húz évente. Vajjon miért? ha még avval sem törődik, hogy a Szegeden hozott határozatokat végrehajtsa. Mennyi pénzt küldtek a vidékről a központi pénztézetbe? S mennyit gyűjtöttek a fővárosban a nyugdíjalapra? Mennyi hiányzik még a 100.000 frtból? ezekre nem tudunk választ. Tanuink az egyesület által kiküldött megbízot-

tak, kik mind hozzájárultak ahhoz, hogy az egyleti vagyonból hozzáadnak a szükséges alaptőkéhez, de még eddig mindig nem kaptuk meg a felszólítást, hogy mennyit szándékozzunk a tőkénkből odaadni.

Ugy vagyunk a helyeszközléssel is. Szombathelyen van az egyedüli, mely fennáll. Lehetne-e ezt jobban elintézni, mint most, mikor a magyarországi vendéglősök Bpsten gyülekeznek? Csak egy-két hónap van már hátra, határozzanak a pestiek és pedig:

„Tekintettel, hogy az idén a vendéglősök egy orsz. kongresszust tartanak, továbbá az országos pinczér kongresszus Szegeden pedig elhatározta, hogy az idei pinczér kongresszus Budapesten tartatik meg; érintkezék a központi vezetőség a vendéglősök ipartársulatával a végett, hogy e két kongresszus egyrésze legyen megtartva, s a költségeket pedig — mik ilyen alkalomkor előfordulnak — közösen viseljék.

Igy aztán meglehetne állapítani a programot a szerint, hogy egy-egy nap a vendéglősök és pinczerek külön-külön elvégeznék a saját dolgaikat, a másik napon pedig közösen elvégeznék a közös dolgokat: pl. nyugdíj, hely-közvetítés, stb. Milyen erkölcsi súlylyal bírna az, ha a magyar vendéglősök és pinczerek színe-java együtt tanácskozna!

Posch Gyula,
Szombathely.

A thanaton.

— Irta: Jókai Mór. —

Görög szó: magyarul azt teszi, hogy haláladó. Valóságos értelme pedig: „dohánylúg”.

Ez az a csálhatatlan szer, amivel minden földfelett élő kártékony férget egy pillanat alatt meg lehet ölni.

Több év óta próbálom a thanatonnal védekezést baracczok, szilvafélék és rózsák milliónyi levéltetűi ellen, reggel még grünpán-zöld az egész fa a százezernyi bogártól, a thanaton-permetezés után este terítve van a föld a fehér bőrűktől.

Az idén megpróbáltam a kvassziaforgács és szappan-öldattal való permetezést; nem igen akartak tőle elpusztulni az aphidok. Két-három nap mulva megint tele volt velük minden fa.

Azután megpróbáltam a naftalin fujtatóval befutótlást. Én ugyan rosszul lettem a naftalin portul, mert az veszekedett egy illat; de a bogaraim tovább éltek tőle.

Akkor aztán visszatértem a thanatonhoz. Egy doboz thanaton egy hectó vízben meleg főlhigitva egy hold szőlőre, száz gyümölcsfára elég.

Elmondom, hogy miképpen készül a thanaton? Érdekelni fogja ez nem csupán a kertészgazdákat.

A thanatont a magyar kormány készítetteti olyantórmán, hogy az erős amrikai dohányleveket, miket Virginiából, Kentuckyból behozat, szivarrá alakítás előtt kilugoztatja. Ennek az oka az, hogy amíg a magyar dohányban a nikotin tartalom csak egy perzent, legfőlebb másfél, addig az amerikai dohánylevélben hat százalék a nikotin. Ezt ilyen szűz miveltában magyar ember el nem szívja. Ezt százalék nikotint tehát ki kell belőle lugozni. Ezt a dohánylugot jól elzárt bádógokba leszűrve lehet kapni a királyi dohánykereskedelmi részvénytársulatnál. (Budapest, nagy-korona uteza 25.) Egy kiló ára egy frt; ötkilós dobozokban három forint.

Legközelebb a társulat ügyvezetőségénél kérdeztük, hogy vajon használják-e a magyar gardák ezt a derék óvószert? Válaszul

kaptam, hogy tavaly elkelt belőle kétezer dobozzal, az idén ezeken felül.

Hát az édes kevés! azaz hogy keserű kevés!

Ellenben aztán külföldre százezrével viszik ki a magyarországi thanatont Németországba, de különösen Kentuckyba.

Az utóbbi államban különösen arra használják, hogy a juhokat védik meg vele a szőr-féregtől.

Tehát mi magyarok a Kentuckyból behozott dohánynak a lugját visszaküldjük a kentuckyaknak pengő dollárért.

De hát miért nem főznek az amerikaiak maguk thanatont a saját dohányukból?

Azért, mert ott nincs állami dohány-monopolium, mely nekik azt a szolgálatot megtegye, aztán meg tetszik az a szűz dohány, melyet a szűzföld hat percentes nikotinnal áldott meg.

A németek pedig használják a thanatont a hesszeni légynek az irtásához.

(Hát nekünk nincs hesszeni legyünk?)

Egy hold buzaföldnek a hesszeni légytől megszabadítására kell tíz kiló thanaton, tíz hektó vízben fölolvastva.

Ez körül holdankint hat frtba.

A fecskendezéshez kell egy kereken járó fecskendőkép, hosszú kaucsuktolmólóval, amivel egy ember megöntözheti a vetéstáblát, ahogy szoktuk megöntözni a kertet.

Nem lenne jó próbát tenni vele Magyarországon is? Ez kiírta a szipolyt is, úgy, mint a cecidoniát.

*

Ezt mind bevezetésül irtam egy mai nap Kecskeméttől kapott levélhez, melyet tanulságosnak találok közölni érdekes és megfigyelendő tartalmánál fogva.

Mellékelve volt a levélhez egy doboz, különös módon elnyomított szőlőfűrtökkel s azoknak összefoszlott pusztító rovараival.

Íme a levél:

Múlt számunkban közzétett „Vészkiáltás”-ban foglaltaknak, a kecskeméti szőlőkre vonatkozó része — úgy az itt járt miniszteri kiküldött, mint a helyi lapokban a kecsk. vid. gazd. egyesület nyilatkozatával szemben, melylyel azt cáfolni igyekeznek — fájdalom, nagyon is igaz.

Hisz azóta is akárhány kisebb nagyobb szőlőbirtokos, vagy kapás-collégával beszéltem, mind azon panaszkodik, hogy nem tudja mi az oka, virágzaskor oly szépen mutatkozott a szőlőjén és most alig van fele harmada, a többi csak czutka; persze ők a dolog mélyére nem hatva s az okot nem keresve, csak sóhajtoznak, sok részének a tanács és intőszó csak falra hányt borsó, annyi még ezen a téren a Tamás, hogy még a peronosporában se hisznek. Bizony pedig, daczára annak, hogy a szőlőmoly, a „Szőlő és Borgazdasági Lapok” 26. számában: foglalt leírás szerint mint másod-ivadék, csak július vége felé kezd lepkealakban megjelenni, a nagyobb zöme pedig csak augusztusban, — mégis én a kísértetül föllálitott 4 db., a 27. számban ismertett „Bouzanquet-Allier”-féle, általam szerkesztett s csak 30 krba kerülő lámpával naponként, az itt küldöthöz hasonló 3—400 darabbal fogyasztom az állományt. Hát még később mennyi lehet? Azt hiszem, hogy ez kezdetnek elég sok arra, hogy ne vegyük annyira könnyen ezt a veszélyt se.

Ezzel azonban, mint az eddig reánk mért csapások nagy részével, egy kis jóakaratu összetartás és szorgalommal — habár áldozatok árán is — Isten segítségével megbirkózhatunk. Ámde itt van az egyiptomi csapások egyike ismét, amelyik már nálam rászolgált arra, hogy nagyobb

„Vészkiáltást” cselekedjem, mint amit a szőlőmoly kiérdemelt.

Néhány példányt mutatni úgy belőle, mint a munkája eredményéből, van szerencsétlenségem ide mellékelve küldeni. Ez, a „Miklóstelep” igazgatója szerinte az ő cselekedetével a „firkáló bogár” nevet érdemelte ki. Akiknek bemutattam, annak veszélyes voltára nem nagy súlyt fektettek, azt mondva, hogy lehetett az már más időkben is, csak hogy akkor más növényen elődött, majd elmúlik újra. Hisz bár úgy lenne, azonban én alig hiszem. A múlt évben mutatkozott nálam első ízben néhány tőkéen, akkor nem tudtam ráakadni, hogy mi okozza a levélnek ezt a lukacsosságát, bezzeg aztán az idén már egész területek, különösen az opertó-zöldsylváni-chasselás, kevésbé az a rizling táblákban, s leginkább az agyagos homoktalajon annyira meg vannak általa támadva már május eleje óta, hogy a legéleterősebb tőkék 2—3 szemes ujnyi-vastag csapján az idei hajtás nemcsak a levélen, de a vesszőn mutatkozó rágesálás miatt alig éri el az egy arasznyi növekedést; de még ezzel se éri be, hanem még azt a nyomorult kis fűrtöket is úgy összeirdálja, hogy az irdálás helyén kirepedezve, azok megsemmisülnek, s ezen munkájukkal nemcsak az idei és jövő évi terméseket, de magát a tőkét is tönkre teszik. A múlt évben megtámadottak jórésze az idén már kise fakadt, s ha ez fog hatalmasodni, amint nálam következtetni lehet, s ha óvszerét apró pulyka és csirkében vagy más valamiben föl nem találjuk; akkor ez nagyobb csapás lesz a homoki szőlőkre minden moly és peronosporánál, s nagy kilátás reá, hogy a nagy fáradtság és költséggel beültetett telepeinkről, majd pár év múlva csak krumplit szüretelünk. A kézzel irtással is próbálkoztam, de annyira óvatos a hunczfut, hogy a tőkéhez egy ölvi közeledésnél már a földre dobja magát s nagyon figyelmes kereséssel lehet egy-kettőt megcsipni.

Kecskemét, 1896. július 16.

Igaz tisztelője,

Sárközy László,
árvaszéki pénztárnok.

A levél többi részére magánlevélben kell válaszolnom.

Nyilvános uton csak arra adok utasítást, hogy mit kell tenni a firkáló féreg (átkozott titulus!) elpusztítására?

Minthogy e rovar olyan elővigyázó, a megtámadott szőlőtöskéket olyan távolból, amennyire a permétező gép sugara elhat (1—1½ ölhyiről), permétezzük be jól, (de jól) a fönt leirt thanatonnal, ez biztosan megöli a férget s ha az a földre veti magát, oda is utána megy, ott is megöli.

A Szőlészeti és Borászati Lapokban ugyan e célra a valódi persapor (pyrethrum) főzet ajánlatik. Mint irtószert, ez is csálhatatlan, csak az a baj, hogy nem hamisíthatatlan. „Valódi” pyrethrumporhoz bajos jutni. Ellenben thanatont annyit szolgáltat a magyar kormány a magyar gazdáknak, amennyi csak kell, mégis olcsó áron.

Sajnálom, hogy most ágyban kell feküdnöm, nem mehetek ki széttekinteni, hogy a saját szőlőmben nem grasszál-e ez a plága s rajtam kívül nincs-e még több firkáló féreg a tányámon.

Az igazi diák neve pedig ennek a bogárnak: „eummolpus vitis”, s minthogy ennek a földben élő pajorja még nagyobb károkat tesz a szőlőtő gyökerein a firkálásával, mint a rovarja a leveleken és fűrtökön, ellene alaposan csakis a

szénkénegézésel lehet segíteni; csak az a jó, hogy nem kell minden évben ismételni, mint a filokszéránál. (P. H.)

Ipartársulati ügyek.

A komáromi vendéglős és kávéosok ipartársulata által 1896. július hó 24-én tartott rendkívüli közgyűlésben elfogadott f. 4. szeptember hóban Budapest fő- és székvárosban megtartandó vendéglős disz-kongresszuson eléterjesztendő indítványok:

I.

Mindenekelőtt kifejezést kell adni azon korszerű indítványnak miszerint csakis a vendéglős szakmában kiképezett s rendszeres gyakorlatot végzett segédeknek fentartandó a jog önálló vendéglős üzlet vezetésére, nem érintvén a már törvényben fentartott korlátozott számát ebbeli üzleteknek. Ez által elvitázhatatlanul egyes városokban eleje vétetnek jó erkölcsökbe ütköző kihágásoknak és bizonyos tekintélyt nyújtana a vendéglős üzleteknek, ez által előismerés adatnék a budapesti vendéglős és szállodások ipartársulatának az általa életbe léptetett vendéglős segédek szakiskoláért, de eleje vétetnek az illető pénzügyi hatóságok önkénykedésének, mert nem tőlük, hanem az arra sokkal illetékesebb közigazgatásigoktól függnének az italmérési engedélyek és megszüntetnek azon különös eljárás, mely szerint a vendéglős vagy kávéosnak nemcsak közigazgatási, hanem egyszersmind pénzügyi hatósághoz is nagyobb költségekkel járó kérvényekkel járulnia kell. Megszűnnének végre a kereskedők és szatócsok-féle italmérési engedélyek.

II.

Ugy vagyunk meggyőződve, miszerint nem csak igen terhes de már most nem is indokolt azon intézkedés, mely szerint az italmérési engedélyt nyert minden egyes vendéglős vagy kávéos évenként italmérési díjat „illeték” czim alatt fizetni köteles, mert régebbi időkben is szedettek ilyen díjak de csak egyszer s mindenkorra az engedélynyeréskor fizettettek. Maga a törvényhozásilag rendezett regále megszüntetés vagyis a volt földesurak kárpótlása sem igényli már ezen nagy tenger fenállását, de nem igényli különösen a vendéglősök ama érdekteljes hivatása, melynél fogva jó és olcsó árucikkeket és italokat adjanak, pedig ha vannak ez elleni panaszok, úgy azok okai csakis a korcsmákat nyomó nagy terhekben keresendők, holott másrésről tagadhatatlan, hogy az italfogyasztási adó eléggé kárpótolja az államkincstárt és kétséget nem szenved, hogy az idetartozó élvezeti cikkek nélkül az élet nem képzelhető, enni inni mindenkinek kell és azért az emberi élethez legközelebb álló legfőbb érdeket képviselő közhasznú üzleteink melegen pártolandók. *)

III.

A honunkban fennálló vendéglős és italmérők társulataik hatósági engedély kiadása előtt volnának meghallgatatandók nem csak az illető község hasonló üzletei számát, de egyszersmind a helyiséget és az engedélyért folyamodó közelebbi viszonyait illetőleg. Nem egyedül álló volna ezen intézkedés és nem is volna maga után a törvény revízióját, mert az egyszerűen a magas kir. kormány által helyben hagyni szokott társulati alapszabályokba felvehető volna. Találkozunk ehhez hasonló intézkedéssel Budapest fő és székváros

*) Szegedi értesítő 1895. Dec. 16-iki száma szerint századunk első felében mint a Kassai múzeum levéltári iratok igazolják, havonként 10 seim forintért öt tá-ételt lehet kapni naponként u. m. levest, húst ugor-kával, káposztát, becsináltat és pecsenyét, de azok helyébe még egy külön havi szobából álló lakást kaptak. Mikor áll be ez nálunk újra?

1879 évi italmérési szabályzat 18 §-ában, mely szerint az ott fennálló szállodások vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának tagjaul mindenki, ki rendes korcsma üzletet vezet, magát felvételni köteles. Győr sz. k. város vendéglősök és kávéosok társulata alapszabályai 1. §-ában pedig foglaltatik miszerint mindenki, ki a társulat területén mint vendéglős, italmérő vagy kávéos önálló üzletet kezd, köteles üzletének megindítása előtt magát ezen társulatba bekebeleztetni. Említett intézkedést támogatja a t. közigazgatási hatóságok azon eljárása, mely szerint az iparkamarák egyes fontos kérdésekben véleményeik beterjesztésére felhívni szoktak. Esetleg egy Budapest fő és székvárosban felállítandó létező testületek által választott tagokból álló vendéglős kamara ruházatnak fel több más ügyek mellett az idevágó véleményadás jogával.

IV.

Elösmeréssel adózván a magyar hongyülés és kormányának a szőlőket veszélyeztető rovarok kiirtását eszközölő üdvös intézkedésekért, az épen említett legfőbb országos hatóságokhoz menesztendő a magyar millennium és nagyhirű kiállítás alkalmából szívélyes üdvözlötünket tartalmazó emlékiratban azon édes reménynek adjunk kellő kifejezést, miként tovább is egyikét legfőbb gondjai közül képezendi a magyar borok jó híre és minősége megmentése okából czélszerűen intézkedni, a híres borok vidékeit bizalmat gerjesztő módon támogatni és e részbeni intézkedések tételénél a vendéglősök társulatait mint szakértők véleményét sem nélkülözendik. Ebbeli emlékiratban a diszkongresszus többi kívánságai és határozatai is volnának hangsúlyozandók.

Kiadta illetve kivonta a fenti közgyűlés jegyzőkönyvéből:

Boor József
jegyző.

Indítvány.

Mondja ki a Vendéglősök országos kongresszusa, hogy az állami italmérési jövedékről szóló 1888. évi XXXV. t. cz. 8. §-ának azon rendelkezése, amely szerint a bor és sörnek kis mértékben (palaczkokban) való elárúsításai számra nézve nem korlátozhatók, gyakorlati keresztülvitelben már eddig is a vendéglős ipar nagyfokú károsodását vonta maga után, ami fokozódik még az által, hogy kellő pénzügyi ellenőrzés hiányában a kismértékben való elárúsítás a köztapasztalat szerint törvény és rendelet ellenes módon üzetik és pénzügyigazgatási kimérési engedély nélküli poharazással és valóságos kimérésre fajul el, amely körülményeknek megakadályozására ezen sérelmeknek orvoslására a kongresszus két irányú intézkedés szükségességét látja fenforogni, nevezetesen:

1-ör. Hivassék fel a pénzügyi kormány figyelme kellő alakban (küldöttség vagy emlékirat) a fent előadott sérelmekre s kéressék fel az állami italmérési jövedékről szóló 1888. évi XXXV. t. cz.-nek s különösen annak 8-ik §-ának törvényhozás útján leendő olynemű módosítására, amely szerint a bor és sörnek kismértékben való elárúsítása megszüntetessék vagy a kismértékben való elárúsítások száma a minimumra korlátoztassék;

2-ör. Hivassék fel ugyancsak a pénzügyi kormány figyelme arra, hogy a bor és sörnek kismértékben való elárúsítása országszerte nem részesül a kellő jövedéki ellenőrzésben aminek következtében a kismértékben való elárúsítás köztapasztalat szerint poharazással és kimérésre fajul el, amiért is kéressék fel a pénzügyi kormány arra, hogy addig is míg a kis mértékben való elárúsítás az 1. pont alatti indítvány értelmében törvényhozásilag módosítható lesz, utasítsa a kir.

pénzügyigazgatóságokat oda, hogy a kismértékben való elárúsításnak a törvény és rendeletek szerint való módja szigorú jövedéki ellenőrzésben részesíttessék.

A szombathelyi szállodások, vendéglősök és korcsmárosok érdekesportjának megbízásából

Dr. Szabó László
ügyvéd.

*

Az országos vendéglős congresszuson résztvevő vas megyei vendéglősök névsora: Hainzmann János, Ringhoffer József, Varga Sándor, Párti József, Eberhard Mihály, Maties Imre, Nyul Mihály, Novak Dániel, Fekete Mihály, Veder Pál, Lefler Lajos, Wittner János, Gábel György, Lenk Kajetan, Köhler György, Straiat István, Takács Sándor, Harrach Gyula, dr. Szabó László ügyvéd Szombathelyről, továbbá Graf István, Techet Károly, Vollmann Samu, Saufenaner József Nagy-Német-Szent-Mihályról.

Lepesch Jakab

kassai sörfőzőgyáros.

(Mai képünkhöz.)

Mai számunkban Lepesch Jakab, a „Lepesch és Fia“ kassai sörfőzde-czég főnökének jól sikerült arczképét mutatjuk be t. olvasóinknak. Midőn a hazai sörgyártás terén oly nagy szolgálatokat tevő s eredményekben gazdag kiváló sörgyárosunk arczképét és életrajzát közöljük, a legnagyobb elismeréssel adózunk azon hazafias törekvések és hasznos szolgálatok előtt, melyeket Lepesch Jakab a hazai sörpar fellendülése körül hazánk érdekében teljesített.

Kitünő sőrei felől az országos kiállításunkat látogató közönség meggyőződhetik a sörkóstoló csarnokban, hol ászok, márcziusi, dupla márcziusi, fehér és barna bajor sőrei a legnagyobb kelendőségnek örvidenek.

A Lepesch és fia czég Kassán székelő sörfőzde Abauj-Torna megyében levő Miskolca kisközségből veszi eredetét, hol is Lepesch József szül. 1815. † 1894, az ott fennállott, Kassa város tulajdonához tartozó sörházat 1846. évtől 1870. év végéig a tulajdonosoktól bérben tartotta és ott a sörfőzdei üzemet az akkori üzleti viszonyokhoz képest és mértén gyakorolta. 1870. évi december hó 1-én Lepesch József és † neje szül. Tischler Mária által Kassán alapított a jelenleg is fennálló helyen s utóbbiak által 1873. évig vezetett, 1873. évben legidősebb fiuk Lepesch Jakab szül. 1839-ben ki is mind eddig sörfőzdei szakképzettségét bel- és külföldi nagyobb sörfőzdekben elsajátította és gyarapította, az üzemhez beltárgként lépett, minek folytán a törvényes czég jegyzés Lepesch és fia (Lepesch & Sohn) megtétezt és általa a jó hírnévnek örvidő sörfőzde ezen időtől veszi versenyképes eredetét. Az üzem beltárgjai folytonos kitartó fáradhatatlan szorgalmukkal s buzgótevékenységükkel és egy néhány napszamos hozzávonásával az üzemet magok vezették, A folytonos éber szemmel kísért takarékos-

ság, valamint az üzleti összeköttetésből eredő szíves hitelezés, melyet az akkor velünk összeköttetésben levő üzletbarátjaiktól élveztek, nemkülönben az akkorában fennállott sörfőzdei iparczéh, melynek főtörekvése volt, hogy a söripartelőmozdítsa. ezen alkalmat fölhasználva, s a fentiek hozzájárulásával, a gyár mai fennállását és virágzását köszönheti. 1875. évben ifj. Lepesch József lépett az üzembe, mely 1868-tól 1872-ig a sörfőzdei szakképzettségét Franciaországban bővítette és 1879. évben Lepesch Alajos lépett az üzembe, ki is 1876-ig a sörfőzdei szakképzettségét atyja házánál szerezte. 1895-ben működésbe tetetett az új sörfőzde, melyet a legjobb hírnévnek örvidő F. Ringhoffer Prág-Smichowi gépgyár a legújabb rendszer szerint rendezett be; 24 órai működés alatt 330 hektoliter termesztésre, vagyis 24 óra alatti 3 főzetre 110 hektoliterével. Továbbá rendelkezik a főzde egy angol és egy régiebb rendszerű maláta szárítóval, mindegyike két-két szárító helyiséggel és az ahhoz megfelelően szükségeltetett csirázató termekkel, melyek által évente 100 waggon malátát képesek előállítani, nemkülönben kellő ászok pinczékkel és jégvermekkel rendelkeznek 15,000 hektoliter sör beraktározására.

A főzde 1892 óta évi készítményei 25.000 hektoliter, s előmutatt ászok, márcziusi, dupla-márcziusi és mint különlegesség fehér sört, de szükség esetén ha kellő szükség és fogyasztás van 70.000 hektoliter, de még ezen felül is képes előmutatni. Készítményük fogyasztási, illetve élvezési helyei a főzde léthelye, továbbá Abauj-Torna, Zemplén-, Bereg-, Borsod-, Gömör-, Sáros-, Szepes-, Ungh-, Heves-, Szabolcs-, Hajdu- és Pestmegyékben.

Az üzem vezetése a három utóbbi urak által gyakoroltatik. Mindhármán Kassa szabad királyi város törvényhatósági bizottsági tagjai. Általános tiszteletben és közbecsülésben élnek polgártársaik között. Mint előkelő, jólelkű és előzékeny emberek úgy a nagyközönség, mint nagyszámu alkalmazottaiknak is osztatlan szeretetét és ragaszkodását bírják. Kívánjuk, hogy az Isten éltesse őket soká!

Tudomásul!

A »Vendéglősök Lapja« szerkesztőségét és kiadóhivatalát valamint a Vendéglősök országos közvetítő-intézetét mult hó 20-tól kezdve VII. ker. Klauzál-utca 2 szám I. emelet (Kerepest-ut sarok) alá helyeztük át. A czimünkre érkező mindennemű postai küldemények, előfizetések stb. ide intézendők.

Melléklet a „Vendéglősök Lapja” 5-ik számához.

Bécsi vendégeink.

Üdv! Minden jó a mi kedves vendégeinknek, kik a hasznost a jóval, látást a tapasztalatokkal összekapcsolni érkeztek hozzánk az osztrák fővárosból.

Szívünk melegségével, a legnagyobb legmelegebb szeretetével fogadjuk a kedves vendégeket.

Mert a magyar vendégszeretet mindig azt parancsolja, hogy az idegent is befogadják házadba, a magyar vendégszeretet parancsolja, hogy ősi idők óta fennálló szokásai alapján egy udvarias nemzet fejlődjék a kor színvonalán.

Mi tehát a kedves bécsi vendégeinket az ismert barátsággal, magyaros vendégszeretettel fogadjuk *igaz szívünkben*.

Nálunk sokat, szépet, jót tapasztalnak, de a mi édes hazánknak virányos mezőit, gyártmányait még nem ismerik. Ez az ezer évet átélte nemzet dicső multja, fenséges kiállítása oly fényes, nagyszerű, hogy a külföld bámulatát is méltán fölkelte.

Most, hogy egyre-másra érkeznek vendégeink ezrével, bizony kellő alapossággal kell áttekinteni a mi kedves bécsi vendégeinknek az egész ezredéves kiállítást, mert ott láthatják meg iparunk, kereskedelmünk, haladásunk minden mozzanatát.

Ott pontosul össze az a küzdelemben nem fáradt, de edzett Magyar nemzet jelene.

Mikor mi igaz szívből fogadjuk a bécsi kedves vendégeket, egyúttal azon kívánságunknak adunk helyet, hogy a tapasztaltak után ne legyenek irányunkban félreértők mert mi a testvér hazát mindig szeretjük és becsüljük.

Ezekután nem szólhatunk egyebet, mint azt, hogy az osztrák föld jólelkű lakóit teljes meglepedés kísérje utjukban!

Ihász György.

Ritka jubileum.

Az ünneplések és ünnepélyek korszakában nem vélünk hibásan cselekedni, midőn szaktársaink figyelmét egy eszmékben gazdag, végeredményében messzehatoló intézmény meg nem alakulásának 10 éves jubileumára felhívjuk.

Nem keressük az okokat, csak konstatajuk a tényt, hogy 10 éve multama fontos társulati határozat hozatalnak, mely a magyarországi vendéglősök országos szövetségének megalakulását jobb időre halasztotta. Midőn a nemes ambízióból vezérelt férfiaknak, iparunk kiváló alakjainak, akik a szövetség megalakításán fáradoztak, a keserű csalódás és kiábránduláson kívül egyéb elismerés akkoriban nem jutott: ez alkalommal fölelevenítésül itt közöljük a kezdeményezők és küzdők névsorát:

Az „Első Magyar Országos Vendéglős Szövetség” szervezése és működési rendszabálya:

Központi igazgatóság: Elnök: Gundel János, I. alelnök: Wirth Ferencz, II. alelnök: Nagy Gábor (Kolozsvár). — Pénztárnok: Glück Frigyes. Ügyész (betöltetlen). — Ülnökök: Walter Ferencz (+), Kass János (Szeged), Kepp Ármán (Komárom), Kommer Ferencz, Kammer Ernő, Holzwarth György (+).

Igazgató tanács: Nagy Gábor (Kolozsvár), Kass János (Szeged), Kepp Ármán (Komárom), Lőrinczy József (+) (Kolozsvár), Boór József (Komárom), Stumpf Dózsa (Győr), Knortzer Frigyes (Nagy-Kanizsa), Novotny Lajos (Arad), Buthy Vincze (+) (Parád), Lichtneckert Károly

(Szabadka), Szávits Döme (Ujvidék), Walter Károly (Tövis), Weisz Henrik (Pancsova), Julier Vilmos (+) (Nagyvárad), Lakner Ferencz (Nyitra), Kneffel Ede (Kunfélegyháza), Beretrás Pál (Kecskemét), Marosi Izidor (Eger), Gundel János, Wirth Ferencz, Walter Ferencz (+), Kammer Ernő, Glück Frigyes, Kommer József G. (+), Kommer Ferencz, Barabás József, Stóri Adolf, Wrabetz Frigyes, Fánzler János, Ment András (+), Holzwarth György (+), Morbitzer Lőrincz, Kriszt Ferencz, Herman Ferencz, ifj. Kommer Antal, Löffelmann Vilmos, Hell Ferencz, Fritz Henrik, Steinbeisz János, Schwáb Antal, Csalányi Károly, Blaschka István, Reuter Nándor, ifj. Feith István, Pavelka Antal, Stamm András (+), Hölzl József, Eibel Károly (+), Spalt Mátyás, Stadler Károly. Ezuttal megemlítjük, hogy a fentemlítették voltak az elnökségi, pénzügyi, közvetítési, nyugdíj, tanonczügyi és regálügyi szakosztályok tagjai. Előadók: Stadler Károly, Glück Frigyes, Walter Károly ipartárs. titkár; az országos értekezlet jegyzője pedig Ihász György, e lapok szerkesztője és dr. Barabás Béla ügyvéd, jelenleg országgyűlési képviselő, mint az aradi ipartársulat ügyésze voltak.

*

Vajha, mint sok szunnyadó intézmény, e közhasznú s iparunk életében korszakokat alkotni hivatott **szövetség** is az **újjaébredés** küszöbén, felelevenednék.

Ihász György.

Étkezés az ezredik évben.

— Tanulmány. —

Régi idők, dicső mult. Hazánk ma ünnepli ezeréves fennállását; fényes multa hivatkozik Árpád népe, viharezett, háborukban el nem fáradt, sors által üldözött nemzedék tartja ma fenséges ünnepét.

Millenáris életünk keretébe nagyon beillik azon kis tanulmány, melyet a nemzeti muzeumból, kutatásaink alapján gyűjtöttünk egybe.

Szaklapunk a vendéglősök érdekeit karolja fel. Ennél fogva igen érdekes, hogy az ezredik évben, mikor Szent István megkoronáztatott, milyen étkezési rend folyt.

Első sorban azon őskori állapotokat kell figyelembe venni. Azon korban bizony még vándor törzsekből állott a magyar, (hunyor) nép. Sátorokat ütöttek itt-ott és eledelük leginkább vadász-szákmanyból állott.

István király volt, ki mint első magyar király eltörölte az állatok véráldozatát. Ez a dicső király volt az, ki udvarában és népei között meghonosította a többi más művelt népek szokásait és étkezési rendszerét.

Tehát ki lett küszöbölve a kézzel való evés, vagy más szóval étszereket alkalmaztak.

Ezer év! Nagy idő! De épen ezért kell meghajolnunk tisztelettel a mostani haladókor előtt. Mert ezredéves multunknak hí tükre a millenáris kiállítás, hol már mindenkép láthatjuk művelődésünk haladását.

De midőn azon időkről szölok, melyek ezer év előtt voltak, egy hazafias sóhajtás fakad ki honfui keblemből:

— Legyünk vendéglős iparunk gyarapítására és igyekezzünk azon, hogy *felülmúljuk a külföldet*!

Ha a magyarok bejövetelekor nem is volt etikett étkezésünk, öt újjal ettünk, most hála Istennek, oly sok szépet mutatunk be a vendéglős és kávé ipar terén, mely büszkeségünk az egész világon. Most van kanalunk és villánk, csak adjon hozzá a magyarok Istenre bört, buzát, békességet, szép asszonyt és muzsikát, saját termő földünkben sok körmőczi aranyat, vigan járó lovat és jó dohányt, akkor azután csak elviseljük az élet viharjait.

Ihász György.

Petőfi szobra.

A magyar nemzet édes szavu dalnoka, a ki bú-bájós dalaival fényt és dicsőséget szerzett a magyar névnek — jeltelen sirban alussza örök álmát, de emléke él minden magyar szívében. Az ő emléke és az ő örökbecsű költeményei lelkesítették Szalády Antalt, a ki a halhatatlan emlékü költő és szabadsághős iránti rajongó szeretetének azzal adott kitejezést, hogy egy kis szoborban örökítette meg annak alakját.

A szobor köpenybe burkoltan ábrázolja a költőt, a mint gondolatokba merülve ül, tollat tartva a kezében, mintha írásra készülné. A szobor alján egy kis tábla van ezzel a felirattal: „Boldogtalan voltam teljes életemben” A szobornak ilyen felfogásban való megalkotásához az impressziót az idézett költemény adta és a költő életének az az időszaka, a mikor Debreczenben színész volt és ezt a fájdalmas hangú költeményt írta. A szobor igen sikerült, az ember el sem hinné, hogy nem hivatásos művész, hanem csak műkedvelő munkája. — Ezt a kis szobrot Szalády Antal most az ezredéves ünnepély alkalmából sokszorosította és elárúsíttatni fogja. Felhívjuk erre olvasóink becses figyelmét, mert a szobor minden magyar család lakásának díszére válik. Finom kivitelű sárgaréz öntvényben igen szolid árban darabonként öt forintért kapható a tulajdonos Szalády Antal-nál Budapesten, Andrassy-ut 86. szám alatt, postán utánvétellel is megrendelhető. Könyvnyomdászok és könyvtárosok nagyobb vételnél megfelelő kedvezményben részesülnek.

Programm.

Az „Österreichische Gastwirthe Verband” tagjai, kedves bécsi szaktársaink és vendégeink tiszteletére a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata által rendezendő ünnepségek sorrendje a következő:

Aug. 3-án. Erkezés a bécsi hajóval. Ismerkedési estély a „Royal” nagy szállodában, este 8 órakor.

Aug. 4-én. Reggel 8 órakor találkozás az Erzsébet-téren (Egerváry-kioszk.) Háromnegyed kilencz órakor földalatti vasuton kiutazás a kiállításba. Délután 3 órakor díszbevonás az ünnepélyek csarnokában.

Aug. 5-én. Az új országház és az összes látványosságok megtekintése.

Aug. 6-án. Kirándulás a Svábhegyre, délután a kiállításba.

(Jegyek válthatók aug. 2-ig a két ünnepnapra aug. 4. és 5-ikére — Förster Konrád (Alkotmány-utca és Váci-körút sarkán) és Löwenstein Mihálynál (Eskü-tér.)

Levelezés.

Szombathely, 1896, július 24-én.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Fogadja köszönetemet megbízóim a szombathelyi szállodások, vendéglősök és korcsmárosok érdekszoportja nevében azon hazafias fáradozásaiért, amelyekkel az országos vendéglős kongresszus eszméjét becses lapjában támogatni és diadalra segíteni kegyes volt.

Egyúttal van szerencsém értesíteni arról, hogy a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának az országos vendéglős kongresszus létesítése érdekében kibocsátott felhívását a szombathelyi szállodások, vendéglősök és korcsmárosok nagy örömmel tudomásul vévén elhatározták, hogy azon nagy számmal részt fognak

venni, a részvételre Vasvármegye összes vendéglőseit fel fogják hívni és indítványukat be fogják küldeni s mindez eszközzésével engem biztak meg.

Ezen megbízásnak megfelelőleg mai napon közöltem a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatával az országos vendéglős kongresszuson való részvételre ez ideig jelentkezett vasvármegyei vendéglősök névsorát és a kongresszusi napirendre vétetni kért indítványokat.

Van szerencsém ugyanazokat igen tisztelt Szerkesztő ur részére is ide mellékelten megküldeni.

Kiváló tisztelettel

Dr. Szabó László.
ügyvéd.

*

Csepreg, 1896. Julius 28-án.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Miután szándékom van nekem is ahhoz a magasztos eszméhez, a melyet a szombathelyi vendéglősök megindítottak, csatlakozni, kérem uraságotat, ha nem is tartozom valamely ipartestülethez, szíveskedjék engem is *bejelenteni*, mert én is részt akarok venni a *kongresszuson*.

Hirschler Salamon
korcsmáros.

*

Budapest, 1896. jul. 27-én.

Kedves barátom!

Ha már jelenlegi helyzetemben nem is közvetlenül érdekel azon felhívás, mit becses lapod hasábjain a budapesti szállodások, vend.- és korcsmárosok ipartársulatának nagyérdemű és minden jóért lelkesülni tudó elnöke Gundel János ur közzé tett, hogy csekélységem által én is hozzá ne járuljak annak támogatásához.

Egy időben mint vendéglős és egyik nagyobb regálé bérletnek elnöke, teljesen ismerve azon bajokat, mely a vendéglői és korcsmáltatási ipart e téren üldözi; nem találok kellő elismerő szavakat annak kifejezésére, melyekkel ugy ezen ügy kezdeményezőit a szombathelyi vendéglősöket, és a budapesti szállodások, vend.- és korcsmárosok ipartársulatának nagyérdemű elnökét, mely ezen ügyet magáévá tette, és azt oly buzgó odaadással felkarolta üdvözölhetném.

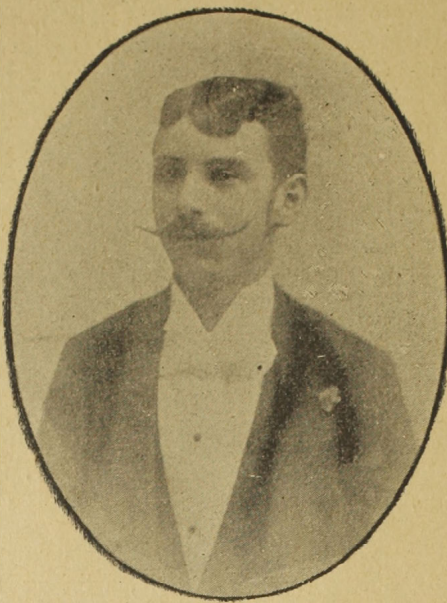
De különösen elismerést érdemelsz te azon buzgó és fáradhatatlan munkásságodért melylyel ezen ügyet becses lapod által szolgálod, és azt sikerre vezetni törekszel.

Ismerve a multból azon üdvös szolgálatot mit az 1885-dik évi kiállítás alkalmával tettél és 1887-ben ily orsz. kongresszus alkalmával elértünk; nem mulasztatom el, hogy az egész Magyarország nagyérdemű szállodás vendéglős és korcsmáros szaktársaim figyelmét fel ne hívjam ezen ügy támogatására és mentől szélesebb körben való terjesztésére, ott hol társulatok vannak azok elnökségeit, ahol pedig ily társulatok nincsenek minden egyes szaktársakat; különösen ezek között Jász-Nagy-Kun-Szolnok megyei tisztelt szaktársaimat tömörüljenek, társuljanak és hogyha elérkezik azon nap, melyen ezen reájuk nézve sérelmes ügy tárgyalatik, vegyék ki részöket ők is, hogyha nem is mindnyájan, de legalább képviselőtökkel támogassák ezen reájok nézve igen fontos ügyet, mely az önök javukat van hivatva védeni és támogatni.

Azon reményben hogy buzgó törekvésed, melylyel ezen ügyet szolgálod, siker fogja koronázni, vagyok igaz baráti szeretettel

Sárkány Lajos.

GROSZ ÖDÖN.

A hazai pinczér-ügynökök egyik törekvő fiatal tagjának arczképét is bemutatjuk mai számunkkal a t. olvasóinknak. Grosz Ödön született 1869 évben Miskolczon, iskoláit Miskolczon és Budapesten végezte s szakismereteinek elsajátítása végett a pinczéri pályára lépett. Később Miskolczon, hol édesatyja elhelyező intézetét átvette az ottani pinczér-egylet teljes bizalmával találkozott, midőn nagy többséggel az egylet ügynökéül megválasztották. Széleskörű ismeretsége Budapestre vonzotta s az Irányi Dániel-utczában a volt Kutschera-féle közvetítő intézet helyiségében van virágzó üzlete. Előre törő, szorgalmas fiatal ember, kívánjuk, hogy fáradozásait siker koronázza.

BORÁSZAT.

— Szüreti kilátások a Tokaj-Hegyalján. Tokajból írják lapunknak a következőket: A tokaji szőlők, a melyeket többnyire folytonos szénkénegezéssel tartanak fenn, hogy a filloxera a szőlőket tönkre ne tegye, az idén oly gyönyörűen állanak, mint 15–20 év előtt, a mikor még filloxera csak sporadice mutatkozott. Az amerikai alanyba ültetett szőlők is szépen fejlődtek s bő szüretet ígérnek. A jó termés kilátások egészen fölélnitették a gazdákat, s ez okból a jövő évben, a kik csak szerit ejthetik — mert földje a legtöbb parasztagdának van a szőlőhegyeken — újra hozzá fognak a szőlők felújításához. A tehetősebb gazdák már az idén megkezdik a szőlőkben a munkálatokat. A jó példa pedig ragad, mert hát a tokaji boroknak mindenha meglesznek a jó árai.

— Borvizsgáló-állomás Fiumében. Tudvalevően a kormány legutóbb olyképpen intézkedett, hogy a fiumei vámhatóságok mindaddig ne vámolják el az Olaszországból jövő borokat, a míg a földmívelésügyi miniszteriumhoz Budapestre felküldött minták megvizsgálásának eredményéről értesítést nem kapnak. Ez a rendelet minden egyes borküldeménynél 10–12 napi fennakadást okoz s még tetemesen növeli az amugy is állandó raktár-mizériákat a magyar kikötőben. Ezért — mint nekünk jelenlik — a fiumei kereskedelmi és iparkamra feliratot intézett a kormányhoz egy borvizsgáló állomásnak Fiumében való létesítése érdekében, a mit a kamra már előzőleg többször kérelmezett. A borvizsgáló-állomás nagy hasznára volna a borkereskedésnek, mert meg lehetne takarítani azt az idővesztést, a melybe most a bormintáknak megvizsgálása kerül s

e mellett az állomás a fiumei kereskedelem szoliditásának egyik biztosítója volna, mert a belföldi vevőket nagyobb bizalomra gerjesztené.

— *Phylloxera*. Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye Kun-Szent-Miklós községe szőlőiben a filoxera jelenléte megállapítván, a nevezett község határát a földmívelésügyi miniszter zár alá helyezte.

— A szőlő moly. Minél inkább ismeretessé vált a szőlőmoly biográfiája, annál jobban hozzáálltak a szőlősgazdák szőlőik megvizsgálásához. Eleinte az volt a vélemény, hogy az országban sehol sem fordul elő a szőlő-moly, a budai kerti szőlőket kivéve, és ime, ma már, — az igaz, hogy csak nagyon kis mértékben, — mutatkozik: Zala, Fejér, Torontál, Bács-Bodrogh, és Tolna vármegyék egyes szőlőiben. Tehát a szőlőmoly tényleg létezik, s ha nem is okoz ebben az évben még bajt, mindenesetre jó lesz pusztítani, a míg úgy el nem szaporodik, mint a filoxera, vagy mint a peronoszpóra, a mely káros rovarok és élősdiek ellen szakadatlanul folyik a védekezés. — Az előttünk fekvő tudósítások szerint a szőlőmoly csak igen kevés pusztítást okoz; így pl. *Galambokról* (Zalamegye) írják, hogy ott a szüreti kilátások igen jók. Annyi fürt rég nem volt a szőlőkön, mint az idén — pedig a filoxera nyomát erősen lehet látni. Ujabbán a szőlőmoly is látható csak hogy oly parányi kárt okoz, hogy kalamitástól nem kell tartani. *Réc-Almdson* is (Fejér megye) mutatkozik kis mértékben a szőlőmoly; a mi pusztítást okoz, az nem jöhet figyelembe. Sokkal inkább figyelmet érdemel, azonban a zöldeserebogár és a kendermagbogár; óriási mennyiségben mutatkoznak ezek a kártékony állatok — s roppant sok kárt okoznak. *Nagy tőszegen* is látható egy-egy szőlőtűrtön szőlőmoly, de bajtól nincsen mit tartani. *Cserven kán* is pusztít kisebb mértékben a szőlőmoly

— Olaszbor Magyarországon. Olaszország hordó-borkivitelének mennyisége az 1896. évi január—április hónapjaiban 610.604 hektoliter volt, mely mennyiség az 1895 év ugyanazon időszakában kivitt 614.148 hektoliternél 12.544 hektoliterrel kevesebb. — A kiszállított bor értéke az 1896. év január—április hónapjaiban 15.641.704 líra volt, vagyis az 1895. év megfelelő időszakában kiszállított 15.967.848 líra értéknél 326.144 lírával kevesebb. — Olaszország borkiviteléből az osztrák magyar monarchiára az 1896. év január—április hónapjaiban összesen 299.978 hektoliter esett, az 1895. év ugyanazon időszakában pedig 241.337 hektoliter vagyis az 1896. év első négy hónapjában 58.641 hektoliterrel több. — Az Olaszországból az osztrák magyar monarchiába behozott hordóbor mennyisége — az olasz hivatalos áruforgalmi statisztikai kimutatás szerint — az 1896. és 1895. évek január—április hónapjaiban havonként részletezve a következő volt:

	1896-ban	1895-ben
Január . . .	95.689 hl.	24.437 hl.
Február . . .	77.873 "	100.525 "
Március . . .	79.325 "	54.689 "
Április . . .	47.091 "	61.686 "
Összesen	299.978 hl.	241.337 hl.

Különös italok.

Berlinben Joest W. tanár érdekes felolvasást tartott legutóbb az iszákosságról és arról, hogy ez mennyire elfajulhat. Felolvasásában többek közt a következőket mondta:

„Báró Schröder, aki Kaliforniában tartózkodott, beszélt nekem, hogy kaliforniai birtokán

az egyik felügyelő, miután úgy intézkedtem, hogy semminemű alkoholt tartalmazó italt ne kapjon, ecetet, azután worcesterhirei saucet és utoljára petroléumot ivott.

Krokse őrnagy nemrég arról értesített, hogy vizsgálatot tartott zászlóaljánál, mert feltűnt, hogy roppant sok petroléum fogy el. A megejtett vizsgálat során kiderült, hogy az egyik katona minden éjszaka sorra vette a zászlóaljánál levő lámpákat és a petroléumot kiitta belőlük.

Egyik kollégám, dr. Krasnovó, aki néhány nappal ezelőtt érkezett meg Texasból, a következőket beszélte el az ott uralgó iszákosságról:

„Texasban Eau de Colognet isznak vízzel keverve. A texasi férfiak az iszákosság ellenes egyesületek miatt szégyellik magukat a vendéglőbe vagy kocsmába menni inni. Bemennek tehát az üzletbe s azt mondva, hogy nejeiknek vizik, vesznek egy-két üveg kölni vizet. A boltból kilépve, a legközelebbi ház kapujában, ahol nem látják őket, megiszszák a kölni vizet. A nők éppen úgy tesznek, azzal a különbséggel, hogy azok nem szólnak a kereskedésben semmit, mert az egészen természetes, ha egy nő 3—4 üveg kölni vizet vesz.”

Roppant sok Eau de Colognet isznak meg az urali kozákok is. Miután szégyelnek sok pálinkát inni vagy venni, tehát kölni vizet vesznek és azt iszszák meg, még pedig a boltban. Ezekre megy azoknak a kölni vizes üvegeknek száma, amit a kozákok elhasználnak. Hogy ez az Eau de Cologne német vagy orosz készítmény-e, azt nem tudjuk.

Felolvasása során megemlítette még Joest tanár, hogy éppen egy nappal előbb egyik kártyától, Wäszlertől, a Madeira szigetek egyikéről levelet kapott, melyben Wäszler azt írja, hogy mert tudja, hogy Joest az ilyen dolgok iránt érdeklődik, tehát elküldi neki a funchali „Santa-Clara szálloda” italárjegyzékét, amelyen a liqueurök közt ott szerepel az Eau de Cologne s. Üvege 1 shilling 8 pence. Joest azonban azt hiszi, hogy ez csak tévedésből kerülhetett oda.

KÜLÖNFÉLEK.

A „Vendéglősök Lapja” t. olvasóit kérjük, szíveskedjenek lapunkat minél szélesebb körben terjeszteni s ismerőseiknek kikeről feltehető, hogy lapunkra előfizetnének, lakezimeit hozzánk beküldeni szíveskedjenek, hogy részükre a lapot mutatóványul megküldhessük. Mutatóvány számokkal kívánatra ingyen szolgálunk. Mindazon t. szaktársaink, kik lapunk ezideig megjelent számait elfogadták, tisztelettel felkéretnek, hogy előfizetéseik beküldésével ne késsenek, miután ezentúl csak is azon t. szaktársainknak küldjük a lapot, kik azt megrendelték.

Tisztelettel

a „Vendéglősök Lapja”
kiadóhivatala.

— **Új vendéglő.** Budapesten a Károly-körut 14. sz. alatt Győri Simon és fia diszesen berendezett vendéglői üzletet nyitott, hol a főpinczéri állást Steiner Lajos tölti be.

— **Személyi hir.** Kovács Imre fővárosi vendéglős szaktársunk, mint részvétellel értesülünk, ismét ágyban fekvő beteg. Legutóbb Balatonfüreden gyógykezelte magát, honnan egészségesen tért vissza Budapestre, gyengéd neje a nemesen érző honleány nagy szomorúsággal ápolja barátunkat. Kinek egészségét — hogy az Isten mielőbb helyreállítsa — őszinte szívből kívánjuk.

— **Kolozsvári vendéglő Budapest.** A kerepesi-ut és klanzál utcza sarkán levő régi Bányai-féle vendéglőt, a vendéglő új tulajdonosa Walter Károly, „Kolozsvár városá”-hoz czimezte el. Kitűnő erdélyi étkei és italai nagy kelendőségnek örvendenek.

— **Kávésok gyűlése.** A budapesti kávé ipartársulat legutóbb tartott rendkívüli közgyűlésén a társulat ügybuzgó, derék elnöke Schultzeisz Mór kijelentette, hogy a békeség érdekében lemond az ipartársulat vezetéséről. A jelen voltak nyomban egy bizottságot választottak, melynek jelölése következtében az új tisztikart a következőleg alakították meg: Elnök lett Némái Antal, alelnök Pickler Ármin, pénztáros Harkai Mór; Választmányi tagok: Kleinlein K. Lankó Pál, Glaser F., Weingruber J., Kolb F., Kohn B., Fränkl Schovanetz J., Pertl István Simon Pál. Póttagok: Tihanyi József, Sztanoj Miklós, Eder Antal, Gfeller J., Gansterer J., Drechsler B. Felügyelők: Steuer Sándor, Weisz Gyula, German Jenő. Mi őszinte szívből sajnáljuk, hogy a kávé sok között ki ütött a vallási gyűlölet (antiszemitizmus) Olyan nemesen gondolkozó, művelt lelki vezérembert mint Schultzeisz Mór u egyhamar nem nyerhetnek meg ügyüknek. A zsidó ép oly hazafi lehet, mint más ember, de jobb mind a szájhős, ki magamagát tartja legelhivatottnak s nem ért semmihez még a legkezdetlegesebb szakbéli ismerethez sem, mert aki a rendes árucikkül használt cognacot „czognak”-nak nevezi, az ne lármázzon ha a közbizalom egy művelt, olvasott és szakképzett zsidót emel az elnöki polczra.

— **Figyelmeztetés.** Alapszabályaink értelmében csakis oly jelentkező jön figyelembe, ki a díjszabályainkon megállapított előjegyzési díjat beküldi, és pedig: főpincér, szobapincér 1 frt, többiek 50 kr. Tekintettel a tömeges üzletbejelentésekre ajánljuk szaktársainknak, hogy mindig minél előbb jelentkezenek mivel az elhelyezés sorrendbe történik. Kik pedig írásilag jelentkeznék, nagyon célszerű ha megírnák, hogy eddig kicsoda üzletbe voltak alkalmazva, hogy némileg képesítvényükről fogalmat alkothassunk magunknak.

A szombathelyi pincér-egylet

helyeszközlő osztály vezetősége.

— **Mennyibe kerül egy ember élelme?** Egy angol statisztikus számítása szerint az élelmezés költsége évi átlagban az angolnál 96, a francziánál 92, a németnél 82, a spanyolnál 66, az olasznál 48, az orosznál 46 forint fejenként. E nagy különbség nemcsak az árártól függ, hanem a mennyiségtől is. Így az angol 190, az olasz 200, a spanyol 240, a franczia 270, a német 280, az orosz 328 kgr. kenyeret fogyaszt, ellenben a húsnál majdnem fordítva áll a viszony a népeknél. Az angol 55, a franczia 19, a német 32, az orosz 26, az olasz pedig 13 kgot eszik évente. A magyar fogyasztásról nem találunk adatokat.

— **Hajdan és most.** Régi idők emlékei egyre kivesznek a haladó korról. Hajdan a jó régi világ pénzszerű, mulató vendégei a szállodáknak, kocsmáknak, csárdáknak csak amúgy fokossal vagy fűtykössel adták tudtúl kívánságait, csinálván nagy lármát és zürzavart. Ma bizony amaz óskori állapotokat a modern felvilágosodottság szellője batotta át. Így a szállodák, vendéglők egyik szükséges kelléke lett: a csengő. Hazai iparunk egyik legjelesebb művelője a harangöntés terén a lelkes, igazi magyar Thury János és fia cég, melynek millenniumi

kiállításai harangjai úgy a megnyitáskor, mint mindenkor a látogató közönség és szakértők tetszését megnyerte. A sok kitüntetési érem mellett a mi jókívánságunk is kíséri a derék gyárosokat, kiknek gyárát ajánljuk olvasóink b. figyelmébe.

— **Pakh György** a szombathelyi pinczér egyet névsorából egy és mindenkor töröltetett és tőlünk el nem helyezendő.

— **Erdélyi vendéglő Budapest.** A kiállítás megtekintésére utazó vidéki közönség gyakran aggodalmaskodik azon, hogy elterjedt hírek szerint Budapesten drágán lehet a vendéglőkben étkezni. A Budapestre utazó erdélyi közönség érdekében szükségesnek találjuk megemlíteni, hogy a hír csak részben felel meg a valóságnak, mert Budapesten több helyen lehet jutányosan étkezni. Így kitűnő és rendkívüli jutányos erdélyi konyhát és jóminőségű, tisztán kezelt borokat tart Fülöp Károly kolozsvári vendéglős, kinek étterme a kiállítási területhez közel eső Lövölde-tér 2. sz. a. van. A legkisebb vidéki városban sem lehet olcsóbban étkezni s e mellett kitűnő minőségű erdélyi konyha van. Fülöp Károly borait erdélyi termelőktől szerezte be s azoknak tisztasága és finom íze általánosan megnyerte tetszését budapesti vendégeinek is.

— **Halálozások.** A nagytekintélyű Reisenleitner-családot fájdalmas veszteség érte. A családfő, az ősz Reisenleitner Jakab jul. 21-én jobblétre szenderült, 23-án pedig eltemetett. Legderékabb és legtekintélyesebb kávéink egyike, Reisenleitner Antal (Hunnia kávéház a Kalvin-tér és Királyi-Pál utca sarkán) édes atyját gyászolja a boldogultban. Enyhítse fájdalmát ismerőseinek és barátainak osztatlan részvéte. — Czoczuly Ágoston Czoczuly Károly fővárosi vendéglős szaktársunk testvér öcsese mult hó 20-ikán életének 30-ik évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Béke poraira! Kalocsai Sámuel szatmári vendéglős egy az orrán támadt s gyorsan terjedő daganat következtében hirtelen meghalt. Temetésén, melyen Fürth Ignác nagykarolyi rabbi magyar nyelven mondott imát és gyászbeszédet, jelen voltak a szatmári vendéglősök és pinczerek nagyszámban. A megboldogultat gyermekein és feleségén kívül testvére Kalocsai Zsigmond szállodás siratja.

— **Kávéház átvétel.** Rágg Mihály a budapesti keleti pályaudvari vendéglő fizető-pinczére megvette a csömöri-ut 24. sz. alatt levő Bahr-féle kávéházat. Sok szerencsét!

— **Üzleti hírek.** A budapesti központi vasúti pályaudvar III-ik osztályu vendéglőjében a főpinczéri állást Wallner Samu nyerte el, míg az I. osztályu étterem fizető pinczérei Binder Mihály és Pauker Jenő lettek.

— **Az iszákosság meggátlása.** Angliában tudvalevőleg retteretes pusztítást okoz az iszákosság. Hogy ennek némileg gátot vessenek, egyes vidékeken a következő módot eszelték ki. Minden községben létesítettek egy kocsmát, a melyben az italt mérő közegnek semmi érdeke nincs abban, hogy az italból sok fogyjon el. Az italt kiszolgáló közegeket felelőssé teszi azért, ha valaki a kocsmában leissza magát. Így aztán elérik azt, hogy a szegény ember csillapítja a szomját, de nem pusztítja el a testi és lelki erejét.

— **Budapesten.** 1896. január 1-én 653 kávé és 429 kávémérő volt, a mely szám azóta szaporodott.

— **Magyarország-Ausztria** fürdővendégei július hóban: Pöstyén 2322, Abbadia 8372, Reichenhall 4731, Karlsbad 26839, Marienbad 10322, Teplice 3147, Gieszhübl 157, Gräfenberg 1126, Barlangliget 1143, Csorba 1630, Hársfalva 464, Előpaták 547.

LEGUJABB.

Lapunk zártakor vesszük a hirt, hogy a kassai szaktársak egyhangulag elfogadták a szombathelyi szaktársak által kezdeményezett orsz. kongresszus megtartásának eszméjét. Legközelebbi számunkban közölni fogjuk a közgyűlés jegyzőkönyvét.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. Hieronymi Géza orvostudor urnak (Bpest). A kérdéses hangulatteljes költemény íróját nem ismerjük s annak dallamát Fodor J. a városligeti szinkör karmestere szerette, Odry Lehel, a m. kir. Opera kiváló művésze pedig lapunk szerkesztőjének a legnagyobb dicsérettel említette, s növendékeivel pedig betanultatta. A dal zenéje megérdemli hogy kottára alkalmazva, a magyar nép közt elterjedjen s erre már *Klökner* Ede fővárosi zeneműkereskedőnk és kiadónk készséggel vállalkozott is. Egyébként a szép dal szövegét itt közöljük:

„Nem hal ki még, nem hal ki még
A szép magyar nótá!
Meggzóllal még, meggzóllal még
Pásztor tilinkója!
Most is csak úgy kesereg még:
Mint valaha régen;
Úgy sirdogál szomorúan,
Csendes nyári éjen.

Mindig akad egy-egy legény
Kinek szíve gyászol.
Panaszt mond az éjszakának
Csalfa szép leányról.
Lány is akad, Isten tudja,
Ki mindig tesz róla, —
Hogy soha se halhasson ki
A szép magyar nótá.”

Krausz Elemér urnak (Bpest). A vegyészeti és gyógyszerészeti dolgokban szívesen felajánlott közreműködésedet örömmel és köszönettel veszem. Látogassál meg

NYILTTÉR. *)**KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS.**

Fogadják mindazon jóbarátaink és ismerőseink, kik szeretett és felejthetetlen férjem, a jó édes apa

Reisenleitner Jakab ur,
temetésén és az érte mondott gyászmisén megjelentek s személyes vagy írásbeli részvétükkel bánatunkat enyhíteni törekedtek, mélyen érzett halánk és köszönetünk kifejezését.

Özv. Reisenleitner Jakabné és családja.

Boreladás.

Saját termésű kitűnő fehér bor, mintegy 80 hektoliter, veres bor, mintegy 40 hektoliter eladó. — Értekezhetni **K. FARKAS JÓZSEF** urral Nagy-Körösön.

* E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a Szerk.

Felölös szerkesztő: **IHÁSZ GYÖRGY.**

Hirdetmény.

Lajos-Mizse 8000 lélekkel bíró jó-módu nagyközségben a templom és a piac-tér közvetlen közelében, az országot mellett s így a legnagyobb forgalmi helyen lévő

központi szállodának

címzett vendéglő a hozzátartozó 5 szoba, konyha, pincze, éléskamra, fakamra, 25 négyszög öl belvilágú tánczterem, jégverem, tekepálya és istálló, előrehaladott kornál fogva haszonbérbe kiadandó, avagy egy tisztességes kezelőnek átadandó. Az időtartam a kölcsönös megállapodástól függ.

Értekezhetni **Mészáros Antal** tulajdonossal a helyszínén.

Walter Károly vendéglője

„Kolozsvar városához“

Budapest, VII., Kerepesi-ut 36. sz.

Jó konyha, kitűnő erdélyi borok, pontos kiszolgálás. A jó cigány-zene pedig azt daloltatja:

Te magyar vagy, én meg székely
Az egünkre egy nap kel fel,
Egy eső hullik földünkre,
Mért lennék én különb, mint te?!

PACZOLAY JÁNOS

„Gondúz“ vendéglője

Budapest, VIII., Csengeri-utca 1-ső szám.

A legjobb konyha, természetes italok és jó kiszolgálás.

A vidékről a fővárosba érkező közönség látogatott helye.

Vendéglősök figyelmébe!

!! A legolcsóbb és legjobb bevásárlási forrás !!

BAROS GÁBOR és T^{SAI}

BUDAPEST, VII., Dohány-utca 1. szám

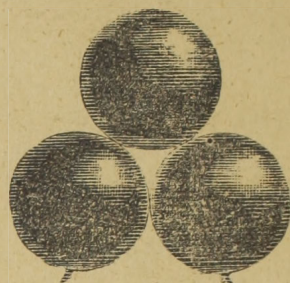
(Az izraelita templommal szemben.)

Aeth. olajok, essenciák és kompozíciók gyára

Rum, cognac, szilvórium, törkölypálinka, liköröknek az összes szeszes italoknak hideg uton való készítéséhez szolgáló utmutatás készülék nélkül.

Azonnal használfó!

Czímünkre
jól tessék
ügyelni!

Czímünkre
jól tessék
ügyelni!

KÉK GÖLYÖHOZ.

Pinczészeti czikkek raktára!

HIRDETMEŒY.

Alólírott **Csanád-Palota** község elöljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az **uj emeletes község-házának**, mely a község piacsterén épült a legnagyobb forgalmu helyen, a földszinti részein lévő **üzleti és magán lakásul szolgáló részei**, valamint az **emeleten** egy díszes-terem, két mellékszobával, — a mely rendeltetésének legkésőbb folyó évi **november hó 1-én**, — kivéve az emeleten jelzett részeket, mely jövő évi május hó 1-én fog átadatni.

Folyó évi november hó 1-étől számított öt egymás után számítandó következő évre **haszonbérbe adatnak**. — És pedig az öt üzleti helyiség egy-egy mellékszobával külön-külön **150 forintért**, vagyis összesen **750 forintért**.

A vendéglői czélra épített egy földszinti kávéház terem.

Az emeleten egy 120 négyszög-métert magában foglaló **tánczterem** két mellékszobával. — Két **vendégszoba**, esetleg 4, ugyanazon czélra alkalmas. — Négy szoba a községben lévő társas-körök befogadására. — Három szoba a vendéglős magán lakására. — Ehhez tartozik azonkívül 140 négyszög-métert magában foglaló részben, **aszfaltírozott** ivó és raktározó pincze, 3 konyha és 2 élés kamra.

A jövő évben ezekhez még építendő jégverem, istálló és faszin. Az udvarnak kisebb részbe befásítás által **nyári mulató** helyül átalakítva.

Évi haszonbére 1350 frt.

Felkérletnek mindazok, akik ezen épület részek haszonbérbe vételére reflektálnak, hogy **f. évi augusztus hó 20-ig** zárt ajánlataikat 10%-tólí bántpenz mellékletével alólírott elöljáróságnál nyujtsák be.

A haszonbéri feltételek **Csanád-Palota község jegyzői hivatalában** megtudhatók.

Csanád-Palota, 1896. július 27-én.

ELÖLJÁRÓSÁG.

Szálloda, kávéház és vendéglő

tulajdonosok a fővárosban, vidéken felkérletnek az esetben, ha üzleteiket eladni óhajtják, forduljanak bizalomteljesen

NIEMETZ GYULA

szállodai-, kávéházi- és vendéglői üzletek adás- és vevési ügynökségéhez **Budapest, VIII., Rókk Szilárd-utca 25-ik szám, hol eladó, mint vevő-feleknek felvilágosítás készséggel adatik.**

Szállodák, Éttermek, Vendég-

lőkben általánosan elterjedt és finom kiállításu

kedvezm. étkező-jegyfüzetek

utánozhatlanok, számozva, czimnyomattal, füzetenkint 5 krajczárért szállít mindennemű számozott étkező-jegyek egyedüli gyárhelye

Reform-jegyek gyára Egerben (Hevesm.)

Minták, árjegyzék, költségvetések ingyen és bérmentve.

GROSZ ÖDÖN

szálloda-, vendéglő- és kávéházi-személyzetnek
elhelyező ügynöksége.

**BUDAPEST, IV., Irányi Dániel-utca 3 szám, volt
Kutschera-féle helyiségben.**

Van szerencsém a helybeli és vidéki szállodás, vendéglős és kávé uraknak, valamint üzletkésőknek szíves tudomásukra adni, miszerint a Miskolcson 10 évig fennálló közvetítő intézetemet 1896. január 1-től fogva Budapestre helyeztem át. Támaszkodva eddigi igyekezetem és jó hírnevemre, valamint eddigi szíves pártfogásukra, reményleni bátorkodom, hogy becses megbízásaikkal továbbra is szerencsétlenné fognak.

Pontos és gyors kiszolgálást biztosítok

Teljes tisztelettel

Grosz Ödön.

Üzlet adás, vevéseket bizalmasan közvetít.

Telefon-észeküldetés száma 62-98.

A jól látogatott klimatikus

téli gyógyhelyen Görzben

az osztrák partvidéken, egy igen jó hírnevű, a legjobb üzemben levő szépen épített és teljesen berendezett előnyös helyen fekvő

elsőrangú szálloda

más üzlet végett, rendkívül kedvező feltételek mellett, szabad kézből eladó. Csak 35,000 forint ráfizetés szükséges. Bővebb felvilágosítást ad „S. 7562.” jel alatti írásbeli ajánlatokra

Mosse Rudolf,
hirdetési irodája Bécsben.

BORHEGYI F.

ezelőtt Lápossy F. és társa

palackozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és thea főraktára

BUDAPESTEN,

Gizella-tér 1. szám (Haas-palota)

Ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket
gyári áron.

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől legjutányosabb áron szolgáltatja.

Videki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

IHÁSZ GYÖRGY,

Budapest, VII., Klauzál-utca 2. sz.

Hatóságilag engedélyezett és
1000 forint

óvadékkal ellátott
országos

közvetítő intézete

elhelyez szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetet, közvetít üzleteladásokat és vételket.

Finacsek József

férfi-szabó

Budapest, IV., Kalap-utca 21. sz.

Ajánlja magát minden e szakmába vágó munkák mérték szerinti elkészítésére a legújabb francia- és angol szabás után. Ugyisint **vegyszeri tisztítást** valamint **javitást és műtőmő munkát** gyorsan és jutányos áron készít.

Alapítotott 1869.

Kitűnőnek bizonyult

SÖRMÉRŐ

KÉSZÜLÉKEK

lég-

vagy szénsavnyomással

szabadalmazott hűtővel

ajánl

WATTERICH ARNOLD

BUDAPEST, dohány-utca 5.

Költségvetés ingyen.

Sörszivattyú, sörpezgőcsapok, minden borbetegség elleni czikkek.

Essenciák a rum-, likőr- és ecetkészítéshez hideg uton, minden készülék nélkül. Képes árjegyzék és kezelési könyv ingyen.

Kártschmároff orosz féregirtó!

Csomagokban:

kr. 10, 20, 40, 85, 1.30, 2.50.

Aethericus olajok, eszenciák, színek, vegyszeri készítmények, pipereczikkek, illatszerek, gazdasági és háztartási czikkek raktára. — Videki megrendelések jutányosan eszközöltetnek.

Kártschmároff orosz féregirtó!

Kártschmároff A. Budapest, VIII., Kerepesi-ut 41.

Kártschmároff A. Budapest, VIII., Kerepesi-ut 41.

HERKÓ PÁTER

A legelterjedtebb néppárti heti élcslap, változatos szöveggel, mulattató eredeti képekkel, a politikai romlott korszaknak szatyrja és guny által ostromozott heti eseményeivel, versekkel, adomattárral, kép-, szám-, sakk- és szőrejtvényekkel és sok más mulattató dologgal.

Szerkesztő: MARKOS GYULA.

Előfizetési ára: egész évre 6 frt — félévre 3 frt — negyedévre 1 frt 50 kr.

A szegényebb, de olvasni szerető közönség számára a „HERKÓ PÁTER” népies kiadását egész évre 3 frtért, negyedévre 75 krért küldjük.

A „HERKÓ PÁTER” tót nyelven is megjelenő heti élcslap egész évre 2 frt, félévre 1 frt, negyedévre 50 kr.

Német nyelven is megjelenik a „HERKÓ PÁTER” heti élcslap egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Naptárak magyar, német és tót nyelven minden évben megjelennek, csak 40 kr darabonként. — Hirdetéseket olcsóért vállalunk.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV. kerület, Zsibárus-utca 7-ik szám.

LANÁTOR JÁNOS

cipész-mester

BUDAPESTEN,

VIII. ker., József-körút 13. szám.

A vendéglősök, szállodások, kávéosk, főpinczerek s ezek alkalmazottjainak a legkényelmesebb lábbeliket készíti.

Ajánlja dusan berendezett saját készítményű

uri-, női- és gyermek-czipő raktárát
a legolcsóbb árak mellett

Mérték szerinti megrendelések a legizlésesebben és leggyorsabban eszközöltnék.

Bleiziffer J.

baromfi kereskedő és hizlalda tulajdonos

UJ-SZENT-ANNA.

Ajánlja mindennemű baromfiat a legolcsóbb napi árakon. Árjegyzék ingyen és bérmentve!

A t. szállodás és vendéglős urak becses megrendeléseit tisztelettel kéri

Bleiziffer J.

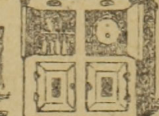
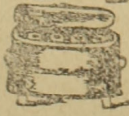
Uj-Szt-Anna.

✧ Cs. és kir. szab. jégsekreányok gyára. ✧

STILLER JÓZSEF

BUDAPESTEN,
gyár- és iroda: Dohány-utca 39.

Ajánlja törvényszerűen védett és elismert legjobb szerkezetű, kitüntetést nyert hűtőkészülékeit: sör, víz, vaj, nyers hus hűtésére, ételhűtőket házi szükségletre, fagyalt készületeket, fagyalt reserveirokat, bormérés berendezéseket és legújabb szerkezetű pezsgő-csapokat. Képes árjegyzékek ingyen.

BUDA és VIDÉKE

HETENKINT MEGJELENŐ LAP A KÖZGAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM KÖRÉBŐL.

Buda és vidéke érdekeinek és a magyarosodásnak közlönye.

Szerkesztő: ERDÉLYI GYULA.

KIADÓ-HIVATAL,
hol előfizetni lehet és hirdetések felvételnek
I. ker. Alkotás-utca 12 a
Szőke-ház.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6
Évnyegyedre . . . 3

SZERKESZTŐSÉG,
I. ker. Alkotás-utca 12 a
Szőke-ház.
Kéziratokat és közleményeket ide kérjük küldeni.

Valódi Carlsbadi 6 személyes étkezésetek 6.50-től 15 frtig.

Vendéglősök, kávéosk és szállodások figyelmébe!!!

Dus raktár szálloda, vendéglő és kávéházi porcellán edényekben és üveg árukban állandó nagy raktár a legolcsóbb **gyári árakon.**

Lámpa áruk a legszebb kivitelben, háztartási cikkek mennyasszonyi kelengyék és diszmű áruk nagy raktára.

Pálinka mérőknek tartályhüvelyek és államilag hitelesített üvegek és poharak nagy raktára.

Dr. Auer-féle gázizzótestek (Izzó fény) raktár.

Láng és társa Budapest, VIII. ker. Kerepesi-ut 41. az „ADRIA” szálló épületében.

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen lesznek naponta szétküldve **Szabott árak.**

Üveg készletek gyári árban 1 frttől 10 frtig.

Bor-eladás.

Méltóságos gróf Esterházy Pál ur tulajdonát képező badacsonyi pinczeségben fekvő saját termésű, mintegy 575 hektoliter badacsonyi és kis-örsi fehér és vörös — különböző évbeli

6- és 1895. évi új borai

f. évi július hó 23-án Badacsonyan

a helyszínen tartandó árverésen kisebb-nagyobb részletekben eladatni fognak.

Vevők a megvett bor árának felét azonnal foglalóképpen lefizetni, a bormennyiséget pedig az ár végleges lefizetése mellett f. évi augusztus hó 31-ig saját kiliterezett hordóikba átvenni tartoznak.

Árverés napján a **tapolezai állomáson** a reggel 9 órakor érkező vonathál urasági kocsik állandnak a t. vevők rendelkezésére, mely őket Badacsonyra szállítják.

Bővebb felvilágosítás az uradalmi számvevőségénél Devecserben (Veszprémmegye) nyerhető.

Devecser, 1896. június 26-án.

Az uradalmi igazgatóság.

Vendéglősök figyelmébe!

A millenniumi kiállítás tartama alatt szállítunk mindennemű

hizlalt baromfit

mely baromfi naponta frissen lesz ölvé, este feladva, reggel Budapestre érkezik, tehát romlásnak kitéve nincsen.

Ugy szintén szállítunk baromfit élő állapotban és

friss tojást

a lehető legolcsóbb árban.

I-ső Ujvári baromfi-tenyésztés
Torontál-Ujváron.

A HANGSZERKIÁLLÍTÁSON

mindennap d. u 4—7 óráig

MARGIT és GIZELLA

Leányaim saját készítésű czimbalmakon kettesben hangversenyeznek belépti-díj nélkül.

Ajánlom dusan felszerelt hangszer-raktáramat: **hegedű, fuvola, harmonika, automaták zenével, zongora, czimbalmok** s egyéb hangszerekben. **Czimbalom iskola 3.50, czimbalmozók folyóirata** egy évfolyam 4.80. Elfogadok minden szakba vágó javításokat. Képes árjegyzéket ingyen küldök. Tisztelettel

HORVÁTH ISTVÁN,

József főherceg ő. cs. és kir. fensége udvari szállítója.

Budapest, Kerepesi-ut 46. és Erzsébet-körút 2. szám.

Le az álarccal!

Álarc nélkül láthatók a

„PLASTICON“-ban

(a főváros legszebb látványossága)

Andrássy-ut 69.

„MARGIT“
GYÓGYFORRÁS,
„magyar selters“

Vegyelve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szén-sav tartalma kiváló hatásnak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szén-sav csekélyebb jelenléte megóvjaa a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól. ellenben félig kötött szén-sav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szén-sav-tartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tüdőbajokban** különösen a **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorffban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barabás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál
BUDAPEST.

Ugy szintén kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben

PEZSGÓ — CHAMPAGNER.

LOUIS FRANÇOIS & Co.
PROMONTOR.

Kitüntetések:

Páris 1889. EZÜST-ÉREM.
Nizza 1890. ARANY-ÉREM.
Lissabon 1890. Hors Concours és NAGY DIPLOM.
Temesvár, NAGY ARANY-ÉREM.

Auszeichnungen:

Paris 1889. SILB. MEDAILLE.
Nizza 1890. GOLD. MEDAILLE.
Lissabon 1890. Hors Concours und GROSSES DIPLOM.
Temesvár, GROSSE GOLD-MEDAILLE.

Főképviselek: — General-Vertretung:

R U D A és B L O C H M A N N

BU DAPEST, Akadémia-utca 16.

LEPESCH ÉS FIA SÖRFÖZDÉJE

KASSÁN

Sörfözdénk gyárt:
Ászok és márcziusi sört.

Különlegesség: Fehér sport sör.

Szétküldés: Hordókban és palackokban.

Távírtalcím: Lepsch sörfözde Kassa.

Lepsch és Fia sörfőzőgyára Kassán.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA.”)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi-segédék érdekeit felkaroló szakközlöny.

„Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete”, a „Budapesti kávéház segéd-egylet”, a „Szatmár-Németi pinczer-egylet”, a „Székesfejervári pinczer-egylet”, a „Szombathelyi pinczer betegsegélyző-egylet”, a „Győri pinczer-egylet”, a „Révkomáromi vendéglősök- és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczer-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczer-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéosok-egyesülete”-nek, az „Ujvidéki szállodások, vendéglősök- és kávéosok ipartársulatának”, a „Miskolczi pinczer-egylet”-nek és a „Kassai vendéglősök-, kávéosok-, korcsmárosok- és pinczerek-egylet”-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre	6.—	Félévre	3.—
Háromnegyed évre	4.50	Evnegyedre	1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Klauzál-utca 2-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Bucsuszó.

Visszatértek már otthonukba bécsi szaktársaink, telve őszinte csodálkozással a látottak fölött és meggyőződve afelől, hogy a *budapesti és bécsi vendéglősök közti kollégiális, jó viszonynak főtartása* nem mi rajtunk mulik.

Ugy fogadtuk őket, mint testvéreinket; megmutogattuk nekik sorra, ami szépet, jót a magyar kultúra produkált, látták azt is, hogy a magyar vendéglősök a haladásban cseppet sem maradnak hátra, hanem inkább, mint annak lelkes hívei, mindig az elsők közt vannak.

A szíves vendéglátás, amivel egyszerűen csak az elismert magyar vendégszeretet követelményeinek tettünk eleget, meghozta a maga áldásos hatását, *megszilárdította, elpusztíthatatlanná tette a két világáros vendéglősei közt fennálló kollégiális, mondhatni testvéries viszonyt.* Mi részünkről ezen látogatás után még jobban tiszteljük, becsüljük bécsi szaktársainkat, mint eddig, aki pedig a budapesti vendéglősökről akar magának fogalmat szerezni, az csak kérdezze meg kedves vendégeinket; amit ők mondanak, azt nem irhatjuk ki, mert a magyar ember nem szereti, ha dicsérik.

Szívből örvendünk a látogatás sikerének, a jó viszony megszilárdulásának, és midőn nem mulaszthatjuk el, hogy a *fogadtatás főintézőinek* szíves fáradozásaiért köszönettel ne adózzunk, őszinte szívvel, tiszta érzelmekkel mondunk bécsi szaktársainknak baráti, testvéri *Isten hozzád*-ot.

HIVATALOS RÉSZ.

Jegyzőkönyv

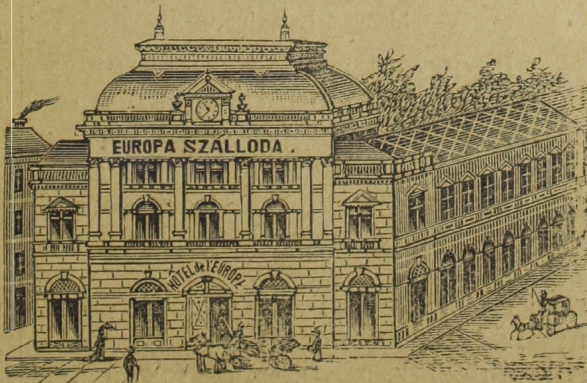
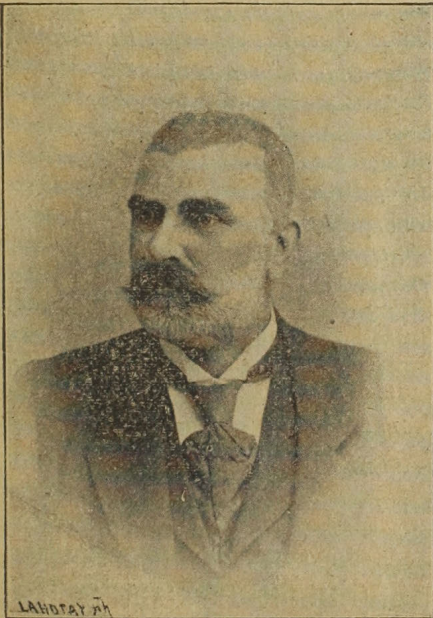
felvettett Kassán, 1896. július hó 21-én, a kassai szállodások, kávéosok, vendéglősök és korcsmárosok szakegyletének, mint erkölcsi testületnek elnöke által, a szombathelyi vendéglősök érdekesportja átiratának megvitatása tárgyában e célra külön egybehívott és az Európa-szállodában megtartott rendkívüli közgyűlésben.

Jelen voltak: Fritsche Vilmos egyleti elnök, szálloda-tulajdonos; Seres Márton, vendéglős, egyli. alelnök; Sárosi Árpád, egyli. jegyző; Anker Jakab, Barinkó F., Mondl L., Sztankó Gy., Rogozsán A., Herdiczky J., Szállási A., Kriegerbech F., Müller S., Hreiner M., Braun F., Tirnreiter J., Stern J., Davidkó I., Homornyik J.,

Rumpold J., Manyiczky és Korniczki Gy., egybehívott tagok.

Mielőtt az ügy tárgyalásához kezdene az értekezlet, elnökké egyhangulag Herdiczky János, közfelkiáltással, alelnökké Krigerbeck Ferencz, jegyzővé Sárosi Árpád, a végrehajtó bizottság tagjaivá: Szállási A., Fritsche Vilmos, Seres Márton, Braun Ferencz, Greiner Márk és Rumpold József tagok választottak meg.

Juránovics Ferencz.

Juránovics Ferencz szegedi szállodája.

Szövegét lásd 5. oldalon.

Herdiczky János elnök az ügy előadására Seres Márton egyleti tagot kéri föl, aki dr. Szabó László szombathelyi ügyvédnek, mint a szombathelyi vendéglősök érdekesportja jogi képviselőjének, illetve ügyészének megkeresését ismerteti; melynek rövid tartalma ez: A szombathelyi ven-

déglősök érdekesportja mozgalmat indított meg arra nézve, hogy megszüntessék egy a vendéglősök érdekeit súlyosan veszélyeztető körülményt, a mely abban áll, hogy a bort és sört kismértékben elárúsító kereskedők s szatócsok a fogyasztó közönséget mindjobban elvonják a kiméréssel bíró vendéglősöktől. Történik pedig ez főleg az okból, mert a palaczk sört s bort elárúsítók fogyasztói a kereskedésekben vagy melékelyiségeiben fogyasztják el a megvásárolt italt s így a kereskedések lassanként korcsmákká alakulnak át, noha kimérési engedéllyel egyáltalában nem bírnak.

Az 1888. évi XXXV. törvényezik, mely az állami italmérési jövedékről szól, míg a kimérési engedélyek kiadását megszorítja, addig ugyanezen t.-cz. II. fejezetének 8. §-a a kismértékben való elárúsítások számát nem korlátozhatónak mondja ki. Az idézett törvény ezen rendelkezése kuforrása vendéglőseink létérdeke veszélyeztetéseinek s ennek elhárítása képezi mozgalmuk célját.

A közgyűlés elnöke ezután felkéri Sárosi Árpád jegyzőt, hogy a szombathelyi vendéglősök átiratát hozzászólás és megvitatás céljából pontonként olvassa föl:

A jegyző a megvitatandó pontokat felolvassa: 1. A kassai szállodások, kávéosok, vendéglősök és korcsmárosok érdekesportja a szombathelyiekhez hasonlóan intézzen felhívást a kassai sörgyárak és sörraktárak tulajdonosaihoz, hogy a kassai kismértékben elárúsítóknak palaczk-sört ne szállítsanak, mert ellenkező esetben az érdekeltek ezen gyárhoz minden üzleti összeköttetést megszakítanak.

Hosszabb vitatkozás után a közgyűlés ezen pontot elvben elfogadta. Egyben kimondta, hogy az e tekintetben való intézkedés még nagyon korai volna, amennyiben, ha a kongresszusnak az italmérési jövedékről szóló törvény 8. §-nak megváltoztatása iránt tett javaslata a magas kormány által figyelembe vétetnék, illetve, ha a sérelmezettek kérelme kedvezően lenne elintézve s törvényhozásilag módosítva, e pontnak szüksége nem forogna fenn, ha pedig a 8. §-nak kedvező elintézése kivihető nem volna, úgy a sörgyárosokkal szemben a kassai érdekesport a szombathelyiekhez hasonlóan járna el, azon megszorítással, hogy a kassai sörgyárosok a tonna vagy palackolt (ládázott) sört a magánosok részére csakis oly árban adnák el, a mint azt a sörrelárúsító vendéglősök adják a magánosok részére.

Felolvastatván az átirat 2-ik pontja, mely szerint azon kassai kereskedők és szatócsoktól,

a kik palaczk-sör és palaczk-bor elárúsításával foglalkoznak, a kassai érdekcsoport bevásárlásokat nem eszközölne, hanem szükségleteit azon kereskedők és szatócsoktól szerezne be, a kik kötelezőleg kijelentik, hogy palaczk-sör és bor-árúsítással egyáltalában nem foglalkoznak, vagy többé foglalkozni nem fognak.

Erre nézve a közgyűlés határozata ugyanaz, a mi az első pontot illetőleg lett megállapítva. Ugyanis, ha 8. §. módosítása törvényerőre nem emelkednék, a kassai érdekcsoport a szombathelyiekhez hasonlóan fog eljárni a kereskedők és szatócsokkal szemben. Egyben javasolja, hogy az utóbbi esetben a szükségletek beszerzésére esetleg a szállodások, kávéások, vendéglősök és kocsmárosok által fentartandó szövetkezetek állíttassanak fel.

A jegyző felolvassa a szombathelyi átirat 3. pontját, mely ekkép szól:

Az egész ország vendéglősei s vendéglős ipartársulatai felhivatnak hasonló eljárásra és a mozgalom támogatására.

A kassai egyet, mint ipartársulat és annak valamennyi tagja szíves készséggel s minden erejéből támogatja a mozgalmat és hozzájárul az összes rokonszomszágok és egyesületek mozgalmaéhoz.

A szombathelyi érdekcsoport átiratának 4. pontjához ragaszkodva, elhatározza a közgyűlés, hogy:

Budapesten, a budapesti vendéglős-ipartársulat, mint erre egyedül hivatott, a milleniumi országos kiállítás tartama alatt lehetőleg 1896. szeptember hó 22-ére egy országos kongresszust hívjon össze, a melynek eredménye a vendéglői iparral foglalkozók sérelmeinek orvoslása legyen, mert nem tűrhető az, hogy a szatócsok és kereskedők — jóllehet csak felé nyire viselik a kockázatot és megterhelhetést a vendéglői ipart üzőkkel szemben — bornak és sörnek elárúsításával foglalkozzanak. Gátat vetni ezen üzelmeknek csak akként lehet, ha a magas kormány figyelmét egy országos mozgalom megindítása által hívják fel az egyletek sérelmeire.

A közgyűlés által, az országos kongresszuson való részvétellel és a kassai érdekcsoport képviselétével a következők bizatnak meg: Herdiczki János, Korniczky György, Fritsche Vilmos, Seres Márton, Seemayer Gy., Braun Ferencz, Szállási Alajos, Kriegerbeck Ferencz, Greiner Márk, Mondl Lipót, Rumpold J., Stern G. és Sárosi Árpád.

Egyébként határozat utján kimondatott, hogy mindazok, a kik a megválasztott képviselőkhez csatlakozni óhajtanak, ebbeli szándékukat az elnöknek idejekorán jelentsék be.

Herdiczki János kávéház- tulajdonos és más kávéások egyhanguan az iránt szólaltak föl, hogy tétessék intézkedés arra nézve, mely szerint a cukrászok üzleti zárójára szabályrendelet utján határozassék meg, a mennyiben jelenleg Kassán a vendéglői iparról szóló szabályrendelet cukrázsdák zárójait nem állapítja meg s így a cukrázsdákban a kávéházak rovására kávé, szeszest, sőt más élelmiszereket is kiadnak a közfogyasztásra, s miután a cukrázsdákra nézve rendőri záróra megállapítva nincs, ott vendégeket ép úgy, mint a kávéházakban, reggelig korlátlanul látnak el.

E tekintetben a határozat az, hogy bár az előadott sérelem, — nem ismerve más városok szabályrendeleteit, helyi visszaélésekből áll, mindazonáltal a kongresszuson ennek szóba hozatalát kívánja a közgyűlés, azon célból, hogy a nagyméltóságu m. kir. Belügyminiszter ur e tekintetben is intézkedni méltóztatassék akként: utasítsa az illetékes hatóságot oda, hogy

a cukrázsdák zárójait szabja meg, és az ott való kimérést korlátozza.

Más tárgy hiányában az elnök a gyűlést feloszlatja.

A jegyzőkönyv hitelesítésére az elnökön és jegyzőkn kívül: Fritsche Vilmos, Seres Márton és Szállási Alajos kérték fel.

Kelt, mint fent.

Jegyzette:	Herdiczky János s. k.,
Sárosi Árpád s. k.	a végr. biz. elnöke.
jegyző.	Fritsche Vilmos s. k.
	Seres Márton s. k.
	Szállási Alajos s. k.

Ha majd valakit temetnek...

Ha majd valakit temetnek,
A ki akarattal halt meg,
Ne is kérdezd: mi a neve?...
Csak én jussak az eszedbe
Galambom.

Ha majd a temetőben jársz,
S egy beomlott sirra találsz,
Ne is kérdezd: ki fekszik itt?...
Én vagyok az, kit sirba vitt
A bánat.

Ha éjjel, az eresz alatt
Megzörgetik ablakodat,
Ne is kérdezd, hogy: ki zörget?...
Hazajáró, bús lelkemet
Ne üzd el!...

* * *

Faluvégén egy koporsót hoznak,
A toronyban még sem harangoznak.
A halottnak nincs neve kiírva,
Csak egy legény szeme van kisírva.

Pusztá halom, földje be süppedve,
A temető szélire kivetve.
Se keresztje, se cifra fejfája,
Csak egy legény borul sirva rája.
Gabányi Árpád.

Vendéglősök és a kiállítás igazgatósága.

— Kiállítási örömeink. —

Bizonyára a legmélyebb megbotránkozással fog értesülni mindenki arról a tenger zaklatásról, a melylyel a kiállítás igazgatósága a szállodásokat, vendéglősöket és kávéásokat napról-napra keseríti, pedig a kiállítás sikeréhez és szépségéhez senki sem járult nagyobb arányban, mint épen a vendéglősök és kávéások áldozatkész, hazafias gárdája, a mely legtöbb esetben ráfizet vállalkozására s legalább méltányosságot és elismerést joggal követelhetne anyagi haszon hiányában.

A szállodások főpanasza abból áll, hogy a minisztérium és a kiál-

lítás igazgatósága által rávéve, szabott szobaárjegyzéket fogadtak el. Már most az következnek, hogy az igazgatóság méltányolva a szállodások hazafias önzetlenségét, ne csináljon illetlen versenyt nekik. E helyett azonban a főváros sok iskoláját és egy sereg új bérházat berendeztek 50—70 kros fogadókká, a mi végre is a közönség érdekében történt s nem járt volna a szállodások kárával sem, ha vendégeiktől az illető árakat szedhették volna s nem ugrottak volna bele a fölösleges szabott árjegyzékbe, a mely miatt most az egész ipar pang, a szállodák pedig kongnak az ürességtől. Az igazgatóság tehát kétfelé érzékenyítte meg őket: egyrészt olcsó versenyt teremtett, másrészt lenyomta áraikat, pedig a kettő közül elég lett volna egy irányban működni, mert nem szabad egy rókáról két bőrt huzni le!

A vendéglősök és kávéások, a kiket balcsillagzatuk a kiállításba telepített, még több joggal panaszkodhatnak az igazgatóság ellen.

Jeget, sört és husneműt csak reggel 8 óráig szabad behozni a kiállítás területére. Ha már most a jeges kocsik csak egy percnyit késik, nem eresztik be többé, a vendéglős saját hibáján kívül jég nélkül marad, ételei megromlanak, italai is élvezhetetlenek lesznek és egész napi üzlete, sőt üzletének jó hire tönkre megy a nélkül, hogy ő maga arról tehetne, vagy felelős volna. A jegykezelőség éber figyelmére még a kivilágítások alkalmával sem feledkezett meg a vendéglősök és kávéásokról, erre is felhívta figyelmüket, hogy bizonyos összeggel járuljanak az ünnepélyhez, az pedig rájuk nézve dupla adó, mert tudvalevő dolog, hogy a fővárosi közönség olyan, mint a pillangó — a mely, ha világosságot lát, ott röpköd körülte — így tehát magunk ellen törünk, mert a nagy közönség jár kel a kivilágított tündéerkertbe.

Az meg már egyenes fából vas-
karika, a mit a tűzvizsgálattal követnek el.

A záróra éjjeli 12 és fél. Ekkor az üzletben ki kell minden világosságnak aludni. De a tűzvizsgálat lelkiismeretes közegei erre az időre soha sincsenek készen, sőt néha el sem kezdik a vizsgálatot. A tulajdonos szót fogadva a rendőri parancsnak, bezárja üzletét. Ekkor jön a tűzvizsgálat, s azzal fenyegetőzik, hogy a szabály ér-

telmében zárva talált üzletet saját szabályzatához képest karhatalommal feltöreti és megejti a vizsgálatot persze nem sötétben, hanem kellő világítás mellett.

Az igaz, hogy az igazgatóság nem kívánja, hogy az üzlettulajdonos a tűzvizsgálatot bevárja személyesen, hanem egy kulcsot követel az üzlet ajtóról, hogy a tűzvizsgáló bizottság az üzletbe bár mikor kényük kedvek szerint szabadon jár-hassanak. Vajjon nyugodtan alhatik-e az üzlet tulajdonos? — A ki meg győződött többször arról, hogy a tűzvizsgálattal megbízott egyének megbízhatók nem voltak és többeket már ennél fogva el is bocsátottak.

S ne higgye senki, hogy ez a kelletlen állapot Abderából származik. Nem! Ez különleges kiállítási igazgatósági boszantás kizárólag a vendéglősök és kávéások ellen, a kik hosszú hónapokon keresztül hoztak hazafias áldozatokat ezredéves kiállításunk magasztos nemzeti ügyének minél fényesebb sikere érdekében.

Épen oly jogos panasza a vendéglősök és kávéásoknak, hogy a kiállítást összekötötték egy kapu által Os-Budavarával, a hová a kiállításból egyenes át juthatni; az igaz, hogy jelezve van táblával, de az a tábla olyan helyen függ, hogy maga a kiállítás jegyosztálya sem találhatja meg, a közönség ekként megtévesztve átsétál Os-Budavára területére, hogy később visszatérjen a kiállításba. De nulla vestigia retrorsum — visszafelé nincs nyom! Az a ki Os-Budavára akadálytalanul jutott, nem léphet újra a kiállítás területére, ha csak másik belépti jegyet nem vásárol. Azt pedig a legtöbben nem teszik meg s így a kiállítás vendéglősei és kávéasai folyton károsodnak az által, hogy az Os-Budavári átjárónál az ellenőrzőség nem figyelmezteti a közönséget, hogy oda ugyan juthat, de vissza nem külön fizetés nélkül.

Az is baj, hogy 1885-ben kivilágítás, tűzijáték és minden egyéb csalogatta a közönséget, míg ma kivilágítás csakis a légszesztársulat pavillonjában van, ha ugyan van.

Végül a legfurcsább eljárást a székekkel követi az igazgatóság. A vendéglősök és kávéások ugyanis szerződésszerűleg minden egyesszéktől tartoznak naponta egy krajcárt fizetni az igazgatóságnak (így egyik kávé

720 szék után naponta 7 irt 20 krt fizet, vagyis havi 215 frtot, a kiállítás tartama alatt tehát külön 1,296 frtot, ami nem megvetendő teher). Természetes, hogy valamennyi szék vajmi ritkán van elfoglalva s ezért az igazgatóság is méltányosnak találta a kiállítás kezdetén átalányszerűen megállapítani a székek után járó külön bért. De ez a méltányossági roham rövid életű volt. A jegybérlőség mást gondolt s egyszer a kiállítás legnagyobb zsufoltsága napján összeolvastatta a székeket. Az eredményhez képest azután 100–200 székekkel fölemelte minden vendéglős és kávéás fizetendőségét s a kik az átalány ilyen egyoldalú fölemelését nem tartva jogosnak, egyszerűen megtagadták a jogtalan fizetést, azokkal az igazgatóság kurtán furcsán, alaposan és gyorsan elbánt. Egyszerűen megtiltotta az illető vendéglős és kávéás szeszes italainak behozatalát és ezzel kierőszakolta a fölemelt székber megfizetését per és bíró nélkül.

Öszinte szomorúság tölti el szívünket, ha látjuk, hogy a kiállítás jegybérlősége milyen cinikus hálatlansággal viszonzza a vendéglősök és kávéások önzetlen hazafiságarancsolta igyekezetét a kiállítás sikerének minél fényesebbé tételére, és nem állhatjuk meg, hogy sajnálattal ne gondoljunk a tizenegy év előtti kiállításra, a melynek sikerét szakértő igazgatás biztosította.

Ha visszatekintünk az 1879-iki székesfejvári és az 1885-iki budapesti orsz. kiállításokra, azoknak tiszta nemes, czéljaikban magasztos misszióira, úgy lelkünk teljes hevével nem mondhatunk mást mint:

Éljen gróf Zichy Jenő!

K.—r. B.—a.

A szegedi szállodások, vendéglősök, kávéások és korcsmárosok ipartársulatától.

A „budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata“

Tekintetes Elnökségének.

Budapesten.

A szegedi szállodások, vendéglősök, kávéások és korcsmárosok ipartársulatának 1896. évi július hó 16-án tartott rendes választmányi üléséből:

Olvastatt a budapesti szállodások, vendéglősök, kávéások és korcsmárosok ipartársulatának 1896. évi június hó 19. tartott üléséből hozott körlevele, melyben egy orsz. vendéglős kongresszusnak a folyó évi szeptember hó 2. és 3-ik napjain leendő megtartását tudatja, s melyben arra szólítottunk fel: hogy az országos vendéglősök kongresszusán

való részvételünket s egyidejűleg esetleges sérelmeinket és panaszainkat ez évi augusztus hó 1-ig jelentsük be, hogy az általános közérdeknek megfelelőleg a tárgyalási sorozatban beilleszthető legyen.

Mi tehát midőn az orsz. vendéglősök kongresszusán indokolni is kívánjuk álláspontunkat, van szerencsénk ezennel bejelenteni, indítvány alakjában a következőket:

I. Mondja ki az orsz. vendéglős kongresszus azt, hogy az eddig fennálló iparjogositványért (italmérési illeték) fizetett három fokozatu dijszabást, — mely szab. kir. városokban 60, 75 és 100 frtban van megállapítva, helyteleníti s amennyiben pedig a fokozati rendszer hagyatnék meg, — tekintettel mindenkor a helyi viszonyokra — az 5 fokozatban állapíttassék meg, és pedig: a legkisebb 25 frtban s folytatólag 50, 75, 100 és 125 frtig.

Mi azonban, ezen jogositványi dijszabást egész gyökerében töröltetni indítványozzuk s kérjük mondja ki az orsz. vendéglős kongresszus, hogy: úgy az állam kincstár érdekében, nemkülönben az italmérők érdekében is legméltányosabb, jogosabb és igazságosabb azon italmérési adókulcs: hogy a fogyasztási adóhivatalnál mindenkor esetről-esetre az italmérési illeték, literenkénti kimérés után szedessék be.

Ezen intézkedés által semminemű érdeksérelem nem lesz s az által az italmérők megnyugvásukat találják esetleges üzleti forgalmunk csökkenésével általában.

II. Mondja ki az orsz. vendéglős kongresszus azt, miszerint azon áldástalan rendszer, mely falun-városon egyaránt dül; hogy minden sarki szatócs boltban, ahol közegészségre ártalmas és bűzös czikkek árultatnak, s melyek az italnemeket erősen megfertőztetik, az italmérés szüntettessék meg, s az italmérési engedélyek iparhatóságilag csak azoknak adassék ki, kik kizárólag a vendéglői szakmákban működnek, és polgári kötelességüknek, mint ilyenek felelnek meg s családjukat is kizárólag ezen kereseti ágból tartják fenn.

Könnyen indokoltta teszi ezen indítványunk jogosultságát az is, hogy egy tisztán vendéglői szakmát gyakorló iparos, ezen sem bűzös, sem a közegészségre ártalmas és veszélyes anyagokkal nem érintkezik. Életfenntartási kötelessége a tisztaság, míg a szatócs vagy vegyeskereskedő száz és százféle ellentétes portékát árul, s ez, az italnemeknek tisztán való kiszolgáltatásának lehetőségét szembeszökőleg kizárja. — Jelen indítványunkra a kongresszuson részletesebben kitérünk.

III. Itt egyben azt is indítványozni bátorkodunk, hogy az italnemekkel való házalás kormányhatóságilag szüntettessék be, és erre egyáltalában hatósági engedély ki ne adassék, mivel ezáltal történik a sok visszaélés, csempészet, megfertőztetett italoknak forgalomba hozatala, miáltal a közegészség is ép úgy az italmérők, de nemkülönben az államkincstár is erősen megkárosíttatik.

Egyelőre ezen indítványunkat mászóval: panaszainkat és sérelmeinket azon kollégális kötelességgel küldjük meg a Tek. Elnökségnek, hogy ezeknek lényegét az orsz. vendéglős kongresszusának tanácskozási sorrendjébe beilleszteni sziveskedjék.

Hazafias üdvözléssel vagyunk a szegedi vendéglősök ipartársulata nevében.

Priváry Pál,
alelnök.

Az ünnepélyek csarnoka a kiállításon.

Kommer Ferencz (Dreher A. sörfőződéjének) vendéglője.

Osztrák vendégeink.

A mint előre látható volt, a magyar szállodások, vendéglősök és kocsmárosok által meghívott ausztriai vendéglősök augusztus 3., 4. és 5-én kitűnően mulattak körünkben. Nem lehet feladatunk tövéről hegyére leírni a szívélyes vendégszeretnek, a baráti együttérzésnek minden lefolyt jelenetét, mert ez a napi sajtó dolga, a mely meg is felelt részletesen ebbeli kötelességének.

Mi csupán a közönségünket kiválóan érdeklő és lapunkat, mint szaklapot illető mozzanatokra terjeszkedünk ki.

A kirándulás sikerét biztosította a bécsi vendéglősök szövetkezetének bölcs jelmondata: „Semmi politika az üzletben!” Ezt az elvet fejtegette Gundel János is, a magyar vendéglős ipar legjelesebb előharczósa, a mi büszkségünk remek beszédében a melylyel osztrák vendégeinket felköszöntötte.

— Nekünk, vendéglősöknek — szolt Gundel, — nemcsak jó hazafiaknak, hanem üzletünk terén egyuttal világpolgároknak is kell lennünk. Az idegen, a ki városunkat meglátogatja, először a szállodással találkozik s a benyomás, a melyet a szállodás tesz reá, általánossá válik és kihat az egész városra, sőt az egész nemzetre. A goromba vendéglősről kedvezőtlen következtetést vonnak az egész népre, míg a finom, előzékeny és szeretetre méltó bánásmód kellemes emlékeket hagy maga után. És mi magyar vendéglősök joggal mondhatjuk el, hogy nem kis részünk van a közmondásos magyar vendégszeretet és lovagiasság régi nagy hírének

moosoktalan fönmaradásában a külföld előtt, mert egyetlen törekvésünk a folytonos haladás iparunk terén s egyébbel nem törődünk, mint iparágunk felvirágoztatásával, miért is szorgalmas kezekkel gyomlálunk és irtunk mindent, a mi aljas, piszkos, vagy veszedelmes üzletünkre nézve.

Ezen lelkes szavak után Kommer Ferencz vendéglős ur a „Virágcsokor” és a kiállítási ünnepélyek csarnokának tulajdonosa mondott szívhez szóló lelkes beszédet, melyet kedves vendégeink a meghatottság hangján sirva köszöntek meg.

Beszélt még Lippert Lajos szaktársunk is, Petánovits József, Singhoff ur, kiknek vendégszerető hajlékaik Budafokon (pincéikben) is tárt kapukkal és tárt karokkal fogadták osztrák testvéreinket.

Hogy a mag nem hullott terméketlen talajra s hogy Gundel szavai semmi nagy-képű henczegést nem tartalmaztak, bizonyítja az osztrák vendéglősök szövetkezetének a magyar vendéglősökhöz intézett köszönő átirata, amely így hangzik:

A budapesti elnökség és budapesti kartársaink részéről augusztus 3-iki budapesti kirándulásunk alkalmával tapasztalt szívélyes baráti fogadtatás fölött érzett lelkesülésünk alig enged kellő szavakat találnunk, hogy őszinte belső hálánkat illően kifejezzük a nagyabecsült elnökség és budapesti kartársaink iránt mindazért a fényes vendégszeretetért s a legszívélyesebb barátság mindama megható jeleiért, a melyekkel minket elhalmozni kegyeskedtek. Fogadják az osztrák vendéglősök szövetkezetének nevében mon-

dott mély és forró köszönetünket. Legyen meggyőződve a nagyabecsült elnökség arról, hogy mint eddig, úgy ezentúl is hű barátsággal és szeretettel csatlakozzunk Lajthán tuli kartársainkhoz, a kiknek maradunk igaz tisztelői: (A központi iroda nevében) Wiener József elnök., Obermayer Ferdinánd jegyző.

Egyuttal közöljük a diszebed remek étrendjét s az ünnepélyek csarnokában illetve Kommer Ferencz ur Dreher Antal-féle kiállítási nagyvendéglőjének rajzát.

DINER ZU EHREN

DES

☼ OESTERREICHISCHEN GASTWIRTHE-VERBANDES ☼

IN DER FESTHALLE DER

UNG. MILLENIUMS-AUSSTELLUNG

BUDAPEST. am 4-ten August 1896.

MÉNU

Consommé à la Colbert
Esturgeon sauce remoulade
Filets de boeuf à la Wellington
Legumes macedoine
Chaudfroid de jambon de York
Canards et Poulardes rôties
Salade de laitue et de concombre
Glace
Fruits

Fromage ☼ Café noir

La bière est offert par la brasserie Dreher (Kőbánya).
Les vins par les collègues de Budapest et les vins de champagne par les maisons de M. Braun, M. L. François, M. Hölle, M. Hubert, M. Littke, M. Törley.

F. Kommer.

Melléklet a „Vendéglősök Lapja“ 6-ik számához.

Juránovics Ferencz.

(Mai képünkhöz.)

Mai számunkkal *Juránovics* Ferencz jeles szakértésünknek a kiállítási szegedi halász-csárda s a szegedi „Európa“ szálloda tulajdonosának jól sikerült arcképét mutatjuk be t. olvasóinknak.

Juránovics Ferencz született 1839-ben Iszka-Szent-Györgyön (Fehérmegye) róm. kath. szülőktől. Iskoláit Moóron végezte s a mészáros ipar terére lépett, melyen 1866-ig tisztességgel működött. Ekkor Szegedre menván, családot alapított s átvette a „Prófeta“-vendéglőt, mely vendéglőt az örök-ifjú *Ferencsevits* Gyurka bácsival a szegediek kedvencz gyűlhelyévé tette, s azt 1876-ig a legjobb egyetértésben együtt vezették. Ekkor átvette a „Hungária“ szállodát, mely szálloda *Juránovics* ur buzgó és fáradhatlan munkássága folytán szintén virágzóvá lett. Törekvéseiben jólelkű neje szül. *Trinóczky* Julia urnő, a mintavendéglősné támogatta, kivel a legjobb családi egyetértésben és boldogságban él. Nagyreményekre jogosító két fiuk *Ferencz* és *Gyula*, mamár szülőiknek valóságos jobb-kezeik.

Az „Európa“ szállodát 1886-ban vette át s azt valóban európai színvonalra is emelte, hozzá beépített két nagy telket, szobáinak létszámát pedig szaporította.

Juránovics Ferencz a közügyek szolgálatában is mindig tevékeny részt vett, Szeged sz. kir. városnak 15 év óta törvényhatósági bizottsági tagja. Ő alapította meg az ottani Önkéntes tűzoltó egyesületet, melynek örökös főparancsnoka. Hathatós támogatója ő az iskoláknak s egyéb közművelődési és kulturális, valamint humanuscélú intézményeinknek, a szegedi vendéglősök ipartársulatának, valamint a pincér-egyletnek is számos éven át buzgó és tevékeny elnöke ő, iparunk érdekeinek pedig rendíthetetlen harczosa és védelmezője. Iparkamarai tag stb. Az 1885-iki országos, valamint a jelenlegi ezredévi kiállításunkon *szegedi halász csárdájával* kiváló érdemeit nagyban gyarapította. Jó konykája s kitűnő italai ismeretekké lettek a hazai és külföldi nagyközönség előtt.

Kiállításunkon az ő halász csárdája nemcsak az Alföld közönségének egyedüli kedvencz találkozó helye, de a külföldről tömegesen ide özönlő közönségé is, amennyiben a magyar nyelven kívül: angol, francia stb. nyelveken is beszélgetik általuk.

Juránovics bátyánk bokros érdemei előtt tisztelettel meghajlunk, és kívánjuk, hogy hazánk, társadalmunk és iparunk javára az Isten éltesse őt kedves családjával soká!

I. Gy.

A pinczerek nyugdíj ügyében

a következő körlevelet küldte szét Tóth Endre főpinczér a kiállítás területén.

Az országos pinczéregyesület és az annak keretében alkotandó országos pincér-nyugdíjintézmény létesítése céljából a Szegeden 1895. október hó 9-én megtartott országos kongresszus által alakított, Bpsten székelő központi végrehajtó bizottság részéről az iránt kértetvén fel, hogy a célba vett fentjelölt intézmény alaptőkéjének összehozása céljából megindítandó általános gyűjtés eredményét célirányos közrehatásom által elősegítem.

Egyben ezen felkéréssel fenti bizottság részéről átküldtettem hozzá gyűjtő perselyek azon meghagyással, hogy azokat a kiállítás területén levő vendéglő és kávéházakban, a gyűjtés céljait szolgálva, szétosztassam.

A végrehajtó bizottság ezen megkeresésének elegetet teendő, van szerencsém a t. kartárs urnak 1 drb. gyűjtő-perselyt azzal kézhez juttatni, hogy a perselyhez mellékelt gyűjtési szabályzatnak lehető figyelembe vétele mellett az üzletben alkalmazott kartársak között a gyűjtést megindítani és ez által a pinczérkar immár egy tekintélyes részének nemes és mélyre ható törekvéseit sikerre juttatni szíveskedjék.

Örömmel és a legjobb reménnyel eltelve tolmácsolom a központi végrehajtó bizottság abbéli reményét, miszerint a t. kartárs ur, helyeselve a kitűzött nemes célt, minden lehető el fog követni, hogy a tervbe vett, kétségkívül nagy horderejű intézmény *gyakorlati megvalósítása* lehetővé tétessék, s ez által ki fogja venni részét azon nemes munkából, a mely által saját vitális érdekeit is szorosan szolgálva, a humánusan érzők tisztelettel párosult elismerését és halálját méltán kiérdemlendi.

Kartársi tisztelettel és üdvözléssel

Bpest, kiállítás, szegedi csárda.

Tóth Endre, főpinczér

Átvették s a gyűjtésre magukat kötelezték:

Neumann Károly, (Steuer kávéház.) Lätz János (Kommer Ferencz vendéglője), Hollaschek Ignác (Sturm vendéglője), Czynewin Ferencz (Petánovics J. vendéglője), Balázs János (Drekszel Béla vendéglője), Főpinczér József (Singhoffer csárda), Rapszky Zsigmond (Debreczeni csárda), Lőrincz Sándor (Nérey kávéház).

BORÁSZAT.

* *A pozsonyi szőlőszeti és kertészeti m. kir. szakiskolában* az október hó 1-én kezdődő két éves tanfolyamra 10 élelmezési és ellátási költségek fejébe egész évre 140 frtot fizető saját költségű és 6 félösztöndijas tanuló felvételére pályázatot hirdet. Ugyanez iskolában augusztus hó 1-én végző 10 növendék mérsékelt fizetési feltételek mellett szőlőkezelői, kertészi vagy pincekezelői állást keres. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság.

* *Kedvezés az olasz bornak.* A fiumei kereskedelmi és iparkamarához egy kismárton-fiumei bornagykereskedő cég javaslatot terjesztett be az olasz bor elvámolása ügyében, a mely a kamara tegnapi ülésén került tárgyalás alá. A javaslat szerint meg kellene engedni az olasz borok keverését és kezelését még az elvámolás előtt s az így manipulált borok részére a kedvezményes vámmal való utólagos elvámolás volna engedélyezendő. A javaslat kiemeli, hogy a mai díjazás, a mely szerint a borküldemények peccsétjét sem szabad a vámolás előtt eltávolítani, nagyon nehezíti a borkereskedést. A kezelést természetesen pénzügyőri ellenőrzés mellett kellene végeznie, a fiumei kamara egyhangulag elhatározta, hogy a javaslatot, mint a mely a fiumei borkereskedésnek hasznára lesz, magáévá teszi és a kormányhoz e tárgyban fölterjesztést intéz. — Alig hisszük, hogy a kormány ennek az utóvégre is nagyon egyoldalu kívánságnak eleget tegyen. Az olasz bor a mai eljárás mellett is előzőli az országot, mert hiszen a 3 frt 20 kros vámmal szemben minden más akadály illúzióruhá válik. Kár volna hát az importot a kívánt módon még megkönnyíteni, annál is inkább, mert ezáltal számos visszaélés tétetnék lehetővé.

* *Vinczellériskola Sopronban.* Mint Sopronból értesülünk, ott egy vinczellériskola létesítése iránt mozgalom indult meg. Az ez ügyben eddig lefolyt tárgyalások pedig már annyira

haladtak, hogy e tekintetben a javaslat a földmivelési miniszterhez legközelebb beérkezett volna.

* *A borkiállítás bemutatása.* Az országos kiállítás egyik legérdekesebb részét a borpavilont mult hó 22-én mutatta be a rendezőbizottság a gazdasági körök és a saját képviselőinek. A bemutatáson, mely borkóstolással is össze volt kapcsolva, jelen voltak a földmivelési miniszterium borászati osztályának tagjai, az O. M. G. E. részéről pedig Bujánovics Sándor alelnök és Forster Géza igazgató. A kiállítási igen díszes pavilonban 850 kiállítónak 2600-féle bora izlésesen felszerelt palackokban van elhelyezve. A 21 méter magas csarnoknak egyik főtárgyát egy 15 méter magas tokaji üvegvasa képezi, a melyen 6000 drb. palack lesz kiállítva. A pavillon körül egy körülbelül 800 személyt befogadó kóstolócsarnok van olykép szervezve, hogy abban a látogatók az egyes borokat meg is izlelhetik, Besenyei Géza pontos kiszolgálása és izletes hűtő konyhája mellett. Ugyancsak a csarnokban bor-közvetítő iroda is lesz s ezáltal alkalom nyújtatik arra is, hogy a látogatók az eladásra bejelentett 120 ezer hektoliter borból szükségleteiket is megrendelhessék.

* *Filloxera.* Krassó-Szörényvármegye Szászabánya, Dalbósecz, Ó-Sopot, Gerlistye, Gonya és Zsittin és Temes vármegye Csakova községek szőlőiben a filloxera jelenléte megállapítván, a nevezett község határát a földmivelési miniszter zár alá helyeztette.

* *„Egri bor“ Bécsben.* Schwarzer Nachfolger, bécsi nagyborkereskedő cég, Egerben Braun Dávid és Davidovits Pálné urnőtől három waggon-rakomány 6-vörös bort vásárolt meg mintegy 15000 frt értékben. Braun Károly székénykezezással fentartott szőlőjében termett 1895. évi jó asztali vörös borát 35 frtjával, az 6-borokat pedig 50—60 frtjával vásárolta: tehát a bécsiek mégis csak ihatnak néha-néha egy kis jó egri vöröset.

* *Olasz borimport.* A folyó év első negyedében Fiuméba érkezett olasz borok vizsgálati igazolványai, melyek e borszállítmányok kísérő okmányát képezik, a fiumei vámhivataltól negyedenként a pénzügyminiszteriumhoz terjesztetnek fel, honnan azok további eljárás végett az országos chemiai intézethez kerülnek. Ezen igazolványok szerint, melyeknek száma 307, a Fiuméba és onnan hazánkba kerülő olasz borok legnagyobb része a palermoi vegykísérleti állomás által van kiállítva, mi a mellett tesz tanúságot, hogy hazánkba leginkább a testesebb minőségű szicíliai borok (vörös) lesznek behozva.

* *Franciaország és műborkérdés.* Turrel M. francia képviselő a közel mult napokban a következő törvényjavaslatot terjesztette elő a kamara elé: I. cikkely: A műborkészítés, forgalombahozatala és elárúsítása tilos. II. cikkely: Műbornak tekintendők mindazon borkifélék, melyek nem friss szőlőnek erjedése folytán jöttek létre, vagy olyanok, melyekhez más nem szőlőből eredő anyagok lettek hozzáadva III. cikkely: A jelen törvény ellen elkövetett minden véttség 50-től—10,000 frankig terjedő pénzbírsággal és egy naptól 6 hónapig tartó fogsággal büntetendő. Ismételt kihágás esetén az ítélet a büntetés költségére, lakhelyének községében kifüggesztendő, a mi a polgári és politikai jogok elvesztését maga után vonja.

* *A filloxera által Olaszországban okozott károk.* Olaszországban ezidő szerint 26 tartomány szőlőterülete van a filloxera által megtámadva. A „Commerció“ című kereskedelmi közlöny szerint 114.338 hektárnyi szőlőterület van teljesen elpusztítva, 75.388 hektárnyi terület pedig a filloxera által megtámadva. A legsúlyosabban érte e csapás Sziciliát, ezt követi

Szardínia, Calábria, Elba szigete, Liguria, Portót, Maurizio, a Lombardia, Lecco és Bergamo környéke, Piemont és Pallunza környéke. E rémítő pusztításnak a többek között még az a következménye, hogy 15,148.603 munkanap veszett el, a napszámra szorult szegény népre nézve, mi 21,980.334 (lira = 1 franc) pénzbeli veszteségnek felel meg.

* *A „borraváló” eredete* visszavehető egészen a klasszikus ó-korba. A rómaiak minden évben december 17-ike és 23-ika között ülték a saturnáliákat, mikor egymást dúsan megajándékozták. Ebből az alkalomból a szolgák is kaptak gyümölcsöt, kalácsot és különösen bort. Ezt a természetben való ajándékozást később szokás lett pénzzel megváltani s ily módon vette kezdetét a ma már terhes adóvá vált borraváló osztogatás.

Levelezés.

Budapest, augusztus hó 18-án.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Becses lapjának egyik multkor megjelent számában „Avar” hosszabb cikkben Ós-Budavár és Konstantinápoly vendéglőseit meglehetősen kiméletlen modorban támadja meg, hogy miként igyekeznek ők maguknak üzleteket csinálni. En nem hiszem, hogy a t. cikkíró urnak egy két izbeni ott tartózkodása után határozott tájékozottsága legyen ezen erősen elítélt üzletek tulajdonosainak áldozathozataláról, amit egy bizonytalan idényűzet érdekében, a fáradságot nem kímélve, tettek.

Ós-Budavárát nem is említem most, de legyen meggyőződve t. cikkíró ur, hogy lámpával is nehezen akadna ott olyan vendéglősre, aki csak a befektetett tőkéjének felét is megkereste volna eddig.

Ami a *konstantinápolyi üzletekre vonatkozik*, itt bizton állíthatom, hogy halvány fogalommal sem bir cikkíró ur, mily keserves állapotok uralkodnak. Hogy némi tájékozottsága legyen az ilyen jó üzletekről elmondok egyet-más, ami megvilágosítja az egész helyzetet, amibe a *szegény* üzletemberek jutottak.

Az óriási kilátások, melyek a kiállítás ideje alatt ide özönlő látogatók millióinak tömvetelt erszényeire irányultak; megalapítottak egy vállalatot, mely noha szükséges tőkével sem rendelkezett, mégis elég merész volt létrehozni egy mulatótelepet; melyet nem tudni mi okból elneveztek Konstantinápolynak. Még készen sem volt (ugyan maig sem kész), midőn megnyitották. A sok balek, ki üzlethelyiségeket bérelt *óriási* bérösszegekért, ámulva látta a megnyitás után, hogy egész más viszonyok közé jutott, mint az ígérve lett. Az ígért három vendéglő helyett 14 nyílt, a 4 kávéház helyett 8.

A szegény rászédett üzlettulajdonosok ily óriási concurentia mellett, nem csoda, ha teljesen leégnek, hisz több a vendéglő és kávéház, mint a vendég.

De ez még mind semmi. A társulat pénz hiányában, hogy pénzt teremtsen a szerződés ellenére önhatalmulag királyi jogokat vindikált magának, s a kivetett áll. fogyasztási adókon kívül egy új kétszer oly nagy adóval lepte meg a mitsem sejtő vendéglősöket. A villanyvilágításból is hasznát akaráván húzni, a villanyos társaság mérsekelt árai, helyett háromszoros árakat követelt — még pedig előre; s aki erre elkészülve nem volt, — annál épen az üzleti órák közepén elzárták az áramot; és vendég vendéglős a sötétben maradtak.

Hogy ilyenkor milyen kára volt a vendéglősnek; azt csak az tudja megítélni, aki ehhez alaposan ért.

Ezekhez a boldog állapotokhoz, még az járul, hogy nemcsak, hogy nem igyekszik a társaság ügyes módon reclamirozva, rendes napi közönséget vonzani; hanem még az ilyen helyeken elkerülhetlen katonazenéket is csak néha, és akkor is csak rövid ideig alkalmazza. Más élvezet híján a már átrándult közönség is hazatér; vagy esetleg *Ós-Budavárába megy mulatni*.

Sok panaszkodni való volna még, s ha épen kíváncsi a t. cikkíró az igazat megtudni, szíveskedjék kifáradni egyszer Konstantinápolyba, s járja sorra a vendéglősöket és kávéásokat, hallgassa meg azokat és akkor ítéljen.

Fejérvári.

Pécs, 1896.

T. Szerkesztő ur!

Kérem lehetőleg oda hatni, hogy kongresszusunk legkésőbb f. év szeptember hó 1—10-ig megtartható legyen, mert ebben az időben a nyári mezei munka befejeződött, míg az őszi munka csak megkezdődik. Ezen rövid időre — tekintettel a vidéki vendéglősökre — nagy súly fektetendő, mert ez az időszak teheti lehetővé a vidékieknek tömegesebb felrándulását a kongresszusra, a mennyiben az őszi mezei munka már szeptember hó közepétáig nagyban megindul.

A „Pécs-Baranyai vendéglősök ipartársulata” már kijelölte küldötteit, kik készen várják a központ által kijelölendő megjelenési időt.

Tisztelettel

Bózsa József,
vendéglős Pécsen.

Patócs Lajos.

Mai képünkkel bemutatjuk *Patócs Lajos* hentes- és csemege áru kereskedőt. Született Nagy-Szalontán, 1870. évben pölgári családból. VIII. ker. József-körut 15. sz. alatt három évvel ezelőtt nyitotta üzletét, melyet teljesízléssel s legújabbban borozóval kötött egybe.

Odaadó vasszorgalom és igyekezete által sikerült magát a székes-főváros intelligens, és a közönség minden rétege által megkedveltetni és

jó, pontos, figyelmes, előnyös kiszolgálásával és árjegyzékével pedig a vendéglősök és szállodások karolták föl üzletét.

Ezeknél fogva a t. vendéglős kartársak és a t. fogyasztó közönség pártfogásába a legmelegebben ajánlatjuk, melyről mindenki legkönynyebben meggyőződhetik egy megrendelés után, mely czélszerű telefon összeköttetés mellett is eszközölhető.

Legnagyobb raktár prágai és kassai sódarban, kolozsvári- és debreczeni szalonnában. Mindennemű bel- és kölföldi főlvágottak, hal- és sajtneműek nagyban és kicsinyben.

Nemrégén nősült, nőül vevén egy minden tekintetben szorgalmas és a háztartás körül kitűnően jártas szép és kellemes honleányt. Kívánjuk, hogy az Isten éltesse őket soká.

KÜLÖNFÉLEK.

— **A balatoni csárda.** Örvedetes hírt közölhetünk a magyar gasztronómia híveivel. A kiállítási balatoni csárdát, mely izes balatoni fogásaival s tiszta balatonvidéki borraival oly gyorsan országos népszerűségre tett szert, nem fog a kiállítás bezárásával az enyészetnek átadatni. Tulajdonosa Trattner Gusztáv vendéglős ugyanis folyamodott a fővárosi tanácshoz, hogy kellő ételakítással még 3 esztendőig megtarthassa a csárdát, mint nyári vendéglőt. Minthogy a fővárosi tanács igen épp érzékkel bir a jó magyaros konyha s a hírnevüknek becsületet szerző magyar borok iránt, semmi kétség nincsen, hogy Trattner Gusztáv kérésének helyt ad. Kérelmét egyébként készséggel fogja erkölcsileg támogatni a kiállítás minden látogatója, a ki csak egyszer evett ott balatoni fogást s megízlelte a vértüzelő kéknelyű bort. Mind a kettő ráítás a maga nemében, vagy magyarosan mondva: a püspök is megnyalhatja utána a száját. De Trattner kérését még ennél is határozottabban fogja támogatni a kerületi tisztifőorvosnak az a jelentése, hogy példás tisztaság, és megbízható egészségügyi figyelem sem hiányzik a balatoni csárdában.

— **Pongrácz Lajos jutalma.** Hogy Pongrácz Lajos hegedűje milyen szépen szól, azt mindnyájan tudjuk, mikor itt jártak a külföldi újságírók, ők is gyönyörködve hallgatták. Pongrácz akkor a hírlapírók tiszteletére rendezett banketten muzsikált, egész sereg gyönyörűséges nótát játszva a vendégeknek, kik élvezettel hallgatták. Megtette aztán Laji azt az udvariasságot, hogy sorra járta a vendégeket és különösen az idegen újságíró hölgyeknek (huzott egy pár nótát. A hölgyek elandalogva hallgatták és melegen megköszönték már akkor Pongrácznak ezt a figyelmet. Hogy szép játékát és udvariasságát nem felejtették el, azt bizonyítja az, hogy pár nap előtt a banketten jelen volt hölgyek köszönőlevél kíséretében elküldték arcképeiket Kolozsvárra Pongrácznak, a kit mi biztosíthatunk, hogy büszke lehet erre a kedves és megtisztelő ajándéokra.

— **Foriss Pista siremléke.** A korán elhunyt Foriss Pista siremlékéről a következőket írja a nagyváradi „Szabadság”: „Az elismerés virága is hamar elhervad, ha nem öntözik meg az emlékezés patakjából. Különösen művészemberre áll ez a mondás. Szegény Foriss Pistáról is elfeledkezett a részvét ahogy eltemették. Igaz, hogy a vigság muzsája, akinek becézett gyermeke volt, nem szereti a gyászt. A közönségnek először sűrűn, aztán ritkábban az eszébe járt: ez nem a Foriss Stenglje, Pry Pálja, Charley

nénje, stb., stb., a mely szerepekben utolérhetetlen volt a vidéki színpadokon. Mohos lett a virágtalan sirja és a fakereszt is megörnyedt a feje fölött. A napokban mégis rátalált a kegyelet sirjára. Hamarosan szőnyeget font virágból föléje és szép fehér márványból emléket is állított a művésznek. Tört gránitoszlop, mely a sorsot jelképezi. Nem a színész társai, nem is a barátai, vagy a közönség, melynek olyan sok vig órát szerzett, hanem egy fehérhajú matróna állította fel a sírkövét: *Foriss Pista* édes anyja. Valahonnét, Eger tájékából küldötték a követ, homlokra írva a bús üzenet: A viszontlátásra édes fiam!

— **Szerencsétlen kocsikázás.** Borzalmas szerencsétlenség történt a napokban a kőbányai jászberényi-uton. *Szalkai* Róbert fővárosi vendéglősnek fiatal felesége bérkocsin hajtattott a főváros felé. Egy teherkocsi lovai a robogó bérkocsi zajától megijedtek s a bérkocsi után iramodtak. Amikor pedig a bérkocsi le akart térni az utról, a teherkocsi rudja oly szerencsétlenül ütközött bele, hogy a benne ülő *Szalkainé*nak gyomrába fúródott. A szerencsétlent *Apatitzky* dr. vette gyógykezelés alá és sebtét bevarrva, mentőket hívatta, akik sebesültet Rókus-kórházba vitték s ott meghalt.

— **Élelmes vendéglős.** Hamburgban egy vendéglős ugyancsak okos módját eszelte ki annak, hogy a vendégeket az étterembe csábítsa. A kirakatában egy étlapot helyezett el, amely mellett egy keskenyre köszörült tükör áll, e fölött az áll írva: „Ebéd előtt.” Ezzel szemben áll egy konveksztükör e fölött pedig az van írva: „Ebéd után.” Már most ha az arra sétáló az előbbi tükörbe tekint, saját magának siralmas, hosszú ábrázatát látja meg, ha pedig az ebédutáni tükörbe pillant, jól táplált mosolygó hasonmása tűnik elébe. Csak az a kérdés, hogy a kocsija is ilyen optimisztikusan „tükrözi”-e vissza a helyzetet?

— **Százkilenc éves ember.** A tarnopoli kerülethez tartozó Kokonsynce városkában lakó Fliták Markó, hajdani timár, augusztus hó 10-én töltötte be 109-ik életévét. Az aggyastán, aki soha életében beteg nem volt, testileg és lelkileg egyaránt friss és erős és évtizedek óta naponta megteszi rendes sétáit. Tíz gyermeke volt, akik közül nyolc még ma is él. Legfiatalabb fia 59 éves és a külügyminiszteriumban van alkalmazva.

— **Áldott esztendő** hírét hozzák a Franciaország leghíresebb bortermő vidékeiről érkező jelentések. *Burgundban* azt mondják a szőlős gazdák, hogy negyven esztendő óta nem volt már ilyen termés. Tizenkét-tizenöt fűrt lóg a legnemesebb fajta tőkéken, ugyannyira, hogy hacsak nem lesz nagyon meleg az augusztus, ki kell vagdalni a fűrtök egy részét, hogy a többinek a megéréshez elég levegője és napjalegye. *a. Champagneban* évente rendszerint huszonöt millió palack pezsgőt készítenek. Ezidén annyi a szőlő, hogy lesz harmincöt-negyven millió palackkal. *Bordeauxból* szintén nagyon kedvezők a hírek. Az idő mintha a bordeauxi bor tulajdonságait akarná szolgálni, olyan már régóta: nagy a hőség s minden harmadik napon egy kis nyári zivatar, hogy ki ne száradhasson a föld; ártalmas fereg pedig egyáltalán nincsen.

— **Új fürdő.** A *Balaton* mellől írják nekünk: Somogy megye új bokrétát tűzött a keblére, vagyis jobban mondva *Széchenyi* Imre gróf tűzte a megye keblére. Mert bokrétának mondható a máról holnapra, jóformán egy év keretén belül hirtelen keletkezett új fürdőtelep *Széchenyi* Viktor gróf szép birtokán: *Balatonföldvár*. Egészen új és egészen modern. Előkelő izlés, park, fenyves-erdő rendes hotel- és vendéglőszolgálat, remek fürdő, előzékenységek és polgári árak. Pályálja kezdetén van a vállalat *Bem* szolid bérő kezén, egy 24 szobás hotellel (*Kupa vezér*) — szobaárak 1.60-tól 3 frtig, kedves,

szép, barátságos, világos szobák és vagy nyolcz kész nyaralóval, közte egy *Széchenyi* Imre grófé, egy az anyagrófnéé. A grófok is lehetőleg itt töltik szabad idejüket; most itt van a fiatal Imre grófné is négy kedves leányával s úgy látszik, tetszik nekik a fesztelen fürdőélet. Ha a fürdő fejlesztése az eddigi mód szerint és szellemben történik, fényes jövője biztos, valamint gyors fejlődése is.

— **A lóhus jubileuma.** Párisban a lóhusmészárosok jubileumot ülnék. Julius 3. án mult harmincz éve, hogy Párisban az első lóhus-mészárszékét megnyitották. Azóta a lóhus nagy hódításokat tett az alsóbb néposztályokban és ma közel 200 lóhus mészárszék van a francia fővárosban. Ennek megfelelően emelkedett a fogyasztás is. 1872-ben 5014 lovat ettek meg a párisiak, 1878-ban már 10.000 lovat mértek ki a mészárszékben, 1894-ben 21.227 ló fogyott el, 1895-ben pedig több mint 30.000. Mi lesz még akkor, ha majd a kerékpár és az automat-kocsi teljesen kiszorítja a lovakat a huzómunkából.

— **Nemes gyermekbarát.** *Francois* Lajos budafoki pezsgőgyáros a napokban két tanítónő vezetése mellett 36 budafoki iskolás leányt küldött fel a kiállítás megtekintésére. A tanulságos látogatás közben meg is vendégelte a gyermekeket. Utólag azután 24 frtot adott erre a célra, hogy megfelelő jutalmakat nyerjenek azok a leányok, a kik a kiállítás tanulságaiból legjobbat jegyeztek meg s azokról a legügyesebben tudnak referálni. A jutalmakat már ki is osztották. Az áldozatkész, nemes emberbarátot, a ki született francia létére ma már tözsgyökeres magyar, nagyon megületi az a tisztelet, szeretet, szóval népszerűség, a melylyel őt lelkes polgártársai halás szívvel kitüntetik.

— **A „Budapesti billiárdkedvelők páholya”** nevében *Odry Lehel* elnök, és *Fekete Béla* titkár tisztelettel meghívja a billiárdjáték iránt érdeklődőket a „Budapesti billiárdkedvelők páholya” által (*Sztanoj-kávéház Teréz-körút 19.*) f. hó 20., 21., 22., 23., 25., 26., 27. és 28-án rendezendő nagy karambol-versenyre. Versenyzők: *Sztanoj Miklós* mester és *Ludwig Károly* urak. Szabad játszma 12.000 pointra: előny 8000. A verseny kezdete minden este 9 órakor. — Szabad bemenet.

— **A kávésiparszakközlöny** megbotránkozik a P. H.-ból kivett azon a hírünkön, hogy 653 kávé van, nem pedig 270 egynehány, a mint ő mondja. Ehhez a megbotránkozáshoz még egy galád ízű személyes megjegyzést fűz irodaszolgánkról, akiről, mert nála szerkesztőségi belfog volt, mondjuk „béli”-tag, azt képzeli nálunk sem lehet egyéb. Mi azzal a jeles lappal nem foglalkozunk, hiszen a szerkesztője nem is tud magyarul, hát meg sem értené a mi beszédünket. Azt azonban közönségünk kedvéért kiírjuk, hogy a mi lapunk cikkei oly írók írják, kik egyuttal a legelőbbbkelő napi lapok rendes írói névvel és többszörös diplomákkal bírnak, a melyek mind kitüntetéssel minősítik az illetőket. Azt hisszük, hogy ezen a téren a K. I. Sz. K. meg sem közelítheti ami szerkesztőségünket. Nem szép a kenyéririgység, de a hazugság egyáltalában ocsmány dolog.

— **Nagymaroson** a „*Korona*” szállodát *Tihanyi Ferencz* szaktársunk vette át.

— **Odry Lehel**, opera, operette, népdal és couplette correpetitor, hangképező és színpadi játékmester; kezdőket és haladókat az énekes pályára előkészít és kiképez. Beiratkozhatni mátol naponta d. e. 9-től 1 óráig. *Felsőerdősor-utca 25. szám. I. em. 15. ajtó.*

— **Szakirodalom**, megjelent id. *Karikás Mihály* kiállítási csárdájának legutóbbi heti jelentése, melyből közöljük a következő szép alkalmi verset:

Egy csárdára, az ezredévi kiállításban.

1896. júl. 16.

Házfedelen golyafészek!
Hisz ez csárda! Itt betérek.
Kiállítás sok bűbája
Elég is volt talán mára.
Látom, ott benn vígan vaanak,
Csengése a poharaknak
Fesztelenül hangzik szerte,
Nem jöhetnek már jobb helyre.
Feltör minden jó kívánság:
Éltethetem itt hazámat!
Elmondhatom: nincsen párja,
Népek között szerep várja!
Munkában is ime első,
Előtte áll új jövőndő,
Szébb, mint a mult dicsőssége!
Műveltség! a jeligeje,
Ha tovább is ez uton jár,
Örökös lesz itten a nyár,
Házfedelen az a golya
Nem gondol a kék távolra,
Partjára a tengereknek,
Hol a napok melegebbek.
Nem lesz neki két hazája,
Nem viszi el már a szárnya,
Eszébe se jut elmenni.
Nem vón' abból haszna semmi!
Látja, itt is virul minden,
Melegebb, szébb ország nincsen.

Dalmady Győző.

Személyi hír. *Bányai József* főv. vendéglős szaktársunk *Radegundból* — hova üdülés végett ment — teljes jó egészséggel vissza érkezett.

Üzleti hírek. *Janisch Alajos* főv. vendéglős megvette a *József-körút 8* szám alatt levő *Schmidt-féle* nagy-vendéglőt. — *Kiss István* volt kávé Veszprémben a „*Korona*” szállodát vette át. — *Tóth Imre* ismert főpinczér *Budapest*en a *Ferencz-körút 14* sz. alatt levő „*Figaró*” kávéházat vette meg. — *Briedmann Lajos* volt *Törökbecsei* vendéglős a *budapesti „József főherczeg szálloda”* éttermét vette bérbe. — *Doktor László* megvette a *soroksári-utca 30* sz. alatt levő vendéglői üzletet. — *Weisz Miksa* volt gyöngyösi szállodás *Budapest*en megvette a *Dohány-utca 28. sz. a.* levő volt „*Attila*” kávéházat s azt „*Konstantinápoly*”-hoz cizmezve a pinczerek gyűhelyévé tette.

Krátschmároff A. droguista hirdetésére és a *Schönbeck Imre-féle* hirdetésre olvasóink figyelmét ezennel felhívjuk.

NYILTTÉR. *)

Vendéglő bérbeadás.

* Egyik vidéki városban levő vendéglő tánczterem mindennel ellátva: 8 vendégszoba ujonnan butorozva, kávéház 2 új bilárd asztal, kék márványasztalok, nagy tükör, jég szekrény, mellék szoba, hat kék márvány asztalok, tükör ebédlő minden felszereléssel konyha eszköz, kávé edény, minden bőven, fehérnemű abroszok, asztalkendők, négy igen jó ló, 3 hintó, kis koci, igás koci, szánkó, új zongora, egészséges vendégszobák, előre haladott koromnál fogva eladó

Bővebbet e lap kiadóhivatala ad.

* E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a Szerk.

Felelős szerkesztő: *IHÁSZ GYÖRGY.*

Kitüntetve 16 kiállításon.

SCHÖNBECK IMRE ESZTERGOMBAN.

Ajánlja saját készítményű, újonnan javított

mirenymentes hordókén-lapjait.

Ezen kénseletek használata által a borok nem kapnak kénbűzt (Einschlag-szagot) mint a régi kénlapok után, mi az egészségre igen ártalmas, fej- és gyomorfájást okoz; sőt oly borok, melyek lefejtés után megtörnek, s rossz ízűvé válnak, is kigyógyíthatók; az egészséges borok pedig eltarthatóbbak és szállíthatóbbak lesznek. A ki egyszer ily fajta kénlapokat használt, nem vesz a méregtartalmu, bűdös Einschlagból:

A „Borászati Lapok“ 1883. évi 23. számában ezt írja:

„Jó kénért legtöbbször a külföldre szorul ki legtöbb bortermelőnk, a honnét mindig drágábban kapja a kén. mint a milyen áron az kapható Schönbeck Imrénél Esztergomban; ajánljuk tehát olvasóink figyelmébe a mirenymentes készleteket annál is inkább, mert ezen kénnek tisztaságáról már magunknak is volt alkalmunk meggyőződni.“

A 0 és 1 minőségű üres hordókhöz, a 2 és 3-as egészséges borokhoz, a 4 és 5-ös megtörött, nyúlós, pangott, hordófaizú, sőt penészes hordókhöz is jó sikerrel használható.

A hordó-lapok árai: 0 15 kr., 1-es 20 kr., 2-ös 50 kr., 3-as 50 kr., 4-es 60 kr., 5-ös 80 kr., 50 dkggrammos csomagoként.

Kizárólagos raktár.

D' Appert-féle gyorsderítő pulverinből egy adag elég 250—300 liter zavaros bornak 48 óra alatti derítésére, ára használati utasítással 25 kr., nagyobb vételnél árengedmény.

D' Appert-féle Oenotanninból oly borok javításához, melyek tartalomszegények és e végett könnyen megtörnek, 100 grammos doboz, használati utasítással, fehér borhoz 1 frt 20 kr., vörös borhoz 1 forint.

Francia borszesz,

finom gyenge borok erősítésére 1 literes üveggel 1 frt 50 kr. — Közösleges borok erősítésére Bougout 1 literes üveggel 1 frt.

MEGHIVÓ.

Van szerencsénk ma estére meghívni Konstantinápolyba

„a kedélyes új bormérőhöz“

„ZUM HÖCHSTEN HEURIGEN“

NAPONTA A „NUSSDORFIAK“ ZENÉJE ÉNEKKEL.

ANDREONI FERENCZ és TÁRSA

a bejáratától jobbra.

Szálloda, kávéház és vendéglő

tulajdonosok a fővárosban, vidéken felkéretnek az esetben, ha üzleteiket eladni óhajtják, forduljanak bizalomteljesen

NIEMETZ GYULA

szállodai-, kávéházi- és vendéglői üzletek adás- és vevési ügynökségéhez Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 25-ik szám, hol eladó, mint vevőfeleknek felvilágosítás készséggel adatik.

VARJU KÁROLY

műhangszerész,

Budapest, Kerepesi-ut 47. szám.

Saját gyártmányu hangszerek legnagyobb választéka.

Czimbalmok tiszta csengő hanggal jótállás mellett frt 45.—, 50.—, 60.—, 80.—, 100.—, 200.—. **Hegedűk** teljesen felszerelve frt 3.50, 4.—, 5.—, 10.—, 15.—. **Harmonikák** hatalmas hanggal frt 1.—, 1.50, 2.—, 3.—, finomabb kivitelben kettős hangokkal frt 4.—, 5.—, 6.—, 10.—. **Két és háromszoros harmonikák** frt 25.—, 30.—, 50.—, 80.—. **Iskolák** czimbalomhoz 3 frt. Harmonikához 90 kr. — **Zenélő automaták** vendéglős- és kávé-sok részére 90 frttól 1800 frtig.

Javítások olcsón elvállaltatnak.

Képes árjegyzékek ingyen küldetnek.

Szaktársak megálljatok!

Csodálom, hogy még nem tudjátok, hogy a ti szaktársatok üzletet nyitott, akár pénzetek van, akár nincs, nálam urak vagytok, nem fizettek kártya-pénzt, sem dominóért, sem sakkért.

Billárd kizárólagosan üzleti szaktársaknak éjjel-nappal egy óra 24 krajczár.

(Legujabb modern asztalok.)

Becses pártfogástokat elvárva maradok tisztelettel

WEISZ MIKSA Konstantinápoly kávéháza
Dohány-utca 28.

Singhoffer-halászcserda

a kiállítás területén, szemben a vajda-hunyadi várral, a nagy tó partján, a nap minden szakában

friss halászlé és jó magyar konyha,

a legjobb minőségű sörök, valamint legjobb borok kimérése.

Pontos kiszolgálat. — Városi árak.

Legszebb kilátás a történelmi kiállításra.

A Danubius-hajók kikötőhelye.

Palackozott EGRI, ASZTALI-és PECSENYE borok.

Magyar és francia pezsgő,
cognac, likör, rum és theakülönlegességek.
József-körút 5. szám

MÜLLER és LIPPNIK

az „Országos kaszinó“ vendéglősei,

(Kossuth Lajos- és Ujvitág-utca sarkán, az új palotában)

összekötve az „István-pince“ sörcsarnokával.

Az előkelő világ találkozó helye.

Kitűnő és izletes magyar és francia konyha.

A legjobb bel- és külföldi borok.

— Kényelmes éttermek —

és pontos kiszolgálás.

Valódi Carlsbadi 6 személyes étkészletek 6.50-től 15 frtig.

Vendéglősök, kávéosok és szállodások figyelmébe!!!

Dus raktár szálloda, vendéglő és kávéházi porcellán edényekben és üveg árukban állandó nagy raktár a legolcsóbb **gyári árakon.**

Lámpa áruk a legszebb kivitelben, háztartási cikkek mennyasszonyi kelengyék és
→ **diszmu áruk nagy raktára.** ←

Pálinka mérőknek tartályüvegek és államilag hitelesített üvegek és poharak nagy raktára.

Dr. Auer-féle gázizzótestek (Izzó fény) raktár.

Láng és társa Budapest, VIII. ker. Kerepesi-ut 41. az „ADRIA” szálló épületében.

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen lesznek naponta szétküldve **Szabott árak.**

Üveg készletek gyári árban 1 frttól 10 frtig.

Ufánzás tilos!

Sztanoj BILLIÁRD-KRÉTA

Csodafölfedezés!

→ **A VILÁG** ←

Összes billiárd-mesterei által legjobbnak nyilvánított kréta. — Jó tulajdonságánál fogva a dákón kitűnően tapad, kizár minden lecsuszást, a posztót nem szennyezi be és mi a fő gixert nem ad.

Ára:

100 drb 5 frt.

12 drb 60 kr.

Megrendelés forrás és főraktár:

NALESZNY GYULÁNÉ billiárd- és dakógyárában, Budapest, Király-utca 27.

Ugyanitt megrendelhető a „Sztanoj Karambol-Könyv” 180 ábrával.

Ára 1 frt 50 kr.

SZTANOJ MIKLÓS

kávéos,

Budapest, Teréz-körut 19. szám.

A karambol-játék kézikönyvének szerzője és a legjobb, a világ összes billiárdművészei által használt billiárd-krétának föltalálója.

Kávéháza a karamboljáték kedvelőknek gyűlhelye.

12 legjobb billiárd.

LANÁTOR JÁNOS

cipész-mester

BUDAPESTEN,

VIII. ker., József-körut 13. szám.

A vendéglősök, szállodások, kávéosok, főpinczerek s ezek alkalmazottjainak a legkényelmesebb lábbeliket készíti.

Ajánlja dusan berendezett saját készítményü

uri-, női- és gyermek-czipő raktárát

a legolcsóbb árak mellett

Mérték szerinti megrendelések a legizlésesebben és leggyorsabban eszközöltnak.

FÜRDŐ-BÉRLET.

A Harkányi fürdő Pécs és Villány mellett, mindkettő vasut-dílmód, 1897. január 1-től kezdődőleg 20 évre

BÉRBEADÓ.

Ajánlatok f. évi szeptember 15-ig az urodalmi felügyelőséghez Siklóson (Baranya-megye), vagy dr. Friedmann Bernát urhoz, uradalmi meghatalmazotthoz, Budapesten, Béla-utca 5. sz. beadandók.

A HANGSZERKIÁLLÍTÁSON

mindennap d. u 4—7 óráig

MARGIT és GIZELLA

leányaim saját készítésű czimbalmaimon kettesben hangversenyeznek belépti-díj nélkül.

Ajánlom dusan felszerelt hangszerraktáramat: **hegedű, fuvola, harmonika,**

automaták zenével, zongora, czimbalmok s egyéb hangszerekben. **Czimbaiom iskola 3.50, czimbalmozók folyóirata** egy évfolyam 4.80. Elfogadok minden eszakra vágó javításokat. Képes árjegyzéket ingyen küldök. Tisztelettel

HORVÁTH ISTVÁN,

József főherczeg Ö. es. és kir. fensége udvari szállítója.

Budapest, Kerepesi-ut 46. és Erzsébet-körut 2. szám.

BUDA és VIDÉKE

HETENKINT MEGJELENŐ LAP A KÖZGAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM KÖRÉBŐL.

Buda és vidéke érdekeinek és a magyarosodásnak közlönye.

Szerkeszti: **ERDÉLYI GYULA.**

KIADÓ-HIVATAL,

hol előfizetni lehet és hirdetések felvételnek

I. ker. Alkotás-utca 12/a Szőke-ház.

Megjelenik minden vasárnap.**Előfizetési árak:**

Egész évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6
Evnyegyre . . . 3

SZERKESZTŐSÉG,

I. ker. Alkotás-utca 12/a Szőke-ház.

Kéziratokat és közleményeket ide kérjük küldeni.

Hekró Páter

A legelterjedtebb néppárti heti élelzap, változatos szöveggel, mulattató eredeti képekkel, a politikai romlott korszaknak szatyrja és guny által ostorozott heti eseményeivel, versekkel, adomatárral, kép-, szám-, sakk- és szőrejtvenyekkel és sok más mulattató dologgal.

Szerkesztő: **MARKOS GYULA.**

Előfizetési ára: egész évre 6 frt — félévre 3 frt — negyedévre 1 frt 50 kr.

A szegényebb, de olvasni szerető közönség számára a „HERKÓ PÁTER” népies kiadását egész évre 3 frttól, negyedévre 75 krért küldjük.

A „HERKÓ PÁTER” tót nyelven is megjelenő heti élelzap egész évre 2 frt, félévre 1 frt, negyedévre 50 kr.

Német nyelven is megjelenik a „HERKÓ PÁTER” heti élelzap egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Naptárak magyar, német és tót nyelven minden évben megjelennek, csak 40 kr darabonként. — Hirdetéseket olcsóért vállalunk.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV. kerület, Zsibárus-utca 7-ik szám.

Alapított 1869.

Kitűnőnek bizonyult

SÖRMÉRŐ

KÉSZÜLEK

lég-

vagy szénsavnyomással
szabadalmazott hűtővel

ajánl

WATTERICH ARNOLD

BUDAPEST, dohány-utca 5.

Költségvetés ingyen.

Sőrszivattyu, sörpezgősapok, minden bor-
betegség elleni czikkek.

Essenciák a rum-, likör- és ecetkészí-
téshez hideg uton, minden készülék nélkül.

Képes árjegyzék és kezelési könyv ingyen.

IHÁSZ GYÖRGY
Budapest, VII., Klauzál-utca 2. sz.
Hatóságilag engedélyezett és
1000 forint
óvadékkal ellátott
országos

közvetítő intézete

elhelyez szállodai, vendéglői és kávéházi sze-
mélyzetet, közvetít üzleteladásokat és véte-
leket.

Finacsek József

férfi-szabó

Budapest, IV., Kalap-utca 21. sz.

Ajánlja magát minden e szak-
mába vágó munkák mérték szerinti
elkészítésére a legujabb francia- és
angol szabás után. Ugy szintén ve-
gyeszeti tisztítást valamint javítást
és műtőmő munkát gyorsan és jutá-
nyos áron készít.

Kártschmároff orosz féregirtó!

Csomagokban:
kr. 10, 20, 40, 85, 1.30, 2.50.

KONYHAFÉREG
→(SCHVAB)←
OROSZBÓGAR ÉS TŰCSÖK

IRTÓ-POR

KÁRTSCHMÁROFF A
DROGISTA
BUDAPEST
KEREPESI-ÚT 41 SZ.
ADRIA SZÁLLÓ ÉPÜLETÉBEN

Aethericus olajok, eszenciák, színek, vegyé-
szeti készítmények, piperecikkek,
illatszerek, gazdasági és háztartási
cikkek raktára. — Vidéki megrende-
lések jutányosan eszközöltetnek.

Kártschmároff A. Budapest, VIII., Kerepesi-ut 41.

Kártschmároff orosz féregirtó!

Szállodák, Éttermek, Vendég-

lőkben általánosan elterjedt és finom kiállításu

kedvezm. étkező-jegyfüzetek

utánozhatlanok, számozva, czimnyomattal,
füzetenkint 5 krajczárért szállít mindennemű
számozott étkező-jegyek egyedüli gyárhelye

Reform-jegyek gyára Egerben (Hevesm.)

Minták, árjegyzék, költségvetések ingyen és bérmentve.

A jól látogatott klimatikus

téli gyógyhelyen Görzben

az osztrák partvidéken, egy igen jó hírnevű,
a legjobb üzemből levő szépen épített és tel-
jesen berendezett előnyös helyen fekvő

elsőrangu szálloda

más üzlet végett, rendkívül kedvező feltételek
mellett, szabad kézből eladó. Csak 35,000 frt
ráfizetés szükségeltetik. Bővebb felvilágosítást
ad „S. 7562.” jel alatti írásbeli ajánlatokra

Mosse Rudolf,
hirdetési irodája Bécsben.

GROSZ ÖDÖN

szálloda-, vendéglő- és kávéházi-személyzetnek
elhelyező ügynöksége.

**BUDAPEST, IV., Irányi Dániel-utca 3 szám, volt
Kutschera-féle helyiségben.**

Van szerencsém a helybeli és vidéki szállodás,
vendéglős és kávé uraknak, valamint üzletkere-
sőknek szíves tudomásukra adni, miszerint a Miskolc-
zon 10 évig fennálló közvetítő intézetemet
1896. január 1-től fogva Budapestre helyeztem
át. Támaszkodva eddigi igyekezetem és jó hírne-
vemre, valamint eddigi szíves pártfogásukra, re-
ményleni bátorodom, hogy becses megbízásaikkal
továbbra is szerencsétlen fognak.

Pontos és gyors kiszolgálást biztosítok

Teljes tisztelettel
Grosz Ödön.

Telefon-összeköttetés száma 62-98.

Üzlet adás, vevéseket bizalmasan közvetít.

BORHEGYI F.

ezelőtt **Lápossy F. és társa**

palackozott bor, pezsgő, likör, cognac, rum és thea főraktára

BUDAPESTEN,
Gizella-tér 1. szám (Haas-palota)

Ajánlja a legjobb
francia és magyar pezsgőket, cognacot és liköröket
gyári áron.

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől
legjutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettnek.

KOMMER FERENCZ

Dréher-féle söresarnoka
a kiállítási korszón.

Városi üzlet:
a VIRÁGCSOKOR-hoz
V. József-tér 1. szám.

Czím táblafestészeti

— M Ű I N T É Z E T —

CSESZÁK ÉS TÁRSA

zászló-, lobogó-készítők, czim- és czimerfestők

ajánlja magát a mai kor igényeinek megfelelőleg a legdiszesebb kivitelű

czím táblák, betűk, czimerek, festmények stb.

elkészítésére a legjutányosabb áron.

Különlegesség üvegczím táblákban.

ELVÁLLAL MŰERCZFÉNYEZŐ és MÁZOLÓ MUNKÁKAT.

MEGRENDELÉSEK GYORSAN ÉS PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK.

BUDAPEST, VII. Károly-körút II. az udvarban.

Kávéház bérlet.

Beszterczen (Erdély) 12000 lakossal, nagy katonai létszámmal bíró városban egy újonnan, külön ezen célra épült diszes nagy

kávéház helyiség

a város legszebb helyén **azonnal bérbe adatik.**

Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos: **Brecher Dávid** ur Beszterczen (Erdély).

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS,

„magyar selters”

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsav tartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvjá a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól. ellenben félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tüdőbajokban** különösen a **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barabás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera-megbetegedés** ellen, **borral használva a legegészségesebb ital!**

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál
BUDAPEST.

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben

KÁVÉHÁZ-HELYISÉGEK BÉRBEADÁSA

SZEGZARDON,

Tolnamegye székhelyén, a város főforgalmi pontján álló emeletes házunkban, hat év óta üzemből levő a jelenkor igényeinek készült

nagy kávéház-helyiség,

azzal összefüggő három tágas szoba, kávékonyha, jégverem és pinczehelyiség, egy egy négy szobás külön lakás, mellék helyiségekkel

→ 1897. január hó 1-étől →

több évre általunk

bérbe adatik.

Pirnitzer József és Fiai, háztulajdonosok Szegzardon.

PEZSGÓ — CHAMPAGNER.

LOUIS FRANÇOIS & Co.

PROMONTOR.

Kitüntetések:

Páris 1889. EZÜST-ÉREM.
Nizza 1890. ARANY-ÉREM.
Lissabon 1890. Hors Concours és NAGY DIPLOM.
Temesvár, NAGY ARANY-ÉREM.

Auszeichnungen:

Páris 1889. SILB. MEDAILLE.
Nizza 1890. GOLD. MEDAILLE.
Lissabon 1890. Hors Concours und GROSSES DIPLOM.
Temesvár, GROSSE GOLD-MEDAILLE.

Főképviselek: — General-Vertretung:

R U D A és B L O C H M A N N

BUDAPEST, Akadémia-utca 16.

LEPESCH ÉS FIA
SÖRFÖZDÉJE
KASSÁN

Sörfözdénk gyárt:
Ászok és márcziusi sört.
Különlegesség: Fehér sport sör.
Szelikülés: Hordókban és palackokban.
Távírdacím: Lepesch sörfőzde Kassa.

Lepesch és Fia sörfőzőgyára Kassán.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZEREK LAPJA.”)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi-segédék érdekeit felkaroló szakközlöny.

„Az első magyar orsz. pinczemeisterek és pinczemunkások egylete“, a „Budapesti kávéház segéd-egylet“, a „Szatmár-Németi pinczér-egylet“, a „Székesfehérvári pinczér-egylet“, a „Szombathelyi pinczér letegsegélyző-egylet“, a „Győri pinczér-egylet“, a „Révkomáromi vendéglősök- és kávéosok ipartársulata“, az „Aradi pinczér-egylet“nek, a „Szabadkai pinczér-egylet“nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéosok-egyesület“nek, az „Ujvidéki szállodások, vendéglősök- és kávéosok ipartársulatának“, a „Miskolcz pinczér-egylet“nek és a „Kassai vendéglősök-, kávéosok-, korcsmárosok- és pinczerek-egylet“nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre	6.—	Félévre	3.—
Háromnegyed évre	4.50	Evnegyedre	1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Klauzál-utca 2-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Vendéglősök kongresszusa.

Szeptember 28., 29. és 30-án.

A szombathelyi szaktársak indítványa folytán a budapesti vendéglősök, szállodások és korcsmárosok ipartársulata magáévé tette azt a magasztos ügyet, melyet már minden szaktársunk ismer.

A budapesti vendéglősök, szállodások és korcsmárosok ipartársulatának nagy érdemű elnöke Gundel János ur az, aki oly lelkes felhívást intézett a vidéki szaktársulatok elnökeihez a kongresszus napja tárgyában. Meg is jelentek a vidéki szakegyesületek képviselői, kikkel egyetemben megállapították azt a magasztos, üdvös, ügyünk megbeszélésének, megrostálásának napját, a mikor hivattak leszünk mindnyájan e fentebbi ügy hozzászólásához, megvitatásához.

Ne maradjon otthon senki, mert olyan fontos argumentumokkal lépünk fel a szatócsok ellen, kiknek ezen kongresszus határozata után pusztulni kell közölünk, kik tanultuk szakmánkat.

Most állunk azon pont előtt, ahol arról van szó, hogy megváltsuk önön magunkat, lássunk tehát hozzá testtel, lélekkel és mutassuk meg minden más ipárnak, hogy mi sem maradunk el. Nem is maradhat el olyan ipartársulat, a melynek az élén olyan derék, nemes vezérferfi áll, mint Gundel János, akit Ő felsége Apostoli Királyunk I. Ferencz József legmagasabb kegyével iparunk terén kifejtett ügybuzgalmáért kitüntettet. Nem is állhatna erősebb vár azon a sziklán, a melyet a „budapesti vendéglősök, szállodások és korcsmárosok ipartársulatának“ nevezünk.

Kötelességünknek ismerjük megemlíteni, azt az igazi, őszinte vendégszeretetet, melyet Gundel János ur vidéki szaktársainkat ur ajálékában elbalmozta. Oly remek diszvasorát rendezett, amelyet az alábbisorolt vidéki és helybeli szaktárs urak soha el nem elejthetnek. „Mert, a hol az ember jól élkezik, da mindig szívesen gondol vissza.“ Itt közöljük gy az értekezleten, valamint a disz estélyen részt vett szaktársaink névsorát:

Jelen voltak a 28-iki értekezleten: Gundel János, Bpest, Koch József Bpest, Wirth Ferencz Bpest, Forster Konrad, Bpest, Hermann Ferencz Bpest, Blaschka István Bpest, Nosek Ignác Bpest, Sugár Ignác Miskolcz, Dr. Ács Károly ügyész Bpest, Dr. Flóris Endre Pécs, Kommer F. Bpest, Bittner Alajos Bpest, Bokros Károly Esztergom, Peck János Sopron, Körmöczy József Kecskemét, Fülöp Manó Esztergom, Schleiffer Lajos Esztergom, Földes Lajos Arad, Tauszig Lajos Nagy-Atád

Briedman Lajos.

Szövegét lásd 4. oldalon.

Somogym., Kepp Ármin Komárom, Horváth Ferencz Komárom, Horváth Béla Komárom, Puhr Károly Komárom, Illits József Bpest, Fritsche Vilmos Kassa, Seress Márton Kassa, Juranovits Ferencz Szeged, Priváry Pál Szeged, Mehringer Rezső Bpest, Prindl Nándor Bpest, Steinbeisz János Bpest, Hell Ferencz Bpest, Kern Ferencz Bpest, Krizst Ferencz Bpest, Petz Károly I. III-ik ker. Ipartársulat Buda, Morbitzer Lőrincz Bpest, Wohlfart Vilmos Bpest, Stöckel Tamás Bpest.

A sok számtalan felkészöntő után emígyen bucsúztak el egymástól „Éljen Gundel János elnökünk. A viszontlátásra szeptember 28-án a kongresszuson!“

Kulcsár Béla.

Régi panasz.

Bizony szánkból vette ki a szót Bokros szaktársunk, midőn a mai iparviszonyok egyik éppannyira káros, mint boszantó pontja ellen menydörög. Köztudomású dolog, hogy egyéb ipartársulatoknál az illetékes iparhatóságok időnkint kiküldik egyes tagjaikat, hogy szigorúan nézzenek utána, vajjon nincs-e valahol kontár? Ha illet találnak, hát bejelentik és az illetők nem kerülnek el büntetésüket.

Hát vajjon a vendéglős nem iparos? Az ő érdekét nem ugyanilyen szigorral kellene megvédelmezni? Ő igen, sőt tán ki is van mindez mondva — elvileg. A kivétel — az már más!

Szinte elkecsereedik némely, becsületben és munkában megőszült vendéglős, aki kenyere javát ezen a pályán fogyasztotta el, midőntétlenül kénytelen elnézni, mint lesz a tegnapi krájlerosból ma már korcsmáros, aki tán éppen vele szemben nyit üzletet, benépesíti azt pinczérányokkal, kétes eredetű borral, sörrel s a többi; tudja az már jól, mit hogyan kell csinálni, hogy a hus neki jusson. A vendégek a régi, becsületes czégtől átszarmaznak az ujhoz, ahol szép lányok vannak, meg a bor is olcsóbb; pedig ha tudnák hogy hol terem, illetve hogyan készül az az olcsó bor, hát biz isten elmenne a gusz-tusuk tőle.

A dolog nyitja tehát részben az, hogy amire a régi üzletembert a lelke rá nem viszi, mivel egy egész élet becsületéért dolgozik, hát megteszi az új ember, aki csak rövid időre nyitja nagy hűhóval a humbugos üzletét, hogy azután mire kimutatja a foga fehérét, mire fogytán van a becsület, hát egygyel odébb állhasson újra ismételni a csalóka fogásokat, hogy megint más becsületes vendéglős életét keserítse egy-két évig.

Az ilyen ma ez, holnap amaz embereket kell erősen megrendszabályozni, mert ezek ártanak legtöbbet a valódi szakképzett vendéglősöknek, ezek követik el a leglelkiesmeretlenebb csalásokat, ezek szerzik be mindig a legolcsóbb és így legrosszabb árúkat, hogy maguknak zsíros perczentet biztosíthassanak, ezek vétenek legtöbbet takarítási szándékból a tiszta és előzékeny kiszolgálás föltételei ellen, ami pedig oka lehet annak, hogy a publikum egyáltalán elidegenedik a vendéglőktől.

De meg hát micsoda erkölcsi és társadalmi joga lehet egy szakunkban ki nem

képzett, egészen más pályán működött egyénnek arra, hogy egyszerre a mi iparágunk amugyis sűrűn ellepett mezejére fordítsa a szekere rudját, és kivegye a mások szájából egy-egy egész élet munkássága által nagyon is megszolgált kenyeret?

Avar.

Idegesség emberek táplálkozása.

— Irta: Antonides. —

Az idegesség korszakában, mikor foglalkozás, szakadatlan munka, gond és minden egyéb közreműködik, hogy az ember idegei lehetőleg elromoljanak, s mikor orvosok és lélekbuvarok egyaránt mindent az idegbetegségekre vezetnek vissza, természetes, hogy épen az Unióból indult ki az a mozgalom, a melynek célja az idegességet étrendileg gyógyítani. A milliókint halmozódó dollárok hazája, a hol például az egy *Jay Gould* maga szerzett 700 millió forintnyi vagyont, természetes tényezője a kedély és idegbajoknak. Az örült hajszá pénz után, a folytonos túlesigázás, a milliók állandó kockáztatása annyira igénybe veszik e yankeek szervezetét, hogy még akkor is elkopna, ha Isten aczéiből gyártotta volna Ádám apánkat.

Az amerikai orvosok gazdag betegeik érdekében a legkülönbözőbb gyógymódokat kísérelték meg, így legújabbán a hizlalást kapták föl még pedig a siker reményével néhány év előtt. Az eredmény sok esetben kielégítő volt, a mi azután bemenetet szerzett Weir Mitchell orvos tanárnak Német és Angolországba is, a hol a gyógymódnak ma már sok fanatikus híve van.

Nálunk is elkel ez a gyógymód, mert a hivatal és a kereskedelem egyaránt öli az idegeket, s ma holnap Magyarország lakossága főformán hivatalnokokból és kereskedőkből jog állni. De azért ezt a gyógymódot épen azok fogják nélkülözni, a kik legjobban rászorulnak. A szegény busuló díjnokok 80 kr., 1 frt és ritkán 1 frt 50 napidijukból soha sem lesznek képesek dusan élni és táplálónak étkezni. Ők megmaradnak az omnibuszlovak szerepében, a melyek azért születtek, hogy szenvedjenek.

Az idegeseknél fődolog az izmok erősítése, hizlalása. Az, hogy néha soványítás által sikerül a gyógyulás, csak igen ritka kivétel. Fődolog a bő és tápláló étkezés marad.

Az idegesek többnyire sápadtak, vérszegények, puffadt arcuak (különösen a nők), izgatottak, kedvetlenek és ingerlékenyek. Az egyéni természetnek ezt a hibáit akarjuk a hizlalás útján gyógyítani.

Fődolog, hogy vannak-e olyan ételeink, a melyek használnak és olyanok, a melyek ártanak a betegnek. Az amerikai és angol orvosok ajánlják a zsíros ételeket (legkitünőbbben készíti *Karikás Mihály*), a frissen sült marha és ürühust (*Stadlernél* a „Fehér ló“-ban legjobban), az osztrigát (első minőségű a *Pannonia*-ban), galóczát, harcsát, kövér halakat (páratlan *Szikszay Ferencz* halászlevében) és kövér szárnyasokat (*Gundel*-nél az „István főherceg“-ben kifogástalan), ellenben tiltják a borjúhúst, sovány halakat és juhust.

Természetes, hogy vannak kivételek, a kiknek például az ürühust árt, vagy pedig a borjúhúst használ, de ezek csakis kivételek. Kétségtelenül bebizonyult azonban, hogy vannak kártékony táplálkozási módok, a melyeknél a táplálék kevés vagy sok volta, vagy pedig meg nem felelő elegyítése árt.

Sok idegbajos egyes ételekből tulságosan, másokból alig élvez. Ilyenek a nők, a kik szörnyű mennyiségű csukrot fogyasztanak, de szegénynek tartanak kicsiny szájacskájukkal egy beefsteaket eltemetni. S a mit a nők tudatlanságból tesznek, azt a vegetáriánusok elvé emelt ostobaságból követik. Fődolog a hizlalási gyógymódnál, hogy az ételek könnyen emészthetők legyenek és ne egyenműek. Így a dus asztalhoz szokott idegesnek a sok husnemű közt ajánlatos a tézstanemű is időnkint, míg az emésztési zavarokban szenvedőknek orvossága a zöldségfőzelék és friss gyümölcs.

A vérszegények legjobban teszik, ha annyiszor esznek és annyit, a mennyiszer és a mennyit kívánnak. A feladat a beteg vérért szaporítani és testalkatát izmosítani, a mit zsíros és fehérnyetartalmu ételek útján lehet elérni. Ma már tud vagyunk azon a régi ostoba képzelődésen, hogy a beteg gyomra képes a bevett szilárd vagy folyó vasat átdolgozni vérré. Az egész vasetetés nevetséges csalásnál nem egyéb. Ha a vérszegény étvágyhiányban is szenved, kaviár, osztriga, sódar, füstölt hús, vad, hal és hús-konzerv kevés tézstaneművel legyen étlapja.

Ajánlatos az idegeseknek naponta két liter tej is, ellenben a kávét és thét (legjobb az „Emke“, „Hazám“ és *Reisenleiternél*) sok orvos nem ajánlja, mert alkohoidok lévén bennük, izgató hatással bírnak. Mások szerint reggel a kávé is, thea is hasznos a szervezetnek, de az tény, hogy szívbajosoknak mindkettő méreg számba megy.

Végül lehetetlen dolgot kívánnak a hizlaló kura apostolai: hogy az idegesek ne boszankodjanak, a mi nem tőlük függ, hogy örizkedjenek a meghülésöl, a mit így sem jó kedvből tesznek és hogy legfőlebb 1 liter bort vagy sört igyanak naponta, a mi meg épen merő képtelenség magyar embernél. Hogyan is szokhatna el az olyan a borivástól, a ki például *Lobmayer J.* (Károly-körút 18.) borozójában, vagy *Walter Károlynál* a Kerepesi-ut és Klauzál-utca sarkán ismerte meg a legtisztább és legjobb magyar és külföldi borokat?

Készülődjünk!

(Szeptember 28.)

Életfontossága és önfentartásunkra elkerülhetetlen az a mozgalom, mely a budapesti vendéglősök, szállodások és korcsmárosok ipartársulata kebeléből indult ki, melynek célja az ezredéves főnállásunk dícső ünneplése alkalmából előállított kongresszus megtartása.

Sok hurokat pengettünk azóta. De fájdalom, nehezen haladt a dolog, de örömmel konstatáljuk, hogy ma már a szép terv testté lön.

Beteljesedik a mi régi óhajításunk, hogy bajaink orvoslása céljából e hónap 28-án életbevágó dolgot műveljünk.

Ha a magyarok Istene éltet, hazánknak egyetlen vendéglőse, korcsmárosa sem hagyja ezt az életfontos mozgalmat figyelem, megfontolás nélkül. Nem, mert ez nemcsak érdeke, de kötelessége minden szaktársaknak, kik a közérdeket szívükön viselik.

De mikor a sok lelkesítő hangok után most már komoly kéréssel buzdítjuk a mi kedves szaktársainkat arra, hogy ne hagyják ezt a kongresszust parlagon, eredmény nélkül maradni, azt is kívánjuk, hogy,

a szeptember 28-án tartandó nagygyűlésre elmaradhatlanul megjelenjenek.

De lehetetlen ezen mozgalomról, mely inditva volt, — meg nem emlékeznünk annak lelkes és igaz szíven viselő tényezőjéről: *Gundel János* elnök úrról, aki midőn iparügyünkért él, tesz, fárad, lankadhatatlanul, akkor neki köszönhető, hogy mi e hó 28-án megtarthatjuk sorsunk javítására, iparügyünk emelésére szánt kongresszusunkat.

Mi már elmondottuk ami kell, de égetően szükséges, hogy erről a kongresszusról el ne maradjon egy vendéglős sem, mert csakis a lelkesülés, összetartás az, mely diadalt arathat.

Tehát senki ne hiányozzék a szeptember 28-iki országos kongresszusról! A viszontlátásig!

Ihász György.

Vendéglősök nyugdíjügye.

A kiállítás alkalmából tartandó országos vendéglős-kongresszusra nagy feladatok várnak, de ezek egyike sem ér föl jelentőségben a nyugdíjintézet tervével, a melyet legezlszerűbb lenne a hivatalnokok nyugdíjkulcsa alapján létesíteni.

A kérdésnek két része van. Az egyik az, hogy csupán munkaképtelen és csakis nyugdíjképes emberek részesüljenek-e nyugdíjban, segélyben vagy végkielégítésben. Például a ki tíz évig szakadatlanul befizette nyugdíjjárulékát és munkaképte ennél válik, (de csakis ebben az esetben,) 40 %-át kapja a járulékával biztosított évi egész nyugdíjának s ez a 40 % évente 2 %-kal szaporodik mihez képest a teljes nyugdíjképességhez 40 munkaesztendő kell, de kimondandó lenne, hogy nyugdíj csakis azt és akkor illeti, a ki és a mikor rászorul. Együttal a nyugdíjazás második kellékül határozottan ki kellene mondani a szegénységen kívül a munkaképtelenséget. Merőben fölösleges, hogy ötven éves erőteljes emberek, a kik munkával még vagy tíz-tizenöt, sőt husz és több esztendőig a nyugdíjnal jóval többet szerezhetnének saját, vagy saját és családjuk fenntartására, csak azért menjenek nyugdíjba, mert megunták a munkát.

Természetes, hogy a 40 éven át érdembe hozott 100 % nyugdíj a tovább fizetett nyugdíj járulékkal évente 2 %-kal tovább nőne ugy, hogy esetleg megtörténhetne munkabíró és hosszú életű emberrel, ha például 1000 frt nyugdíjat biztosított magának, hogy 60 évi szolgálat vagy iparüzés után nem 1000. hanem 1400 frt évi nyugdíjat huzna, munkaképtelenné válva.

A mily fölösleges nyugdíjazni a munkabírókat, épen olyan céltalan és fölösleges volna nyugdíjban részesíteni esetleg milliomosokat. Vagyis nyugdíjképességhez elkerülhetetlen kellék lenne a szegénység. Az, a ki gazdag volt, tehát nem húzott nyugdíjat. Nyomban nyugdíjképessé válik befizetett járulékaik arányában, a mint időközben elszegényedik. Ezeknél a nyugdíjképesség a gazdagság idejére, esetleg halálukig, tehát állandóan szünetelne.

Ne mondja senki, hogy a ki fizet az érdembe hozott és szerzett jogokat. A nyugdíj természete olyan, hogy a szegények, és özvegyei, árvái biztosítására létezik. A gazdagot bizonyára nem bántja, hogy az évi néhány befizetett forintja szegény kártársai javára esik s különben is az így kompletált nyugdíj helyesen és józanul felfogott

végczéljának csakis a szegénység, a nyomor megakadályozását, megszüntetését tekintetjük.

A kérdésnek másik része az előbb fejtegetett nyugdíjügy kiterjesztése, fejlesztése emberbaráti szempontból és ez az eszme valószínűségi diadal lenne a balsors csapásai fölött. A nyugdíjon kívül életbe kellene léptetni az időközi segélyezést s épen ennek a lehetővé tételét mozdítaná leginkább elő, ha a gazdagok és munkaképesek beleegyeznének, hogy nyugdíjat akármennyit fizetett is be, csak az kaphasson, a ki szegény és munkaképtelen.

Ezzel a vendéglősök ezyszer s mindenkorra valamennyi keresztág fölé emelkednének, mert nem volna köztük koldus s a vendéglős ipar gyakorlata mentesítene mindenkit a jövő amaz esélyeinek félelmétől, a melyek ma még e tekintetben annyira dédelgetett hivatalnoki kart is fenyegetik.

Törley József.

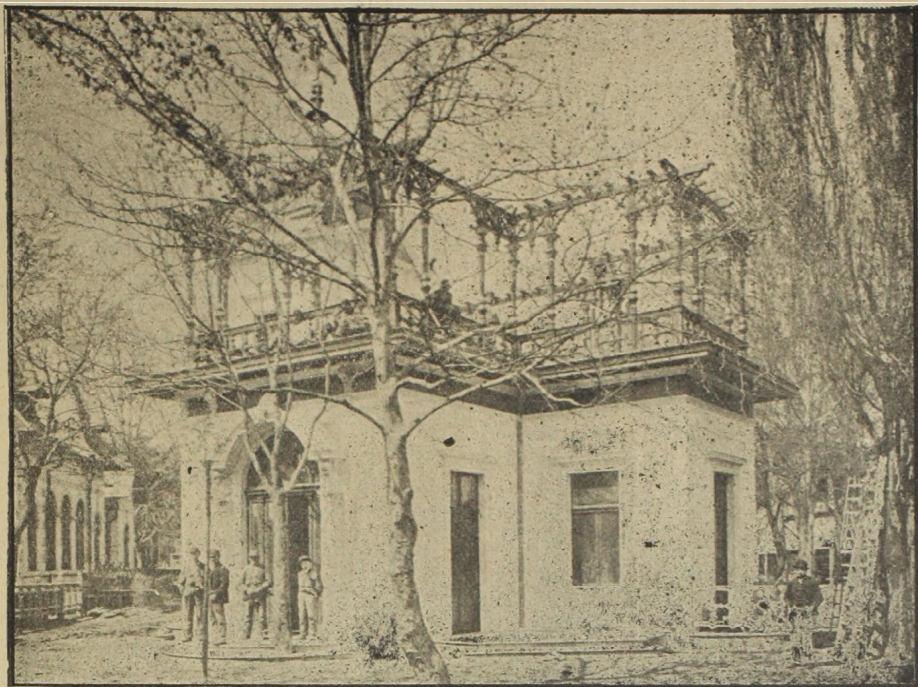
A leghiresebb magyar pezsgőgyáros pavillonját mutatjuk be ma olvasóinknak. Törley annyira kitűnő szakmájában, hogy fölöslegesnek tartja a versenyben részt venni gyártmányával. Európa és Amerika minden kiállítása nagy eredménnyel és diszoklevéllel jutalmazta fáradhatatlan igyekezetét s pezsgőjének neve, czégének etquetteje az atlanti óceán tulsó partjain nem kisebb dicsőséget szerzett a magyar iparnak, mint Indiában és Ausztráliában. Köztudomásu, hogy a ferdeképű *chinaiakat* a *japániaiak* főként azért győzték le, mert míg a meny fiai komisz orosz vutkit ittak, a *japán főparancsnokság* minden ütközet előtt Törley-féle magyar pezsgővel lelkesítette embereit, a lelkesültség pedig a pálinkától elkábult *chinaiakkal* szemben biztos eszköze volt a diadalnak. A kitűnő magyar gyáros juritag a kiállításon és nemsokára képviselő fog lenni az új Házban, amely nagyon is rászorult már olyan emberekre, mint Törley József, a ki nemcsak jó hazafi és első osztályu gentleman, de egyszersmind méltó képviselője is egy nálunk az ő kezdeményezéséig meglehetősen elhanyagolva volt, ma már virágzó új iparágnak.

Eljen Törley József, kiváló pezsgőgyárosunk a magyar ipar lelkes előharczósa s leendő országgyűlési képviselőnk!

I. Gy.

BORÁSZAT.

* *Palaczkok tisztítása.* Zsiros olajos, tejes palaczkokba fahamut teszünk szárazon, mert a fahamu mindentéle zsirt könnyen magába szív; másnap vizet öntünk rá, hogy a hamu lugja a zsiradékkal szappanná

Törley József pezsgőgyáros pavillonja a kiállításon.

legyen. Sokszori rázás után a palaczk tiszta vízben kimosható. A palaczk belsejére száradt más tisztátalanságot kevés kénsavval lemaratjuk, mire a palaczk vízzel kimosható. A kénsavat egyik palaczkból a másikba átönthetjük.

* *A műbor-gyártás.* Lelkiismeretlenebbül alig hajtanak végre törvényt Magyarországon, mind azt, mely bortermelésünk nemkevésbé veszélyes pylloxeráját: a műborgyártást volna hivatva kiirtani. Nemesak városi, de falusi koreszmákban is tömérdek műbort mérnek ki s e törvényellenességért nem is mindig a koreszmárosok okozhatók, a kiknek a műbort valódi olasz bor czége alatt adják el. Az olasz bor import megkönnyítése folytán ugyanis lehetségessé vált, hogy isztriai és dalmát kikötőkből jelentékeny mennyiségű műbort hozhatnak be olasz bor czimen. A műborgyártás fészke — ugy látszik — Triestben és környékén van. Erre vall az a körülmény is, hogy Pick Izidor, fumei bornyagykereskedő, a kit a műbor-importon rajtaesptek, a vizsgálat során azt vallotta, hogy az elkobzott műbort egy Triest melletti műborgyárból vette. A kormánynak ennél fogva legerélyesebben kellene követelni, hogy az osztrák kormány ezen üzelmeknek, melyek előtt eddig szemet hunyt, véget vessen, idebent pedig a hatóságoknak a legéberebb figyelemmel kellene a borelárusító helyiségeket ellenőrizni, legkisebb gyanu esetén a készletet azonnal zár alá venni s a vegyvizsgálatot eszközöltetni.

* *Hogyan büntették hajdan a borhamisítót.* A régi idők emberei egy csöppet sem tréfáltak, ha hamisításokról volt szó. Így az 1706. évben egy Ehrni Jakab nevű pincért a borhamisításért lefejezték; a hóhér egyúttal nyilvánosan kiöntötte összes borait. Ehrni nem csak gyakorlati boryártó volt, de könyvet is írt erről a tudományról. Lefejezése alkalmával a boryártásról szóló könyvét a város piacznán elégették.

* *Beteg borok.* Nem sokára itt lesz a szüret ideje, a mikor az alkalmat felhasználjuk a pinczénkben lévő beteg borok javítására. Sok betegség könnyen orvosolható. Így péld. az opalizálás, zavarosság, megbarnulás, megtörés, gyenge és virágos íz, dohosság, penész,

nyulósság, seprőszag stb. betegségben szenvedő borok megjavíthatók, ha friss törkölyre öntjük. E célra a törkölyt még sajtolás előtt használjuk fel olyképen, hogy midőn a csefréről a mustot leszűrjük, a visszamaradt törkölyre öntjük a beteg bort, jól fel kavargatjuk, sőt többször is felkeverhetjük s egy két napig állni hagyjuk, mire leszűrjük s a bort tiszta hordóba öntjük. Ez rövid idő múlva erjedésbe jön és a legtöbb esetben megjavul, legrosszabb esetben élvezhető cselédbor válik belőle, holott az előtt élvezhetlen volt. Annyi törkölyt veszünk, hogy az egész híg pép legyen, tehát a törkölyvel nem kell takarékoskodni. Még jobb, ha a törkölyt kocsanjától kiostáljuk és csak a héj és magván hagyjuk.

* *Filoxera Kolozsvárott.* Kolozsvárról táviratozzák lapunknak: A Kolozsvárhoz tartozó Szent-György szőlőhegyben a filloxerát konstataáltak Feszt Sándor szőlőjében. 12 év előtt konstataáltak itt filloxerát, akkor az inficiált szőlőt fölégették és azóta nem volt filloxera. Losonczy János helyettes polgármester nyomban megtette a szükséges intézkedéseket. Valószínű, hogy a kormány elrendeli a filloxera-zárt.

* *Törköly konzerválása.* Friss törkölyt, melyet később pálinka égetésére fogunk felhasználni, a levegőtől jól elzárva kell tartani. A tartányokba, — legyenek ezek kádak, telfenekelt hordók vagy czeмент tartányok, — a törkölyt közvetlen a sajtóból rakjuk át és itt retegezzük és jól letapossuk. Midőn a tartány megtelt, deszka fedővel elzárjuk és súlyokat teszünk reá. A felmaradt hézagokat agyaggal betapasztjuk és csak a közepén hagyunk kis nyílást, hogy a fejlődő szénasav elillanhaszon, de a nyílást is homokkal telt zsácskóval lezárjuk. A törkölyt a levegő hozzájárulásától óvni kell, hogy az meg ne ecetesedjék vagy meg ne penészedjen, mert erjedés közt a törköly felmelegszi és igen könnyen megecetesedik. Használatkor, ha egy tartányt felbontunk, törekedjünk annak tartalmát mielőbb fel is használni, mert ha soká a levegőn hagyjuk, a szesz egyrésze elpárolog.

Petőfi Sándor szobra.

A magyar nemzet édes szavu dalnoka, a ki bú-bajos dalaival fényt és dicsőséget szerzett a magyar névnek — jeltelen sirban alussza örök álmát, de emléke él minden magyar szívében. Az ő emléke és az ő örökbecsű költeményei lelkesítették Szalády Antalt, a ki a halhatatlan emlékü költő és szabadsághős iránti rajongó szeretetének azzal adott kifejezést, hogy egy kis szoborban örökítette meg

annak alakját. A szobor köpenybe burkoltan ábrázolja a költőt, a mint gondolatokba merülve ül, mintha írásra készülne. A szobor alján egy kis tábla van ezzel a felirattal: „Boldogtalan voltam teljes életemben.” A szobornak ilyen fel fogásban való megalkotásához az impressziót az idézett költemény adta és a költő életének az az időszaka, a mikor Debreczenben színész volt és ezt a fájdalmas hangú költeményt írta. A szobor igen sikerült, az ember el sem hinné, hogy nem hivatásos művész, hanem csak műkedvelő munkája. — Ezt a kis szobrot Szalády Antal most az ezredéves ünnepély alkalmából sokszorosította és elárusítani fogja. Felhívjuk erre olvasóink becses figyelmét, mert a szobor minden magyar család lakásának díszére válik. Finom kiviteli fém öntvényben igen szolid árban darabonként 4 forintért kapható a tulajdonos Szalády Antal-nál Budapesten, Andrásy-ut 86. szám alatt, postán utánvétellel is megrendelhető. Nagyobb vételnél megfelelő kedvezmény.

A kongresszust előkészítő bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Vezérezkünkben beszámoltunk már a jelenlétéről, e helyen csak az ülés határozatát ohajtjuk szíves olvasóinknak feltárni.

A budapesti szállodások-, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata egybehívására összegyűltek f. évi augusztus 28-án d. u. 4 órakor tartották meg az István főherceg szállodában a kongresszus napirendjét meghatározó ülésüket.

Az ülést Gundel János elnök nagyszámmal összejött szaktársak előtt megnyitotta. Lelkes szavakkal üdvözlö a vidékieket, kik nem sajnálva fáradságot és anyagi áldozatot, már a kongresszus előkészítő tanácskozásra is eljöttek, hogy a kongresszusnak annál nagyobb sikert biztosítsanak. Vissza tekintve a kongresszus előnyeire, erkölcsi kötelességének tartotta a kongresszus egybehívását. Amely hívatra lesz bajainkon segíteni. Az ülést megnyitottak nyilvánítván, a jegyzőkönyv veretésére ifj. Ács Károly ügyvéd, társulati ügyészt, hitelesítésére Fritsche Vilmost, Juranovics Ferenczet és Kepp Armin kéri fel.

Most a napirend első pontja értelmében a kongresszus szükségességének és a kongresszus címének megállapítása következett. Gundel elnök által javaslatba hozott cím: „Vendéglősök országos kongresszusa”, mi ellen Dr. Flóris Endre és Sugár Ignác szólottak fel, kik „szállodások, vendéglősök, korcsmárosok kongresszusának” ohajtják elnevezni. Számtalan felszólalás után, a kérdést szavazásra bocsátja az elnök, mire a többség az elnök javaslatát fogadta

el. A második pontnál ajánlja Gundel János elnök, hogy a **kongresszus, az ezredéves országos kiállítás területén az ünnepélyek csarnokában 1896. évi szeptember hó 28. és 29-dik esetleg 30-dik napján délelőtt 9 órakor tartassék meg.**

Több felszólalások és indítványok megvitatása után az elnök határozatilag kimondja, hogy a kongresszus **1896. évi szeptember hó 28., 29. és 30-dik napján délelőtt 9 órakor tartatik meg.**

A harmadik pont a kongresszus költségei fedezésének módját állapítja meg. Ugyanis Gundel János elnök javaslatára határozatott el, hogy minden kongresszusi tag **2 o. é. frt részvételi díjat fizet,** mely összeg lehetőleg összegezve a budapesti ipartársulat címére (Himző u. 1. sz.) **feltétlenül szeptember hónap 18-ikáig beküldendők.**

A negyedik pontban a kongresszus tisztikarának megválasztása került sorra, Bokross Károly ajánlatára egyhangulag Gundel János ipartársulati elnököt választották meg a kongresszus elnökévé. Társelnököknek választottak: Wirth Ferencz, Priváry Pál, Kuncze János, Pollák Lajos, Schleifer Lajos, Fritsche Vilmos, Dollinger András, nagyajtai Körömczy József, Petz Károly, Kepp Armin. Jegyzőknek jelöltettek: Dr. Flóris Endre, Dr. Szabó László, ifj. Ács Károly, Boór József, Poppel Miklós. Kongresszus pénztárosa Förster Kornél.

Ifj. Ács Károly az indítványokat előterjeszti. Gundel ajánlja a bizottságnak, hogy az indítványok részletes tárgyalásával ne foglalkozzék, hanem szorítkozzék annak közérdekű természeténél fogva a kongresszus tárgysorozatába felvenni. E javaslatot egyhangulag elfogadva, a társulati ügyész szóbeli indítványt tesz; tekintettel a nagymérvű visszaállásokra, melyek a **vasúti vendéglősök érdekeinek megvédésére, a szatócsoknak bor, sörrel való kereskedésére, a pinczerek szakszerű kiképzésére, a Bodegák záróráinak rendezésére vonatkoznak:** e tárgyakhoz előadókul jelöltettek, az italmérési ügyekkel Dr. Szabó László és Dr. Flóris Endre, a vasúti vendéglősök ügyét Dohnányi József, a képesítéshez-kötöttség ügyét Koch József a tanoncz-képzésre Schalkház Lipót, az országos vendéglősszövetség és nyugdíjegyület ügyét Bokross Károly stb. fogják előadni és határozati javaslatukat a kongresszus alkalmával beadni.

Mindezek után ifj. Ács Károly a kongresszus tárgyalási napirendjére vonatkozó tervezetét terjeszti elő; melyet nagy lelkesedéssel elfogadtak, és az annak idején a kongresszus tagjai között szét osztatni fog. Gundel János javaslatára elhatározatott, hogy a kongresszus tárgyalásaira a nagy méltóságú m. kir. kereskedelmi, pénzügyi és belügyi minisztérium is meghívassék, és a fenti kormány hatóságokhoz küldöttségek menesztessenek.

Miután több tárgy nem lévén, elnök a jelenlevők egetverő éljenzése közepette az ülést bezárta.

Sugár Ignác indítványára Gundel János elnöknek és ifj. Ács Károlynak jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

E szépen lefolyt ülés után az egész társaság Gundel János vendége volt. Az esteli folyamán Gundel János, mint házigazda gyönyörű toszttja befejezésével a vidéki szaktársainkra emelve poharát egyuttal

éltette a budapesti ipartestület tagjait, akik őt most is, mint mindig, igazi lelkesedéssel és odaadással támogattak nehéz munkáiban.

Mondott felköszöntőt még: Schleifer Lajos Kommer Ferenczre, Kommer Ferencz a vendéglős ipar virágzására és fejlődésére, Bokross Károly Glück Frigyesre, Dr. Flóris Endre Gundel Jánosra, Juranovics Ferencz Gundel Jánosra, Kern Ferencz és Prindl Nándor Gundel Jánosra, ifj. Ács Károly Wirth Ferenczre és Förster Konrádra.

Elhangzott még sok számtalan szebb-nél-szebb felköszöntő, amit a sok pezsgős palaczkok darrogásai némitottak el.

Briedman Lajos.

(Mai képünkhez.)

Mai számunkkal Briedman Lajos szaktársunknak a budapesti József főherceg szálloda vendéglősének jól sikerült arcképét mutatjuk be t. olvasóinknak. Briedman Lajos született Berettyó-Ujfaluban 1856. évben. Iskoláit Nagyváradon végezte, a vendéglős-ipar terén pedig Török-Becsén, hol a „Római császár”-hoz címzett szállodának 14 éven át tulajdonosa volt, a legnagyobb buzgalommal működött. Volt kávéháza is Szegeden. 1883-ban pedig megnősült, nőül vevén Zentán a széleskörben ismert és tiszteletreméltó Glückstál családnak női érényekben gazdag, szelleműs és szép leányát. Kivel boldog családi életet él s ezideig 5 gyermeküket a legnagyobb szeretettel neveltetik. Gyermeküknek nevelőt tart s minden igyekezetük azon van, hogy hasznos és művelt polgárokat neveljenek gyermekeikből a hazának. A József főherceg szálloda éttermét f. évi május hónapban vette át s ezidő alatt óriási lendületet nyert, nagy gonddal berendezett diszes üzlete. Jó konyhája már is hírnevéssé lett a fővárosban s a vidéken s mondhatjuk, hogy izletes ételei s italai, valamint a nála fenálló rend és tisztaság bámulatra ragadja az oda özönlő vendégek-zönséget. Nemes igyekezetéhez sok szerencsét kívánunk s éltesse az Isten őt kedves családjával együtt soká!

I. Gy.

KÜLÖNFÉLEK.

— Lajos napja a kiállításon. —

A Karikás csárda ünnepe. Nem mulaszt-hatjuk el szaktársunk nevenapján összejött szép társaságról megemlékezni. Karikás Lajos és Boldog Lajos bátyánk voltak az ünnepeltek. Boldog bácsi sietett a házigazdát felköszönteni, megelőzve sok nálánál fiatalabbakak. Erre Karikás bátyánk válaszolt éltette az érdemekben megőszült munkás-hazafit, ki Boldog bácsi szavait idézve, ma 51 éves korában is úgy szereti a hölgyeket, mint életének viruló tavaszán. A jelenlevő hölgyek egészségére üritve poharát éltete az egész társaságát. Ujra Boldog bácsi boldogan szeretett házi asszonyunkat köszöntötte fel. Toasztíroztak még Déry Gyula, éltette a Lajosokat. Bartos Tivadar, Irányi Imre és többen, mi közbe ami kedves Radó bácsink mulattatott bennünket, a még mindig szép csengésű dalaival, a vigyorgó cigány pedig huzta, csak úgy izadott belé. A vigtársaság a lukulusi lakoma után vigan szürcsölte a Karikás bácsi jobbnál-jóbb szőlőnedűjét, nektárját. Nem is kell mondanunk, hogy egetverő éljenzés közepette oszlott szét éjfél után a szép társaság.

Melléklet a „Vendéglősök Lapja” 7-ik számához.

— **A Sztanoj féle nagy billiárd-verseny** lefolyásáról mai számunkban kimerítő tudósítást hozunk s azt lapunk 8 és 9-ik oldalán egész terjedelmében közöljük. Ajánljuk t. olvasóink becses figyelmébe.

— **Esküvő.** *Fritz Ferencz* a Fiume kávéház derék főpincérje múlt hó 11-én vezette oltárhoz az erzsébetvárosi templomban *Weller Anna* kisasszonyt. Tóthfalussy plébános szép beszéd kíséretében adta össze az új hitves párt, mely esküvő után disz lakomára gyűlt össze. Mint násznagy a vőlegény részéről *Klobusiczky Iván* pénzügyminiszteriumi titkár, a menyasszony részéről pedig *Golács Mihály* vendéglős fungált. A diszes lakomán, mely *Walter Károly* vendéglőjében tartatott, ott láttuk a boldog házaspár és násznagyokon kívül: *Fritz Ferencz*, a vőlegény kedves atyját, *Fritz Józsefet*, *Janit* és *Katit*, *Weller Ilona* kisasszonyt, *Kirschbaum J.* nejevel és *Giza* leányával, *Tépli Sándor* kávést, *Hahn Etel* k. a. stb. Hogy szép tósztokban nem volt hiány, és hogy a szép társaság reggelig a legjobb hangulatban együtt maradt, azt fölöslegesnek tartjuk fel említeni.

— **A szombathelyi** pincér-nyugdíj-alapot gyűjtő bizottság kimutatása: Adakoztak: Horváth József (Körmend) 1 frt. Bieber Ferencz (Körmend) 1 frt. Kántor Ferencz (Szt.-Gotthárd) 2 frt. Baumgartner Károly 60 kr. Aschenhofer Károly 50 kr. Összesen 5 frt 10 kr — Utolsó kimutatás 393 frt 50 kr. Pénztári készlet összesen 398 frt 60 kr. Köhler György, pénztáros.

— **Széphegyi János** szaktársunk múlt hó 29-én az „Európa” szálloda éttermét átvette. Minek csakis az „Európa” szálloda utazó nagyközönsége örülhet legjobban. Kívánjuk szívből mi is a legjobbat derék szaktársunknak.

— **Hymen.** Dr. Deák Jenő folyó hó 17-ikén esküszik örök hűséget a budapesti terézvárosi templomban *Stiaszny Tilda* kisasszonnyal, *Stiaszny Ferencz* fővárosi háztulajdonos s a keleti pályaudvari étterem régi kedvelt főpincérének bájos leányával. Az esküvő a jelzett napon d. e. 11 órakor leendő megtartva Isten áldása legyen a kötendő frigyen!

— **Soproniak a kiállításon.** A mai napon 300 soproni polgár, köztük számos vendéglős, érkezik a kiállítás megtekintésére s elszállásolásukról *Petz Károly* szaktársunk, a budai vendéglős ipartársulat érdemes elnöke gondoskodott. Éljen!

× **Párisi asszonyok.** Sehol se imádják inkább az asszonyt, mint Párisban. Ez igaz; de a nőnek ez a bálványozása mint természetes következményt vonta maga után, hogy akadtak gunyolódó elmék, akik fölláztak e tulhajtás ellen. Az ember azt hinné, hogy Párisban az abszolút női uralom kivénné a férfiak kezéből a társadalmi viszonyok rendezését. De a tények ezt megcáfolják, mert sehol se unalmasabb a nők élete, mint éppen Párisban. Azok az asszonyok persze, akik az életmód szokásos határait átlépik, sok szórakozást találnak a modern kabelben. A Moulin Rouge, a Café Blanche, és más hasonló helyiségekben éppen oly kevés van hiány nem mindig tisztességes szórakozásban, mint a Bal Bullierben és a boulevardok kávéházaiban. Unalomból nem igen halnak meg ezek a hölgyek, de igenis

nyomor, éhség, szerelmi bánat és más ilyenmü mulattató dolgok következtében. Az unatkozásnak halálneme csupán azokat az asszonyokat fenyegeti, akiknek életnézlete megtiltja, hogy férfakkal törvénytelen viszonyt kezdjenek. Ezek a szegények ott ülnek szalonukban, ahol kevés barátjuk keresi föl őket, akik nem mulathatnak, hanem a kiket mulattatni kell. A vendégszeretet Párisban sok pénzbe kerül és aki nem tudja gyakorolni, csakhamar egyedül áll és magára hagyatva a rengeteg városban. Azok a szerencsétlen teremtesek, akiknek nincs módjában, hogy „fogadjanak”, sohase tudták megismerni a társasélet kellemetességeit. Ezt a hézagot akarja most pótolni három hölgy, akiknek vagyoni helyzete ezt a fényűzést megengedte. Ezek a hölgyek eddigelé a rue Duperré 12. száma alatt laktak egy bérházban, amelyet a tulajdonos halála után megvásároltak és „hölgy-klubnak” rendeztek be. A klubnak már vagy hatvan tagja van, a vagyonosok évi hatvan frankot fizetnek, a szegények semmit se. Az új házból a férfiak egyelőre ki vannak zárva és csupán a farsang idején engedi majd meg a „Ladies Club” Ádám nemének, hogy misztériumait megismerje. Vannak szkeptikus emberek, akik azt hiszik, hogy majd farsang idején fog megszűnni az új klub — féltékenységi verekedések miatt.

— **A budapesti vendéglősök** ipartársulatának tagjai legközelebbi ponteki reggelijüket folyó hó 11-ikén *Schnell József* szaktársunk vendéglőjében (VIII., József-körút 13. sz. a.) fogják megtartani.

— **A nérligeti vendéglőt** *Heinzel Mihály* szaktársunk nyerte el a fővárostól. *Heinzel Mihály* ur, kinek az Üllői-uton levő saját házában is diszes nagyvendéglője van, a nérligeti vendéglőt a közönség látogatott helyévé tette. Előzékenysége, jó borai és konyhája méltán elismerést érdemelnek.

— **A „hanzli” pusztulása.** Mióta mi is sörivő nemzet lettünk, gvilkos kis szó a „hanzli” előtűnik. Mi is tudjuk, önök is tudják, mit jelent e szó: azt a rossz, csapadék sört, mely a lordóból a sör poharakba töltögetése közben a csap alá helyezett dézsába folyik le s amelyet a vendéglős, ha nem is törzsvendégeinek, de mégis kénytelen kimérni, mert a sörgyárosnak megfizette az árát s a fogyasztási adót is érette. Aki megissza, természetesen a vendéglőst szidja, pedig ez tulajdonképpen, mint üzletember, ártatlan a dologban. Már régen boszankodnak a vendéglősök és kocsmárosok a „hanzli” miatt, de azért eddig nem tettek semmit sem. A mi *Bokros Károly*unk, az esztergomi „Magyar Király” szálloda bérőlje vállalkozott végre ennek a közegészségügyi tekintetben is tartathatlan állapotnak megváltoztatására. A vendéglősök és szállodások szeptemberi országos kongresszusán ugyanis oly indítványt terjeszt, elő amely szerint kimondandó lenne, hogy a sörgyárosok kötelesek a „hanzli”-t meghatározott mennyiségben visszavenni, illetőleg, az árát visszatéríteni, s pályázat irandó ki oly készítményre, amelylyel a csapból aláfolyó „hanzli” élvezhetetlenné válik. Bár a sörgyárosok nagyon meg fognak haragudni érte, valószínű, hogy okos és hasznos indítványát a kongresszus acceptálni fogja.

— **Új szálloda.** *Zsolnán Riess I.* vendéglős új szállodát építtetett s annak berendezésével *Naleszny Gyuláné* ismert fővárosi billiárd gyárosunkat bízta meg.

— **Értesítés.** *Odry Lehel*, opera, operette, népdal és couplette correpetitor, kezdőket és haladókat az énekes pályára előkészít és kiképez. Beiratkozhatni naponta d. e. 9-től 1 óráig. Felsőerdősor-utca 25. sz., I. em., 15. ajtó.

— **Iszákosság ellen való intézkedések az Árpádok idejében.** A mértéktelenségre való hajlam elejétől fogva megvan az emberi természetben, nem voltak ettől idegenek a honfoglaló magyarok és az utódaik sem. Ezért rendeli el már az esztergomi zsinat, hogy a miséspap a lakomán vagy kalendán röjja meg azokat, a kik mást ivásra kényszerítenek s ha szavára nem halgatnak, távozzék közülök s jelentse a dolgot a főesperesnél. Ha a pap nem hagyja ott őket, hivatalától felfüggesztik és negyven napig vezekel, ha pedig a pap erőltet mást az ivásra, vagy ő részegszik meg ily kényszerítés következtében, el kell csapni. Ha a pap a maga jó kedvéből rug be, s valaki őt ittasan látja, ennek egy pénzt fizet. Ha ugyanez a főesperessel történik, három pénz a birság, de a mely papot már másodszor találunk részeg állapotban, hivatalát veszti. Ha nemes kényszerít mást az ivásra vagy részegszik meg erőltetés következtében, negyven napig kell vezekelnie. S ha ebben a szokásban állandóan megmarad, kiközösítés vár rá. Ha pap a koresmába iszik bort, hivatalát veszti; ha világi ember cselekszi ezt, tanuként nem szerepelhet. Pap kocsmáros nem lehet. A budai zsinat (1279.) is meghagyja, hogy a pap koresmába, — ha csak szükségből nem — ne menjen. Pap házában ne legyen kocsmá, a hol a bort kicsiben mérik ki. Habár ily szigorú törvények tiltották is a mértéktelen ivást, mégis van rá eset, hogy majdnem az egész sereg megrészegszik. Így, midőn II. Géza idejében, *Misztiszláv* vezérlete alatt, *Izjaszláv* segítségére mentek, a következő dolog történt velök: „*Misztiszláv* és a magyarok jól hozzáálltak az iváshoz, s mikor már itassak voltak, mondá meg *Misztiszláv*, hogy jó *Vladimirko*. Csak jöjjön! támadjon! majd megverekszünk! mondták hetykén a magyarok s aztán részeg fövel állomra dőltek. Ejféltájban rohantak az örök. Jó *Vladimirko*! *Misztiszláv*, a ki elég józan maradt, az övéivel lóra patant költögette a holtreszeg magyarokat, de hiába. Ebből láthatjuk, hogy a magyar szerette a boritalt. Ez az oka annak is, hogy *Anonymus* a honfoglalás egyes tényei közé áldomásivásokat szót.

— **Vasuti vendéglő átvétel.** *Békés-Csabán* a vasuti vendéglőt pályázat útján *Salamon János* szegedi kávéház-tulajdonos szaktársunk nyerte el, elődje *Steinmann Frigyes* bátyánk pedig erdélyi birtokára utazik.

— **Kávéház átvétel.** Budapestén az Üllői-ut 12-ik szám alatt levő volt *Turin* kávéházat ismét *Hangl János* fővárosi ismert szaktársunk vette át s azt diszesen berendezte. Sok szerencsét!

HIRDETÉSEINKRE

felhívjuk lapunk t. olvasóinknak becses figyelmét s egyszersmind kérjük t. olvasóinkat, hogy mikor a lapunkban hirdető czégnél valamit vásárolnak, vagy megrendelnek, sziveskedjenek mindenkor hivatkozni arra, hogy a »Vendéglősök Lapja« hirdetései nyomán keresik fel a czéget.

Szerb zenekar a kiállításon.

Bemutatjuk jelen ké-
pünkön *Schmidt Gyula*
szerb tamburás primást,
ki igazán megérdemli,
hogy a nagy közönség
pártolja és szeresse. A
kiállítás területén (lég-
szesz pavillon) *Pajcsics*
Gábor légszész vendég-
lőjében hallatjagönyörű
kisérettel szebbnél-szebb
nótáit, kupléit, a me-
lyekhez hasonló, még
czigányprimásaink sem adtak elő. Nem saj-
nálunk helyet adni lapunkban ilyen derék
szerbek alább felsorolt neveinek: *Serebicza*
János, *Burlovits Károly*, *Krizsán János*,
Losics János, *Tar Imre*, és *Mali Pál*, ezek
azok a derék szerb legények, akik dallamaik-
kal képesek kicsalni a szemeinkből a köny-
nyet. Megérdemlik, hogy egy-két pohár sör
mellett meghalgassa őket minden magyar.

— **Vendéglősök és pinczerek**
figyelmébe. Több ízben történt, hogy érte-
sülve arról, hogy Szombathelyen egy egyleti
helyközvetítő intézet felállított, a vidékről
jövő megrendelések vagy bejelentések min-
dig a szombathelyi Pinczéregylet elnökéhez
lettek czimezve, vagy csak egyszerűen
Hainczmann János urnak. Üzleti elfog-
laltsága miatt Hainczmann ur többször el-
utazva lévén, természetesen nem lehetünk
abban a helyzetben, hogy azokra a levelekre
felelhessünk azonnal, hanem Hainczmann ur
haza érkezete után, ha az illető leveleket
átadta. Hogy e késelemen többé semmi aka-
dályt ne okozzor, felhívjuk az igen tisztelt
főnök urakat és szaktársainkat, hogy **csak**
az alábbi címre küldjék leveleiket.

Levélcím: A Pinczéregylet helyes-
közli osztálya, Szombathely.

Sürgönyezim: Pinczéregylet, Szombat-
hely.

Telefon: 51. szám.

Az eddigi elhelyezéseket úgy a gazdák
mind a pinczerek legnagyobb meglepedésére
csköztöltük, nemcsak nálunk és vidékünkben,
hanem Alföldre, Erdélyre, Felsőmagyaror-
szágra. Jelentkezések is oly nagy szá-
mal vannak, hogy bármikor is kivihetünk
akár hová személyzetet.

A fentieket kérjük tudomásul venni, s
megrendelésekkel felkeresni a *Pinczé-
regylet helyeszközlő osztályvezetőjét*,
Szombathely.

— **Vendéglő átvétel.** Budapesten a
Kőbányai-ut 44 sz. alatt levő vendéglőt
Lipezey Károly szaktársunk vette át s azt
diszesen berendezte. Sok szerencsét új vál-
alatához.

— **A „Zenélő Magyarország”.**
Zongora, zenemű folyóirat augusztus 15-diki
XVI. száma becses és változatos tartamával
újra szebb és szebb meglepetést szerez. Tar-
mazza I. *Farnos Dezső*, „Csuci emléke”-et
2 szép magyar dallal, melyek elseje „Fogy-
tán van a hold” másodika „Elváltam a lány-
kától” címűek. II. A francziák híres „*Mar-
seillaise*” nemzeti dalát *Beyer Ferd.* pompás
átiratában, III. *Hiller F.* „Gusztávval” („Zur
Guitarre”) híres szalondarabját.

A minden száma 10 oldal — minden-
kor a legdivatosabb s zenekarok — orpheum
— s színházak műsorából vett legkereset-
tebb újdonságokat közlő zeneműfolyóirat ára
negyedévi 6 füzetre — 60 oldal zenével 1
frt. s előfizethetni „Zenélő Magyarország”

kiadó hivatalánál Budapest, Csengeri utca
62a. Előző évfolyamok — úgy az idei évfo-
lyam számai folyton kaphatók s az előfize-
tés bármely évnegyedtől kezdhető. Mutat-
ványszámot minden érdeklődőnek ingyen,
bérmentve küldenek.

— **Kártyagyár átvétel.** Az első
magyar részvény-társulati kártya-gyárt *Piat-
nik Nándor* fővárosi ismertnevű kártya-
gyáros vette meg.

— **Az állatok életkora.** Az állatok
közül legtovább, mintegy 4—500 évig az ele-
fánt él, sőt a bálna életkora eléri az ezer
évet is. A pelikánok és hollók közt találni
száz éves példányokat, az orosz lány cíél 80
évig. A sasok 60 évig, a rókák 50-ig, a del-
finek 45-ig, az ökrök 30-ig kibírják. A lovak
legmagassabb életkora 35 év, a kutyáké és
farkasoké 30, a medvéé 28, az orrszarvúé 25,
a szamáré körülbelül ugyanannyi. A tevék
elélnek 20 évig, a macskák 15-ig, a juhok
és nyulak 12-ig, a fázánok és tyukok 11-ig
a disznók 8—10-ig.

— **Üzleti hírek.** Ungváron a „Korona”
szállót *Kováts Károly* zalaegerszegi volt
szállodás, legutóbb a kőbányai Szabó szálloda
volt főpinczére vette albérletbe. — Kör-
menden a „Zöldfa” vendéglőt *Barabits Lajos*
salgótarjáni szaktársunk fogja átvenni leg-
közelebb. — Felsőbányán *Mayer Salamon*
szaktársunk, sörcsarnokát diszesen beren-
dezte. — Budapesten a József-körút 8. sz.
alatt levő Janisch-féle étterem főpinczéri
állását *Szoláry Ferencz* nyerte el.

— **Halálozások.** Özv. *Gilg Ferencz*-
né régi pinczér ügynök életének 56-ik évé-
ben jobblétre szenderült. Az elhunytban
Kováts László püspökfürdői vendéglős szak-
társunk anyósát gyászolja. — *Nikoletti*
Ede fővárosi kávéháztulajdonos neje szül.
Schveighofer Teréz f. évi aug. 27-ikén el-
hunyt. Béke poraikra!

Kiszivath Károly szaktársunk elhunyt-
ával özvegyiségre, illetve árvaságra jutott kilencz
tagból levő családja részére *Korbusz Lajos*
gyűjtő-ívén adakoztak: *Juranovics Ferencz* (szegedi
csárda vendéglős), *Wagner Vilmos* vendéglős,
(Márvány menyasszony), *Karikás Lajos* és neje
(kiállítás magyar csárda), *Talos Béla* szállodás
Budapest. *Mutsnyák Frigyes*, *Spáth Ferencz*,
Ehmann Lajos, *Bremm Sándor*, *Nagy István*,
Tóth Endre, *Korbusz Gy. Lajos*, *Boros Lajos*,
Horváth Ferencz főpinczerek. *Karge Antal*, *Polyák*
Antal, *Lener Miksa*, *Kraker Péter*, *Gikicze József*,
Berzsenyi Mikiós, *Barcsay Oszkár*, *Schackhamer*
Márton, *Bözsike kisasszony*, *Tukner György*,
Winkler Béla, *Weisenbek János* éthordók. *Ávár*
László, *Rónay Hajnal*, *Németh Zsigmond*, *Schuste*
József, *Kocsis József*, *Spisak A.*, *Szauer A.*, bor-
fiuk. *Rollek István*, *Ekelhardt J.*, *Maroly Sándor*,
Szelestey Géza, *Szabó János*, *Böhm Lajos* éthor-
dók. *Fischer Józsefné*, *Fischer Antonia*, *Friedrich*
Lajos, *Csiszár János*, *Nedved Nándor*, *Markovics*
Gyula, *Csókai Mátyás* éthordók. *Buday József*
(Polgári serfőződe pénztárnoka), *Haiden Mihály*
éthordó, *Beinczky ur* magánzó. *Dankovszky*
Stör András, *Desits Elek*, *Bognár Kálmán*, *Gratz*
József, *Nyilván József*, *Schnell Károly*, *Bind*
Oszkár, *Vessely Lajos*, *Saufenauer Ferencz*, *Veis*
József, *Böhm Béla*, *Singer Jenő*, *Kulcsár Jani*,
Weis Vilmos, *Boros János*, *Hunyady Lajos*,
Garamolgyi István, *Isten éltesse*, *Karikás hangá-
szok*, *Baumann József*, *Feig Ede* éthordók.
Bzdúck István, *Németh József* borfiuk. *Szőkrö-
nyös Ferencz*, *Novák József*, *Bennberger*, *Back*
Lajos, *Mayer*, *Tandari László*, *Kanyák Lajos*,
Keller Ignác, *Karnics István*. Összes adakozás
35 frt 73 kr, melyből a családnak 20 frtot át-
adtunk 15 frt 73 kr pedig a temetkezési költség.

Levelezés.

Pöstyén, 1896. aug. 24.

Mélyen tisztelt szerkesztőség!

Nálunk divik, hogy minden házmester
főz, a házban lakó valamint házon kívül
levő fürdővendégek számára. Magától érte-
tődik, hogy az iparendélylyel bíró és nagy
adókat fizető vendéglősök kárára. Ennek foly-
tán vagyok bátor a tek. szerkesztő urat alá-
zatosan kérni, méltóztassék velem tudatni,
lehet-e ezt az iparendély nélkül kifő-
zést meggátolni? és mi módon? Továbbá,
mely hatóság van ennek betiltására hivatva.

Igen szépen kérem a választ levélben
megírni. Ha van erre törvény, kérem azt is
megküldeni. Becses lapját ezuttal megren-
delem.

Mély tisztelettel

Rónay Adolf

vendéglős, gyógyházberlő.

*

Kecskemét, 1896. aug. 24.

Tisztelt szerkesztő ur!

Tisztelettel felkérem, lenne szives a
budapesti szállodások, vendéglősök és korcs-
márosok ipartársulatának alapszabályait hoz-
zánk megküldeni.

A kecskeméti szállodások, vendég-
lősök és korcsmárosok a múlt hó 30-án
összejöttek, kimondták, hogy szaktársulattá
alakulnak; egyszersmind felszólítottam mint
ideiglenes jegyző, hogy alapszabályok végett
a már létező szaktestületeket megkeressem.

Kérésem megújítása mellett szerkesztő
urhoz fordulok, a kért alapszabályokat hoz-
zám eljuttatni.

Maradtam szerkesztő urnak tisztelője

Braun Pál szállodás

ideig. jegyző.

CSARNOK.

Csodatörténet.

Történt, hogy a nevenapját
Ülte rabbi Aron,
Hej, nem is tudom mikor tájt
Télen-e, vagy nyáron.

Elég az, hogy a mint ülte,
Ünnepelte szépen
Nevenapját rabbi Aron
Egy nagy zsölyeszékben,

Hát besétál három ember,
Mind a három hive;
Az egész községtől áldást,
Üdvigéket vive.

„Hej, nagyon szeretjük ugymond
Mink a rabbi Aront,
A ki bűneinkre gyakran
Es keményen ráront;

A ki oly jól megtanulta
A Gemarát, Misnát
S lelkeinknek osztogatja
A dus alamizsnát.

Óhajtja is igen nagyon
Hogy sokáig éljen,
Az egész hívő közönség.
S rányomták, hogy: Eljen!

S az éljenhez hozzá tüzték:
„Hogy ha elfogadja, —
Az egész hívő népségnek
Tiszta gondolatja:

Hogy egy hordó jó borocskát
Hengerit a házhoz;
Mert bor is kell, még pedig jó
A szép áldomáshoz."

Mindezeket rabbi Áron
Megköszönte szépen,
Es tovább ül, várakozván
A nagy zsöllyeszékben.

"Tik-tak, tik-tak" — abroncsolnak,
Jó hordó kell a jó bornak;
Kiforrázzák, megfürösztik,
Mindjárt, mindjárt tele töltik.

Megfogadta minden ember,
Hogy beléönt egy literrel,
Egy literrel a javából,
Ki-ki a legjobb borából.

Hozza is már egyik-másik,
Ez szaladva, az meg mászik,
— No az ifju, csupasz állal,
Ez meg öreg, nagy szakállal.

Csupasz állu nem sokat vár,
Kity-koty, kity-koty, önti is már,
Önti, önti s mondogatja:
„Egy literke el nem rontja!”

Nagy szakállu is beballag,
Olyan öreg, mint a pallag;
Azért ő is mondogatja:
„Egy literke el nem rontja!”

"Tik-tak, tik-tak", dugaszolják,
Elgörítik háziszolgák;
Rabbi Áron zsöllyeszékben:
„Köszönöm — mond — újra szépen."

Nyolczadik nap rabbi Áron
A gyertyáját kapja;
Más kezében kis pohárka
Meg a hordó csapja.

Most az egyszer szíve vágya
Ötet is lehuzza,
No de jó bor a pinczében,
Bárkit is lehuz a'!

Szálla alá rabbi Áron
Lelke és a teste
Mély pinczébe, jó borokhoz
Nyolczadik nap este.

„Ugy örülök, hű a népem,
Mondja rabbi Áron.
Hej nem is mennék közülök,
Oh nem semmi áron.

Hol is az a kis pohárka,
Hadd köszöntök rájuk:
Aldd meg őket nagy Jehovah,
Mig közöttük járok!”

Es hörpent . . . és majd elájul —
Mint a bálvány áll ott:
„Uram bocsáss! mi a bűnöm,
Hogy ez vízzé váltott!”

Kulcsár Ernő.

„Bocsánat már nem szolgálhatok."

Sok éthordó hálás lenne, ha tudtára adnák neki, milyen módszerrel lehet legjobban „tul adni” azon ételen, mitől a konyhában szeretnének szabadulni. Ép úgy mikor az eső esik a vendég nem a kész paprika rostélyost rendeli, hanem

megrendeli a frissen sült hagymás rostélyost, gondolva, esernyőm nincs, mire az étel elkészül már nem esik.

Iyenkor lesz az éthordó a „ténasszonytól és a szakácsné kisasszonytól” irgalmatlanul kigunyolva s hallani: szép éthordó maga, nem szégyeli magát? még kínálni sem tud a vendégnek.

A vendég pedig, kinek az illető ételt elakarjuk adni, de ki a szomszédjától, ki azt ette, lebeszélve lesz, azt mondja: „maga egy szép éthordó? még azt sem tudja mi ajánlható!” Nem csak nálunk, hanem az egész világon előfordul, hogy olyik ételen szeretnénk „tul adni” Itt az éthordó elnésségétől függ, hogyan lehet leghamarabb „tul adni”. Az en szavam pedig az, hogy én azt az ételt — keresztl húsom. Tapasztalásból tudjuk, hogy a vendég mindig azt akarja ami már nincsen s így nekem az utolsó adag után mindig van „egy még” amit különben X urnak eltettem. Egy eredeti ötletre találtam a minap egyik étteremben. Ottan a konyha, a szutereinen van s a pinczerek nem mennek a konyhába, hanem beszélő csőbe rendelik s az ételt felhúzó gépen kapják. Alig hogy a megemlített étteremben leültem, hallottam, hogy a beszélő csőből még öt féle hangok jönnek, s mindegyik borju becsináltat rendel. Honnan van egyszerre itten anyi pinczer? ide még nem is volt számítva az engem kiszolgáló pinczer, ki éppen „nyul czombot gombócczal” hozott s a merre csak néztem, mindehűt ezt ették. Honnan jön egyszerre az a nagy „borju becsinált” forgalom? a pinczer kit ismertem, észrevette, hogy én ezen gondolkodom s megsugta, hogy eddig mindenki gulyást, sertés karajt és nyul sültet rendelt s már részben ki is fogyott, ellenben a „borju becsinált” még mind meg van, tehát ki kellett adni a „jelszót.” Éppen most jött be egy vendég, ki leült s mikor az éthordó megjelent nála, kérdezi tőle: Ma biztosan mindenki borju becsináltat eszik? Ma rendkívüli jó is! volt a felelet. No hozzon nekem is egyet. „Egyszer borju becsinált” hallottam mindjárt, ez az egyszer szó volt a jel, hogy nem reklám céljából hanem tényleg kell. Mikor már ez is elkel, sorra jött a „borjufej” s ismét hallottam „borjufej, borjufej, borjufej”, stb. Ugy, gondoltam most ezen van a sor. Most azt is észrevettem, hogy az egész koncert csak kettőtől lesz rendezve, azok pedig hol az üres sörös hordóba szólva, hol a tölcsérbe kiabálva csinálták. Probatom eszt.

Némethől fordította:

Piambos.

A SZINÉSZ.

Az ábránd fellege eloszlott;
Oh! tisztán lát kisírt szemem:
Kár volt szinpadra vinni lelkem,
Kár volt e pályán küzdenem!

Itt állok im a vég határnál
Tovább nem törhet emberi ész,
Vége van minden alkotásnak
Ravatalon van a színész.

Ujváry Károly.

Szerkesztői üzenetek.

Dautlich Gyula Szombathely. Költeményét helyszüke miatt csak a jövő számunkban közöljük. Üdvözljük!

Novák és Kanka uraknak Budapest. M. L. barátunktól levél érkezett, készüljétek az utra.

Mészöly Lajos urnak Sárobgárd. A kongresszus programját a jövő számunkban közöljük, miután az ipartársulat még nem állította sorrendbe össze. Szervus a viszontlátásig.

Gálffy L. urnak Budapest. Hogy mire jó az anyós? megmagyarázza ezt Vámosy Mihálynak erre vonatkozó költeménye, mely ha jól tudjuk, a következőképen hangzik:

„Mire jó az anyós
A férj életében?
Hogy ez majd a pokol
Tüzeiben ne égjen.

Az anyós a vőnek
Purgatóriuma,
Holta után ez hát
Nem juthat pokolba.

Meganyósított vő;
Tűrj e földi létben;
Inkább itt szenvedj, mint
A pokol tüzeiben.

Az anyós a maglya,
Te vértanu azon;
Holtdod után vár a
Boldog paradicsom."

Dreiszer Miklós r. főp. urnak Győrött. Levelet birjuk, tartalmát a kellő időben felhasználjuk. Ez idő szerint korai. Üdvözlét.

Novotny Károly Csömöri ut. Értesültünk, hogy lapunk tendencióját elismerve, előkelő közönsége előtt méltatta. Midőn lapunk régi barátját szívóbi üdvözlőjük egyúttal kérjük, hogy a „Vendéglősök Lapja” iránti nyilatkozatát, minél szélesebb körben terjeszteni sziveskedjék. Üdv az Urban!

Bányász Béla urnak Bpst. Sziveskedjél felkeresni bennünket a „Vénus” forrás viz érdekében, miután nagyobb mennyiségű „Vénus”-ra van szükség. Áldás békesség!

NYILTTÉR.)*

Az „Első Magyar Részvény Serfőződe” igazgatósága Kőbányán, akövetkező körlevelet küldte szét szaktársainkhoz: Tisztelettel tudatjuk, hogy serfőződénk városi képviselője, **Fenkl Gyula** ur, számos évi odaadó működés után egészségi okoknál fogva legnagyobb sajnálatunkra f. évi szeptember 30-án vállalatunk kötelékéből kilép.

Minél fogva van szerencsénk T. Czi-medet tisztelettel értesíteni, miszerint **Fenkl Gyula** ur utódjául

Rajágh Lajos urat

városi irodánk jól ismert főnökét, ki már számos éveken át vállalatunknál működik, neveztük ki, és őt a helybeli piacon az ügyletek folytatásával és a pénzbeszedéssel megbíztuk.

Kérjük, új képviselőnket, kinek főtörkvése leend, t. cz. vevőink jó indulatát kiérdemelni, becses bizalmával megtisztelni.

Első Magyar Részvény Serfőződe.

Mendl s. k.

Natter s. k.

Vendéglő bérbeadások, szállodai, vendéglői és kávéházi üzletek,

ugy a fővárosban mint a vidéken eladandók vagy bérbevehetők. Bővebb értesítést, **IHÁSZ GYÖRGY** „országos közvetítő intézete” nyújt. Budapest, VII. kerület, Klauzál-utca 2 sz.

Szüretelésre

eladó egy 8 holdas nemesfajú szőlőnek a termése. A termés körül-belül 100—120 hektoliter. Értekezni lehet a tulajdonossal, **Szele Flóri** urral Jász-Félszarun, vagy e lapok kiadóhivatalában.

Eble Lajos az „Első Magyar Kártyagyár” volt utazója a *Stern J. győri majolika- és porcelán-festészeti-gyár* képviselőtét Magyarországra részére átvette.

* E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a Szerk.

Felelős szerkesztő: **IHÁSZ GYÖRGY.**

A verseny folyamán a fővárosi sajtó az alábbi közleményekben emlékezett meg a nagy mérkőzésről:

Pesti Napló

Budapest, 1896.

Augusztus 23.

— **Karambol-verseny.** Sztanoj Miklós ismert billiárdmester kávéházában pár napja érdekes karambol-verseny folyik. Ludvig Károly billiárd-amatőr mérkőzik tizenkétezer poitre Sztanojjal, aki nyolcezer point előnyt ad ellenfelének. A verseny mai, harmadik napján Sztanoj olyan szeriest ért el, aminővel ez idelg magyar billiárd-művész nem dicsekedhetik: *Kilepcszáztizennégy point csinált egyfolytában.* Érdekes, hogy ez a szeries egy dákócsuszamlással (gikszer) szakadt meg. Ha ez közbe nem jő, bizonyára még ennél is külömb példáját adta volna művészetének. Eddig száztizenkét lökést tettek a partieban. Az eredmény Sztanoj 5413 point (átlag 50) Ludvig 1175 point.

Pesti Hirlap

Budapest, 1896.

Augusztus 25.

— **Billiárd-verseny.** A „budapesti billiárd kedvelők páholya” által rendezett 12000-es nagy karambol-verseny 3-ik napjáig elért eredmény: Sztanoj Miklós mester 112 lökésre 5413 pointot, a legnagyobb sorozata (serie) 914. Átlaga 48.33. Ludvig Károly előnye 8000. 112 lökésre csinált 1175 pointot; a legnagyobb sorozata: 160. Átlaga 10.41. Sztanoj Miklós ezen 914-es sorozata által oly rekordot ért el, melylyel ez ideig még magyar művész nem dicsekedhetik. A verseny folyik.

Pester Lloyd

Budapest, 1896.

25. August.

— **Billiárd-Match.** Eine interessante Karambol-Match auf 12.000 Points wird gegenwärtig im Café Sztanoj zwischen dem Café-Eigenthümer und Billiárdmeister Herrn Nikolaus Sztanoj und dem Amateur Herrn Karl Ludwig ausgeführt. Herr Sztanoj, der seinem Partner 800 Points „vor“ gab, erreichte an den ersten vier Abenden im 138 Stößen die respektable Höhe von 6890 Karambols und machte am dritten Abend die ungeheure Serie von 914 Points, zu welcher er von den zahlreichen Freunden des Karambolspiles beglückwünscht wurde. Die interessante Partie wird noch drei Abende andauern.

Magyar Hirlap

Budapest, 1896.

Augusztus 25.

— **Karambol rekord.** A budapesti billiárd-kedvelők páholyában most érdekes billiárd-játszma folyik Sztanoj Miklós és Ludvig Károly között. A 12.000 pointra menő játékbán Sztanoj Miklós 914-es szeriát csinált, ami magyar billiárd-játékosok között az eddig elért legnagyobb rekord.

Budapesti Napló

Budapest, 1896.

Augusztus 29.

— **Billiárd-verseny.** A budapesti billiárd-kedvelők páholya Sztanoj Miklós kávéházában 12.000-es nagy karambolversenyt rendezett, mely 8 napon át tartott szép számu közönség jelenlétében. A verseny Sztanoj Miklós győzelmével végződött s a végeredmény a következő: Sztanoj Miklós 249 lökést csinált 12.000 pointe-l, átlaga 48.19, legnagyobb sorozata: 919, 502, 420, 410, 320, 317, 285, 273, 194, 189 stb. Ludvig Károly, — előnye, 8000 — 249 lökést csinált 2872 pointe-l, átlaga 11.53, legnagyobb sorozata: 200, 171, 160, 109, 102. Sztanoj győzelme annál jelentősebb, mert ily nagy játszmában ugy sorozat, mint átlag tekintetében, minden magyar billiárdmestert felülmult.

Magyarország legnagyobb kara

Sztanoj Miklós billiárd-mester és Ludvig Károly amateur között.

A verseny kezdete, 1896. augusztus hó 20-án.

(Játszatik: Sztanoj kávéház, Teréz-körút 19.)

1896. augusztus 20.

1-ső nap, 30 lökés.

I. név Ludvig			II. név Sztanoj		
Felvétel	Sorozat	Összesen	Felvétel	Sorozat	Összesen
1	7	8007	1	4	4
2	20	8027	2	189	193
3	—	—	3	88	281
4	1	8028	4	6	287
5	28	8056	5	107	394
6	1	8057	6	13	407
7	9	8066	7	18	425
8	4	8070	8	1	426
9	21	8091	9	15	441
10	2	8093	10	105	546
11	7	8100	11	22	568
12	19	8119	12	219	787
13	109	8228	13	61	848
14	2	8230	14	6	854
15	—	—	15	11	865
16	—	—	16	13	878
17	36	8266	17	420	1298
18	46	8312	18	32	1330
19	1	8313	19	—	—
20	5	8318	20	149	1479
21	7	8325	21	6	1485
22	5	8330	22	—	—
23	9	8339	23	10	1435
24	—	—	24	139	1634
25	5	8344	25	5	1649
26	1	8345	26	2	1689
27	1	8346	27	39	1681
28	6	8352	28	1	1680
29	18	8370	29	200	1881
30	5	8375	30	2	1831

Átlag: 12.50

Átlag: 62.76

1896. augusztus 21.

2-ik nap, 42 lökés.

I. név Ludvig			II. név Sztanoj		
Felvétel	Sorozat	Összesen	Felvétel	Sorozat	Összesen
31	1	8376	31	14	1897
32	26	8402	32	—	—
33	—	—	33	—	—
34	—	—	34	22	1919
35	1	8403	35	—	—
36	7	8410	36	3	1922
37	—	—	37	6	1928
38	4	8414	38	11	1939
39	1	8415	39	194	2133
40	7	8422	40	12	2145
41	16	8438	41	17	2162
42	3	8441	42	5	2167
43	3	8444	43	1	2168
44	22	8466	44	—	—
45	—	—	45	4	2172
46	2	8468	46	26	2198
47	9	8477	47	139	2337
48	1	8478	48	67	2404
49	7	8485	49	4	2408
50	2	8487	50	—	—

Folytatása a 2-ik napnak.

51	6	8493	51	27	2435
52	6	8499	52	89	2524
53	5	8504	53	285	2809
54	11	8515	54	30	2839
55	8	8523	55	13	2852
56	—	—	56	1	2853
57	—	—	57	—	—
58	6	8529	58	2	2855
59	—	—	59	24	2879
60	9	8538	60	—	—
61	36	8574	61	257	3136
62	—	—	62	—	—
63	—	—	63	1	3137
64	—	—	64	34	3171
65	32	8606	65	121	3292
66	18	8624	66	9	3301
67	—	—	67	—	—
68	1	8625	68	8	3309
69	12	8637	69	1	3310
70	—	—	70	127	3437
71	4	8641	71	1	3438
72	—	—	72	1	3439

Átlag: 6.33

Átlag: 37

1896. augusztus 22.

3-ik nap, 40 lökés.

I. név Ludvig			II. név Sztanoj		
Felvétel	Sorozat	Összesen	Felvétel	Sorozat	Összesen
73	—	—	73	27	3466
74	6	8647	74	17	3483
75	—	—	75	13	3496
76	16	8663	76	—	—
77	—	—	77	71	3567
78	—	—	78	2	3569
79	3	8666	79	19	3588
80	4	8670	80	—	—
81	7	8677	81	94	3682
82	—	—	82	1	3683
83	1	8678	83	2	3685
84	2	8680	84	68	3753
85	3	8683	85	1	3754
86	11	8694	86	—	—
87	2	8696	87	25	3739
88	—	—	88	—	—
89	—	—	89	2	3781
90	—	—	90	—	—
91	23	8719	91	10	3791
92	5	8724	92	1	3792
93	6	8730	93	29	3821
94	4	8734	94	84	3905
95	32	8766	95	22	3927
96	1	8767	96	—	—
97	5	8772	97	4	3931
98	61	8833	98	—	—
99	5	8838	99	120	4051
100	—	—	100	208	4259
101	15	8853	101	3	4262
102	2	8855	102	19	4281
103	24	8879	103	48	4329
104	40	8919	104	4	4333
105	47	8966	105	14	4347
106	160	9126	106	2	4349
107	3	9129	107	9	4358
108	11	9140	108	31	4389
109	1	9141	109	43	4422
110	18	9159	110	69	4491
111	2	9161	111	8	4499
112	14	9175	112	914	5413

Átlag: 13.36

Átlag: 49.29

1896. augusztus

4-ik nap.

I. név
Ludvig

Felvétel	Sorozat	Összesen
113	21	9196
114	23	9219
115	4	9223
116	—	—
117	1	9224
118	23	9257
119	1	9248
120	87	9335
121	8	9343
122	—	—
123	12	9355
124	5	9360
125	102	9462
126	171	9633
127	3	9636
128	1	9637
129	8	9645
130	30	9675
131	—	—
132	7	9682
133	1	9683
134	1	9684
135	12	9696
136	8	9704
137	9	9713
138	1	9714

Átlag: 20.73

EREDMÉNY: Győztes: Sztanoj Miklós mester, a ki ellenfelét a 8000 előnye mellett 21 óra időtartama alatt csinált. Átlaga: 48.19, legnagyobb sorozata 10 lökésre 2872 pointot csinált. Átlaga: 11.53, legnagyobb sorozata: 200, 171, 160, 109 és 10 kezdődött, és mindig állandó maradt.

A billiárd: Naleszny Gyula budapesti billiárd-gyárában készült, amerikai mantinellel. **Millenniumi 10,000-es nagy karambol verseny kezdete, 1896. szeptember 15-én.**

A saison bekövetkeztével szeptember 1-től állandó versenyek, a melyekre jelentkeznek bármikor.

versenye 12.000 pointera.

1. játszma. — **Ludvig Károly** 8000 pointe előnyt kap.

versenyt rendezi és ellenőrzi: a „Budapesti Billárdkedvelők Páholya.”

Állító bizottság tagjai: P. Odry Lehel, Baranyai Ödön.

1896. augusztus 25.

5-ik nap, 29 lőkés.

I. név Ludvig			II. név Sztanoj		
Felvétel	Sorozat	Összesen	Felvétel	Sorozat	Összesen
139	12	9726	139	17	6977
140	—	—	140	273	7180
141	27	9753	141	1	7181
142	50	9803	142	1	7182
143	15	9818	143	46	7228
144	2	9820	144	9	7237
145	3	9823	145	25	7262
146	3	9826	146	60	7322
147	—	—	147	3	7325
148	—	—	148	1	7326
149	—	—	149	—	—
150	17	9843	150	10	7336
151	3	9846	151	—	—
152	—	—	152	502	7838
153	1	9847	153	—	—
154	9	9853	154	4	7842
155	7	9863	155	—	—
156	85	9948	156	—	—
157	6	9954	157	236	8078
158	13	9967	158	54	8132
159	4	9971	159	9	8141
160	1	9972	160	57	8178
161	37	10009	161	3	8181
162	19	10028	162	183	8364
163	2	10022	163	3	8367
164	2	10030	164	12	8379
165	—	—	165	—	—
166	—	—	166	—	—
167	1	10033	167	2	8381

Átlag: 11

Átlag: 11.45

1896. augusztus 24.

6-ik nap, 39 lőkés.

I. név Ludvig			II. név Sztanoj		
Felvétel	Sorozat	Összesen	Felvétel	Sorozat	Összesen
168	5	10038	168	23	8404
169	—	—	169	4	8468
170	3	10041	170	267	8675
171	8	10049	171	35	8710
172	3	10052	172	12	8722
173	5	10057	173	—	—
174	2	10059	174	1	8723
175	28	10087	175	5	8728
176	2	10089	176	—	8836
177	1	10090	177	108	8860
178	1	10091	178	24	8876
179	2	10093	179	16	—
180	—	—	180	—	8877
181	—	—	181	1	8898
182	6	10099	182	21	—
183	1	10100	183	—	8900
184	1	10101	184	2	8994
185	14	10115	185	94	9323
186	11	10126	186	329	9327
187	7	10133	187	4	9329
188	13	10146	188	2	9347
189	—	—	189	18	9356
190	1	10147	190	9	9357
191	—	—	191	1	9359

Folytatása a 6-ik napnak.

192	3	10150	192	2	9363
193	2	10152	193	4	—
194	22	10174	194	—	—
195	6	10180	195	14	9377
196	6	10186	196	420	9797
197	3	10189	197	—	—
198	6	10195	198	5	9802
199	13	10203	199	70	9872
200	—	—	200	4	9876
201	—	—	201	—	—
202	31	10239	202	—	—
203	—	—	203	6	9882
204	14	10253	204	9	9891
205	32	10285	205	7	9898
206	200	10285	206	6	9940

Átlag: 11.58

Átlag: 37.07

1896. augusztus 26.

7-ik nap, 21 lőkés.

I. név Ludvig			II. név Sztanoj		
Felvétel	Sorozat	Összesen	Felvétel	Sorozat	Összesen
207	2	10487	207	132	10036
208	5	10492	208	2	10038
209	17	10509	209	101	10139
210	3	10512	210	9	10148
211	2	10514	211	22	10170
212	5	10519	212	138	10308
213	13	10532	213	201	10509
214	1	10533	214	9	10518
215	—	—	215	—	—
216	—	—	216	2	10520
217	38	10571	217	19	10539
218	11	10582	218	—	—
219	2	10684	219	4	10543
220	23	10607	220	283	10826
221	1	10608	221	146	10972
222	—	—	222	—	—
223	29	10637	223	—	—
224	6	10643	224	—	—
225	1	10644	225	5	10977
226	4	10648	226	1	10978
227	7	10655	227	60	11038

Átlag: 8.02

Átlag: 54

8-ik nap, 22 lőkés.

Ludvig			Sztanoj		
Felvétel	Sorozat	Összesen	Felvétel	Sorozat	Összesen
228	2	10657	228	5	11043
229	3	10666	229	6	11049
230	3	10663	230	187	11236
231	5	10668	231	66	11302
232	1	10669	232	5	11307
233	3	10672	233	10	11317
234	32	10704	234	282	11599
235	3	10707	235	4	11603
236	1	10708	236	220	11823
237	11	10719	237	3	11826
238	35	10754	238	9	11835
239	5	10759	239	—	—
240	18	10777	240	1	11836
241	—	—	241	—	—
242	10	10787	242	45	11881
243	2	10789	243	26	11907
244	—	—	244	8	11915
245	—	—	245	22	11936
246	30	10819	246	37	11974
247	10	10829	247	17	11991
248	13	10842	248	—	—
249	30	10872	249	9	12000

Átlag: 9.86

Átlag: 43.72

220-ik lőkésnél elhagyta. — **Sztanoj Miklós** 249 lőkésre 12.000 pontot, 420, 410, 329, 317, 285, 273, 194, 189, stb., stb. — **Ludvig Károly** 249 pontot minden este aug. hó 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26. és 27-én 9 órakor előtt folyt le.

területének hossza 2.26, szélessége 1.13. A golyók nagysága: 61 $\frac{1}{2}$ mm.

Budapesti Billárdkedvelők Páholya két rendes tagnak ajánlatára újabb tagokat felvesz.

Beiratás: 1 frt, évi tagsági díj 2 frt.

Telek mellett elfogadtatnak. Kezdőknek és előrehaladottaknak oktatás adatik.

Ufánzás tilos!

Sztanoj BILLIÁRD-KRÉTA

Csodafölfedezés!

A VILÁG

Összes billiárd-mesterei által legjobbnak nyilvánított kréta. — Jó tulajdonságánál fogva a dákón kitűnően tapad, kizár minden lecsuszást, a posztót nem szennyezi be és mi a fő gixert nem ad.

Ára:

100 drb 5 frt.

12 drb 60 kr.

Megrendelés forrás és főraktár:

NALESZNY GYULÁNÉ billiárd- és dakógyárában, Budapest, Király-utca 27.

Ugyanitt megrendelhető a „Sztanoj Karambol-Könyv” 180 ábrával.

Ára 1 frt 50 kr.

A verseny folyamán

Kerkau Hugó

Európa legnagyobb billiárd mestere, a berlini nemzetközi billiárd Akadémia tulajdonosának üdvözlője:

Brawo Sztanoj! Die Depesche Ihrer Riesenserie von 914 Punkte am schwarzen Brett unserer Akademie für alle Freunde aus. Hoffentlich folgen nun die Tausender!! bald nach, so dass ich Ihnen venn ich wieder hinkomme wohl nicht mehr werde vorgeben können. Ein Hoch den grossen Meister von Ungarn!!!

Herzlichen Glückwunsch un Gruss.

Ihr

Hugó Kerkau.

A „Berlini Billiárd Akadémia” sürgönye:

Unsere herzliche Gratulation zurgrossen Serie von 914 P. Bitten um nächeren Bericht über das Turnier, den Gegner etc. Wünschen weiteren Erfolg. Herzlichen Gruss.

Berliner Internationale Billiard-Akadémia Direction.

A nagy verseny befejezése után a billiárd-kedvelők páholyának érdemekben gazdag elnöke pacséri **Odry Lehel** úr meleg szavakban üdvözölte **Sztanoj Miklós** mestert, hangsúlyozván, hogy Magyarországon ő az egyedüli művész, ki ily 914 pontot ezideig elért. A páholy nevében üdvözölte **Ludvig Károlyt** is, kiben a billiárd művészet új csillagát látja feltűnni. A szép beszéd után **Sztanoj Miklós** az egybegyűlt amatőrök türelmét megköszönve, kijelenté hogy a millenniumi nagyverseny e hónap 15-ikén kezdődik kávéházában.

SZTANOJ MIKLÓS

kávéés,

Budapest, Teréz-körút 19. szám.

A karambol-játék kézikönyvének szerzője és a legjobb, a világ összes billiárdművészei által használt billiárd-krétának föltalálója.

Kávéháza a karamboljáték kedvelőknek gyűlhelye.

12 legjobb billiárd.

Vendéglősök és kávések figyelmébe.

Kammermayer Gábor

kárpos és diszitő

Budapest VIII., Röck Szilárd-utca 21. sz.

Lakás: IX., József-körút 31/b.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat,

Megrendelések ugymint javítások legolcsóbban, gyorsan és pontosan elkészíttetnek.

**Kőbányai Király-sörfőző
részvénytársaság**

Termel:

Ászok sört,

Királysört,

Márcziusi sört,

Korona sört,

és

Bajor sört.

VÁROSI IRODA:**BUDAPEST,****VII., Kertész-utca 40.****400 □ ŐL árnyékos KERT**

vendéglői, vagy más célra egy 13 méter hosszú teremmel

bérbeadó,

rendkívül élénk helyen — Üllői-ut 41. sz., a nagy körút keresztesésénél.

Schreiber J. és unokaöcscsei**legujabb gyártmánya****Budapest, IV., Régi posta-utca 10. szám.****Bécs, IX., Lichtensteinstrasse 22/24.****PRÁGA, HEUWEGPLATZ Nr. 27. neu.**

Ujonnan berendezett teljes és gazdag választéku raktár mindennemű üvegárunkban

vendéglők, kávéházak és magánhasználat részére.

Kaphatók ugy saját raktárainkban, mint minden előkelőbb üvegkereskedésekben helyben és vidéken.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

16. évfolyam.

Szőlőszeti és Borászati Lap.

Megjelen Kassán, hetenként egyszer: csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:Egész évre 4 frt
Félévre 2 frt
Egyes szám ára 10 kr.**Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:****KASSA, „MAURER-UDVAR”****HIRDETÉSEKET**elfogad a kiadóhivatal.
Czikkjeink utánnomása a forrás megnevezése nélkül tilos.**Hirdetés.**

Ó-Kanizsa nagyközség tulajdonát képező nagyvendéglő és népkerti vigadó

folyó évi szeptember hó 20-ik napján

délután 4 órakor fog Ó-Kanizsa község házá-
nál 3 évi időtartamra nyilvános árverésen
haszonbérbe adadni.

Kikiáltási ár évi 800 forint.

Az árlejtési feltételek a községi I. jegyzői
irodában megtekinthetők.**Raffay,**
községi bíró.**Mihály Sándor,**
községi jegyző.

Óriási hasznot hoz

vendéglő és kávéház tulajdonosainak az ujonnan feltalált zenélő automaták, melyek 1 kr bedobása által a vendégeknek élvezetes zenét nyújtanak, a tulajdonosnak pedig tetemes hasznat hoznak. Az ilyen zenélő automaták általam felállítottak a fővárosban és a vidéken is számos helyen s mindenhol előnyösnek bizonyult.

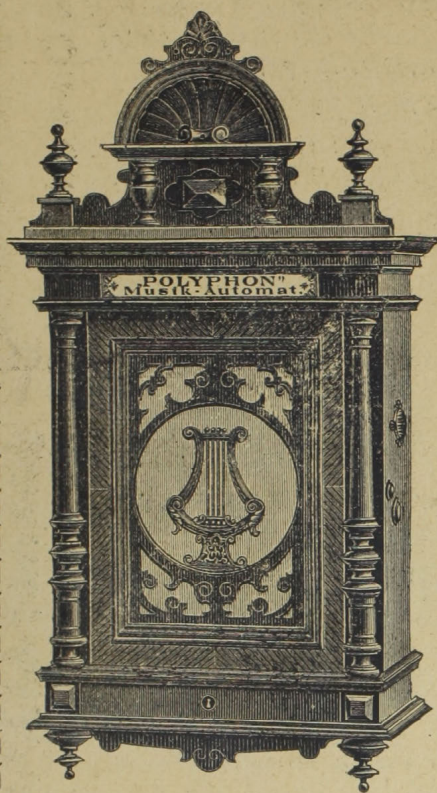
Felhívom tehát a vendéglős és kávé urak becses figyelmét ezen automatákra s tessék ezekről képes árjegyzéket kérni.

Tisztelettel

VARJU KÁROLY

műhangszerész,

Budapest VIII., Kerepesi-ut 47.

Az adonyi uradalom tejgazdaságainak tejtermelése

1897. évi január 1-től kezdve

eladó.

A venni szándékozók felhivatnak, hogy vázlatos ajánlataikat „tejgazdasági felügyelőség” czim alatt szeptember 10-ig **Duna-Adonyba** (Fejér m.) poste restante küldjék be.

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönség szíves felvilágosítására tudomásul hozni, hogy czégem további folytatása mellett, mint ezideig, úgy továbbra is **Pórszász Gyula** ur I. magyar gőzhentes áru gyártmányainak főraktárát tartom és naponként frissen készített, több kiállításon kitüntetett felvágottjait árusítom. Azon tapasztalat, melyet e téren a külföld s a főváros legelőkelőbb üzleteiben szereztem, s czégem régebbeni fennállása, eléggé biztosíték arra nézve, hogy igen tisztelt vevőimet teljes megelégedésükre kiszolgálhassam.

Midőn még eddigi kegyes pártfogását megköszönöm, kérem b. bizalmát részemre továbbra is föntartani.

Tisztelettel

Patócs Lajos

hentes és csemegeáru kereskedő,
Budapest, VIII., József-körut 15. szám.

■ Kérem a czimre ügyelni. ■

Szálloda, kávéház és vendéglő

tulajdonosok a fővárosban, vidéken felkértenek az esetben, ha üzleteiket eladni óhajtják, forduljanak bizalomteljesen

NIEMETZ GYULA

szállodai-, kávéházi- és vendéglői üzletek adás- és vevési ügynökségéhez
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 25-ik szám, hol eladó, mint vevőfeleknek felvilágosítás készséggel adatik.

Herkó Páter

A legelterjedtebb néppárti heti élelclap, változatos szöveggel, mulattató eredeti képekkel, a politikai romlott korszaknak szatyrja és gúny által ostromozott heti eseményeivel, versekkel, adomatárral, kép-, szám-, sakk- és szőrejtvenyekkel és sok más mulattató dologgal.

Szerkesztő: MARKOS GYULA.

Előfizetési ára: egész évre 6 frt — félévre 3 frt — negyedévre 1 frt 50 kr.
A szegényebb, de olvasni szerető közönség számára a „HERKÓ PÁTER” népies kiadását egész évre 3 frtért, negyedévre 75 krért küldjük.

A „HERKÓ PÁTER” tót nyelven is megjelenő heti élelclap egész évre 2 frt, félévre 1 frt, negyedévre 50 kr.

Német nyelven is megjelenik a „HERKÓ PÁTER” heti élelclap egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Naptárak magyar, német és tót nyelven minden évben megjelennek, csak 40 kr darabonként. — Hirdetéseket olcsóért vállalunk.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV. kerület, Zsibárus-utca 7-ik szám.

VENDÉGLŐI-BÉRLLET,

A nagy-károlyi Takarékpénztár-Egyesület tulajdonát képező kaszinói telken lévő összes

vendéglői helyiségek

1896. évi szeptember hó 29-től három, esetleg egy évre is, **haszonbérbe fognak adatni.** Mi is azzal tétetik közhirrre, hogy bérteni szándékozók folyó évi **szeptember hó 20-ig** alulírott igazgatóságnál — hol a bérleti feltételek meg tekinthetők, — jelentkezzenek

a nagy-károlyi Takarékpénztár Egyesület igazgatósága.

Valódi Carlsbadi 6 személyes étkezésetek 6.50-től 15 frtig.

Vendéglősök, kávéosk és szállodások figyelmébe!!!

Dus raktár szálloda, vendéglő és kávéházi porcellán edényekben és üveg árukban állandó nagy raktár a legolcsóbb **gyári árakon.**

Lámpa áruk a legszebb kivitelben, háztartási cikkek mennyasszonyi kelengyék és **diszmű áruk nagy raktára.**

Pálinka mérőknek tartályüvegek és államilag hitelesített üvegek és poharak nagy raktára.

Dr. Auer-féle gázizzótestek (Izzó fény) raktár.

Láng Sándor Budapest, VII. ker. Kerepesi-ut 41. az „ADRIA” szálló épületében.

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen lesznek naponta szétküldve **Szabott árak.**

Üveg készletek gyári árban 1 frttől 10 frtig.

Árverési hirdetemény.

A kalocsai érseki uradalom, a kalocsai nagyvendéglő és a hozzá tartozó 11 kat. hold és 1536 □-öl szántó bérbe adása céljából

1896. évi szept. hó 25-ik napján

d. e. 10 órakor Kalocsán, az uradalmi igazgatóság épületében nyilvános árverést tart, melyre a vállalkozók

200 forint bánatpénzzel

ellátva azzal hivatnak meg, hogy a szerződési feltételek ugyanott megtekinthetők.

Az uradalmi igazgatóság.

LANÁTOR JÁNOS

czipész-mester

BUDAPESTEN,

VIII. ker., József-körut 13. szám.

A vendéglősök, szállodások, kávéosk, főpinczerek s ezek alkalmazottjainak a legkényelmesebb lábbeliket készíti.

Ajánlja dusan berendezett saját készítményü

uri-, női- és gyermek-czipő raktárát a legolcsóbb árak mellett

Mérték szerinti megrendelések a legizlésebben és leggyorsabban eszközöltetnek.

FÜRDŐ-BÉRLET.

A Harkányi fürdő Pécs és Villány mellett, mindkettő vasut állomás, 1897. január 1-től kezdődőleg 20 évre

BÉRBEADÓ.

Ajánlatok f. évi szeptember 15-ig az urodalmi felügyelőséghez Siklóson (Baranya-megye), vagy dr. Friedmann Bernát urhoz, uradalmi meghatalmazotthoz, Budapesten, Béla utca 5. sz. beadandók.

A HANGSZERKIÁLLÍTÁSON

mindennap d. u 4—7 óráig

MARGIT és GIZELLA

leányaim saját készítésű czimbalmimon kettesben hangversenyeznek belépti-díj nélkül. Ajánlom dusan felszerelt hangszerraktáran at: hegedű, fuvola, harmonika, automaták zenével, zongora, czimbalmok s egyéb hangszerekben. Czimbalom iskola 3.50, czimbalmozók folyóirata egy évfolyam 4.80. Elfogadok minden szakba vágó javításokat. Képes árjegyzéket ingyen küldök. Tisztelettel

HORVÁTH ISTVÁN,

József főherczeg Ó cs. és kir. fensége udvari szállítója. Budapest, Kerepesi-ut 46. és Erzsébet-körut 2. szám.

BUDA és VIDÉKE

HETENKINT MEGJELENŐ LAP A KÖZGAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM KÖREBŐL.

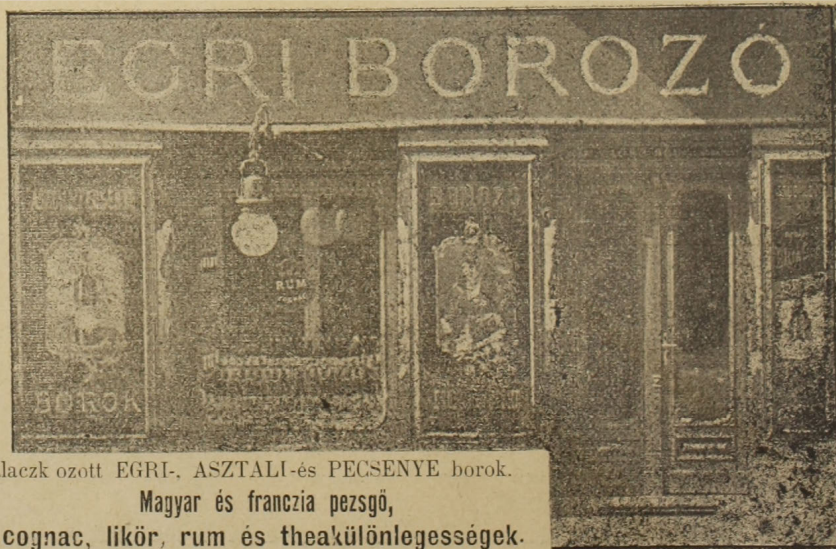
Buda és vidéke érdekeinek és a magyarosodásnak közlönye.

Szerkeszti: ERDÉLYI GYULA.

KIADÓ-HIVATAL,
hol előfizetni lehet és hirdetések felvételnek
I. ker. Alkotás-utca 12 a Szőke-ház.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6
Évnyegyre . . . 3

SZERKESZTŐSÉG,
I. ker. Alkotás-utca 12 a Szőke-ház.
Kéziratokat és közleményeket ide kérjük küldeni.

Palaczk ozott EGRI-, ASZTALI-és PECSENYE borok.

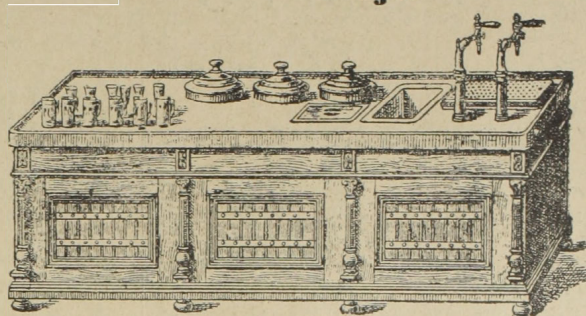
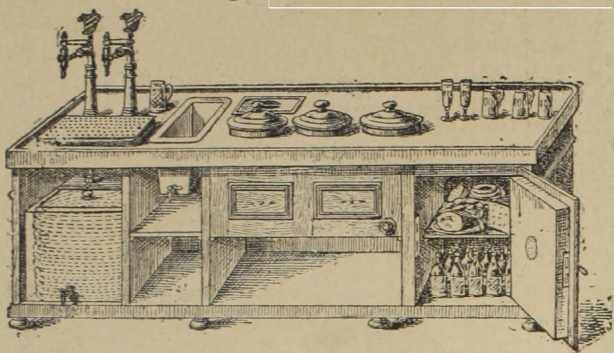
Magyar és francia pezsgő, cognac, likör, rum és theakülönlegességek.

József-körut 5. szám.

Uj!!

!! Vendéglős urak figyelmébe !!

Uj!!

Sör-

kimérő készülékek

jéghideg sör kimérésére

folyékony szénsavra vagy légnyomásra berendezve, **kapcsolatban bormérő-asztal és jégsekrénnyel, husneműek stb. részére** vagy a nélkül. — Legujabb szabadalmazott, teljesen megbízható szerkezet, **elegáns kivitelben, márvány konzollal.**

Kiváló előnyök: Ezen készülék alkalmazása mellett a már eddig **célszerűtlenné vált jégsekrény teljesen fölöslegessé válik.** Bármily csekély fogyasztás mellett **folyton jéghideg és kristály tiszta sör mérhető ki.** Nagyobb fogyasztásnál a kimérés gyors és egyszerű. **Egy hordó sör több napon át is teljesen friss állapotban mérhető ki.**

Kevés helyet igényel, nagy jégmegtakarítás.

Vezeték kívánatra közvetlen a pinczéből.

● ● **Eredeti árak o. é. 45 forinttól fölfelé.** ● ●

Képes árjegyzék bérmentve és ingyen.

Vidéki megrendelések pentosan teljesítetnek,

Készülékeink kitűnő minőségeért kezességet vállalunk.

„HYGIEIA” fémipar részvénytársaság

BUDAPEST, József-körut 8. szám.

ELSŐ MAGYAR

HORDÓ (SAVANYÍTOTT) KÁPOSZTA KIVITELI ÜZLET

Levélcím:

S. KÁPOSZTA-ÜZLET RAKTÁRA

Aradon, Trombita-u. 19.

ARADON.

ALAPITTATOTT 1880-BAN.

Sürgöny-cím:

KÁPOSZTA-ÜZLET

Aradon.

Tiszteletteljesen adom a n. é. közönség tudtára, hogy kivitelí üzletemben valódi, magyar, borkömentesen savanyított **hordó-káposztát** árusítok kis és nagy mértékben.

Ára: kicsinyben kgmonkint 12 kr.

Nagyban való vételnél és ismételárusítók részére árkedvezmény biztosítottatik.

Kívánatra 1 kilónyt s annál többet a házhoz is szállítok; valamint vállalkozom kölcsönös megegyezés után a szükségelt mennyiséget az egész időnyre avagy az egész éven át **biztosítani** és a házhoz szállítani, a mi különösen a t. cz. vendéglősök, szállodások, fűszer- és szatócs-kereskedők és kifőzők részére igen előnyös.

A szállítás raktáromból hetenkint kétszer (**szerdán és szombaton**) történik, é. p. 5, 10, 20, 30, 40, 50 és 100 kilónyi mennyiségben e célra készült s könnyen kezelhető hordócskákban.

A hordócskák saját árban számíttatnak s bérmentes visszaküldés esetén — ugyanazon árban 6—8 héten belül vissza is vétetnek.

Midőn a 16 év óta fennálló üzletemet exportra (kivitelre) berendeztem, sem fáradságot, sem költséget nem kiméltem, csakhogy a t. rendelőim igényeit tökéletesen kielégíthessem.

Ugy helybeli, mint vidéki t. ügyfeleimet — eddigi pártfogásukat a legmelegebben megköszönve, tisztelettel kérem, hogy bizalmukkal a jövőre is szerencséltesse nekem engem. Egyben ajánlani bátorodom, hogy b. megrendeléseiket a saját érdekükben — kívánalmaik pontos kielégíthetése céljából, idejekorán megtenni sziveskedjenek.

Megrendelésekhez a mellékelt levelező lapot ajánlatos használni.

Az egész évre való előjegyzés a t. vevőimre nézve igen előnyös, mivel nemcsak a beszerzés, bevágatás, edénytartás, helyiség kérdés stb. gondjaitól szabadulnak meg, de a beállható elromlás veszélyének sincsenek kitéve és a kellemetlen kezelés terhei alól is fel vannak mentve.

Az árak időközönkénti megváltozásáról időről-időre értesíteni fogom a t. cz. rendelőimet.

Kiváló tisztelettel

Schrodt Lajosné,

Aradon, Trombita-utca 19. sz.

Alapított 1869.
Kitűnőnek bizonyult
SÖRMÉRŐ
KÉSZÜLEK
lég-
vagy szénsavnyomással
szabadalmazott hűtővel
ajánl
WATTERICH ARNOLD
BUDAPEST, dohány-utca 5.
Költségvetés ingyen.
Sörszivattyú, sörpezgőcsapok, minden bor-
betegség elleni czikkek.
Essenciák a rum-, likör- és ecetkészí-
téshez hideg úton, minden készülék nélkül.
Képes árjegyzék és kezelési könyv ingyen.

IHÁSZ GYÖRGY
Budapest, VII., Klauzál-utca 2. sz.
Hatóságilag engedélyezett és
1000 forint
óvadékkal ellátott
országos
közvetítő intézete
elhelyez szállodai, vendéglői és kávéházi sze-
mélyzetet, közvetít üzleteladásokat és véte-
leket.

Finacsek József
férfi-szabó
Budapest, IV., Kalap-utca 21. sz.
Ajánlja magát minden e szak-
mába vágó munkák mérték szerinti
elkészítésére a legujabb francia- és
angol szabás után. Ugy szintén ve-
gyeszeti tisztítást valamint javítást
és műtőmő munkát gyorsan és jutá-
nyos áron készít.

Kártschmároff orosz féregirtó!
Csomagokban:
kr. 10, 20, 40, 85, 1.30, 2.50.
KONYHAFÉREG
→(SCHVAB)←
ORSZBÓGAR ÉS TÚCSÓK
IRTÓ-POR
KÁRTSCHMÁROFF A
DROGISTA
BUDAPEST
KEREPESI-ÚT 41 SZ
ADRIA SZÁLLÓ ÉPÜLETÉBEN
Aethericus olajok, essenciák, színek, vegyé-
szeti készítmények, piperecikkek,
illatszerek, gazdasági és háztartási
cikkek raktára. — Vidéki megrende-
lések jutányosan eszközöltetnek.
Kártschmároff A. Budapest, VIII., Kerepesi-ut 41.
Kártschmároff orosz féregirtó;

Szállodák, Éttermek, Vendég-
lőkben általánosan elterjedt és finom kiállítású
kedvezm. étkező-jegyfüzetek
utánczhatlanok, számozva, czimnyomattal,
füzetenkint 5 krajczárért szállít mindennemű
számozott étkező-jegyek egyedüli gyárhelye
Reform-jegyek gyára Egerben (Hevesm.)
Minták, árjegyzék, költségvetések ingyen és bérmentve.

A jól látogatott klimatikus
téli gyógyhelyen Görzben
az osztrák partvidéken, egy igen jó hírnevű,
a legjobb üzemben levő szépen épített és tel-
jesen berendezett előnyös helyen fekvő
elsőrangú szálloda
más üzlet végett, rendkívül kedvező feltételek
mellett, szabad kézből eladó. Csak 35,000 frt
ráfizetés szükségeltetik. Bővebb felvilágosítást
ad „S. 7562.” jel alatti írásbeli ajánlatokra
Mosse Rudolf,
hirdetési irodája Bécsben.

GROSZ ÖDÖN
szálloda-, vendéglő- és kávéházi-személy-
zetnek elhelyező ügynöksége.
BUDAPEST,
IV., Irányi Dániel-utca 3 szám, volt
Kutschera-féle helyiségben.
Van szerencsém a helybeli és vidéki szállodás,
vendéglős és kávé uraknak, valamint üzletkere-
sőknek szíves tudomásukra adni, miszerint a Mis-
kolczon 10 évig fennálló közvetítő intézetemet
1896. január 1-től fogva Budapestre helyeztem
át. Támaszkodva eddigi igyekezetem és jó hírne-
vemre, valamint eddigi szíves pártfogásukra, re-
ményleni bátorkodom, hogy becses megbízásaikkal
továbbra is szerencsélteni fognak.
Pontos és gyors kiszolgálást biztosítok
Teljes tisztelettel
Grosz Ödön.
Telefon-összeköttetés száma 62-98.

BORHEGYI F.
ezelőtt **Lápossy F. és társa**
palackozott bor, pezsgő, likör, cognac, rum és thea főraktára
BUDAPESTEN,
Gizella-tér 1. szám (Haas.-palota)
Ajánlja a legjobb
francia és magyar pezsgőket, cognacot és liköröket
gyári áron.
Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől
legjutányosabb áron szolgáltatja.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Czím táblafestészeti

— MŰINTÉZET —

CSESZÁK ÉS TÁRSA

zászoló-, lobogó-készítők, czim- és czimerfestők

ajánlja magát a mai kor igényeinek megfelelőleg a legdiszesebb kivitelű

czím táblák, betűk, czimerek, festmények stb.

elkészítésére a legutányosabb áron.

Különlegesség üvegczím táblákban.

ELVÁLLAL MŰERCZFÉNYEZŐ és MÁZOLÓ MUNKÁKAT.

MEGRENDELÉSEK GYORSAN ÉS PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK.

BUDAPEST, VII. Károly-körút II. az udvarban.

Teljesen díjtalanul cserélem ki az ön összes vendéglő s kávéházi porcellán edényeit **szab. bej. eljárásommal festett, stilszerű, igen diszes minták** és közben czimfelirattal ellátott **új porcellán edényre.**

Valamint későbbi szükségleténél a **festést díjtalanul**, a fehér edényt pedig **jelentékenyen olcsóbban** kapja meg, mint eddig bárhol. Kérjen mintát és prospektust, mely frankó küldetik meg.

Kiváló tisztelettel

STERN J.

első győri porcellán majolika-festészet és égető telepe,
GYŐRÓTT.

Kitüntette 16 kiállításon.

SCHÖNBECK IMRE
ESZTERGOMBAN.

Ajánlja saját készítményű, újonnan javított

mirenymentes hordókén-lapjait.

Ezen készletek használata által a borok nem kapnak kénbűzt (Einschlag-szagot) mint a régi kénlapok után, mi az egészségre igen ártalmas, fej- és gyomorfájást okoz; sőt oly borok, melyek lefejtés után megtörnek, s rossz ízűvé válnak, is kigyógyíthatók; az egészséges borok pedig eltarthatóbbak és szállíthatóbbak lesznek. A ki egyszer ily fajta kénlapokat használt, nem vesz a méregtartalmu, bűdös Einschlagból:

A „Borászati Lapok” 1883. évi 23. számában ezt írja:

„Jó kénért legelőször a külföldre szorul ki legtöbb bortermelőnk, a honnét mindig drágábban kapja a kén, mint a milyen áron az kapható Schönbeck Imrénél Esztergomban; ajánljuk tehát olvasóink figyelmébe a mirenymentes készleteket annál is inkább, mert ezen kénnek tisztaságáról már magunknak is volt alkalmunk meggyőződni.”

A 0 és 1 minőségű üres hordókhoz, a 2 és 3-as egészséges borokhoz, a 4 és 5-ös megtörött, nyúlós, pangott, hordófaizú, sőt penészes hordókhoz is jó sikerrel használható.

A hordó-lapok árai: 0 15 kr., 1-es 20 kr., 2-ös 50 kr., 3-as 50 kr., 4-es 60 kr., 5-ös 80 kr., 50 dkgrammos csomagonként.

Kizárólagos raktár.

D' Appert-féle gyorsderítő pulverinből egy adag elég 250—300 liter zavaros bornak 48 óra alatti derítésére, ára használati utasítással 25 kr., nagyobb vételnél árengedmény.

D' Appert-féle Oenotanninból oly borok javításához, melyek tartalomszegények és e végett könnyen megtörnek, 100 grammos doboz, használati utasítással, fehér borhoz 1 frt 20 kr., vörös borhoz 1 forint.

Francia horszesz,

finom gyenge borok erősítésére 1 literes üveggel 1 frt 50 kr. — Közöséges borok erősítésére Bougout 1 literes üveggel 1 frt.

„MARGIT” GYÓGYFORRÁS, „magyar selters”

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsav tartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csokélyebb jelenléte megóvjá a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól. ellenben félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tüdőbajokban** különösen a **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barabás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványviz-
szállítónál
BUDAPEST.

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben

PEZSGÓ — CHAMPAGNER.

LOUIS FRANÇOIS & Co.

PROMONTOR.

Kitüntetések:

Páris 1889. EZÜST-ÉREM.
Nizza 1890. ARANY-ÉREM.
Lissabon 1890. Hors Concours és NAGY DIPLOM.
Temesvár, NAGY ARANY-ÉREM.

Auszeichnungen:

Páris 1889. SILB. MEDAILLE.
Nizza 1890. GOLD. MEDAILLE.
Lissabon 1890. Hors Concours und GROSSES DIPLOM.
Temesvár, GROSSE GOLD-MEDAILLE.

Főképviselek: — General-Vertretung:

RUDA és BLOCHMANN

BUDAPEST, Akadémia-utca 16.

LEPESCH ÉS FIA

SÖRFÖZDÉJE

KASSÁN

Sörfözdénk gyárt:

Ászok és márcziusi sört.

Különlegesség: Fehér sport sör.

Szétküldés: Hordókban és palackokban.

Továbbá: Lepsch sörfözde Kassán

Lepsch és Fia sörfőzőgyára Kassán,

„Alkotmány” könyvnyomda nyomása. Budapest VIII., Mária-utca 11.

VENDEGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA.”)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi-segédék érdekeit felkaroló szakközlöny.

„Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete”, a „Budapesti kávéház segéd-egylet”, a „Szatmár-Németi pinczer-egylet”, a „Székesfejervári pinczer-egylet”, a „Szom. bathelyi pinczer betegsegélyző-egylet”, a „Győri pinczer-egylet”, a „Revkomáromi vendéglősök- és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczer-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczer-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéosok-egyesület”-nek, az „Újvidéki szállodások, vendéglősök- és kávéosok ipartársulatának”, a „Miskolczi pinczer-egylet”-nek és a „Kassai vendéglősök-, kávéosok-, korcsmarosok- és pinczerek-egylet”-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre	6.—	Félévre	3.—
Háromnegyed évre	4.50	Évnegyedre	1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Klauzál-utca 2-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Előfizetési felhívás

a

Vendéglősök Lapja

1896. október—decemberi évnegyedére.

Lapunk, mely felöleli és tizenkét év óta szolgálja a szállodások, vendéglősök, korcsmarosok, kávéosok, pinczerek és kávéházi segédék érdekeit, megjelenik minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ára: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba:

Budapest, VII. Klauzál-utca 2. sz. küldendők.

Tisztelettel a

Vendéglősök Lapja
kiadóhivatala.

Az országos magyar vendéglős-kongresszus szervező-bizottságától.

Meghívás

az 1896. évi szeptember hó 28-ik, 29-ik és esetleg 30-ik napján Budapesten az ezredéves országos kiállítás területén az ünnepélyek csarnokában tartandó

országos magyar vendéglős-kongresszusra.

A kongresszus f. évi szeptember hó 28-án reggel 9 órakor nyílik meg.

Tagja lehet minden hazai vendéglős, szállodás és korcsmaros, a ki a költségek viseléséhez 2 frral hozzájárul.

Bejelentések szeptember 18-ig fogadtnak, s azok a határnapig a 2 frr tagági díjjal együtt okvetlenül beküldendők a „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmarosok ipartársulatához” IV. kerület, Himzö-utca 1. sz. a.

A kongresszuson tárgyaltni fognak az ipartársulatok és egyesek által benyújtott amaz indítványok, melyek a f. évi augusztus 28-án tartott közös értekezleten a kongresszus elé tartozóknak ítéltettek.

A kongresszus tagjai az ezredéves országos kiállítás tartamára érvényben levő rendkívüli vasuti díjkedvezményben részesül-

nek, s az ezredéves országos kiállításra szintén mérsékelt árú belépti jegyek szerezhetnek részükre.

Budapesten, 1896. augusztus 28-án, a vidéki kiküldöttekkel közösen tartott értekezletből.

Gundel János

ipartársulati elnök.

*

Az országos magyar vendéglős-kongresszus napirendje

I. Indítvány: Az 1888. évi XXXV. t.-cz.-nek, különösen 8-ik §-ának törvényhozás utján módosítása, jelesen a kismértékben való

TÓTH JÓZSEF.

Szövegét lásd a 3. oldalon.

elárusítások megszüntetése, esetleg a kismértékbeni elárusítók száma a minimumra korlátoztassék, végre, hogy a kismértékbeni elárusítók a korcsmarosok kimérésétől eltávolítsanak. — Előadó: Dr. Szabó László, szombathelyi ügyvéd.

II. Indítvány: Az 1888. évi XXXV. t.-cz. 7. §. illetőleg a törvény végrehajtása tárgyában kelt utasítás 5. §. helyes alkalmazása tárgyában. — Előadó: Gundel János (Budapest).

III. Indítvány: Az italmérési illeték évenkénti újbóli megállapításának megszüntetése tárgyában. Orvoslása azon törvénybe ütköző eljárásnak, mely a vidéki italmérési engedélyeknek

évről-évre is külön-külön magas díjak mellett megújítását követeli. — Előadó: Boór József; a komáromi ipartestület ügyésze.

IV. Indítvány: A kimérések számának az egész országra vonatkozó végleges megállapítása. — Előadó: Kuncz János (Sopron).

V. Indítvány: A vidéken alkalmazásban levő italmérési illeték 3 fokozatban beosztása, t. i. 75 frt, 50 frt, 40 frral, mint helytelen módosítandó és 4 fokozatba — 125 frt — osztandó be, sőt az italmérési illeték eltörlendő és az illeték a kimérés alá került mennyiség szerint lenne megállapítandó. Az italméréssel való házalásra, mint különben is tiltott cselekményre, a hatóság legszigorúbb intézkedése eszközzendő ki. — Előadó: Priváry Pál (Szeged).

VI. Indítvány: A műbörgyártást tilalmazó törvények szigorú alkalmazása. A bortermelői cím és jog használata csak is saját termésű boroknál engedhető meg, a mennyiben pedig a forgalomba hozott borok a saját termést felülmúlják, a bortermelő köteles borkereskedői igazolványt kieszközölni. — Előadó: Dr. Floris Endre, a pécsi társ. ügyésze.

VII. Indítvány: A szállodás, vendéglős és korcsmaros iparnak a képesítéshez kötése. — Előadó: Koch József (Budapest).

VIII. Indítvány: A tanoncok egészségi ügyének rendezése és tanonczképzés s a tanoncz-iskolák szervezése. — Előadó: Schalkáz Lipót (Kassa).

IX. Indítvány: Vasuti vendéglősöknek pályázat utján betöltésénél tapasztalt sérelmek orvoslása. Előadó: Gonauer Károly (P.-Ladány).

X. Indítvány: Országos magyar szállodás, vendéglős és korcsmaros-szövetség és nyugdíjintézmény létesítése. — Előadó: Bokross Károly (Esztergom).

*

Az országos magyar vendéglős-kongresszus ügyrendje.

1. Az országos magyar vendéglős-kongresszus 1896. évi szeptember hó 28., 29., esetleg 30-ik napján Budapesten tartatik meg s annak tagja lehet minden a magyar korona területén szakszerű ipart gyakorló vendéglős, ki a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmarosok ipartársulata pénztárnokának kezéhez a kongresszus előkészítése és megtartása körül felmerülő költségek fedezésére 2 frr tagági díjat lefizet és ezzel tagági jegyet vált.

2. Az országos magyar vendéglős-kongresszust a budapesti ipartársulat elnöke nyitja meg, s ugyan ő terjeszti elő a kongresszus előzményeit és napirendjét.

3. Ezekután következik a kongresszus elnökének és tíz társelnöknek megválasztása, mely választás, mint általában minden választás közfelkiáltással, vagy 10 tagnak írásban beadott indítványára titkos szavazás útján s utóbbi esetben viszonylagos szótöbbséggel történik.

Hat jegyzőt az elnök jelöl ki.

4. A választás után a kongresszus áttér az 1896. évi augusztus hó 28-án megtartott előértekezleten megállapított napirendre.

5. Az országos magyar vendéglős-kongresszus ülései nyilvánosak s ez üléseken hozatnak a határozatok is.

A határozatok szótöbbséggel hozatnak, szavazategyenlőség esetében az elnök szavazata dönt.

6. A kongresszuson csakis az előértekezlet által napirendre tűzött indítványok tárgyalhatók. A tárgyalást a megnevezett előadó nyitja meg, a ki egyuttal indítványát is előterjeszti.

7. Az indítványhoz szólani kívánók kötelesek a jegyzők valamelyikénél jelentkezni s csak a feljegyzett sorrendben szólhatnak fel.

Ugyanazon indítványhoz egy-egy tag csak egyszer és 10 perczig szólhat; azonban bármikor szót kérhetnek:

- a) a kik a napirendhez szólani,
 - b) kik személyes kérdésben válaszolni,
 - c) kik a tanácskozási szabályokra hivatkozni,
 - d) a kik indítványt visszavonni kívánnak.
- Az elnök a tanácskozás alatt bármikor szólhat.

8. Az elnök a szót megintetheti, ha ezt szükségesnek látja rendreutasíthatja és ha a rendreutasítás sikertelen, a szótól a szót megvonhatja.

9. Ha szólásra többé senki sincs följegyezve, az előadót és a vita folyamán külön indítványt tett tagokat illeti a végszó, ezután az elnök az indítványt, szavazás alá bocsátja.

Szavazásra első sorban az előadó indítványa tűzendő ki, azután az ehhez legközelebb álló indítvány s végre a módosítványok bocsátandók sorrendben szavazásra.

10. A vita be zárása iránti kérelem 10 tag írásbeli indítványára szavazás alá bocsátandó az elnök által.

11. A szavazás felállás által történik, kétség esetében ellenpróba alkalmazandó, s ha ez sem vezetne eredményre, úgy névszerinti szavazás rendelő el.

12. A határozatok végrehajtása, úgy a szükséges lépések megtétele szempontjából egy végrehajtó bizottság választandó meg, és pedig úgy, hogy abban a budapesti és vidéki tagok egyenlő arányban vegyenek részt.

*

Tudósítás.

az országos magyar vendéglős-kongresszus tagjai részére.

Szeptember 28-án:

gyülekezés Budapesten reggel 7¹/₂ órakor az Egervári-féle kioszkban (V. ker., Erzsébet-sétány) s a jelvények és különféle belépti jegyek stb. szétosztása.

8¹/₂ órakor indulás a Gizella-térről a földalatti villamos vasúttal az ezredéves országos kiállításba.

9 órakor az országos magyar vendéglős-kongresszus megnyitása a kiállítási ünnepélyek csarnokában, a napirendre tűzött ügyek tárgyalása az ügyrend szerint, déli 12 óráig.

3 órakor délután disz-lakoma az ünnepségek csarnokában (Dreher-féle sör-csarnok, **Kommer Firenze** vendéglős.)

8³/₄ órakor este találkozás az ünnepségek csarnoka előtt és átvonulás az „*Ős-Budavár*” nevezetű látványos mulatóba.

Szeptember 29-én:

9 órakor reggel a kongresszus folytatása a kiállítási ünnepélyek csarnokában déli 12 óráig.

Ebéd étlap szerint **Lippert Lajos** kiállítási vendéglőjében.

Délután a kiállítás megsemlélése.

7 órakor este a m. kir. operaházban disz-előadás az országos magyar vendéglős kongresszus tiszteletére, *mérsékelt helyárák mellett.*

Színház után vacsora **Petánovits** vendéglőjében (Andrássy-ut 39. sz.)

Szeptember 30-án.

9 órakor reggel a kongresszus folytatása és befejezése a kiállítási ünnepségek csarnokában.

Ebéd étlap szerint **Sturm Gyula** kiállítási vendéglőjében.

2 órakor délután a kőbányai sörfőződéki meglátogatása, s onnét

6¹/₂ órakor indulás a „*Konstantinápoly Budapest*” nevezetű látványos szórakozási helyre.

Költségek:

Kongresszusi tagsági díj 3 frt.

3 drb. kiállítási belépti jegy 60 kr.

Disz-lakoma italokkal együtt 3 frt 50 kr.

Színházi jegyek az operai disz-előadásra, valamint belépti jegyek „Ős-Budavárba” és „Konstantinápolyba” a disz-lakoma alkalmával válthatók a rendező bizottsági tagoknál.

*

A mellékelt *Nyilatkozat* kellően kitöltve boríték alatt, a pénzüsszeg pedig postautalvány-nal szeptember 18-ig a „*Budapesti szállodások, vendéglősök és kereszmárosok ipartársulata*” címére küldendő.

A tagsági igazolványokat a jelentkezések befejezése után azonnal szétküldjük.

Ezen igazolványok felmutatói vasúti díj kedvezményben részesülnek.

Budapesten, 1896. szeptember 7-én.

A szervező bizottság nevében:

Gundel János,

ipartársulati elnök.

Kongresszus előtt.

A 28, 29 és 30-ára Budapestre egybehívott kongresszus, immár küszöbünkön áll. kell, hogy azon Magyarország minden magát intelligensnek tartó vendéglőse megjelenjen, annak tárgyalásain legjobb tudása szerint cselekedjen.

Sok! Nem, számtalan a vendéglősöket érő sérelem, ez így tovább nem mehet, *vége a sült galambok röpködéseinek*, tenni kell, és nem nézni zsebre tett kezekkel az érdekeink ellen naponta elkövetett mérnyleteket, ne éljünk tovább is azon jámbor keresztény hitben, majd megsegít az Isten, megám, ha magunk is segítünk magunkon.

Igenis t. szaktársak, a kongresszust előkészítő férfiaknak arról is kellett tejbe, mézbe fürdő szép hazánkban gondoskodni, miszerint létesüljön — de mihamarább, — *egy országos vendéglős nyugdíj intézmény*, — *persze a felszaporodott kontárok miatt oda jutottunk, miszerint ha nem*

akarjuk, hogy Magyarország megöregedett vendéglősei, nyakukban egy koldus tarisznyával sétáljanak be a második ezer ébbe, nyugdíj egy-letet kell létesítenünk. Nem mi vagyunk különben az elsők, kik nyugdíj együletet alapítanak, kár volna tehát álszeméremből elütni a dolgot, gondoskodtak erről nálunknál sokkal kevesebb gonddal élő egyletek férfiai is, hogy csak egyet említsek, a gyógyszerészek, de híd-jék el nekem, a mint ma az üzleti viszonyok szép országunkban állanak, számos osztály fog ebben minket követni és ez a te műved felvilágosodott század, te, ki csalogatsz csábítasz mindenféle bolondabnál, bolondabb berendezések képében, hogy annál inkább az örvénybe sodorj.

E sorok írója van megbízva, a nyugdíjra vonatkozó indítvány tételével, valamint annak indokolásával, hogy fogok ennek megfelelni, az önök bölcs bírálatától függ m. t. kartársaim, egyről azonban előre is biztosíthatom önöket, és ez az, hogy legjobb meggyőződéseim szerint fogok cselekedni, ezen üdvös intézmény létesítésénél, azt azonban konstatálni kívánom, már most is és ebben ismét önökre számítok, hogy az országos szövetkezésre, és ebből kifolyólag, nyugdíj együletre égető és elodáshatalian szükség van. Tegyük tehát kezünket szívünkre, mely azt parancsolja *nem szabad öreg barátainkat a nélkülözésnek ki tenni de parancsol az a szív még egyebet is, humanitást és becsületérzést.*

Sorakozzunk tehát Bpsten a kongresszuson, ügyünk méltó hozánk és ha szerencsések leszünk azt kivinni, csak dicsfényt fog kölcsönözni a sokat hányatott vendéglősöknek, ne feledjük el, a Fortuna igen szeszélyes, ma erre, holnap arra mosolyog.

Még egyszer bizalmukat és támogatásukat kérem közös ügyünk részére, a viszont látásra a kongresszuson.

Bokros Károly.

Üdvözlét szaktársainkhoz!

Szívélyes jó kíváнат, szeretetteljes, testvéries üdv ami szeretett szaktársainkhoz, kik egész odaadással fáradoztak azon magas-tos eszmékért, melyeknek diadalra juttatása erkölcsi kérdésünk, létünk fentartása.

Mikor mi megtettük a legelső lépést, s a nagy mozgalom, mely 1885. évben indult meg és 1887-ben a budapesti újjáirosháza dísztermében lefolyt, az csak előhangja volt

a sok ezer vendéglős összejövetelének. *Ma testté akarjuk tenni az ígét, a sok elhangzott szót.*

Szeretet, testvériség, jóakarát és pályatársi összetartás, jóindulat irányozza a mi nagyfontosságú országos kongresszusunkat, mely iránt már oly élénk és nagy az érdeklődés, hogy már az *eredmény előre biztosítva* van eredményének sikerültsége miatt.

De erkölcsi kötelességünk nekünk ezt a mozgalmat nemcsak figyelemmel kísérni, hanem teljes erőnkől támogatni.

Sok fontos, egész életünkre kiható ügy kerül e hó 28-án szőnyegre, melynek megvitatásában, megszavazásában az összes szaktársak hivatalosan vannak.

Nekünk, amint az 1887-iki kongresszuson ki is fejtettük teljes alapossággal, határozott érdekünk, küzdelmünk oda irányul, hogy iparunk művelői teljesen boldogulhasanak és üdvös lenne az 1887-ben szándékolt sok szép tervnek életbeléptetése.

Ezt pedig csupán akkor érjük el, ha *egy szaktárs sem marad el*, és mindenik egyöntetű kitartással oda hat, hogy *a cél elérve, a sok szép terv kivive, megte-remtve legyen.*

Mikor e mozgalmat megindítottuk, sokat elmondottunk, lelkesítő szavunk annak idején gyújtó hatást tett, s most minden szaktárs legyen a tett embere!

Ihász György.

A 12-ik órában!

Budapest, 1896. szept. 17.

Tisztelt szaktársaim!

Eljött az idő, hogy iparunk megvédésére egy pár napot szenteljünk, küzdelemteljes pályánk talán az egyedüli, a melyen folytonos elfoglaltságunk folytán alig vehetünk néhány percnyi időt is magunknak közérdeki ügyeink megvitatásához, megbeszéléséhez. Szenteljük ezt a néhány napot rég óhajtott céljaink elérésére! s ne habozzék köztünk egy se, hanem a ki csak teheti, s a kinek ép keze-, lába van: *sorakozzék zászlónk alá*, melyre a vendéglősök érdekeinek megóvása, s iparunk fejlődésének s előmozdításának magasztos jelszavai vannak fel írva. Mindnyájan érezitek azt a végtelen sok ferde állapotoktól kifolyó terheket, melyek ősúlyként nehezednek tisztességes iparunk minden egyes művelőjére. Valjon tétlenül nézzük ezt akkor is, midőn az ország iparosai, kereskedői mindmegannyian igyekeznek a saját hatáskörükben észlelt sérelmekkel szemben állást foglalni! Gyüleseznek, szervezkednek, hatnak és alkotnak, bizva ügyük igazságában, példás összetartással intézik saját ügyeiket. Mi maradnánk csak hátra? Mi magyarhoni vendéglősök? kik nagy számot tevő összességünkben a társadalomnak s édes hazánknak semmi esetre sem lehetünk a munkában és a nemes versenyben hivatlanabb tagjai, mint többi iparos társaink? *Csak karoltott munkával érhetünk célt! Itt az idő most vagy soha!* Sorakozzunk! Mindaz a mi a kongresszuson tárgyalva lesz, a régen sajtó sebekre enyhülést nyújtó gyógyír lesz az ott!

A különböző kérdések, melyek napirendre kerülnek: osztályunk és iparunk jövőjének létkérdései ezek, s az eszme mely a mi nagyra becsült és szeretett vezérünknek Gundel Jánosnak, valamint a vidéki szaktársaink kimagasló alakjainak agyában megszülemlett, biztos diadal már a győzelemhez. Egy *Schalkház* Lipót, egy *Bokross* Károly, valamint a Szombathelyi, Pécsi, Pozsonyi, Soproni, Szegedi, Kanizsai, Komáromi, Miskolci stb. ipartársulatok vezér emberei mindig méltó diszei voltak sokat hányatott iparunknak.

Most a zászlót ők lobogtatják fennen! Jó kezekbe van a zászló! hirdesse is az a vendéglősök dicsőségét!

Sorakozzunk alá mindnyájan! Ti pedig lelkes vezérferfiaink, büszkén lobogtassátok e zászlót: „Hadd lássa azt messziről minden magyar! S ha lelke ép, alája tér!”

Bányai József
vendéglős.

A gályarabok.

*Kis templom áll kunyhók körében,
Csillag van tornya tetejében.*

*Bár egyszerű, szegény a népe
Az Úr nem kérdi: dus-e? szép-e?
A kincse: aranyszáju papja,
Kitől az Úr ígét kapja.*

*S fölzug az ének, élő hitben:
„Erős várunk nekünk az Isten.”*

*S nyugalmas éjjel rája törnek
Botrányul Isten és embernek;
Hiába a család keserve,
Viszik papját lánczokba verve.
S vakbuzgón romlásukra törvén
Hóhérekben kész a törvény.
S zeng árván, bár nem árvult hitben:
„Erős várunk nekünk az Isten.”*

*Haragvó tenger pusztá partján
Komoly gályák sorvasztó padján
Csörgő bilincsben ott szenvednek
Rabbá tett szolgálai Istennek.
Nincs enyhülésre bizodalmok,
Csak feltörő szárnyán a dalnak,
Mely még az égbe fölsegítsen:
„Erős várunk nekünk az Isten.”*

*S a tenger és az évek árja
A partot s gályát végigjárja
Fővenyt, időt s rabot sör le
S a mint kemény deszkára kötve,
Lábán nehéz golyó — aláhull
A nedves sirba: gyászdánául
Mind kevesebb ajkáról zeng itt fenn
„Erős várunk nekünk az Isten.”*

*S mikor már egy bilincs se csörren,
Az élő sirban, gályaközben,
Mikor mind, mind ott lenn pihennek
Korall mélyén nagy tengereknek
Viharos éjjel, zugó habban
Felzug, seregnél hangosabban
Az örök himnus mélyeikben:
„Erős várunk nekünk az Isten.”*

... *Hiszem: jön még egy boldogabb kor
A szeretet — hitté lesz akkor,
S nem marjuk egymást ellenképen
A megcsufolt Jézus nevében.
S a hármás bérecek messzesége
E szent szót viszhangozza: béke!
Hogy ez ígében megsegítsen —
„Erős várunk nekünk az Isten.”*

Váradi Antal.

Tóth József.

(Mai képünkhez.)

A fővárosi vendéglősi kar egyik kiváló derék művelőjének Tóth József szaktársunknak jól sikerült arczképét mutatjuk be mai számunkkal t. olvasóinknak.

Tóth József született Szentkirályon (Vas m.) 1866. évben. Iskolai tanulmányait részben szülőhelyén, részben Szombathelyen jó sikerrel bevégezvén, a pinczéri pályára lépett, mely pályán a nagyközönség által mindenkor kedvelve, folytonosan előkelő vidéki és fővárosi üzletekben működött.

Evekkel ezelőtt a Lónyay-utca 3. sz. alatt levő régi, jóhírnévnek örvendő „Arany-Bika” vendéglőt vette át s azt nőtlen ember létére a rend, tisztaság, jó konyha, kitünő italai s előzékeny kiszolgáltatása által a fővárosi közönség kedvencz gyűhelyévé tette.

Törekvő fiatal ember, szakképzettsége és életrevalósága által a társadalom tisztelt és becsült alakja. Hazafias, jótékony és közművelődési intézeteink lelkes támogatót nyertek benne, minden szépért és jóért hevülni tudó derék polgára ő hazánknak.

Hasznos és tevékeny munkásságát — kívánjuk — hogy koronázza siker. Nagyreményekre jogosító fiatal életét pedig füszerze boldog családi kör. Isten éltesse őt soká!

I. Gy.

Együttes kongresszus.

E lap 6-ik számában Posch Gyula ur annak az óhajának ad kifejezést, miszerint tartsanak szeptemberben együttes kongresszust a vendéglősök és pinczerek. Eltekintve ennek a kívánságának technikai hátrányaitól, Posch ur talán elfelejtette, hogy Szegeden néhány „erővel érvényesülni akaró” fiatal ur, midőn a főnökök minden jót akartak életbe léptetni, csináltak akkora lármát, hogy az országgyűlésen sincs nagyobb, emlegetve e közben bőven a „terrorizálás” szót, a mi pedig az ördögnek sem jutott eszébe, nemhogy a jelenlevő főnökök akartak volna terrorizálni. Aztán micsoda gondolat az a kiadások közös viselése? Elég nekünk a magunk baja. *Helyes, önök okvetlen hozzánk tartoznak*, de annyi fontos és létünkre kiható kérdés vár megoldásra, mit alig hiszek, hogy a kongresszus négy nap alatt letárgyal, már most önök is előálnak ugyancsak olyan kérdésekkel, ennek nyolcz nap alatt se lenne vége. Kérdelem, melyik közülünk az, kinek oly sok ideje van, hogy nyolcz nap távol legyen üzletétől? Nem hiszem a nagy többséget ebben a dologban. Az sem tartozik reánk, hogy Vigh vagy Solti ur vezeti egyik vagy másik egylet jogtanácsai tollát, mind a kettő feltétlen tisztességes uri egyén, de hogy mit tesznek — *mulasztanak*, ahhoz nekünk magyarán mondva *semmi közünk*. Nem ajánlom az együttes kongresszust.

Bokros Károly.

Louis François és társa budafoki pezsgőgyárának pavillonja a kiállítás területén.

E remek kivitelű pezsgőspavillont mutatjuk be olvasóinknak. Nem tulzunk, ha azt mondjuk, hogy Louis François ur volt az, ki óriási költségeket és fáradságot nem kímélve, oly szépen berendezett pavillonnal lepte meg ezredéves kiállításunk területén a nagyközönséget, a mely csakugyan kiegészítő részül szolgál feltűnő szépségével kiállításunk gyönyöréhez. Az ő páratlan iz-

magyar borból állítja elő kitűnő zamatu pezsgőjét, a mely meghódította maga részére egy magyar hazánk, valamint a külföld hirneves jóízű borászait.

A magyar pezsgőborgyártás emez örvendetes föllendülése körül a legnagyobb érdemeket a francia (reimsi) születésű Louis François szerezte magának. Mint a *de Montigny* grófok világhírű reimsi

minőségben Magyarországra került 1882-ben. Itthon szerzett tapasztalataiból kifolyólag azon meggyőződésre jutott, hogy a magyar borok épen olyan alkalmasak a pezsgőgyártásra, mint a francia borok. Ezért 1886-ban apósa, Paholszky József társaságában nyitotta meg az első magyarországi francia pezsgőgyárat, a mely ma is az ő felügyelete alatt gyarapszik és virágzik.

lése még ebben is feltűnően megnyilvánult. Ami pezsgőbor gyártmányát illeti, elmondhatjuk ezt a régi jó magyar közmondást: „A jó bornak nem kell czégér“, nem is kell pezsgőjének czégér, ajánlja az önönmagát, mert aki egyszer megízleli Louis François és Társa uraknak pezsgőborait, az lemondással utasítja vissza a külföldről exportált pezsgőket. Tudjuk azt mindannyian, hogy a magyar bornak nincs párja széles e világon, Louis François ur pedig kizárólagosan

pezsgőgyárainak 25 évi gyárvezetőjének *François Philippenek* fia, ki hivatva érezte magát arra nézve, hogy atyja tradíciójának szellemében egykor önálló tevékenységet fejtessen ki a pezsgőborgyártás terén. Hét éven keresztül atyja vezetése mellett a pezsgőborgyártás elméleti kellekeit és titkait elsajátította, ismeretei kibővítése céljából hosszabb ideig mint munkás vállalkozó a két leghíresebb pezsgőgyárban *Roederer* és *Mumm*-nál, akiktől gyárvezetői

Louis François pezsgőgyára hivatott arra, hogy a milliókba kerülő importált külföldi pezsgőket kiszorítsák hazánkból, mert, mint ezt a gyár kimutatásai bizonyítják, a külföldön fényesen megállták helyüket. Kitűnő minőségű, igazán magyar eredetű s magyar borból készült pezsgőit valóban olcsó árban szolgáltatja t. szaktársainknak. A legfinomabb „*Crémant Rosé*“ palaczkja 2 frt 50 kr. a „*Monopole demi sec*“ vagy „*Oriental extra dry*“ palaczkja 2—2 frt,

a „Transylvania“ és „Carte Blanche“ pedig 2 firt 25 krba kerülnek.

Magyarország vendéglősei és kávéház-tulajdonosai tehát hazafias feladatot teljesítenek, ha Louis François és Társa pezsgőgyárának kitűnő gyártmányaival ismertetik meg előkelő közönségünket. A felsőbb körökben már ugyanis kiszorították az illetéktelen külföldi gyártmányokat.

Ti pedig országos kongresszusunk tagjai, miután az ország minden részéből itt vagytok, győződjétek meg fentebbi szavaink igazságáról és térjétek be megízlelni ezt az isteni italt, a mi még az olympuson sem hiányzik.

Németország nagy városainak husfogyasztása.

A német városok statisztikai évkönyvének ma holnap megjelenő 5-ik évfolyamának egyik fejezetében Hirschberg C. dr. Berlin város statisztikai hivatalának igazgatósági segédje, cikket irt a német vásártérek és vágóhidak 1894. évi forgalmáról. A kérdés fontossága nyilvánvaló, mint-hogy alig van jelenség, mely világosabban jelezné a népesség vagyoni viszonyait, mint ez. A kimutatott esztendőre vonatkozólag előre megjegyzendő, hogy 1893-ban a német birodalom egyes részében a takarmányszükség folytán a husarak nagyon csökkentek, minek következtében a fogyasztás mégis növekedett. Amint 1894-ben az állatárak megint emelkedtek, a fogyasztás is alább szállt. De a nagy városok husfogyasztásának egymásközi összehasonlító kimutatását megcsinálni még mindig nem lehet, mert vagy az összes fogyasztást, vagy csak a vágások számait becsülik föl, egyes helyeken ezenfölül nem veszik tekintetbe a szárnyas vagy vad fogyasztást, vagy a behozott husmennységet. De egyenkint véve a városokat, ha több évre szóló statisztikai adataikat vizsgáljuk, érdekes eredményekre jutunk.

13 nagy város és pedig Berlin (környékével) Lipcse, München, Boroszlo, Köln, Dreza, Stuttgart, Chemnitz, Bréma, Strassburg, Magdeburg és Augsburg husfogyasztásának statisztikája fekszik előttünk, melyek Strassburgra vonatkozólag 1870-ig, Stuttgartra 1878-ig nyulnak vissza, míg Magdeburgé csak az 1894. évre szól. Valamennyiből egyformán az tűnik ki, hogy 1888-ban, mikor a hus olcsó volt, volt legnagyobb a fogyasztás, csak Strassburg és Casselban volt nagyobb 1893-ban. Emelkedett a fogyasztás, fejeként mérve és kilónként számítva 1894-ben (a zárjel közti számok előző éveik): Berliuben és környékén: 72.9 (69.0) összefogyasztás, Lipcsében csak a város 53.8 (50.8), Breslauban 42.5 (44.0), Drezdában 69.7 (68.6) kgrammra. Az utóbbi hét városban nincsen hozzászámítva a szárnyas, a vad és lóhus. Csökkent a fogyasztás Münchenben 76.8 (82.6) szárnyas és vad nélkül, Kölnben 64 (70) csak vágatás, Stuttgartban 62.4 (68.3) összefogyasztás, Chemnitzben 49.1 (51) vad és szárnyas híján, Brémában 59.7 (60.2) összefogyasztás, Strassburgban 70.9 (75.1) vad és szárnyas nélkül, Augsburgban 59.9 (65.4) kilogrammra fejeként. Egészen azt látjuk, hogy az 1894. évi takarmányszükség folytán, különösen Nyugat- és Dél-Németországban voltak alacsonyok a husarak, tehát nagyobb a fogyasztás.

Az összefelhajtás jelentéktelenül növekedett a 23 vásártéren. Felhajtottak 1894-ben 5.123.648 darab marhát (5.081.373). A vágóhidra történt felhajtás a 23 vágóhídon 4.058.997 darabról 4.041.548 darabra csökkent. A népesség jólétének biztos jele az, hogy 1000 darab állat között 1894-ben volt 452 (416) sertés, a marhák száma egyformán volt mindkét évben, a borjúk

száma 235-ről 204-re, a bárányoké 213-ról 208-ra apadt. Ez méginkább mutatja azt, hogy a husnak egyáltalában emelkedett az ára a fogyasztást az olcsóbb sertéshus felé terelte. Ugyanezt az eredményt látjuk, ha a husfogyasztást vágósúly szerint számítjuk. 1894-ben Berlinben és Drezdában az összefogyasztásnak 47 százaléka sertéshus volt, Augsburgban csak 29 százalék. A marhahus pedig Berlinben 37, Drezdában 35, Augsburgban 55 százalékat tette az összefogyasztásnak. Borjúhús Berlinben 9, Drezdában 13, Augsburgban csak 2 százaléka az összefogyasztásnak.

Legérdekesebb az utolsó tabella, mely a ló-, számár és kutyahus fogyasztásáról ad számot. 1893—94-ről 39 város mutatja ki lóhusfogyasztását Bréma, Danczig, Barmen és Wiesbaden egy évi kimutatást közöl. Magdeburg számadatai összehasonlításra nem egészen alkalmasok. Általában véve, a kimutatásból a lóhusfogyasztás csökkenését tapasztaljuk, mely Breslauban volt leghátramaradottabb, a hol 1894-ben 2884 lovat vágta, holott 1894-ben meg 4384 drbot. Alább szállt a lóhusfogyasztás Crefeldben a hol 458 (831), Cortmundban ahol 539 (711), Kasselben a hol 245 (348) Mainzban a hol 405 (533), különösen pedig Görlitzben, a hol 378 (604) és Dükseldorfban a hol 957 (1263) drb lovat vágta le. A többi városokban majd csökkent, majd megmaradt az előző évi mennyiség és pedig Berlinben 7720 (7638), melyből 527 (510) ló az állatkertbe került. Emelkedett a szám Hamburgban 951 (720), Stuttgartban 124 (119) és Augsburgban 665 (567). Hogy mi a magyarázata a lóhusfogyasztás ezen viszonylag erős csökkenésének, csak sejtethető. Valószínű az, hogy az 1893. évi husárcsökkenése a szegényebb néposztályt más húsféléhez szoktatta és a lóhust kelletlenné tette előtte, úgy annyira, hogy ennek a hatása a magasabb husarak idején is érezhető. Egyéb-ként a lóhusfogyasztás mennyiségei még mindig elég magasak. Összesen 24,164 (31,568) lovat vágta le.

Szamarat nagy mennyiségben Strassburgban 21 (18), Berlinben 7 (6) és Freiburgban 6 (2) drbot vágta. Ellenben 5 városból azt is jelentik, hogy ott nagymennyiségű kutyahúst fogyasztottak. Az a feltevés, mintha a kutya húsát inkább olcsósága miatt fogyasztanák, meg nem állhat, mert úgy látszik Szászországban valóságos kedvelt néptáplálék lett a kutyahús. Chemnicben 186 (185), Drezdában 53 (53), Lipcsében 22 (20) kutya lett a fogyasztási esetek áldozata, ezenkívül Breslauban 116 (95), Halleben 3 (3) és Barmenben 1, összesen tehát 264 (261) kutyát ettek meg. Chemnicből jelentik, hogy az ottani kisebb kocsmákban a múlt évben nagy mennyiségű kutyahúst használtak föl.

M. É. H. L.

A szállodások, vendéglősök, kávéosok és pinczerek nyugdíj központi bizottsága.

Önöket uraim megválasztották tavaly a szegedi orsz. kongresszuson, hogy a nyugdíj ügyünket előbbre vigyék, s hozzá lássanak, hogy ezen intézet minél előbb a megvalósuláshoz közeledjen. Megfeleltek e kötelességnek? Nem! Önök tudják uraim, hogy ha valamit elhanyagolunk, akkor ebből csak hátrány lesz; elfogadták a megbízást s nem feleltek meg kötelességüknek, a mentség pedig az, örökké: nem jelentek meg a gyűlésen. Miért fogadták akkor el a megbízást? Miért nem köszöntek le még a tavasszal, hadd jöhettek volna kötelességtudóbbak helyettük?

1. 28-án e hóban tartják a vendéglősök a kongresszusokat, s napirenden van a vendég-

lősök nyugdíja, előadja Bokros ur. Vajjon mit fog beszélni a nyugdíjról? — Azt fogja mondani, alakítsuk meg a nyugdíj intézetet, de erre kell először 100 ezer forint alaptőke, hihetőleg ennyit már összehoztok a pinczerek, tehát iratkozzunk mi is oda be stb. (akár a kakuk, ki más fészekbe kel ki). S miért tartja ezt Bokros ur? s miért nem a mi jogtanácsosunk, ki 500 firt fizetést már a gyűjtött nyugdíj alap tőkéből huz!?

2. Bizonyos betegsegélyző egyleteknél (lásd a Magyarország szept. 10-iki számát) előfordultak rendetlenségek s ezek késztették a hazai orvosi kart, hogy állást foglaljon minden betegsegélyző egyesület ellen, s e célból a kormányhoz feliratot intéznek ily egyletek feloszlátása miatt. Ámbár nem lesz ez oly hamar teljesítve, de minden pinczér betegsegélyző egyesület kicsinyke összegyűjtött vagyonát már a nyugdíjra szánta, Gondoltak önök már arra, hogy ezt a pénzt kellene biztosítani?

3. Szeretnénk még tudni, hogy az idei kongresszus mikor lesz már előkészítve, vagy nem is lesz megtartva?

Megnyugtató és buzdító választ várva.

Pósch Gyula

Szombathely.

KIÁLLITÁSI HIREK.

A folyó hó 3-án megnyitott tejtermék-kiállításon kitüntetésben részesültek a következők:

Diszoklevelet nyertek:

1. Gerber Ulrich parnói sajtgyáros.
2. Burkart Zsigmond és Kornél véghelesi Roquefort sajtgyárosok.
3. Bosznia és Hercegovina gyűjteményes kiállítását a jury-bizottság érdemesnek tartotta diszoklevéllel való kitüntetésre és javaslatba is hozta, hogy a rendelkezés alatt álló két diszoklevélén kívül a jury-tanács egy harmadik diszoklevelet engedélyezzen.

Millenniumi nagy érmet nyertek:

1. Frigyes főherceg bélyei uradalma.
2. Lajos bajor kir. herceg sárvári uradalma.
3. Gróf Csekonics Endre zombolyai uradalma.
4. Budapesti központi tejszarnok-szövetkezet.
5. A Gazdák Budapesti Tejegyesülete.
6. Szombathelyi tejszövetkezet.
7. Pécsi tejszarnok.
8. Kassai tejszarnok.
9. Pécsvárad tejszövetkezet.
10. Dick Sándor nyitra-ludányi lakos.
11. Welti Frigyes szécsényi sajtgyáros.
12. Döry Stefánia zombai lakos.
13. Mokán Tódor nagy-bacsoni sajtgyáros.
14. Bodicky D. M. lipót-szent-miklósi sajtgyáros.
15. Incze Gyula erdővidéki turógyáros.
16. Ifj. Lészay Ferenczné magyar-gorbói turógyáros.
17. Szopkó G. Sándor kézmárki turógyáros.
18. Sternlicht Lipót abelovai lakos.
19. Grünig Frigyes nyitrai sajtgyáros.
20. Bosznia és Hercegovina livnői kincstári gazdasági telepe.
21. A Trappisták „Mária Stern“-i kolostora.

Kiállítási érmet nyertek:

1. Gróf Erdődy Ferencz jánosházi sajtgyára.
2. Gróf Keglevich István rákói gazdasága.
3. Báró Nyáry Béla hontvársányi gazdasága.

4. *Bignio* Gyula p.-somlyóháti gazdasága.
5. *Zürcher* Herczog szaplonczai sajt-gyáros.
6. *Aradi* tejcsarnok.
7. Özv. *Biró* Adorján Louise gortva-kisfaludi gazdasága.
8. *Speck* J. tej-sterilizáló intézete.
9. *Grusbach* Samu l.-rózsahegyi turógyáros.
10. *Miklóská* Kálmán berzétei lakos.
11. *Pósch* Gyula berzétei lakos.
12. *Szabó* István szombatfalvi lakos.
13. *Láng* Jakab tőke-terebesi sajtgyáros.

Közreműködők érmét nyerték:

1. *Frigyes* főherczeg bélyei uradalmának igazgatósága.
2. *Lajos* bajor kir. herczeg sárvári uradalmának felügyelősége.
3. *A kiséri m. kir. állami ménésbirtok* igazgatósága.
4. *A fogarasi m. kir. állami ménésbirtok* igazgatósága.
5. *Krečan* Adolf a livnői kincstári telep intézője.
6. *Baár* József zsombolyai uradalmi felügyelő.
7. *Ohmacht* Nándor a budapesti központi tejcsarnok igazgatója.
8. *Jakovics* Zsigmond a gazdák budapesti tejegyesületének igazgatója.
9. *Reimann* Keresztély a véghelesi Roquefort gyár üzemvezetője.
10. *Flöderer* Viktor a szombathelyi tejszövetkezet üzemvezetője.
11. *Knappek* Ferencz a kassai tejcsarnok igazgatója.

Külön kitüntetésre ajánlatnak:

1. *Makoviczky* Vladimír rózsahégyi nagygyáros.
2. *Toidy Szabó* László a sárvári m. kir. teigazdasági szakiskola igazgatója.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Fényes esküvő** színhelye volt f. hó 17-én a budapesti terézvárosi plébánia templom. Ekkor vezette oltárhoz Dr. *Deák* Jenő orvostudor *Sztiaszny* Tilda kisasszonyt *Stiaszny* Ferencz és kedves nejének minden női erényekben és szépségben gazdag s kellemes leányát. Az anyakönyvvezetői hivatalos aktus után itt esküdtek egymásnak örök hűséget. A templom mely fényes díszítéssel s teljesen kivilágítva volt, a boldog vőlegény és menyasszony családtagjainak nagyszámú ismerőseivel és jó barátaival zsufolásig megtelt. Az esküvőt *Stieber* V. terézvárosi apátplébános végezte s fennkölt beszédet intézett a boldog ifjúpárhoz, mialatt az orgona remek zeneművészeti alkalmi dalokat játszott. *Násznagyok* illetve tanúk voltak: a vőlegény részéről *Stadler* Károly f. törvényhatósági bizottsági tag, szálloda tulajdonos s a keleti pályaudvari étterem vendéglőse; a menyasszony részéről pedig *Kallina* N. műépítész. — **Nyoszolyó lányok:** *Merkel* Jozefine, *Kallina* Anna, *Tanczer* Mariska és *Flaksa* Karola kisasszonyok. **Vőfélyek:** *Hillebrandt* N. ügyvéd, *Lukács* N. mérnök, *Mayer* Hugó gyógyszerész és *Kallina* Géza urak. — A díszes közönség soraiban az örömszülőkön kívül ott láttuk *Bähr* és *Ragg* kávéház-tulajdonosokat, *Paulits* Józsefet, *Linkner* Lászlót, *Bereczky* Lajos szállodást, — *Wallner* Samu, *Pauker* Jenő, *Binder* Mihály s a pinczér-egylet számos tagját. — Az esküvőt vig lakoma követte, melynél a szebb és szebb felköszöntők hangzottak el. — A tiszta szerelemből kö-

tött frigyhez mi is a legőszintébb üdvözlünket küldjük s kívánjuk, hogy Isten áldása legyen zavartalan boldogságuk kísérője.

— **Névnapi ünnepély.** Riedl Ágoston vendéglős szaktársunk O-utca 9. sz. alatt fényesen ünnepelte meg nevenapját, vagy 100 főből álló társaságot (mindnyájan törzsvendégei) fogadott vendégszerető hajléka, majd *Lantos* János borkereskedő kőbánya pinczéjébe rándultak ki, hol a szebbnél szebb felköszöntőkben sem volt hiány. *Klinda* Iván a házigazdát eltette, *Kovács* Bandi lapunk munkatársa pedig az ünnepeltet kívül *Lantos* Jánost, *Lantos* J. a társaságot. Jó cigány zene mellett a késő éjji órákban oszlott szét a vig társaság.

— **Szakelőadások vendéglősök és pinczerek részére.** A vendéglőstanoncok szakiskolájának felügyelő-bizottsága *Glück* Frigyes úr elnöklete alatt tartott ülésen elfogadta a tanári testületnek amaz indítványát, hogy a tél folyamán hetenként egyszer szakelőadásokat rendeznek a vendéglősöket érdeklő dolgokról, a milyen például az étel- és italfélék megvizsgálása, az izléses berendezés s az üzleti életnek számos ágazata. A tanári testület tagjai közül már is több jeles szak tudósunk ígérte meg a közreműködést.

— **A Rémi szálloda** igazgatói állását *Fodor* I. foglalta el.

— **Aradon** a *Zemplényi* Sándor igazgatása alatt álló „Részvény szálloda“ a legdiszesebben lett berendezve, személyzetet a fővárosi *Cservény* V. közvetítő irodájától veszi. Itt nyert alkalmaztatást *Ochlidal* Lajos világhírű főszakács is, ki számos évet töltött Amerikában s Európa nagyobb városaiban. Legutóbb Budapesten a kiállítás területén levő *Lippert* Lajos éttermében működött.

— **Szeged legnagyobb étterme.** *Juránovics* Ferencz ur. lapunk lelkes barátja a tulajdonát képező „Európa szálloda“ éttermét 36 ezer frt költségelőirányzattal megnagyobbítja, a terem 96 méter hosszú és 5 méter széles leendő falazata és mennyezete kristály tükörből készül. Villanyvilágítás és füstgépezettel lesz ellátva, minél fogva bátran állíthatjuk, hogy a szegedi „Európa“ szálloda a külföldi világvárosok elsőrendű szállodáival méltán versenyezhet. Az étterem főpinczéje ismételtén *Tóth* Endre a sokat tapasztalt és tanult derék szaktársunk leendő kiállítását „szegedi csárdában“ is előnyösen ismer a hazai művelt közönség.

— **Czigányaink.** A kiállítás időtartama alatt többnyire mind feljöttek fővárosunkba hírnevesebb cigányaink. Ezek közül *Munczi* és *Pongrácz* Lajos primásaink, valamint a Magyar Testvérek vissza tértek székhelyükre (Sopron, Kolozsvár, Debreczenbe). A kiállítás alatt cigányainknak alkalmuk nyílt művészetüket a műértő közönségnek bemutatni. A fiatalabb erők közül legjobbnak bizonyult *Oláh* Józsi cigányprimás és zenekara, ezen szemén szedett daliás legények, naponként a *Bányai* éttermében játszanak, teljes meglegedésére az ott nagyszámmal megforduló vidéki és fővárosi közönségnek.

— **Üzleti hírek.** *Tóth* Kálmán a főpinczéri kar egyik legkiválóbb tagja, lapunk lelkes barátja Temesvárot foglalt el főpinczéri állást. — *Hoch* Lajos a székesfejérvári „Magyar király“ szálloda főpinczéje Budapesten a „London szálloda“ főpinczéri állását vette át. — *Bauer* Dénes jeles szaktársunk ismételtén a székesfejérvári „Magyar király“ szálloda főpinczéri állását foglalta

el. Sok szerencsét. Az „Ős Budavár“-ban levő Pschorbrauerei főpinczéri állását Gaszner I. főpinczér foglalta el.

— **Uj vendéglő.** Budapesten az Andrássy-ut 13. sz. alatt *Schwarz* I. a Somossi mulató volt főpinczéje díszesen berendezett vendéglőt nyitott.

— **A szivarvégek értéke.** Alig hinné az ember, hogy a szivarvégek, melyeket nagy hanyagul az utcán és a kávéházban eldobunk, ha összegyűjtetnénk, mily óriási értéket képviselnének. Példa lehet erre az angol statisztikai hivatal jelentésének az a passzusa, mely szerint az Angliában évenként összegyűjtött szivarvégek értéke 12 millió forintot tesz ki. Hogy e szám nagyságát teljesen méltányolni tudjuk, meg kell gondolnunk, hogy Angliában az emberek főleg pipálnak és aránylag keveset szivaroznak.

— **A „Komló“ új bérője.** A gyulai „Komló“ szálloda október elsejével megváltik eddigi gazdájától a *Husza* örökösöktől, kik néhai atyjok *Husza* János halála óta vezették a vendéglőt, és új bérő birtokába jut, A szerződést *Katz* Mihály bérővel a napokban kötötte meg *Kohlmann* Ferencz a „Komló“ tulajdonosa.

— **Hogyan kell füstölt szalonnából fehér zsirt kiolvasztani?** Gyakran előfordul, hogy a füstölt szalonna megromlik és el nem adható. A szalonnából azonban a zsir kiolvasztható és így a legnagyobb rész mégis értékesíthető. A kiolvasztás a következőként történik: A szalonnát kockákba vágjuk és friss vízben állni hagyjuk, amely idő alatt a zsir felolvad és a felszínen uszik. A zsirt ekkor leeresztjük és az edényben levő szalonnát friss vízbe tesszük és ezt addig folytatjuk, míg a szalonna egészen fel nem olvad. A felolvadt zsirt aztán a rendes módon kisütjük. Erre a forró zsirt finom szitán átszűrjük és forró vízbe öntjük, és ha a felszínen már összegyűlt, lemerjük, leültjük és megvárjuk míg egészen megszilárdul. A lehűtés közben azonban folyton kavarni kell, mert a kavarási idő elől azt, hogy a zsir elveszti füstszagát. Minden 50 kiló szalonnához 20 liter vizet veszünk. A nyers zsir alig különböztethető meg a rendes uton kapott zsirtól. Színe fehér, szaga vagy utóíze nincs.

— **A lóhús eladása Párisban.** 1859-ben kezdődött meg. Lómészárszék azonban csak 1866-ban nyílt meg, mikor aztán a fogyasztás nagyobb mérvet öltött, 1872-ben vágóhidat is építettek. Az 1872-iki esztendőben 36.000 darab iovat mészároltak le, 1895-ben pedig, tehát 23 évvel az első vágóhid megnyitása után, a lemészárolt lovak súlya 3.939,950 kgra rugott. A lóhúst csakis az alsóbb rendű osztályok élvezik és a kormány, hogy a fogyasztást a szegényebbekre nézve könnyebbé tegye a lóhúst minden adó alól fölmentette. Ez azonban csak részben bizonyult célszerűnek, mert a lómészárosok visszaéltek e kedvezménnyel és marhabús helyett is lóhúst adtak el. Összesen 800 mészárszék van, a melyekben csak lóhúst mérnek. Van azonkívül még 160 mészárszék olyan, a melyekben marha és más huson kívül, lóhúst is árulnak. Ujabban azonban már nem adnak engedélyt lómészárszék nyitására, mert a kormány a lóvágóhid és lóhús fogyasztását törvényileg fogja szabályozni.

— **A billiárdjáték Franciaországban.** A billiárdjátékról teljes joggal lehet elmondani azt, hogy francia találmány, bár eddig egyáltalán nem sikerült bizo-

nyossággal megállapítani azt, hogy az első lökések a zöld tekeasztalon hol történtek. De annyi tény, hogy a billiárdozás már a 17 században nagybán virágzott Franciaországban és épúgy mint a vadászat, az előkelő világ kiváltságát képezte. 1766-ban már 70 olyan helyiség volt Párisban, hol tekeasztalok álltak a közönség rendelkezésére. A tizenharmadik században rendszeren 16 pointre játszottak és minden partiért nappal két sőt és hat deniert, este öt sőt fizettek. A játékot számos rendelet és törvény szabályozta. Lajos Fülöp korában csak a rendőrség engedélyével lehetett tekeasztalt tartani, de az engedély megszerzése nagyon könnyen ment, később pedig teljesen megszűntek a korlátozások. Manapság a legutolsó falusi vendéglőben is van billiárdasztal Franciaországban. Orleansi Fülöp régensége idején egész vagyont szerzett, billiárdozott össze egy Chamillard nevű nemes ember, akiből később miniszter lett, mint ahogy Saint-Simon emlékiratában czéloz rá azért, mert még a billiárdozásnál is nagyobb ügyességet fejtett ki abban, hogy minden játszmat, melyet a régenssel játszott, az utóbbival nyertett meg. Vele egyidejűleg volt pénzügyminiszter Bernard Sámuel, aki vagyontárgyintén a tekeasztalon szerezte. Szenvedélyes billiárdozó volt Clerment-Tournerre bibornek, ki billiárdtermet rendeztetett be toulousei érseki palotájában, hol éjjel nappal-folyton az elefántcsontgolyókat lökdöste és annyira rabja volt szénvedélyének, hogy félredobva arisztokrata előítéleteit, jobb partner hiányában lakájaival is eljárt. A francia uralkodók közül csak III. Napoleon volt nagy kedvelője a billiárdnak. Egy napon Carpeuxval, a szeniális szobrászsal játszott a császár és a szobrász, ki rossz udvaronc volt, a partit játszva megnyerte. Új partit kezdtek, melyben szobrász még tetőzte az első etikettehibát azzal, hogy husz „vor“-t ajánlott a császárnak. A császár ahelyett, hogy sértve érezte volna magát, hangosan nevetett és kezét nyújtotta a művésznek. A köztársasági elnökök közül Jules Grávy volt szénvedélyes billiárdozó.

— **Játékdüh Ostendében.** A „Daily Chronicle“-ben egy beavatott a következőket közli az ostendei játékdürről. „Monte-Carloban“ a rouletten a legnagyobb tét 9 Napoleon egy számra. Az ostendei gyógyteremben 300 frankig lehet menni s kiszámították, hogy egyszerre 300,000 frankot lehet nyerni. A trente-et-quarantában a legnagyobb tét 12,000 frank, a cioupierek azonban megengednek még egy 6000 frankos pottételt is. Monte-Carloban csak arannyal lehet játszani. Ostendében pedig 6000 frank erejéig játékjegyekkel s néhány jól ismert személyiség korlátlan hitelt élvez. Láttam egyszer, hogy négy játékos mindig a 12,000 frankos maximumot rakja meg órákon keresztül, anélkül, hogy ezzel valami nagy feltűnést csináltak volna, míg Monte-Carloban mindig kiáltják annak a nevét, aki a legnagyobb tétet kockáztatja meg. Épen a gyöngébb nem vesz dühösen részt a játékban. Az elsőség kétes dicsősége az angol aszszonyokat illeti, nyomban utána következnek a németek. „Az ostendefi játéktérben a belga király személyes védelme alatt, aki egyszer szigorúan éreztette neheztelését azért, hogy egy tulbuzgó rendőrhivatalnok játékgengedélyek megvonásával a játékdühöt korlátozni akarta.

— **Mai számunkhoz mellékelve** postautalványt küldünk mindazon tisztelt olvasóinkhoz, kik eddig szivesek voltak lapunkat elfogadni. Lapunkat becses pártfogásukba ajánlva maradtunk kiváló tisztelettel a kiadónál.

LEVELEZÉS.

Eger, 1896. szeptember 16.

T. Ihász György szerkesztő urnak
Budapest.

Kedves barátom!

Nem tudom hová magyarázni, mi oknál fogva nem lettünk tudósítva az elő értekezlet eredményéről, a mit tudunk, azt csak is becses lapodnak köszönhetjük, tehát kérek, hogy minél előbb hivatalos értesítés jusson birtokunkba, mihez tartás végett.

Szíves fáradságodat előre köszönöm.

Maradok tisztelettel

barátod

Marossi Izidor.

*

Kapuvár, 1896. szeptember 14-én.

T. szerkesztő ur!

A vendéglősök országos kongresszusán úgy magam, mint számos rábaközi vendéglős szaktársaim részt venni óhajtottunk, miután arra mind ez ideig meghívót nem kaptunk, kérem szíves intézkedését.

Tisztelettel

Vető István.

BORÁSZAT.

* *A magyar bor dicsősége.*

Párisban a július augusztusban tartott nemzetközi versenykiállításon nagy kitüntetés érte egyik jeles bortermelőnket, Lácay Szabó Lászlót, a kit ezen a kiállításon bemutatott tokaji boráért a legnagyobb díjjal, az első aranyéremmel és arany mellédisszel a francia szalagon („Un diplôme de Grand Prix et de médaille d'or avec insigne pona ses Vins de Tokaj“) tüntették ki. Ez az első eset, hogy a Grand Prix nem francia bor kapja. A kitüntetéshez a kiállítás elnöke és igazgatója M. Lienard a bíráló kibírdetése után legott magánlevélben gratulált Lácay Szabó Lászlónak. A diploma a díszjelekkel együtt augusztus 25-én jutott Sárospatak város előjárósága útján, rendeltetési helyére, a legkitünőbb magyar bortermelőhöz. Gratulálunk a derék magyar termelőnek!

A „Millennium“ ellátási vállalat visszaéléseiről.

A fővárosi szállodások nagy megkárosítására a Millennium vállalat a pályaházakban levő hivatalnokai által lefoglalja magának az érkező idegeneket, s azt a hazug hírt közölve velük, hogy a szállodák tömve vannak, saját helyiségeiben szállásolja el őket. Régen tudjuk mi ezt, de eddig bizonyítékaink nem voltak. Ma végre ezzel is rendelkezünk. Két bruxellesi ur érkezett ugyanis ma déli 12 órakor Budapestre Eugen J. ügyvéd és Walther H. Ajánlatot hoztak magukkal a Nemzeti szállodába, a Millennium hivatalnokai azonban ezeknek is azt mondta, hogy a Nemzeti szállodában nincsen üres szoba, s elhelyezte őket a Millennium vállalat zöldfa-utcai kaszárnyájában. A két idegen ur azonban utálattal fordult ki a nekik felajánlott szobából, és felkereste a Nemzeti szállodát, hol bámulva hallották, hogy a legelőkelőbb hotelek folytonosan félg üresen állanak a leszállított árak dacára. Erre egy kis bizottság alakult, s az idegen urakkal elmentek a zöldfa-utcai kaszárnyába, hol a két ur podgyászat egy ablaktalan szobában találták, melynek levegője dohos volt. Az ágyakon

a legdurvább gyűrődött vászonneműek voltak, és olyan párnák, melyeken poloskától származó vérnyomok látszóttak, világos jelölül annak, hogy az ágyak új huzatot nem kaptak. Járt pedig ezért az ablaktalan lyukért egy napra 6 frt, olyan ár tehát, amelyért a Nemzeti szállodában a vaczi-utcára nyíló elegáns szobák kaphatók az első emeleten.

Ítéljen már most a közönség, hasznára van-e egy ilyen vállalat a főváros idegen forgalmának? Ha tetszik közölhetem a neveit azoknak a családoknak, melyek a múlt héten a „Millennium“ részéről élvezett elszállásolás feletti bosszúságukban haladéktalanul visszautaztak Bécsbe.

Budapest, 1896. szeptember 5.

Balogh Ödön

A „Nemzeti Szálloda“ tulajdonosa.

NYILTTÉR. *)

Nyilatkozat.

Dangl Ferenc vendéglősnek a lapokban megjelent azon nyilatkozatával szemben, hogy ő társulatunk egyik főhivatalnokai ellen feljelentést volt kénytelen beadni, mert ez őt hamis ürügyek alatt egy rá nézve olyan káros bérleti szerződésre vette rá — röviden a következő tényállást van szerencsénk közölni:

Dangl Ferenc a Konstantinápoly Budapest területén 7000 frtért egy kávéházi helyiséget bérelt ki erre az időnyre. Ebből az összegből Dangl a mai napig csakis 2500 forintot fizetett, úgy hogy 651 forintnyi villanyfogyasztási hátralékával együtt összesen 5151 forinttal tartozik. Ha pedig felszámítjuk azt a 2500 forintnyi önköltségünket, amelyet a Dangl által bérelt helyiségeknek az ő kivánságára történt utólagos átalakítására kávéházból vendéglőre nekünk került, úgy kitűnik, hogy Dangl Ferencnek nekünk egyáltalán egy krajcár bevételünk sem volt eddig. Ha tehát Dangl Ferenc csakugyan tönkre ment volna, úgy ebben mi teljesen ártatlanok vagyunk.

Még csak azt jegyezzük meg, hogy említett főhivatalnokunk, ha Dangl Ferenc csakugyan feljelentést merészelt volna ellene beadni, nem fog késni őt annak idején rágalom és becsületsértési kereset alá vonni.

Budapest, 1896. évi szeptember 7.

Konstantinápoly Budapest
igazgatósága.

Boreladás.

Saját termésű kitűnő minőségű
fehér bor mintegy 80 hektoliter,
veres bor mintegy 40 hektoliter
eladó.

Értekezhetni K. Farkas József
urral Nagy-Kőrösön.

Szüretelésre

eladó egy 8 holdas nemesfajú szőlőnek a termése. A termés körül-belül 100—120 hektoliter. Értekezni lehet a tulajdonossal, Szele Flóri urral Jász-Félszarun, vagy e lapok kiadónál.

Eble Lajos az „Első Magyar Kártyagyár“ volt utazója a Stern J. győri majolika- és porcelán-festészeti-gyár képviselőtét Magyarországra részére átvette.

* E rovat alatt közöltékért felelősséget nem vállal a Szerk.

Felelős szerkesztő: IHÁSZ GYÖRGY.

Alapított 1869.

Kitűnőnek bizonyult

SÖRMÉRŐ

KÉSZÜLÉKEK

lég-

vagy szénsavnyomással

szabadalmazott hűtővel

ajánl

WATTERICH ARNOLD

BUDAPEST, dohány-utca 5.

Költségvetés ingyen.

Sörszivattyú, sörpezgősapok, minden bor-
betegség elleni czikkek.Essenciák a rum-, likör- és ecetkészí-
téshez hideg úton, minden készülék nélkül.

Képes árjegyzék és kezelési könyv ingyen.

IHÁSZ GYÖRGY
 Budapest, VII., Klauzál-utca 2. sz.
 Hatóságilag engedélyezett és
1000 forint
 óvadékkal ellátott
 országos

közvetítő intézete

elhelyez szállodai, vendéglői és kávéházi sze-
 mélyzetet, közvetít üzleteladásokat és véte-
 leket.

Az adonyi uradalom tejgazdasá-
 gainak tejtermelése

1897. évi január 1-től kezdve

eladó.

A venni szándékozók felhívtnak,
 hogy vázlatos ajánlataikat „tejgaza-
 sági felügyelőség” cím alatt szeptem-
 ber 10-ig **Duna-Adonyba** (Fejér m.)
 poste restante küldjék be.

Kártschmároff orosz féregirtó!

Csomagokban:

kr. 10, 20, 40, 85, 1.30, 2.50.

Aethericus olajok, essenciák, színek, vegyé-
 szeti készítmények, piperecikkek,
 illatszerek, gazdasági és háztartási
 cikkek raktára. — Vidéki megrende-
 lések jutányosan eszközöltnék.

Kártschmároff orosz féregirtó;

Kártschmároff A. Budapest, VIII., Kerepesi-ut 41.

Szállodák, Éttermek, Vendég-

lőkben általánosan elterjedt és finom kiállításu

kedvezm. étkező-jegyfüzetek

utánozhatlanok, számozva, czimnyomattal,
 füzetekenként 5 krajczárért szállít mindennemű
 számozott étkező-jegyek egyedüli gyárhelye

Reform-jegyek gyára Egerben (Hevesm.)

Minták, árjegyzék, költségvetések ingyen és bérmentve.

A jól látogatott klimatikus

téli gyógyhelyen Görzben

az osztrák partvidéken, egy igen jó hirnevű,
 a legjobb üzemből levő szépen épített és tel-
 jesen berendezett előnyös helyen fekvő

elsőrangú szálloda

más üzlet végett, rendkívül kedvező feltételek
 mellett, szabad kézből eladó. Csak 35,000 forint
 ráfizetés szükséges. Bővebb felvilágosítást
 ad „S. 7562.” jel alatti írásbeli ajánlatokra

Mosse Rudolf,
 hirdetési irodája Bécsben.

GROSZ ÖDÖN

szálloda-, vendéglő- és kávéházi-személy-
 zetnek elhelyező ügynöksége.

BUDAPEST,

IV., Irányi Dániel-utca 3 szám, volt
 Kutschera-féle helyiségben.

Van szerencsém a helybeli és vidéki szállodás,
 vendéglős és kávé uraknak, valamint üzletkere-
 sőknek szíves tudomásukra adni, miszerint a Mis-
 koleczon 10 évig fennálló közvetítő intézetemet
 1896. január 1-től fogva Budapestre helyeztem
 át. Témazkodva eddigi igyekezetem és jó hirne-
 vemre, valamint eddigi szíves pártfogásukra, re-
 ményleni bátorodom, hogy becses megbízásaikkal
 továbbra is szerencsétleni fognak.

Pontos és gyors kiszolgálást biztosítok

Teljes tisztelettel

Grosz Ödön.

Üzlet adás, vevéseket bizalmasan közvetít.

Telefon-összeköttetés száma 62-98.

BORHEGYI F.ezelőtt **Lápossy F. és társa**

palackozott bor, pezsgő, likör, cognac, rum és thea főraktára

BUDAPESTEN,**Gizella-tér 1. szám (Haas-palota)**

Ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket, cognacot és liköröket
gyári áron.

Belföldi borait az első hirneves bortermelőktől
 legjutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Czím táblafestészeti

— MŰINTÉZET —

CSESZÁK ÉS TÁRSA

zászló-, lobogó-készítők, czim- és czimerfestők

ajánlja magát a mai kor igényeinek megfelelőleg a legdiszesebb kivitelű

czím táblák, betűk, czimerek, festmények stb.

elkészítésére a legutányosabb áron.

Különlegesség üvegcím táblákban.

ELVÁLLAL MŰERCZFÉNYEZŐ és MÁZOLO MUNKÁKAT.

MEGRENDELÉSEK GYORSAN ÉS PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK.

BUDAPEST, VII. Károly-körút II. az udvarban.

Teljesen díjtalanul cserélem ki az ön összes vendéglő s kávéházi porcellán edényeit szab. bej. eljárásommal festett, stilszerű, igen diszes minták és közben czimfelirattal ellátott új porcellán edényre.

Valamint későbbi szükségleténél a festést díjtalanul, a fehér edényt pedig jelentékenyen olcsóbban kapja meg, mint eddig bárhol. Kérjen mintát és prospektust, mely frankó küldetik meg.

Kiváló tisztelettel

STERN J.

első győri porcellán majolika-festéset és égető telepe, GYŐRÖTT.

„MARGIT” GYÓGYFORRÁS, „magyar selters”

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsav tartalma kiváló hatásnak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvjá a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tüdőbajokban** különösen a **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kéty, dr. Barabás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő és hugyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványviz-
szállítónál
BUDAPEST.

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőkben

Kitüntette 16 kiállításon.

SCHÖNBECK IMRE ESZTERGOMBAN.

Ajánlja saját készítményü, ujonnan javított
mirenymentes hordókén-lapjait.

Ezen készletek használata által a borok nem kapnak kénbűzt (Einschlag-szagot) mint a régi kénlapok után; mi az egészségre igen ártalmas, fej- és gyomor-fájást okoz; sőt oly borok, melyek lefejtés után megtörnek, s rossz ízűvé válnak, is kigyógyíthatók; az egészséges borok pedig eltarthatóbbak és szállíthatóbbak lesznek. A ki egyszer ily fajta kénlapokat használt, nem vesz a méregtartalmu, bűdös Einschlagból:

A „Borászati Lapok” 1883. évi 23. számában ezt írja:

„Jó kénért legtöbbször a külföldre szorul ki legtöbb bortermelőnk, a honnét mindig drágábban kapja a kén, mint a milyen áron az kapható Schönbeck Imrénél Esztergomban; ajánljuk tehát olvasóink figyelmébe a mirenymentes készleteket annál is inkább, mert ezen kénnek tisztaságáról már magunknak is volt alkalmunk meggyőződni.”

A 0 és 1 minőségű üres hordókhoz, a 2 és 3-as egészséges borokhoz, a 4 és 5-ös megtörött, nyúlós, pangott, hordófaizú, sőt penészes hordókhoz is jó sikerrel használható.

A hordó-lapok árai: 0 15 kr., 1-es 20 kr., 2-ös 50 kr., 3-as 50 kr., 4-es 60 kr., 5-ös 80 kr., 50 dkggrammos csomagoként.

Kizárólagos raktár.

D' Appert-féle gyorsderítő pulverinből egy adag elég 250—300 liter zavaros bornak 48 óra alatti derítésére, ára használati utasítással 25 kr., nagyobb vételnél árendemény.

D' Appert-féle Oenotanninból oly borok javításához, melyek tartalomszegények és e végett könnyen megtörnek, 100 grammos doboz, használati utasítással, fehér borhoz 1 frt 20 kr., vörös borhoz 1 forint.

Francia borszesz,

finom gyeuge borok erősítésére 1 literes üveggel 1 frt 50 kr. — Közöséges borok erősítésére Bougout 1 literes üveggel 1 frt.

PEZSGÓ — CHAMPAGNER.

LOUIS FRANÇOIS & Co.

PROMONTOR.

Kitüntetések:

Páris 1889. EZÜST-ÉREM.
Nizza 1890. ARANY-ÉREM.
Lissabon 1890. Hors Concours és NAGY DIPLOM.
Temesvár, NAGY ARANY-ÉREM.

Auszeichnungen:

Paris 1889. SILB. MEDAILLE.
Nizza 1890. GOLD. MEDAILLE.
Lissabon 1890. Hors Concours und GROSSES DIPLOM.
Temesvár, GROSSE GOLD-MEDAILLE.

Főképviselek: — General-Vertretung:

RUDA és BLOCHMANN

BUDAPEST, Akadémia-utca 16.

Bérbeadó vendéglő

CSIZI JOD-BROM-FÜRDŐBEN

Feltételek megtudhatók, vagy ajánlatok elfogadtatnak a fürdő-igazgatóságnál CSIZ-ben.

Hirdetés.

Ó-Kanizsa nagyközség tulajdonát képező nagyvendéglő és népkerti vigadó

folyó évi szeptember hó 20-ik napján délután 4 órakor fog Ó-Kanizsa község házában 3 évi időtartamra nyilvános árverésen haszonbérbe adni.

Kikiáltási ár évi 800 forint.

Az árlejtési feltételek a községi I. jegyzői irodában megtekinthetők.

Raffay,
községi bíró.

Mihály Sándor,
községi jegyző.

Vendéglősök és kávések figyelmébe.

Kammermayer Gábor

kárpitos és diszító

Budapest VIII., Röck Szilárd-utca 21. sz.
Lakás: IX., József-körút 31/b.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat.

Megrendelések ugymint javítások legolcsóbban, gyorsan és pontosan elkészíttetnek.

400 □ ÖL árnyékos KERT

vendéglői, vagy más célra egy 13 méter hosszú teremmel

bérbeadó,

rendkívül élénk helyen — Üllői-ut 41. sz., a nagy körút keresztezésénél.

Kőbányai Király-sörfőző részvénytársaság

Termel:

Ászok sört,

Királysört,

Márcziusi sört,

Korona sört,

és

Bajor sört.

VÁROSI IRODA:

BUDAPEST,

VII., Kertész-utca 40.

Schreiber J. és unokaöcscsei

legújabb gyártmánya

Budapest, IV., Régi posta-utca 10. szám.

Bécs, IX., Lichtensteinstrasse 22/24.

PRÁGA, HEUWEGPLATZ Nr. 27. neu.

Ujonnán berendezett teljes és gazdag választéku raktár mindennemű üvegárukban

vendéglők, kávéházak és magánhasználat részére.

Kaphatók ugy saját raktárainkban, mint minden előkelőbb üvegkereskedésekben helyben és vidéken.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

A GÖDÖLLŐI M. KIR. KORONA URADALOM

FELÜGYELETE ALATT ÁLLÓ

BORÁSZATI SZÖVETKEZET GÖDÖLLŐN

HORDÓ- és PALACZKBORAINAK ÁRJEGYZÉKE

1896-ik É V R E.

A borárak a gödöllői vasuti állomásra szállítva értetnek, hordós borok ára kölcsön hordóba, hordó nélkül; palaczkozott borok árában a palaczk, csomagolás és láda ára is már bennfoglaltatik; az üres palaczk Gödöllőre szállítva hat krajczárjával visszaváltatik.

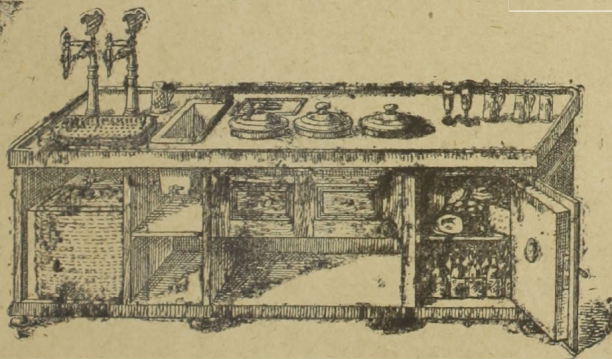
Száma	FEHÉR BOROK										Száma	FEHÉR BOROK									
	Hordókban hektoliteren- ként		Palaczkokban									Hordókban hektoliteren- ként		Palaczkokban							
			centiliteres											centiliteres							
			100		70		35		100					70		35					
frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr						
1	Asztali fehér bor	1895. évi Küküllőmenti .	21	—	—	—	—	—	—	—	19	Muskotály	bor 1889. évi .	90	—	—	1	—	55		
2	"	" 1894. " .	21	—	—	—	—	—	—	—	20	"	1886. " .	60	—	—	65	—	35		
3	"	" 1894. " .	24	—	—	42	—	—	—	—	21	Fehér burgundi	" 1889. " .	80	—	—	90	—	50		
4	"	" 1893. " .	26	—	—	45	—	—	—	—	22	Tramin	" 1889. " .	80	—	—	90	—	50		
5	"	" 1893. " .	28	—	—	47	—	—	—	—	23	Sauvignon	" 1890. " .	80	—	—	90	—	50		
6	"	" 1892. " .	32	—	—	50	—	—	—	—	24	"	1893. " .	90	—	—	90	—	50		
PECSENYE BOROK.																					
7	Badacsonyi	bor 1890. évi .	36	—	—	60	—	50	—	26	25	Semillon	" 1886. " .	60	—	—	65	—	35		
8	"	" 1885. " .	50	—	—	—	—	60	—	32	26	"	1889. " .	100	—	—	1	10	60		
9	Neszmélyi	" 1889. " .	36	—	—	60	—	50	—	26	27	Erdélyi asszú	" 1889. " .	150	—	—	1	50	75		
10	"	" 1887. " .	40	—	—	—	—	55	—	30	28	Szamorodnoi	" Tokaji	200	—	—	2	—	1		
11	"	" 1885. " .	50	—	—	—	—	60	—	32	29	Tokaji mádi asszú bor .	"	350	—	—	—	—	2 ^{3/10}		
12	Somlói	" 1890. " .	40	—	—	65	—	55	—	30	VÖRÖS BOROK.										
13	"	" 1885. " .	50	—	—	—	—	60	—	32	30	Siller bor .	" t .	22	—	—	—	—	—		
14	Somlói rizling	" 1890. " .	65	—	—	—	—	70	—	40	31	Asztali vörös bor .	"	26	—	—	47	—	—		
15	semillon	" 1890. " .	100	—	—	—	—	1	10	60	32	Visontai	"	40	—	—	65	—	26		
16	Erdélyi rizling	" 1892. " .	65	—	—	—	—	70	—	40	33	Ménesi	"	50	—	—	—	55	30		
17	"	" 1885. " .	50	—	—	—	—	60	—	32	34	Burgundi	"	60	—	—	—	65	32		
18	" som	" 1892. " .	65	—	—	—	—	70	—	40	35	Carbenet	"	70	—	—	—	70	40		

Főraktár Gödöllőn a m. kir. korona uradalmi pinczékben.

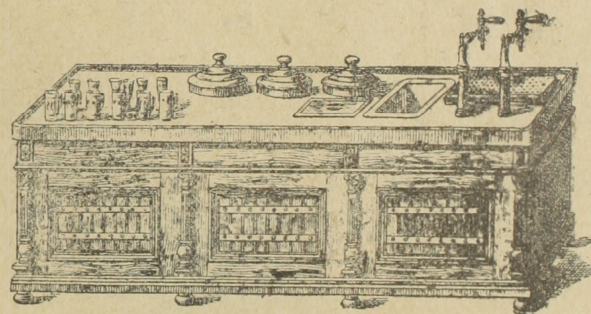
Uj!!

!! Vendéglős urak figyelmébe !!

Uj!!

Sör-

kimérő készülékek

jéghideg sör kimérésére

folyékony szénsavra vagy légnyomásra berendezve, **kapcsolatban bormérő-asztal és jégsekrény**nyel, **husneműek stb. részére** vagy a nélkül. — Legújabb szabadalmazott, teljesen megbízható szerkezet, **elegáns kivitelben, márvány konzollal.**

Kiváló előnyök: Ezen készülék alkalmazása mellett a már eddig **ezélszerűtlenné vált jégsekrény teljesen fölöslegessé válik.** Bármily csekély fogyasztás mellett **folyton jéghideg és kristály tiszta sör mérhető ki.** Nagyobb fogyasztásnál a kimérés gyors és egyszerű. **Egy hordó sör több napon át is teljesen friss állapotban mérhető ki.**

Kevés helyet igényel, nagy jégmegtakarítás.

Vezeték kívánatra közvetlen a pinczéből.

● ● **Eredeti árak o. é. 45 forinttól fölfelé.** ● ●

Képes árjegyzék bérmentve és ingyen.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek,

Készülékeink kitűnő minőségeért kezességet vállalunk.

„HYGIEIA” fémipar részvénytársaság

BUDAPEST, József-körut 8. szám.

Árverési hirdetmény.

A kalocsai érseki uradalom, a kalocsai nagyvendéglő és a hozzá tartozó 11 kat. hold és 1536 □-öl szántó bérbe adása céljából

1896. évi szept. hó 25-ik napján

d. e. 10 órakor Kalocsán, az uradalmi igazgatóság épületében nyilvános árverést tart, melyre a vállalkozók

200 forint bánatpénzzel

ellátva azzal hivatnak meg, hogy a szerződési feltételek ugyanott megtekinthetők.

Az uradalmi igazgatóság.

5982. sz.
96.

HIRDETMEYNY.

Déva város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a Dobolyi-utca és a vasúti állomáshoz vezető Viz-utca sarkán levő a legélénkebb közlekedési ponton fekvő régi rozszant koresma épület helyébe teljesen újonnan épült 9 szobát, 2 termet magában foglaló tagas udvar, kitűnő pinczehelyiség és terjedelmes kert, valamint faszínnel bíró

városi vendéglő

folyó évi október hó 3-ik napján 1200 forint kikiáltási ár mellett f. évi november hó 1-től kezdődő 5 évre és két hónapra, vagyis egész 1901. évi december hó végéig, d. e. 10 órakor a városház nagytermében megtartandó nyilvános árverésen a legelőnyösebb ígretet tevőnek bérbe fog adatni.

Írásbeli zárt ajánlatok a kikiáltási ár 10%-ka mint bánatpénznek csatolása és annak kijelentése mellett, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és magát azoknak alája veti, a szóbeli árverés megkezdéseig szintén elfogadtatnak.

Az árverési feltételek a délelőtti és délutáni hivatalos órákban a polgármesteri irodában tekinthetők meg.

A városi tanácstól

Déván, 1896. év szeptember 5-én

polgármester helyett:

Csűrös Antal,

főjegyző.

HIRDETMEYNY.

A M.-Szigeti polgári olvasóköri tulajdonát képező Asztalos Sándor-utca 15. szám alatti körhelyiség mely áll: 1 nagy terem, 7 szoba, 1 konyha, 2 pincze-szoba, 1 pincze-konyha, 1 hideg pinczéből és egy kettős tekepályából, 1896. évi november 1-től, 3 egymásután következő évre egy vendéglős részére haszonbérbe adatik a következő feltételek mellett.

A vendéglős kötelezettségei:

1. Az elősorolt helyiségek fűtése és villany-világítás fizetése, a körhelyiségek tisztántartása és kiszolgálás.

A vendéglős jogai:

1. Italmérés gyakorlása tagok és nem tagok részére.
2. Szabad lakás mely áll: 1 szoba, 1 konyha és a fent említett pincze-helyiségekből.

3. Kártya, kugli és teke-asztal jövedelem élvezete.
Felhivatnak ennél fogva ajánlat tevők, miszerint a felsorolt jogok elnyerésére vonatkozó zárt ajánlataikat, melyben az ajánlati összeg szám és szóval olvashatóan kiírva legyen f. évi október 1-ig aláírt elnöknel azon kijelentés mellett adják be, hogy a bérletre vonatkozó egyéb feltételek ismeretesek, megjegyeztetik hogy a legelőnyösebb ajánlatot tevő 200 frt biztosíték letételére lesz kötelezve.

A bérleti egyéb feltételek Kóthy Lajos körpénztárnoknál megtekinthetők.

M.-Sziget, 1896. szeptember 1.

Kádós István,
egyleti elnök.

LANÁTOR JÁNOS

czipész-mester

BUDAPESTEN,

VIII. ker., József-körut 13. szám.

A vendéglősök, szállodások, kávéosok, főpinczerek s ezek alkalmazottjainak a legkényelmesebb lábbeliket készíti.

Ajánlja dusan berendezett saját készítményű
uri-, női- és gyermek-czipő raktárát

a legolcsóbb árak mellett

Mérték szerinti megrendelések a legizlésebben és leggyorsabban eszközölteinek.

Palackozott EGRI-, ASZTALI- és PÉCSÉNYE borok.

Magyar és francia pezsgő,
cognac, likör, rum és theakülönlegességek.

József-körut 5. szám.

Szálloda kávéház és vendéglő

tulajdonosok a fővárosban, vidéken felkértek az esetben, ha üzleteiket eladni óhajtják, forduljanak bizalomteljesen

NIEMETZ GYULA

szállodai-, kávéházi- és vendéglői üzletek adás- és vevési ügynökségéhez
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 25-ik szám, hol eladó, mint vevő-
feleknek felvilágosítás készséggel adatik.

Szálloda eladás.

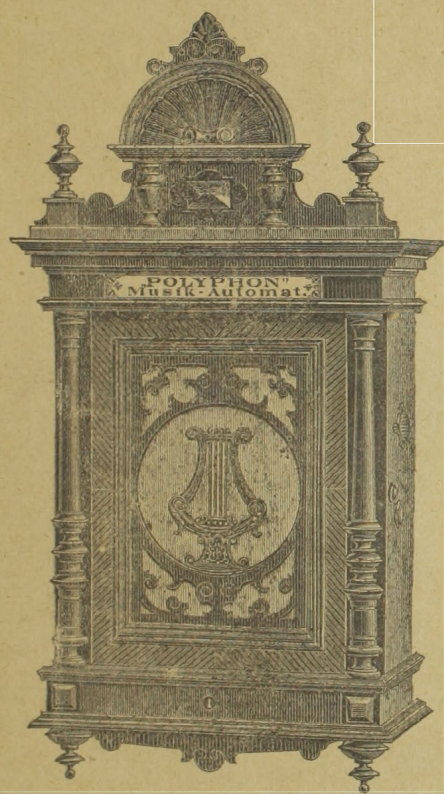
Egy vidéki nagyobb városban, megye székhelyén, egyedül álló, újonnan épült

SZÁLLODA

haláleset miatt azonnal átadó.

Tudakozódhatni a kiadóhivatalban.

Óriási hasznót hoz

a vendéglő- és kávéház-tulajdonos uraknak az újonnan feltalált zenélő automaták, melyek 1 kr bedobása által a vendégeknek élvezetes zenét nyújtanak, a tulajdonosnak pedig tetemes hasznót hoznak. Az ilyen zenélő automatákat felállítottam a fővárosban és a vidéken is számos helyen s mindenhol előnyösnek bizonyultak.

Felhívom tehát a vendéglős és kávéos urak becses figyelmét ezen automatákra, melyekről képes árjegyzéket ingyen küldök.

Tisztelettel

Varju Károly
műhangszerész,
BUDAPEST,
VIII., Kerepesi-ut 47.

Zenélő művek és más hangszerek szakszerűen javíttatnak.

FÜRDŐ-BÉRLET.

A Harkányi fürdő Pécs és Villány mellett, mindkettő vasut-állomás, 1897. január 1-től kezdődőleg 20 évre

BÉRBEADÓ.

Ajánlatok f. évi szeptember 15-ig az urodalmi felügyelőséghez Siklóson (Baranya-megye), vagy dr. Friedmann Bernát urhoz, uradalmi meghatalmazotthoz, Budapest, Béla utca 5. sz. beadandók.

A HANGSZERKIÁLLÍTÁSON

mindennap d. u 4—7 óráig

MARGIT és GIZELLA

leányaim saját készítésű czimbalmaimon kettesben hangversenyeznek belépti-díj nélkül. Ajánlom dusan felszerelt hangszerraktáramat: hegedű, fuvola, harmonika, automaták zenével, zongora, czimbalmok s egyéb hangszerekben. Czimbalom iskola 3.50, czimbalmozók folyóirata egy évfolyam 4.80. Elfogadok minden e szakba vágó javításokat. Képes árjegyzéket ingyen küldök. Tisztelettel

HORVÁTH ISTVÁN,

József főherceg Ő cs. és kir. fensége udvari szállítója.
Budapest, Kerepesi-ut 46. és Erzsébet-körút 2. szám.

Valódi Carlsbadi 6 személyes étkezéskészletek 6.50-től 15 frtig.

Vendéglősök, kávéosok és szállodások figyelmébe!!!

Dus raktár szálloda, vendéglő és kávéházi porcellán edényekben és üveg árukban állandó nagy raktár a legolcsóbb gyári árakon.

Lámpa áruk a legszebb kivitelben, háztartási cikkek mennyasszonyi kelengyék és

→ diszmű áruk nagy raktára. ←

Pálinka mérőknek tartályüvegek és államilag hitelesített üvegek és poharak nagy raktára.

Dr. Auer-féle gázizzótestek (Izzó fény) raktár.

Láng Sándor Budapest, VIII. ker. Kerepesi-ut 41. az „ADRIA” szálló épületében.

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen lesznek naponta szétküldve Szabott árak.

Üveg készletek gyári árban 1 frttól 10 frtig.

Szálloda bérbeadás.

Budapest közelében egy kis szálloda, mely áll 6 vendég-szoba, diszcs tánczterem, étterem, kávéház, gyönyörű kerthelyiséggel, teraszszal, az összes berendezéssel családi körülmények miatt azonnal eladó. — Ház-bér 1370 frt.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

LEPESCH ÉS FIA

SÖRFÖZDÉJE

KASSÁN

Sörfözdenk gyárt.
 Ászok és márcziusi sört.
 Különlegesség: Fehér sport sör.
 Szeletkés: Hordókban és palackokban.
 Táviratcím: Lepesch sörfőzde Kassán.

Lepesch és Fia sörfőzőgyára Kassán.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA.”)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi-segédok érdekeit felkaroló szakközlöny.

„Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete”, a „Budapesti kávéház segéd-egylet”, a „Szatmár-Németi pinczer-egylet”, a „Székesfejvári pinczer-egylet”, a „Szombathelyi pinczer betegsegélyző-egylet”, a „Győri pinczer-egylet”, a „Révkomáromi vendéglősök- és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczer-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczer-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéosok-egyesület”-nek, az „Ujvidéki szállodások, vendéglősök- és kávéosok ipartársulatának”, a „Miskolczi pinczer-egylet”-nek és a „Kassai vendéglősök, kávéosok, koresmárosok- és pinczerek-egylet”-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre	6.—	Félévre	3.—
Háromnegyed évre	4.50	Évnegyedre	1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Klauzál-utca 2-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

A magyarhoni vendéglősök második országos kongresszusa.

Az ország minden részéből összesereglett szaktársak mult hó 28-án tartották kongresszusukat, melyen nagy szakavatottságuknak adták tanujelét. Igazán mondhatjuk nagyon fontos és szükséges javaslatot terjesztettek elő az előadók. Az ülések tárgyalásai egyes tárgyak erős vitakozása felett való eltekintésével, a legnagyobb higgadtsággal és csendesen folytak le. A három napig tartó ülés sikerrel végződött, az előadók jól megfontolt és közérdekű ügyeit örömmel tették magukévá a kongresszusi tagok, kik részben a vidéki vendéglős ipartársulatok képviselői voltak. Az egész ülésekről a következőképen számolunk be:

Első nap.

— Szeptember 28. —

A kongresszus tagjait dr. Matlekovic Sándor üdvözölte, kiemelve a kongresszus tárgyainak széles körökbe kiható fontosságát és nevezetesen a főtárgyát, az italmérési adóét, mely a vendéglősök érdekeit oly mélyen érinti. A kongresszusi tagok mint szakemberek leginkább ismerik a maguk bajait, legtüzesebben tudják azokat kifejezni. Erre most alkalmunk nyílik és sérelmük orvoslását előmozdíthatják. Üdvös dolog továbbá, hogy a vendéglősök országos egyesületet is akarnak alakítani és szóló reméli, hogy ez sikerülni is fog. (Eljenzés.)

Ezután a kongresszus megalakult. Megválasztotta elnöknek Gundel Jánost, társelnököknek Wirth Ferenczet (Budapest), Petz Károlyt (Budapest), Priváry Pált (Szeged), Pollák Lajost (Miskolc), Kuntz Mihályt (Sopron) Seress Mártont (Kassa), Schleißer Lajst (Esztergom), Körnöczy Józsefet (Kecskemét), Dollinger Andrást (Pécs), Kepp Ármint (Komárom) és Heinemann Jánost (Szombathely); jegyzők lettek: ifj. Ács Károly, Poppel Miklós, dr. Szabó László, dr.

Flóris Endre, Boor József és dr. Lux Ubald.

Gundel János erre a következő beszéddel nyitotta meg a kongresszust:

Tisztelt kongresszus! Nemzetünk nagy ünnepet ül. Az általános öröm, mely Magyarországot átfutja a millenárius esztendőben, szeretett hazánk ezredik születésnapján minden körben nyilvánult. De mikor az ember a legnagyobb örömben uszik is, ha fájdalmak vannak, azokra is gondol. Nekünk fájdalmaink, bajaink vannak, melyekre orvoslást keresni ma összegyűltünk.

Kilencz éve annak, hogy a magyar vendéglősök kongresszusra gyűltek egybe, hogy akkor a szabadság és egyenlőség korában a középkor utolsó, még fenálló oszlopa, a főúri hübérijogok utolsó maradványa, a regálejog ellen foglaljanak állást.

Akkori tárgyalásainknak nagy küzdelem után volt eredménye és ha nem is közvetlenül, de mégis hozzájárult, hogy a törvényhozás ezen jogokat nagy áldozatok árán megváltotta.

Örömrivalgással üdvözölték akkor a vendéglősök ezen napot, mikor a magas kormány a törvényhozás előtt oda nyilatkozott, hogy a regáletörvény megváltásáról szóló törvényjavaslatot be fogja terjeszteni.

Hanem a koresmárosok a pénzügyminiszter ur nélkül csinálták a számlát. A terhek nem könnyebbültek, hanem súlyosbodtak.

A kormány a törvényjavaslat kidolgozásánál arra fektette a fősúlyt, hogyan lehet a regálejog tulajdonosait kielégíteni, a kártalanítási összegnek törlesztését és kamatozását biztosítani és a mellett még egy jól jövedelmező forrást teremteni.

Röviden mondvá, a regálejogosultság, a regálebérlők uralma megszűnt és helyébe lépett a pénzügyi biztos, a kinek ma ki vagyunk szolgáltatva.

Igaz, hogy az italmérési törvénynek jó oldala is van, főképen az italadó bérlője a vendéglőst nem kényszerítheti italaizt kizárólag tőle vásárolni, de az italmérési törvénynek oly egyes intézkedései vannak, melyek tarthatlanok és melyeknek megváltoztatására a magas kormány lesz felkérendő.

Igaz, hogy azokra nézve a törvény egyes szakaszainak megváltoztatása szük-

ségeltetik, amit rövid uton nem lehet elérni, mivel ez csakis törvényhozás útján történhetik, de ha nekünk sikerül alapos indokolással bebizonyítani, hogy ezen sérelmek megváltoztatása által az egész intézmény kárt nem szenved, meg vagyok győződve, hogy a magas kormány ezen jogosult kérelmünket készségesen pártolni fogja.

Van azonban igen sok olyan sérelem is, mely nem a törvényen alapszik, hanem onnét származik, hogy egyes pénzügyi közegek ugy a törvényt, mint a miniszteri útastásokat és rendeleteket kellő figyelemmel nem tanulmányozzák és azokat rosszul hajtják végre, mások pedig hatáskörüket túllépik. Erre vonatkozólag csak egy példa legyen említve, vannak községek a hol a vendéglősöket évről-évre kényszerítik ujonnan italmérési engedélyért folyamodni.

Mindezen sérelmek orvoslását, remélem, rövid uton el fogjuk érni, ha sikerül a magas kormányt ezen tényállásról felvilágosítani és meggyőzni.

Mielőtt a kongresszust megnyitottak nyilvánítom, kedves kötelességemnek tartom azon tisztelt urakat, kik a magas kormány képviselőitében tárgyalásainkon kegyeskednek részt venni, szívem mélyéből a kongresszus nevében a legmelegebben üdvözölni és hálás köszönetünket kifejezni szíves megjelenésükért.

Üdvözlöm önöket is, szeretett kartársaim és fogadják köszönetemet nagyszámú megjelenésükért, különösen vidéki kartársaink, kik nem sajnálták a messze utat, hogy a kongresszuson résztvegyenek. Köszönetemet nyilvánítom végre, a szombathelyi ipartársulatnak is, mely a kongresszus egybehívását indítványozta.

Midőn ezek után a kongresszust megnyitottak nyilvánítom, felkérem önöket a napirend tárgyalásába bocsátkozni, nyugodt és hideg vérrel az egyes tárgyakhoz hozzászólni és végre az ügyrendet szigoruan betartani.

Az ur Isten áldása kísérje tárgyalásainkat és adja, hogy kongresszusunkat siker koronázza. (Eljenzés.)

Kovács Gyula osztálytanácsos a pénzügyminiszterium nevében üdvözlí a kongresszus tagjait. Számos kongresszus folyt már le — ugymond — de kevés érdekelte

a közönséget oly közelről és érezhetően, mint épen a vendéglősök kongresszusa, mert a vendéglősök és a közönség közt szerfölött sűrű az érintkezés. Ezért a kormány is a legnagyobb figyelemmel fogja kísérni e tárgyalásokat és ha ezek során oly óhajok nyilvánulnak, hogy a kormány azokat érvényre emelheti, a legnagyobb készséggel fogja megtenni. Azok a sérelmek, melyeket az elnök említett, nem léteznek mindenütt, de ha léteznek, ám tárja fel azokat a kongresszus és a kormány megteszi a bajok orvoslására azt, a mi tőle telik. (Eljenzés.)

Poppel Miklós az ügyrendet felolvassván, az indítványozókra került a sor.

Szabó László szombathelyi ügyvéd volt az első előadó. Köszönetet mond a budapesti vendéglős ipartársulatnak a kongresszus rendezéseért, de ezen társulat nézetével szemben megjegyzi, hogy itt nem helyi, de országos bajról van szó, arról, hogy a kereskedők és szatócsok benyulnak a vendéglős-ipar körébe; nemcsak zárt palackokban, hanem kicsiben is mérik a bort és a sört, sőt valóságos éttermeket rendeznek be; hogy a kismértékben való elárúsításra az engedélyeket korlátlan számban adják meg a vendéglős-ipar nagy kárára, holott a törvény értelmében azok számát a fogyasztási, közlekedési, forgalmi és gazdasági viszonyokhoz mérten meg kellene állapítani. A szatócsok országsszerte valóságos kiméréseket nyitnak és a fogyasztó közönséget mindinkább elvonják a vendéglőktől, a nélkül, hogy a pénzügyi közegek alkalmaznák a törvényt.

Ehez képest szóló a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

Mondja ki az országos magyar vendéglős-kongresszus, hogy 1. az állami italmérési jövedékről szóló 1888. évi XXXV. t.-cz. azon rendelkezései, amelyek szerint kis mértékben való bor és sör elárúsításra nem-vendéglősök, iparosok, kereskedők, és szatócsok is nyerhetnek engedélyt és ezen engedélyek száma nem korlátozható — a vendéglős-ipar érdekeit veszélyeztetik, a jövedéki ellenőrzés hiánya folytán kiméréssé fajuló kis mértékben való bor és sör elárúsítások pedig a vendéglősök megélhetését lehetetlenítik;

2. ezen 1. pontban foglalt sérelmek orvoslása céljából kéressék fel kellő formában a magas kormány és különösen a nagym. pénzügyminiszterium arra, mikép e sérelmek s panaszkok megvizsgálása és tanulmányozása után odahatni kegyeskedjék, miszerint az 1888. évi XXXV. t.-cz. és különösen a 8. §-a olyképen módosíttassék, hogy a) a bor és sör kis mértékbeni elárúsítására vonatkozó engedélyek csak vendéglős iparosoknak adassanak meg és b) ennek mellőzése esetén is ezen engedélyek korlátolt minimális mérvben adassanak ki.

3. Mindezek megtörténtéig pedig kéressék meg ugyancsak a magas pénzügyi kormány arra, hogy a pénzügyigazgatóságokat a kismértékben elárúsítások szigorú jövedéki ellenőrzésére utasítani kegyeskedjék.

Az indítványhoz számosan szóltak hozzá.

Bózsá József: (Pécs). Saját meggyőződése szerint a szatócsok míg egy hektoliter bort bejelentenek, addig eladnak 5 hektolitert s így minket vendéglősöket, valamint a magas kincstárt megkárosítják.

Klein Lajos: (Diós-Győr.) Megjegyzi, hogy a szatócsoknak és fűszereseknek

régente szabad volt külföldi borokat eladni, de hazai bort nem volt szabad. Annak az óhajának ad kifejezést, hogy legyen ez így ezután is.

Weisz Máttyás: (Miskolc.) Kifejti, hogy annyira elharapódzottak a szatócsok Miskolcra, hogy alig van száz forint értékű árucikkük, de rengeteg pálinkát adnak el, sőt olyan hallatlan konkurencziát képeznek, hogy italaikat kocsin házhöz szállítják s az utcán mérik ki a kocsirol.

Elnök kijelenti, hogy miután a tárgyhöz több hozzászóló nem jelentkezett hanem az előadó ur óhaját még az ügyhez szólani.

Kovács Gyula osztálytanácsos megjegyzi, hogy a kismértékben való árusítás megszüntetését a kormány nem helyezheti kilátásba.

A kongresszus ezután a határozati javaslatot egyhangulag elfogadta.

Következett a napirend második tárgya, melyet **Gundel János** adott elő: az italmérési jövedékre vonatkozó 1888. XXXV. t.-cz. 4. és 7. §-ának intézkedéseiről van szó, mely a kimérési engedélyek kiadásánál követendő eljárást szabályozza.

Ezen két szakasz szerint a vendéglős az engedélyért csak akkor folyamodhatik, ha van üzleti helyisége, de a kimérést csak akkor kezdheti meg, ha az italmérési engedélyt megkapta; és az előadó kimutatja, hogy az engedély megtagadása esetén az iparos mily tetemesen károsodik, amennyiben a helyiséget meg kell fizetnie, noha az üzlet folytatásától eltiltják.

Szóló kiterjeszkedik az italmérési törvény 5. §-ára, mely szerint kimérésre csak teljesen megbízható egyének kaphatnak engedélyt; szóló azt óhajtaná, hogy kimérésre vagy kis mértékben való itálárúsításra csak olyan kapjon engedélyt, a ki megfelelő vagyonnal rendelkezik és kellő szakképzettséggel bír; akkor nem fog előfordulni, a mi most történik a fővárosban, hogy t. i. évenként 100—150 körcsmáros és vendéglős megy tönkre.

A következő határozati javaslatot terjeszti elő:

Mondja ki a kongresszus határozatilag, hogy a pénzügyminiszter ur ő excellenziájához azon alázatos kérelemmel fordul, miszerint a nevezett két szakaszt t. i. a törvény 5. és 6-ik szakaszát rendeleti uton oly értelemben magyarázni kegyeskedjék, hogy italmérési engedély csak oly egyéneknek adható, kik minden irányban teljesen megbízhatók, t. i. kik kellő vagyonnal és szakképzettséggel bírnak. Az engedély kiadása előtt szakképzet bizalmi férfiak véleménye volna meghallgatandó.

Az üzleti helyiség fekvésére nézve oda volna utasítandó az illető kapitányság, hogy minden esetben három nap alatt tegyen jelentést a pénzügyi igazgatásnak arról, hogy a helyiség megfelel-e a törvényben előírt igényeknek, vagy sem s egyuttal a pénzügyigazgatóság is záros határidő alatti intézkedéstételre lenne utasítandó.

Szóló a következőképp végzi beszédét:

Csak ott lehet jólét és boldogság, a hol a mi iparunk virágzik és fejlődik. Az első benyomás, melyet az idegen egy országról, egy városról kap, ez a vendéglő, a szálloda. A mily fokozatosan azokat találja, azután bírálja meg az illető ország vagy városnak műveltségi fokozatát.

A határozati javaslatot vita nélkül elfogadták.

Ezután **Boór József**, a komáromi

ipartestület ügyésze hosszabb indokolás után a következő határozati javaslatot terjesztett elő:

Mondja ki az országos vendéglős-kongresszus meggyőződéseként, hogy az italmérési engedély az ételek kiszolgáltatási és vendégek befogadására szállodatartási jogot is magában foglalván, érette egyszer s mindenkorra az illeték az üzlet minősége és terjedelméhez mért összegben az illetékes kerületi pénzügyigazgatóság által kiszabandó illeték kivető és felszólamlási bizottságok e részben megszüntetetté. Az engedélyt királyi és más nagyobb városokban a városi tanács, a megyékben a főszolgabíró az arra hivatott kizárólag italméréssel foglalkozóknak, a hol vendéglős ipartársulat van, annak meghallgatása után állítja ki és arról a kir. pénzügyigazgatóságot illetékiszabása végett értesíti. Magával az italmérési engedéllyel élhessen — annak tulajdonosa bárhol bármikor egész haláláig — esetleg az engedélynek alapos okokból leendő megvonásáig. Az engedélytulajdonos özvegye vagy más örököse vagy akárki mint igazolt utódja egyszerű bejelentés alapján az illetékes városi tanács vagy főszolgabírói hivatal által az engedély élvezetében meghagyandó.

A kongresszus ezt a határozati javaslatot is elfogadta és ezzel a mai ülés napirendje ki volt merítve.

A diszebéd.

Az ülés végeztével d. u. 3 órakor az ünnepélyek csarnokában bankettre gyűltek össze a kongresszus tagjai, a „Menu” melyet **Kommer Ferencz** szaktársai számára izlésesen állított össze jó is volt.

A Magyar Vendéglősök Országos Kongresszusának

DISZEBÉDJE

1896. szeptember hó 28-án.

MENU

Potage crème de volaille
Esturgeon et Sterlet Sauce vert
Filet de boeuf à la Colbert
Legumes macedonne
Aspic de foie gras
Dindonneaux et Poulards rôties
Salade
Glacé
Fruits
Fromage
Café noir

A sört a Dreher serfözde, a borokat a budapesti kartársak és a pezsgőt a következő cégek ajánlották fel:

Braun testv. „Domino”
François „Monopole”
Hölle „Prinz of Wales”
Hubert „Gentry Club”
Lenard & Laban „Admiral”
Littke „Sport”
Willibald „Preda”
Prückler „Elite sec”
Törley „Talisman”

Heidsieck & Co. „Monopole” & „Monopole sec”
Göczy Rezső „Montebello”

Kommer F.

*

A borok a fővárosi vendéglősök vendégszeretetéből ingyen kerültek az asztalokra, míg a pezsgőt az összes pezsgőgyárak szolgáltatták a legjavából. A lako-

mán mindvégig a legkedélyesebb hangulat és jókedv uralkodott. A harmadik fogásnál **Gundel** János mondta az első felközöntőt a királyra. A jelenlevők ezt állva hallgatták végig. — **Walter** Károly a budapesti vendéglősök pinczér szakiskolájának derék igazgatója fenkölt szellemű beszédében a magyar ipar előmozdítását szíven viselő kormányunkat éltette, mely beszédet a jelen voltak zajosan megélték.

Förster Konrád Matlekovits Sándort és **Schmidt** Károly kiállítási igazgatót, valamint az igazgatóság többi tagjait éltette, mire **Schmidt** igazgató válaszolt, éltetvén a vendéglősöket. Dr. **Flóris** Endre (Pécs) a vendéglősök ipartársulatát és **Gundel** Jánost éltette.

Boór József ügyvéd (Komárom) lelkes beszédében a sajtóról emlékezett meg, s éltette annak minden szellemi munkásait, melyre, lapunk munkatársa **Kulesár** Béla válaszolt, megköszönvén a vendéglősöknek a magyar szakirodalom iránt tanúsított hazafias pártolását s kijelenté, hogy a magyar sajtó ha a közügyeknek szolgálatot tehetett, azt mindig hazafiai kötelességből tette; **Sillay** J. (Pécs.) A kongresszust egy szindarabhoz hasonlítva kijelenti, hogy amint előadók nélkül a legjobb színművet sem lehet előadni, úgy a mai 3 előadó nélkül a kongresszust sem lehetett volna megtartani. Élteti az előadókat, ezek közt **Boór** Józsefet, mint tipikus magyart.

Seres Márton (Kassa) **Gundel** Jánosra szép beszédben emelt poharat.

Bornyász J. (Debreczen) a kongresszus által elfogadott eszmék megvalósulására üriti poharát.

Goldner Károly (Püspök-Ladány) lelkes felközöntőjében elmondja, hogy háromszor iszik a magyar, azért hát először **Gundel** elnökért üriti poharát, másodsor a sajtó ittlelvő megbízottjaiért, a kik mindenkor buzditották a vendéglősöket, harmadszor pedig élteti **Kommer** Ferencz vendéglőst ki e lukullusi lakomát oly sikeresen felszolgáltatta.

Schleiffer Lajos (Esztergom.) Árpád apánk országot szerző nagy alkotásairól emlékezik meg. Kifejti, hogy az ősök hazafias munkája áldást hozott a magyarra! A mi munkánk — ugymond — mely a béke napjaiban zajtalanul és szerényen folyik le s midőn e gastronomia terén elért haladásunkat az egész világ szemlélheti, legyen ez a munka szintén áldást hozó a magyar nemzetre. A további kitartó küzdelemre üriti poharát.

Földváry István (Lipik) mint slaviniai, illetve horvátországi vendéglős szíve teljes magyar érzelmével üdvözli a kongresszus tagjait idegen nyelvű polgárok között él és még is kötelességének tartotta a kongresszuson személyesen részt venni. Az eszmék diadalára üriti poharát.

Bokros Károly (Esztergom) lelkes felközöntőjében a hazafias érületi magyar szakképzett vendéglősökre üriti poharát, hangsúlyozván, hogy „ne csak a gomlyukban legyünk magyarok, hanem azon belül is,” tudniillik a szíven. **Bokros** beszédét viharos éljenzés és taps követte. Ezután felolvastattott **Kneffel** Ede kunfélegyházai szállodás szaktársunk üdvözlő sürgönye, melyet örömmel vettek a jelen voltak

2-ik nap.

— Szeptember 29. —

A folytatólagos ülés, melyen szaktársaink teljes számban vettek részt szintén délelőtt 9 órakor kezdődött.

A tanácskozásokban **Kovács** Gyula pénzügyminiszteri osztálytanácsos is részt vett. A kongresszust **Gundel** János elnök nyitotta meg s bejelentette, hogy tíz szatmári vendéglőstől levelet kapott, amelyben íróik abbéli sérelmeiket sorolják fel, hogy náluk a város maga birván bérben az italmérési jogot, ez arra törekszik, hogy minél nagyobb számban szaporítsa a kocsmárosok számát. Ennek következtében a legrégebb kocsmárosok egymásután koldusbotra jutnak. Mindezeknél fogva intézkedést kérnek az ügyben a kongresszus részéről.

A kérelmet a kongresszus tudomásul vette.

Ezután áttértek a napirendre.

Kuncz János volt az első előadó, a ki a kimérések számának az egész országra vonatkozó végleges megállapítását hozta szóba és a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

Az országos magyar vendéglős-kongresszus intézzen kérelmet a pénzügyminiszterhez az iránt, hogy a kimérési engedélyek további szaporítását teljesen szüntesse meg, illetőleg ezek száma a tényleg fennálló szükséghez képest állapítsák meg, mondassék ki rendeletileg, hogy minden községben vagy városban annyi kocsmára engedélyeztessék, a hány-szor 500 lakosa van.

Kovács Gyula osztálytanácsos megjegyzi, hogy a kérés úgy nem helyes, a mint azt az előadó feltette. A miniszter már 4 év előtt kiadott egy rendeletet, a melyben a kocsmák számát megállapította. A kérvényben e szerint csupán az volna kérhető, hogy a miniszter az általa megállapított számon ne menjen túl.

A kongresszus az indítványt ez értelemben fogadta el.

Ezután **Priváry** Pál foglalta el az előadói széket és terjesztette be a következő javaslatot a szegedi szállodások, vendéglősök, kávéosok és kocsmárosok ipartársulata nevében:

Mondja ki az országos vendéglős-kongresszus, hogy az italmérők érdekében legigazságosabb, jogosabb és méltányosabb az italmérési illetékeknek a fogyasztási adóhivatal kezelésége által minden esetről esetre az italmérési adóval egyszerre való beszedése és pedig a kimérés alá került mennyiség után.

Az italmérési illetékek mérve, az államkincstár érdekére való tekintettel, hektoliterenkint úgy állapítsák meg, hogy azon végösszeg, melyet a kincstár italmérési illeték címén kíván beszédetni, az a fogyasztás, illetve kimérés arányához egyenletesen osztassék fel.

Egyben indítványozzuk, hogy az italmékekkel való házalás kormányhatósági intézkedés által szabályoztassék, mert már, különösen a szesz italnemekkel való házalási üzérkedés, annyira el van harapódva, hogy a jogosítvánnyal bíró kismértékbeni elárúsítók kárára ezen cselekmény szembeszökőleg üzetik, s mivel az 1888. évi XXXV. t.-cz. hatodik fejezete a „bün-

tendő határozatok“ §§-aiban ily természetű büntetendő cselekményről érintés téve nincs, úgy a m. kir. pénzügyminiszteriumnak magas figyelme ennek pótlására felkérendő volna.

Egyáltalában mondja ki az országos vendéglős-kongresszus, miszerint az 1888. évi XXXV. törvénycikknek az állami italmérési jövedékről szóló sérelmes pontozatait revízió tárgyává tenni kívánja.

Hosszu és érdekes vita indult meg az indítványfelett, melyhez **Klein** Lajos (Diósgyőr) is hozzá szólott. Mig végül azt határozták el, hogy fel fogják kérni a kormányt a törvénynek olyatén megváltoztatására, hogy az illeték ezentúl a vidéki városokban is, épen úgy mint a fővárosban, öt fokozatban állapítsák meg s hogy az illetéktételek mérsékeltesse. Együttal örömmel vették tudomásul dr. **Kovács** pénzügyminiszteri osztálytanácsos azon kijelentését, hogy a kormány az illetéktételek leszállításával már foglalkozik:

Dr. **Flóris** Endre pécsi ügyvéd a műborgyártás káros voltát fejtegeti alaposan, úgy nemzetgazdasági mint morális szempontból, s végül a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

1. Hasson oda a magas kormány, hogy az 1893. évi 23. t.-cz.-hez hasonló törvény hozassék és hajtassék végre Ausztriában.

2. A műborgyártás körül felmerült kihágások feletti bíráskodás tétessék át a kir. bírósághoz.

3. Az ellenőrzés bizassék a kir. pénzügyigazgatósági közegekre.

4. Biztosítsassék a feljelentőnek a titoktartás és jutalék a bíróságtól.

5. A pinczék évente leltározandók és időközönként megvizsgálandók.

6. Szigoruan ellenőriztessék, hogy a termelő csakis saját termésű borát hozhassa forgalomba termelői minőségében.

7. A borfogyasztási adó leszállítandó.

Rendkívül izgatott és hosszú vita támadt a határozati javaslat felett, minthogy a kongresszisták egy része a maga egészében határozattá akarta emelni a javaslatot, míg a másik része csak egyes pontjait fogadta el. A nagyobb rész különösen a 3. és 5-ik pont elfogadása ellen tiltakozott teljes erővel, s valóságos viharos lehurrogatással válaszoltak az egyik szónok ama kijelentésére, hogy az ő pinczéit bármikor megvizsgálhatják, s csak azok félnek a vizsgálattól, akik ludasok. Végre is nagynehezen abban állapodtak meg, hogy a javaslat 1., 2., 6. pontjait elfogadják, míg a többi pontot, mint-hogy az előadó megunva a sok hercezhurczát, azokat visszavonta, elvetették. A hamis borgyártás feltétlen ellenzői azonban nem nyugodtak meg e határozatban, s magukévá tették a határozati javaslatot egész terjedelmében, s így az elnök kénytelen volt újra szavazás alá bocsátani a kérdést, mikor is a kongresszus többsége aztán véglegesen megerősítette, előbbi határozatát, mire az elnök az ülést tíz perczre felfüggesztette. Szünet után.

Koch József volt az első előadó, aki röviden, de valóban a kocsmárosipar képesítéshez való kötése mellett érvel s következő határozati javaslatot nyújt be:

Mondja ki az országos magyar vendéglős-kongresszus, hogy a szállodás-, vendéglős- és korcsmáros-ipar, mely az 1884. évi XVII. t.-cz. 10., illetőleg 13. szakasza szerint az engedélyhez kötött iparágak közé tartozik, egyuttal a képesítéshez is köthessék.

A határozati javaslatot Glück Frigyes hozzászólása után egyhangulag elfogadták.

Schalkház Lipót kassai vendéglős a tanoncok (borfiuk) egészségi ügyének rendezéséről, a tanonczképzésről és a tanoncziskolák szervezéséről tartott teljesen szakavatott, de kissé hosszú felolvasást. Határozati javaslata így hangzik:

Mondja ki a magyar vendéglősök országos kongresszusa, hogy azok az állapotok és viszonyok, melyek *borfiunk kiképzése tekintetében nálunk ezideig fennállottak, nemcsak, hogy tűrhetetlenek, de egyuttal ránk nézve a legnagyobb mértékben megsejgyenítőek* is és hogy egész erőnkkel és tudásunkkal oda fogunk hatni, hogy ezek teljesen és gyökeresen megváltoztassanak. Ennélfogva szükségesnek tartja a képesítéshez kötött ipartörvénynek kiterjesztését a vendéglői iparágra is. Ezenkívül, még az esetben is, ha e közóhaj be nem teljesülne, indítatva érzi magát, mint különálló szaktestület a következő határozathozatal elfogadására:

1. Tanulóink testi kiképezésére vonatkozólag elhatározandó, hogy azok *13-ik évkorukon alul semmi szín alatt sem vehetők fel.* Az első felvételnél orvosilag a legszigorubban megvizsgálandók, ha vajjon iparágunk gyakorlására *elég erős és egészséges szervezettel bírnak-e?* A vizsgálatról külön bizonyítvány állítandó ki, ami még külön a munkakönyvbe is bejegyzendő.

2. A szellemi kiképzésre vonatkozólag a felvcendő fiutól meg kell kövtni, hogy legalább a négy elemi iskolát végzett legyen, vagy ennek megfelelő képzettséget igazoljon.

3. A tanidő tartama legalább három évre terjedjen és a tanonczfogadó vendéglős köteleztessék az iparhatóság előtt a tanuló szülei vel rendes tanszerződést kötni.

4. Hozassék be az általános iskolakényszer a tanidő tartamára. Ahol a szakiskola nincsen, ott a fiuk a tanoncziskolába küldendők.

5. A szakiskolák szaporítása a vidéken borfiunk szakszerű kiképezésére, igen nagy fontossággal bírván, ily iskolák létesítését a kongresszus föltétlenül szükségesnek és kívánatosnak tartja.

6. Bizassék meg a kongresszus nevében a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata az ezen határozatok érvényesítéseérdekéből szükségesé vált további intézkedések megtételével.

Az elnök azt proponálja, hogy az ügyet, melyet nagy fontosságánál fogva a kon-

gresszuson reptében letárgyalni nem lehet, adják át további tanulmány céljából Glück Frigyes szállodásnak. Glück Frigyes a megtisztelő megbízást örömmel elfogadja és azt az indítványt teszi, hogy az ügyet bizzák egy felügyelőbizottságra, amely állana az államilag segélyezett tanoncziskola felügyelő-bizottságból, valamint a kongresszuson képviselt ipartársulatok egy egy megválasztott kiküldöttéből. Ezt az indítványt nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadták, amivel a mai ülés véget is ért.

Ezek után az elnök köszönetet szavazott dr. Kovácsnak, a pénzügyminiszterium kiküldöttének az élénk figyelemért, a mellyel a tanácskozásokat követte.

* * *

Az ülés berekesztése után a kongresszus tagjai Lippert Lajos kiállítási vendéglőjében jöttek össze ebédelni, hol Lippert Lajos jeles szaktársunk kitűnő konyhájáról volt alkalmunk meggyőződhetni. Elnök az ebéd folyamán lelkes szavakban üdvözölte a jelenvoltagekat s felkérte őket, hogy a kongresszus megörökítése céljából készitendő csoportfényképek felvételéig ne távozzanak. Ennek megtörténte után a tagok részint a kiállítás megtekintésére, részint Budafokra Törley pezsgőgyárának megsejmlésére indultak. Törley József szokott, magyaros vendégszeretettel halmozta el vendégeit, kiknek nevében Schleiffer Lajos esztergomi szaktársunk mondott a házi gazdának köszönetet. Este a m. kir. opera díszelőadására gyűltek össze, az előadás után pedig Petánovics József Andrassy-uti nagyvendéglőjében ültek vaesorához. Zajos éljenzéssel fogadták Gundel János elnök és kedves neje ő nagysága, valamint családtagjaiknak megérkezését; ezen nem várt kitüntetéset sietett is az elnök a vacsora közben megköszönni. Pollák Lajos, a miskolci vendéglősök ipartársulatának tevékeny elnöke gyönyörű beszédben üdvözölte a jelenvoltagekat és a távollevő ama szaktársakra — kik most is fáradoznak, mikor mi jó hangulat közepette együtt vagyunk — emeli poharát. Dr. Szabó László (Szombathely) a budapesti ipartársulatot éltette. Ezután a Hymnust állva énekelték el a jelenvoltagek. Bózza József (Pécs) Gundel Jánosné urasszony ő nagyságára és a jelen volt számos szép hölgyekre üritette poharát, melyet a jelenvoltagek zajosan megéljeneztek. Sillay József a vendéglős ipar fontosságát méltatva, Gundel Jánost mint fővezért és Kommer Ferenczet, mint legbuzgóbb hadsegédjét üdvözli. Erre Kommer Ferenc megleg szavakban válaszol s örömenek ad kifejezést, hogy az ország minden részéből idesereglett vidéki szaktársakat üdvözölheti. Seres Márton (Kassa) hosszabb beszédben üdvözölte a fővárosi vendéglősöket s a szombathelyi szaktársakat, kik az eszmének megpendítői voltak. Priváry Pál (Szeged) legnagyobb örömenek ad kifejezést, hogy a két napi tanácskozás oly higgadtan folyt le, a mit csakis a munkában soha el nem fárado és nem csüggedő elnöki tapintatnak tulajdonít. Édes emlékekkel távozik a kongresszusról. Goldner Károly (Püspök-Ladány) a magyar konyha és szakácsművészet nagyszerűségét és világhírűségét méltatja, azokra emeli poharát, kiknek részük volt a magyar konyha elért vívmányaiban. Schleiffer Lajos (Esztergom) az astronomia és a gastronomia összehasonlításával sikerült felköszöntőt mondott, melyet remekül alkalmazott a jelen nem levő Stadler Károly és Glück Frigyes urakra, értük üriti poharát. Zajos éljenzés

követte e szép felköszöntőt. Sikerült felköszöntőket mondtak még: Könyves Sámuel (Nagy-Lak), Floegel Antal (Eperjes), Nogel Sándor (Piszke), Kronschnabel Rudolf (Törökbecse), Hittaller Ede (Szt.-Gotthárd), Marossi Izidor (Eger), Csitkovits Pál (Sopron), Dollinger András (Pécs), Berta József (Eger), Fekete József (Dévaványa), Gábrriel György, Köhler György és Varga Sándor (Szombathely) stb. Ezután Bokros Károly sokoldalulag képzett szaktársunk engedve a jelenvoltagek közkívánságának, művészi tudással hegedült néhány szebbnél szebb magyar nótát. E kedélyes esteli után a jelenvoltagek a legjobb hangulatban hagyták el Petánovics József vendéglőjét.

3-ik nap.

— Szeptember 30 —

A záró ülés lefolyásáról következő tudósításunk szól:

Gundel János megnyitó szavai után Goldner Károly (Püspök-Ladány) a vasuti vendéglők rossz kezeléséről értekezett. Indítványa az, hogy az országos kongresszus által kiküldött bizottság hasson oda a kereskedelemügyi miniszteriumnál, hogy a vasuti vendéglők pályázati hirdetésben az igazgatóság ne választhasson a pályázók közül szabadon, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, de tűzze ki azt is feltétlenül, hogy csakis szakavatott, igazolt bizonyítványokkal ellátott vendéglősöknek adja bérbe.

A javaslatot a kongresszus egyhangulag elfogadta.

Bokros Károly (Esztergom) volt az utolsó előadó. Egy létesítendő országos vendéglős-szövetség és nyugdíjintézet eszméjét vetette fel. Határozati javaslata ez: Mondja ki a vendéglős-kongresszus, hogy elodázhatalan szükségét látja egy országos vendéglős-szövetség és ebből kifolyólag nyugdíjintézmény életbe léptetését; kebeléből egy bizottságot választ, mely az előmunkálatokat teljesíti és időről időre a budapesti anyaegetlet elnökségének tüzetes jelentést tesz eljárásáról. Az előforduló előmunkálati kiadásokat a már létező vendéglős-egyletektől kölcsönzött pénzzel fedezi, mit, ha az intézmény életbe lép, minden egyes egyetlet pénztárának viszatérít.

(Az előadás értékéből nem vesztett volna semmit, sőt az előadó köztisztelőben álló egyéniségének értéke csak fokozódott volna, ha előadásában megemlékezik azon férfiról, a kit a vendéglős-szövetség apjának nevezhetünk és a ki már 10 év előtt munkálatával a szövetség körül elvülhetetlen érdemeket szerzett magának. Igaz Stadler Károly szerénységét bántotta volna, de a szövetség igaz és önzetlen barátait a valódi érdem elismerése, a jövő munkára csak sarkallotta volna. Szerk).

Dr. Szabó László indítványozza, hogy a szakiskola létesítése, valamint az országos vendéglős szövetség elnökéül egyhangulag megválasztott Glück Frigyesnek jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék. Indítványa egyhangulag lelkes éljenzéssel elfogadtatott.

(Sajnáljuk és csakis a tehetséges fiatal ügyész vidéki voltának — a ki mint ilyen, a fővárosi ipartársulat viszonyaival talán csak kevésbé ismeretes — tudjuk be, hogy a midőn megemlékezett köszönet szavazó indítványában az egyik érdemes férfiról, ugyanakkor egy árva szóval sem méltatta a másik érdemeit. Ezt azonban jóvá tehetné volna a határozat kimondása alkalmával az elnök, a mit hogy nem tett, a kongresszus berekesztése után, a teremből való távozáskor hal-

lott megjegyzésekből következtetve a jelenlevők nagy többsége rossz néven is vett. Szerk).

Bóza József azt ajánlja, hogy minden megye központjában ipartestület létesíttessék.

Szabó László dr. jónak látná, ha a fővárosi és vidéki ipartestületek között állandó összeköttetés állana fenn: erre nézve ajánlja, hogy minden évben egy-egy vidéki nagyobb városban vendéglős-gyűlés tartatnék, mintegy a mai kongresszus folytatásakép. Ő a vendéglősöket Szombathelyre hívja meg a jövő esztendőre.

A kongresszus úgy az előadó, mint **Szabó** dr. indítványát elfogadta.

A végrehajtó bizottság megválasztását is erős vita előzte meg, melyben az elnök, **Glück** Frigyes, **Acs** Károly, **Bokros** stb. vettek részt. Végül beválasztották a bizottságba a 11 vidéki társelnököt, 6 vidéki előadót és ugyananyi fővárosi tagot, kiket a budapesti ipartársulat választmánya fog kijelölni.

A végrehajtó bizottság tagjai létszámának megállapításánál élénk vita fejlődött ki. Ugyanis **Walter** Károly budapesti vendéglős indítványozza, hogy az intéző bizottság 100, esetleg 60 tagból álltassék össze és pedig úgy, hogy minden megye képviselve legyen legalább egy kiküldöttel. Ezen indítvány elfogadását **Glück** Frigyes úr ajánlotta azon hozzáadással, hogy a 100 tagu szervező-bizottság a maga kebeléből szűkebb körű végrehajtó bizottságot válasszon. Ezt azonban el nem fogadták s az elnök indítványára kimondták, hogy 17 vidéki és 17 fővárosi tagokból álltassék össze a bizottság.

Ezután az elnök a szokásos köszöneteket tolmácsolta **Schmidt** igazgatónak, dr. **Kovács** osztálytanácsosnak és mindazoknak, a kik a kongresszust működésében támogatták.

Dr. **Boór** komáromi ügyvéd **Gundel** elnök érdemeit jegyzőkönyvileg javasolja megörökíteni mit a kongresszus lelkes éljenzéssel fogadott el. Végre 12 órakor az elnök a vendéglősök országos kongresszusát befejezettnek jelenté ki.

A kongresszus tagjai a kiállításon ebédeltek, fél 3 órakor pedig a magyar államvasutak külön vonatán a kőbányai sörfőzdék telepének megtekintésére indultak.

Kirándulás a kőbányai sörfőző gyártelepekre.

Az ebéd elköltése után d. u. 3 órakor katonazenekar kísérete mellett testületileg vonultak ki a kongresszus tagjai a városligeti vasuti állomáshoz, a hol külön-vonat várt az érkezőkre. A kőbányai sörfőzdék szavakkal ki nem mondható és tollal le nem írható végtelen igazi vendégszeretettel és előzékenységgel fogadták az érkezőket. Itt a vendéglősök négy részre oszoltak fel, csoportokban vonultak, ki-ki hova óhajtott. Így **Dreher** Antal sörgyára, az „Első magyar részvény-sörfőződe“, a „Polgári sörfőződe“, és a „Király-sörfőződe“ vendégei külön-külön a gyárak megtekintésére vonultak. A gyárak megtekintése után minden sörgyár saját vendégeit nagyszerű ozsonával lepte meg. Nincs annyi helyünk, hogy a számtalan felkösztöntöket, melyek elhangzottak a négy sörgyár felidiszített termeiben, ide iktathassuk, csupán röviden említjük meg, hogy örökké emlékezetes marad ez a kirándulás. Az első magyar részvény-sörfőződének vendégeit **Pucher** J. igazgatósági tag üdvö-

zölte, mire dr. **Szabó** László és **Seres** Márton válaszoltak. Dr. **Szabó** éltetvén az igazgatóságot, **Seres** a tisztviselői kart, kiknek előzékenysége és éber figyelme mintánul szolgálhat a vendégfogadáshoz. A tisztviselői kar nevében **Kleckner** Ferencz, a sörfőződe képviselője köszönte meg **Seres** jókívánatait s éltette a jelenlevő vendégeket. **Pucher** igazgatósági tag **Gundel** és a hölgyeket élteti. **Gundel** János **Natter** Ferencz igazgató egészségére, valamint a sörgyár virágzására üriti poharát. Viharos tetszést szült **Schleiffer** Lajos felköszöntője, melyet a sörgyár két kiváló és fontos üztviselőjére, **Rajágh** Lajos és **Dózsé** Döme urakra mondott. **Kertész** József humoros felköszöntője élénk derűséget keltett, hangsúlyozván, hogy a mint a czigánylakodalomban a vologény ha mulatni akar, azt kell mondania: „En egész éven át muzsikálok, most muzsikáljatok ti!“ Így van a vendéglős is, kinek még a vasárnapi szünetnap sem pihenő, mert ilyenkor megy a nagy közönség a vendéglőkbe pihenni és nyugodni. Midőn a vendéglős-vendégek vendégfogadóját, a Részv. sörfőzőgyárt élteti, egyuttal a vidékiekre üriti poharát. **Eble** Lajos a mult történetére és a fejünk és körülöttünk levő falakra és deszkákra hivatkozik, mint a mely épületrészek 1885-ben az orsz. kiállításon alkalmat nyújtottak a Részv. társ. sörgyár előre haladására s a 10 év előtti kiállítás hozta meg e sörgyárnak a kir. udvari szállítói minőséget, melyért üdvözli a sörgyár minden egyes igazgatósági, tisztviselői tagját. Egyuttal pedig poharát emeli a vendéglősök érdemében megöszült nosztorára, **Kammer** Ernőre. (Nagy éljenzés.)

Közkívánatra lapunknak szerkesztőjét **Ihász** Györgyöt szólásra kérték fel, ki azonban sajnálattal kinyilatkoztatta, mivel hogy miután gyengélkedő egészségi állapota ezt nem engedi, átadja a szót munkatársának: **Kulcsár** Bélának, ki mindjárt azon kezdi, hogy a szónoklatokból már elég volt és kéri a vendég urakat, hogy a jelen levő hölgyek mulattatására is engedjünk időt, miután még eddig csak felköszöntők hangzottak el s annál kevesebb részünk volt a jó zenéből, pedig ott a hol a jó ital és szép hölgyek vannak, ott a zenének sem szabad hiányoznia. Nagy éljenzés közepette a katonazenekar egyik kedves hölgy vendégünk kedvencz darabjára rá zendített. — Az idő előrehaladottsága után a jelenlevők csoportosulva a zenekar kíséretével **Möszner** Ferencz kávéházába vonultak honnan a reggeli órákban oszoltak szét.

* * *
Midőn „**Dreher** Antal sörfőző gyára“, a „**Király** sörfőző gyár“ és a „**Polgári** sörfőző gyár“ mélyen tisztelt igazgatóságainak nagybecsü meghívásukért köszönetet mondunk, nem mulaszthatjuk el abbéli sajnálatunkat kijelenteni, hogy szíves meghívásuknak eleget nem tettünk. Köszönetet mondunk az „Első magyar részvény sörfőző gyár“ igazgatósági és tisztviselői karának: **Natter** Ferencz, **Pucher** József, **Hanser**, **Rajágh** Lajos, **Dózsé** Döme, **Kleckner** Ferencz, **Moirett** Lajos, **Bodendorfer** Géza. **Thull** Valér uraknak, kiknek előzékenységüket, nagybecsü figyelmüket s kiváló vendégszeretetüket élvezni szerencsénk volt. Tisztelettel: **Ihász** György a „Vendéglősök Lapja“ szerkesztője. **Kulcsár** Béla a „Vendéglősök Lapja“ munkatársa.

Október 6.

Mikor az akasztófákat faragták.

(Október 5-ikén 1849.)

— **Tóth** Kálmántól. —

Mit faragsz ács, mit faragsz
Itt a késő éjjelen?

— Akasztófát faragok,
Pöltenberg függ majd ezen;
Oly gyanutlan, oly vidám,
Olyan deli, olyan ép,
S holnap ezen fojtja meg
A nyomoru sőpredék.

Mit faragsz ács, mit faragsz
Itt a késő éjjelen?

— Akasztófát faragok,
Holnap **Török** függ ezen;
Nagy tudomány . . . mostan is
Olvas egész éjen át . . .
S holnap erre köti föl
A tudatlan butaság.

Mit faragsz ács, mit faragsz
Itt a késő éjjelen?

— Akasztófát faragok,
Lahner György függ majd ezen;
Maga volt a beesület,
Mely erényit elfödi,
S holnap itt a szemtelen
Becstelenség felköti.

Mit faragsz ács, mit faragsz
Itt a késő éjjelen?

— Akasztófát faragok,
Holnap **Knézics** függ ezen;
Tiszta szent volt; harc előtt
Imádkozott mindenütt
S felfeszítik reggel őket,
Kiknek nincsen Istenük.

Mit faragsz ács, mit faragsz
Itt a késő éjjelen?

— Akasztófát faragok,
Nagy Sándor függ majd ezen;
Honszerelmes nagy vitéz,
A hazáért halni kész,
Jaj, hogy itten őli meg
A hazátlan gyülevész!

Mit faragsz ács, mit faragsz
Itt a késő éjjelen?

— Akasztófát faragok,
Leiningen függ majd ezen;
Fejedelmi sarjadék,
Büszke, nemes, lovagi,
S nyirkos kézzel fojtja meg
Holnap a sehonnai!

Mit faragsz ács, mit faragsz
Itt a késő éjjelen?

— Akasztófát faragok,
Holnap **Aulich** függ ezen;
Csupa emberszeretet,
Szíve olyan fenndobog,
S virradóra megölik
Embertelen zsarnokok.

Mit faragsz ács, mit faragsz
Itt a késő éjjelen?

— Akasztófát faragok,
Damjanics függ majd ezen;

Minden lépte diadal,
Babéroknban járt övig,
S a gyávák, kik szaladtak,
Holnap a hőst felkötik.

Mit faragsz ács, mit faragsz
Itt a késő éjjelen?
— Akasztófát faragok,
Vécsey függ majd ezen;
Nagylelkű, ki nem tiport
Földresújtott ellenén,
Mostan kézzre ő jutott,
S meghal hóhér kötélén!

Az Uristen verje meg,
Ne bocsásson meg nekik,
Kik velem itt e kilencz
Akasztófát ültetik;
S azoknak, kik hajnalon
Itten vesztik életük:
Mindörökkön örökké
Aldva legyen szent nevük!

KÜLÖNFÉLÉK.

A „Vendéglősök Lapja” hátralékban levő t. előfizetőit kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat és előfizetéseiket postautalványon mielőbb beküldeni, nehogy a lap szétküldésénél akadály történjék. Kérjük t. szaktársainkat, oly ismerőseiknek, kikről feltehető, hogy lapunkat előfizetéseikkel támogatnák, lakcímüket és neveiket hozzánk beküldeni sziveskedjenek. Lapunk ára a régi. Negyedévre 1 frt 50 kr. Félévre 3 frt. — Mutatvány számokat ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, VII., Klauzál-utca 2. sz.

— **Halálozások.** Vierzigmann György urat, a székesfejérvári „Magyar Király” szálloda és az ottani vasuti vendéglő hosszas éveig volt tulajdonosát, jelenleg a budapesti „István főherceg” szálloda buzgó és tevékeny pénztárosát fájdalmas családi veszteség érte, forrón szeretett nejének Vierzigmann Teréziának mult hó 20-ikán történt elhunytával. A boldogult tisztas urasszony, ki tevékeny életében 40 évig volt hűséges életpárja férjének, s ki jó és balsorsban egyaránt osztozott a becsületes munkában megőszült férjének örömeiben és bánatában, 73 évig élt. A gyászoló férj találjon vigaszt azon részvétben, melyben tisztelőinek és barátainak nagy serege őszintén és igazán osztozik. — Csóka Ferencz komáromi vendéglős, életének 75-ik évében hosszas szenvedés után mult hó 19-ikén jobblétre szenderült. Az elhunyt sok éven keresztül buzgó pénztárosa volt a komáromi vendéglősök, kávéosk és pincérek ipartársulatának. Bánatos özvegyén kívül gyermekei, unokái és nagyszámu rokonsága gyászolja az elhunytat. Temetése szeptember hó 21-ikén nagy részvét mellett ment végbe Komáromban. — Lakner Ferencz nyitrai szállodatulajdonos, 1887-ben a vendéglősök első országos kongresszusának egyik elnöke, hosszas szenvedés után szeptember hó 22-én életének 66-ik, boldog házasságának 29 ik évében jobb hazába költözött. Temetése az általános tisztelt és becsült derék polgárnak nagy részvét mellett ment végbe szept. hó 24-én. Béke poraikra!!

— **Vendéglő megnyitás.** Budapesten a Király-utca 17. sz. alatt a Holló-utca sarkán díszesen berendezett vendéglőt nyitott e hónap 1-én Varju Károly. Vendéglő üzletét, melyet „Uj bécsi sörház”-hoz czime-

zett Bock Ede régi hírneves szaktársunk vezeti. Bock Ede szakképzettsége elég biztosítékot nyújt az új üzlet fellendülésének és virágzásának.

— **Üzleti hírek.** Wawrinszky József előnyösen ismert főpincér, Lőcsén a városi szálloda főpincéri állását nyerte el. — Friedrich Antal Budapesten az Andrassy-uti „Japán kávéház” fizetőpincéri állását vette át.

— **Ezüst-lakodalom.** Eble Lajos régi szaktársunk f. hó 16-án d. u. 4 órakor tarja ezüstmenyegzőjét kedves nejével, szül. Urbányi Katalin urasszonnyal a budapesti terézvárosi plébánia-templomban. A negyedszázad óta eltöltött családi élet eme 25 éves jubileumához mi is tiszta szívből gratulálunk, kívánva, hogy az Isten számos évekig tartsa és éltesse tisztelt barátunkat kedves családjával egyetemben. Eble barátunk számos ismerősei jól teszik, ha ez alkalommal üdvözlők, őt. Sürgöny-cím: Eble, Révay-utca 24. Bpest.

— **A szállósi gőz-sörgyár vendéglője.** Midőn a Löwy testvérek Pecze-Szállóson gőz-sörgyárt állítottak fel, első kérdést az képezett, hogy találhatnak-e alkalmas helyet Nagy-Váradon a pompás sör kimérésére. Találtak, s e célra ki is bérelte Kecskeméthy István vendéglős a Wöber szálloda helyiségeit, hol kitűnő ételek mellett a „Nagyvárad-Szállósi Gőzsörgyár” sörét fogja kiszolgálni a közönségnek.

— **A Kudla testvérek** nagykárolyi vendéglősök október hó elsejével megválnak a régi kaszinó vendéglő bérletétől, s ugyanakkor a polgári kaszinó bérletét foglalják el.

— **Főzőiskolák Londonban.** Londonban 140 főzőiskolát állítottak föl eddig, hol iskolás leányok tanulják a főzés tudományát. Anyjuktól a londoni leányok ugyanis nem tanulhatnak főzni, mert ezek maguk sem értenek hozzá. Ezenkívül mosásra és kézimunkára is oktatják a leendő gazdaszonyokat. Mindez pedig új dolog Angliában. Londonban 30.000 leány képezetik ki így, eddig a házi teendőkből, a város költségén. Egy londoni lap ezekről a háztartási tanfolyamokról czikkezzve megjegyzi, hogy egy szegény munkás nejére mégis csak fontosabb érteni a ház körüli teendőkhöz, mint kívülről tudni a bibliát, patriarchák életkorát.

— **A világ legrégibb szállodája** a ratisborei „Arany kereszt”. V. Károly 1546-ban ott lakott, és ott született 1547-ben Juan d'Austria, aki a törökök elleni háborúkban annyira kitüntette magát. A vendégek évkönyveiben ott található I. Vilmos német császár neve, ami királyunk és királynénk is ott lakott egy izben, Miksa mexikói császár pedig az „Arany kereszt” vendéglőben töltötte nejével a mézesheketet.

— **Somlyói borászati iroda.** A somlyói bor terjesztése és jó hírnevének megvédésére az „S. L.” felelős szerkesztőjének felügyelete és kezelése alatt Somlyói Borászati Iroda nyílt meg e napokban Devecserben. Felhívjuk úgy a bortermelőket, mint a fogyasztók figyelmét ezen házagot pótló vállalatra s egyben utalunk a lap mai számában megjelent hirdetésre.

— **A szesz mint a kárból ellenmérge.** Amerikában megtörtént, hogy egy asszony whiskyben 30 gramm kárbolsavat ivott. — Gyorsan orvost hívtak, de sehol a belső részeken a kárból égési sebeket nem okozott. Kimosták az asszony gyomrát és az operáció után a pácziensnek többé nem

volt semmi baja. Az orvos ebből azt következtette, hogy az alkohol ellenszere a kárból és attól fogva kárból mérgezés esetén mindig az alkoholhoz folyamodott. A kárból által elégetett testrészeket beecsetelte alkohollal és alkoholba áztatott vattát tett rá és a kárból által okozott égési helyek karakterisztikus fehér színe csakhamar eltűnt. E véletlenül tett fölfedezés által az alkoholnak igen fontos szerep jutott a gyógyászatban, mivel a kárból mérgezés nagyon veszedelmes és gyakran ismétlődik.

Válasz Posch Gyula urnak.

Ön e lapok 9-ik számában nekem ront, és a többi között ezt mondja: „A 28-iki vendéglős Congresszuson Bokross ur a „Vendéglős nyugdíj egylet” előadója, valjon mit fog mondani? — és aztán a számba ad olyasmit, a mit sem nem mondtam, sem pedig mondani nem fogok, a mennyiben ha a congresszus ügyrendjét helyesebben elolvasta volna, ott fogja találni, hogy országos vendéglős szövetség és nyugdíj intézményről van szó; — ebből tehát tisztán megérthető, hogy nincs szó a pincér-egyletek pénzeiről.

Ne pazarolja tehát észbeli tehetségét a nagy gondolat olvasó Gumberland babérai megtépezésére, mert én úgy sem fogom azt a congresszuson elmondani, a mit Ön szeretne, sem pedig beszédemet Önnek előleges censurája alá nem bocsátom; hanem ha igaz barátja ügyünknek, fáradjon oda, és hallgasson meg, azután kritizáljon.

Hogy miért én, nem pedig az Önök jogtanácsosa az előadó az általam beterjesztett nyugdíjintézmény kérdésénél? erre csak annyit felelhetek; — ha tudtam volna, hogy ezen engedélyért Önhöz kell folyamodnom, biztosan megteszem; de miután erre már másoktól vettem a megbízást, sajnálatomra azt nem tehettem.

Végül pedig, hogy én is megcsillogtassam természettudományi ismereteimet, azt kérdelem öntől: mióta tud a tojás (nem Dani bátyánk) többet mint a tyúk?

Bokross Károly.

NYILTTÉR.)*

Eladó vendéglő.

Budapest legnagyobb forgalmu helyén lóvasuti állomás mellett díszesen berendezett

nagy-étterem és vendéglő-üzlet

mellékhelyiségeivel együtt más vállalat miatt eladó, s 1897. május 1-én átvehető.

Évi bér: 2500 frt. Az üzlet ára 5000 frt.

Bővebbet Ihász György közvetítő intézete, Budapest, Klauzál-utca 2. sz.

Eladó székek, asztalok.

Kerti szék (Thonet-féle) drbja	1 frt.
Nád-szék	1 frt. 40 kr.
Asztalok	3 frt. 50 kr.

Fényvilágosítást lapunk kiadó-hivatala ad.

Szüretelésre

eladó egy 8 holdas nemesfajú szőlőnek a termése. A termés körül-belül 100—120 hektoliter. Értekezni lehet a tulajdonossal, Szele Flóri ujjal Jász-Félszarun, vagy e lapok kiadóhivatalában.

* E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

Felelős szerkesztő: IHÁSZ GYÖRGY.

Szálloda kávéház és vendéglő

tulajdonosok a fővárosban, vidéken felkértenek az esetben, ha üzleteiket eladni óhajtják, forduljanak bizalomteljesen

NIEMETZ GYULA

szállodai-, kávéházi- és vendéglői üzletek adás- és vevési ügynökségéhez
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 25-ik szám, hol eladó, mint vevő-
feleknek felvilágosítás készséggel adatik.

„MARGIT” GYÓGYFORRÁS, „magyar selters”

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szén-sav tartalma kiváló hatásnak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szén-sav csekélyebb jelenléte megóvjá a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól. Ellenben félig kötött szén-sav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szén-savtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tüdőbajokban** különösen a **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barabás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

os. és k. és szerb
k. udv. ásványviz-
szállítónál
BUDAPEST.

Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben

KÉSZÜLÉK EK

lég-

vagy szén-savnyomással

szabadalmazott hűtővel

ajánl

WATTERICH ARNOLD

BUDAPEST, dohány-utca 5.

Költségvetés ingyen.

Sörszivattyú, sörpezgőcsapok, minden bor-
betegség elleni czikkok.

Essenciák a rum-, likör- és ecetkészí-
téshez hideg uton, minden készülék nélkül.

Képes árjegyzék és kezelési könyv ingyen.

Kátschmároff orosz féregirtó!

Csomagokban:

kr. 10, 20, 40, 85, 1.30, 2.50.

Aethericus olajok, esz-
szeti készítmé-
szerek,

Kátschmároff A. Budapest, VIII., Kerepesi-ut 41.

Budapest, VIII., Kerepesi-ut 41.

FIGYELEM!!

FIGYELEM!!

IHÁSZ GYÖRGY határ

1000 FORINT BIZTOS

VENDEGLŐS

Budapest.

VII. Kerület Klauzál-utca 2. sz.

Szállodák, vendéglők, kávéházak

Ugy a fővárosban, mint a vidék

Venni szándékozók levélbeli m

FIGYELEM!!

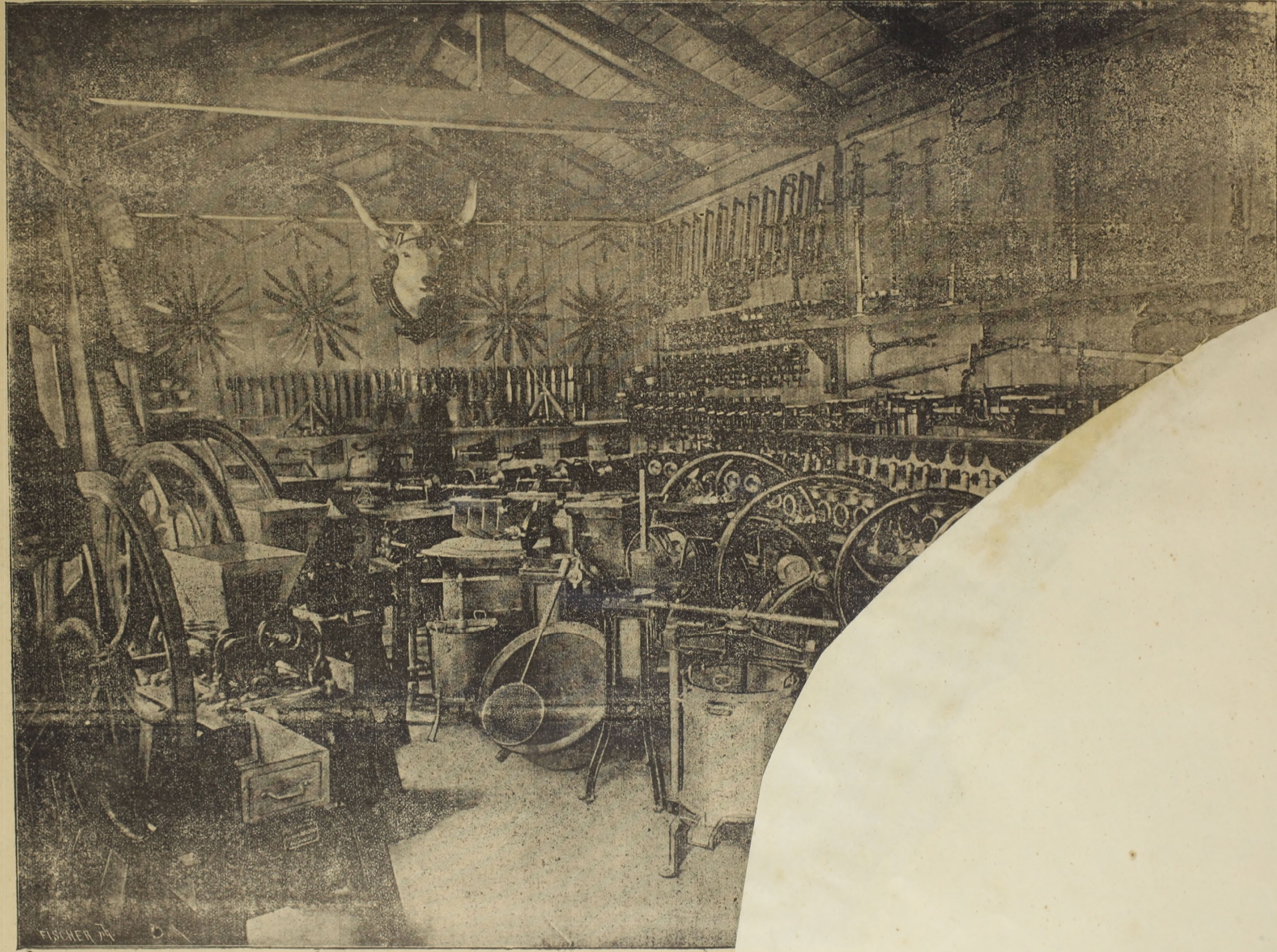
Saját magy. királyi
fővármivattali
kirendeltség
a házban.

KIENAST & BAUERLEIN

Bélnagykereskedők, Budapest, IX. ker., Szvetenay-utca 19. sz.

Szaküzlet marha-, juh- és sertésbalek előállítás- és szállítására.

Táviratok czíme:
Kienast Budapest
Telefon 53—56. sz.

Állandó nagy raktár mindennemű gépek, szerszámok
és szalámi gyárak

Magyarországban és a keleten 200-nál több saját tisztító telep.

ító gépeket, vágótőkéket, bárdokat,
késeket.

25, 50 és 100 kilogrammos ládákban.

utca 11.

Bérbeadó vendéglő

CSIZI JODBROM-FÜRDŐBEN

Feltételek megtudhatók, vagy ajánlatok elfogadtatnak a fürdőigazgatóságnál CSIZ-ben.

Szálloda bérbeadás.

Budapest közelében egy kis szálloda, mely áll 6 vendég-szoba, diszcs tanczterem, étterem, kávéház, gyönyörű kerthelyiséggel, teraszsal, az összes berendezéssel családi körülmények miatt azonnal eladó. — Házbér 1370 frt.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Eladó vagy bérbeadó szálloda.

Egyik nagyobb vidéki városban levő szállodai vendéglői üzlet eladó, vagy bérbe adandó. Az üzlet áll: 1 étterem, 1 játéktér, 1 olvasó terem, (benne a polgári olvasókör), 2 szoba (vendéglős lakása) 1 konyha, 1 élőkamra, 1 pincze, 5 vendégszoba, 1 mosó konyha, 1 cseléd-szoba, istálló, nagy élőkamra, kocszi szin, sertés ólak, gazdasági udvar. — Egy igen szépen berendezett kávéház, 1 tekeasztallal, fekete márvány asztalokkal, lamperie az összes helyiségekben. Nyári helyiség: diszcs nagy kert, 2 tetőzött tekepályával, nyári szinkör, czukrászda, nyári söntés, jégverem, artézi-kut; közvetlen a bírósági palota mellett. Évi forgalom: 18000 frt. — Évi házbér: 3500 frt. Egy negyed évi házbér óvadéknál teendő le.

Az üzlet teljes berendezéssel adatik el, vagy adatik bérbe. — Eladási ár 36000 frt. előnyös fizetési feltételek mellett. — Bővebbet **IHÁSZ GYÖRGY** közvetítő intézete ad. Budapest VII., Klauzál-utca 2.

Valódi Carlsbadi 6 személyes étkészletek 6.50-től 15 frtig.

Vendéglősök, kávéosok és szállodások figyelmébe!!!

Dus raktár szálloda, vendéglő és kávéházi porcellán edényekben és üveg árukban állandó nagy raktár a legolcsóbb **gyári árakon.**

Lámpa áruk a legszebb kivitelben, háztartási cikkek mennyasszonyi kelengyék és

→ **diszmű áruk nagy raktára.** ←

Pálinka mérőknek tartályüvegek és **államilag hitelesített** üvegek és poharak nagy raktára.

Dr. Auer-féle gázizzótestek (Izzó fény) raktár.

Láng Sándor Budapest, VII. ker. Kerepesi-ut 41. az „ADRIA” szálló épületében.

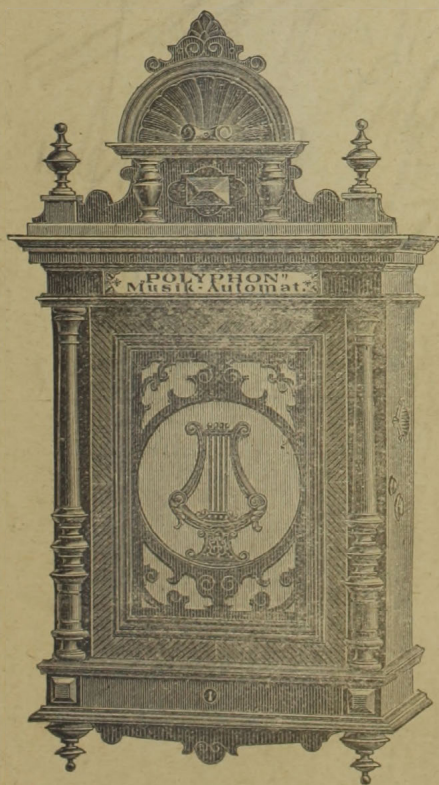
Vidéki megrendelések pontosan és lelki ismeretesen lesznek naponta szétküldve **Szabott árak.**

Üveg készletek gyári árban 1 frttől 10 frtig.

Valódi Carlsb. 6 sz. kávé készlet, legszébb k. 3—4 frt.

Val. Carlsb. 6 sz. porcz. theás készlet. 3.90—5 frt.

Óriási hasznot hoz

a vendéglő- és kávéház-tulajdonos uraknak az ujonnan feltalált zenélő automaták, melyek 1 kr bedobása által a vendégeknek élvezetes zenét nyújtanak, a tulajdonosnak pedig tetemes hasznot hoznak. Az ilyen zenélő automatákat felállítottam a fővárosban és a vidéken is számos helyen s mindenhol előnyösnek bizonyultak.

Felhívom tehát a vendéglős és kávéos urak becses figyelmét ezen automatákra, melyekről képes árjegyzéket ingyen küldök.

Tisztelettel

Varju Károly

műhangszerész,

BUDAPEST,

VIII., Kerepesi-ut 47.

Zenélő művek és más hangszerek szakszerűen javíttatnak.

HIRDETMÉNY.

A *M.-Szigeti polgári olvasókör* tulajdonát képező Asztalos Sándor-utca 15. szám alatti körhelyiség mely áll: 1 nagy terem, 7 szoba, 1 konyha, 2 pincze-szoba, 1 pincze-konyha, 1 hideg pinczéből és egy kettős tekepályából, 1896. évi november 1-től, 3 egymásután következő évre egy vendéglős részére haszonbérbe adatik a következő feltételek mellett.

A vendéglős kötelezettségei:

1. Az elősorolt helyiségek fűtése és villany-világítás fizetése, a körhelyiségek tisztántartása és kiszolgálás.

A vendéglős jogai:

1. Italmérés gyakorlása tagok és nem tagok részére.
2. Szabad lakás mely áll: 1 szoba, 1 konyha és a fent említett pincze-helyiségekből.

3. Kártya, kugli és teke-asztal jövedelem élvezete
Felhivatnak ennél fogva ajánlat tevők, miszerint a felsorolt jogok elnyerésére vonatkozó zárt ajánlataikat, melyben az ajánlati összeg szám és szóval olvashatóan kiírva legyen f. évi október 1-ig alólírott elnöknel azon kijelentés mellett adják be, hogy a bérletre vonatkozó egyéb feltételek ismereteseek, megjegyeztetik hogy a legelőnyösebb ajánlatot tevő 200 frt biztosíték letételére lesz kötelezve.

A bérleti egyéb feltételek Kóthy Lajos körpénztárnoknál megtekinthetők.

M.-Sziget, 1896. szeptember 1.

Kádos István,
egyleti elnök.

Vendéglősök és kávéosok figyelmébe.

Kammermayer Gábor

kárpos és diszitő

Budapest VIII., Röck Szilárd-utca 21. sz.

Lakás: IX., József-körút 31/b.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat.

Megrendelések ugymint javítások legolcsóbban, gyorsan és pontosan elkészítettnek.

Az adonyi uradalom tejgazdaságainak tejtermelése

1897. évi január 1-től kezdve

eladó.

A venni szándékozók felhívtnak, hogy vázlatos ajánlataikat „tejgazdasági felügyelőség” cím alatt szeptember 10-ig **Duna-Adonyba** (Fejér m.) poste restante küldjék be.

Schreiber J. és unokaöccscsei

legujabb gyártmánya

Budapest, IV., Régi posta-utca 10. szám.

Bécs, IX., Lichtensteinstrasse 22/24.

PRÁGA, HEUWEGPLATZ Nr. 27. neu.

Ujnonnan berendezett teljes és gazdag választéku raktár mindennemű üvegárukban

vendéglők, kávéházak és magánhasználat részére.

Kaphatók ugy saját raktárainkban, mint minden előkelőbb üvegkereskedésekben helyben és vidéken.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

A HANGSZERKIÁLLÍTÁSON

mindennap d. u 4—7 óráig

MARGIT és GIZELLA

leányaim saját készítésű czimbalmaimon kettesben hangversenyeznek belépti-díj nélkül. Ajánlom dusan felzerelt hangszer-raktáramat: **hegedű, fuvoia, harmonika, automaták zenével, zongora, czimbalmok** s egyéb hangszerekben. **Czimbalom iskola 3.50, czimbalmozók folyóirata** egy évfolyam 4.80. Elfogadok minden szakba vágó javításokat. Képes árjegyzéket ingyen küldök. Tisztelettel

HORVÁTH ISTVÁN,

József főherczg Ó cs. és kir. fensége udvari szállítója.

Budapest, Kerepesi-ut 48. és Erzsébet-körút szám.

Szállodák, Éttermek, Vendég-

lőkben általánosn elterjedt és finom kiállítás

kedvezm. étkező-jegyfüzetek

utánozhatlanok, számozva, czimnyomattal, füzetenkint 5 krajczárért szállit mindennemű számozott étkező-jegyek egyedüli gyárhelye

Reform-jegyek gyára Egerben (Hevesm.)

Minták, árjegyzék, költségvetések ingyen és bérmentve.

LANÁTOR JÁNOS

czipész-mester

BUDAPESTEN.

VIII. ker., József-körút 13. szám.

A vendéglősök, szállodások, kávéosok, fűpinczerek s ezek alkalmazottjainak a legkényelmesebb lábbeliket készíti.

Ajánlja dusan berendezett saját készítményű

uri-, női- és gyermek-czipő raktárát

a legolcsóbb árak mellett

Mérték szerinti megrendelések a legizlésesebben és leggyorsabban eszközölteinek.

Palaczkozott EGRI-, ASZTALI- és PECSENYE borok.

Magyar és franciaia pezsgő,

cognac, likör, rum és theakülönlegességek.

József-körút 5. szám.

VENDEGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA.”)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi-segédék érdekeit felkaroló szakközlöny.

„Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete”, a „Budapesti kávéház segéd-egylet”, a „Szatmár-Németi pinczer-egylet”, a „Székesfejvári pinczer-egylet”, a „Szombathelyi pinczer betegsegélyző-egylet”, a „Győri pinczer-egylet”, a „Révkomáromi vendéglősök- és kávéosok ipartársulata”, az „Aradi pinczer-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczer-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéosok-egyesület”-nek, az „Ujvidéki szállodások-, vendéglősök- és kávéosok ipartársulatának”, a „Miskolczi pinczer-egylet”-nek és a „Kassai vendéglősök-, kávéosok-, korecsmárosok- és pinczerek-egylet”-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre	6.—	Félévre	3.—
Háromnegyed évre	4.50	Évnegyedre	1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Klauzál-utca 2-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Vendéglősök képviselte.

(SS) A regále-törvények hozatalánál és a rájuk vonatkozó rendeletek kiadásánál a legesodálatosabb ellentét mutatkozik nálunk az élet követelményei és az azokat szabályozó jogi intézmények között.

A vendéglősök országos kongresszusokat tartanak, határozatokat hoznak, tömérdek ívet megtöltenek sérelmeik föl-sorolásával, hasznos intézményeket terem-tenek papiroson és mikor szétoszlanak, fü-nő a javaslatok felett, hogy újabb tíz év múlva ismét elővegyék a bebalzsamozott panaszokat, szépen kiczirkalmazott mondatokban zengjék el keserveiket, üd-vös változtatásokat javasoljanak és az-után összes határozataikat ismét eltemessék tíz évre.

Csodálkozunk, hogy ebbe a reménytelen körforgásba még nem untak bele szaktár-saink és nem fordultak minden erejükkel arra az oldalra, a melyen egyedül zöldül a győzelem babérja.

Mert lehet a bajon segíteni. Lehet és mert lehet, hát kell is segíteni.

A segítség alkotmányos országban az országgyűlés hatáskörébe tartozik. A felső-házak eredetük és szervezetük szerint alkal-matlanok a kezdésre, az első lépésnek a képviselőházból kell kiindulnia. De valamint nem kívánható, hogy egy még olyan tudomán-yos magyar akadémia mondjon ítéletet a dacota-indiánok menyországaról vagy pedig a Salamon-szigetek emberevőinek jó vagy rossz izléséről, eltekintve az erkölcsi fel-fogástól, úgy nem kívánhatjuk helyes észszel azt sem, hogy a magyar parlament, a mely-ben egy szakértőnk sem ül, képes legyen a mi vágyainkat, bajainkat, jogos kívánságainkat kitalálni, átérezni és megérteni.

Mi mostoha gyermekei vagyunk a hazának.

Nekünk soha nem volt képviselőnk.

A külföld minden parlamentjében ülnek vendéglősök és nálunk is elegendő

vannak, a kiket eszük, értelmük, mű-veltségük, tudásuk és vagyonuk szinte kijelöl a képviselőségre.

De azért nálunk vendéglős vagy szállodás még nem került be a tisztelt házba s ennek a lehetetlen és ferde kör-ül-ménynek köszönhető, hogy a minket legkö-zelebből érdeklő kérdésekben, a melyek nekünk életkérdések, a törvényhozás az egymás mellett puskázott külföldi törvény-könyvekből ollózza ki a bámulatosan félszeg, meg nem felelő és czélszerűtlen törvényeket, a melyek bántó összhangban egyesítik az anyagi méltánytalanságot az alaki szerkezet silányságával s a melyeknek a husból és vérből való igazi élet követelményeihez ké-pest leendő megváltoztatása a mi valódi szükségletünk.

Korompiz Adolf.

Szövege 4. oldalon.

De panaszaink nyomtalanul enyésznek el a légből, elég volt a szóból, itt az idő, hogy cselekedjünk.

A segítség egyetlen módja a helyfog-lalás képviselőházunkban. Nekünk is kép-viselőt kell, mert a magyar parlament hova-tovább földesuri kaszinó és ügyvédi kamara egyvelegévé válik, a mely a legjobb akarat-

tal sem képes az előtte ismeretlen szak-kérdéseket igazságosan és helyesen el-intézni.

Miért nem lépnek fel képviselőül *Gundel, Glück, Stadler, Schalkház, Palu-gyay, Bokros*, vagy *Kass*? Vagyonuk van hozzá, tehetségük sem hiányzik s a mint eddigi tevékenységük bizonyítja, közönnyel sem vádolhatók.

Nem arról van szó, hogy a kormányt támogatják-e, vagy a függetlenség zász-lóját lobogtatják, Apponyival mennek-e vagy a néppártal tartanak, imádják-e a zsidót vagy gyűlölik. Sőt a kvóta kérdése is mel-lékes ebben az ügyben. A vendéglős kép-viselő épen oly szabadon követheti politikai meggyőződését, mint bárki más. *De roppant szükség van vendéglős képviselőre a szakkérdésekben.* Az állam költségvetésé-ben az italmérési és fogyasztási adó roppant összeggel szerepel, az indirekt adók legna-gyobb része a vendéglősök közvetítése útján folyik az állami és községi pénztárak vas-szekrényeibe. Elevenek és holtak fölött a képviselőház hoz törvényt s épen a kép-viselőház törvényhozái hatalmának roppant jelentőségéből folyik az a szükség, hogy *vendéglős is legyen a képviselők között.* Ezért kérjük szaktársaink kitünőségeit, hogy lépjenek föl és foglalják el a parlamentben *azt a helyet, a mely a szállodai és ven-déglős ipart régen megillette volna s a melyet régóta bizonyára egy fölösleges ügy-véd vagy földesur tölt be unalomból, de nem szükségből.*

Együttessen.

Ha párhuzamot huzunk a tavali pinczer kongresszus és a múlt hóban tartott ven-déglős kongresszus napirendjével, találunk több pontot, mely ugyanarról emlékszik meg az idén, miről már a múlt éven **is** hatá-roztunk.

Ott van például a tanoncziskolák; erről már tavaly is szükségesnek tartották

határozni, hogy minden nagyobb városban szükséges lenne egy szakiskola és utasították, hogy az előmunkálatokat megkezdjék.

A vendéglői iparnak képesítéséhez kötése, ugyanezt már tavall is szükségesnek kimondták.

Egy országos szövetség alakítását, szintén elhatározták Szegeden.

Egy országos nyugdíj intézet létesítése is határozatba ment, itten mindjárt az egy-let kiküldöttjei kiki egylete megbízásából felajánlotta annak az összegnek nagyságát, mennyivel akar minden egylet a szükséges „alaptőkéhez” hozzájárulni, az összesen felajánlott összeg a bejött gyűjtéssel, ha jól emlékszem, **94 ezer** forintot tett ki: a még hiányzó néhány ezer forint, gyűjtésen szerzendő be. (Talán most már megvan).

A szegedi kongresszuson kiosztották „A szállodások, vendéglősök, koresmárosok, kávéosok és ezek alkalmazottjai országos nyugdíj egyesületének alapszabály-tervezetét.” Ezt a hosszú és nem helyes címet, Than Gyula ur indítványára módosították ekképp:

„A pinczerek, szállodások, vendéglősök, koresmárosok és kávéosok országos nyugdíj egyesülete” e cím, egyhangulag elfogadtatott!

Tanácskoztak még tavaly a pinczerek speciális érdekeikről p. o. a helykövetítés reformjáról stb. A határozatok végrehajtását egy orsz. közp. bizottságra ruházták, mely eddig tekintettel nagy üzleti elfoglaltságuk miatt, édes keveset tettek, mi magunk pinczerek nehezen létesíthettük egy nyugdíj intézetet, ha a vendéglősök elpártolnak s külön akarnak alakítani egy nyugdíj egyesületet, de a siker érdekében kíváncsok volna mégis hogy ne külön-külön, hanem együttesen létesítsenek nyugdíj intézetüket s így a nagyszámu tagjainak biztosítanak fennállását.

A szakiskolát is úgy kívánjuk, mindnyáján fogjunk össze, minél előbb annál jobb; van minden egyletnek egy kis vagyona a melyből szívesen hozzájárulna akármelyik, hogy néhány szakiskolát felállíthassanak.

Végre kellene még odatörekedni, hogy a helykövetítést reformáljuk, ebben már két helyen megkezdtek; de hogy mindenből sikerrel tudjuk az ügynöki rendszert eltörölni, szükséges, hogy a főnökök pártolását kikérjük és itten is együttesen szép jövőre törekedhetünk.

A vendéglősök és pinczerek érdekei egy és ugyanaz, mi a vendéglős **jelen** érdeke az a pinczér **jövő** érdeke.

Pósch Gyula.

A király a kiállításon.

Az uralkodó-pár látogatásai ünnepekké avaták az ezredéves kiállítás napjait, f. hó 9-én a királyné, 10-én pedig felséges férje jártak kint a területen és tetszésüknek gyakran adtak kifejezést. A közönség tiszteletteljes magatartása

most is becsületünkre vált nekünk magyaroknak, a kik sok hódelattal és minden sértő kíváncsiság nélkül vesszük körül a szent korona viselőit.

A király látogatása.

Még nem volt 12 óra, mikor Ő felsége a király *Bolfras* vezérőrnagy és Pollák alezredes hadsegédek kíséretében behajtatott a hármasszámu kapun. Az udvari fogatok *Jusztusz* Sándor redőnygyáros messze, bent levő pavilonja előtt álltak meg, hol a kiszálló királyt *Dániel* miniszter fogadta. Innen a *Kramer* J.-féle vasöntőde, a salgótarjáni köszönbánya részv. társaság pavillonját, a budapesti légszestársaság csarnokát, a Thonett-testvérek hajlitott butorainak pavillonját, stb. tekintette meg. A király ezután a *Little* J., *Hubert* J., *Braun* testvérek, *Törley* J. és *Louis Francois* pezsgőgyárosok pavillonjait tüntette ki legmagasabb látogatásával.

Louis Francois pezsgő pavillonjánál.

A *Francois*-féle pezsgőpavillonban a királynak *Dániel* miniszter mutatta be a cég főnökét a ki viszont öcsesét: *François* Casearet mutatta be. A felség meglepetve tekintett körül az izléses és csinnal berendezett pavillonban, majd így szólt a cég főnökéhez:

— Önt már ismerem? Ugyebár a temesvári kiállításról?

— Igenis felség, volt a válasz.

— Ön francia?

— De már tizennégy év óta vagyok magyar állampolgár.

— Nagyon örülök. És mióta áll fenn a gyára?

— Tíz év óta.

Ezután *François* engedelmet kért Ő felségtől, hogy egy pohárral az ő saját gyártmányu pezsgőjéből szolgálhasson.

Miután Ő felsége az engedélyt megadta, a cég főnökének leánya *François* Jeanne kisasszony nyújtott a királynak egy pohár pezsgőt. Miután kiürítette így szólt a király:

— Valóban kitűnő gyártmány!

Majd azt kérdezte:

— Miféle jegy?

— Talisman-sec, felséges uram.

— Hol az ön gyára?

— Promontórbán, felséges uram, ottani birtoka közelében.

— Nos akkor szomszédok vagyunk, — mondá a király tréfás hangon. Majd ezekkel a szavakkal bucsuzott el a cég főnökétől:

— Nagyon meg vagyok elégedve, az ön gyártmánya kitűnő.

Az ennyire kitüntetett derék gyáros, ezen nap örömeire 100 forintot adományozott a *hírlapírók nyugdíjintézetének* és 200 forintot a *fővárosi szegényeknek*.

Mielőtt most a király eltávozott, künn az előcsarnokban a miniszter köszönetet mondott a látogatásért és megkérdezte, vajjon szerencsétlét-e még magas látogatásával a kiállítást.

— Igen, igen, még egyszer kijövök, mert nagyon meg vagyok elégedve, hisz itt minden nagyszerű és sikerült, szólt és riadó éljenzés közben elhajtattott a területéről.

Praktikus mód

a munkások helyzetének javítására.

— Ajánlva a hazai sajtó szíves figyelmébe. —

A sokat emlegetett alföldi munkáskérés, közvetlen tapasztalatokon alapuló meggyőződés szerint, kétféle természetű. Egyfelől politikai, másfelől kenyérkérdés.

A dolog politikai részére — mely tudvalevőleg a választási jog követeléséből áll — e helyen nem reflektálok. De a kenyérkérdés orvoslást sürgetve, segítséget kérve, naponként ott kopogtat az ajtómon. Tehát ép úgy emberi, mint hivatalos kötelességem azzal foglalkozni.

Tagadhatatlan tény az, hogy az alföldi munkások helyzete, pár évtized óta nagyon rosszra fordult, s napról-napra vigasztalanabbá lesz. A gépek apránként kiszorították s mindinkább kiszorítják a munkáskezeket; s az a mezei munkás, aki hajdanában az év nagyobb részében talált foglalkozást, s biztosan megbirta szerezni családjá kenyerét, ma mindössze néhány hónapon át kap munkát, s a többi időt kénytelen dolog nélkül elvesztegetni. Hétről-hétre, hónapról-hónapra látom a munkások százait a piac téren kaszinózni, a nélkül, hogy valaki munkára hívná őket. Mily rengeteg munkaerőt veszít így el a nemzetgazdagság, és mennyit veszítenek a szegény családok, amelyeknek fejei keresetforrás hiányában nem szerezhetik meg övéiknek a mindennapi kenyeret.

Segítségére nálunk alig van kilátás. Gyáraink nincsenek; vízszabályozás, ármentesítés, vasútépítés s más középítkezések megszűntek, és semmiféle háziipar nincs meghonosulva, úgy hogy különösen a nők egy krajczár keresettel sem járulnak a háztartási költségekhez.

Szerencsére most mégis a munkásnők találták ki a *praktikus módját* a kenyérkeresetnek, meghonosítván mint házi ipart, a *tészta és tarhonya készitést*. E végből munkások és termelők — az én erkölcsi és anyagi támogatásom mellett — *szövetkezté alakultak*, s a kölcsönös érdekeken alapuló szövetkezést olyan föltételek mellett létesítették, amely mind a két osztályra előnyös ugyan, de kiváltképen biztosítja a munkások boldogulását. A termelőknek meg van az előnyük, hogy gabonájukat háziiparilag feldolgoztatják, s így bizonyára jobban értékesíthetik, — viszont a munkásokra áldásos az, hogy minden kockázat nélkül állandó és biztos keresetforráshoz jutnak.

A megállapodás szerint a *termelők szolgáltatják* — a saját kockázatukra — a szükséges tőkét; nevezetesen ők adják a *lisztet és a tojást*, ők fedezik az összes kiadásokat, ők előlegezik a munkabért, ők gondoskodnak az előállítandó tésztaemlék értékesítéséről, s kötelezettséget vállaltak az iránt, hogy a munkásokat lehetőleg egész éven át foglalkoztatják. Ellenben a munkások csupán a munkájukkal járulnak a kitűzött cél megvalósításához; s munkabér fejében kapnak először is a feldolgozandó liszt métermázsája után 4 frt 50 krt és azonkívül az üzleti haszon 10%-át.

Minthogy pedig egy-egy munkásnő hetenként egy métermázsas lisztet könnyen feldolgozhat, évenként az üzleti haszonból rá eső 10%-on tul 234 frtot, tehát jóval többet kereshet, mint egy férfin munkás, aki mezőgazdasági munkával foglalkozik. S ami szintén rendkívül fontos, ezt a munkát minden nő otthon végezheti; s így a házi körében

reá váró teendőket is akadálytalanul teljesítheti. E részben kivételt csupán azok képeznek, akiknek nincs alkalmas lakásuk arra, hogy rossz időben a szarítást otthon eszközölhessék; az ilyenek számára dolgozó és szárító helyiségeket a termelők adnak.

Az eszme életrevalóságát kézzelfoghatólag bizonyítja, hogy a vállalat már is (megindításának negyedik hetében) 250 munkásnőt foglalkoztat, s a megrendelések olyan arányokat öltenek, hogy előreláthatólag a legközelebbi napokon meg kell kétszerezni a munkaerőt.

Ebből könnyű megítélni, hogy itt olyan háziipar honosított meg, amely hivatva van teljesen pótolni a férfimunkások munkahiányát; s amely az illetékes tényezők kellő támogatása mellett, biztosítani fogja nemcsak a szentesi, hanem az egész csongrádmegyei munkásosztály tisztességes megélhetését. S akkor itt a munkáskérdés veszedelmesebb és épen azért sürgős megoldást igénylő része: a kenyérkérdés végképen letűnik a napirendről.

Első sorban a munkásosztály fogyasztó részétől: a gyárak, bányák, nagy iparvállalatok és telepek munkásaitól várhatjuk el teljes joggal, hogy megrendeléseikkel támogassák itteni munkástársaikat. S hogy e várakozásunkban csalódnai nem fogunk, annak részben már is birjuk kétségtelen tanujelét, az eddig tett megrendelésekben.

A magas kormány illetékes tényezői részéről már is biztosított e vállalat részére a kellő támogatás; amennyiben a honvédelmi minisztérium ételmezési osztálya ajánlja a szentesi tarhonyát a kerületi parancsnokságoknak az ezredék ételmezésére; az államvasutak fogyasztási szövetkezete innen látja el magát; úgy szintén meg van ígérve, hogy a fegyházak, börtönök és fogházak tészta és tarhonya szükséglete innen lesz fedezve.

Annál inkább igényt formálhatunk pedig a kormány részéről állandó támogatásra, mivel a fogyasztók csak nyerne azzal, ha a tésztagyári készítmények helyett a Szentesen készülő tésztaeműeket és tarhonyát használják. Mert a tésztagyárak román buzából és gépekkel dolgoznak; gyártmányaik tehát minőség tekintetében meg sem közelíthetik a világ egyik legelső lisztjéből: a szentesiből, kézzel csinált tojásos tésztát és tarhonyát.

A magam részéről ezen háziipar fölvirágzása érdekében az illetékes helyeken már eddig is mindent megtettem s ezentul is mindent megteszek, de célomat sokkal könnyebben és biztosabban elérem, ha föllépésem a hazai sajtó részéről hathatós támogatásban részesül. E támogatást tisztelettel kérem; s reményelem, hogy kérésem — tekintettel annak humánus céljára — kellő méltánylásra találанд.

Szentes, 1896. szeptember 20.

Kiváló tisztelettel

Burián Lajos.

polgármester.

Drechsler a Vaskapunál.

A Vaskapu megnyitásánál összegyűlt nagyszámu külföldi vendégeinknek nagy alkalma nyílt meggyőződni a mi híres magyar konyhánk és vendéglőseink igaz szeretetéről. Nem mulaszthatjuk el Drechsler vendéglősnek a Vaskapunál szerzett érdemeit felsorolni. Ő volt a rendezőség által kiszemelve vendéglősnek, minden pályázat mellő-

zése és az ajánlatra leghivatottabb vendéglős ipar társulat megkérdezése nélkül. Hogy remekeltünk a külföldiek előtt annyi bizonyos! a mi dédelgetett Drechslerünkkel. Hát ki ez a Drechsler? hisz ez nem is vendéglős! mutassa fel hol volt pinczér! Hiszen ha pinczér lett volna nem fizetné ki 2 frtjával a (pinczéreket) szakembereket, kiknek több mint 80 frt kiadásuk volt fejenként ruházataikra (mert megkövetelte Drechsler ur, hogy minden darab ruha új legyen.) Ez nem lehet szakvendéglős, csak olyan kontár! A mit a hajókon és az ünnepély tartama alatt elkövetett, az merő abszurdum. Hogy mindenkinek, ki nem élvezhette Drechsler mozgó vendéglőjét, fogalma legyen áráiról, bemutatjuk étel és ital árjegyzékét:

A VASKAPU-CSATORNA

1896. évi szeptember hó 26-án történő ünnepélyes megnyitása alkalmával.

Étel- és ital-árjegyzék.

Speisen- u. getränke-tarif.

Restaurant Drechsler.

Budapest, Andrassy-ut 25, m. kir. Operával szemben.
Ételek—Speisen.

Orsovai halikra	1.50
Tengeri rák nemes mártással	1.50
Tokhal tatár-mártással	1.20
Sódar kocsonyával	1.—
Vegyes felszelt	1.—
Roastbeef burgonyával	1.20
Bélszín-sült vajás burgonyával	1.50
Borjuszelet zöld borsóval	1.—
1/2 jérce vagy kappan	1.50
Borju pörkölt	—50
„ vesés	—90
„ szegy	—90
1 adag pulyka	1.50
1/2 jérce	1.50
Boju szelet	1.—
Beefsteak tojással	1.—
Szerb riszotto	—80
Orsovai rostélyos	—80
Bécsi kolbász tormával	—40
Tojás rántotta	—50
Uborka 1 adag	—30
1 adag sajt	—30
1 adag ménesi szőlő	—50

Italok.—Getränke.

Tea, süteménnyel vagy vajjal	—70
Kávé süteménnyel	—60
Fekete kávé	—30
1 pohár Cognac	—40
1 pohár sör	—15
1 kis palaczk vörös vagy fehér bor	—80
1 palaczk pezsgő Littke „Sport“	4.—
1 palaczk pezsgő Heidsieck Monopol	8.—
1 palaczk Giesshübl savanyuviz	—30
1 palaczk Kronorfi savanyuviz	—30

Ezekből láthatja mindenki, hogy milyen galádul zsarolta Drechsler vendégeit, de ha még kaptak volna enni még nem szólnánk, de mindenki éhezett 6 frtos konvertja ellenében és nem kapott semmit, ha valaki enni akart étlap szerint választhatott és kapott kutyvalékot drága pénzért. A hirdalírók, a kik jelen voltak, szelvényeiket visszaküldték a kereskedelmi miniszternek Dániel Ernőnek, miután 6 frtos konvertjuk ellenében nem kaptak semmit és éheztek. Az udvari személyet ugyan így járt, éhezve panaszkodtak, miután nem kaptak enni. Ugy szintén a külföldiek, kik megbotránkozva az ugráló vendéglős miveletti felett, elvitték a magyar vendéglősök hírét világszerte. Hát ezért kapott Drechsler 40,000 forintot?!

hogy ilyen módon mutassa be a külföldiek előtt a magyar vendéglőst? Nincsen nekünk igazi vendéglősünk? Dehogyan nincs! Elősorolok egész sereget, a kik hivatottabbak lettek volna e nagy ünnepélyen a hol ő Felsége, több fejedelem és nagy számu előkelőségek vettek részt. Hiszen Kommer Ferencz Lippert Lajos, Petánovits József, Lippnik és Müller, Pelczmann, Muhr, Elked Antal, Eder, Löffelmann, Dankovszky, Karikás Mihály, Kövesi Nándor, stb. vendéglős urak nyomába sem jöhet Drechsler? ki talán a pálinkás putikból leste el a vendéglős ipar szakszerűségét! Csodálkozásomnak adok kifejezést akkor, a midőn Drechsler Bélát a képviselőház vendéglősének halom nevezni. Hogy lehet egy olyan ember a képviselőház vendéglőse, a ki Andrassy-uti üzletében a főpinczérjét Putzer Györgyöt hosszú napok során megkárosítja és a mikor az megcsípi és feljeleníti, 6000 frttal hallgatásra bírni akarja? és ezzel ő továbbra is becsületes vendéglőse marad a képviselőháznak. Ez nem becsületes ember! ki kell törölni a tisztességes vendéglősök névsorából és megvetéssel kizavarni a vendéglősök kebeléből, mert a ki képes csorbát ejteni a magyar vendéglősök becsületén a külföldiek előtt: megvetnünk kell őt.

Együttal átveszem az „Alkotmány” napilap okt. 3-iki közleményét, mely a következő: „Az sem utolsó dolog, a mit a hajók vendéglőse a kormány beleegyezésével megengedett magának. Az aranyos betűkkel nyomott meghívókon ott ragyogott, hogy a vendégek számára megállapított árakon ételek és italok állanak rendelkezésére.

Tudják önök, mik voltak a megállapított árak? Néhányat felsorolok: egy leves 30 kr; egy marhahus 80 kr; egy poulard (minden melléklet nélkül, mint egy újság hétfői száma) 1 frt 80 kr stb. stb.

Az italról ne is beszéljünk. Csak annyit konstatalok, hogy egy vagyonos ismerősöm, a ki a királynapok lelkes hangulatához egy kis tüzezebb hangulatot óhajtott hozzátoldani, mire célját félig elérte, anyagilag egészen tönkrement. Az „Egyetértés” szept. 29-iki ezt írja: „Igy történt, hogy az összes külföldi levelezők, de belföldi öreg urak is, mint például Szász Domokos erdélyi református püspök, egy éjszaka párna nélküli priesesen aludt. A ki azonban arra kíváncsi, hogy egyebekben hogyan láttuk el a külföldi urakat, annak megsugom, hogy a vasuti állomás vendéglőjében megengedték az árak felverését. a legkisebb adag tea két szelet sonkával, két zsemlyével 96 krajczár, borralalóval tehát 1 frt volt; 32,000 frtot költött a kormány bérkocsikra, azért a karaszallagos bérkocsisok 15 frtos napidíjak daczára irgalmatlanul megsarcizoltak mindenkit, a ki sem magyarul, sem németül nem tudta leszidni őket, de mindez eltörpülő semmiség ahhoz a villásreggelihez képest, a mivel a Franz Karl hajón vendéglőtünk meg az idegeneket. Ahhoz fogható tréfát még nem követett el vendéglős, mint az a bizonyos, kire a kereskedelmi minisztérium kiváló vendégeinek az ellátását bízta. Láttam egy külföldi urat, a ki pont 11 órakor hat asztalnál kísérelte meg a leülést, de helyet seholsem kapott. Végre kiküzdötte magának a következőket: megevett egy fél-tányér kaviárt, fél citromot, egy kis tányér befőttet és mindezekhez egy félüveg savanyu vizet. Ekkor oda jött hozzá egy harsányan kiabáló sapkás ur és elszedte a kuponját.

melyért a magyar állam fizet 6 frtot. A külföldi urat azonban egy fél óra múlva az éhség kínjai kezdték gyötörni, leült tehát és gyanútlanul kért egy falat sonkát. Adtak neki, de mikor távozni akart megfogták a frakkja végét: *fizetni! zahlen! zaplaty!* Hasonlóan járt még vagy száz ember, kik előbb nem kaptak helyet, később meg nem kaptak ételt, csak ha fizettek érte. Egy se állta meg szó nélkül és mi szégyeltük magunkat a haza nevében. És el is készült rögtön a „Vaskapui igeragózás“ mely aztán kézről-kézre jött s holnapután valószínűleg benne lesz a világ összes lapjaiban. Hangzik a következőképen:

En külföldi vagyok.

Te meghivsz,

Ő nem ad reggelit.

Mi éhezünk.

Ti fizettek.

Ők lesütik a szemeiket.

Ezek az ők — mi valánk. És nem is mertünk felnézni, csak mikor a Kazán szorosba értünk. Hogy ennek az égbe nyúló sziklái lesütött szemmel bámuljuk, ezt már sem a haza, sem a külföld nem kívánhatta tőlünk.

Az „Alkotmány“ október 3-iki számában pedig a következő nyílt levelet olvasom:

Nyílt levél.

Dániel Ernő kereskedelmi miniszter urhoz, mint a vaskapui ünnepségek főrendezőjéhez és az ezred-éves kiállítás elnökéhez.

Drechsler Béla, a képviselőház vendéglőse, az alulírott pinczérek a vaskapui ünnepségekre alkalmazta és levitte mozgósított vendéglőjével Orsovára. A vasuti menetjegy kivételével minden kiadás minket terhel, mikor Orsovára érkezünk, a saját költségünkön kellett kocsin a hajóhoz mennünk, ott vacsorát nem kaptunk, reggelit egyáltalán nem. Mégis mikor Budapestre vissza-érkezünk és Drechsler Béla urtól kértük fizetésünket, két forintjával akart minket az egész időre kifizetni, a mi pedig egy hetet vett igénybe, és hozzá még a könyvünket 10 nappal előbb elvette. úgy hogy mi munkakönyv nélkül semmi alkalmzást nem is kaphattunk volna.

Azért intézzük Dániel Ernő miniszter urhoz pár sorainkat, mert Drechsler Béla vendéglőssel nem beszélhetett egy pinczer sem, az ő egyedüli válasza az volt hozzánk.

— Nézze, hogy kimenjen, mert rendőrt hívok.

Kérjük Dániel Ernő kereskedelmi miniszter urat, vegye ügyünket magas pártfogásába, mert ha Drechsler Béla vendéglős ilyen mer elkövetni, hogy ennyi embernek keserves munkájáért járó összeget vissza meri tartani, aligha érdemi meg, hogy a képviselőháznak a vendéglőse maradjon.

Budapest, 1896. okt. 2.

Brunner János,	Kirisits János,
Kmoskó S.,	Vajda Lajos,
Herics József,	Démusz Gyula,
Hahleitner F.,	Balázs Jani.
Kirisits Árpád,	Weber Károly.

Nyilatkozat.

Az „Alkotmány“ s a „Budapesti Hirlap“ f. hó 4-ikén megjelent számában egy nyilatkozat közöltetett, mely alulírottak állítását t. i., hogy Drechsler Béla fővárosi vendéglős az orsovai ünnepségeken alkalmazott pinczérek nagy részének fizetést adni nem akart, valótlanul deklarált. E nyilatkozat megjelenése után egyike a nyilatkozat aláíróinak megkérdezettén, vajjon mi indította a nyilatkozat aláírására, kijelentette, hogy a nyilat-

kozatról mit sem tud, ő alá nem írta, szóval ezen ügyben ártatlan. Ez tény, mindenkor tanukkal igazolható. Mi a „Josef Karl“ hajón voltunk, így azon pinczérekhez, a kik a „Zrínyi hajón“ voltak semmi közünk sem volt, és hogy gorombák nem voltunk, bizonyíthatják az összes újságíró urak. mert a mi hajónkon java része az volt. Kérdjük ezek után Drechsler Béla urat, mennyibe került neki a nyilatkozat aláírása, mivel hamisította az aláírásokat. mivel tudja igazolni a nyilatkozatban felhozott védekezési indokokat? Be tudja-e bizonyítani, hogy valakivel gorombáskodtunk? S még ha ez megtörtént volna is, az ipartörvény, melyik §-a jogosította fel a munkabér visszatartására. Szégyen, gyalázat, hogy egy szaktekintéllyel dicsekvő vendéglős a vagyonszerzésnek ezt a módját használja! Hol van itt az igazság, hol van a méltányosság!?

Kirisits János,	Kirisits Árpád,
Kmoskó Sándor,	Vajda Lajos,
Balázs János,	Weber Károly,
Hohleitner F.,	Brunner János,
Démusz Gyula,	Pásztor Sándor,
	Herics József.

Hogy milyen hallatlan módon élt vissza Drechsler Dániel Ernő miniszter bizalmával ez elég jellemző személyére. A nagyméltósági miniszter ur pedig ezután tudni fogja, hogy ebre nem szabad hájat bizni.

Kulesár Béla.

Jefte leánya.

(Birák XI. 29—40.)

Ne hívjatok engem, szép réti virágok,
S ti czedrusok ott fenn s zengő madarak!
Áldásomat esdem, könnyezve reátok,
De jobb, ha e szív itt magára marad.
Jöttére tavasznak minden virul, éled,
Öröm, mosoly, üdv és fény árja ragyog;
Csupán nekem oly bús, kietlen az élet —
Jaj, én a halálnak mátkája vagyok!

Járok Gileádban, a völgyben, a bérczen,
Hol balzsamos ír és friss gyógyfü terem;
De fáj szívem itt is, gyógyulni nem érzem
Siromban is ott lélsz, tilos szerelem!
Énnékem oly édes, szép lesz a sir álma,
Örökre virul ott én szűz koszorúm;
Álomba szövődik e szív ideálja,
S mosolyogva köszöntöm, nem ily szomorun.

Jertek, ti leányok a végbucuszóra:
Játék, szerelem, dal: Isten veletek!
Ifjúkori társaim, inámár üt az óra,
Tíétek az élet, én halni megyek.
S majd tűzve siromra évente virágot:
Ne sirjatok értem, dalt zengjen az ajk.
Itt hagyni ezerszer, honért, a világot:
Oh ez, mit e szív még ott lenn is óhajt!

Sántha Károly.

Ne csüggedezz! ...

Ne csüggedezz, ha emberek
Írántad kiméletlenek,
S ha ott is megtagadtatol —
Kihez vérségi láncz csatol:
Ne csüggedezz!

Ne csüggedezz, ha a barát,
Ki hűnek esküvé magát,
Midőn szerencséd változik:
Mint ismeretlen távozik,
Ne csüggedezz!

Ne csüggedezz, ha kedvesed,
Ki drágább volt, mint életed,
Balsorsod vészes napjain,
Gunyolni tud más karjain.
Ne csüggedezz!

Mert a hol nem is remélnéd:
Rokon, barát mosolyg feléd;
S kinek barátja s honja van,
Az nem lehet boldogtalan,
Ne csüggedezz!

K. B.

Korompiz Adolf.

(Mai képünkhez.)

A vendéglős ipar egyik kiváló művelőjének jól sikerült arczképét mutatjuk be ezuttal t. olvasóinknak.

Korompiz Adolf fővárosi vendéglős szaktársunk született Eszéken, 1852. évben. Iskolai tanulmányait szülővárosában jó sikerrel bevégezvén, a pinczéri pályára lépett. Ügyessége, szorgalma s előzékeny modora közkedveletté tették őt mindazon elsőrendű üzletekben, melyekben mint pinczer és főpinczer ténykedett. Budapesten hosszas éveken keresztül mint főpinczer a Reutter-féle nagy étteremben (7 évig), Ment éttermében (10 évig), a „Vadászkürt“, „Angol-királynő“ szállodákban, valamint a „Vigadó“-ban a nagy közönség elismerését méltán kiérdemelte és elnyerte. Jelenleg a VII. ker. Nefejejs-utca 9. sz. alatt van látogatott vendéglője. A nála észlelhető rend és tisztaság élénken dicséri kedves nejének, a példás és takaros háziasszonynak érdemeit. Konyhája kitűnő, borai természeteseek, így a közönség tömeges látogatása által vendéglői-üzlete napról-napra virágzik. Mi is a legnagyobb sikert és szerencsét kívánunk iparunk terén kifejtett és folytonosan működő hasznos munkálkodásához!

I. Gy.

A BILLÁRD.

(Rovatvezető: **Ludvig Károly.**)

Tekintettel a billardjáték ezen nemes sport rohamos fejlődésére, de különösen a karambolra, mely napról-napra nem csak hogy több játékosokat számlál, hanem már a fővárosban két körrel is dicsekedhetik.

En azonban, e játéknak, a mennyire csak tőlem telik minden tekintetben kultiválójává lévén, kötelességet vélek tenni akkor, midőn e helyen a karamból játék összességével állandóan foglalkozni szándékozom.

Hogy a karambóljáték ezuttal megint egy fokkal magasabbra jut, az érdem; *Ihász György* uré, ki e nemes sportnak becses lap-

jában állandó rovat útján alkalmat ad arra, hogy az magyar nyelven is ismeretve és terjesztve legyen. Részemről iparkodni fogok, hogy nemcsak a játék iránt, érdeklődők igényét érdekes játzmák és folytonos újdonságokkal kielégítem, hanem a kávéiparnak is e tekintetben nélkülözhetlen hasznára szolgáljon.

Ludvig Károly,

a Budapesti Billárd kedvelők páholyának billárd-mestere.

* **Pacséri Odry Lehel** a „Budapesti Billárdkedvelők Páholyának“ id. elnöke, ki a karambol játék egyik legbuzgóbb támasza, az előjelekből ítélve, sajnálatunkra nagyon rövid ideig fog még körünkben lenni; mivel talán még e hó folyamán véglegesen Bécsbe fog átköltözködni.

* **Trebár verve mindenütt.**

Trebár—Kauffmann.

Trebár János Németország, Ausztria-Magyarország mestere és Kauffmann bécsi mester között igen érdekes keret (Cadre) játszma folyt le az utóbbi 8 napon át. Innsbruckban. Feltételek: győztes, ki a 4000-ik pointe-et hamarabb eléri.

Eredmény:

Első nap	Trebár állt	500	Kauffmann	454
Második nap	"	1000	"	854
Negyedik nap	"	1774	"	1774

A negyedik naptól kezdve Kauffmann mindig vezetett, s így ő érte el hamarabb a 4000-et. — Trebár 513-al maradt hátra. Legnagyobb sorozata: (Serie.) 170, Kauffmanné 106.

Woerz—Trebár.

Woerz a müncheni bajor mester és Trebár Drezdában a „Wettin“ kávéházban 500-as keret partie-t játszottak. Elkerítés 40 cm. Győztes lett Woerz. Juli hó 29. és 30. a két mester Görlitzben megint versenyzett 1200 pointe-ra. A billard 250 cm. hosszú 40 cm. elkerítéssel. Daczára, hogy Trebár az utolsó este 227-es sorozatot csinált, még is veszített, mivel az első nap nagyon hátra maradt. Eredmény:

Első nap	Woerz	600	Trebár	347
Második nap	"	1200	"	1120

— **Kihívás.** Mint Münchenből jelentik, Kerkau Hugó Európa mestere, ki szabadjátzmában már 4092-öt csinált, ezuttal keret játszma nyilvánosan kihívta Woerzet. A játszma 5000-es Kerkau 1000 előnyt ad, és fogad 500 márka ellen 1000-be, hogy Woerzöt leveri. Fogadását meg tisztéri, ha Woerz ötöt az adott előny nélkül illetve égálra leveri. A verseny iránt az érdeklődés nagy, annak idejében közöljük.

* **A „Budapesti Billárdkedvelők Páholya.“** Budapest, VI. Teréz-körút 19. (Sztanoj kávéház.) F. hóban tartott legutóbbi v. ülésén a következő urak lettek a tagok sorába felvéve: Erkel Gyula, Debordes Ernő, Psihál János, Fischer Ferencz, Flesch Zsigmond, Gregor Gyula, Dr. Guth Samu és Weisz Lajos.

□ **A „Budapesti Billárdkedvelők Páholya“** tisztelettel meghívja tagjait f. év október hó 21-én este 6 órakor a fenti helyiségben tartandó alakuló köz-

gyűlésre. Napirend: 1. A belügyminiszterium által jóváhagyott alapszabályok bemutatása. 2. Az ideiglenes tisztikar lemondása és az új megválasztása. 3. Esetleges indítványok melyek az elnökség által kivételesen 2 nappal a közgyűlés előtt is elfogadtatnak, ha írásban beadattak Budapest, 1896. évi okt. 6. Kiváló tisztelettel P. Odry Lehel id. elnök. Fekete Béla id. titkár. (U. i. A közgyűlést társas vacsora követi.)

1000-es verseny-játszma.

1896. évi október hó 7-én, Sztanoj Miklós kávéházában Feigl Richard földmérnök és Ludvig Károly között.

lökés	Feigl		Ludvig		lökés	Feigl		Ludvig	
	sorozat	összesen	sorozat	összesen		sorozat	összesen	sorozat	összesen
1	—	—	—	—	33	—	—	5	421
2	2	2	4	4	34	77	482	105	526
3	19	21	1	5	35	6	488	8	534
4	10	31	156	161	36	12	500	4	538
5	6	37	—	—	37	10	510	1	539
6	—	—	1	162	38	30	540	—	—
7	2	39	3	165	39	—	—	—	—
8	—	—	14	179	40	—	—	—	—
9	3	42	2	181	41	—	—	6	545
10	—	—	—	—	42	16	556	—	—
11	7	49	5	186	43	2	559	—	546
12	9	58	5	191	44	3	561	—	—
13	12	70	3	194	45	43	604	104	650
14	4	74	3	197	46	6	610	—	651
15	4	78	2	199	47	3	613	—	—
16	10	87	2	201	48	11	624	—	—
17	62	150	22	223	49	4	628	1	652
18	30	180	—	—	50	—	—	3	655
19	6	186	5	227	51	1	629	4	959
20	—	—	2	230	52	1	630	2	661
21	26	212	4	234	53	9	639	8	669
22	45	257	—	—	54	9	648	4	673
23	—	—	6	240	55	9	657	1	674
24	6	263	—	—	56	3	660	103	777
25	2	265	5	245	57	3	663	21	798
26	11	276	13	258	58	3	666	3	801
27	10	286	5	263	59	—	—	102	903
28	21	307	35	298	60	14	680	2	905
29	5	312	16	314	61	1	681	15	920
30	35	347	18	332	62	23	704	—	—
31	8	355	4	336	63	8	712	23	943
32	50	405	80	416	64	3	715	57	1000

Feigl átlaga 11, legnagyobb sorozata 77.
Ludvig átlaga 16, legnagyobb sorozata 156.
Idő 3 óra 15 perc.

Keret (Cadre) játszma.

Mielőtt a szabad és keret játszma szabályaival foglalkoznám, egy pár szót a keret játszmaról fogok elmondani.

Az eddig tartott versenyeknél szabad játszmaiban a mesterek az u. n. amerikai sorozattal már oly rekordot értek el; hogy 1—2000-es játszmat játszottak, habár egyforma erősek is — lehetetlen. Mert nagyon könnyen megtörténhet, hogy vagy egyik vagy másiknak csak 100 sőt kevesebbje is lehet, míg ellenben a másik egy pár lökésre a 2000-et kicsinálja.

Szolgáljon például erre, Sztanoj Miklós mester, ki szabad játszmaiban már 914.700. és 600-as sorozatokat csinált. Egy évvel ezelőtt, midőn a kis Kerkau Hugó Európa mestere itt volt Sztanojjal egy 4000-es szabad partie-t játszott, mit Kerkau 6 lökésre egy 1642-ös sorozattal befejezett,

Sztanoj pedig 168-ban maradt, mi könnyen ma már megfordítva is lehet.

Az ily nagy sorozat és átlag meggátlásul szolgál versenyeknél mesterek között a ma már annyira felkarolt keret játszma.

Ezen játszma a nézőre is kellemesebben hat, (már t. i. a ki érti, mert bizony nem túlzok, ha azt állítom, hogy az országban nincs 500 ember s ki érti.) először a játék nehéz volta és a labdák folytonos szétkergetése által. Laikusoknak azonban, kik csak nagy sorozatot és átlagot kívánnak látni és ebben találják az igazi művészetet, azoknak csak a játszma imponál — mert ott ugyan csak potyog egyik 100-as a másik után.

Ha valaki a szabad játszmaiban erős, úgy bátran állithatom, mit minden mester is elismer, hogy Kerkau Hugó a legerősebb, mert az ő 4092-ös sorozata bejárta az öt világrészt, ez azonban még nem bizonyít a mellett, hogy ő a keret játszmaiban is erős lehet.

Erre élénk bizonyíték a „Bpesti Karambol Körben“ ugyanazon időben Adorján Gyula legnagyobb sorozata szabad partieban eddig csak 424 volt, és csekély 22 átlag mellett Kerkaut leverte, s ő ki az ezereseket gyártja legnagyobb sorozata 111 volt, Adorjának 184.

A pinczér.

Egy sikert aratott francia vigjáték.

„A pinczér“ czimvel is irtak hát darabot, ahol a főszerep egy pinczérnek jut osztályrészül, Fényes sikert aratott ez a szellemes francia vigjáték, melyet közelebb már magyar színpadokon is fognak játszani.

Szolgálatot vélünk — hivatásunkból kifolyólag — teljesíteni akkor, amidőn egy párizsi hírlap levelező tudósítását a következőkben közöljük.

A The tre Variétés-nek e hó 17-én pompás estéje volt; Millaud Albert, a „Figaró“ kitűnő munkatársának „Pinczér“ czimű három felvonásos vigjátéka került színre először fényes sikerrel.

Nem az új, orginális tárgy hatott, mert arról Millaud darabjában nem lehet szó, hanem a szituációknak igen gyakran frivol színezete, és a dialogok duzzadó szelleme ragadta el a közönséget. Millaud mint színműíró sem feledkezik meg arról a lapról, mely őt fényesen honorálja, hát azon kezdi a darabját, hogy egy zsufolt nézőtér előtt reklamot csinál a Figarónak.

Le Huchois asszony levelet talál a férje zsebében, mely azt bizonyítja, hogy le Huchois ur, a Figarónak egy A. B. 97. jelige alatt megjelent hirdetését követve, Dieppeben pásztorát ül egy fiatal parisenne-nel, Rohan a bűnösök után, s elviszi magával még iskolabeli társnőjét Vétivert asszonyt is, hogy ez segédkezzen neki a hűtlenség megtorlásában.

Millan ur és a véletlen akarja pedig, hogy Gousaiville ur ugyanakkor megy el Vétivert urral Dieppebe, a miért neki ugyanily esete van. Le Huchois asszony a férje, Gousaiville urat pedig a felesége csalja meg Dieppeben. Ott vannak mindannyian Dieppeben, mitsem tudva egymásról, míg hűtlenséget követnek el azok is, a kik a hűtlenséget mentek megtorolni.

A legkacagatósabb szeszénák váltják fel

egymást, míg a hitestársak összetalálkoznak és kibékülnek.

A „pinczér“ minden felvonása után tizszer hívták a színészeket a lámpák elé.

Ha a darab, mint erre kilátásunk van, hazánkban is színre kerül a pinczérikar bizonyára tömegesen keresi fel előadását, hogy a pinczéri motívumok szellemes kiaknázásának a színpadról is gyönyörködjék.

HIRDETÉSEINKRE

felhívjuk lapunk t. olvasóinak becses figyelmét s egyszermind kérjük t. olvasóinkat, hogy mikor a lapunkban hirdető czégnél valamit vásárolnak, vagy megrendelnek, szíveskedjenek mindenkor hivatkozni arra, hogy »Vendéglősök Lapja« hirdetései nyomán keresik fel a czéget.

KÜLÖNFÉLÉK.

Halálozás. Hainzmann Jánost, a szombathelyi „Sabária“-szálloda tulajdonosát, előkelő szaktársunkat s az ottani pinczér-egylet elnökét családi gyász érte, forrón szeretett édesatyja Hainzmann Jánosnak f. hó 11-én történt elhunytával. A boldogult temetésén az egész város polgársága megjelent, a pinczér-egylet, valamint számos egyet testületileg vett részt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak a maguk és az összes rokonság nevében mélyen megszorodott szívvel jelentik forrón szeretett apjuk, ipjuk, illetve nagyapjuknak Hainzmann Jánosnak folyó 1896. évi október hó 11-én d. e. 10 órakor, életének 82-ik évében, véleglyengülés következtében történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai f. hó 12-én d. u. 5 órakor, az ág. hitv. evang. egyház szertartásai szerint tétettek a helybeli sírkertben örök nyugalomra. Kelt Szombathely, 1896. október hó 11-én. Béke lengjen porai felett. Hainzmann János, Samu, Teréz férj. Hainzmann Henrikné, Karolin, Lajos gyermekei. Hainzmann Henrik vője. Hainzmann Jánosné szül. Házos Ilka, Hainzmann Samuné szül. Hirschbock Anna menyei. Hainzmann Pista, János, Károly, Nándor, Samu, Jenő, Lehel, Hainzmann Rezső, Jenő unoka öccsei. Hainzmann Ilka, Erzsike, Malvin, Ella, Anna, Hainzmann Róza, Katalin unokahugai.

Vendéglős képviselőjelölt. Mai számunk vezércikkében élénken reámutatunk ama fennálló mizériákra, mely szerint míg a külföldi hatalmas nemzetek parlamentjeiben megtaláljuk a vendéglősöket, mint képviselőket, addig nálunk e fontos és tiszteletre méltó ipárnak nincsenek szószólói, képviselői a magyar országgyűlésen. Ha Anglia fővárosa, a négy millió lakosságú London polgármestere szállodás lehet s a cseh tartománygyűlésen 5 vendéglős képviselőt találhatunk, miért ne lehetne hazánkban is iparunk kiváló művelőit, — különösen azokat, kiket szellemi képzettségük s egyéb kiváló tulajdonságaik arra érdemessé tesznek — képviselői polczra emelni? Az ipar és kereskedelem úgy szólván képviselőt nélkül áll a mi parlamentünkben s ezért a legnagyobb örömmel vesszük és közöljük fehérmegyei levelezőnk ama hírét, mely szerint a Dunántúl egyik kerületében Mészöly Lajos sárbogárdi nagyvendéglős szak-

társunk körül csoportosul a polgárság színe-java. Ismerve Mészöly Lajos szaktársunk szellemi képességeit, hazafini érdemeit és emberbaráti nemes jellemvonásait, csak a legmelegebben üdvözölhetjük az őt jelölő ama derék polgárokat, kik Mészöly Lajos zászlóját óhajtják diadalra emelni.

— **Wagner Manó** rákospalotai nyilvános nevelő intézete, nem csak arról híres, hogy a növendékek a tanulmányaikban haladnak, de arról is, hogy az érdemes igazgatójuk őket lángoló hazaszeretetre buzdítja. A szellemi képzést előmozdítja még a testi edzés és az igazgatónő mintaszerű házi kosztja. Wagner Manónál a legszebb fajtájú emdeni ludak és gyöngytyukok vannak, melyek sűrűn kerülnek a vendégszerető asztalra. A háziasszony névnapjára legutóbb igen sikerült mulatságot rendeztek a növendékek. Felköszöntőt mondott Pacséri Tocek Sándor, a rákospalotai intelligencia e közkedvelt szónoka. Vidats Dezső pedig az intézetben látottak és a kitűnő ebéd felett elmélkedett. A mintaszerű intézetet ajánljuk mindazon gondos szülők becses figyelmébe, kik legfőbb boldogságukat gyermekeik testi és lelki megedzésében és szellemi műveltségében lelik.

Vendéglő átvétel. Budapesten az Üllői-ut és Oriás-utca sarkán levő volt Hidl-féle vendéglőt Varju Károly vette át. Üzletének vezetésével Molnár Albert főpinczért bízta meg.

— **A szentesi** térszaktársító részvénytársaság mai hirdetésére figyelmeztetjük t. olvasóinkat.

— **Tápió-Bicskén** az ideai szüret jól eredményezett. Homoky József ottani derék szaktársunk a termelőkkel szövetkezve olcsón juttatja a leszüretelt új borokat a vendéglősök rendelkezésére. Homoky ur szaktársaink iránt igen előzékeny és készséggel adja meg a borvásárlásra nézve szükséges, kellő felvilágosítást.

Vendéglő átvételek. Lendlbauer Kálmán jeles szaktársunk Debreczenből a budapesti kerepesi-uti Schoditsch féle vendéglőt veszi át f. évi nov. hó 1-én. Sok szerencsét! — Budapesten az Arena-ut 36. sz. alatt levő Koloszar-féle vendéglőt Jánosi J. vette át.

Kávéház átvétel. Budapesten a Ferencz-körut 22. sz. alatt levő „Figaro“ kávéházat Turcsányi Sámuel és Tóth Imre ismert nevű szaktársaink vették át s kezelésük alatt álló diszesen berendezett kávéházuk a fővárosi polgárok látogatott helyisége lett.

— **Torma termesztés.** Biró Pál debreczeni kertészetre felhívjuk t. szaktársaink becses figyelmét. Biró ur az egyedüli, ki hazánkban a tormatermesztés körül nagy érdemeket szerzett. Kitűnő termesztményei folytán nem szükséges többé a külföldre szorulni. Tormái a fővárosi legelőkelőbb vendéglőkben fogyasztatnak, mégis ha valaki megízlelni óhajtja, úgy Bányai József kerepesi-uti vendéglőjében erről meggyőződést szerezhet magának. Egyébként felhívjuk t. olvasóink becses figyelmét Biró Pál urnak mai számunkban közölt hirdetésére is.

Üzleti hírek. Strohrügel Adolf Nagykanizsán a Bogenrieder szálloda főpinczéri állását vette át. — Csonka Gyula a budapesti üllői-uti Hangl-féle kávéház főpinczéri állását nyerte el. — Kónya Sándor Sároboárdon Mészöly Lajos nagyvendéglőjének főpinczéri állását vette át. — Putzer

Mihály főpinczér Nagybecskerekben foglalta el állását. — Talabér Ferencz körmendi kávéháztulajdonos üzletének felosztatásával Komáromba tette át lakását.

A vendéglősök pénteki reggelijöket tartják: okt. 23-án Müller Lippiknél Ujvilág-utca (orsz. kaszinó). Okt. 30-án Kern Ferencz vendéglőjében Bástya-utca 25. sz.

Számok. Az Economiste Européen szerint Párisban az öt „czári nap“ alatt elfogytak:

Kenyér	7.600.000 klg.
Bor	10.640.000 l.
Hus	2.174.900 klg.
Szárnyas és vad	598.500 klg.
Hal	575.700 klg.
Tojás	10.450.000 klg.
Malacz	509.200 klg.
Vaj	437.000 klg.
Só	378.000 klg.
Gyümölcs és főzelék	266.000 klg.
Osztiga	184.300 klg.
Sajt	144.400 klg.
Konzervek	34.200 klg.

Az idegenek körülbelül 80 millió frankot költöttek el Párisban.

— **Genersich Emil** késmárki nagykereskedő, sajt és kárpáti különlegességének őszi árjegyzéke megjelent, szívesen küld mindazoknak, kik erre nézve őt levelező-lapon megkeresik. Legjobb minőségű áfonyáit melegen ajánljuk t. szaktársainknak.

Pinczerek kávéháza. Budapesten a Dohány-utca 28. sz. alatt levő „Konstantinápoly“-hoz címzett kávéházat Weisz Miksa jeles szaktársunk annyira megkedveltette, hogy a fővárosi pinczerek és kávéházi segédek állandó találkozási és szórakozó helye lett.

Kolozsvárott a fő-tér 69. sz. alatt Lehötz András és Lajos előnyösen ismert szaktársaink új éttermet nyitottak.

Sertések szállítása. A földmívelésügyi miniszter megengedte, hogy a megvizsgált és egészségesnek talált sertéseket az ország bármely részéből vasuton a fővárosba szállítsák kizárólagos leölés céljából. A kirakodás helye a ferencvárosi pályaudvar petroleum-raktára. Fertőzött és zár alá vett területekről hozott sertéseknél ez a körülmény a marhalevélnél feltüntetendő. A sertések azonnal valamely henteshez szállítandók és megérkezésük után legkésőbb öt nappal leölendők.

Szálloda-bérlet. Szegszárdon a Tóth Gyula szaktársunk által évek hosszú sora óta bérelt s a város tulajdonát képező szállodát Mang János kaposvári szállodás és veje Vadkerty Antal dombóvári vasúti vendéglős szaktársaink vették bérbe pályázat útján.

A pinczér lába. Egy angol ember kiszámította, hogy egy pinczér hány lépést tesz naponként. Azt találta, hogy egy londoni jól látogatott vendéglőnek egyik pinczére egyetlen napon 51.348 lépést tett meg, a mi körülbelül 43 kilométer utnak felel meg.

Vendéglő átvétel. Budapesten a Rökk Szilárd-utca 19. sz. alatt levő vendéglői üzletet Garay Kálmántól Stefka Pál ismert nevű régi főpinczér vette meg.

Csütörtöki uzsonna asztaltársaság összejövetelét tartja: okt. 22-én Markovics István (Lónyai-utca 30. sz.) okt. 29-én Poós István (Rökk Szilárd-utca 2. sz.) nov. 5-én Kamarás Mihály (Köztemető-ut 25. sz.) nov. 12-én Micsányi János (Nagytemplom-utca 15. sz.)

A szombathelyi nyugdíjalap-gyűjtő társaság kimutatása: Fürst János, főpíneér, Tarcsa, 2 frt 41 kr., a központba küldött 508 frt 71 kr., a helybeli takarékpénztárban van 13 frt 70 kr. összesen 524 frt 82 kr. **Kohler György** pénztárnok.

Wehoffer Imre körmeneti szálloda-tulajdonos Vasváron levő régebbi vendéglőjét ismét átvette.

Komáromban a Jelinek-féle kávéház új tulajdonosok birtokába került.

— **Irodalom** Klasszikus Arany Biblia czim alatt páratlanul fényes diszmunika van sajtó alatt. A mű két hatalmas folió kötetből fog állani. Az első kötet, mely az üdvös szövetségi történelmet, Izrael viszontagságos életét adja, a Szentírás elbeszélése szerint a modern kutatás vívmányainak felhasználásával **Dedek Crescens Lajos**, a második kötet, az új szövetséget és Jézus Krisztus életét, **Hock János** írta. Szerzők a mivel nagy közönség fejlett igényeinek óhajtanak e kiváló biblikus művel eleget tenni. Az első kötethez **Vaszary Kolos** hercegprímás, a másodikhoz **Császka György** kalocsa-bácsi érsek írt előszót. A három színben nyomtatott diszmunikához, melynek czimlapja mint egy 20 színt tüntet fel a legszebb Corvin-kódex után készült, 126 színes műmelléklet és igen gazdag kiviteli család krónika járul. A műmellékletek Rubens, Rembrandt, Mihelangeló, Carlo Dolci, Champagne, Veronese stb. klasszikus műveit mutatják be teljesen hű és igaz másolatokban. A minta-füzet

most, az első kötet még karácsony előtt jelenik meg. — Az „Evangélikus Családilap” a Luther-társaság vallásos népies lapja második évfolyamának 3-ik száma a következő tartalommal jelent meg. Vigasz (költemény) írta **Sántha Károly**. — Luther a házasságról **Paulik Jánostól**. Nagyváros utcáján (vers) **Petrovits Soma**tól. — A jó szó hatalma (Angolból.) Pál apostól bilincsen (képpel.) Apró történetek stb. E jól szerkesztett lapot, ajánljuk t. olvasóközönségünk becses figyelmébe. Megjelenik havonként kétszer. Előfizetési ára egész évre csak 1 frt kiadóhivatala Budapest, Deák-tér 4 sz.

BORÁSZAT.

* **Nyulós bor.** A bor nyulóságát egy parányi gomba okozza, mely a borban lévő cukrot gummiféle anyaggá változtatja át. Ez a nyulóság pedig leginkább gyöngé boroknál fordul elő, kivált ha sok volt benne a rothadt szőlő és nem jó a pince; de elősegíti a nyulóságot, ha a bor jól ki nem erjedt és ha a seprűn sokáig hagyjuk, míg a bornak nagyobb csersav- és szesztartalma akadályozza az említett gombák fejlődését, tehát a megnyulósodást. Ezeket tudva, beláthatjuk, mit tegyünk a nyulósodás ellen. Ha mentül hamarabb való elfogyasztáshoz nem akarunk folyamodni, akkor először is erjeszszük meg a mustot a szőlő héján és kocsányán, hogy minél több csersavat vehessen magába; adjunk még a mustba kevés cukrot is, hogy szesztartalma nagyobb legyen, azután legyen rá gondunk, hogy az erjedés jól végbemehessen, végre

ne hagyjuk a bort sokáig a seprűn, a mint ez nagyban szokásban van némely vidéken. Ha mégis bekövetkezik a nyulósodás, akkor adjunk hozzá vagy tiszta szeszt, vagy pedig hektoliterenkint keverjünk közéje 25—30 gramm csersavat, jól felkavarva ez alkalommal a bort. Ezután megvárjuk, míg a borban levő nyák leülepedett, mire a bort lefejtjük és derítjük.

* **A homoki bor diadala.** A nem régen megtartott gazdakongresszuson, a melyen a legtöbb állam legelőkelőbb gazdái s államférfiai vettek részt, ezek tiszteletére rendezendő fényes fogadó estélyén a földmívelésügyi miniszter bemutatni kívánta a homoki borokat. E célból megbizta **Koritsanszky Jánost**, hogy 120 palack kecskeméti bort küldjön. E bort **Beretvás Pál** híres pinczéje szállította, így hisszük, hogy a kecskeméti bor újabb becsületet fog szerezni.

* **Jó erjanyag.** Válogassunk ki most szüret alatt ép, egészséges, egész bogyókat; szemeljük le csutkájukról és nyomkodjuk össze kezünk közt, aztán tegyük az egészet széles száju üvegbe s tartsuk meleg helyen a szobában vagy még jobb a konyhában. Ez mihamarabb egészséges, erős erjedésbe fog jönni. Szüret előtt 10 nappal pedig szüreteljük a reménylendő mustnak pl. század részét; ezt a színmustot tegyük tiszta hordóba és ehhez öntsük hozzá az üvegben előkészített erjanyagot. Ebből a hordóból adunk aztán szüretkor a musthoz, 2—3 litert egy hektoliter mustra számítva. Ezt azért tanácsos tennünk, hogy borunk minél előbb és minél tökéletesebben kiforrjon és megderüljön.

Eladó vendéglő.

Budapest legnagyobb forgalmu helyén lóvasuti állomás mellett *diszesen berendezett*

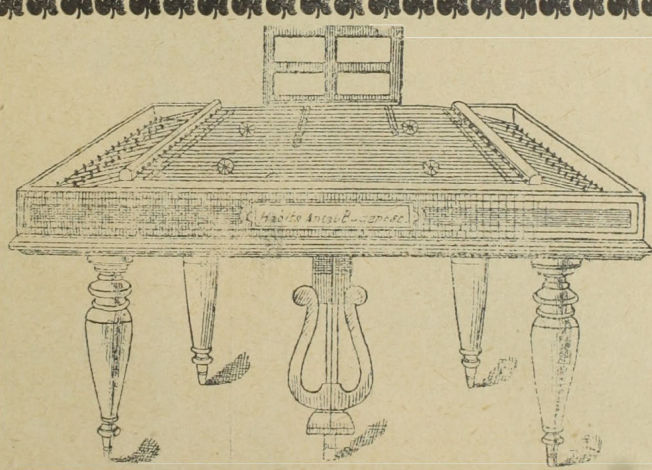
nagy-étterem és vendéglő-üzlet mellékhelyiségeivel együtt más vállalat miatt eladó, s 1897. május 1-én átvehető.

Évi bér: 2500 frt. Az üzlet ára 5000 frt
Bővebbet **Ihász György** közvetítő intézete, Budapest, Klauzál-utca 2. sz.

Eladó székek, asztalok a kiállítás területén.

Kerti szék (Thonet-féle) drbja 1 frt.
Nád-szék „ 1 frt. 40 kr.
Asztalok „ 3 frt. 50 kr.

Fényvilágosítást lapunk kiadó-hivatala ad.

Habits Antal
hangszerész és különleges
czimbalmok-készítő.
a fő- és székvárosi „Magyar Zeneiskola”, több intézet és polgári zenekarok szállítója
BUDAPEST,
VII., ker., Erzsébet-körút 42. szám, (a villamos vonat megállóhelye.)
Mindegyik hangszerek raktára.
Czimbalmok és basszus hurok gyártása, hegedű-hur különlegességek.
Iskolai- és zenekar-hegedűk.
Javítások és átalakítások szaksszerűen és jutányos árban készíttetnek.

Javítások, melyek 14 nap alatt el nem szállítottak, tulajdonjogukat elvesztik.

Eladó szálloda.

Egy vidéki megyei székhelyvel bíró nagyobb városban egy szálloda eladó, 8 évi szerződés, 18 elegáns szoba (utcai mind), étterem szépen berendezve, villammal világítva, egyedüli uri hely, olcsó házbér, kimutatható erős forgalommal. Szép hintók, omnibus, lovak, szerszám, iga, szánkó. A kertben nagy szaletli és kuglizó, nagy leltár, családi körülmények miatt **azonnal 28.000 frtért jó feltételek mellett eladó.** 15.000 frt egyelőre -elég, a többi idővel törleszthető; Izraelita nem lehet vevő. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

CSÁKY ÁRMIN

Budapestben,

VI. Andrassy-ut 57. (a Millenium kávéházzal szemben)

Kitüntetve: 1885. évben a budapesti országos kiállításon.
1889. évben a párisi világkiállításon.

Ajánl konyharuhákat minden nagyságban, szakács, pék, cukrász, hentes stb. számára

Kabátok zsinórvelezből frt 150, 2, 250

Kabátok piqué-velezből frt 2. 250, 3,

Kabátok csinvat- v. satinból frt 1.25, 1.50, 2, 2.50.

Szakács-nadrágok (pantalon) pamut-kammgarból, kék, fehér, csiks, 2.50—3 frtig.

Szakács-kötények, fehér, erős szálu cretonból, kr. 40, 50, 60.

Szakács-kötények, fehér, erős szálu vászonból, kr. 60, 89, 100

Szakács-sapkák, különféle alakban, kr. 25, 30, 35, 40.

Ezen fehérnemű cégemnek külön specialitása és a legtöbb uraság szállodák és konyhákba általam szállíttatik.

Részletes árjegyzékek fehérnemű és férfiruhákból kívánatra ingyen küldetnek.

KEDVEZO ALKALOM

KINÁLKOZIK

a kiállítási DREHER-féle söracsarnok

ÖSSZES

jókarban levő berendezési tárgyait jutányosan megvásárolni.

Bővebbet a tulajdonosnál.

KOMMER FERENCZ-nél

a kiállításban.

A t. közönség figyelmébe.

Budapest, postabélyeg kelte.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy a Népszínház-utca II. sz. alatt, a Népszínház közelében, a

„NAGYPIPÁHOZ“

czimzett vendéglőben

minden időben a legjobb és legizletesebb ételeket és kitűnő Zalavideki borokat a legolcsóbb árban árusítok.

Becsés pártfogásukat kéri mély tisztelettel

NÉMETH JÁNOS

„Nagypipa“ vendéglős.

Népszínház-utca II. szám

a Népszínház közelében.

Szentesi tarhonya!

Szentesen a munkások és termelők egyesületet és részvénytársaságot alakítottak, melyben a **termelő** buzáját a **munkás asszony** munkáját adja össze **tészta** és **tarhonya előállítására**. A világ legkitűnőbb buzáját, a **tiszavidékit** dolgozza itt ki kézi munkával tésztává a szentesi nép. Naponta **500 asszony** gyurja **tojással az aczélos buza remek fehér lisztjét tarhonyává**. — A **tésztagyárak gépek segítségével csinálják laza Rómán buza lisztjével keverve, szelatinnal keményítve, safránnal színezve a tarhonyát**. Nem csoda, ha ez a tarhonya nem bír a fogyasztásnál tért hódítani. A legjobban táplált magyar Alföld ré-pénél nemcsak a **munkásosztály, de az uri asztalokon is elsőrangú eledelként szerepel a tarhonya**; mert anyaga készítése módja kitűnő.

A SZENTESI TARHONYÁT,

ezt a kitűnő élelmészeti cikket hozza forgalomba a szentesi tészta készítő társaság. Aki egyszer főzött belőle, sohasem nélkülözi konyháján; mert amily kitűnő tápláló eledel, ép oly olcsó és gyorsan előállítható.

Egy kiló tarhonya öt embernek nyújt bő táplálékot.

1 kiló elsőrendű tarhonya 24 krajczár.

1 „ másodrendű „ 22 „

1 „ harmadrendű „ 21 „

Tehát 4½ kr. kell, hogy az ember a legtápdusabb eledellel elláttassék.

A honvédelmi minisztérium a legmelegebben ajánlja

a szentesi tarhonyát

a legénység élelmészésénél, az igazságügyminisztérium a börtönök és fegyházaknál. Az államvasutak fogyasztási szövetkezte, a földmívelésügyi minisztérium az országos hivatalnokok fogyasztási szövetkezetének ajánlja. Már eddig több gyár és szénbánya munkásnépe innen rendel szükeletét. Budapesten több üzlet foglalkozik már eladásával. — A társaság budapesti képviselősege, kézi raktára és irodája NEUFELD ZSIGMOND, Rózsa-utca 87. sz. a. van. — Főraktár Szentesen, honnan nemcsak kis megrendelést, de próbára ingyen minden kvalitásból bárkinek, bármikor küld „A szentesi munkások és termelők tészta készítő egyesülete mint részvénytársaság“. — Sürgőnyezim és levelezési cím: Szentesi tarhonya, Szentese. — Ismételdőknak kedvezmény!

A HANGSZERKIÁLLÍTÁSON

mindennap d. u 4—7 óráig

MARGIT és GIZELLA

leányaim saját készítésű czimbalmakon kettesben hangversenyeznek belépti-díj nélkül. Ajánlom dusan felszerelt hangszer-raktáramat: **hegedű, fuvola, harmonika, automaták zenével, zongora, czimbalmok** s egyéb hangszerekben. **Czimbalom ikola 3.50, czimbalmozók folyóirata** egy évfolyam 4.80. Elfogadok minden szakba vágó javításokat. Képes árjegyzéket ingyen küldök. Tisztelettel

HORVÁTH ISTVÁN,

József főherceg Ő es. és kir. fensége udvari szállítója.

Budapest, Kerepesi-ut 43. és Erzsébet-körut szám.

Szállodák, Éttermek, Vendég-

lőkben általánosn elterjedt és fróm kiállításu

kedvezm. étkező-jegyfüzetek

utánozhatlanok, számozva, czimnyomattal, füzetekenként 5 krajczárért szállít mindennemű számozott étkező-jegyek egyedüli gyárhelye

Reform-jegyek gyára Egerben (Hevesm)

Minták, árjegyzék, költségvetések ingyen és bermentve.

LANÁTOR JÁNOS

cipész-mester

BUDAPESTEN.

VIII. ker., József-körut 13. szám.

A vendéglősök, szállodások, kávéosok, főpinczerek s ezek alkalmazottjainak a legkényelmesebb lábbeliket készíti.

Ajánlja dusan berendezett saját készítményü

uri-, női- és gyermek-czipő raktárát

a legolcsóbb árak mellett

Mérték szerinti megrendelések a legizletesebben és leggyorsabban eszközöltenek.

EGRI BOROZO

Palackozott EGRI, ASZTALI- és PECSENYE borok.

Magyar és francia pezsgő, cognac, likör, rum, és tea-különlegességek. Színház után hideg ételek.

József-körut 5. szám.

Pályázati hirdetés.

Szentes város közönsége Szentesen a Főtéren, az eddigi szálloda helyén 1897. év folyamán egy új, a kor kívánalmának megfelelő

modern szálloda felépítését

160.000 frt építési költséggel határozta el.

Ezen időszereint egyedüli és a város legszebb és legforgalmasabb helyén építendő szállodának 6, esetleg 10 évre terjedő bérbeadását biztosítani óhajtván, felhívom az érdeklődőket, hogy erre vonatkozó zárt ajánlataikat 50 kros bélyeggel ellátva a bérleti idő és évi bérösszegek pontos kitüntetésével s azon nyilatkozattal, hogy az építendő szálloda helyiségeinek alapterületét és mennyiségét ismerik, f. évi október hó 31-én d. u. 5 óráig a gazdasági hivatalhoz adják be.

A szálloda alaptervezete és berendezése ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthető és mindennemű felvilágosítás nyerhető.

A kijelölt határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beérkező ajánlatok közül a szabad választás és elbírálási jog feltétlenül a városi tanács, illetve képviselőtestület részére fentartatik.

Kelt Szentesen, 1896. évi október hó 1-én.

Burián Lajos,
polgármester.

Haszonbérbe kiadó vendéglők.

Szamosujvár sz. kir. város a tulajdonához tartozó „Hosszu” és Hurdukáta vendégfogadókat és a Főtéren fekvő egy emeletes ujonan restaurált

KORONA SZÁLLÓT

mely utóbbi 16 szoba, 5 terem, 2 előszoba, 1 konyha, 2 Kamra, 2 külön osztályu pincze, padlás, faskamara, tyukól és udvar használatából áll, — zárt ajánlattal egybekötött nyilvános és szóbeli árverésen bérbe kiadja 1897. évi január hó 1-étől, a „Korona” szállót esetleg korábban is.

A két előbbi hat (6), a „KORONA” SZÁLLÓ tiz (10) egymásutáni évre adatik bérbe.

A Hosszu fogadónak **406 frt 48 kr.**, a Hurdukátának **200 frt** és a „Korona” szállónak **3000 frt** a felkiáltási ára. — A szóbelileg árverező a felkiáltási árnak, a zárt ajánlattal versenyző a megígért összegnek 10%-át köteles beadni az árverező bizottsághoz, illetve csatolni az ajánlathoz.

Az 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlatban világosan kijelentendő, hogy az árverési és szerződési feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti, továbbá a megígért összeg betűvel és számmal kitéendő, az ezeknek meg nem felelő zárt- vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverés folyó évi október 22-én d. e. 9 órakor a tanácstermében fog megtartatni.

A többi árverési és szerződési feltételeket a hivatalos órák alatt megtekinthetni Ábrahám Zachar tanácsos ur irodájában.

Szamosujvár sz. kir. város tanácsa, 1896. évi október hó 1-én.

Kepri József s. k.,
aljegyző.

Placsintár Dávid s. k.,
polgármester.

Szálloda kávéház és vendéglő

tulajdonosok a fővárosban, vidéken felkértek az esetben, ha üzleteiket eladni óhajtják, forduljanak bizalomteljesen

NIEMETZ GYULA

szállodai-, kávéházi- és vendéglői üzletek adás- és vevési ügynökségéhez
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 25-ik szám, hol eladó, mint vevő-
feleknek felvilágosítás készséggel adatik.

„MARGIT” GYÓGYFORRÁS, „magyar selters”

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szén-sav tartalma kiváló hatásnak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szén-sav csekélyebb jelenléte megóvjá a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól. ellenben a félig kötött szén-sav gazdagsága a gyógyhatásu alkotórészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szén-savtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichenbergi, tüdőbajokban** különösen a **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorffban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly dr. Barabás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredményt alkalmazzák a **légző-, emésztő és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

os. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál
BUDAPEST.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

vagy szén-savnyomással
zabadoalmazott hűtővel

ajánl

WATTERICH ARNOLD

BUDAPEST, dohány-utca 5.

Költségvetés ingyen.

Sörszivattyú, sörpezgőcsapok, minden bor-
betegség elleni cikkek.

Essenciák a rum-, likör- és ecetkészí-
téshez hideg uton, minden készülék nélkül.
Képes árjegyzék és kezelési könyv ingyen.

Kátschmároff orosz féregirtó!

Csomagokban:

kr. 10, 20, 40, 85, 1.30, 2.50.

Aethericus olajok, essenciák, színek, vegy-
szeti készítmények, piperecikkek,
illatszerek, gazdasági és háztartási
cikkek raktára. — Vidéki megrende-
lések jutányosan eszközöltetnek.

Kátschmároff orosz féregirtó;

FIGYELEM!!

IHÁSZ GYÖRGY hatásáigilag engedélyezett,

1000 FORINT BIZTOSITTÉKKAL ELLÁTOTT

VENDÉGLŐSÖK ORSZAGOS KÖZVETITŐ INTÉZETE.

Budapest.

VII. Kerület Klauzál-utca 2. sz.

Szállodák, vendéglők, kávéházak stb. adás-vételét a legpontosabban eszközli.

Ugy a fővárosban, mint a vidéken levő eladó üzletek nagyszámban előjegyezve vannak.

Venni szándékozók levélbeli megkereséseire gyorsan és pontosan válaszolunk.

Tisztelettel

Budapest,

VII. Kerület Klauzál-utca 2. sz.

Eble Lajos, főüzletvezető.

FIGYELEM!!

FIGYELEM!!

FIGYELEM!!

Budapesti kiállítás 1885.

Nagy bronz-érem.

Szentpétervári kiállítás 1894.

Ezüst-érem.

Ezredéves kiállítás 1896. Kiállítási érem.

Debreczeni édes torma.

Felátatás és tisztogatás után nyert torma vastagsága szerint osztályozdik, a különböző osztályok ára különböző:

Extra minőségűnek kilója 35 kr.,	szála 75—80 deca
I-ső osztályúnak " 30 "	" 45—50 "
II-ik " " 25 "	" 30—33 "
III-ik " " 20 "	" 20—25 "
IV-ik " " 16 "	" 14—15 "
V-ik " " 12 "	" 18—12 "

A megrendelés legkevesebb 5 kilónyi lehet, mázsa számra történő megrendelésnél a küldemény csomagolása és vasuti szállítása a belföldön díjmentesen eszközöltetik, külföldre pedig díjmentes szállítás helyett 10% kedvezmény árleengedés tétetik.

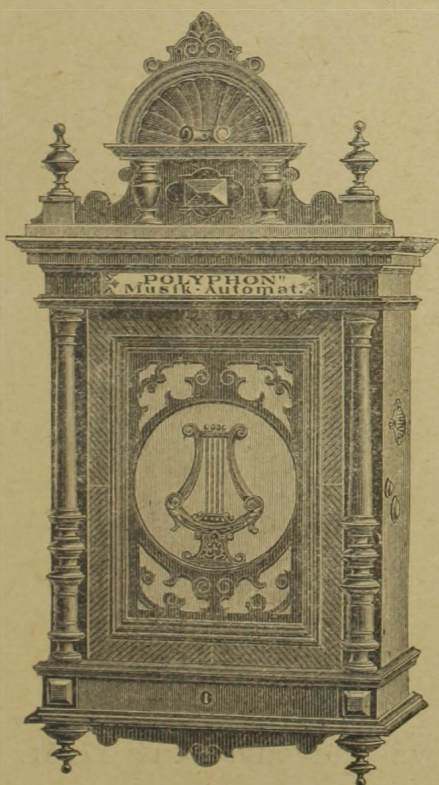
Megrendelési cím: **Bíró Pál kertészete, Debreczen.**

Eladó vagy bérbeadó szálloda.

Egyik nagyobb vidéki városban levő szállodai vendéglői üzlet eladó, vagy bérbe adandó. Az üzlet áll: 1 étterem, 1 játéktér, 1 olvasó terem, (benne a polgári olvasókör), 2 szoba (vendéglős lakása) 1 konyha, 1 élőkamra, 1 pincze, 5 vendégszoba, 1 mosó konyha, 1 cseléd-szoba, istálló, nagy élőkamra, kocsis szin, sertés ólak, gazdasági udvar. — Egy igen szépen berendezett kávéház, 1 tekeasztallal, fekete márvány asztalokkal, lamperie az összes helyiségekben. Nyári helyiség: diszes nagy kert, 2 tetőzött tekepályával, nyári szinkör, cukrászda, nyári söntés, jégverem, artézi-kut; közvetlen a bírósági palota mellett. Évi forgalom: 18000 frt. — Évi házbér: 3500 frt. Egy negyed évi házbér óvadékul teendő le.

Az üzlet teljes berendezéssel adatik el, vagy adatik bérbe. — Eladási ár 36000 frt. előnyös fizetési feltételek mellett. — Bővebbet **IHÁSZ GYÖRGY** közvetítő intézete ad. Budapest VII., Klauzál-utca 2.

Óriási hasznot hoz

a vendéglő- és kávéház-tulajdonos uraknak az újonnan feltalált zenélő automaták, melyek 1 kr. bedobása által a vendégeknek élvezetes zenét nyújtanak, a tulajdonosnak pedig tetemes hasznot hoznak. Az ilyen zenélő automatákat felállítottam a fővárosban és a vidéken is számos helyen s mindenhol előnyösnek bizonyultak.

Felhívom tehát a vendéglős és kávéos urak becses figyelmét ezen automatákra, melyekről képes árjegyzéket ingyen küldök.

Tisztelettel

Varju Károly
műhangszerész,
BUDAPEST,
VIII, Kerepesi-ut 47.

Zenél művek és más hangszerek szakszerűen javíttatnak.

BORHEGYI F.

ezelőtt **Lápossy F. és társa**

palackozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és thea főraktára

BUDAPESTEN,

Gizella-tér 1. szám (Haas.-palota)

Ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket
gyári áron.

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől legutányosabb áron szolgáltatja.

Videki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Valódi Carlbadi 6 zemélye zletek 6.50-től 15 frtig.

Vendéglősök, kávéosok és szállodások figyelmébe!!!

Dus raktár szálloda, vendéglő és kávéházi porcellán edényekben és üveg árukban állandó nagy raktár a legolcsóbb
gyári áron.

Lámpa áruk a legszebb kivitelben, háztartási cikkek mennyasszonyi kelengyék és

→ **diszmu áruk nagy raktára.** ←

Pálinka mérőknek tartályüvegek és államilag hitelesített üvegek és poharak nagy raktára.

Dr. Auer-féle gázizzótestek (Izzó fény) raktár.

Láng Sándor Budapest, VII. ker. Kerepesi-ut 41. az „ADRIA” szálló épületében.

Videki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen lesznek naponta szétküldve
Szabott áruk.

Üveg készletek gyári árban 1 frttól 10 frtig.

Sürgőnyezim: Genersich Emil Késmárk.

GENERSICH EMIL

KÉSMÁRK

Szepes megye.

fűszer-, bor-, sajt- és csemege-kereskedése.

Kárpáti őszi juhturó. Csemege sajtok, melyek kitűnő ízűknél fogva közkedvelté váltak. **Cukorban főzött áfonya,** teljesen elkészítve. **Tatárka,** fehér és fekete. **Szepességi paprikás virsli. Szepességi sonka. Szepességi szalámi. Valódi kárpáti borovicska,** édes vagy kesernyész. **Ő-szilvórium. Kárpáthegyi málna-szörp. Szepességi hüvelyes termények. Árpadara. Burgonyakeményítő vagy burgonyaliszt. Szepességi virágméz nagy raktára.**

5 kiló valódi ementhali sajt 6.25. 5 kiló parmesan-sajt 8.25. 1 tuczat imperiál-sajt 2.—. 1 darab hagenbergi —.40. 1 kiló eidami sajt 1.50. 5 kiló rizike (saláta-gomba) 2.40. 1 kiló száritott urigomba 2.40. 5 kiló kárpáti teavaj egy postadoz 4.—. Egy 3 literes fonott üveg igen kitűnő Cognac 6.60.

Nagyobb vasuti szállítványok vélelénél árkedvezmény.

A küldemények az összeg előre beküldése vagy utánvét mellett eszközöltetnek.

Megrendelések azonnal és pontosan foganatosíttatnak.

Francia pezsgőbor-gyárosok Louis François & Comp.

Diplome d' Honneur
Lissabon.

PROMONTOR.

Arany érem
Páris, Nizza, Temesvár, Anvers.

Egyedüli francia pezsgőbor-gyár.

Egyedüli francia pezsgőbor-gyár.

Louis François és Társa pezsgőgyárának pavillonja a kiállításon.

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy mi az

egyedüli francia pezsgőbor-gyárosok

wagyunk Magyarországon és czégünk mint ilyen a budapesti kereskedelmi- és váltótörvényszéknél 17151. sz. alatt bejegyezve van.

• **Főraktár: BORHEGYI FERENCZ** ezelőtt Lápossy, Budapest, Haas-palota.

Vezérképviselőség: RUDA és BLOCHMANN, Budapest.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi-segéddek érdekeit felkaroló szakközlöny.

„Az első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete“, a „Budapesti kávéház segéd-egylet“, a „Szatmár-Németi pinczer-egylet“, a „Székesfejvári pinczer-egylet“, a „Szombathelyi pinczer betegsegélyző-egylet“, a „Győri pinczer-egylet“, a „Révkomáromi vendéglősök- és kávéosok ipartársulata“, az „Aradi pinczer-egylet“-nek, a „Szabadkai pinczer-egylet“-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéosok-egyesület“-nek, az „Ujvidéki szállodások-, vendéglősök- és kávéosok ipartársulatának“, a „Miskolci pinczer-egylet“-nek és a „Kassai vendéglősök-, kávéosok-, koreszmárosok- és pinczerek-egylet“-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre	6.—	Félévre	3.—
Háromnegyed évre	4.50	Évnegyedre	1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII. kerület, Klauzál-utca 2-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

A főváros új polgármestere.

Budapest fejlődése körül oly nagy érdemekkel diszkeskedő *Kármayer* polgármester hosszú munkássága után nyugalomba vonulván, a székesfőváros első tisztviselőjéül **Márkus Józsefet** tette a közbizalom.

Mint a magyar vendéglősök és kávéosok szószólói, midőn fájó szívevel mondunk búcsút a távozónak, méltányolván egy emberöltőn át soha nem lankadó buzgalmat, örömmel és bizalommal melegen üdvözljük utódját, **Márkus Józsefet** is, a ki kiválóságának és erélyének annyi jelét adta a multban.

Ha valaki, úgy a vendéglősök és kávéosok tudják legjobban, hogy mekkorát haladt az ország fővárosa s ha valakinek, úgy főképpen a vendéglősöknek és kávéosoknak a jövője függ Budapest további haladásától.

Éppen ezért óhajtottuk s mert óhajunk teljesült, szívből örvendezünk is, hogy a polgármesteri széket minden tekintetben hivatott egyén foglalja el.

A mint **Márkus** székfoglaló beszédében jelezte, teljes tudatában van annak, hogy mit kíván a főváros gyors és helyes fejlődése.

Igérte és ígéretét be is váltja, hogy a mult felismert hibáit kerülni fogja s a jövő alkotásainál első sorban a főváros szépségének, egészségének s közlekedésének követelményeire lesznek tekintettel. Hogy

eme követelmények megvalósulása, mily alapvetésű a mi iparunk föllendülésére, azt bizonyítanunk fölösleges. Mi tehát bizalommal nézünk a jövő elé, remélve azt is, hogy az új polgármesterrel kezdődő érában azok a sérelmek is orvosolva lesznek,

Szüvege 2. oldalon.

Nagy Gábor.

a melyek iparunkat eddig oly súlyosan nyűgözték.

Az új polgármester munkásságát koronázza siker s bizalmunkat csalódás ne érje soha!

Emlékezzünk régiekről!

A mult nagy emlékeinek szenteltük ezt az esztendőt, egy egész évet ünnepnek.

Sok elfeledett név, sok elmosódott esemény kelt új életre e nagy esztendő alatt, illő tehát, hogy mi is megemlékezzünk a régiekről, azokról a rég porladó vendéglősökről, a kiknek az alakja oly nemesen domborodik ki a nagy idők nagy emberei mögött álló tömegeből.

A vendéglős már hivatásánál fogva is a polgárok ama részéhez tartozik, kik melegebben érdeklődnek a közdolgozók iránt, a kiket az új eszmék áramlatai első sorban érintenek.

A fehér asztaloknál készítik elő a zöld asztal századokra kiható harszeit, itt alkotnak bizalmas kört azok a kiválóbb szellemek, a kiknek lelkében nagy eszmék forrnak, a kik az irodalom, tudomány, művészet és politika vezéralakjaivá emelkednek a történelemben.

Ezek a esodálatos ifjak, kiknek egetverő lelkesedésénél gyakran csak a nyomoruk nagyobb, legtöbbször csak a vendéglők ivószobájában találták meg az első szószéket, honnan eszméiket hirdethették, a hol első hűveiket toborzották, a kik önfeláldozó apostolaikká váltak.

A vendéglős legelső hallója a rhapszodikusán röpkedő nagy eszméknek, első pártfogója a lelkesedőnek.

Ott van a paksi parasztesárdás egyszerűen nemes alakja, ki oly jó segítője volt *Földvár* Mihálynak, Pestmegye nagy alispánjának.

Aztán gondoljunk a „Makk hetes“ jó, öreg kocsmárosára, a ki annyi magyar író és művészt mentett meg az éhenhalástól, vagy

öngyilkosságtól, a hol Kisfaludytól, Egressy Gábortól, Petőfi Sándorig annyi nagy alak talált üdülést a nyomor napjaiban. A fehérvári libadöglő csárda, hol szegény Csokonay mindig otthont talált, a mikor nem volt hova fejét lehajtania s nemhogy azt kérdezték, fizet-e valaha, hanem azt: mikor lesz sze-

rencsénk, mert hát — tudja a tekintetes ur, — a miénk teljesen a tekintetes uré, tetszik tudni, azért a szép nótaért: „Földiekkal játszó égi tünemény!”

A hajmáskéri vendéglős, hol a keservtől üzött Csermák hegedűje oly messze sirt a holdas éjszakákon; a Csiga, hol Sárossy, Beóthy, Lisznyay és Balázs tanyáztak s a honnan Vörösmarty utolsó útjára indult:

Fogytán a napod,
Fogytán a szerencséd,
Szegény magyar költő,
Mire vársz még?!

A Komló, hol az elnyomott nemzet permanens gyűléseit tartotta, az öreg Parragh szittyá tekintetével, Szabady ideális fejével, mind elvonulnak szemünk előtt s büszkeséggel telik el szívünk, mert látjuk, hogy a magyar vendéglősök szinte szent kötelességüknek tartották, hogy rendületlenül álljanak az eszmék emberei mellett s hogy istápolói legyenek minden mozgalomnak, mely a haza üdvére, a nemzet emelésére irányul.

Midőn a millenárius esztendő utolsó napjaiban megemlékezünk a magyar vendéglősök e nemes alakjairól, eszünkbe jut egy történet a szabadságharc idejéből.

A moóri csata után történt. A magyar sereget az áruló moóri bíró egy mély uton az ellenség keresztútja közé vezettette.

A védelem lehetetlen volt, a menekvés is annak látszott. A honvédsereg szétbomlott, menekült mindenki, a merre látott.

Két fiatal honvédtiszt egy csárdába rejtőzött, de üldözőik nyomukban voltak.

A korcsmáros hamarosan a pinczében egy kádba bújtatta őket, aztán egy-kettőre betörte legnagyobb hordóinak fenekét, úgy, hogy mire oda értek a vasasok, már térdig ért a boráradat.

A korcsmáros ott szakramentirozott a csárda előtt, haját tépte s szidta a betyár magyarokat, a kik őt így megkárosították.

A vasasok tovább száguldottak s a korcsmáros több napig vendégelte magánál a két tisztet, míg az ellenség elvonult s a menekvők útja szabad lett Komárom felé.

A hálálkodóktól a derék korcsmáros így vett búcsút:

Említést sem érdemel, vitéz urak! Ki sajnálná most a borát, mikor annyi drága vér omlik a hazáért!

Adja Isten, hogy az önök vére ne ontassék hiába!

Örizzük meg és kövessük a mult e szent hagyományait, hiszen az új század, a reánk viradt második ezredév lesz csak igazán az eszmék epochája. A vendéglősök nimbusa, érdeke kívánja, hogy az eszmék e nagy harcában ott járjanak legelől!

A század vége és a vendéglők.

A vendéglői élet mindenképen megérdemli a gondolkodók figyelmét, mert a vendéglők valószínű kirakatai a nép műveltségi és egészségi állapotának, a kor egész irányzatának, az erkölcsi viszonyoknak.

Ha visszagondolunk a régi időkre, mikor itt a fővárosban a leghíresebb vendéglők sáros udvaru, lábas színekkel ékeskedő, dísztelen házak voltak, egyszerre előttünk állnak a mi apáink méltóságos komolyságukkal, nehézkes járásukkal.

Szinte halljuk a csészák, bicskák döcögését, a mint a pesti poron és sáron át egy-egy

bundás, tajtpipás alakkal kikötöttek a Griff, Bárány, vagy a Szarvas téres udvarán.

Meglátszott a vendéglőkön, hogy nem kényelemre, hanem csak szükséges rossznak épültek. Rossz tanya volt valamennyi, annyira, hogy sokra tökéletesen illett a költő mondása: benne nyárban ázol, télben fázol.

Hanem jó volt ez akkor, mikor a jóra való ember hiába nem lépte át a faluja határát. Muszájból járt akkor mindenki, bucsulakomát rendezett, ha a megye székvárosába szándékozott, ha pedig két vármegyén túl vitt az útja, akkor mindjárt meg is csinálta a testamentumát.

Az olyan embert, a ki még idegen országokban is meghordoztatta törekény csontjait, elveszettek tekintették s kórságos bolond lett a titulusa.

Nagy dolog is volt az utazás hepe-hupás utakon, kerékmarsztó sáron, bordatörő kátyuk veszedelmén át, nem is említve a szegény legények portyázó hadát. Bizony, nem is utazott volna a magyar, ha a jóságos Isten eleve el nem rendelte volna, hogy a magyarnak mindig legyen kivel porlekednie.

Igy aztán néha-néha mégis fölkeredett az atyafiság, fölfegyverkezve szalonnával, kutyogós keblű kulacsokkal.

A városban aztán mit várt volna a fáradt utas? — Ágyat? — Az csak otthon csalogató. Éltet? Kutyvasztás az, ha nem az anyjuk főzte.

Igy hát az csak arra volt jó, hogy a lovat legyen hova kötni s legyen hol meghallgatni a mindenütt kujtorgó görögöktől a legfrissebb híreket.

Milyen különbség a hajdan és most között.

Az újságokkal elárasztott, ragyogó kávéházak, a palotaszerű szállodák, a tisztaságtól vakító éttermek elegáns pinczéikkel, a világ minden részéből összehordott ételeikkel és italaikkal.

A vendégek sűrőnek-forognak s mindegyik úgy tesz-vesz, mintha csak otthon volna.

Talán ezeknek a siető, kapkodva evő-ivó uraknak nincs is otthonuk.

Körülbelül. A századvégi embernek az otthon szállás s a vendéglő otthon. Amott csak alszik, itt él.

A kávéházban, vendéglőben pihen, itt bizonyítja üzleteit s itt fujja ki agyonmarcangolt idegeinek a mérgét.

Igen igen az ideg. Minek is van ez az emberben?

Ezek elvették nyugodalmunkat, élvezhetlenné tették az otthon költészetét, kiállhatatlanná a szűk baráti kör csöndes szórakozásait.

Zajt kívánunk, emberek közé vágyunk, idegen arcok közé, mert oly untató az egyformaság.

Ha jól szemügyre vesszük a mai vendéglői életet, mintha nagyító üvegen néznők, előttünk a századvége, Röntgen-sugaraktól megvilágítva szíve, agya és tüdeje.

Csillogó, nyugtalan és kábító élet ez, mert nyugtalan, helyét nem találó, gyönyörét nem lelő az ember is.

Mindannyiszor, midőn egy-egy tápláló, egyszerű eledel helyét valami pikáns nyálánság foglalja el az étlapon, a lélekbuvár följegyezheti, hogy a kor nyavalyája súlyosbodott.

A jövő században már a csupa ideggé lett ember a mai vendéglőkre is irtózáttal fog gondolni s talán léggömbökön csüngő kertekben keresi az üdülést, a nyugodalmat, melyet a földi zajban föl nem találhat.

A kávéházak, vendéglők lámpái a magasságból fognak a városra fényleni, messze csillogtatva felirataikat: „Zenétől irtózók kávéháza.” „Illatsziban szenvedők vendéglője.” „Női ruhásuhogástól ajúlózók szállodája.” stb. stb.

Hol van Magyarország?

Zakatolva, zúgva megy a gőzparipa.
Szemem előtt rétek, erdők tűnnek tova.
Mint testvért a testvér — völgy öleli ormát;
Alföld sima tükrén szemem most tekint át
Majd látom bérezeit kárpátos Erdélynek,
S szívembe lopóznak a bús érzemények,
Ezt kérdik, susogják:
Hol van Magyarország?

Napsütötte arcú talián munkások
Töltik ott a gátat, s hogy teljék rovások,
Csákányukat nyélig meritik a földbe,
Mely nem a hazájuk, mely nem őket szülte.
Ott egy csapat vándor tót köti bocskorát,
Faluvégén látom a sok renyhe oláht.
Cseh, horvát és polyák...
Hol van Magyarország?

Lehajlik kalásza érett buzaszálnak;
Látszik a parazon, hogy másnak kaszálnak.
Nem hallatszik vidám, csengő aratódal;
Kulacs nem jár kézre; a saroglya oldal
Üres, mint a szíve a zsidó gazdának,
Messze nyuló földek birtokos urának.
„Olcsón vette” mondják.
Hol van Magyarország?

Süppedt viskó mellől dob pergése hallik,
Minden koppanása a szívbe nyilallik.
Öreg magyar paraszt áll fedetlen fővel,
Unokáját nézi: vajon miből nő fel?
Anyja keblére sirva dől a gyerek
Kivették szájából a falat kenyeret.
Ott viszi a zsebrák.
Hol van Magyarország?

Czifra az a kastély, mintha templom lenne;
Német építette, német az ur benne.
Nem értem a szavát, pedig nagy a hangja,
Akár az ur, akár a cselédje mondja.
Honnan jöttek ezek?... Mit akarnak itten?...
Tőled kértem áldó és büntető Isten,
Ki mindent tudsz — mondják,
Hol van Magyarország?

Gabányi Árpád.

Nagy Gábor.

(Mai képünkhöz.)

Nagy Gábor, szállodatulajdonosnak, a kolozsvári pinczer egyesület diszelnökének arcképét mutatjuk be t. olvasóinknak.

Nagy Gábor Dömsödön született 1845-ben. Tehát az egyesületnek — évei számát tekintve — a legfiatalabb elnöke. Atyja szintén Nagy Gábor, Dömsödön kávéház tulajdonos volt és az ottani nagykereskedés és tekintélyes Nagy családhoz tartozik. Nagy Gábor az elemi iskolákat elvégezván Dömsödön, Budapestre ment a Lutheránusok iskolájába folytatni tanulását.

De már ekkor nagy hajlamot érzett a zenére s iskolai tanulmányai mellett szorgalmasan járt el a zene-conservatoriumba, a hol Huber Károly kitűnő zeneművész tanítványa volt.

E közben érte a csapás, hogy édes anyja meghalt és neki tanulmányait félbe kellett szakítani. Atyja kívánságára haza ment Dömsödre s mint egyetlen fia kezelte a kávéházat. Később családi körülményeknél fogva és hogy ismereteit gyarapítsa — miután a reális pályára kellett lépnie — gözhajón és Budapesten szolgált főpinczéri minőségben. 1867-ben a koronázás után jött Kolozsvárra és a „Nemzeti Szálloda”-ban szobafőpinczér lett. Ugyanekkor expeditora volt a br. Bánffy Kálmán-féle gyorsutazási vállalatnak.

Ebben az időben, a mikor csak üres ideje volt, szívesen vonult félre hegedűjével s élt a zenének. A zeneművészet iránti szeretetét a reális pálya, melyre lépett, nemhogy lankasztotta volna, sőt még fokozta, és fárasztó napi munkája után mindig édes boldogságot érzett, ha játszhatott az ő kedves hangszerén.

1873-ban lett önálló vendéglős Maros-Vásárhelyen, hol a Transylvaniát bérelte ki. Ottlété alatt polgártársainak általános szeretetét és ragaszkodását vívta ki, elannyira, hogy midőn M.-Vásárhelyről ismét visszatért Kolozsvárra, nagyszámu barátai és ismerősei szeretete és becsülése kísérte ez útjára s az előkelő körök nagy számban jelezték meg az indóháznál egy „Isten hozzádot” mondani. E kedves emlékek ma is szívesen ragadják vissza abba az időbe és sok szeretettel gondol M.-Vásárhelyre.

M.-Vásárhelyről vissza térve 10 éven keresztül volt a Redoute vendéglőse és ugyanekkor az Uri kaszinó és a „Nemzeti Szállóda” éttermeit is ő birta. Ez időben lelke gyakran tért vissza első szerelméhez, a hegedűjéhez s a Budapesten megszakított zenetanulmányait Bráth Frigyes zene-művésznél fejezte be. De már ekkor maga is művészként kezdte a hegedűt. Bizonyára még ma is sokan emlékeznek a Nemzeti Szállodában rendezett „Kamarai zeneestély”-ekre, s mikről az akkori lapok a legnagyobb elismeréssel írtak s Nagy Gábort hivatottságánál fogva arra jelölték ki, hogy Kolozsvár zenei életébe ő fog egy kis friss életet önteni.

Az ősz Brassai Sámuel, a ki nemcsak a tudományban, de a zenészetben is kitűnőség, mindig jelen volt a kamarai zeneestélyeken s Nagy Gábor zenetehetségéről a legnagyobb elismeréssel szól ma is.

1883-ban nyitotta meg a Bánffy-háznál levő éttermeit és kávéházát, melyet 1891-ben a régi „Pannónia” épület oda csatolásával bővített ki. Ugyanakkor kapta szállodája a „Központi szálloda” nevet, mely az erdélyi részekben ma a legizlésebb, a legelegánsabb és a legkényelmesebb szálloda. Itt több ízben vendégei voltak Ő Felsőge koronás királyunk, Albrecht főherceg, József főherceg s az ország nagyjai számosan. Ő Felsőge legutóbbi kolozsvári tartózkodása alkalmával nála ebédelt s az ebédet ő szolgálta fel.

Sok gondjai közepette is szakit magának mindig időt arra, hogy a zenét szellemileg és anyagilag egyaránt szolgálja. Ő a fentartója és ápolója a kolozsvári Philharmoniai zenetársaságnak, mely a klasszikus műzsika művelésével szerez szép eredményeket és művészi élvezetet a közönségnek. Ő iratta meg a kolozsvári zenekonzervatórium történetét, és ő élesztette fel ez intézményt a csendes haldoklásból az által, hogy Farkas Ödönt, a kitűnő zenetanárt közbenjárásával az intézet élére választatta. De legbüszkébb arra a kitüntetésre, a mely 1879-ben érte, midőn a Vigadóban Liszt Ferenc és Zichy hangversenyt rendeztek. E hangversenyt a nagy Gábor quartette nyitotta meg, mely olyan meglepő szépen sikerült, hogy maga Liszt Ferenc is kitüntetően tapsolt és kezét szorított vele elismerése jeléül. Simon Elek pedig, Kolozsvár akkori polgármestere, a város nevében mondott köszönetet Nagy Gábor quartette társaságának.

Moldován Gergely „Szép Iliána” népszínművének zenéjét ugyancsak Nagy Gábor írta. A darab előadása alkalmával a közönség — a lapok feljegyzései szerint — a zenei részeknél mindannyiszor tapsokban tört ki s a kritika is a legnagyobb méltánnyal emlékezett meg róla.

Ezeknél az érdemeinél fogva a múlt évben alakult „Ithon” kolozsvári írók és művészek köre tagjai közé választotta. Egyházának, az ev. ref. egyháznak presbytere, városi képviselő és iparkamarai tag. Kolozsvár közönsége pedig őszintén szereti s mint a városnak derék munkás polgárát nagyra becsüli.

Bortörvény és egészségügyi rendőrség.

Sajátságos nép vagyunk mi magyarok, nem hiába csufoltak török testvereink nagy pipájú, kevés dohányu gyauroknak. Egész életünk olyan *fenn az ernyő, nincsen kas.*

Hamar megérezzük, hol szorít, de a bajon nehezen segítünk; mert hát a mi fajtánk *Pató Pál*: „Ejh, rá érünk arra még!”

Mindnyájan emlékezhetünk, hogy a lelketlen üzérkedés mily kiszámíthatlan kárt okozott a magyar bortermelésnek. Európa-szerte oly veszett híre támadt a magyarországi bor-kezelésnek, hogy a svájci botrány után rohamosan szorultunk le a világ piacairól.

A parlamentben és a sajtóban valósággal tengeri kigyóvá lett a bor-kérdés, de hiába küzdött hévvel és kitartással Szalay Imre, hiába sürgették a gazdák, a magyar bortörvény nem született meg. Miért? — Mert még volt borunk, lett volna mit védenünk. A mi előre látásunk mindig eső után köpönyeg.

A filloxerának kellett beütni, gyönyörű szőlőinknek parlaggá pusztulni, hogy a bortörvényben gyönyörködhesünk.

Igy is jó volt, legalább gondoltuk, a jövőnek használ, előmozdítja a szőlők rekonstrukcióját.

Valósággal fuladoztunk a műborban, az ujságok 5—6 forintjával kínálták a külföldi tinkturákat, melyek a vizet borra varázsolták.

Az üzlet, a kik vele foglalkoztak, azoknak pompásan jövedelmezett pénzt, a közönségnek pedig a gyomor- és vérbajok válogatott nemeit.

Igy hát nem kevés erély és bátorság kellett ahoz, hogy valaki a hatalmasan burjánzó üzérkedésnek gátot vessen. Már-már oda jutottunk, hogy a szőlőültetés legalább is luxus.

Ekkor született meg az első bortörvény, mert nem kisebb erélyű férfi állt a kereskedelmi kormány élén, mint a vasminiszter, Baross Gábor.

Ő francia mintára csakhamar elkészült törvényjavaslatával, mely 4 paragrafusban kurtán-furesán mondott halálos ítéletet a bor gyártására és hamisítására.

A törvényjavaslat nagy ijedelmet okozott bizonyos körökben, volt fenyegetés, jajgatás, de a vasminiszter hajthatatlan maradt.

Kár, hogy javaslatának törvénynyé szentesítését meg nem érthette, mert ő bizonyára arról is gondoskodott volna, hogy a törvény ne legyen írott malaszt.

Igy azonban a törvény az elfeledett akták dísztelen sorsára jutott.

Már nem is emlékeznénk rá, ha legújabbán a lapok hírét nem adják, hogy Br. *Dániel* kereskedelmi miniszter a bortörvény revíziójával foglalkozik.

Tehát ez a törvény is úgy járt, mint a kurdoki csizma: elszakadt, mielőtt viselték volna.

Van-e a törvényen igazítani való, nincs-e, azzal most nem törődünk, csak magáért a kérdés föllevenítéseért üdvözljük a kereskedelmi minisztert.

Talán a revízió meghozza azt, a mit eddig nélkülöztünk, a törvényt fogantató szervezetet, vagyis az egészségügyi rendőrséget.

Mert hát ott van többi e fajta törvényünk az *életmi cikkek hamisításának meggátolására*, hasznát ezeknek sem vehet-

jük, mert nincs külön, a dologhoz értő egészségügyi rendőrségünk.

Igaz, hogy ilyen *rendőrség teljesen különálló szervezést, nagy anyagi áldozatot kíván*, de azt hisszük fokozatosan, a meglevő erők fölhasználásával, nagyobb megterhelés nélkül is valósítható lenne.

A gyógyszerészek, kik a chemiai vizsgálódásban jártasak, különösen a vidéken, szívesen vállalkoznának az *egészségügyi felügyeletre* s így ezen a téren is csakhamar lényeges haladást tapasztalhatnánk.

Az eszmét tisztelettel ajánljuk a nagyméltósági miniszter ur figyelmébe.

Ihász György.

Schalkház Lipót

értekezése és indítványa a vendéglői tanulók testi és szellemi szakszerű kiképzésének tárgyában.

— Folytatás. —

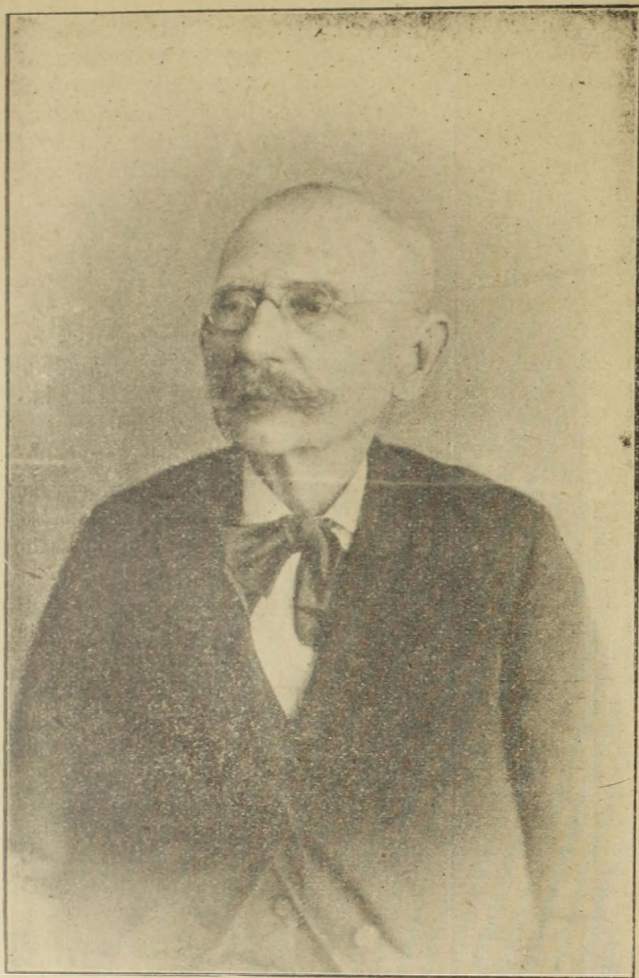
Kezeim közt van például egy angol statisztikai táblázat az emberek halandóságáról. Ebben ki van tüntetve, hogy leghosszabb életűek a papok s hogy a legnagyobb halandóság a pin-czerek közt van. Ezután a táblázat rendre viszi a foglalkozások neveit, s ennek folytán azok, a melyek több nyugalmat adnak, hosszabb élettel is kecsegtetnek. Továbbá dr. Klenke Herman jó-hírű német orvos, egyik művében, a tüdővészre vonatkozólag ezeket olvassuk: „Kiknél a tüdő-vészhez való hajlam már ifjúkorukban mindinkább és határozottabb alakban mutatkozik, azoknak a következő szabályok szigorú megtartását ajánlom: az úgynevezett „gyenge” vagy „szűk” mellűek kerüljék a levegő hőmérsékének gyors változását, az erősen fűszerezett ételek és izgató italok élvezését, mindennemű gyors testi mozgást u. m. futást, ugrást, tánczot, a sok lépcsőjárást és hegymászást; a testi erő nagymértékbeni tékozlását, nemkülönben a tulságos nemi élvezeteket is, kiválóan a kicsapongást, dorbézolást és éjjelezést az erős dohányzást, a tulságos megerőltető beszédet, dalolást, a hosszabb időzést, s munkát az olyan helyiségekben, a hol sok ember tartózkodván, a levegő a füst és kigőzölgés folytán megromlott. Ellenben nagyon használ a mérsékelt testmozgás, a tiszta, enyhe levegő, a tápláló és könnyen emészthető ételek élvezete és végtére — mindenekfelett — a kedélynyugalom, mert mi sem segíti és siettetti a tüdővész fejlődését olyannyira, minő éppen a kedélyfelindulás!” (Említett életrendi szabályok, nem csupán a tüdővézésekre vonatkoznak, hanem egyesekben a szembajosokra is de különösen a vérszegénység és görvélykórosokra, miután a vérszegénység a tüdővész fejlődését nagyfokban előmozdítja s mert a görvélykór a tuberkulózissal közel rokonságban áll.)

Hasonló fejtegetést találunk dr. Lőrincz Ferencz: „Hogyan menthetők meg a tüdőgümőkórosok és mikép gátolható meg a tüdővész terjedése” című munkájában, melyből a következő részeket itt felolvasni szükségesnek tartom:

„A tüdővész terjedését általában előmozdítják: a hajlam öröklése, tulságosan kifárasztó munkálkodás, az egészséget nagyon megviselő mesterség, terhes iparűzet vagy gyári munka, gyermek korai munkára kényszerítése, elégtelen vagy erősen eczetes, husnélküli táplálkozás, tisztátalan füledt levegő, minden nemű kihágás, a szeszes italok korai és tulzott élvezete, tulságos sok dohányzás s végtére nagyon gyakori kéjelgés, a mívégtelen sok más betegségnek, de kiválóan a tüdővésznek egyik elsőrendű s hihetetlenül gyakori alapokát képezi.

(Folyt. köv.)

ARANYLAKODALOM.

Binder Ferencz.

Megelevenül emlékeztünkben *Philemon* és *Baucis* regéje, a hitvesi szeretet és hűség ama derűs képe, melylyel Ovidius költészete bájolja el a szíveket.

Együtt élni át az élet virágos, vágától forró éveit, együtt küzdeni az érett kor napjaiban, magában is boldogság; hát még együtt hordani az öregség nyugalmát, együtt azoknak, a kik egymást szerették az ifjuság hevével, a szerelem lángjával.

Ősz fűtökkel is érezni, hogy abból a melegből, abból a lángból szíveikben még mindig révedez egy-egy szikra s ez a szikra melengeti dermedező szíveiket, ez a szikra varázsolja ajkakra a késő örömek méla mosolyát.

Ilyen boldogság kevés embernek jut osztályrészül, leginkább olyanoknak, kik hasznos munkában, érintetlen becsülettel futották meg életük nagyobb részét.

Éme kevés boldogok sorában igazán jól esik látnunk *Binder Ferencz* urat és hűséges hitvesét, *Diószeghy Máriát*, kik m. hó 24-én tartották meg aranylakodalmukat.

Tisztelőik sorában, kik oly őszintén örvendeztek magasztos ünnepüknek, elsőik akarunk lenni mi is, hogy dicsérjük a gondos férj, a munkás, nemesen érző polgár, a jó anya erényeit s őszinte szívvel kívánjuk, hogy e szép ünnep fényében még sokáig sütkérezhessenek s napjuk, ha téli nap is, még sokáig sugározzék rájuk!

E jó kívánságban osztozik minden vendéglős, hiszen *Binder Ferencz* érdemeit mindnyájan ismerjük és méltányoljuk.

Binder Ferenczné szül. Diószeghy Mária.

Boldogan tekinthetnek vissza lezajlott életükre, mert fiukat, ifj. *Binder Ferencz* építész-mérnököt és családját, kit Ő felsége a „Vörös kereszt” kórház építésének befejező tégelájának letétele alkalmával legmagasabb kitüntetésre méltatott, valamint egyetlen leányukat boldognak tudhatják oly férj oldalán, mint *Tüdős József*, ki jellemével, szakácművészségével oly magasra küzdötte magát, szolgálhatván *Miksa* császárt, itthon pedig eszével, gazdag tapasztalataival, emberszerető szívével az egész polgárság tiszteltetére és szeretetére tette magát érdemessé.

Örvendezve borulhat az agg pár egymás keblére, midőn látják, hogy a nemes mag leányuk *Tüdős Józsefné* szívében mily dusan virágzik, mint feleség és anya a legjobbak közé emelve magát szeretetével gondosságával és odaadásával.

Mint az ősz Simeon hálaadón tekinthetnek az égre, mert örvendezhetnek gyermekeikben, unokaikban, nemes életük folytatásaiban, az ő törzsről hajtott ág bimbóiban.

E bimbókat ne érje hervadás, nyílnak illatos, termő virággá, hogy az aranylakodalmas öreg szülők boldogsága teljes legyen e földön!

* * *

Hogyan élt, hogyan működött *Binder Ferencz* hosszú életén át, arról a következő adatok mindennél ékeesebben szólnak:

Binder Ferencz 1819-ben született Németböldön, Baranyamegyében. Iskoláit elvégezván, a mészároságot tanulta, s Budapestre került. Itt 1846-ban a hatvani-utczában, a mostani Glosz-

féle házban vendéglőt nyitott s csakhamar nagy népszerűsége tett szert. Ekkor nősült, elvevén Budapest egyik legszebb hölgyét, *Diószeghy Máriát*, ki 1809-ben született. *Binder* ezóta szakadatlanul a vendéglősiipar terén működik, mint ilyen találta a szabadságharcz, mely alatt a jó hazafiak táborában buzgólkodott. Egyáltalán lelkes támogatója volt a közügyeknek, különösen a művelődési mozgalmaknak. Így a képzőművészeti társulatnak is egyik alapítója s már 50 év óta pártoló tagja. Folyton gyarapodva polgártársai tiszteletében, többször előkelő tisztségekbe akarták emelni, de ő szerényen visszahúzódva, megmaradt a független munkásság mellett.

Mint borismerőnek országos híre volt, előkelő termelők kérték ki tanácsát, mert izelő érzékét csálhatatlannak tartották. Finom izelő-érzéke ma is közbeszéd tárgya, ami annál feltűnőbb, hogy szeszes italokkal sohasem élt.

Mint borkereskedő kitűnő borairól messze földön híres s az 1885-iki és az 1896-iki kiállításon a nagy bronzéremmel tüntették ki.

Igy élt *Binder Ferencz*, ilyen hasznos munkásság után érte őt november 24-dike, boldog házasságának ötvenedik évfordulója.

Ezen a napon szerető hitvesével, szívükben áhitattal, a belvárosi plebánia-templomba mentek, a hol 50 évvel azelőtt, mint viruló ifjak örök hűséget esküdtek egymásnak.

Hálával borultak le boldogságuk tanuja, az oltár előtt, hogy áldást rebegjenek a Mindenhatóknak sok kegyelméért.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Esküvők.** Fényes esküvő színhelye volt a budapesti Erzsébet-városi templom f. évi november 26-ikán. Ekkor vezette oltárhoz Meizler János, a debreczeni vasúti vendéglő derék főpinczére Baader Ilona kisasszonyt, Bader Mihály fővárosi kocsiháros szép és kellemes leányát. Az esküvőn a boldog házaspár nagy számu ismerősei és jó barátai voltak jelen, köztük özv. Haselmayer Istvánné, két bájos szép leányával Ilonával és Idával, kik valóban elragadó szépek voltak a többi koszorús lányokkal együtt. Ott láttuk Tatár Gusztáv szállodást, Südy Lászlót Debreczenből és számos előkelő vendéget. Az esketési szertartást Kapos György fővárosi hittanár végezte, ki mint a vőlegény rokona remek beszédet intézett az új párhoz. Az orgonán pedig Göndöcs István karnagy személyesen adta elő alkalmi himnuszait. — Deutsch Pál fővárosi vendéglős múlt hó 19-ikén vezette oltárhoz Schrabl Erzsébet kisasszonyt Schrabl Antal fővárosi vendéglős és háztulajdonos unoka nővérét. Az esküvőn a család nagyszámu ismerősei voltak jelen, násznagyok voltak Kutschera Richard és Kasel Mihály. Nyoszoló lányok voltak: Graser nővérek és Deutsch Annuska. Vőfélyek: Graser Károly és Deutsch József. Az esküvőt Schrabl Antal ur vendéglőjében kedélyes és vig lakoma követte.

— **Halálozások.** Müllher Alajos, a szabadkai „Bárány” szálloda bérloje hosszas betegség után múlt hó 27-ikén jobblétre szenderült. Temetése nagy részvét mellett ment végbe Szabadkán. — Hoffmann Ferencz budapesti vendéglős, múlt hó 28-ikán hosszas betegség után elhunyt. Temetésén (pipa-utcza 6. sz.) szaktársai nagyszámban vettek részt.

— **Karikás.** A Kerepesi-ut és a Klauzál-utcza sarkán levő ház vendéglője fölött most egy festett vászon kelt feltűnést. „Karikás vendéglője,” csak ennyi és nem több a vászon felirata. Kevés szó, de mégis sokat mond a fővárosi embernek. A magyar konyha jósága, jó bor, magyaros szokások, szíves látás, jó kedv, ez mind benne van ebben a névben: „Karikás.” Mint a karika, oly vidáman forogjon Karikásék szerencséje ebben az új helyiségben is s régi, jó hírnevüknek gyarapodására szolgáljon új vállalkozásuk.

— **Vendéglősök összejövetele.** A budapesti vendéglősök pénteki reggelijöket tartják: december 11-én Barabás Józsefnél, József-körut 85., decz. 18-ikán Koch Józsefnél, Csengery-utcza 45. — A csütörtöki ozsona-társaság pedig decz. 10-én Pandur Józsefnél, Baross-utcza 47. sz. a. tartja.

— **Gast József** legjobb vendéglőseink egyike, a Csepel-rakpart 7. sz. alól, Lónyay-utcza 22. szám alá helyezte át üzletét, a mely a magyar konyha mellett föntartott bajor konyha tekintetében valódi különlegessége a fővárosnak.

— **Vendéglő átvételek.** Budapesten a Nép-színház-utcza és Konti-utcza sarkán levő Schön-féle vendéglőt ifj. Tüdös József szakács, Tüdös József ismert nevű szaktárs fővárosi vendéglős fia veszi át. Sok szerencsét! — Kis stáció-utcza 1. sz. a. levő vendéglő üzletet Hautzinger Ferencztől Gáspár József vette át. — Pajtsits Gábor fővárosi jeles szaktársunk, ki legutóbb a kiállításon a légszusz pavillon vendéglőse volt, átvette a Rókszilárd-utcza 23. szám alatt levő Becskey-féle vendéglőt. Pajtsits Gábor kezelése alatt e vendéglő a fővárosi és vidéki közönség kedvencz gyűlhelye lett. Ide jár a fiatalság színe java. Konyhája és italai kitűnőek. Megnyerő modorával és előzékenységgel valósággal meghódította a közönséget. Pajtsits Gábor a vendéglős ipar egyik kiváló művelője a hazai pinczereknek is osztatlan tiszte

letét bírja. Ő volt a 80-as évek elején a pinczér kör igazgatója, lelkes működésével nagy szolgálatokat tett osztályunk és iparunk érdekeinek előmozdítása körül. Sok szerencsét kívánunk kitűnő szaktársunknak.

— **Az aradi pinczerek** e hó 24-én ösmerkedési estélyre gyűltek egybe a „Nádor Szálloda” éttermi helyiségében s a szépszámmal megjelent kártársak — emelkedett hangulat mellett — ezuttal szóba hozták az érdekükben legközelebb alapítandó „Országos nyugdíjalap” ügyeit, mely célra Magyarország pinczérei kara eddig is tekintélyes összeget helyezett el a „Magy. Orsz. Közp. Takarékpénztárnál”. Magukévá tették továbbá azon eszmét, hogy az aradi „pinczér-egylet” alapszabályait a legközelebbi évi közgyűlés alkalmával akként fogják módosítani, hogy az egylet tulajdonát képező elhelyező irodát ezután nem megválasztott ügynökre bizza, hanem azt házilag fogja kezelni s a befolyó közvetítési díjak tekintélyes összegét ezután nem az ügynöknek juttatják, hanem ezzel is az egylet vagyonát fogják gyarapítani. Ezeknek keresztül vitelére „Asztaltársaságot” is szerveztek.

— **Restauráció és büfé.** A budapesti román konzulátus értesítette szerkesztőségünket, hogy Bukarestben a román hajózási társulatnál, a „Serviciului Maritim Român”-nál a restaurációra és büfére bérleti pályázat hirdettetik. Ajánlatok f. évi december 3—15-ig, délelőtt 11 óráig küldendők a „Serviciului Maritim Român” igazgatóságához Bukarestbe. Az ajánlatok belül ily felzeti czímmel látandók el: „Oferta pentru exploatarea Restaurantelor de pe vasele S. M. R.”. A részletes bérleti feltételek szerkesztőségünkben áttekinthetők.

— **Hatalmas konyha** van Párisban az Au bon marche („Az olcsósághoz”) nevű világhírű üzletben. Mintegy 4000 ember kap az üzletben foglalkozást és ellátást. A legkisebb üst 100, a legnagyobb 500 literes. Van 50 serpenyő, melyek mindegyikében egyszerre 300 cotelettot lehet készíteni. A burgonyafőzéshez szükséges edények mindegyikébe 200 fontnyi burgonya önthető be egyszerre. Omelettehez egyszerre 7800 tojást használnak. A szakácsoknak száma állandóan legalább 60.

— **Világfürdő Tatán.** Arról értesülünk, hogy Eszterházy Miklós gróf, a tatái várur a parkjában levő gyönyörű tó felhasználásával világfürdőt akar létesíteni Tatán. Az előkészületek már megtörténtek s a jövő nyáron megkezdődik az új fürdő első szezonja.

— **Kávéház átvételek.** Budapesten a kerepesi-uti Kossuth-kávéházat Krausz Miksa, a Bähr-féle kávéház volt főpinczére vette meg. — A József-köruti „Jókai”-kávéházat Jablonczay Aladár vette át. — A granátos-utczában levő volt Sohr-féle kávéházat Papp Emil, a „Stefánia” szálló volt igazgatója vette meg. Sok szerencsét szaktársainknak!

— **Szegény gyermekek felruházása.** Budapesten, a József-körut 50. sz. alatt levő Frey János-féle vendéglő „Lizi asztaltársasága” f. hó 10-én d. u. 5 órakor 18—20 szegénysorsu gyermeket fog téli ruhákkal teljesen ellátni. Az asztaltársaság derék elnöke Kotztor Rezső ur nagy buzgalmat fejtett ki a jótékonyság eme szép megnyilatkozhatása iránt, melyhez hozzájárultak: Brückner József vendéglős, Frey János vendéglős, Kandler György, Fettich Nándor, Fritsch és Feind építészek. Sötét J. és Wölde Pál urak pedig saját költségükön öltöztetnek fel egy-egy gyermeket. Eljenek!

— **Üzleti hírek.** Nagay Sándor a kiállítási Kommer-féle étterem fizető pinczére Kolozsvárt a Tauszik-féle vendéglő főpinczérei állását vette át. Balázs János a Rémi-szálloda főpinczérei állását

vette át Budapesten. — Szűcs Lajos a „Metropol” szálló volt szobafőpinczére a József-köruton levő Janisch-féle étterem főpinczérei állását nyerte el. — Nemeskéri Kiss Géza ismert nevű főpinczér a budapesti „Mátyás Király” kávéházban a főpinczérei állást vette át. — Kecskés Antal a fővárosi „Elite” kávéház főpinczérei állását vette át. — Posch József munkácsi „Pannónia” szálloda volt főpinczére Selmezbányán a „Hungária” szálloda főpinczérei állását vette át. — Kaszás Lajos fizető pinczérei állást nyert Muhr György Kerepesi-uti éttermében Budapesten. — Pancsován a Wittlinger-féle szálloda főpinczérei állását Csányi János és Lillinger J. vették át. — Budapesten a „London”-szálló főpinczérei állását Novák József, a „Plastikon”-étterem főpinczérei állását pedig Gáspár Péter vették át.

— **Halálozás.** Müller Mihály dévai szállodást érzékeny családi veszteség érte, anyósa Kampauer Adolfné eperjesi szállodásné elhunytával. A boldogultnak temetése nagy részvét mellett ment végbe Eperjesen. Béke poraira.

— **Szabadkai hírek.** Münich Dezső széleskörben ismert derék szaktársunk átvette a volt Czerenkovits „Johann bácsi”-féle bor- és sörcsarnokot s azt múlt hó 22-én megnyitotta. — Ellenberger Gusztáv a kaszinóépületben elegánsan berendezett sörcsarnokot nyitott s itt a főpinczérei állást Kárner Gyula tölti be. — Acházt Ferencz régi szaktársunk a sétatér-utczában sörcsarnokot nyitott. — A „Nemzeti” szálloda főpinczérei állását Lineberg József foglalta el.

— **Megjelent a „Pinczerek Lapja”** s annak 1-ső számát az egész ország főpinczéreinek megküldöttük. Mutatványszámokat szívesen küldünk annak, aki ez iránt egy levelező-lapon megkeres bennünket. Lapunk barátait kérjük, szíveskedjenek odahatni, hogy szakközlönyünk minél szélesebb körben elterjedhessen. Előfizetési ára a lehető legolcsóbb. Egész évre 3 frt., félévre 1 frt 50 kr., negyedévre 75 kr. Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba: Budapest, VII. Klauzál-utcza 2. sz. alá küldendők.

— **A Rémi-szálloda** éttermét és kávéházát Fodor József szaktársunk vette Budapesten.

— **Vendéglő átvételek.** Fülöp Károly kolozsvári vendéglős szaktársunk Budapesten a király-utcza 70. szám alatt vendéglőt nyitott. Sok szerencsét! — Nyulassy Karolyné Palkovits Erzsébet asszony átvette a nefelejts-utcza 3. sz. a. levő vendéglőt Nagy Nándortól.

— **Sikkasztás a királyserfőzőben.** A kőbányai király-serfőző részv. társaság igazgatóságánál nagyobb szabású sikkasztásnak jöttek a nyomára, a melyet a serfőző volt irodafőnöke, Fekete Sándor követett el akképpen hogy több rendbeli hamisított aláírásokkal ellátott nyugták alapján több ezer frt vámpénzt vett fel a budapesti pénzügyigazgatóságnál a részvénytársaság részére és a felvett összegeket elsikkasztotta. A sikkasztó irodafőnököt egyéb malverzációi következtében a részvénytársaság igazgatósága még az év. augusztus havában elbocsátotta állásából. A feljelentést még csak a napokban tették meg ellene, mert ekkor jöttek rá a budapesti pénzügyigazgatóságnál elkövetett sikkasztásaira. A rendőrség a feljelentésre megindította a vizsgálatot Fekete Sándor ellen s Scheff dr. vizsgálatvezető rendőrkapitány már át is tette a sikkasztása ügyét a kir. ügyészséghez.

— **Vasúti vendéglők bérlete.** A magy. kir. államvasutak Szegedi üzletvezetősége pályázatot hirdet a herku-

les fürdői és eszéki állomásain megüresedő pályaudvari vendéglők bérletére. A bérlet a herkulesfürdőre 1897. február 1-jével, veszi kezdetét és tart 3 éven át. Bánatpénz fejében a herkules fürdői bérletre 100 frt. Az eszéki nézve 600 frt. Ajánlatok 50 kr bélyeggel ellátva 1896. decz. 21 déli 12 óráig a szegedi üzletvezetőséghez beküldendők.

— **Uj vendéglő.** Budapesten a kalap-utca 17. sz. alatt épült kaszinóépületben levő vendéglőt *Lukács Ferencz* hírneves szakácsművésznünk, a „Pannónia” szálló főszakácsa s a bikszádi fürdő kedvelt vendéglőse vette át.

— **Az első magyar részvényserfőződe** november 22-én délelőtt 11 órakor tartotta XXIX. rendes közgyűlését a részvényesek nagy érdeklődése mellett az igazgatóság Eszterházy-utcai helyiségében. Az igazgatóság jelentése, mely az egyetlen cz. és kir. udvari szállítói czímmel ki-tüntetett magyar serfőződe forgalmának folytonos emelkedéséről tanuskodott, nagy tetszést keltett s az igazgatóságot lelkesen megéljeneztek. A felmentvény és az alapszabályok némi módosítása után négy igazgatósági és egy felügyelő-bizottsági tagot választottak. A választás a hazai ipar fejlődését szívükön hordozók között őszinte örömet fog kelteni, mert újabb garanciát képez arra, hogy ez a legfejlettebb s legkitűnőbb terméket szolgáltató sörgyár, ezentúl is haladni fog, sőt mielőbb a fejlettség legmagasabb fokára emelkedik. Ugyanis, a kik eddig az igazgatóságból hiányoztak, a szakferfiak, elnyerték méltó helyüket. Ami még örvendetesebbé teszi ezt a nagyjelentőségű mozzanatot, az, hogy a két beválasztott a magyar szakferfiak legkiválóbbja: *Gundel János* és *Glück Frigyes*. Az igazgatóság egészben a következő: *Natter Ferencz* vezérigazgató, *Mendl István*, *Pucher József*, *Németh Titusz*, *Flesch Mór*, *Basch J. Fülöp*, *Komperz Károly*, *Gundel János*, *Glück Frigyes*; felügyelő-bizottsági tagul pedig dr. *Kovácsy Sándor* választották meg. A gyár fővárosi képviselője *Rajágh Lajos*.

— **A francziapezsgőfogyasztás a milléniumon.** Az ezredéves kiállítás ideje alatt Budapesten jelentékenyen több francziapezsgő fogyott el, mint az előző években két, sőt három annyi idő alatt. Ez évben a lefolyt kilencz hónap alatt, mely időközre esik az ezredéves kiállítás is, Budapesten körülbelül 180.000 darabbal több pezsgő fogyott el, mint 1895-ben. Behoztak ugyanis 1896. évi január—szeptember hónapjaiban 3384 métermázsa pezsgőt, és pedig 1676 métermázsat direkt Franciaországból és 1497 métermázsat Ausztriából (és részben Franciaországból), Németországból összesen 209 métermázsa pezsgő került az országba. A múlt évre nézve az összes pezsgőforgalom 1872 métermázsat tett ki; ebből érkezett direkt Franciaországból csak 576 mm. Ausztriából 1150 métermázsa. Németországból 141 métermázsa. Érdekes azonban, hogy a többi szeszes ital forgalma, kivéve az olasz bort, valamint a pálinka, likőr és konyak behozatal jóval kisebb volt, mint a múlt évben. Így tehát az ezredéves orsz. kiállítás ideje alatt Budapesten fogyasztott szeszes italok túlnyomó része hazai volt.

— **A „mértékletesek” itala** Londonban az italjövedéki adó vegyészai most bizonyos mértékletességi italok elemzésével foglalkoznak s úgy találják, hogy néhány ily szelid ital, melyet a mértékletességi egyletek buzgó hívei ugyancsak buzgón fogyasztanak, 10 százaléknál több alkoholt tartalmaz, tehát annyit, amennyit a nagyon erős sör. Több gyárosnak alapos kilátása van rá, hogy jöve-

dékmegeconkitásért megbírságotják, mert Angliában minden oly ital fogyasztási adót köteles fizetni, mely többet tartalmaz 2 százalékos szesznel. A mértékletességi egyletek legkedvezőbb itala az ugynevezett növényssör volt. Kiderült azonban 638 esetben megejtett próbából, hogy ez ártatlan itóka sokkal erősebb a sörnél. Más ily ital: a kékszalag-sör, a bicikli-sör, a répa-sör, az oroszánfog-sör, stb. Legnagyobb szédeltést a mértékletesek az „angol port-sherry”-vel üzik. Ezt a sherryt az ártatlan mazsolaszőlőből csinálják s ezzel helyettesítik az igazi sherryt. A jövődeki hivatal vegyészai azonban úgy találták, hogy 28—30% alkoholt tartalmaz tehát annyit, amennyit a jóféle aszbor.

— **(Chinai étl. p.)** Li-Hung-Csang chinai alkirály a minap a párisi Eiffel-toronyon ebédelt. Hauotoux külügyminiszter vendégelt meg. A menü lehetőleg chinai volt és így hangzott:

Croustades du Tehe-Li
Tomates et concombres
Filets de sole tour Eiffel
Cotes d'agneau au riz de Chine
Canetons de Rouen à la Tien Tsin
Cailles de Ho-Fei en chaud froid
Ecrevisses du Ngan-Hoei en boisson
Bombe parisienne.

A lakomára diversissemment következett, melyben clownok, biciklisták, dresszirozott kutyák s egy arab csapat mutatták be művészetüket. Li-Hung-Csang sokáig időzött a toronyon, színházi látósvéval nézegetve Páris panorámáját s minden monumentális épület iránt kérdezősködve.

— **Vendéglősök gyermekeinek oktatását** ebédért szívesen magára vállalná egy szegénysorsu volt vendéglős szaktársunk fia, ki jelenleg Budapesten az Egyetemen orvostanhallgató. E saját erejéből magát felküzdő szegénysorsu fiatal embert ajánljuk t. fővárosi szaktársaink figyelmébe. — Bővebbet e lap kiadói hivatala.

— **Meghosszabbított borvásár.** A kereskedelemügyi miniszter a hozzá több oldalról intézett kérelemnek engedve, ma leiratban tudatta, hogy a ma folyamatban lévő budapesti borvásár időtartamát nyolcz nappal meghosszabbítja.

Billiárd-mesterek mérkőzése. Adorján Jenő, a legkiválóbb magyar billiárdmesterek egyike most mérkőzik Berlinben a híres billiárd-championnal Kerkannal. Kerkann az első napon 2611, Adorján pedig 2920 karambolt csinált. Kerkann legnagyobb sorozata 85, Adorjáné pedig 131 karambol volt.

Billiárdkör Debreczenben. Fojános magyar királyi honvédszázados kezdeményezésére, mint Debreczenből írják, ott megalakult az országban a második billiárd-kör, amelyet a budapesti billiárdkedvelők páholya mintájára szerveztek. A budapesti egyesület táviratilag üdvözölte megalakulása alkalmából.

BORÁSZAT.

Olaszbor-behozatal. A kereskedelemügyi miniszter a hivatalos lapban közzétette az olasz bor behozatalára vonatkozó adatokat, azonban nem Magyarországra, hanem az egész közös vámterületre vonatkozólag. Ebből a kimutatásból persze nem lehet következtetést vonni külön Magyarországra nézve, pedig bennünket épp ez érdekel. Az említett kimutatás szerint a folyó év első három negyedében 454.000 hektoliter olasz bor érkezett a közös vámterületre, míg az előző év megfelelő szakaszában csak 428.800

hektoliter. Ez a növekedés természetesen kellemetlen a felujulásnak elején lévő magyar szőlőművelésre nézve, de még kellemetlenebb a dolog, ha számbavesszük, hogy Magyarország behozatala még sokkal kedvezőtlenebbül fejlődött. A Fiuméből megszerzett statisztikai adatok szerint ugyanis ez idén szeptember végéig 250.000 métermázsa olasz-bor áramlott be Magyarországra, míg tavaly csak 150.000 métermázsa. Eszerint tehát Ausztria bevitelét a mi rovásunkra csökkentette.

Szeszgyárosok mozgalma. A magyar mezőgazdasági szeszgyárosok országos gyűlését előkészítő bizottság tegnap tartotta meg értekezletét a Köztelken Bujánovics Sándor elnöke alatt, melyen részt vettek: Zselénszky Róbert gróf, Károlyi Sándor gróf, Hedry Ernő, Szilágyi Gyula dr., Forster Géza, Pulszky Géza, Rubinek Gyula, Mandel Lipót, Goldfinger Gábor, Ugron Zoltán, Lederer Arthur és Szevera Károly, kimentették magukat pedig Leidenfroszt László és Salamon Tódor. Az értekezleten megállapították a magyar mezőgazdasági szeszgyárosok országos nagygyűlésének tervezetét s elhatározták, hogy e gyűlést január első felében fogják megtartani egy szűkebb körű bizottság által megállapítandó napon. Ugyanez a bizottság fogja az előadókat is megválasztani.

— **A műbor Franciaországban.** A francia képviselőház most kezdi tárgyalni a műborról szóló törvényjavaslatot. A javaslat értelmében 100 kgr. szárított szőlőre, melyet a bor előállítására használnak, 45 frank vám lesz kivetve. A törvényjavaslatot illetőleg a bizottság és kabinet közt teljes az egyetértés.

— **Az olasz borok drágulása.** A szakkörök várakozása ellenére, hatalmas ár-emelkedés állott be a múlt héten a fiúmei borpiacra. Az olasz kereskedelmi borok ára: 50 krajczárral, sőt némelyiké 1 forinttal is emelkedett. Olaszországban a magyar kereskedők úgy a tavalyi, mint idei árban nagy bevásárlásokat eszközöltek, a mi arra indította az olaszokat, hogy az árakat fokozatosan felemeljék. Az új borok ára is sokkal magasabb, mint eleinte hitték. Az olasz termelők mindamellett további ár-emelkedésre spekulálnak.

Felelős szerkesztő: IHÁSZ GYÖRGY.

NYILTTÉR.)*

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Kolozsvárt, főtér 24. sz. a. levő vendéglői helyiséget egészen a modern izlés követelményeinek megfelelőleg teljesen átalakítottam és fényesen berendeztem.

Éttermemet tágas, kitünően szellőztethető és jól fűthető nagy üveg pavillonnal bővítettem ki, melynél fogva a legnagyobb kényelmet biztosíthatom tisztelt vendégeimnek.

Nagy súlyt fektettem arra is, hogy tiszta és jó minőségű borral s izletes étkekkel szolgálhassak s e végből boraimat személyesen a legjobb hírv. pinczékből vásároltam be. Konyhámra pedig a legnagyobb gondot fordítom, hogy a t. közönség igényeit teljes mértékben kielégíthessem.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri
Tauszik Alajos,
vendéglős.

* E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a Szerk.

Vendéglő átvétel.

Mindennap **HALÁSZLÉ** és **SÜLT HALAK**.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szíves tudomására hozni, hogy **BUDAFOKON**, (Promontor) a gőzhajó és vasúti állomással szemben levő volt Lamprecht-féle vendéglő vezetését átvettem, azt a mai kor igényeinek megfelelően tovább vezetem.

Négy évi működésem, mint a Terézvárosi Polgári Körnek vendéglőse elég garanciát nyújt arra, hogy a n. é. közönség igényeinek megfelelek.

Tisztán kezelt budafoki borok, valamint a legjobb minőségű sörök kimérése. Zamatos magyar konyha, olcsó árak. Pontos kiszolgálást. Kellemes szórakozási hely. Vasúti és hajóra bérkocsi állomás.

Szíves pártfogásért esedez

JÓNÁS FERENCZ,

b. j. üzletvezető.

VIZMÁTHI IGNÁCZ

Eldoradó Mulató

Lipót-körut 32. szám.

Naponta NEMZETKÖZI ELŐADÁS

Fürst Károly igazgatása alatt. Szerződött tagok. Hölgyek: Csillag Mariska k. a., Storch Etel k. a., Walden Lóri k. a., Müller Nina k. a. Urak: Baumeister Károly, Willi György, Szilágyi Elemér, Fürst Károly, Pichler József karmester. **Kezdete 8 órakor. Szabad bemenet.** Jó magyar konyháról, kitűnő italokról olcsó árakon, pontos kiszolgálással gondoskodik

VIZMÁTHI IGNÁCZ,

vendéglős.

Eladó vagy bérbeadó villa.

A szépen épült és díszesen berendezett

„Villa Abbaziában“

(Villa in Abbazia)

34.000 frt. vételárért eladandó, esetleg évi 2000 frt. bérösszegért bérbeadandó; 6000 frt. áru leltár átveendő. Az összegnek fele azonnal, másik fele pedig évi részletekben törlesztendő. A „Villa“-ban van 18 díszesen butorozott szoba, étterem, vendégszoba, konyha teljesen berendezve.

Bővebbet **Ihász György** közvetítő-intézete ad. Budapest, VII., Klauzál-utca 2.

Orosháza községének legélénkebb helyén egy huszonhat év óta fennálló s jó hírnévnek örvendő

Szálloda

(a hol jelenleg a „Gabona csarnok“ helyisége van), a jövő év **április 24-ikétől**

haszonbérbe kiadó

vagy

örök áron eladó.

Értekezhetni a tulajdonos

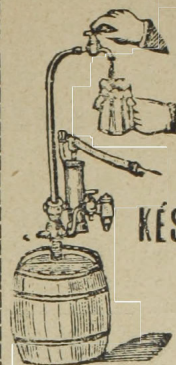
Bakos Józseffel

Csornán.

Alapított 1869.

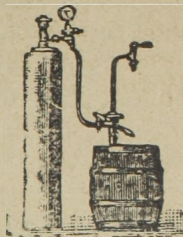
Kitűnőnek bizonyult

SÖRMÉRŐ

KÉSZÜLÉKEK

lég-

vagy szénsavnyomással

zakaralmazott hűtővel

ajánl

WATTERICH ARNOLD

BUDAPEST, dohány-utca 5.

Költségvetés ingyen.

Sörszivattyú, sörpezgőcsapok, minden borbetegség elleni czikkék.

Essenciák a rum-, likör- és eczetkészítéshez hideg uton, minden készülék nélkül.

Képes árjegyzék és kezelési könyv ingyen.

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK

A

KIADÓHIVATALBAN.

Előleges jelentés.

Bátorkodom a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy

IV. Kalap-utca 17. szám alatt

a **belvárosi polgári kör helyiségeiben** egy a mai kornak megfelelően berendezett

ÉT-TERMET

nyitottam. Husz évi működésem, mint a Pannónia-szálló konyhafőnöke, elég biztosítékot nyújt arra, hogy a bennem helyezett bizalomnak megfelelek. Oda fogok törekedni, hogy jó magyar és francia konyhával a legjobb hazai boraim és sörök kiméréseivel, valamint pontos kiszolgálattal, ugyancsak kitűnő villásreggelikkel a n. é. közönség jóakarátát mielőbb kiérdemeljem. Egyben tudatom, hogy összes helyiségeimet még e hó közepe táján tökéletesen készen becsajtom t. vendégeimnek rendelkezésére.

Szíves látogatásért esd tisztelettel

LUKÁTS FERENCZ

vendéglős, a Pannónia-szálló volt konyhafőnöke.

Az 1896-iki ezredéves országos kiállításon legmagasabb kitüntetésben és dícsérő oklevélben részesült.

Az 1891-iki délmagyarországi kiállításon Temesvárott szintén dícsérő oklevéllel lett kitüntetve.

„WEINGAU“

az erdélyi bortermelők eladási szövete

MEDIÁSON

ajánlja garancia mellett természetes borait.

Erdélyi hegyi borok

palaczkokban és hordókban.

Árjegyzék, kívánatra, ingyen és bérmentve küldetik.

KARIKÁS vendéglője

kerepesi-ut 36.

Klauzál-utca sarkán.

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy a népszínház szomszédságában levő **Walter-féle**

éttermet, bor- és sörházat

átvettem s azt f. évi december 5-én megnyitottam.

Teljes erőmmel oda igyekezem, hogy czégünk régi híréhez méltón a t. közönség meglegedését minden tekintetben kiérdemeljem

étkeim izletességével,

boraim jóságával

s a legkitűnőbb minőségű sörök kiméréseivel.

Villásreggeli, ebéd, vacsora, színház után is friss étkek,

változatos étlap szerint jutányos árakkal.

Szíves pártolást kér

Karikás, vendéglős.

Eladó vendéglő.

Budapest legnagyobb forgalmu helyén lóvasuti állomás mellett *diszesen berendezett*

nagy-étterem és vendéglő-üzlet mellékhelyiségeivel együtt más vállalat miatt eladó, s 1897. május 1-én átvehető.

Évi bér: 2500 frt. Az üzlet ára 500 0 frt
Bővebbet **Ihász György** közvetítő intézete, Budapest, Klauzál-utca 2. sz.

Eladó birtok.

Biharmegyében 70 holdas birtok s a birtokon levő fürdő, előnyös feltételek mellett eladó. A fürdő áll: 10 fürdő szobából, egy közös fürdő, ezement kádakkal, szabad és zárt folyosó, gazdasági épületekből, 10 vendégszoba és étteremből, parkirozott részzel s egy hold termőképes szőlővel. — Ára 23000 frt. — Bővebbet **Ihász György** közvetítő-intézete Budapest, VII., Klauzál-utca 2. sz. alatt.

Eladó szálloda.

Egyik Dunántuli nagyobb városban már régebben fennálló jömeneteli szálloda-üzlet **14 vendégszobával, kávéház, étteremmel és sörözővel eladandó.** A teljesen berendezett üzlet ára: 14000 frt. — Bővebbet **Ihász György** közvetítő-intézete ad. (Budapest, Klauzál-utca 2. sz.)

Bérbeadás Barlangligetben.

Szepes-Béla város előljárósága ezennel közhirre teszi, hogy a *barlangligeti*

nagy étterem

és a hozzátartozó

kávéház

továbbá a külön épületben levő

állás-korcsma

1896. évi december hó 15-én délelőtt 9 órakor **Szepes-Bélán** a városházán, zárt ajánlati tárgyalás útján három — esetleg hat évre **bérbe** adatik.

A 300 frt bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok f. évi december hó 15-ének délelőtt 9 órájáig, vagyis a tárgyalás megkezdéséig a főbírónál nyújtandók be.

Az árverési feltételek a főbírónál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Szepes-Bélán, 1896. évi november hó 16 án.

Klein Róbert,

városi jegyző.

Ludvigh,

v. főbíró.

SOMLYOI BORÁSZATI IRODA DEVECSER.

Van szerencsém szíves tudomásul adni, hogy Devecserben (a somlyó hegy közelében) „somlyói borászati irodát” nyitottam. Midőn ezt t. ezimnek szíves tudomására adni szerencsém van, tisztelettel kérem, kegyeskedjék ezen jelentésemet becses figyelmére méltatni és alkalom adtán engem „**somlyói bor**” szükségletének bevásárlásával megbízni.

Levél által tett bármily mérvű megbízást (56 l. kezdve) szíves készséggel teljesítek és kívánatra a **termelőtől** bormintával szolgálok. A t. megbízók által irodám útján rendelt bort mindenkor a **termelő saját neve** alatt küldetem a hegy előljárósága által kiállított hiteles bizonyítvány kíséretében a bornak származását illetőleg.

Bátorkodom még megjegyezni, hogy hazánk e páratlanul álló kincséből, a somlyói borból, igen kitűnő minőségű **ó termésű** legfinomabb **boutella képes** bor van több termelőtől nálam eladásra előjegyezve s aránylag mérsékelt áron szerezhető meg.

Becsés megbízásának mielőbbi szíves elvartában maradtam

honfiai üdvözléttel

HUSS GYULA,

a „Somlyóvidéki Hírlap” felelős szerkesztője,
a „Somlyói borászati iroda” tulajdonosa.

GROSZ ÖDÖN

szálloda-, vendéglő- és kávéházi személyzetnek elhelyező ügynöksége.

Budapest.

IV., Irányi Dániel-utca 3. sz., volt Kutschera-féle hely'ségben.

Van szerencsém a helybeli és vidéki szállodás, vendéglős és kávé uraknak, valamint üzletkerekőknek szíves tudomásukra adni, miszerint a **Miskolcson 10 évig fennálló közvetítő intézetemet 1896. január 1-től fogva Budapestre helyeztem át.** Támaszkodva eddigi igyekezetem és jó hírnevemre, valamint eddigi szíves pártfogásukra, reményleni bátorkodom, hogy becsés megbízásaikkal továbbra is szerencsételní fognak.

Pontos és gyors kiszolgálást biztosítok

Teljes tisztelettel
Grosz Ödön.

Üzlet adás, vevéseket bizalmasan közvetít.

Telefon-összeköttetés száma 62-98.

A fővárosi és vidéki közönség legkedvenczebb

találkozási helye

AZ

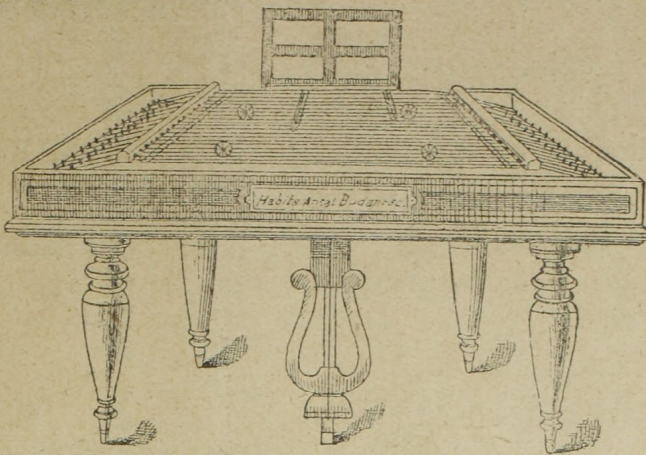
József-körút 5. szám.

Hirdetmény.

A Szegzárd nagyközségben levő „Szegzárd szálló“ című vendéglő-helyiség bérletét 1897 január 1-jén elhagyom s így az összes felszerelést készpénzfizetés mellett áruba bocsátom. Felhívom ezért az érdekelteket, hogy szoba, kávéház, étterem, sörház és mellékhelyiségekben levő felszereléseim megvételére céljából velem érintkezésbe lépni szíveskedjenek.

Tóth Gyula.

a „Szegzárd szálló“ bérelője.

Javitások, melyek 14 nap alatt el nem szállíthatnak, tulajdonjogukat elvesztik.

Habits Antal**hangszerész és különleges cimbalom-készítő.**

a fő- és székvárosi „Magyar Zeneiskola“, több intézet és polgári zenekarok szállítója

BUDAPEST,

VII., ker., Erzsébet-körút 42. szám, (a villamos vonat megállóhelye.)

Mindenemű hangszerek raktára.**Czimbalomok és basszus hurok gyártása, hegedű-hur különlegességek.**

Iskolai- és zenekar-hegedűk.

Javitások és átalakítások szaksszerűen és jutányos árban készíttetnek.

Szállodák, Éttermek, Vendég-

lőkben általánosan elterjedt és főm kiállítású

kedvezm. étkező-jegyfüzetek

utánozhatlanok, számozva, czimnyomattal, füzetenkint 5 krajczárért szállít mindennemű számozott étkező-jegyek egyedüli gyárhelye

Reform-jegyek gyára Egerben (Hevesm.)

Minták, árjegyzék, költségvetések ingyen és bérmentve.

CSÁKY ÁRMIN**Budapesten,**

VI. Andrassy-ut 57. (a Millenium kávéházzal szemben)

Kitüntetve: 1885. évben a budapesti országos kiállításon.

1889. évben a párisi világkiállításon.

Ajánl konyharuhákat minden nagyságban, szakács, pék, cukrász, hentes stb. számára

Kabátok zsinórvelezből frt 150, 2, 250

Kabátok piqué-velezből frt 2, 250, 3,

Kabátok csinvat- v. satinból frt 1.25, 1.50, 2, 2.50.

Szakács-nadrágok (pantalón) pamut-kammgarnból, kék, fehér, csíks, 2.50 3 frtig.

Szakács-kötények, fehér, erős szálú cretonból, kr. 40, 50, 60.

Szakács kötények, fehér, erős szálú vászonból, kr. 60, 89, 100

Szakács-sapkák, különféle alakban, kr. 25, 30, 35, 40.

Ezen fehérnemű cégemnek külön speciálitása és a legtöbb uraság szállodák és konyhákba általam szállíttatik.

Részletes árjegyzékek fehérnemű és férfiruhákból kívánatra ingyen küldetnek.

LANÁTOR JÁNOS**czipész-mester****BUDAPESTEN,**

VIII. ker., József-körút 13. szám.

A vendéglősök, szállodások, kávéosok, főpinczerek s ezek alkalmazottjainak a legkényelmesebb lábbeliket készíti.

Ajánlja dusan berendezett saját készítményű

uri-, női- és gyermek-czipő raktárát**a legolcsóbb árak mellett****Mérték szerinti megrendelések a legizlésebben és leggyorsabban eszközölteknék.****A híres debreczeni cukortorma**

mely állandó hófehér színénél, nemes, édes ízénél fogva tünik ki minden másfajta torma felett, a következő árakon kapható:

I-ső osztályúnak	kilója	30 kr., egy szál	40—50 deka
II-ik	„	25 „	30—33 „
III-ik	„	20 „	20—25 „
IV-ik	„	16 „	14—15 „
V-ik	„	12 „	10—12 „

Megrendelés legkevesebb 5 kilónyi lehet, mázsa számára történő megrendelésnél a küldemény csomagolása és vasúti szállítása díjmentes, a szállítást veszély nélkül eszközölhető télen át nagyobb hidegben is. — Magánfogyasztók, sörszarnok-tulajdonosok, vendéglősök ebbeli szükségletüket a legnagyobb mértékben és a legmegfelelőbben fedezhetik. Kívánatra külön árjegyzékkel szolgál a termelő.

Biró Pál, Debrecenben.

A kiállítást látogató nagyközönség élénken emlékezhetik még arra a nagyszerűen kiállított hangszereimre, a melyek az összes kiállított hangszerek közt a legkeresettebbek voltak. Ajánlom dusan felszerelt raktáromat **mindenféle hangszerekből** u. m. **hegedű** 350, 4, 450 5, 6, 7, 8; **fuvola** 150, 3, 5, 8; **harmonika** 350, 5, 8, 9; **intona** 11 frt; **ariósa** 10; **ariston** 18 frt. **ZENÉLŐ AUTOMATÁK** 80, 120 frt **vendéglősök rézsére igen nagy hasznót hajt, Villanyos zongora** 1500 frt; **mechanikai cimbalom** 110 frt; **hegedű tokok** 3 frt; **vonók**. Kuliffay **cimbalom ikola** 350. „**Czimbamozók folyóirata**“ egész évre 4.80. Nagy választék karácsonyi ajándékokban u. m. zenélő-albumok és más mindenféle zenélő tárgyakban. Cimbalomok 45, 60 frt, pedálos 75, 85, 100, 110, 130 és így feljebb. **Cimbalmainért kezességet vállalom.** Úl tem jó birneve onnan ered, mert mindenkit a legnagyobb lelkiismeretességgel szolgálók ki.

Kitüntetve a kiállítási nagy éremmel.

Tisztelettel

HORVÁTH ISTVÁN

József főherczg Ó cs. és kir. fensége udvari szállítója.

Budapest, Kerepesi-ut 46. és Erzsébet-körút sarkán.

• • Szálloda kávéház és vendéglő • • •

tulajdonosok a fővárosban, vidéken felkéretnek az esetben, ha üzleteiket eladni óhajtják, forduljanak bizalomteljesen

NIEMETZ GYULA

szállodai-, kávéházi- és vendéglői üzletek adás- és vevési ügynökségéhez Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 25-ik szám, hol eladó, mint vevő-feleknek felvilágosítás készséggel adatik.

BORHEGYI F.

ezelőtt *Lápossy F. és társa*

palackozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és thea főraktára

BUDAPESTEN,

Gizella-tér 1. szám (Haas-palota)

Ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket
gyári áron.

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől
legjutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Czimtáblafestészeti

— MŰINTÉZET —

BETTER és CSESZÁK

zászló-, lobogó-készítők, czim- és czimerfestők,
ajánlja magát a mai kor igényeinek megfelelőleg a legdiszesebb kivitelű

czimtáblák, betűk, czimerek, festmények stb.

elkészítésére a legjutányosabb áron.

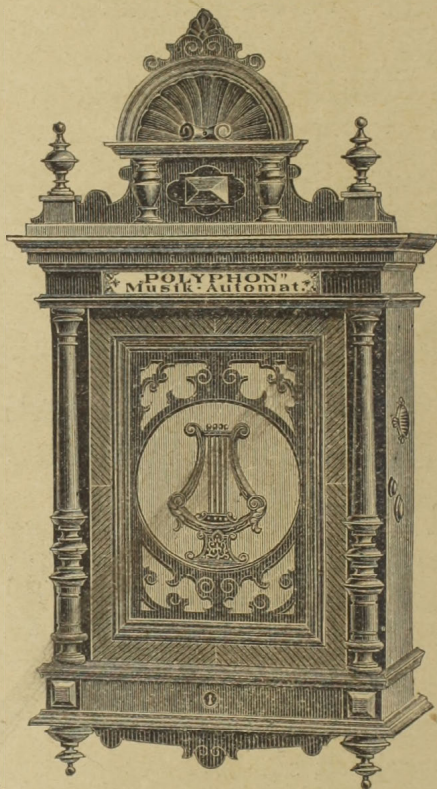
Különlegesség üvegczimtáblákban.

Elvállal műérfényező és mázoló munkákat.

◆ Megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. ◆

BUDAPEST, VII. Károly-körút 11. az udvarban.

Óriási hasznót hoz

a vendéglő- és kávéház-
tulajdonos uraknak az
ujjonnan feltalált zenélő
automaták, melyek 1 kr
bedobása által a vendé-
geknek élvezetes zenét
nyújtanak, a tulajdonos-
nak pedig tetemes hasz-
not hoznak. Az ilyen ze-
nélő automatákat felállí-
tottam a fővárosban és a
vidéken is számos helyen
s mindenhol előnyösnek
bizonyultak.

Felhívom tehát a ven-
déglos és kávé urak be-
cses figyelmét ezen auto-
matákra, melyekről képes
árjegyzéket ingyen küldök.

Tisztelettel

Varju Károly

műhangszerész,

BUDAPEST,

VIII, Kerepesi-ut 47.

Zenélő művek és más hangszerek szakszerűen javíttatnak.

Eladó szálloda.

Egy vidéki megyei székhelyvel bíró nagyobb városban egy
szálloda eladó, 8 évi szerződés, 18 elegáns szoba (utcai mind)
étterem szépen berendezve, villammal világítva, egyedüli
uri hely, olesó házbér, kimutatható erős forgalommal. Szép
hintók, omnibus, lovak, szerszám, iga, szánkó. A kertben
nagy szaletli és kuglizó, nagy leltár, családi körülmények
miatt **azonnal 28,000 frtéért jó feltételek mellett**
eladó. 15,000 frt egyelőre -elég, a többi idővel törleszthető.
Izraelita nem lehet vevő. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Valódi Carlsbadi 6 személyes étkezésetek 6.50-től 15 frtig.

Vendéglősök, kávések és szállodások figyelmébe!!!

Dus raktár szálloda, vendéglő és kávéházi porcellán edé-
nyekben és üveg árukban állandó nagy raktár a legolcsóbb
gyári áron.

Lámpa áruk a legszebb kivitelben, háztartási cikkek
mennnyasszonyi kelengyék és
→ **diszmű áruk nagy raktára.** ←

Pálinka mérőknek tartályüvegek és államilag
hitelesített üvegek és poharak nagy raktára.

Dr. Auer-féle gázizzótestek (Izzó fény) raktár.

Láng Sándor Budapest, VII. ker. Kerepesi-ut 41.
az „ADRIA” szálló épületében.

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen lesznek naponta szétküldve
Sabott áruk.

Üveg készletek gyári áron 1 frttől 10 frtig.

Sürgönczim: Genersich Emil Késmárk.

GENERSICH EMIL

KÉSMÁRK

Szepes megye.

fűszer-, bor-, sajt- és csemege-kereskedése.

Kárpáti őszi juhturó. Csemege sajtok, melyek
kitünő ízűknél fogva közkedve váltak. **Czukorban főzött**
áfonya, teljesen elkészítve. **Tatárka,** fehér és fekete. **Sze-**
pességi paprikás virsli. Szepességi sonka. Szepességi
szalámi. Valódi kárpáti borovicska, édes vagy kesernyés
ízzel. **Ó-szilvórium. Kárpáthegyi málna-szőrp. Sze-**
pességi hüvelyes termények. Árpadara. Burgonya-
keményítő vagy burgonyaliszt. Szepességi virágméz
nagy raktára.

5 kiló valódi ementhali sajt 6.25. 5 kiló parmesan-sajt 8.25.
1 tuczat imperiál-sajt 2.—. 1 darab hagenbergi —.40. 1 kiló
eidami sajt 1.50. 5 kiló rizike (saláta-gomba) 2.40. 1 kiló szári-
tott urigomba 2.40. 5 kiló kárpáti teavaj egy postadoboz 4.—.
Egy 3 literes fonott üveg igen kitünő Cognac 6.60.

Nagyobb vasuti szállitmányok vélelénél árkedvezmény.

A küldemények az összeg előre beküldése vagy
utánvét mellett eszközöltetnek.

Megrendelések azonnal és pontosan foganatosíttatnak.